

فهرست

- مطالعات دانشمندان مسلمان در زبان شناسی / گفت و گو با دکتر رضا زمردیان ۴ گفت و گو
- اومانيسم در دوره رنسانس / آگوست بوك / دکتر محمد حسن لطفی ۱۴ مقاله
- روش شناسی نقد ادبیات داستانی / صفدر تقی زاده ۲۲
- اکسپرسیونیسم در ادبیات / دکتر مهدی زمانیان ۳۴
- انواع ادبی / محمود دارم ۴۰
- استعاره، یا کویسن و زبان شعر / عادل بیابانگرد جوان ۴۸
- لیلی، عشق ازلی، ابدی و درونی تمام آدمهاست ۵۲ میزگرد
- کتاب منطق دیرستان / دکتر محمد خوانساری ۶۲ نقد و بررسی کتاب
- نزاع میان حکیمان و عارفان / محمد جواد اسماعیلی ۶۴
- زبان شناسی نقشگرا / دکتر ساسان سینتا ۶۸
- مبانی زبان شناسی عمومی / پروانه خسروی زاده ۷۰
- فرهنگواره های داستانی فارسی / محمود حسن آبادی ۷۴
- زنی عاشق در میان دوات / مریم عالی داعی ۸۰
- فردیتان دوسو سور / محمد راسخ مهند ۸۲
- به زیورها بیارابند وقتی خوبرویان را / دکتر حبیب الله عباسی ۸۴
- پشت لایه نخست داستان / حسن میر عابدینی ۸۶
- سوز سرد اواخر ... / محمد حسن شهسواری ۸۸
- زبان فارسی را خوب بشناسیم و خوب بشناسانیم / مریم السادات رنجبر ۹۰
- از خاک تا افلاک / زهره نیلی ۹۴
- آموزش زبان فارسی / شیمای زارعی ۹۶
- درگذشت دکتر ابراهیم شکورزاده بلوری ۹۸ یاد
- پاسخ به مقاله «گویا ...» / مهدی اخوت ۱۰۰ بازتاب
- اتاق شیشه ای مترجم / افسانه نجاتی ۱۰۲
- همایش زبان و ادبیات فارسی در آمریکای شمالی / دکتر حسن ذوالفقاری ۱۰۴ گزارش و خبر
- راز ماندگاری سعدی / زهرا دامیار ۱۰۸
- نقش ادبیات در گفتگوی تمدنها ۱۱۰
- سفر از منظر ادبیات جهان / شیمای زارعی ۱۱۴
- خبرها ۱۱۶
- فهرست کتابهای منتشر شده ادبیات اسفند ماه سال ۱۳۸۰ ۱۱۶
- فهرست کتابهای منتشر شده زبان اسفند ماه سال ۱۳۸۰ ۱۶۲
- فهرست کتابهای منتشر شده فلسفه و روانشناسی اسفند ماه سال ۱۳۸۰ ۱۷۳
- فهرست کتابهای منتشر شده ادبیات فروردین ماه سال ۱۳۸۱ ۱۸۳
- فهرست کتابهای منتشر شده زبان فروردین ماه سال ۱۳۸۱ ۲۰۲
- فهرست کتابهای منتشر شده فلسفه و روانشناسی فروردین ماه سال ۱۳۸۱ ۲۰۶

مطالعات دانشمندان مسلمان در زبان شناسی

گفت و گو با دکتر رضا زمردیان

گفت و گو

کتاب ماه ادبیات و فلسفه / فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۱

۴

دکتر رضا زمردیان مدیر گروه زبان شناسی دانشگاه فردوسی مشهد از صاحب نظران و برجستگان دانش زبان شناسی و گویش شناسی در ایران است که تلاشهای فراوانی در امر پژوهش و تألیف و تدریس داشته و کتابها و مقالات ارزنده ای از وی انتشار یافته است. گفت و گوی این شماره کتاب ماه ادبیات و فلسفه به زندگی و فعالیتهای علمی و پژوهشی استاد زمردیان اختصاص دارد که با حضور دکتر کورش صفوی و چند تن از دانشجویان دکترای زبان شناسی دانشگاه فردوسی مشهد انجام شده است. حاصل این نشست از نظر خوانندگان می گذرد.

□ محمدخانی: ضمن تشکر از جناب عالی و دوستان، ابتدا مناسب است که مختصری با زندگی شما آشنا شویم، کجا به دنیا آمدید و تحصیلات شما چگونه بوده است؟

■ زمردیان: من در سال ۱۳۱۲ در شهر قاین در جنوب خراسان

متولد شدم. تحصیلات ابتدایی و دوره اول متوسطه را در همان شهر قاین گذراندم و در روز ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، چون مصدقی بودم و تحت تعقیب - به مشهد هجرت کردم. ابتدا در کلاس چهارم دبیرستان ثبت نام کردم، اما پس از یکی دو ماه ترک تحصیل کردم و به کلاس شبانه رفتم و در همان سال تحصیلی (۳۲-۳۳) پنجم علمی را به طور متفرقه امتحان دادم و موفق به گرفتن دیپلم پنجم علمی شدم و چون دیگر دانش آموز نبودم، مرا به سربازی احضار کردند. در سال ۱۳۳۴ به دانشکده افسری رفتم و پس از شش ماه به درجه ستوان سومی رسیدم و باز چون به دلایل سیاسی حق انتخاب جارا نداشتم برای خدمت به جهرم فرستاده شدم. در جهرم تا سال سوم متوسطه بیشتر نبود، به همین دلیل ناچار شدم ششم متوسطه ادبی را پیش خودم بخوانم و به صورت متفرقه در شیراز امتحان بدهم. در سال ۱۳۳۶ وارد دانشکده ادبیات مشهد شدم و در سال ۱۳۳۹ با رتبه اول در رشته ادبیات فارسی فارغ التحصیل گشتم.

□ محمدخانی: آن موقع استادان شما چه کسانی بودند؟

■ زمردیان: استادان ما استادان بسیار فاضلی بودند، از جمله دکتر علی اکبر فیاض که رئیس دانشکده هم بود، دکتر غلامحسین یوسفی، دکتر جمال رضایی، استاد حبیب‌اللهی (نوید) و استاد سیداحمد خراسانی که از این میان سیداحمد خراسانی تأثیر زیادی بر دانشجویان آن دوره گذاشته است و با اینکه تحصیلات قدیمه داشت، مرد روشنفکری بود و نسبت به زمان خود جلوتر و به دکتر شریعتی بسیار علاقه‌مند بود و می‌گفت، او باید شاگرد اول بشود و برای ادامه تحصیل به فرانسه برود. خراسانی معلم زبان عربی و دستور زبان فارسی بود و سرنوشت شاگرد اولی در دست او بود؛ زیرا در خردادماه به دوسه نفر بیشتر نمره نمی‌داد و بقیه را تجدید می‌کرد و از شرایط شاگرد اولی در آن زمان بدون تجدید قبول شدن بود، نه معدل بالا، هرچند شاگرد اول غالباً با معدل بالا قبول می‌شد. به هر حال اینها

استادان ما بودند و ما از دانش آنها خیلی استفاده کردیم و در دوره‌های بعد، دانشکده استادانی به این خوبی نداشت، بجز دکتر احمدعلی رجایی، و خوشبختانه دکتر یوسفی که تا سال ۵۷ در دانشکده بود و من افتخار همکاری با ایشان را پیدا کردم.

□ محمدخانی: در چه سالی به فرانسه رفتید؟

■ زمردیان: من در فروردین ۱۳۴۰ عازم کشور فرانسه و شهر پاریس شدم. در پاریس پس از گذراندن دوره مقدماتی زبان فرانسه در مؤسسه آموزش زبان آلیانس فرانسه، در دانشگاه سوربن در رشته زبان‌شناسی ثبت‌نام کردم. ابتدا چون زبان‌شناسی را به درستی نمی‌شناختم، مایل بودم در رشته روان‌شناسی یا جامعه‌شناسی تحصیل کنم، اما در آن زمان اگر فارغ‌التحصیل رشته زبان و ادبیات فارسی می‌خواست پس از پایان تحصیلات در دانشگاه تدریس کند، می‌بایست رشته تحصیلی او ادامه رشته لیسانس باشد و تنها سه رشته

زبان‌شناسی، زبانهای باستانی ایران و زبان عربی دنباله رشته زبان و ادبیات فارسی محسوب می‌شد. لازم به یادآوری است زمانی که من در رشته زبان و ادبیات فارسی تحصیل می‌کردم به زبان‌شناسی، «فیلولوژی» می‌گفتند و ما در زمینه زبان‌شناسی جز مختصری آواشناسی چیزی نیاموخته بودیم. در پاریس وقتی برای نخستین بار به سراغ آقای پروفیسور لازار رفتم، چون هنوز بر زبان فرانسه تسلط نداشتم با ایشان به زبان فارسی که خوب با آن آشنا بودند صحبت کردم. ایشان گفتند برو در کلاس آقای پروفیسور مارتینه ثبت نام کن و وقتی خوب فرانسه یاد گرفتی بیا تا درباره پایان‌نامه با هم صحبت کنیم و در ضمن گفتند تو درباره موضوعات مختلفی می‌توانی کار بکنی و یکی از این موضوعات گویش‌شناسی است.

با رسیدن ماه اکتبر به عنوان دانشجو در سوربن ثبت‌نام کردم. از جمله مدارک ثبت نام، ارائه کارت بهداشتی بود. دانشجو بایستی در مرکز پزشکی دانشگاه معاینه می‌شد و رادیوگرافی ریه انجام می‌داد، که من هم این کار را کردم. پس از سه ماه نامه‌ای از مرکز پزشکی دریافت کردم که مرا به بیمارستان احضار کرده بودند. وقتی به بیمارستان رفتم، گفتند در طرف چپ ریه‌ام لکه‌ای دیده می‌شود و لازم است که مدتی تحت مراقبت پزشکی باشم، هرچند احساس بیماری نمی‌کردم و آزمایشاتی هم که بعد انجام شد منفی بود، ولی مدت سه ماه در استراحتگاه بیمارستان و شش ماه در آسایشگاهی نزدیک کوه‌های آلپ به سر بردم. آقای دکتر ورجاوند هم در استراحتگاه بیمارستان بودند. در این مدت در جمع دانشجویان فرانسوی بودم و جز به زبان فرانسه صحبت نمی‌کردم و از رادیو هم درسهای دانشگاهی را گوش می‌کردم و همین امر سبب شد که به راحتی بتوانم به فرانسه تکلم کنم. وقتی به پاریس برگشتم و به دیدن آقای لازار رفتم، ایشان از اینکه من به فرانسه صحبت می‌کردم شگفت زده شدند و با موضوع پایان‌نامه‌ام در گویش‌شناسی موافقت کردند و من هم کلاسهای آقای مارتینه را دنبال می‌کردم و هم درباره پایان‌نامه‌ام کار می‌کردم. البته برای تکمیل پیکره زبانی گویش قاین در تابستان ۱۳۴۲ به ایران آمدم و در ژوئن ۱۹۶۵ از پایان‌نامه‌ام دفاع کردم.

■ میزبان: استاد راهنما و مشاوران چه کسانی بودند؟

■ زمردیان: استاد راهنمای من آقای لازار بودند، اما هیأت ژوری در دفاع پایان‌نامه، آقای پروفیسور مینار (Minard) استاد سانسکریت و زبان‌شناسی تطبیقی زبانهای هند و اروپایی (رئیس جلسه) و آقای آندره مارتینه بودند. با اینکه معمولاً به کسانی که با آقای لازار در زمینه گویش‌شناسی پایان‌نامه می‌گرفتند، دکتری زبان‌شناسی ایرانی می‌دادند، به پایان‌نامه من عنوان زبان‌شناسی همگانی دادند و همین امر سبب شد که بتوانم در دانشگاه مشهد در رشته زبان‌شناسی به عنوان استادیار پذیرفته شوم و این امکان برای دانشجویان دیگری که با آقای لازار پایان‌نامه گذرانده بودند فراهم نشد.

■ میزبان: شما به غیر از کلاس درس آقای مارتینه از کلاس

درس چه استادانی بهره بردید؟

■ زمردیان: من از محضر استادانی چون پروفیسور امیل بنونیست (E. Benvenist) متخصص برجسته زبانهای باستانی ایران و زبان‌شناسی تاریخی - تطبیقی هند و اروپایی و عمومی و نیز آقای دومناش (de Menasch) متخصص زبان پهلوی، کسب فیض کرده‌ام و مدت دو سال در کلاس درس آنان که در کلژ دو فرانس و مدرسه عملی مطالعات عالی (مستقر در سوربن) Ecole Pratique des hautes etudes تشکیل می‌شد شرکت می‌کردم و از آقای بنونیست در این زمینه گواهی‌نامه‌ای هم دارم.

■ میزبان: خاطره‌ای هم از استادان خود دارید؟

■ زمردیان: از آقای لازار و مارتینه نه، ولی از استادی به نام شارل پلا که از عربی دانان بزرگ فرانسه بود خاطره‌ای دارم که بد نیست آن را بازگو کنم. پیش از آنکه از پایان‌نامه‌ام دفاع کنم مرا به آقای پلا معرفی کردند که با من در زمینه کارم مصاحبه‌ای داشته باشد. من در روز موعود به دفتر کارشان رفتم و ایشان ضمن گفت‌وگو از روش کارم پرسید و مطالب دیگر. بدون اینکه منظوری داشته باشم به ایشان گفتم که من عربی هم می‌دانم. ایشان فکر کرد که من می‌خواهم از این حرف سوءاستفاده کنم. گفت برای خوش آمدن من این حرف را زدیدی؟ گفتم خیر استاد. گفت پس چرا موضوعی را که به پایان‌نامه شما ارتباطی ندارد عنوان کردیدی؟! که از این بابت شرمنده شدم و جمله‌ای را که ایشان به زبان فرانسه به من گفت هیچگاه از یاد نمی‌برم.

■ محمدخانی: از ایرانیها چه کسانی همدوره شما بودند، آیا آقای نجفی با شما همدوره بودند؟

■ زمردیان: بله، در آن دوره آقای نجفی، آقای علی اشرف صادقی، آقای میلانیان و آقای معین‌فر با ما بودند. من و میلانیان و صادقی و نجفی هفته‌ای یک بار در کافه‌ای جمع می‌شدیم و مباحث علمی و زبان‌شناسی داشتیم. آقای نادر نادرپور هم گاهی به جمع ما می‌پیوست و درباره شعر و ادبیات صحبت می‌کردیم.

■ محمدخانی: چه موقع به ایران بازگشتید؟

■ زمردیان: در شهریور ۱۳۴۴ به مشهد برگشتم و قبل از آنکه به فرانسه بروم در دانشکده معقول و منقول مشهد به عنوان کتابدار استخدام شدم و پس از رفتن به فرانسه منتظر خدمت بودم. بنابراین در موقع بازگشت کارمند آن دانشکده شدم، ولی چون دکتری گرفته بودم و تخصص من هم برای دانشکده معقول و منقول مناسب نبود، رئیس وقت دانشکده، مرحوم دکتر مجتهدزاده موافقت کرد که به دانشکده ادبیات منتقل شوم. در دانشکده ادبیات با اینکه مرحوم دکتر یوسفی خیلی به من محبت داشتند و دنبال کار من بودند، به علت نبودن محل استادیاری، استادیار شدن کار آسانی نبود. بنابراین دو سال به عنوان کارمند اداری خدمت کردم تا اینکه در سال ۱۳۴۶ با استادیاری من موافقت شد و برای این کار باید امتحان می‌دادم.

فارسی و بخش سوم، زبان‌شناسی در جهان اسلام. اول پردازیم به بحث گویشها. با توجه به کتاب راهنمای گردآوری و توصیف گویشها و جایگاه و اهمیت آن در حوزه زبان‌شناسی، چه علتی سبب شد که شما به گویش‌شناسی علاقه پیدا کنید؟

■ **زمردیان:** علت اصلی این است که تا ۱۸ سالگی در شهر قاین بوده‌ام و به گویش قاینی صحبت می‌کردم و معمولاً کسانی که شهرستانی هستند و در رشته‌های ادبی تحصیل می‌کنند این علاقه در آنها ایجاد می‌شود که درباره گویش زادگاه خود کار کنند و یا لاقلاً واژگانش را جمع‌آوری بکنند. من هم در دوره لیسانس موضوع پایان‌نامه خود را گویش قاینی انتخاب کردم، به راهنمایی دکتر جمال رضایی که خود ایشان نیز بیرجندی بودند و استاد بسیار خوب و دانشمندی، هم در ادبیات و هم در زبانهای باستانی ایران بودند. البته در آن زمان زبان‌شناسی در ایران شناخته شده نبود و به آن فیلولوژی می‌گفتند و کار تحقیق در گویش هم از گردآوری واژگان و معنی کردن آن به فارسی و مختصری بحث دستوری سنتی تجاوز نمی‌کرد. اما وقتی به فرانسه رفتم متوجه شدم فیلولوژی چیز دیگری است و به زبان‌شناسی "Linguistique" می‌گویند و آنجا بود که نام مارتینه را از لاژار شنیدم، چون همان طور که قبلاً گفتم ایشان بود که مرا به کلاس زبان‌شناسی مارتینه هدایت کرد.

■ **محمدخانی:** چه شد که در ایران به کار گویش پرداختید؟

■ **زمردیان:** با شروع انقلاب فرهنگی و تعطیلی دانشگاهها در سال ۵۹ هر استادی می‌بایست کاری پژوهشی ارائه دهد، من بررسی گویش قاینی را به عنوان کار پژوهشی پیشنهاد کردم و در مدتی که دانشگاهها تعطیل بود کار بررسی گویش قاینی را انجام دادم و آن را در سال ۶۸ منتشر کردم و همان سال این کتاب، کتاب برگزیده سال جمهوری اسلامی ایران شد (بهمن ۶۹). پس از انتشار، این کتاب الگویی شد برای دانشجویان کارشناسی ارشد که می‌خواستند در مورد گویش، پایان‌نامه بنویسند.

دانشگاههای شهرستانها در آن موقع زیر نظر وزارت فرهنگ بود که وزارتخانه‌های کنونی آموزش و پرورش، و فرهنگ و آموزش عالی را شامل می‌شد. در وزارت فرهنگ بخشی به نام تعلیمات عالی، دانشگاههای شهرستانها را اداره می‌کرد. تعلیمات عالی مرا به گروه زبان‌شناسی و زبانهای باستانی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران معرفی کرد. مدیر گروه زبان‌شناسی در آن وقت، مرحوم دکتر محمد مقدم، متخصص زبانهای باستانی بود. آقای دکتر میلانی که در آن موقع استادیار بود با آقای دکتر اختیار که فکر می‌کنم استاد زبان انگلیسی و زبان‌شناسی بود از من امتحان کتبی گرفتند و چون کلاس درس دانشجویان دوره فوق لیسانس برای امتحان خرداد تعطیل شده بود، امتحان عملی را در حضور دانشجویان دوره دکتری که آقای دکتر باطنی هم جزو آنها بود گذراندم. در آبان ۱۳۴۶ ابلاغ استادیاری برایم صادر شد. در سال ۱۳۵۲ به مرتبه دانشیاری ارتقاء یافتم و چون زمان درخواست استادی مقارن با سالهای اول انقلاب بود و هیأت ممیزه‌ای وجود نداشت، در سال ۶۷ پرونده استادی من توسط هیأت ممیزه مرکزی بررسی شد و به مرتبه استادی رسیدم. به محض پیروزی انقلاب در آغاز سال ۵۸ از طرف همکارانم به ریاست دانشکده ادبیات انتخاب شدم و تا اواسط سال ۶۰ در این سمت بودم تا اینکه با تقاضای شخصی کنار رفتم. در آبان ماه سال ۵۸ مدیریت دانشگاه دچار مشکل شد و رئیس و معاون آموزشی دانشگاه استعفا کردند و من از طرف شورای دانشگاه با حفظ سمت، به عنوان معاون آموزشی انتخاب شدم. در اردیبهشت ماه سال ۵۹ با حفظ سمتهای دیگر، سرپرست دانشگاه شدم که چون زمان مناسبی نبود، استعفا کردم. البته قبل و بعد از انقلاب مدتها مدیر گروه زبان‌شناسی بودم و هم اکنون مدیر گروه زبان‌شناسی و عضو هیأت ممیزه دانشگاه هستم.

■ **محمدخانی:** فعالیتهای علمی شما در سه بخش است: یکی بررسی گویشها و اهمیتی که بررسی آنها دارد و پژوهش درباره گویشهای مختلف. دوم موضوع واژه‌های دخیل اروپایی در زبان

□ محمدخانی: شیوه‌ای که شما برای توصیف و گردآوری به کار می‌برید چگونه است؟

■ زمردیان: من در واج‌شناسی گویش، شیوه‌ی مارتینه را به کار می‌برم، زیرا مارتینه کتابی دارد در توصیف واج‌شناسی گویش ات ویل (Haute ville) که گویش مادری مارتینه است. در بخش دستوری تا حدی تحت تأثیر دستور زبان فارسی معاصر لازار هستم، همراه با ابتکارات شخصی. این کتاب (گویش قاین) به عنوان الگو در بسیاری از دانشگاه‌ها مورد استفاده قرار گرفت، ولی الان چهار سال است که نایاب شده و به فکر تجدید چاپ آن هستم، اما قصد دارم در آن تجدیدنظر کنم، زیرا غلط چاپی زیاد دارد، به ویژه در آوانویسی. همچنین جدولها و نمودارهای آن را ناقص چاپ کرده‌اند، به این دلیل برای رفع کمبود، کتابی تحت عنوان راهنمای گردآوری و توصیف گویشها توسط انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد به چاپ رسانده‌ام که راهنمای خوبی است برای کسانی که بخواهند درباره گویش کار کنند. در این کتاب زبان فارسی به عنوان الگوی کار معرفی شده و شامل یک مقدمه و سه بخش واج‌شناسی و نحو است. □ محمدخانی: هرچند قبلاً درباره لزوم گردآوری گویشها صحبت کردید، فایده این کار در چیست؟

■ زمردیان: گردآوری گویشها به ویژه واژگان و فرهنگ عامه آن، فایده‌های زیادی را می‌تواند در برداشته باشد، زیرا با گسترش وسایل ارتباط جمعی و آموزش همگانی دیری نخواهد گذشت که گویشها از میان خواهند رفت، هرچند ممکن است صورت دیگری از گویش، در نقاط مختلف ایران به وجود آید. مثلاً پیکره زبانی همین گویش قاینی را که حدود چهل سال پیش جمع‌آوری کرده‌ام، در آن واژه‌هایی آمده که برای برادرزاده من که پانزده سال از من کوچک‌تر است مفهوم نیست، زیرا این واژه‌ها مربوط به ابزارها و چیزهایی بوده که در زمان کودکی و نوجوانی من وجود داشته اما امروز از میان رفته است، زیرا زبان یک پدیده اجتماعی است و همین که پدیده‌ای از میان رفت، لفظ آن هم از میان می‌رود. مثلاً در زمان کودکی و نوجوانی من هنوز گندم را با آسیاب آبی آرد می‌کردند و در آسیاب آبی ابزار و وسایلی به کار می‌رفت که هرکدام نامی داشتند، اما امروز که آسیاب آبی از میان رفته طبعاً نام آن ابزار و وسایل در زبان به کار نمی‌رود و لفظی ندارد. همین طور از نظر جامعه‌شناختی، روان‌شناختی، تاریخ و تصحیح متون کهن و... می‌توان از آن استفاده کرد. در تاریخ بیهقی به تصحیح دکتر علی اکبر فیاض - از انتشارات دانشگاه فردوسی - وقتی سخن از بوسهل زوزنی می‌رود و بوسهل زوزنی به امیر مسعود می‌گوید که: «خوارزمشاه آلتوتناش راست نیست و او را به شورقان فرو می‌بایست گرفت، خواجه بونصر استاد بیهقی از فرجام ناخوش این تضریب و توطئه بسیار نگران است.» ابوالفضل بیهقی می‌نویسد: «چون مسعود برفت، خواجه با من خالی کرد و گفت دیدی چه کردند؟ که عالمی را بشورانیدند و آن آلتوتناش است نه دیو سیاه». مرحوم دکتر فیاض در حاشیه نوشته است: دیو سیاه، دیو سیا (کذا). تزوینی بر روی دیو سیاه دو علامت استفهام گذاشته است: شاید دلو آسیاب. این کلمه در گویش قاین و بیرجند دلو آسیاب تلفظ می‌شود که همان لفظ دلو عربی و دلو فارسی است که در آن دگرگوینهای آوایی صورت گرفته است که توصیف نقش آن در اینجا ضروری نمی‌نماید. اما خود ضرب‌المثل به این صورت است که «فلانی دلو آسیاب که نیست» یعنی آدم مهم و با شخصیتی است. یا مثلاً واژه «خوید» که در فرهنگها به دو معنی آمده: یکی به معنی «غلات نارس» و دیگری به معنی «غله زار و کشتزار». غالب فرهنگها آن را جو و گندم نارس معنی کرده‌اند و تنها فرهنگ ناظم الاطباء (نفیسی) آن را غله زار

و کشتزار هم معنی کرده:

رویش میان حله سبز اندرون پدید

چون لاله برگ تازه شکفته میان خوید
(عماره مروزی)

چرا اسب در خوید بگذاشتی

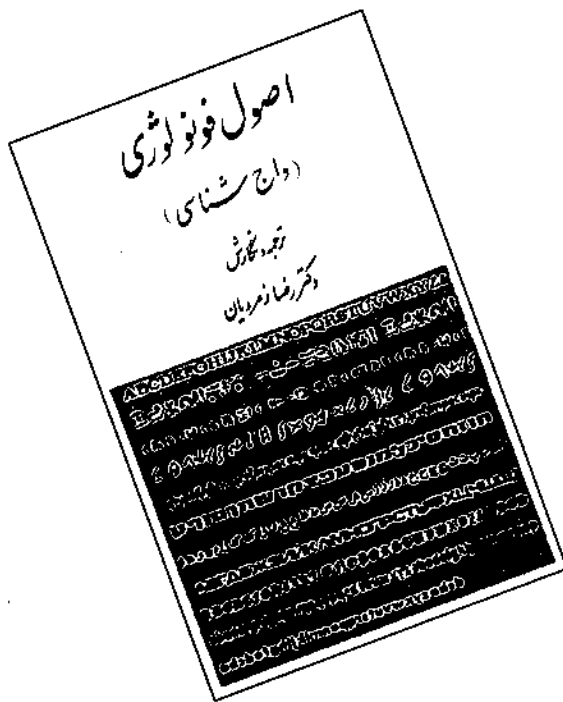
بر رنج نابرده برداشتی
(فردوسی)

در این بیت سعدی:

هر که مزروع خود بخورد به خوید

وقت خرمش خوشه باید چید

ظاهراً همه به اشتباه لفظ «خوید» را گندم و جو نارس معنی کرده‌اند و گفته‌اند: هرکس کشته خود را وقتی به صورت غله نارسیده است بخورد، موقع درو و خرمن باید خوشه چینی کند. این لفظ در گویش قاین به معنی «مزرعه و کشتزار» به کار می‌رود: خوید

چغندر، خوید شلغم، خوید جو، خوید گندم و... بدون کسره اضافه. بنابراین معنی این بیت چنین است: «هرکس جو و گندم خود را در کشتزار به مصرف رساند و نگذارد که برسد، در موقع جو درو و گندم درو در غله زارهای دیگران باید خوشه‌هایی را که از دست دروگران افتاده جمع کند.» زیرا در این بیت حرف اضافه «به» معنی «در» می‌دهد و هنوز هم در خراسان به این معنی به کار می‌رود.

□ میزبان: منظورتان از گویش جدید چیست؟

■ زمردیان: بالاخره زبان رسمی پس از مدتی مثلاً پنج قرن دیگر تحول پیدا خواهد کرد و این تحول در همه شهرهای یکسان نخواهد بود و نتیجتاً منجر به گویشهای جدید خواهد شد، اما نه به صورت گویشهای امروزی ایران که اینهمه از هم فاصله دارند، چون وسایل ارتباط جمعی مانع از این کار خواهد شد.

□ شریفی: آقای دکتر فکر نمی‌کنید که این واژه‌های گویش فقط شکل‌های قدیمی‌تر زبان را تثبیت می‌کند، یعنی مراحل تحول را نشان می‌دهد و شاید نتوانیم واقعیت یک واژه را تثبیت کنیم.

آغاز آن از همسایگی ایران با روسیه تزاری است. بعد از معاهده‌های ننگین گلستان و ترکمانچای در دوره فتحعلی شاه قاجار و جدا شدن قفقاز از ایران، روسیه تزاری با ایران همسایه و هم‌مرز شد و رفت و آمد میان دو سوی مرز برقرار گردید و محصولات و مصنوعات روسی به ایران سرازیر شد و الفاظش را با خود آورد و نیز برخی اصطلاحات نظامی روسی در ایران رایج شد. به طوری که می‌بینیم قائم مقام فراهانی در شعرش برخی اصطلاحات نظامی روسی را به کار می‌برد، آنجا که می‌گوید:

روزگار است آنکه گه عزت دهد گه خوار دارد
چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد
مهر اگر آرد بسی بی جا و بی هنگام آرد
قهر اگر آرد بسی ناساز و ناهنجار دارد
که نظر با پلکنیک و با کپیتان و افسر
گاه با سرهنگ و با سرتیپ و با سردار دارد

پس از این واژه‌های روسی زیادی مانند: چای (اصل آن چینی است)، سمور، استکان، آتو، نعلبکی، درشکه، کالسه، واکس، و... وارد زبان فارسی شد.

□ **محمدخانی:** بیشترین واژه‌های اروپایی در چه زمانی و چگونه وارد فارسی شده است؟

■ **زمردیان:** ورود واژه‌های اروپایی به فارسی از زمان ناصرالدین شاه به بعد شدت گرفت، یعنی از زمان فرستادن دانشجویان به اروپا و تأسیس دارالفنون و دعوت از کارشناسان نظامی و مهندسی و پزشکی و علوم و فنون مختلف به ایران برای تدریس در دارالفنون، بازار تألیف و ترجمه در زمینه‌های گوناگون علمی و فنی و ادبی رونق گرفت و در نتیجه راه ورود واژه‌های فرنگی به فارسی هموار شد، چون در بسیاری موارد برابر فارسی وجود نداشت و برابر فرنگی آن به کار می‌رفت. به طور کلی تعداد کتابهای ترجمه شده از فرانسه به فارسی در اوایل نسبت به سایر زبانهای اروپایی و از جمله انگلیسی

■ **زمردیان:** بله این نظریه گویش‌شناسی پویا است که تنها فرآیند در زمانی را در نظر می‌گیرند و توصیف هم‌زمانی زبان را نمی‌پذیرند. البته با توجه به گفته آقای دکتر صفوی که گویش‌شناسی پویا، تبیین را در نظر می‌گیرد، یعنی می‌گوید پیشینه یک زبان را باید در نظر بگیریم تا به تبیین برسیم و این تبیین می‌تواند به زبان معیار کمک بکند، به حیث نظریه محترم است، اما من شخصاً با آن موافق نیستم. اگر فکر کنیم که چون با توجه به این نظریه نمی‌توانیم واقعیت یک گویش را نشان بدهیم بنابراین نباید آن را ثبت و ضبط کنیم، گویشها به همین صورتی که الان وجود دارند، در نتیجه عواملی که قبلاً به آن اشاره کردم از میان خواهند رفت و ماصورت ضبط شده و توصیف شده‌ای از آنها نخواهیم داشت.

□ **افتخارزاده:** شما فکر نمی‌کنید که از واژه‌ها و وندهای گویشها می‌شود برای معادل واژه‌های فرنگی یا واژه‌سازی استفاده کرد؟ مثلاً پسوند -دیس و -لاخ.

■ **زمردیان:** چرا همین واژه پدال که در اتومبیل به کار می‌رود برابر خوبی در گویش قاینی دارد به نام «پافشار» که در دستگاه کرباس‌بافی به کار می‌رفته و نقشی معادل «پدال» در اتومبیل داشته است و همان طور که معنی دقیق آن در برهان قاطع آمده: دو تخته کوچک باشد به مقدار نعلین که بافندگان و جولاهگان چون یک پای بر آن افشارند، نصفی از رشته‌هایی که می‌بافند پایین رود و چون پای دیگر بیفشارند نصف دیگر، اما پسوند -دیس را امروزه زنده کرده‌اند: تندیس، گلدیس و...

□ **صفوی:** چطور شد که شما از طریق گویش‌شناسی سراغ بررسی واژه‌های دخیل اروپایی در فارسی آمدید؟

■ **زمردیان:** من در سال ۱۳۴۸ برای ثبت نام دکترای دولتی به پاریس رفتم و این موضوع، یعنی واژه‌های دخیل اروپایی در فارسی را که معادل فرانسه آن می‌شود:

Les mots d'emprunt d'origine occidentale en persan

به راهنمایی آقای لازار انتخاب کردم و به ثبت رساندم. بعد به ایران آمدم و مدت سه سال درباره آن تحقیق کردم و در سال ۱۳۵۱ برای فرصت مطالعاتی یک ساله به پاریس رفتم و در آنجا کار را دنبال کردم. اما از آنجا که یک سال توقف برای این منظور کافی نبود، آقای لازار پیشنهاد کرد یک سال دیگر بمانم و سال بعد دفاع کنم که دانشگاه مشهد با این کار موافقت نکرد. بنابراین از خیر آن گذشتم چون در سرنوشت کاری من تأثیری نداشت. به این دلیل بعدها تصمیم گرفتم آن را به فارسی منتشر کنم. البته تعداد واژه‌هایی که جمع‌آوری کرده‌ام خیلی بیشتر از واژه‌هایی است که در فرهنگ آمده، زیرا به این فکر افتادم که واژه‌های خیلی تخصصی را کنار بگذارم و واژه‌های نسبتاً همگانی را بررسی کنم. معیارم در این کار بر این فرض استوار بود، کسانی که یک زبان خارجی مثلاً فرانسه را نمی‌دانند اگر واژه‌های فرانسوی را به کار بردند، آن واژه‌ها همگانی است. مثلاً در دبیرستانهای ما مدتهاست که زبان فرانسه تدریس نمی‌شود، اما در رشته ریاضی واژه‌هایی مثل: فائزانت، کوتانوانت، سینوس، کوسینوس به کار می‌رود و برای دانش‌آموزان واژه‌های عادی است.

□ **محمدخانی:** در ادامه سؤال دکتر صفوی، اگر بخواهیم سیر تاریخی واژه‌های دخیل اروپایی را در فارسی بررسی کنیم، آغازش را چه زمانی می‌توانید قرار بدهید؟

■ **زمردیان:** همان طور که در مقدمه فرهنگ هم اشاره کرده‌ام

دکتر کریم صوفی

دکتر رشاد زردیان

این زمینه صورت نگرفته، اما می توان گفت از آغاز قرن بیستم هجوم تدریجی واژه های اروپایی زیاده تر شده، به ویژه از دهه های سی و چهل به بعد که عده زیادی از ایرانیها برای تحصیل به اروپا و آمریکا رفتند و در بازگشت عده ای از آنها فرنگی مآب شدند و در کاربرد واژه های فرنگی تظاهر می کردند، مخصوصاً کسانی که به آمریکا رفته بودند. در این دهه ها ترجمه کتابهای علمی، پزشکی، تکنیکی، ادبی و هنری شتاب بیشتری گرفت. در مورد واژه های پزشکی، علمی، تکنیکی، و هنری، چون در فارسی غالباً برابر مناسبی وجود نداشت، همان واژه های فرنگی را به کار بردند و نیز در مورد واژه های مربوط به مد، گاهی استعمال واژه های اروپایی از روی عمد صورت می گرفت و به گفته مرحوم دکتر خاخری، به علت حس ستایشی که در برخی از مردم نسبت به این کشور وجود دارد، به عمد آن را به کار می برند تا خود را فرنگی مآب جلوه دهند و به تدریج مردم کوچه و بازار هم که به اصل واژه توجه ندارند آن را می شنوند و استعمال می کنند. مانند واژه های: «سشوار»، «بیگودی» و «پنس» فرانسوی که به راحتی می توان برابرهایی فارسی آن را که به ترتیب «مو خشک کن»، «مو پیچ» و «موگیر» می شود به کار برد، اما چون رایج نشده کسی به کار نمی برد. البته باید گفت واژه های مربوط به مد تقریباً در همه کشورها، فرانسوی است، چون کشور فرانسه در این زمینه به اصطلاح آوانگارد یا پیشتاز است.

در سال ۱۳۵۱ برای فرصت مطالعاتی به پاریس رفته بودم و در کلاس دوره دکتری در مورد واژه های دخیل اروپایی در فارسی کنفرانسی دادم. دانشجویان این کلاس که غالباً از کشورهای مختلف به ویژه آمریکای لاتین، آفریقا و آسیا بودند، وقتی کنفرانس من تمام شد گفتند که در کشورهای آنها هم واژه های مربوط به مد، مانند: سشوار، بیگودی، پنس، میزاملی، روز، ریمل و... فرانسوی است.

بیشتر بوده، به این دلیل شمار واژه های فرانسوی در فارسی به مراتب بیشتر از زبانهای دیگر اروپایی است، به ویژه واژه های پزشکی که بسیاری از آنها هنوز هم به کار می رود.

■ محمدخانی: اگر درست فهمیده باشم، شما گفتید در مرحله اول واژه های نظامی به فارسی راه یافته، مرحله دوم واژه های علمی؛ در این سیر، ورود جایگاه واژه های ادبی کجاست، با ترجمه آثاری مثل سه تفنگدار الکساندر دوما، آیا شما تاریخ دقیق ورود واژه ها را مشخص کرده اید؟

■ زمردیان: البته من این سیر ورود را بر حسب زمان آن مشخص نکرده ام، مثلاً همین رمان سه تفنگدار به وسیله محمد طاهر قاجار ترجمه شده که تاریخ ترجمه آن را به درستی نمی دانم و اگر فرصت کردم این سیر را دنبال خواهم کرد. لازم به یادآوری است از واژه های نظامی روسی که قبلاً بدان اشاره کردم، هیچ واژه ای به جز واژه سالدات به معنی سرباز - که هنوز در شهرهای شمالی ایران ممکن است به کار رود و تاریخ ورود آنها متأخر است (جنگ بین الملل دوم). بقیه واژه های نظامی روسی در همان آغاز ورود از میان رفته، در حالی که واژه های نظامی فرانسوی مانند: دیویزیون، بریگاد، باتایون، باتری و میتراپوز تا اوایل دوره پهلوی به کار می رفته و در سال ۱۳۰۰ رضاخان دستور داد «لشکر» به جای «دیویزیون»، «تیپ» به جای «بریگاد»، «گردان» به جای «باتایون»، «آتشبار» به جای «باتری» و «مسلل» به جای «میتراپوز» به کار برده شود.

■ محمدخانی: در چه دوره ای بیشترین واژه ها وارد شده و در چه دوره ای ما توانستیم بیشترین معادل فارسی را برایش انتخاب کنیم؟

■ زمردیان: همان طور که پیش از این گفتم بررسی دقیقی در

اما اینکه در چه دوره‌ای بیشترین معادله‌ها ساخته شده باید بگویم، یکی در فرهنگستان اول که در سال ۱۳۱۴ آغاز به کار کرد و عملاً تا سال ۱۳۲۰ بیشتر ادامه نیافت، بهترین و بیشترین برابرها ساخته شده، چه برای واژه‌های اروپایی و چه برای واژه‌های عربی. مانند «راه آهن»، «دانشگاه»، «دانشکده»، «کاردار»، به جای «شمن دوفر»، «اونیورسبته»، «فاکولته» و «شارژ دافر» فرانسوی و بسیاری معادله‌های واژه‌های نظامی فرانسوی که قبلاً یادآور شدم و همه اینها از طرف سخنگویان زبان پذیرفته شده و به کار می‌رود.

دوره سوم همین فرهنگستان کنونی است که از سال ۱۳۶۸ آغاز به کار کرده و به طور گسترده‌ای برای واژه‌های اروپایی معادل ساخته که در مقابل بسیاری از آنها سخنگویان مقاومت می‌کنند، که این امر ممکن است گاهی از نامانوس بودن عناصر ترکیب باشد. مثلاً عناصر ترکیب واژه «دورنگار» از طرف فرهنگستان به جای «فکس» خیلی روشن نیست یا واژه نامانوس «چرخ بال» به جای «هلیکوپتر»، در حالی که در واژه‌هایی مانند: «جشنواره» به جای «فستیوال»، «ماهواره» به جای «ساتلایت» یا «تلفن همراه» به جای «موبایل» عناصر ترکیب همه شناخته شده‌اند و بسامد زیادی در زبان دارند. بنابراین یا باید برابر واژه‌های اروپایی را پیش از آنکه واژه در زبان فارسی به کار رود ساخت و یا عناصر ترکیب را طوری انتخاب کرد که دور از ذهن نباشد و کاربرد زیادی در زبان گفتاری داشته باشد.

بد نیست بدانیم که در مورد واژه‌های تخصصی که به وسیله گویشوران محدودی به کار می‌رود، برابرسازی کاملاً موفق بوده. واژه‌هایی مانند «نیمسال»، «کارشناسی» و «کارشناسی ارشد» در دانشگاه کاملاً جا افتاده، اما مردم کوچه و بازار با مفاهیم آن آشنا نیستند، در صورتی که با مفاهیم «لیسانس» و «فوق لیسانس» آشنا هستند.

□ میزبان: در مورد عکس این قضیه، یعنی ورود واژه‌های ایرانی به زبانهای اروپایی، آیا فعالیتی صورت گرفته است؟

■ زمردیان: بله کم و بیش پژوهشهایی در این زمینه صورت گرفته، از جمله یکی دو ماه پیش، مقاله‌ای در این زمینه برای مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی رسیده بود که مقاله جالبی بود، نمی‌دانم چه کسی آن را نوشته بود. آقای مهرادیان، مربی گروه زبان فرانسه هم دو سال پیش مقاله‌ای در این زمینه در مجله دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی چاپ کرده است.

□ میزبان: گویا آقای دکتر صفوی کار خاصی در این زمینه انجام داده‌اند؟

□ صفوی: بله مدتی در این زمینه تحقیق می‌کردم، بعد شک کردم که آیا این واژه‌ها از فارسی به زبانهای اروپایی رفته یا ریشه هند و اروپایی دارد.

□ میزبان: پس اول باید ریشه‌یابی کنیم تا ببینیم که آیا واژه، ریشه ایرانی دارد یا از اصل هند و اروپایی است؟

■ زمردیان: بله این واژه‌ها دو نوع است، برخی در دوره باستان به زبانهای اروپایی رفته و برخی در دوره‌های جدیدتر، مثلاً از ورود واژه‌هایی مثل: «بازار»، «کاروان»، «لاک» بیش از پنج شش قرن نمی‌گذرد، در صورتی که واژه‌هایی نظیر: «رز» و «هلو» به دوره‌های تاریخی بازمی‌گردد.

واژه «رز» از کلمه Varda ایرانی باستان گرفته شده. این واژه در دوره رومیها به زبان لاتین وارد شده و به مرور زمان تحول پیدا کرده و در زبان فرانسه به صورت Rose درآمد و صورت جدید دوباره به فارسی وارد شده. کلمه Varda در فارسی به گل بدل شده که در اصل برگل محمدی اطلاق می‌شده، یعنی گلی که از آن گلاب می‌گیرند و سپس معنی عام یافته و بر جنس گل، اعم از گل و ارغوان و نسترن و بنفشه و سوسن و دهها نوع دیگر اطلاق شده است. اما کلمه هلو، درخت آن در دوره رومیها به روم برده شده و در زبان لاتین به آن Arbor Persica (آربر پرسیکا) گفته شده، یعنی درخت پارسی. به مرور زمان آربر از ترکیب حذف شده و پرسیکا تحول پیدا کرده و در فرانسه به صورت پش Peche و در انگلیسی به صورت Peach درآمد است.

□ میزبان: شما مقاله‌ای در مجله دانشکده ادبیات تحت عنوان خط عربی و فارسی داشتید، می‌خواستم صحبتی در این زمینه داشته باشید.

■ زمردیان: بله، باید بدانیم که پس از تسخیر ایران به وسیله اعراب مسلمان تا قرن سوم هجری وضع زبان ما روشن نیست و این همان دو قرنی است که به وسیله مرحوم دکتر زرین کوب «دو قرن سکوت» لقب گرفته، تا اینکه در قرن سوم در دوره صفاریان با زبانی مواجه می‌شویم که بعدها آن را فارسی یا فارسی دری نامیدند، زبانی که در دوره سامانیان مورد استفاده شعرا و نویسندگان قرار می‌گیرد. اینکه کی و چگونه این زبان به وسیله خطی که آن را خط عربی و فارسی می‌نامیم نوشته شده، به درستی معلوم نیست، چون قدیمی‌ترین نسخه خطی که به دست ما رسیده ظاهراً مربوط به قرن پنجم هجری و نسخه خطی کتاب حدود العالم است. آنچه می‌توان تصور کرد این است که دبیران ایرانی که قبلاً از خط و زبان عربی در دیوانهای رسالت استفاده می‌کرده‌اند با این خط آشنا بوده و آن را برای نوشتن زبان دری انتخاب کرده‌اند و برای چند حرفی که در

زبان عربی وجود نداشته مانند: پ، چ، ژ، گ نشانه‌هایی برگزیده‌اند.

■ **صفوی:** براساس کتابها و مقالات شما که من چیزی در حدود بیست سی مقاله از شما دارم - اگر ما چرا به طریق سبلی نگاه کنیم، شما در کدام یک از شاخه‌های زبان‌شناسی کار نکرده‌اید؟ چون اگر ببرسم کدام قسمتها را کار کرده‌اید شما در هر شاخه‌ای از زبان‌شناسی مطالعه نموده‌اید، به کدام شاخه از زبان‌شناسی اصلاً علاقه نداشتید و یا در آن زمینه کار نکرده‌اید؟

■ **زهردیان:** به علت تخصصی بودن شاخه‌های مختلف زبان‌شناسی من بیشتر آواشناسی و واج‌شناسی، تطور زبان فارسی، گویش‌شناسی، زبان‌شناسی تاریخی و تطبیقی و زبان‌شناسی در جهان اسلام تدریس می‌کنم.

■ **صفوی:** از چه زمانی به مطالعات دانشمندان مسلمان به زبان‌شناسی علاقه مند شدید؟

■ **زهردیان:** از وقتی که تدریس درس «سهم دانشمندان ایرانی و مسلمان در مورد زبان» را پذیرفتم و به سراغ برنامه درسی و منابع آن رفتم و کار آماده‌ای جز **مخارج الحروف ابن سینا** که توسط دکتر خانلری ترجمه شده نیافتم، به فکر تهیه مطلب افتادم. ابتدا الکتاب سیبویه را که درباره قواعد صرف و نحو زبان عربی است مطالعه کردم و در آن، فصل کوچکی یافتیم به نام «صفات الحروف» که توصیفی از آواهای زبان عربی به دست داده است. این توصیف با توصیفی که امروز از آواهای زبان می‌شود تقریباً برابر است. در این فصل جایگاههای تولید، تقسیم آواها به مجهوره و مهموسه که تقریباً مطابق واکداری و بی‌واکی است، شنیده و رخوه که در واقع همان انسدادی و سایشی است و نیز تقسیم حروف به مطبقة و منفتحة دیده می‌شود. آنچه مطبقة خوانده شده، حاکی از نقش انقباض دیواره حلق بر روی آواهایی است که جایگاه تولید آن در نقطه دیگری از دستگاه گفتار غیر از حلق است. مانند: ط و ظ و ص و ض که جایگاه تولید آن با ت، ذ، س تفاوتی ندارد و چون تحت تأثیر طنینی که از انقباض دیواره حلق به وجود آمده قرار گرفته‌اند، تغییر تلفظ داده‌اند. در مورد حرف ض باید گفت اگر اطباقی در کار نبود، این آوا در زبان عربی به وجود نمی‌آمد و این همان چیزی است که در آواشناسی جدید به آن **حلقومی شدگی** گفته می‌شود و نیز تولید دومین حفره حلق هم نامیده می‌شود.

کتاب دیگری که در این زمینه توجه مرا به خود جلب کرد **معیار الاشعار** خواجه نصیر طوسی بود که دیدگاههای آواشناختی خواجه را در آن جست‌وجو کردم. خواجه نصیر در فصل اول از مبحث فن عروض، حروف را دو نوع دانسته: یکی مصوت و دیگری مصمت، که منظور از مصمت همان صامت است و گفته است که مصوت یا مقصور است یا ممدود، یعنی یا کوتاه است یا بلند و مقصور حرکات باشد، مانند: ضمه و فتحه و کسره و ممدود حروف مد که اخوات آن حرکات باشد، چه هر یک از اشباع یکی از آن حرکات تولید کنند.

به طوری که ملاحظه می‌شود تقسیمی که خواجه از مصوت‌های زبان عربی کرده با تقسیم امروز مصوت‌های عربی در آواشناسی تفاوتی ندارد و اختلافان در کاربرد اصطلاحات است. امروز به جای فتحه و ضمه و کسره مصوت‌های کوتاه گفته می‌شود و به جای حروف مد

مصوت‌های بلند و باز. می‌دانیم که هر مصوت بلند از دو مصوت کوتاه ساخته شده است که دستوریان عربی از آن به اشباع تعبیر می‌کنند و در تجربیات آزمایشگاهی نشان داده شده که هر مصوت بلند زبان عربی دو برابر مصوت کوتاه آن است. در جای دیگر تعداد مصوت‌های زبان عربی را شش مصوت می‌داند: چون تحقیق حروف متحرک و ساکن کرده شد، گوئیم در زبان عربی حروف مصمت ۲۸ و حروف مصوت شش است.

با توجه به آگاهی‌هایی که در مورد صامتها و مصوت‌های زبان فارسی در این کتاب آمده، از نظر تحولی می‌توانیم به درستی بدانیم که در زمان خواجه چه صامتها و مصوت‌هایی در زبان فارسی بوده که امروز از میان رفته است. می‌گوئیم در زبان فارسی دری از جمله حروف بیست و هشت گانه مصمت، هشت حرف ساقط باشد و آن: ث، ح، ص، ض، ط، ظ، ع، ق است و آنچه حرف مصمت دیگر در

این لفظ زیادت شود و آن: پ، چ، ژ، گ است و دو حرف مصوت ممدود که یکی از آن حرفی است که میان ضمه و فتحه باشد، چنانچه در لفظ شور [šor] افتد و دیگری حرفی که میان فتحه و کسره باشد، چنانکه در لفظ شیر [šir] و حرفی که از ترکیب یکی از حروفی که مخرج آن، آخر کام باشد با حرف «واو» در لفظ خوش [xwəš]. این مطالب می‌رساند که در زمان خواجه نصیر، یعنی قرن هفتم هجری سه صامت: ق، خ، ذ و دو مصوت کشیده [ô] و [ê] (در اصطلاح دستورهای سنتی، واو مجهول و یای مجهول) در فارسی بوده که امروز از میان رفته است. نیز صامت «ق» در فارسی وجود نداشته و به جای آن صامت «غ» به کار می‌رفته که با صامت «خ» یک جفت کمینه تشکیل می‌داده است.

سومین کتابی که در این زمینه بررسی کرده‌ام کتاب **المعجم فی معاییر اشعار المعجم** شمس قیس رازی است که از آن مقاله‌ای تحت

عنوان: «شمس قیس رازی نخستین دستوری زبان فارسی» استخراج کرده‌ام، که در شماره بهار و تابستان سال ۷۹ مجله زبان‌شناسی به چاپ رسیده است. این کتاب شامل چهار بخش: عروض، قافیه، بدیع و نقد است. در بخش قافیه، وقتی از حرفهای قافیه و نامهای آن سخن می‌گوید، نکاتی را مطرح می‌کند که مربوط به صرف و اشتقاق فارسی است که با برخی از مباحث دستورهای سنتی در زمینه صرف و اشتقاق مطابقت می‌کند و بسیاری از اصطلاحات و مثالها و مباحثی که در برخی از دستورهای سنتی از جمله دستور پنج استاد آمده از این کتاب گرفته شده است. افزون بر اینها در جست و جوی کتابهای دیگری هستم تا با مطالعه و بررسی آنها نکات تازه دیگری که توسط دانشمندان ایرانی و مسلمان در مورد زبان و زبان‌شناسی نوشته شده ارائه نمایم.

□ محمدخانی، از اینکه دعوت ما را پذیرفتید، متشکرم.

فهرست آثار دکتر رضا اوردیان

الف - کتابها

۱. فونولوژی، مشهد.
۲. گویش قاین، انتشارات آستان قدس مشهد.
۳. فرهنگ واژه‌های دخیل اروپایی در فارسی، آستان قدس مشهد، ۱۳۷۳.
۴. راهنمای گردآوری و توصیف گویشها، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۰.

ب - مقالات

۱. «بررسی خصوصیات فونولوژی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره ۴، سال اول زمستان ۱۳۴۴.
۲. «بررسی خصوصیات فونولوژی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره اول، سال دوم بهار ۱۳۴۵.
۳. «بررسی خصوصیات فونولوژی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره ۴، سال سوم زمستان ۱۳۴۶.
۴. «زبان‌شناسی چیست؟» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره سوم، سال چهارم پاییز ۱۳۴۷.
۵. «فونولوژی چیست؟» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره چهارم، سال چهارم زمستان ۱۳۴۷.
۶. «ساختمان جمله» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره اول، سال پنجم بهار ۱۳۴۸.
۷. «زبانهای ساختگی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره چهارم، سال پنجم زمستان ۱۳۴۸.
۸. «زبان و پیدایش آن» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره چهارم، سال ششم زمستان ۱۳۴۹.
۹. «فونتیک تجربی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره دوم، سال ششم تابستان ۱۳۴۹.
۱۰. «ساختمان کلمه در فارسی معاصر» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره اول، سال ششم ۱۳۴۹.
۱۱. «ساختمان فعل در فارسی کنونی» مجله دانشکده ادبیات و

۱۲. «ویژگیهای گویش قاین» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره اول، سال هفتم بهار ۱۳۵۰.
۱۳. «خویشاوندی زبانها» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره چهارم، سال هفتم زمستان ۱۳۵۰.
۱۴. «مقایسه‌ای واژگانی میان پارسی باستان و پارسی دری» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره دوم، سال هشتم تابستان ۱۳۵۱.
۱۵. «مقایسه‌ای واژگانی میان پارسی باستان و پارسی دری» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره دوم، سال دهم تابستان ۱۳۵۳.
۱۶. «تفاوتها و دگرگونیهای منظم گویش قاین در مقایسه با فارسی» مجموعه سخنرانیهای دومین کنگره تحقیقات ایرانی، ۱۳۵۱.
۱۷. «تغییرات صوتی».
۱۸. «بخشی پیرامون معناشناسی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره دوم، سال دهم تابستان ۱۳۵۳.
۱۹. «توزیع گروههای صامت در فارسی کنونی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره اول، سال دهم، بهار ۱۳۵۳.
۲۰. «روش زبان فارسی در پذیرش کلمات غربی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، ۱۳۵۴.
۲۱. «تغییرات نقشی و ابدالهای صوتی در تاریخ زبان فارسی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره سوم، سال سیزدهم، پاییز ۱۳۵۶.
۲۲. «سابقه تاریخی خط عربی و فارسی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد.
۲۳. «بررسی آواشناسی زبان عربی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره اول، سال هیجدهم بهار ۱۳۶۴.
۲۴. «فردینان دوسوسور بنیان‌گذار زبان‌شناسی نوین» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، ۱۳۵۴.
۲۵. «نقش «را» و تحول آن در تاریخ زبان فارسی» مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، شماره سوم و چهارم، سال سی و یکم، ۱۳۷۷.
۲۶. «نظام آوایی زبان فارسی از کهن‌ترین روزگاران تاکنون» سومین کنفرانس زبان‌شناسی، اسفند ۱۳۷۴.
۲۷. «شمس قیس رازی، نخستین دستوری زبان فارسی» مجله زبان‌شناسی، سال پانزدهم، بهار و تابستان ۱۳۷۹.
۲۸. «سیبویه، آواشناس بزرگ ایرانی»، محقق نامه، جلد اول، تهران ۱۳۷۹.
۲۹. «تاریخچه آموزش زبان فارسی در فرانسه، شیوه‌ای دیگر» مجموعه نخستین همایش بررسی روشهای نوین آموزش زبان به غیر فارسی زبانان، ۱۳۸۰.
۳۰. «فرایندهای واژه‌سازی»، فرخنده پیام (یادگارنامه دکتر غلامحسین یوسفی) انتشارات دانشگاه مشهد ۱۳۵۹.

31- Le systeme verbal dans le persan parle a
Gayen studi Iranica 1973.

32- Sur L'adaptation phonetique des emprunts
d'origine occidentale en persan.
Studia Iranica, Tome 14 - 1985 fascicule 2.

اومانيسم در دورهٔ رنسانس

مثاله

کتاب: مذهب و فلسفه / فرودین ولردیشت ۱۳۸۱

۱۴

اجتماعی باخترزمین اندیشهٔ تربیت اومانستی سستی امروز مورد تردید و سؤال قرار گرفته است، فرهنگ اروپایی چنان با فرهنگ یونان و روم باستان پیوند یافته و به طور جدایی ناپذیر از آن رشد کرده است که فرهنگ باستانی امروز نیز به اثر بخشی ادامه می دهد و متفکران را به گفت و گوی انتقادی با آن و پدید آوردن نوشته های علمی بی شمار در این موضوع بر می انگیزد. بخشی از ترجمه فارسی این کتاب به قلم زنده یاد محمدحسن لطفی از نظر خوانندگان می گذرد.

تصور اومانيسم از خویش اندیشهٔ «تولد دوباره» که اصطلاح رنسانس برای دوره ای خاص از آن نشأت گرفته است، در آرزوی دگرگونی و بازگشت به دورهٔ نیرومندی و جوانی ریشه دارد، و از قدیم ترین روزگاران هنگامی به

از مرحوم محمدحسن لطفی آثار ترجمه شدهٔ نیمه تمامی باقی است که یکی از این آثار، کتاب سیر اومانيسم در اروپا است که ۳۰۰ صفحه از این کتاب را لطفی ترجمه کرده است. سیر اومانيسم در اروپا نخستین کتاب در زبان آلمانی است که پیدایش اندیشهٔ اومانيسم و تاریخ تحول آن را از زمان رومیان قدیم تا قرن بیستم باز می نماید. نویسندهٔ کتاب، آگوست بوک (۱۹۱۱-۱۹۹۸) استاد ادبیات دانشگاه ماربورگ آلمان با استناد به مدارک بسیار شایان توجه که از نظر خواننده می گذراند، بر زمینهٔ تاریخ اثربخشی فرهنگ دورانی که اروپاییان آن را «دوران باستان» (یونان و روم قدیم) می نامند، خواننده را با کوشش متفکران اروپایی برای تربیت انسان باختر زمینی از طریق ترویج گفت و گوی انتقادی با آثار فیلسوفان و نویسندگان و هنرمندان و شاعران «دوران باستان» آشنا می سازد و بدین سان تاریخ مفصل «فرهنگ غرب» را به خواننده عرضه می کند. با این که بر اثر دگرگون شدن اوضاع و احوال و شرایط

نوشتار آگوستو لریک ترجمه دکتر محمد حسن لطفی

قرون وسطی ناشی شد. مهم ترین پدیده های آن بحران معروفند: در سیاست از هم پاشیدگی قدرتهای جهانگیر امپراتوری و تلاشی نهادپایی در نتیجه پیدایش دولتهای ملی و قدرتهای کم و بیش مستقل محلی در ایتالیا؛ در زندگی اجتماعی تغییر تدریجی ساختار، که در جریان آن از نفوذ نظامهای ملوک الطوائفی کاسته می شود و نفوذ طبقه شهرنشین افزایش می یابد؛ در اقتصاد کاهش تولید کشاورزی و رکود سرمایه داری به سبب بحران مالی؛ در زندگی فکری و ذهنی متزلزل شدن وجودشناسی و منطق مدرسی در جریان نزاع میان «زندگی دوران باستان» و «زندگی دوره جدید» و پیدایش تردید در وحدت دانش و ایمان.

چون این بحران - مانند هر بحرانی - سبب ضعیف شدن سازگاری نظامهای حاکم و کاهش اعتبار رسوم و مرجعیتها و نابودی هنجارهای سنتی گردید، فضایی فکری و ذهنی پدید آمد که در آن امید «پل بستن بر مغاک» رشد می توانست کرد.

آدمیان روی می آورد که برایشان چنین می نماید که زمان حال کهنه و فرسوده شده و در شرف انهدام واقع گردیده است. اندیشه رنسانس هم که نخست در قرن چهاردهم در ایتالیا سر برداشت، از بحران اواخر

بر آوردن این انتظار و این امید نخست در حوزه سیاسی هدفی است که کولا دی رینتسو^۱ (۱۳۱۳-۱۳۴۴) پیشنهاد خود کرد.

او می‌کوشید هم به نام روح القدس، کلیسا را از بن دگرگون سازد و هم به پیروی از سرمشق رم باستانی نظامی جدید به شهر روم ببخشد و غسل اشرا فیت در ظرف غسل تعمید ادعایی کنستانتین^۲ «امپراتور مسیحی و اگوستوس» را نماد تولد دوباره خودش تلقی می‌کرد. او ترویج دوباره ادبیات و تجدید حیات ادبی را وسیله تجدید حیات رم می‌دانست. در تاریخ دوران امپراتوری روم تعمق می‌ورزید و کارهای بلند مردان دوران باستان را پیش چشم می‌آورد تا از این طریق برای کارهایی که می‌خواست انجام دهد نیرو به دست آورد و در یکی از نامه‌های خود می‌نویسد: «من بر آن بودم که هیچ کاری انجام داده نمی‌شود اگر من آنچه را با خواندن کتابها آموخته‌ام به مرحله تحقق در نیآورم».

ایمان عرفانی رینتسو به این که باید ساختن نیروهای اخلاقی و سیاسی که در رم در خوابند، می‌توان آدمیان را از انحطاط رها ساخت و زندگی تازه به آنان بخشید، هنوز در مفهوم رنسانس زنده بود و پترارکا را تحت تأثیر مستقیم نقشه‌های رینتسو چنان به اشتیاق آورد که شاعر آنها را، راهی به سوی عصر طلایی تلقی کرد و ستود. گرچه با وجود ناکامی رینتسو اندیشه تجدید حیات سیاسی فقط در آرزوی بازگشت عظمت روم زنده ماند، ولی این اندیشه در برابر مفهوم رنسانس ادبی و هنری عقب نشست و از این پس این مفهوم حکومت کرد. نخستین بار جورجیو وازاری^۳ در «زندگی‌نامه هنرمندان» (۱۵۵۰ و ۱۵۶۸) اصطلاح ایتالیایی «ریناچیتا»^۴ را که اصطلاح «رنسانس» صورت تغییر یافته آن است، برای مفهوم دوره‌ای تاریخی به کار برده است و تاریخ «تولد دوباره» هنرها را که به عقیده او بازگشت به طبیعت و توجه به دوران باستان است، وسط قرن سیزدهم می‌داند و این تاریخ را همچون نقطه عطف قاطع در تحول تاریخ هنر می‌فهمد.

برای اومانیس‌ها کشف دوباره مصنفان دوران باستان به معنی رستاخیز آنان پس از قرن‌ها خواب مرگ مانند بود، یا بازگشت آنان پس از قرن‌ها تبعید. بن و نوتو کامپسانی^۵ اهل ونیز در شعر کوتاهی که در آغاز قرن چهاردهم به مناسبت پیدا شدن دستخط کاتول^۶ گفته است آن هر دو تصور را با هم یگانه ساخته است. این شعر که عنوان «رستاخیز کاتول شاعر اهل ورونا»^۷ دارد با این کلمات آغاز می‌شود: «به وطن بازمی‌گردم همچون کسی که زمانی دراز در بیرون از مرزهای وطن به سر برده است». از آن هنگام مفهوم «تولد دوباره» در آگاهی ادبی زنده است و تولد دوباره مصنفان دوران باستان همچون یادآوری خلاق و شکوفایی شعر خودی تازه اثر می‌بخشد نه همچون اقتباس و تقلید ساده.

بوکاچو، یکی از مهم‌ترین شواهد تصویری که عصر رنسانس - در آغاز رنسانس - از خویش داشت، در نامه‌ای به تاریخ ۱۳۷۲ به عصر خود مباحثات می‌کند و می‌نویسد: آسمان به این عصر مردانی بخشیده است با این اراده «که با همه نیروی خود هنر شعر را که سرکوب شده و از پای افتاده است دوباره به پا خیزانند و از تبعید برهانند و به اقامتگاه قدیمش بازگردانند» با بیدار شدن دوباره هنر شعر، عصر طلایی تازه‌ای آغاز می‌شود و بوکاچو آن را با مصرعی از چهارمین سرود شبانی ویرژیل استقبال می‌کند: «دختر باکره بازگشت، فرمانروایی ساتورن بازگشت». این مصرع که قرژن و سطاتی دیندار به معنی پیشگویی تولد عیسی تفسیرش کرده بود، اکنون با بیدار شدن دوباره مصنفان مشرک ارتباط می‌یابد؛ و عصر «حکومت ساتورن» که به گفته بوکاچو عصر تولد دوباره ویرژیل و سیسرون و سنکا است با

ظهور پترارکا آغاز می‌شود.

با بیدار شدن هنر شعر، رستاخیز هنر نقاشی نیز آغاز می‌گردد و بوکاچو به سبب آن جوتو^۸ را با این عبارت می‌ستاید: «او این هنر را که قرن‌ها... مدفون شده بود دوباره به دنیای روشنایی آورد». در جریان شکوفایی فرهنگ رنسانس به تدریج مفهوم‌های رستاخیز و بیداری دوباره و تولد دوباره در همه حوزه‌های فعالیت ذهنی و روحی انسانی صدق می‌کنند و در جنب شعر و نقاشی سایر هنرها نیز از قبیل موسیقی و فلسفه و علوم زندگی را از سر می‌گیرند و وقتی که ماتئو پالمیری^۹ از تولد دوباره علوم و هنرهای گم شده سخن می‌گوید نخستین بار در سخن او مفهوم و اصطلاح رنسانس در معنی تاریخی، که ما نیز در زمان حال هنوز «رنسانس» را به آن معنی به کار می‌بریم، نمایان می‌شود، و این تصادف نیست، زیرا رنسانس در ایتالیا نخست به عنوان جنبش ذهنی و معنوی فراگیر ظاهر شده است. حتی ماکیاولی نیز رنسانس را سرنوشت ایتالیا نامید: «چنین می‌نماید که این سرزمین برای آن زاییده شده است که چیزهای مرده را دوباره زنده کند».

مارسیلیو فیچینو^{۱۰} فیلسوف ایتالیایی و بزرگ‌ترین نماینده افلاطون‌گرایی که به تازگی در فلورانس رواج یافته بود در نامه مورخ ۱۴۹۲ خود، ترازنامه تولد دوباره فرهنگ دوران باستان را در فرهنگ معاصرش با عباراتی می‌آورد که در آنها تصور ظهور عصر طلایی به زبان می‌آید:

سخنانی را که شاعران درباره چهار عصر مفرغ و آهن و نقره و طلا گفته‌اند، افلاطون در «جمهوری» درباره چهارگونه استعداد طبیعی آدمی صادق دانسته است، آنجا که می‌گوید: طبیعت یکی از مفرغ است، دیگری از آهن، سومی از نقره و چهارمی از طلا. پس اگر عصری وجود دارد که باید عصر طلایی نامیده شود، بی‌گمان عصری است که در همه جا ارواح طلایی پدید می‌آورد. هرکسی که ابداعات عالی عصر ما را می‌بیند کوچک‌ترین تردیدی نمی‌تواند داشت که قرن ما عصر طلایی است. قرن ما، که عصر طلایی است، همه هنرهای آزاد را که تقریباً خاموش شده بودند، ادبیات و شعر و بلاغت و نقاشی و مجسمه‌سازی و معماری و موسیقی و نغمه باستانی چنگ اورفئوس را، در فلورانس زنده کرده است... فلسفه را با بلاغت و خردمندی را با هنر جنگ به هم پیوسته است... در فلورانس فلسفه افلاطون را از تاریکی فراموشی دوباره به دنیای روشنایی آورده‌اند و در آلمان وسایل چاپ کتاب اختراع شده است.

همین که چندی بعد رنسانس به سرزمینهای شمال کوههای آلپ گسترش آغاز کرد، در آنجا نیز آن را علامت عصری طلایی دیدند و یوهانس تریتمیوس^{۱۱} یکی از معروف‌ترین نمایندگان اومانیسیم آلمانی، به برادرش نوشت: «این اعصار به راستی اعصار طلانی‌اند و پرداختن به نوشته‌های کلاسیک که سالهای بسیار از آنها غفلت شده بود دوباره رواج می‌یابد». اراسموس اهل روتردام نیز در تاریخ ۱۸ ماه مه ۱۵۱۹ به توماس وولسی^{۱۲} وزیر هاینریش هفتم نوشت: «به راستی می‌بینم که عصری طلایی آغاز شده است» و سه سال بعد اتین پاسکیه^{۱۳} حقوقدان فرانسوی نوشت: «قرن طلایی را دوباره خواهیم زاید».

آگاهی زندگی در عالی‌ترین اعصار، در شواهد متعدد تصویری که اهل عصر از خویش داشتند، پیداست. معروف‌ترین این شواهد نامه مورخ ۲۵ اکتبر ۱۵۱۸ اولریش فون هوتن^{۱۴} به ویلی بالد پیر کهایمر^{۱۵} است:

کسانی که خود را همچون ابرهای سیاه در برابر خورشید

تربیت، که در حال برآمدن است، قرار می‌دهند، آنان که از سر گستاخی می‌کوشند تا روشنایی درخشان حقیقت را تاریک سازند یا حتی خفه کنند، باید رانده و نابود شوند. دانشهای خوب باید دوباره زنده شوند و شناخت هر دو زبان (= یونانی و لاتینی) باید ما را با یونانیان و ایتالیاییان مربوط سازد؛ تربیت باید در آلمان وطن گیرند و بربریت باید تا آن سوی گارامانتها^{۱۶} تا دریای بالئیک، تبعید شود...

ای عصر، ای دانش، زندگی شادمانی است هر چند هنگام آن نرسیده است که آرام بگیریم. ای ویلی بالد، دانشا شکوفا می‌شوند، ارواح به جنبش می‌آیند، تو، ای بربریت، برای تبعید آماده شو!

هنوز بیست سال نگذشته بود که همان هیجان در نامه نصیحت‌آمیز گارگانتوا^{۱۷}، قهرمان رمان رابله^{۱۸} به پسرش پانتاگروئل^{۱۹} که در پاریس تحصیل می‌کرد، به زبان آمد:

زمان هنوز تاریک بود و در زیر بار بدبختی و فلاکتی که

گوته‌سبب آن شده بودند، زجر می‌کشید، همان گوتها که تمامی نوشته‌های خوب را نابود کرده بودند، ولی در پرتو عنایت الهی در زمان من ادبیات و دانشها حیثیت خود را بازیافته‌اند... همه رشته‌های علمی دوباره مرتب گردیده‌اند و همه زبانها زنده شده‌اند؛ زبان یونانی که هیچ کس بدون شناخت آن حق ندارد خود را دانشمند بنامد، زبان عبری، زبانهای کلدی و لاتینی. کتابهای چاپی موجود که همه صحیح و زیبا هستند، آثار اختراع عصر منند و همه اینها از نیروی الهام خدایی نشأت گرفته‌اند، همچنان که همه نیروهای ضد آن ملهم از شیطانند. همه جهان پر از مردان حکیم و مریبان دانشمند و کتابخانه‌های بزرگ است. به عقیده من این گونه وسایل آموزش که امروز در دسترسند نه در زمان افلاطون وجود داشته‌اند و نه در عصر سیسرون یا پاپینیان^{۲۰}؛ و کسی که در کارگاه میثرو^{۲۱} خود را کامل نساخته است امروز نمی‌تواند در میدان شهر یا در مجالس خود را نشان دهد. امروز

راهزنان و دزخیمان و مهتران و سربازان سرگردان، دانشمندتر از دکترها و واعظان زمان جوانی من هستند. حتی زنان و دختران نیز در طلب من و سلوای آسمانی آموزش خوب می‌کوشند. اومانیه‌ها به نیروی برنامه خود برای تجدید حیات فرهنگ از طریق تجدید حیات فرهنگ دوران باستان می‌بالیدند و خویشتر را برتر از مردمان زمان گذشته احساس می‌کردند. از دیدگاه رنسانس، قرون وسطی همچون عصر انحطاط و توحش که در تاریکی غلیظی پیچیده است، ارزش منفی دارد. از این رو نسبت دوره رنسانس به قرون وسطی به وسیله آنتی‌تر روشنائی - تاریکی، که در حوزه دینی ریشه دارد، معین می‌شود. ظلمت قرون وسطی زمینه تاریکی است که روشنائی عصر جدید در مقابل آن هرچه درخشان‌تر می‌نماید. بهترین نشانه تحقیر قرون وسطی از دیدگاه اومانیه‌ها را در انتقاد اراسموس از تربیت قرون وسطایی می‌یابیم:

چنان‌که می‌دانیم از روزگاران باستان همه هنرها مخصوصاً هنر سخنوری در کمال شکوفایی بوده است. سپس غرور روز افزون بربرها^{۲۲} چنان نابودش کرد که تقریباً اثری از آن باقی نماند. در آن زمان همه‌گونه مردمان عاری از تربیت که هرگز چیزی نیاموخته بودند شروع کردند به این که چیزی را به دیگران یاد بدهند که خودشان کوچک‌ترین دانشی از آن نداشتند؛ پول می‌گرفتند و ندانستن را یاد می‌دادند، و شاگردان خود را نادان‌تر از پیش می‌ساختند و حتی ایشان را به جایی می‌رساندند که خویشتر را نیز نمی‌شناختند. دستورهای پیشینیان را به سویی نهادند و به نظریات نیازموده تازه روی آوردند، مانند تعاریف مفهومیها و سخنان واهی و قواعد مضحک دستور زبان و ابلهیهایی بی‌شمار؛ و در حالی که همه اینها را بارنج و مشقت فراوان آموخته بودند، در هنر سخنوری علمی چنان «ترقی کردند» که حتی یک خطابه به زبان لاتینی نمی‌توانستند بپردازند. اگر آن وحشیان بدین روش پیش می‌رفتند نمی‌دانم هنر ما را به کدام شکل زبانی تازه در می‌آوردند. ولی لاورنتیوس (لورنتسو والا)^{۲۳} و فیلفوس (فرانچسکو فیلفو)^{۲۴} از طریق هنر تربیت حیرت‌آور خویش، آنچه را به حال خفقان افتاده بود از نابودی رهایی بخشیدند.

عصر ظلمانی انحطاط (= قرون وسطی) در میان باستان و دوره تجدید حیات آن دوران قرار دارد. بدین سان با ظهور اومانیه‌ها طرحی از جریان تاریخ، شامل سه بخش، رواج می‌یابد که مبنای تقسیم معمولی تاریخ باختر زمین به دوران باستان و قرون وسطی و عصر جدید می‌شود. نظریه مسیحی آباء کلیسای قرون وسطی که به موجب آن امپراتوری روم تا پایان جهان ادامه می‌یابد، متروک می‌گردد و پایان دوران باستان اهمیت مبدأ تاریخی می‌یابد. مفهومهای «انتقال قدرت» و «انتقال علم» که قرون وسطی به باری آنها به خیال ادامه امپراتوری روم و فرهنگ آن دل بسته بود به کنار زده می‌شوند و مفهوم انحطاط سیاسی و فرهنگی امپراتوری روم جای آن را می‌گیرد. پترارکا، تاریخ آغاز این انحطاط را زمان تیتوس می‌داند، ولی فلاویو بیوندو در «تاریخ انحطاط امپراتوری روم» دوران کوچ اقوام را تاریخ شروع این انحطاط قلمداد می‌کند و این تاریخ اخیر را در اثنای رنسانس کسانی مانند بی‌وس^{۲۵} و ملانکتون^{۲۶} پذیرفته‌اند.

برخلاف عقیده رایج که به موجب آن تنها بربرها مسئول انحطاط فرهنگ رومی بودند، لئوناردو برونو^{۲۸} بر آن است که انحطاط هنگامی آغاز شد که روم در تحت فرمانروایی سزارها از آزادی سیاسی محروم گردید، در حالی که بدون این آزادی به عقیده

مهم‌ترین نمایندگان طبقه شهرنشین فلورانس شکوفایی فرهنگی ناممکن است:

زبان و فرهنگ لاتینی که تا زمان سیسرون پیشرفت کرده بود، پس از آن دوره، روی به انحطاط نهاد و چند سالی نگذشت که در سراسیمه سقوط افتاد. می‌توان گفت که وضع آموزش زبان و ادبیات لاتینی مشابه وضع دولت روم بود: دولت روم تا عصر سیسرون در حال پیشرفت بود و از آن پس با از میان رفتن آزادی مردم روم در زمان فرمانروایی امپراتوران - که مردان ارجمند را کشتند و نابود ساختند - با تباهی شهر رم استعداد آموزش ادبیات نیز روی به تباهی نهاد... گوته و لانگوپاردها که اقوامی بربر و بیگانه بودند به ایتالیا آمدند و دانش و ادبیات را از میان برداشتند... پس از بیرون راندن لانگوپاردها که ۲۰۴ سال ایتالیا را در تصرف خود داشتند، آزادی به ایتالیا بازگشت. شهرهای منطقه توسکانا و سایر مناطق دوباره سر بلند کردند و به آموزش دانشها روی آوردند و سبک خشن را اندکی ظریف‌تر

و در این امر تجدید حیات زبان یونانی تأثیر بنیادی داشته است: در واقع شناخت ادبیات یونانی که بیش از هفتصد سال در ایتالیا متروک مانده بود در دولتشهر ما دوباره شکوفا گردیده است، به طوری که ما بزرگ‌ترین فیلسوفان و سخنوران و مردان دیگری را که به سبب دانشمندی‌شان ممتاز بودند، اکنون نه از ورای ترجمه‌های تاریک و نامناسب، بلکه روبه‌رو می‌بینیم. علوم انسانی که برای نوع آدمی بهترین دانشها و دارای اهمیت بنیادی‌اند و ضرورتشان چه در زندگی خصوصی و چه در زندگی اجتماعی انکارناپذیر است از شهر ما گسترش آغاز کرده و در سراسر ایتالیا ریشه دوانده‌اند.

همان نقش پیشرو را که لئوناردو برونو برای فلورانس در ایتالیا می‌شناسد اومانستهای ایتالیایی برای خود در اروپا قائل شدند. لورنتسو والابرا آن است که به نیروی «بازگشت زبان لاتینی به مقام نخستین» که برونو اعلام کرده بود، حکومت امپراتوری روم بر اقوام دیگر، به شکلی تازه در شرف پدید آمدن است:

ساختند و دوباره نیرو به دست آوردند، ولی بسیار آهسته و بدون درک آنچه به راستی شریف است؛ و بیشتر از همه به شعر گفتن با زبان عامه پرداختند... فرانچسکو پترارکا نخستین کسی بود که ذهن و روحی زیبا و ظریف داشت و زیبایی سبک قدیم را که از میان رفته بود، بازشناخت و دوباره به دنیای روشنائی آورد. گرچه خود او کامل نبود، راه رسیدن به کمال را شناخت و گشود.

بدین سان نخستین بار میان تحرک و رشد دولتشهرهای ایتالیا در اوج قرون وسطی، و آغاز عصر رنسانس، آن ارتباطی برقرار می‌شود که پژوهش دوران اخیر در مسئله شرایط اجتماعی - اقتصادی رنسانس توجه خاصی به آن دارد. برونی از نظریه خویش این نتیجه را به دست می‌آورد که فلورانس در فرهنگ قرن پانزدهم همان نقش پیشرو را ایفا کرده است که در دوران باستان آتن در یونان ایفا می‌کرد،

زبان لاتینی ارجی بزرگ دارد و بی‌گمان از نیروی خدایی بهره‌ور است و به همین جهت قرن‌هاست که بیگانگان و بربرها و دشمنان با پرستشی دینی از آن نگاهداری می‌کنند، به طوری که ما مردمان رم احساس درد نمی‌کنیم و خوشحالم و باید مباحثات کنیم که تمامی دنیا سخنان ما را می‌شنود. ما روم و فرمانروایی را از دست داده‌ایم، هر چند نه به سبب تقصیر خودمان بلکه تحت تأثیر زمان. با اینهمه هنوز در پرتو حکومت درخشان زبان لاتینی بر بخش بزرگی از جهان فرمان می‌رانیم و ایتالیا و فرانسه و اسپانیا و آلمان و پانونیا^{۲۹} و دالماسی و ایلیریا و بسیاری اقوام و ملل دیگر به ما تعلق دارند، زیرا هر جا که زبان روم حکومت می‌کند در آنجا روم فرمانرواست. اومانستهای ایتالیا شیوه تعلیم و تربیت تازه را، که منحصرأ خودشان در اختیار دارند، قدرتی روحی و وسیله فرمانروایی می‌دانند

و از این جهت خود را برتر از اقوام دیگر احساس می کنند و به همه اقوام دیگر چون هنوز در پرتو علوم انسانی به مرتبه اخلاقی بلندتری بالا نرفته اند، عنوان تحقیرآمیز بربر می دهند و بدین سان اندیشه «بربر»^{۳۰} دوران باستان را دوباره زنده می کنند. پترارکا به مخالف فرانسوی خود ژان دو هسدن^{۳۱} یادآوری می کند که نام و آوازه روم فناناپذیر است و اعقاب فرانسویان که در گذشته مغلوب روم بودند، باید برتری او را بپذیرند:

مگر دروغ می گویم؟ مگر این فرانسوی انکار می تواند کرد که در روم عظمتی وجود داشته است که بقایای آن، امروز نیز پس از قرنهای بسیار چنان اعجاب انگیز است که نه فرانسویان و نه آلمانیان و نه قوم بربر دیگر جرئت می توانند کرد که خود را با عظمت و افتخار روم مقایسه کنند؟.. بندگان که بر حسب اتفاق از نظارت خواجهگان خویش گریخته اند چه گستاخند! چون نمی توانند به نحوی دیگر انتقام بگیرند به تهمت و افترا پناه می برند و در همه جا حسد می گسترانند، حسد نایبه ای را که مورد اهانت قرار گرفته است! مانند سگهایی عوعو می کنند که از ترس نمی دانند به کجا بگریزند. این بربر بندگی گذشته را به یاد می آورد و در حالی که گردنش پر از زخمهایی از یوغ قدیم روم است و از ترس می لرزد از خداوندگاران خود بدگویی می کند، مانند بنده ای که گریخته و از چشم خواجه دور شده است!

وقتی که مردمان این عصر با تصویری که درباره عصر خود داشتند، و با آگاهی بر شکوفایی اعجاب انگیز نیروهای خلاق در زمانی بسیار کوتاه، درخصوص وضع خود و مقایسه آن با وضع دوران باستان، اندیشیدن آغاز کردند، این پرسش پیش آمد که آیا آدمیان این عصر با سرمشبهای باستانی خود برابرند یا حتی بر آنها پیشی گرفته اند و می توانند در حال برتر رفتن از آنها آثاری اصیل و متعلق به خویش پدید آورند؟ این همان مسئله نزاع دوران قدیم و دوران جدید است که همیشه در آنجا پیش می آید که قدیم و جدید در برابر یکدیگر قرار داده می شوند و در آن حال، خود آگاهی زمان حال در برابر مرجعیت دوران گذشته قد علم می کند.

با توجه به نقش سازنده مفهوم بیداری دوباره دوران باستان در تصور رنسانس از خویش، آن نزاع به عنوان تعیین کننده ارزش عملکرد دوران جدید اهمیتی خاص یافت. چون نسبت دوره جدید با دوران باستان از طریق التزام به تقلید از آن دوران معین شده بود، نخست در ایتالیا و سپس در جاهای دیگر اندیشیدن درباره اصل «تقلید» آغاز گردید. پترارکا در چارچوب تقلید التقاطی مصنفان نمونه دوران باستان، خواستار مقداری آزادی فردی شده بود. اندازه این آزادی برای او در درجه اول اهمیت قرار نداشت، بلکه مهم این بود که شاعر از روی سرمشق رونویسی نکند، بلکه آن سرمشق را خلاقانه مورد استفاده قرار دهد و مطابق تمثیل سنتی زنبور عسل که «برای زنبور عسل افتخاری نیست اگر آنچه را آماده می یابد به چیزی بهتر مبدل نکند» رقابت را به جای تقلید بنهد تا راه برای برتر رفتن دوره جدید از سرمشبهای باستانی گشاده شود.

آنچه را پترارکا به وسیله تمثیل می خواست بیان کند، جووان فرانچسکو پیکو دلا میراندولا^{۳۲} در ضمن اعتراض به سیسرون گرای و انجماد نثر لاتینی جدید به سبب تقلید نامحدود از سیسرون، بی پرده گفته و حتی مدعی امتیاز اصولی دوره جدید بر دوران باستان شده است:

طبیعت، پیرزنی ناتوان نیست که به سبب زائیدهای مکرر نیروی خود را در قرن مابه کلی از دست داده باشد. خدای بزرگ از بخشیدن بزرگ ترین استعدادها به زمان ما دریغ نکرده است...

و این استعدادها روزه به روز بیشتر می شوند نه کمتر. قرن ما و قرنهای پیش از آن شناختهای بسیاری دارند از امور و اشیایی که دوران باستان دانشمند از آنها بی بهره بود.

میراندولا با توجه به تفسیر اصل «تقلید» و استناد به مفهوم پیشرفت فکری و روحی، دوره جدید را ممتازتر از دوران باستان می شمارد؛ و در حالی که او به طور کلی به روزافزونی عدد شخصیتهای خلاق در زمان حاضر اشاره می کند، نویسندگان دیگر از جمله ل. ب. آلبرتی^{۳۳} شخصیتهای حوزه خود را برمی شمارند و مانند پیکو منکر اینند که طبیعت از باروری ناتوان شده باشد:

من نیز تحت تأثیر سخنان کسان بسیاری در این اعتقاد راسخ تر شده بودم که استاد همه اشیاء، طبیعت سالخورده و خسته، دیگر نوابغ و غولهایی از آن قبیل که در دوران به اصطلاح جوانی پرافتخارش زائیده است، به دنیا نمی آورد. ولی از هنگامی که از تبعید درازمدت به وطن فلورانس که ممتازتر از همه شهرهاست بازگشته ام، دیده ام که در کسان بسیاری، مخصوصاً در تو، ای فیلیپو (برونلسکی)^{۳۴}، و در دوست نزدیکمان دوناتوی مجسمه ساز (دوناتلو)^{۳۵} و همچنین در نسبو (لورنسو گیرتی)^{۳۶} و لوکا (دلارویا)^{۳۷} و ماساچیو^{۳۸} روحی زنده است که هر اثر افتخارآمیز را به وجود می تواند آورد و در هیچ موردی از پیشینیان، هر قدر بزرگ و نامدار باشند، عقب نمی ماند. به تجربه می دانم که نقش وظیفه شناسی و کوشش و تلاش در پیدایش قدرتی که آدمی در پرتو آن بر حسب همه جنبه های استعدادش آثار برجسته و ممتاز پدید می تواند آورد کمتر از نقش قابلیت طبیعی و نظر مساعد زمان نیست. از این رو در برابر تو اعتراف می کنم که با توجه به دشواریهای ناچیزی که پیشینیان در حالی که محیطشان آکنده از امور آموزنده و شایسته تقلید بود - برای رسیدن به کمال هنرمندی در دانشها، هنرهای داشتند که آموختنشان امروز برای ما مشقت آور است، موفقیت خودمان را بسیار بزرگ تر از موفقیت ایشان می بینم؛ ما این موفقیت را در دانشها و هنرهایی که پیشتر هرگز نشنیده و ندیده بودیم بدون استاد و سرمشق به چنگ آورده ایم.

مسئله ناشی از «نزاع قدیم و جدید» در آنجا پیدا می شود که عملکردهای دوره جدید با موفقیتهای دوران باستان مقایسه می شوند. چنین مقایسه ای را مثلاً در کتاب بندتو آکولتی^{۳۹} رئیس دفتر دولت فلورانس با عنوان گفت و گویی درباره مردان بزرگ عصر که در حدود ۱۴۶۰ منتشر شده است می یابیم. نویسنده کتاب در گفت و گو با جوانی دانشور، یکی از پرستندگان فرهنگ دوران باستان و تحقیرکنندگان زمان حال، عللی را شرح می دهد که به سبب آنها در نظر او عملکردهای مردمان دوره جدید مخصوصاً در رشته های فلسفه و حقوق و پزشکی و سیاست با موفقیتهای پیشینیان برابر و حتی برتر از آنها هستند و فقط در ادبیات دوران باستان به سبب عده بزرگ شاعران و سخنوران نامدار بر مردمان دوره جدید برتری دارند، هر چند دانه و پترارکا با هومر و ویرژیل برابرند. آکولتی بی آن که بخواهد افتخار و اهمیت باستانیان را حقیر جلوه دهد نامهای عده ای از دانشمندان دوره جدید را برمی شمارد.

در همان زمان آلامانو دینوچینی^{۴۰} در نامه مورخ ۱۴۷۳ که با آن ترجمه کتاب زندگینامه آپولون توانه تألیف فیلوسترآتوس^{۴۱} را به فردریگو مونه فلترو^{۴۲} اهدا می کند، پس از تشریح دل بستگی و احترام خود به دوره جدید، دانشمندان بزرگ این دوره را که بیشترشان ایتالیایی هستند نام می برد:

همیشه وقتی که مردمان زمان خودمان را در نظر می آورم و با

پیشینیان مقایسه می‌کنیم، عقیده کسانی را بی‌معنی می‌یابیم که می‌اندیشند عملکردها و دانشهای قدما را فقط در صورتی می‌توانند محترم شمرند که از اخلاق مردمان زمان خود شکایت کنند و استعدادهای ایشان را نادیده انگازند و از بخت بد خویش بنالند، چون در قرنی به جهان آمده‌اند که فاقد دوستی و کوشش است و در آن به امور شریف پرداخته نمی‌شود.

مسئله ناشی از «نزاع قدیم و جدید» در جاهایی هم که رنسانس از ایتالیا به آنها تسری یافت، سربر آورد و مدافعان دوره جدید به همان دلایلی که پیشتر دیدیم استناد جستند: از یک سو به نیروهای طبیعت که هرگز از کار باز نمی‌مانند و نابود نمی‌شوند و از سوی دیگر به افزایش و پیشرفت دانش. این گونه استنادها را مثلاً در ضمن تشریح نظریه علم اومانیت بزرگ اسپانیایی خوان لوی بی‌وس در مقدمه کتاب دانشها که در ۱۵۳۱ نوشته شده و در زمانهای بعدی منبعی برای استفاده نویسندگان، شرحهای مربوط به نظریه علم و مسایل تربیتی بوده است، می‌توان یافت:

عصر جدید

نقد آثار نویسندگان بزرگ برای پیشرفت دانش بسیار سودمند است. این کار بهتر از آن است که در برابر آنها ساکت بنشینیم و به مرجعیتشان قناعت ورزیم. ولی نقد نباید به شکل کینه‌ورزی درآید، بلکه باید از هرگونه بدخواهی و شتاب و بی‌شرمی و خشونت دور باشد. طبیعت هنوز چنان ناتوان نشده است که چیزی تازه، مانند قرنهای پیشین پدید نیاورد، بلکه همیشه همان است که بود و حتی بعضی اوقات غنی‌تر و بارورتر است و دقیقاً امروز چنین است، چون نیرویی آن را پیش می‌برد که در طی قرنهای بسیار دایم رشد کرده است. ابداعات قرنهای گذشته و تجربه‌های دراز دامن، راه دست یافتن ما را به دانش هموار ساخته‌اند و اگر ما فکر و ذهن خود را به کار اندازیم، بهتر از افلاطون و ارسطو و دیگر نویسندگان دوران باستان می‌توانیم درباره زندگی و طبیعت دلاوری کنیم، خود ما زمانی دراز

چیزهای تاریک و مبهم بسیاری را با نظر دقت مشاهده کرده‌ایم که در آن دوران به علت تازگی شان بیش از آن که مردمان را به پژوهش علمی وادار کنند اعجاب ایشان را برمی‌انگیختند. ارسطو چه کرده است؟ آیا خود او عقاید پیشینیان خویش را مورد تردید قرار نداده و رد نکرده است؟ آیا نقد کردن و داوری نمودن باید ممنوع باشد؟ کسانی که پیش از ما به دانش پرداخته‌اند، چنان که سنکا می‌گوید، رهبران ما هستند، نه اربابان ما. راه حقیقت برای همه باز است و هنوز هیچ کس مالک آن نشده است. بخش بزرگی از آن برای آیندگان باقی می‌ماند. من ادعا نمی‌کنم که باید با پیشینیان برابر شمرده شوم، بلکه فقط می‌خواهم استدلالهایم با استدلالهای ایشان مقایسه شوند و فقط تا آن حد مورد قبول قرار گیرند که مستحق آنند. آنجا که استدلالها وزن برابر دارند، گستاخی خواهد بود اگر بخواهم که من یا یکی دیگر از متفکران دوره جدید بر پیشینیان مرجع شمرده شود و به عبارت دیگر آنچه تازه است و به قدر کافی ثابت نشده، از آنچه قدیم است و از بونه آزمایش سالم به در آمده است، برتر به حساب آید.

دلایل دیگر امتیاز دوره جدید بر دوران باستان را، که تا آن زمان به ندرت به آنها توجه شده بود یا هیچ مورد توجه قرار نگرفته بودند، در کتاب کریستوبال دو ویلاون^{۲۳} با عنوان مقایسه هوشمندانه دوران باستان با زمان حاضر که در سال ۱۵۲۵ تصنیف شده است می‌یابیم. این دلایل عبارت‌اند از: پیشرفت صنعت و تجارت و هنر جنگ و صنعت چاپ که اختراعش یکی از مهم‌ترین موفقیت‌های دوره جدید است. صنعت چاپ و بسیاری از اختراعات، مخصوصاً کشف سرزمینهای ناشناخته، مایه امتیاز انکارناپذیر عصر جدید بر دوران باستان است. بدین جهت تاریخ‌نویس و فیلسوف فرانسوی لورلور^{۲۴} در اواسط قرن شانزدهم وقتی که پیشرفتهای یک قرن را از نظر می‌گذراند با غرور و سربلندی می‌گوید: «در طی صد سال بسی چیزها شناخته شده‌اند که پیشینیان کوچک‌ترین اطلاعی از آنها نداشته‌اند، مانند دریاهاى تازه و سرزمینهای تازه و انواع تازه‌ای از آدمیان و اخلاقها و قوانین و سنن، و علاوه بر آن اختراعات تازه مانند صنعت چاپ و توپخانه و قله‌نما و مغناطیس برای کشتیرانی.» لوروا با این سخن که «درست نیست اگر تنها به چیزهایی قناعت کنیم که پیشینیان به دست آورده‌اند» می‌خواهد معاصران خود را به وظیفه‌ای اخلاقی متوجه سازد و به پیشرفت فرهنگی برانگیزد و به سواحل تازه رهنمون شود. اما در برابر این اندیشه پیشرفت، از آغاز رنسانس، عقیده‌ای دیگر قرار داشت: عقیده بر انحطاط مداوم دنیا که در حال پیر شدن است، هر چند این عقیده ابتداء به سبب ایمان خوش‌بینانه به قابلیت‌های خلاق آدمی پوشیده مانده بود. گولوکیزو سالواتانی^{۲۵} پیشرفت را به چشم بدبینی می‌نگریست و می‌گفت: «باور کن که ما چیزی تازه نمی‌اندیشیم بلکه مانند وصله‌دوزان تکه پاره‌های دوران باستان را به هم می‌دوزیم و حاصل کارمان را جامه نو قلمداد می‌کنیم.»

استدلال نظری برای ناگزیری انحطاط را متفکران عصر رنسانس در نظریه جریان ادواری تاریخ یافتند که پولویوس^{۲۶} در سیر دورانی نظامهای سیاسی نشان داده است. ماکیاولی و وازاری این نظریه را به صورت نظام طبیعی زندگی تاریخی درآوردند. به عقیده ماکیاولی فرایند تاریخ که سکونی در آن وجود ندارد به صورت حرکت دورانی که دایم تکرار می‌شود، انجام می‌گیرد:

چون طبیعت اجازه نمی‌دهد که امور انسانی ساکن بمانند این امور بناچار باید همین که به برترین درجه کمال رسیدند و برتر از آن نمی‌توانند رفت، به انحطاط گرایند؛ و همچنین

همین که به سبب بی‌نظمی به نازل‌ترین نقطه رسیدند و پایین‌تر از آن نمی‌توانند رفت، باید دوباره صعود کنند. بدین سان آدمی دائم از بهترین به بدترین نزول می‌یابد و از بدترین به بهترین صعود می‌کند؛ فعالیت و کارآمدی آرامش می‌زاید و آرامش، سستی و بی‌کاری پدید می‌آورد و سستی سبب بی‌نظمی می‌شود و بی‌نظمی به انحطاط می‌انجامد. همین‌طور انحطاط نظم می‌زاید و نظم فعالیت و کارآمدی و فعالیت نیکبختی. از این رو خردمندان گفته‌اند که مطالعات ادبی و پژوهشهای علمی پس از نبردها و جنگها می‌آیند و در کشورها و شهرها و نرماندها جنگ پیشتر از فیلسوفان زائیده می‌شوند. زیرا پس از آن که به نیروی جنگی منظم به فتوحات دست می‌یابند و فتح، آرامش به دنبال می‌آورد، ارواح نیرومند و جنگاور را با هیچ نوع فراغت نمی‌توان تباه کرد، مگر با دانش‌طلبی؛ و فراغت با هیچ فریب بزرگ و خطرناک ممکن نیست در شهرهای منظم وارد شود مگر از این دروازه. ماکیاولی مرد بزرگ را که با مردانگی و نیرومندی (ویرتو) مسلح است، دارای اثر بازدارنده انحطاط می‌دانست و در چنین وضع و حالی، قانون حرکت دورانی [فرایند تاریخ] را دست کم برای مدتی به حال تعلیق درمی‌آورد. ولی به عقیده وازاری، انحطاط هنرها را به هیچ وسیله‌ای نمی‌توان متوقف کرد، زیرا «هنرها نیز مانند بدن انسانی زائیده می‌شوند، رشد می‌کنند، پیر می‌شوند و می‌میرند». هنر پس از وصول به مرتبه کمال مطلق با لئوناردو داوینچی و رافائل و میکلائیلو در عصر طلایی پاپ لئون دهم، دیگر ممکن نبود به مرتبه‌ای بالاتر راه بیابد، بلکه ناگزیر بود به انحطاط گراید. و. رهم^{۲۷} می‌نویسد: «ساعت مرگ هنر فرا رسیده است» و به گفته گ. ب. آدریانی^{۲۸}، دوست وازاری، این ساعت مرگ در عین حال به معنی فروپاشی اروپا و هنرها و دانشهای شریف است و به عبارت دیگر پایان فرهنگ رنسانس. هنگامی که آگاهی عصر بر انحطاط پدید آمد، بحرانی عمومی روی نمود که بی‌فاصله پس از اوج رنسانس، در دهه اول قرن شانزدهم، نخست ایتالیا و سپس تمامی اروپا را فرا گرفت و کم و بیش به همه حوزه‌های زندگی تسری یافت. «تصور رنسانس از خویش» که عکس‌العملی در برابر بحران پایان قرون وسطی بود، جای خود را به «تصور عصری جدید از خود» داد که علامت اصلی‌اش تجدید حیات فرهنگ دوران باستان نبود، گرچه با اینهمه این فرهنگ به هیچ وجه مرجعیت خود را از دست نداد.

پانوشته‌ها:

- ۱ و ۲. کنستانتین اول (۲۸۰-۳۲۷ م.) امپراتور روم اندکی پیش از مرگ، غسل تعمید بجا آورد و به دین مسیحی درآمد و پاپ او را در زمره قدیسان درآورد. کولا دی رینتسو (Cola di Rienzo) در روم به عنوان تربیون توده مردم (کارگزار حامی توده مردم در برابر اشراف) انتخاب شد و برای این که در سلک اشراف درآید در ظرف آبی که ادعا می‌شد کنستانتین در آن غسل تعمید بجا آورده است، غسل اشراقیت بجا آورد. م.
۳. Giorgio Vasari (۱۵۱۱-۱۵۷۴) نقاش و معمار و تاریخ‌نویس ایتالیایی. م.
۴. Rinascita به زبان ایتالیایی به معنی «تولد دوباره». م.
۵. Benvenuto Campesani شاعر ایتالیایی در قرن چهاردهم میلادی. م.
۶. Catull (۸۴ ق. م. - ۵۴ میلادی) شاعر رومی. م.
- Verona - ۷
- Giotto - ۸
- Matteo Palmieri - ۹
- Marsilio Ficino - ۱۰
- Johannes Trithemius - ۱۱
- Thomas Wolsey - ۱۲

Etienne Pasquier. ۱۳

۱۴. Ulrich von Hutten شاعر آلمانی (۱۴۸۸-۱۵۲۳). م.
۱۵. Willibald Pirckheimer اومانیست آلمانی (۱۴۷۰-۱۵۳۰). م.
۱۶. Garamanten کوههای افسانه‌ای در جایی بسیار دور مانند پشت کوه قافه. ناگفته نگذاریم که شهری به نام گارامانتیا در آناتولی وجود داشته است که در سفرنامه ویزیان ترجمه منوچهر امیری، انتشارات خوارزمی نامش به میان می‌آید. م.
۱۷. Gargantua
۱۸. Rabelais نویسنده فرانسوی در قرن شانزدهم. م.
۱۹. Pantagruel
۲۰. Papinian حقوق‌دان رومی در قرن دوم میلادی. م.
۲۱. Minerva یکی از الهه‌های ایتالیایی کهن است که با «آتنه» یونانی برابر شمرده می‌شد و «آتنه» در یونان باستان، حامی شهر آتن و در عین حال حامی علم و فلسفه بود. م.
۲۲. مقصود از «بربرها» در این کتاب اقوام ژرمنی هستند که از سال ۳۷۸ میلادی به روم نفوذ کردند. م.
۲۳. Lorenzo Valla (Lorenzo Valla) اومانیست ایتالیایی در قرن پانزدهم. م.
۲۴. Philephus (Francesco Filefo) اومانیست ایتالیایی در قرن پانزدهم. م.
۲۵. Flavio Biondo
۲۶. Juan Luis Vives (خوان لوی بی‌وس) اومانیست و فیلسوف اسپانیایی در قرن شانزدهم. م.
۲۷. Melanchthon اومانیست آلمانی، استاد الهیات و دوست لوتر در قرن شانزدهم. م.
۲۸. Leonardo Bruni ایتالیایی (۱۳۷۰-۱۴۴۴). م.
۲۹. Panonia سرزمینی در یوگسلاوی امروزی. م.
۳۰. یونانیان هر غیر یونانی را (که زبان یونانی نمی‌دانست) باربار (به معنی لال) می‌نامیدند، همچنان که اعراب غیر عرب را «عجم» می‌نامند و چون تمدن و فرهنگ را مختص یونانیان می‌دانستند کلمه بربر به مرور زمان به معنی مردمان بی‌تمدن و فرهنگ و خشن به کار رفت و امروز هم در اروپا مردمان خشن و بی‌فرهنگ «باربار» خوانده می‌شوند. ما کلمه بربر را بیشتر اوقات «بیگانه» یا «غیر یونانی» ترجمه می‌کنیم. م.
۳۱. Jean de Hesden
۳۲. Giovanfrancesco Pico Della Mirandola اومانیست و فیلسوف ایتالیایی در قرن پانزدهم. م.
۳۳. L. B. Alberti لئون باتیستا آلبرتی (۱۴۰۴-۱۴۷۲) اومانیست ایتالیایی و یکی از شایان توجه‌ترین چهره‌های دوره رنسانس است. برای اطلاع بیشتر ر. ک. فرهنگ رنسانس در ایتالیا، چاپ ۱۳۷۶ صفحه ۱۴۲ به بعد. م.
۳۴. Filippo (Brunelleschi).
۳۵. Donato (Donatello).
۳۶. Nencio (Lorenzo Ghiberti).
۳۷. Luca (Della Robbia).
۳۸. Masaccio.
۳۹. Benedetto Accolti.
۴۰. Alamanno Rinuccini.
۴۱. Philostratos سوفسطایی یونانی. م.
۴۲. Federigo Di Montefeltro شهریار اوربینو (urbino) در ایتالیا در قرن پانزدهم. م.
۴۳. Christobal de villalon.
۴۴. Loys Le Roy.
۴۵. Goluccio Salutati.
۴۶. Polybios تاریخ‌نویس یونانی (۲۰۵-۱۲۵ ق. م.). م.
۴۷. W. Rehm.
۴۸. G. B. Adriani.

روش‌شناسی نقد ادبیات داستانی

می‌آفریند و ما در این زمینه است که بسیار فقیریم. موقعیت ادبی یک سرزمین را درواقع نقد ادبی تعیین می‌کند، مرز ادبیات، شکلش، ساختارش، جنبشی که رویه جلو دارد، یعنی آثار پراکنده و منفرد را به نوعی با هم مرتبط می‌کند و نشان می‌دهد که این آثار، تکه‌هایی منزوی و تک افتاده نیستند بلکه از یک مجموعه‌اند، مجموعه‌ای از یک جامعه‌اند، نه این که بگوییم مثلاً یک صدا باشند، نه، بلکه گفت و گویی بین صداهای متفاوت‌اند.

وظیفه اصلی منتقد ادبی داوری شعر و رمان نیست. تفسیر و تعریف مقدم بر داوری است. اولین پرسشی که یک منتقد باید جواب بدهد این نیست که «این داستان یا رمان خوب است یا بد»، بلکه باید جواب بدهد که «این داستان چیست، ساختار، سبک و معناهای نهفته آن کدام است و تا چه حد بر خواننده اثر می‌گذارد».

داوری درواقع مرحله آخر نقد ادبی است، یعنی پس از تعریف دقیق و تفسیر درست اثر. مثلاً اگر درباره رمانی بگوییم «رمان صرفاً شرح حوادثی است پیش پا افتاده که در آن جایی برای تحلیل عمیق خصوصیات شخصیتها وجود ندارد»، دیگر اظهارنظرهای بعدی درباره قوی و ضعیف بودن چنین اثری بی‌معنی است.

وظیفه یک منتقد ادبی این است که محدودیتهای یک اثر را پیدا کند و آنها را شرح دهد. نویسنده می‌کوشد که این محدودیتها را پنهان کند و این تصور را به وجود آورد که همیشه باید چیزهای دیگری را کشف کرد؛ ارتباطهای نامرئی را، رازهای پس پرده را.

امروز قرار است برای کسانی صحبت کنم که بیشترشان مثل خود من، سن و سالی ازشان گذشته، البته منهای خانمها و این چیزهایی که خواهم گفت درواقع برای آنها کمابیش آشناست و شاید نقلشان ضرورتی نداشته باشد، منتها می‌تواند مروری باشد بر نقد ادبی پیش از انقلاب و شاید آشنایی با این مباحث باعث شود که احتمال خطا در آینده کم‌تر شود.

در این نکته تردیدی نیست که نقطه ضعف ادبیات کشور ما، نقد ادبی به‌ویژه نقد ادبیات داستانی است. البته منتقدانی داشته‌ایم که بیشتر آنها به طور موقت یا موسمی، مدتی آمده‌اند و درخشیده‌اند و بعد ناپدید شده‌اند، به همین دلیل پیکره یا چارچوبی از عقاید و آرای نقد ادبی نداشته‌ایم، دنیایی از عقاید و آرای که باید یک فضای عقلانی بیافریند، فضایی انتقادی که یک اثر ادبی را احاطه کند، بازتابی که این اثر ادبی را یا ماندگار کند و یا بی‌اساس بخواند.

نقد ادبی درواقع به نوعی مسئول خلق چیزی است که ما آن را ادبیات می‌نامیم، نه وجود چند اثر منفرد و جداگانه، بلکه نظام ارتباطی بین این آثار، یعنی زمینه‌ای از بستگیها و خویشاوندیها و نیز تقابلها و تضادهای بین آنها.

نقد ادبی و آفرینش ادبی در نوعی همزیستی دائمی به سر می‌برند. نقد ادبی، شعر و رمان را تغذیه می‌کند ولی در همان حال خود، آب و نان و هوای آفرینش است. نقد ادبی وظیفه آفرینشی دارد و از میان آثار فردی پراکنده، ادبیات یا دیدگاهی گسترده و ادبی

همایش بررسی وضعیت نقد ادبی در ایران

کتابخانه

صفحه ۲۳

را در نظر بگیرید که قصد داشته‌اند شاهکارهایی بیافرینند، اما اثری که آفریده‌اند فاقد لطف و انسجام کافی بوده است. از سوی دیگر، نویسنده‌ای مثل مارک تواین را در نظر بگیرید که روز اول می‌خواست کتابی برای نوجوانان بنویسد، اما در پایان شاهکاری نو برای بزرگسالان آفرید.

نقد ادبی یکی از شاخه‌های ادبیات است و باید به زبان فارسی روشن و زبان و ادبیات فارسی امروز و قابل فهم نوشته شود، نه مثل پاره‌ای نوشته‌های امروزی با نوعی زبان نیمه فلسفی دشوار که مفاهیمش را نتوان به راحتی هضم کرد. وقتی زبان یک منتقد ادبی، غریب و ناروشن باشد باید کمی درباره توانایی نویسنده‌اش در تشخیص نثر خوب و رسا از نثر ضعیف و الکن تردید کرد. اگر هم قصد منتقد، بیان مفاهیم علمی و پیچیده است، دست کم باید اطلاعات علمی و قابل فهم و قابل اثباتی ارائه دهد.

این نکته را نیز گفته‌اند که نقد ادبی جایگاهی فراتر از شعر و نمایشنامه و داستان و مقاله و سفرنامه ندارد، چون بدون این رشته‌های اصلی، نقد ادبی موضوعی ندارد تا عرض اندام کند و چه بسا که بدون آنها وجود نخواهد داشت. بنابراین منتقدان نمی‌توانند خیلی به خود بیالند و مغرور و خودبین باشند.

گفتیم که ما منتقد ادبیات داستانی به معنای واقعی خود نداشته‌ایم، از جمله دلایلی که برای این کمبود می‌توان ارائه داد این است که ما از لحاظ داشتن جامعه‌شناس و فیلسوف و متفکر بسیار

گاهی این دیدگاه منجر به اختلافهایی می‌شود و به همین علت است که می‌گویند منتقد و رمان‌نویس با هم کارد و پنیرند، و اینجا معلوم نیست تکلیف منتقدی که هم نویسنده است و هم منتقد چه می‌شود. در کشور ما البته کار به مرحله کارد و پنیری نرسیده است. به اظهارنظرهای خود شعرا و نویسندگان در این باره که شعر یا رمان چیست نمی‌توان زیاد اعتماد کرد و آنها را قطعی دانست، زیرا می‌دانیم که نویسندگان غالباً قصد دارند اثری با مشخصات خاص بیافرینند، اما در پایان چیز دیگری عرضه می‌کنند. تعداد نویسندگانی

فقیر بوده‌ایم، پژوهشهای جامعه‌شناختی نداشته‌ایم و اینها خود پشتوانه نقد ادبی هر کشوری است.

معنای نقد ادبی، بحث منطقی و متفکرانه و مبتنی بر استدلال آثار ادبی است، فعالیتی است که شامل همه یا پاره‌ای از شیوه‌های زیر به نسبت‌های مختلف می‌شود؛ دفاع از ادبیات در برابر اخلاق‌گرایان و میزان، طبقه‌بندی آثار بر حسب نوع (ژانر)، تفسیر معانی آنها، تحلیل ساخت و سبکشان، داوری ارزش آنها با مقایسه کردنشان با آثار دیگر، تخمین میزان تأثیرگذاری بر خوانندگان و ایجاد اصولی کلی که مطابق آنها، آثار ادبی را بتوان ارزیابی کرد و بهتر فهمید.

به خلاف معنای روزمره، نقد صرفاً به معنای «خطایابی» نیست. بسیاری از فعالیتهای نقد ادبی مدرن (به ویژه از نوع آکادمیک) بر این فرضیه استوار است که آثاری که مورد بحث قرار می‌گیرد، به طور کلی آثاری ارزشمند است؛ از این رو، کار قضاوت و تحلیل تا حدودی میان بازار کتاب (که در آن مثلاً پرسیده می‌شود آیا اثر به خریدنش می‌ارزد یا نه) و جنبه آموزشی آن (که در آن مثلاً می‌پرسند چرا این کتاب خوب است؟) تقسیم شده است.

نقدهایی که در پی آشکارسازی انگیزه یا نیت واقعی نویسنده‌اند (و گاهی آن را نقد «القایی» نامیده‌اند) از مکتب رمانتیسم سربرآورده و بسیاری از نوشته‌های انتقادی قرن نوزده و بیست را در بر می‌گیرد اما به نقد «عینی» هم راه یافته و به متن اثر (نقد نو و ساختارگرایی) و نیز سیر به خواننده اثر (نقد مبتنی بر واکنش خواننده) هم توجه نشان داده‌اند.

منتقدان جدید بر این نکته تأکید کرده‌اند که باید مستقیماً با متن اثر سر و کار داشت و آن را یک کل آزاد و مستقل دانست، بی توجه به جنبه‌های زندگینامه‌ای، تاریخی، فرهنگی و اجتماعی. در گذشته منتقدان به جنبه‌های مختلفی از یک اثر توجه داشته‌اند، یکی ادبیات را عملکردی نمادین می‌پنداشت، یکی جنبه‌های اخلاقی فرم و سبک را مورد نظر قرار می‌داد و دیگری بر معانی گسترده‌تر زبانی تکیه می‌کرد و ابهام بیان شاعرانه را مهم می‌دانست. امروزه در نقد ادبی جدید، بررسی و کارش دقیق متن را رهیافتی پذیرفتنی می‌دانند.

این سیر تکاملی نقد و نقدنویسی و شیوه‌های گوناگون آن، بر اثر تجربه‌اندوخته‌های مکتبهای جدید فلسفی و نظریه‌های ارائه شده از سوی متفکران و فیلسوفان امروزی و نیز به دلیل وجود رمانهای عمیق و تفکربرانگیز به وجود آمده است.

ما در کشور خود، نه متفکران و فیلسوفان و نظریه‌پردازان معتبری

داشته‌ایم و نه رمانهای ارزنده و سنجیده‌ای که عمیق و تفکربرانگیز باشند و بتوانند مثل آثار ادبیات داستانی کشورهای دیگر، موجب پیدایش منتقدان پرمایه شوند.

تا قبل از انقلاب شاید در مجموع بیش از ده رمان قابل اعتنا نداشته‌ایم و بیشتر این رمانها هم از چنان اندیشه و حکمت و ساخت و عمق بهره‌مند نبوده‌اند که بتوان آنها را به طور علمی کاوید و تحلیل کرد و از درون آنها نکته‌ها و اصولی بیرون کشید و به صورت شگرد تازه‌ای ارائه داد.

در کشورهای دیگر از میان رمانها و داستانهای پرداخته و معتبر بوده است که شگردها، شیوه‌ها و فنون متداول داستان‌نویسی را مشخص کرده‌اند و براساس آنها اصول روشمند نقد و نقدنویسی را پایه گذارده‌اند. البته هیچ شیوه و سبک داستان‌نویسی را نمی‌توان به طور مطلق خوب یا بد دانست و درواقع کاربرد هر شیوه و سبکی را باید بر حسب اثری که آن داستان بر خواننده می‌گذارد مورد قضاوت قرار داد.

در کشورهای پیشرفته برای مشخص کردن این اصول روشمند نخست داده‌ها و حقایق یک رمان یا داستان را برای آشنایی با حوادثی که در سطح داستان می‌گذرد خلاصه کرده‌اند و سپس تکنیکها و اسلوبهای مورد استفاده را بررسی کرده‌اند و دیده‌اند که نویسنده با این داده‌ها، چه کرده، گرایش او نسبت به آنها چه بوده و بعد دریافته‌اند که نویسنده سرانجام می‌خواسته چه معنای نمادینی از آنها برگیرد. به این ترتیب از درونمایه نام برده شده است که همان اندیشه و مقصود و فکر مسلط نویسنده در یک داستان است. درونمایه می‌تواند مفهومی ساده و روشن یا کاملاً پیچیده داشته باشد و آنچه مهم است این است که نویسنده چگونه آن را به کار برده و پرداخته است.

همچنین طرح کلی یا پیرنگ یا ساختمان حادثه را تعریف کرده‌اند. مثلاً گفته‌اند که در پیرنگ بسته، مشکل درگیریهایی داستان به راحتی حل می‌شود و بالعکس در پیرنگ باز، نتیجه و راه‌حلی وجود ندارد. بعضی از نویسندگان معتقدند که برای بسیاری از معضلات بشری راه‌حل مشخصی نیست و از این رو نمی‌توان از پیرنگ بسته استفاده کرد، زیرا براساس زمینه‌های فکری و فلسفی، بسیاری از معضلات زندگی انسان غیرقابل تفسیر است. بعد دیده‌اند که یک داستان، تنها متکی به عنصر شخصیت‌پردازی است و عناصر پیرنگ یا درونمایه در آن نامشخص و کم‌رنگ است.

همایش بررسی وضعیت نقد ادبی در ایران

کتاب ماه ادبیات و فلسفه

مؤسسه خانه کتاب

میان امروز بیش از یکی دو تن باقی نمانده اند که همچنان به کار خود در این زمینه ادامه می دهند.

به نظر می رسد که بیشتر نقدنویسان ما در آن ایام، فقط از روی تفنن و به صورتی موقتی و ذوقی به کار نقد می پرداختند و برای نقدهایی که می نوشته اند، انگار خود چندان اهمیتی قائل نبوده اند و شاید بیشتر خود را شاعر یا داستان نویس می دانسته اند تا منتقد، و نقد ادبی را یکی از رشته های مستقل ادبیات نمی دانسته اند. در این میان چون نقدی روشمند بر مبنای نظریه های مستدل نبوده، ناگزیر بعضی از شاعران و نویسندگان سرشناس آن ایام، خود کار نقد ادبی را دنبال کرده اند و در این زمینه خود را صاحب نظر دانسته اند. عیب کار این منتقدان هم بیشتر این است که آثارشان در زمینه نقد، در واقع شیوه نگرش خود آنها به شعر و داستانهایشان بوده است.

نقدهای عده ای از این نویسندگان سرشناس بازتاب نگرشهای ادبی و گرایشهای اجتماعی خود آنهاست. بعضی از آنها مثلاً آثار یک نویسنده را داستانهایی که در قالب ایدئولوژیهای یک حزب ریخته شده نامیده اند یا رمان دیگری را نمونه اعلاای عامی گری در رمان نویسی پنداشته اند. نظریه های آنها در واقع تحت تأثیر شگرد داستان نویسی خود آنهاست و حتی نثر نقد ادبی شان هم شبیه نثر داستانهایی است که خود نوشته اند.

با توجه به مطالب گفته شده، اکنون راه و روشهای موجود در نقد ادبی منتقدان پیش از انقلاب را به اختصار بررسی می کنیم:

نمادگرایی می تواند تقریباً در همه عناصر داستان ظاهر شود؛ در شخصیتها، پیرنگها، اشیاء طبیعی، اشیاء ساخته دست انسان و در وضع و موقعیتهای گوناگون. هرگاه نمادی در درون کل ساختمان داستان نهفته باشد، به صورت شگردی تکمیل کننده، بسیاری از وقایع داستان را به هم پیوند می دهد و به آن کلیتی پرمعنا می بخشد. نماد از اصول و شگردهای اساسی تقریباً همه آثار ادبیات داستانی است.

بهترین زاویه دید، مثلاً زاویه ای است که با در نظر گرفتن موضوع و حال و هوای روایت، مقصود نویسنده را بهتر بیان کند و در خواننده بهتر اثر بگذارد. دیده اند که مثلاً یکدستی و سازگاری لحن و فضایی از ضروریات هر داستان خوبی است.

می بینیم که این شیوه ها و راه و روشهای تحلیل نقد ادبی از دل خود آثار داستانی شکل گرفته اند و نمی توان بی رنج و بدون داشتن توشه کافی از فرهنگ بشری به تفسیر و توضیح دقیق ادبیات پرداخت. پس یکی از دلایل ضعف نقد ادبی ما، کمبود رمان و داستان پرداخته و سنجیده بوده است.

تا پیش از انقلاب، ما بیش از ده رمان قابل اعتنا نداشته ایم، رمانهایی که بتوان بر آنها نقد نوشت و آنها را تحلیل کرد. در این میان رمان بوف کور اثر صادق هدایت شاید از عمق بیشتری برخوردار بوده و به همین دلیل تعداد نقد و تحلیلهایی که بر این کتاب نوشته شده از همه بیشتر و شاید عمیق تر بوده است.

با مروری بر مطبوعات و نشریه های ادبی پیش از انقلاب بر روی هم چیزی حدود بیست نویسنده نقد داشته ایم، اما افسوس که از این

نقد معرفی کننده

این نوع نقد که غالباً مختصر است و بررسی کوتاهی از اثر ارائه می‌دهد، به قصد معرفی آثار ادبی به خوانندگان نوشته می‌شود و فاقد تحلیل ژرف و اساسی است. نمونه‌های این نوع نقد فراوان است و از جمله می‌توان به نقد معرفی کننده کتاب ده لال بازی اثر گوهر مراد از رضا سید حسینی نویسنده کتاب مکتبهای ادبی اشاره کرد که در نشریه انتقاد کتاب فروردین ۱۳۴۳ آمده است.

نقد توصیفی

نقد هایی است که در آنها، همه بخشهای یک اثر هم از لحاظ شکل و هم از لحاظ محتوا مورد بررسی قرار می‌گیرد و منتقد بیشتر به جنبه‌های زبانی اثر می‌پردازد.

بیشتر نقدهای ادبی محمود کیانوش از این دست است و از جمله نقدی که بر داستانهای کوتاه آل احمد نوشته است و در آن به ترکیبات و اصطلاحات و افعال نادرست و ناهماهنگی در ترکیب کلام و عدم تطابق افعال و درجانه‌نگی نثر اشاره کرده است. این نقد در مجله اندیشه و هنر مهرماه ۱۳۴۳ به چاپ رسیده است.

نقد صریح و مقایسه‌ای

در این نقدها، جنبه‌های ساختاری و محتوایی دو یا چند اثر از یک نویسنده یا داوریهای صریح و گاه کوبنده مورد بررسی قرار می‌گیرد. از جمله نویسندگان این نوع نقد ادبی، شمیم بهار بود که در آن زمان به دلیل نوشتن همین نقدها شهرت فراوان یافت.

شمیم بهار، بر حسب راه و روش نقد نویسی خاص خود که با نوعی نثر غریب و املائی نامتعارف کلمات همراه بود نقدی بر دو کتاب مدیر مدرسه و نون والقلم آل احمد به طور توأمان نوشت. در این نقد می‌گوید: «مدیر مدرسه اثری است موفق و نون والقلم اثری موفق نیست». بعد دلیل می‌آورد که آل احمد را باید گزارش نویسی دانست که تنها از «من» خود گزارش می‌دهد. می‌گوید: «مدیر مدرسه اثر ساده‌ای است، آن قدر ساده که انگار نویسنده‌اش اصلاً از اصول داستان نویسی خیر نداشته ولی استخوان بندی استواری دارد». بعد زمان داستان را معلوم می‌کند و گذشته مدیر و آشنایی با همکاران مدرسه را و گذشته مرحله به مرحله زمان واقعه را، امتحان ثلث اول و ثلث دوم و اواخر تعطیلات نوروز و پایان سال. می‌گوید: «استخوان بندی ساده اما محکم کتاب اساسی ترین علت موفق بودن آن است».

بعد درباره نون والقلم حرف می‌زند که «اثری است آشفته و پر از ولنگاری و غلطهای ابتدایی در اصول داستان نویسی و قسمتهای زائد و پرگویی و شعار و فلسفه بافی». می‌گوید: «کتاب فاقد یگانگی و هماهنگی قالب و محتواست». بعد حوادث فرعی کتاب را شرح می‌دهد که همه از دید او بی حاصل است و بعد دوباره برمی‌گردد به مدیر مدرسه و تفاوت این دو رمان را بیان می‌کند. «در مدیر مدرسه شخصیت مبارز و فعال است و در نون والقلم شخصیت واقعی و زنده وجود ندارد و همه آدمها یک بعدی اند». شیوه نقد نویسی شمیم بهار خاص خود است. مثلاً در آغاز بعضی نقدهایش می‌گوید: «این کتاب، کتاب بدی است». در همان جمله اول تکلیف را روشن می‌کند. یا می‌گوید: «بر روی هم کار موفق نیست و شکست نویسنده در داستان نویسی به خاطر ابتدایی ترین مسائل است: ضعف در توصیف آدمها، ضعف در کار به وجود آوردن مسیر و قالب صحیح برای داستان و ضعف در کار ساختن فضاها و مشکل «من» و نویسنده مجال به چیزهای دیگر نمی‌دهد. روش تازه‌ای که شمیم بهار در

نقدش به کار برده این است که بسیاری از نکات را به جای آوردن در متن نقد، در زیر نویس توضیح می‌دهد. چیزی حدود سی و سه مورد در همین نقد، توضیحاتی مثل تفاوت داستان کوتاه و بلند و قصه و گزارش نویسی و نقل نمونه‌هایی از متن کتاب در پانویس. این نقد در مجله اندیشه و هنر مهرماه ۱۳۴۳ چاپ شده است.

نقد کلی نگر درباره مجموعه آثار

این نوع نقد شامل بررسی و تحلیل دقیق همه آثار یک نویسنده است. نمونه برجسته این نقدها، نقد ارزشمندی است از پرویز داریوش بر آثار صادق هدایت. داریوش در این نقد می‌گوید: «افراد مخلوق هدایت در هر طبقه‌ای که هستند همان زبان را که باید به کار می‌گیرند. این افراد در مکالمات خود ضرب المثلهای و اصطلاحات فراوان به زبان می‌آورند که همه در جای خود افتاده است و هیچ گونه تکلف در خواندن آنها احساس نمی‌شود... نویسنده دهان کسی را نمی‌گشاید تا مشتیی اصطلاح و ضرب المثل از آن بیرون بریزد... در سراسر آثار تخیلی هدایت شاید بیش از یکی دو تن یا سه چهار تن مرد درس خوانده صاحب نظر اندیشمند نتوان یافت که نیمی از این سه چهار تن هم دیوانه‌اند».

در جایی دیگر می‌گوید: «کمتر داستانی از هدایت مانده است که در آن بیزاری از حیات و اندوه زدگی و اسارت در کف ستم به یک یا چند تن نیامده باشد و هدایت همه جا آماده بوده است که همپای او بدود و تصاویر پیاپی و زنده‌ای از دگرگوئیهای آن ترسیم کند. همین خصیصه است که هدایت را به عنوان یک نویسنده جدی در زمره بدبینان جای می‌دهد». بعد می‌نویسد: «هدایت در پایان بیشتر داستانهای خود به مرگ و میر پرداخته است» و نمونه هم می‌آورد: «در آثار هدایت زنان گونه گون پای نهاده و بیرون رفته اند و از هیچ یک از ایشان جز جای پای نمانده است، هیچ زنی را در این آثار نمی‌توان یافت که در حد خود شناخته شده باشد و فکری و عملی از او سر بزند که در ذهن خواننده بنشیند» بعد می‌افزاید: «نمی‌دانیم قدرت هدایت در آفرینش هزل افزون تر بوده است یا در زایش وصف اندوه و رنج. آنچه مسلم است این است که چنین هزل نویس قهاری، دلی خون آلود و روحی نوید و مغزی تلخ اندیش داشته است... برخلاف زنان، جانوران اعم از نر و ماده در آثار هدایت جایگاه استواری دارند. در هیچ یک از داستانهای هدایت دیده نمی‌شود که در آن رفتار یا روش یک یا چند تن را به گونه‌ای از رفتار و روش جانوری اهلی مانند نکرده باشد. ملاحظه می‌شود که پرویز داریوش چگونه یک دید کلی نگر بر آثار هدایت داشته است و این نکات را دانه دانه برچیده و درباره آنها صحبت کرده است. این نقد به صورت کتابی مستقل اخیراً از سوی انتشارات سالی منتشر شده است.

نقد رهنمودی و تأثیر گذار

این نوع نقد، هم جنبه تحلیل محتوا و شکل دارد و هم جنبه رهنمودی برای شناساندن یک اثر جدید تا جایی که یک اثر را بلافاصله به شهرت می‌رساند؛ نمونه‌اش نقد نجف دریابندری بر رمان شوهر آهو خانم اثر علی محمد افغانی است که در زمان خود بسیار تأثیر گذار بود.

در این نقد کوتاه، منتقد خلاصه ماجرای کتاب را نمی‌گوید و فقط اشاره می‌کند که این نخستین بار است که یک کتاب فارسی به او جرئت داده که با خواندن آن به یاد آثار بالزاک یا تولستوی بیفتد و چنین قیاسی بکند. او می‌گوید: «نویسنده از اسرار زنان و عوالم کودکان خبر دارد و در هر گوشه زندگی زیبایی را می‌بیند. به گمان او

آهوخانم همه بزرگی و گذشت و در عین حال خفت و خواری زن بی حقوق ایرانی را در خود جمع دارد. حرفهای آدمهای داستان که گاه از درستی و چسبندگی شگفت آور است، گاه نیز مبدل به سخنرانیهای چند صفحه ای می شود و حرفهایی از قول آن آدمها نقل می شود که هیچ کس از دهان آنها نمی تواند بپذیرد. شوهر آهوخانم داستانی بسیار قوی و محکم و عمیق و شیرین دارد، ولی در پوسته ای از خشو و زواید فرو رفته است. با همه اینها شوهر آهوخانم با همین قیافه فعلی با توجه به احساس و عمق و استحکام داستان و تمامیت و کمال آدمها و قدرت بیان و متانت و انسانیت نویسنده آن، بی شک بزرگترین رمانی است که تاکنون به زبان فارسی نوشته شده است.» این نقد نخستین بار در مجله سخن که به مدیریت دکتر پرویز ناتل خانلری منتشر می شد، به چاپ رسید و در آن ایام سر و صدای زیادی به پا کرد.

نقد اجتماعی و القایی

در این نوع نقد، منتقد غالباً از دیدگاهی اجتماعی و مردمی به آثار ادبیات داستانی نگاه می کند و جنبه های تاثیرگذار و برانگیزاننده آنها را می نمایاند و برای نوعی رسالت اجتماعی و اخلاقی و پیام خاص عقیدتی اهمیت قابل می شود.

ابراهیم گلستان در اواخر دهه بیست، زمانی که در شرکت نفت در آبادان کار می کرد نقدی بر کتاب خیمه شب بازی اثر صادق چوبک نوشت و از آنجا که هنوز به این دیدگاه خاص گرایش داشت، بر کتاب ایراداتی گرفت و به ویژه از محتوای داستان «قفس» انتقاد کرد. در این داستان، چوبک به صورتی نمادین مرغ و خروسهای درون یک قفس را که در کثافت خود می لولند تصویر کرده است. گلستان در آن زمان، مردم و جامعه را این گونه نمی پنداشت. عبدالعلی دست غیب نیز سالهاست که نقدهایی کمابیش مبتنی بر این نوع نگرش درباره آثار داستانی نویسندگانی چون صادق چوبک، م. ا. به آذین، محمدعلی جمالزاده، غلامحسین ساعدی و دیگران نوشته است. دست غیب از جمله منتقدانی است که به نحوی پیگیر به کار نقدنویسی ادامه داده است. کسانی چون باقر مؤمنی نیز نقدهایی با این دیدگاه نوشته اند. این نویسنده با نقدهای خود بر آثار محمود دولت آبادی، اهمیت رمانهای دولت آبادی را به خوانندگان نشان داد و موجب شهرت او شد.

نقد جدل انگیز یا پولیمیک

در این نوع نقد، منتقد غالباً مسایلی را مطرح می کند که موجب ایجاد هیاهو و بحث و جدل می شود. نمونه این نوع نقد، آثار رضا براهنی است که چندین سال همراه با شتاب روزنامه نگارانه که مانع قطعیت یافتن و نفوذ تحلیلهای انتقادی او می شد، ادامه داشت. بسیاری از نقدهای او، ترجمه آراء و نظریه های نقدنویسی خارجی بود که به فارسی ترجمه می شد، اما در مطابقت دادن آن نظریه ها با آثار ادبیات داستانی ایران مشکلاتی پیدا می کرد و همین خود به ارائه ارزیابیهای افراطی می انجامید و بحث و جدلهایی برمی انگیزت. نقدهای او در دو کتاب **طلا در مس** و **قصه نویسی** گرد آمده است.

نقد روان شناختی

در میان رمانها و مجموعه داستانهای کوتاه نویسندگان ایرانی، تنها شاید یک رمان ماندگار است که می تواند با این دیدگاه نو مورد تحلیل قرار گیرد و آن هم رمان معروف **بوف کور** اثر صادق هدایت است. درباره این رمان، نقدهای روان شناختی فراوانی نوشته شده است که

صادق هدایت

از آن میان کتاب صادق هدایت و روانکاوی آثارش اثر محمدابراهیم شریعتمداری، استاد دانشگاه تهران، جایگاه برجسته ای دارد. در این کتاب به جای این که نویسنده به روحیات و افکار خود صادق هدایت بپردازد و جنبه های مختلف زندگی و خلق و خوی او را بررسی کند، شخصیتهای داستانی او را با استفاده از نظریه های فروید و روان شناسان دیگر مورد تحلیل قرار داده است. او می گوید که راوی داستان **بوف کور**، افکار و دردهای درونی خود را بیرون می ریزد تا با نقل آنها، خود را سبک کند و به نوعی خود - روانکاوی بپردازد. این کتاب در سال ۱۳۴۳ در تهران منتشر شده است.

نقد ذوقی و عاطفی

از آنجا که تعداد نقدنویسان ما به ویژه در دهه های بیست و سی بسیار اندک بود و افراد باقریحه و تحصیل کرده ای که توانایی نوشتن و تحلیل آثار داستانی داشته باشند نداشتیم، بسیاری از خود نویسندگان و آفرینشگران ادبی، گاهی به صورتی ذوقی و عاطفی دست به نوشتن نقد می زدند. پس از چاپ و انتشار رمان کوتاه **یکلیا و تنهایی** او اثر تقی مدرسی، بعضی از ادیبان ما، تحت تاثیر جاذبه کتاب قرار گرفتند و از جمله احمد شاملو. نقد نسبتاً مفصلی بر این رمان نوشت و آن را مورد تحلیل قرار داد. این نقد که در مجله اندیشه و هنر سال ۱۳۳۴ منتشر شد، نخستین و مفصل ترین نقدی است که شاملو بر رمانها و داستانهای فارسی نوشته است. شاملو می نویسد: «موضوع اساسی یکلیا چیست؟ آیا می توان گفت همه این ماجرا بر محور انزوا و تنهایی می گردد؟ و سپس رمان را به دقت می کاود و از آن تکه هایی نقل می کند و می گوید «برای یکلیا از افسانه های تورات

الهام گرفته شده است... و روشن است که نویسنده کوشش بسیار بجا آورده تا انشای کتاب به سیاق انشای متون مقدس باشد. شاملو آنگاه به جزئیات می پردازد و ایرادهای نگارشی کتاب را مشخص می کند و می نویسد: «قدرت محتوای کتاب، چشم را روی نقایص نگارشی می بندد. جسارت مطلب، عذر نارسایی بعضی جملات و یا یکدست نبودن انشای آن است. آدمها جالبند و عمل هر یک از آنها مظهر کامل افکار و فلسفه عامل خویش است... یکلیا با سرنوشت شوم خود قلب ما را از وحشت می آکند.»

نقد عملی و راهگشا

یکی دیگر از کسانی که خود دست به قلم داشت و رمان و داستان می نوشت، اما در نقدنویسی هم قریحه خود را نشان داد، قاسم هاشمی نژاد بود. او برای مدتی کوتاه، نقدهای روشنگرانه ای نوشت و به تحلیل محتوا و ساختار آثار داستانی پرداخت. نقدهایی که او بر آثار هوشنگ گلشیری نوشت، موجب شد که آن آثار شهرت فراوانی پیدا کنند. هاشمی نژاد و شمیم بهار و جوان با استعداد دیگری به نام حسین رازی، منتقدانی بودند که هم در زمینه نقد ادبی و هم نقد سینمایی و زمینه های دیگر خوش درخشیدند و آثار قابل ملاحظه ای نوشتند، اما زود از صحنه ادبی خارج شدند و با وجود امکانات زیاد، کتابی از مجموعه آثار خود منتشر نکردند. گذشته از کسانی که از آنها، در این بررسی مختصر نام برده شد، افراد دیگری نیز به طور گاهگاهی نقدهایی بر آثار داستانی فارسی نوشته اند که به نحوی در زمان خود تأثیرگذار بوده است. از جمله باید از جلال آل احمد، غلامحسین یوسفی، نادر ابراهیمی، ایرج علی آبادی، سیروس پرهام، م. آزاد، محمدعلی سپانلو، ابوالحسن نجفی، مصطفی رحیمی، هوشنگ گلشیری، محمدعلی اسلامی ندوشن، سیروس ذکاء، عبدالحسین زرین کوب، محمدجعفر محجوب، فتح الله مجتبیایی، پرویز ناتل خانلری، سعید نفیسی و احسان یارشاطر نام برد که هم درباره آثار ادبیات داستانی فارسی و هم درباره ترجمه رمانها و داستانهای خارجی به فارسی نقدهایی نوشته اند.

در میان ایرانیانی که به خارج از کشور مهاجرت کرده اند نیز منتقدانی ظهور کرده اند که با دیدگاهی علمی به کار نقد و تحلیل ادبیات داستانی فارسی پرداخته اند و از این میان باید از خورایوری و علی فردوسی نام برد.

به طور کلی نقدهای پیش از انقلاب، نقدهای ساده و سراسری هستند که روشن و پیراسته نوشته شده اند، هرچند در آن ایام هنوز اصول فنی و جنبه های علمی و روان شناختی نقدنویسی، چنان که باید در ایران رواج نیافته بود.

پس از انقلاب سال ۱۳۵۷، منتقدانی ظهور کردند که به دلیل چاپ و نشر ترجمه آثار علمی و فلسفی و تئوریهای جدید نقدنویسی، تواناییهای بیشتری یافتند، هرچند بنا به اقتضای این گونه متون پیچیده، از بیان روشن و کاملاً مفهومی بهره مند نیستند.

با این همه، ظهور چند تن منتقد پرشور و با استعداد، هم در زمینه شعر و هم در زمینه ادبیات داستانی، جنبش تازه ای در صحنه ادبیات امروز ما به وجود آورده که مایه امیدواری است و آینده درخشانی را نوید می دهد. در این میان باید از حسن میرعابدینی نام ببرم که با جدیت و فروتنی به کار نقد ادبیات داستانی پرداخته و با دانش و مایه های ارزنده ای که اندوخته است، توانسته کتاب ارزنده و گرانقدری به نام صد سال داستان نویسی بنویسد که با استقبال زیادی مواجه شده و هم اکنون به چاپ چهارم رسیده است. این منتقد سخت کوش، همه توان خود را صرف نقد ادبیات داستانی کرده و

آگاهانه و عادلانه به بررسی و نقد علمی و امروزی رمانها و داستانهای فارسی پرداخته است.

بنده در اینجا مناسب می دانم که ترجمه نقدی را که منتقد معروف آمریکایی ملکوم کاولی درباره کتاب نامه هایی در باب ادبیات و سیاست اثر ادموند ویلسون نوشته است برای شما بخوانم تا هم برای نقدنویسی درست، الگویی ارائه دهم و هم توجه شما را به این نکته معطوف کنم که منتقدان خارجی تا چه حد خود را به حکمت و معرفتهای بشری مجهز می کنند و تا پایان عمر دست از مطالعه و دانش اندوزی بر نمی کشند.

عمو ویلسون، پیر دیر

ملکوم کاولی (Malcolm Cowley)

پنج سال از مرگ ادموند ویلسون می گذرد و او همچنان مقام خود را در کسوت برجسته ترین منتقدان آمریکایی زمانه ما حفظ کرده است. از بسیاری از داوریهای او ایرادهایی گرفته اند و در باب محدودیتهایی که به ویژه در تئوری نقد ادبی قایل شده است، سخنان تند بر زبان رانده اند، اما تا این زمان هیچ کس دیگری مدعی نبوده است که بتواند جای او را در صدر مجمع منتقدان آمریکایی بگیرد. کتاب نامه هایی در باب ادبیات و سیاست که با شایستگی به دست همسرش النا ویلسون با راهنمایی دانیل آرون و لئون ادل ویراستاری و منتشر شده است بار دیگر حضور نامربی اما معتبر او را در این مجمع تأیید می کند.

از آن گذشته، این کتاب بعضی از جنبه های شخصیت ویلسون را که در دیگر آثار او ناشناخته مانده بود آشکار می سازد. یکی از این جنبه ها دلبستگی و فداکاری اش در همه طول عمر نسبت به دوستانش بود. نخست دوستانی که در هیل اسکول یا پرینستون پیدا کرده بود و به ویژه آنهایی که در نشریه ناسئولیت طی آن دوره درخشانی که سردبیری اش را خود به عهده داشت مطالبی می نوشتند: اسکات فیتز جرالده، جان پیل بیشاپ، استانی دِل. بعدها در نیویورک نویسندگان جوانی از دانشگاه ییل (فلیس پوتنام)، از دانشگاه وندربیل (الن تیت) و حتی از هاروارد (جان دوس پاسوس) به محفل او اضافه شدند، هرچند ویلسون، پس از نخستین دیدارش از کمبریج نوشت که «هاروارد چنان جهنم دره ای است که اگر پول دستی هم بدهند پایم را آنجا نمی گذارم». بعدها، دوستان زن هم از جمله لئوئیز بوگان شاعر و دان پاول رمان نویس به جمع او پیوستند. ویلسون در پذیرش دوستان جدید به محفل صمیمانه خود، چه زن و چه مرد، سختگیر بود، اما هرگاه کسی از صافی آن بخش از اخلاقیاتش که به مثابه نوعی کمیته گزینش بود می گذشت دیگر در رها کردن او سختگیرتر می شد. تقریباً بیشتر کسانی که ذکرشان رفت، تا آخرین روز زندگی شان همچنان از او نامه هایی دریافت کرده اند. مرگ هر نویسنده ای بر او ضربه ای وارد می کرد. به ویژه مرگ اسکات فیتز جرالده که چند روز پس از مرگ او، به جان بیشاپ نوشت: «کسانی که همزمان کار نویسندگی را آغاز می کنند بیشتر از آنچه خود بدانند به عشق یکدیگر قلم می زنند تا روزی که مرگ آنها فرا برسد.»

«کسانی که همزمان نویسندگی را آغاز می کنند» عبارت نغزی است، زیرا از دیدگاه ویلسون، شکوفایی ادبیات - چیزی که او آن را هدف اصلی زندگی اش قرار داده بود - تا حد زیادی نوعی کار جمعی است. دوستانش، آنها که استعدادی داشتند انگار برای شرکت در نبردی گسترده علیه جهل نام نویسی کرده بودند. ویلسون مدام آنها را وامی داشت و ترغیبشان می کرد که بیشتر بنویسند و بهتر بنویسند و

بعد آثار خود را به چاپ برسانند. به این ترتیب، در همان اوایل سال ۱۹۱۹ به اسکات فیتز جرال کاغذی نوشت و تشویق کرد تا داستان تازه‌ای برای چاپ در مجموعه‌ای که ویلسون قرار بود ویراستاری‌اش را به عهده بگیرد بنویسد: «نه از آن مطالب باب دندان خوانندگان مجله ستردی ایونینگ پست (Saturday Evening Post) می‌فهمی! ذهن خود را از لفاظی بیالای! وجدان هنری‌ات را در باب که همیشه ضعیف‌ترین بخش استعداد تو بوده... در یک داستان کوتاه، دنیایی از تراژدی، کمدی، طنز و زیبایی بگنجان! بی صبرانه چشم به راه دریافت داستان تازه‌ات هستم.»

این خود طغیان شور جوانی بود و بارقه‌ای از خویشتن‌آزایی، اما ویلسون همچنان، تا زمانی دراز پس از آن که به صورت ویراستار و منتقدی برجسته شهرت یافت، به این شیوه تشویق کردن ادامه داد. در سال ۱۹۲۹ جان بیشاپ را ترغیب کرد تا از اروپا به آمریکا برگردد. «حالا دیگر بر این باورم که به این دلیل نتوانسته‌ای به نوشته‌هایت شکل رضایت‌بخش تری بدهی که در موطن خودت نبوده‌ای، اینجا نبوده‌ای تا شرکت در جمع نویسندگان تو را به نوشتن آثار بهتر برانگیزد و ترغیب کند - و شاید از همه مهم‌تر - این که برای آثار خودت بازاری پیدا کنی.» در سال ۱۹۳۳ به فیتز جرال گفت: «حالا دیگر وقتش رسیده است که از همین‌گوی پیشی بگیری.» در سال ۱۹۳۶ به فلیس بوتنام که نتوانسته بود شعر بلندی را به پایان برساند نوشت: «مگر چه بلایی به سر تو آمده، ای رند بزدل! چرا آثاری ادبی خلق نمی‌کنی؟ مگر نشنیده‌ای آن استعدادی که به کار نیفتد سرانجامش نابودی است؟»

ویلسون نه تنها دوستانش را به کار برمی‌انگیخت که به آنها موضوعهایی هم برای نوشتن پیشنهاد می‌کرد، اگر کسی چیزی نوشته بود و از او می‌خواست مطلبش را بخواند و نظر بدهد (البته آنها که از دوستان نزدیکش بودند) یا میل می‌خواند و نظر می‌داد و در کسوت یک نماینده ادبی بی‌مزد و موجب، آثارشان را برای چاپ به دست سردبیران نشریه‌های دیگر می‌رساند، در نقش آن «عمو ویلسون پیر دیر» محبوب همگان بود، حتی در مورد زندگی خصوصی آنها هم توصیه‌هایی می‌کرد. اگر دوستانش دچار آشفتگی روانی می‌شدند، چنان که در آن سالهای ۱۹۳۰ فراوان اتفاق می‌افتاد، با ارسال کتاب و دیدار از آنها و نوشتن نامه‌های صمیمانه دل‌داری‌شان می‌داد. من از مطالعه یکی از نامه‌های او در سال ۱۹۳۱ به لونیز بوگان که در آن زمان در آسایشگاه بلومینگ دیل بستری بود سخت به هیجان آمدم، زیرا این نامه احساس تعهد او را نه تنها به دوستانش که نسبت به مسایل جهانی هم نشان می‌دهد.

بخشی از این نامه چنین است:
لونیز عزیزم: بسیار متأسفم که شنیدم حالت خوش نبوده است. من که خود مدتی را در اینجاها گذرانده‌ام، می‌دانم که آدمی چه می‌کشد و از این رو با تو همدردی می‌کنم. اما در این اوضاع و احوال ناسامان، زیاد هم بد نیست آدمی چند روزی به رختخواب پناه ببرد... این ایام برای همه، ایام مشقت باری است، ایام افتادن در غرقاب قلم فرساییه و کلی‌گوییهای بی‌حاصل... هنوز باید به کار خود ادامه دهیم و آدمهایی مثل تو با آن لیاقت‌های استثنایی، هرچند از لحاظ روانی فشارهای بیشتری را متحمل می‌شوند، رسالت ویژه‌ای به عهده دارند که نگذارند این جامعه بیمار از هم فروپاشد... تنها کاری که جداً می‌توانیم بکنیم این است که آثاری خلق کنیم. کار آگاهانه ذهن، تخیل و دست، اگر به گفته نیچه «با همه این احوال» انجام گیرد در درازمدت دنیا را از نو خواهد ساخت.

نمی‌خواهم از ویلسون نمونه‌ای تمام عیار از مهربانی و

وظیفه‌شناسی ارائه دهم اما همین خصوصیات، تصویر پاره‌ای از جنبه‌های اخلاقی اوست. بعضی از جنبه‌های کم‌تر مثبت و کم‌تر جذاب این تصویر، دو سال پیش در کتاب دهه بیست او ظهور کرد، کتابی که از مجموعه یادداشت‌های خاطرات روزانه‌اش تشکیل شده بود. بخش عمده‌ای از این کتاب مربوط به ماجراهای جنسی و هم‌آغوشیهای او بود که بی‌هیچ گونه احساسی نوشته شده بود. انگار رفتارشناسی یادداشت‌های شتاب‌زده‌ای بر نحوه رفتار شامپانزه‌ها نوشته است. در کتاب نامه‌هایی در باب ادبیات و سیاست صحبت چندانی از مسایل جنسی به میان نمی‌آید و حسن مجموعه هم درواقع حذف همین حرفه‌است. ویلسون به مسایل جنسی با دیدی سرد و بی‌اعتنایی نگریست اما در عوض محبت گرم و صمیمانه‌ای به دوستان خود نشان می‌داد.

بیشتر دوستانش، دوستان سالخورده‌ای که تا آن زمان هنوز زنده بودند مردان و زنان «دهه بیست» بودند، مثل خود ویلسون. از دهه بیست به صورت ایامی خوش یاد می‌کنند، ایامی که زندگی مردم، با هنر و ادبیات عجین شده بود. به دختری انگلیسی نوشت «آثار دهه بیست در اینجا با محصول ادبی آنجا تفاوت‌های زیادی دارد، این تفاوت را «بحران» به وجود آورده است، زیرا که پول، آزادی مردم را بسیار محدود کرده و آنها را به شکلهای گوناگون از کار بازداشته است. می‌بینم که فقط می‌توانم با نویسندگان دوره خودم راحت اختلاط کنم، و همیشه هم دیگران را از خودم می‌رنجانم، طوری که به نظر آنها آدمی سبکسر جلوه می‌کنم.»

اختلاط کردن برای ویلسون اهمیت زیادی داشت. این هم یک جنبه از شخصیت اوست که در این کتاب آشکار می‌شود. ویلسون بسیار خوب حرف می‌زد، غالباً با جمله‌های کوتاه و بریده بریده که بسیار تأثیرگذار بود. هرچند گاهی بی‌هوا - و می‌شد آن را بدون آن که نیاز به بازنگری داشته باشد به چاپ سپرد (اگرچه ویلسون ذاتاً دوست داشت در آثارش تجدیدنظر کند و اگر زنده بود اصرار می‌ورزید این کتاب را هم بازنگری و اصلاح کند)، پیش از شرح و تفسیر کتاب یا بیان نظریه‌ای عادت داشت بگوید «می‌دانید، قضیه از این قرار است.» وقتی مخاطبی نداشت و کسی نبود که به حرفه‌ایش گوش بدهد به دوستانش کاغذ می‌نوشت. به این ترتیب، تابستان سال ۱۹۲۵ را در خانه‌ای به سرپرستی مادرش که کربود سپری کرد. در آن زمان به استتلی دل نوشت: «امیدوارم مرا برای نوشتن این نامه‌های بی‌سر و ته ببخشی. اینها محصول تنهایی و نبود همصحبت است، محصول محیطی است که در آن زندگی می‌کنم و چون قاعدتاً هیچ‌کس را ندارم که در ساعات خوشی و سرمستی با او گپ بزنم، عادت کرده‌ام همه حرفهای دلم را در نامه‌هایم بریزم و مجبور نباشم با خودم حرف بزنم.» جز در مواردی که با نامه‌های اداری سر و کار دارد، همان‌طور که اغلب نویسندگان مجبورند سر و کار داشته باشند، نامه‌های این کتاب، کیفیت گفت‌وگوهای را دارند زنده و پرمعنا در ساعات سرخوشی که گاهی تا نیمه‌های شب ادامه می‌یابد.

این نامه‌ها همچنین این احساس آدم را تأیید می‌کنند که ویلسون کار خود را با چه منبع نادر و شگفت‌انگیزی از انرژی فکری آغاز کرده است. او درباره همه چیز صاحب‌نظر بود. به ویژه در آن روزهای اول، موضوعهای تازه‌ای برای خود و برای دیگران ابداع می‌کرد تا براساس آنها مطالبی بنویسند. در سالهای آخر دیگر به نوعی از تعداد این ابداعات کاسته شد، اما برای خود، طرحهای بزرگ‌تری برگزید و در تکمیل آنها، پشتکاری استثنایی نشان داد. کتاب به سوی ایستگاه فینلند حاصل مطالعات فراوان او بود در چهار زبان مختلف که نوشتن و بازنویسی آن هشت سالی به طول انجامید. خون

و حالا نمی‌توانم واضح حرف بزنم» با این همه مایل نبود تسلیم شود. در پایان آن ماه، اصرار کرد که به تنهایی به منزلگاه محبوبش آب استیت برود و دو هفته بعد در آنجا چشم از جهان فروبست.

□ **نادیه جعفری:** می‌خواستم درباره شمیم بهار توضیح بیشتری بدهید و این که ایشان حالا کجا هستند و چرا در این بیست سال کاری منتشر نکرده‌اند؟

□ **تقی‌زاده:** تا آنجا که من اطلاع دارم، ایشان پس از انقلاب، به همکاری خود با نشریه‌های ادبی ادامه ندادند، اما جست‌گریخته در کار فیلم‌سازی با کارگردانهای جوان همکاریهایی داشته‌اند. کار اصلی ایشان، درواقع نوشتن نقدهای سینمایی بود که با جدیت انجام می‌داد و حتی شنیده‌ام که وقتی فیلم خوبی می‌دید، برای نوشتن نقدی بر آن فیلم، چند بار به سینما می‌رفت و هر بار در جای متفاوتی می‌نشست تا فیلم را از زوایای مختلف ببیند و دقیق‌تر درباره‌اش بنویسد. او مدتها در انگلیس تحصیل کرده بود و شنیده‌ام که در حال حاضر برای دیدار از والدین خود به سوئیس رفته است. شمیم بهار به دلیل ذوق سرشاری که داشت، مدتی مسئولیت بخش ادبی نشریه ماهانه‌ای را به عهده گرفت و با ابتکارات تازه آثار ارزنده‌ای در آن نشریه چاپ کرد. او خود چند داستان کوتاه موفق هم نوشته است.

□ **بلقیس سلیمانی:** من یک سؤال تاریخی دارم و می‌خواهم بدانم که اولین نقد داستان را در ایران چه کسی نوشته است؟ بعد درباره سرفصلهایی که برشمردید، این عناوین را برچه اساسی انتخاب کردید و بعضی از منتقدان را در این دسته‌بندی قرار دادید؟ آیا این عناوین را خودتان ساخته‌اید یا در اصل وجود دارند؟

□ **تقی‌زاده:** در مورد سؤال اول، گمان می‌کنم نخستین کسی که مطالبی در مورد نقد ادبی در ایران مطرح کرد، خانم فاطمه سیاح بود. این زن ادیب، چند زبان خارجی از جمله روسی، انگلیسی، فرانسه و آلمانی می‌دانست و گذشته از آن ادبیات جهان و ایران را هم خوب می‌شناخت و شاید بتوان مقاله او را به نام «کیفیت رمان» که در سال ۱۳۱۹ در مجله مهر چاپ شده است، در شمار نخستین مقاله‌های نقد ادبی به زبان فارسی دانست. در سال ۱۳۲۰ هم صادق هدایت در مجله موسیقی نقد طنزآمیزی بر داستانهای عامه‌پسند به نام «داستان ناز» نوشت که یکی از نخستین نقدهای ادبی فارسی است. دکتر پرویز ناتل خانلری هم در سال ۱۳۲۳ در مجله خودش (مجله سخن) نقد کوتاهی بر کتاب سگ و لگزد صادق هدایت نوشته است که درحقیقت سرآغاز نقدنویسی نوین ایران محسوب می‌شود. در مورد سؤال دوم باید گفت که چند عنوان مطرح شده، براساس محتوای نقدها به کار گرفته شده است، هرچند که نتوان آنها را جزو انواع نقدهای تقریباً تثبیت شده مثل نقد نظری، نقد عملی، نقد کلی‌نگر، نقد عاطفی و تاثیرگذار، نقد رهنمودی و نقد توصیفی به شمار آورد.

□ **کامیار عابدی:** از صحبت‌های روشنگرانه جناب تقی‌زاده سپاسگزارم که تحلیل مختصر اما مفیدی درباره نقد ادبی ایران، به ویژه نقد ادبیات داستانی ارائه دادند. ایشان از دیدگاه متدولوژی به بحث نگاه کردند، هرچند قسمتهایی که ایشان از منظر آسیب‌شناسی درباره نقد ادبی مطرح کردند، تا حدی در حاشیه ماند، مخصوصاً وقتی که از نقد ادبیات داستانی در ایران صحبت به میان می‌آید و به خصوص در نقد شعر، باید قدری کلی‌تر صحبت شود. مثلاً باید دید

وطن‌پرستی کتابی درباره ادبیات جنگ داخلی حتی به مطالعات بیشتری نیاز داشت، هرچند در یک زبان واحد؛ ویلسون از سال ۱۹۴۷ با وقفه‌هایی تا سال انتشار کتاب یعنی سال ۱۹۶۲ روی آن تحقیق کرد. قرار بود این اثر آخرین اثر از تعهدات بزرگ او باشد اما تا آن زمان در اواخر شصت سالگی‌اش، طرح‌های کوچک‌تری نیز، از جمله بررسی ادبیات اخیر کانادایی را هم به پایان رساند که در سال ۱۹۶۵ به صورت کتابی منتشر شد. در این اثنا، به آموختن زبان مجاری پرداخت (پس از آن که زبانهای لاتین، یونانی، فرانسوی، ایتالیایی، آلمانی، روسی و عبری را تا حد خواندن آموخته بود) و برنامه‌ای برای خود طرح کرد تا «پیش از مرگ، مطالعه همه کتابهای معتبر و معروفی را که نخوانده‌ام به پایان برسانم» با نیرویی خلل‌ناپذیر به سراغ آثار اولیه خود هم رفت و در آنها دوباره تجدیدنظر کردم و هرچه را که فکر می‌کردم باید بماند دوباره به چاپ رساندم.

با این همه، اثرات گذر عمر را حس می‌کرد و با آنها به مبارزه می‌پرداخت. در بهار سال ۱۹۶۵ از کپ کاد به دوستی نوشت «ما برای تعطیلات آخر هفته یعنی از هفتم تا نهم ماه مه به ول‌فلیت می‌آیم. در آن موقع بنده دیگر هفتاد ساله خواهم شد، این موضوع سخت دلتنگم می‌کند. من یک روز در میان فکر می‌کنم که دیگر به آخر خط رسیده‌ام و یک روز هم خودش یک روز است و باید به کار آموختن ادامه دهم و بکوشم اندکی بیشتر بیاموزم».

ویلسون بار دیگر تلاش خود را کرد و مطالعه نامه‌هایش ما را به این فکر می‌اندازد که در این گونه آموختن‌ها و دستاوردهای آخر عمر با وجود ناراحتیهای جسمی، حالتی قهرمانی وجود دارد.

در آوریل سال ۱۹۷۰ به دوس پاسوس نوشت «درواقع پس از ترک بیمارستان (یعنی بعد از اولین سکته قلبی‌اش) لذت‌بخش‌ترین لحظه‌های عمرم را می‌گذرانم، تختخوابم را به طبقه پائین به اتاق مطالعه آورده‌اند و تنها کاری که باید بکنم این است که خودم را سینه‌خیز از تخت به پشت میز تحریر برسانم».

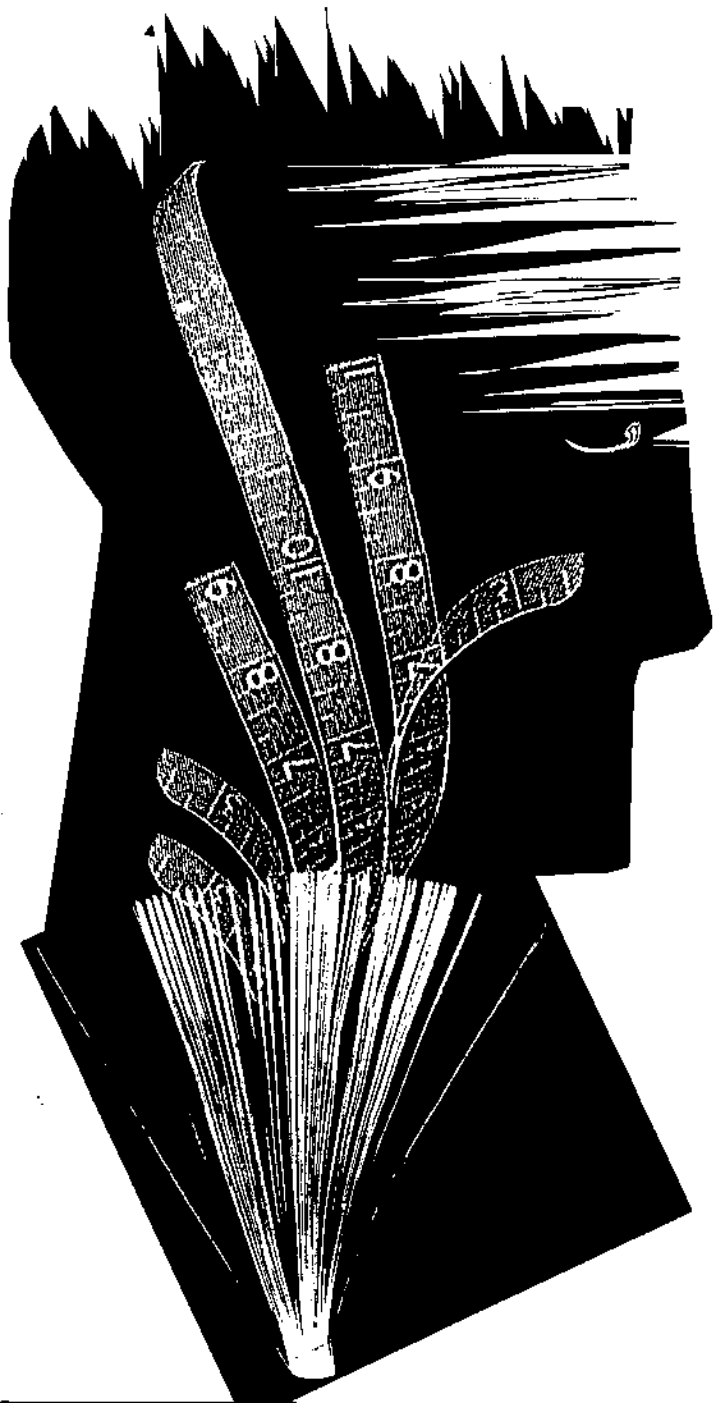
در آن ایام داشت روی مقاله «آب استیت» (Up State) کار می‌کرد، توصیفی از یک خانه سنگی در تالکوت ویل نیویورک، که بسیاری از اجدادش در آن زندگی کرده بودند و خود او هم بیشتر تابستانها را آنجا گذرانده بود. پائیز آن سال، مقاله «آب استیت» به پایان رسید اما نه پیش از مرگ دوس پاسوس در ماه سپتامبر. ویلسون که حالا تنها بازمانده نسل ادبی خودش بود (به جز تورنتون وایلدر)، بدخلق و منزوی شده بود و با غریبه‌ها با خشونت رفتار می‌کرد. با این همه، طرح دیگری را آغاز کرد که شامل کتابی درباره نویسندگان روسی بود (تقریباً همه آثار آنها را به زبان اصلی خوانده بود).

در فوریه سال ۱۹۷۱ از نیویورک نوشت «در ایام کریسمس سخته خفیف دیگری داشتم که تا حدودی روی دست راستم اثر گذاشته و در نوشتن مشکلاتی برایم به وجود آورده است». اما کارش را، «با همه این احوال» - عبارتی که خود او زمانی از قول نیچه نقل کرده بود - ادامه داد. در ماه آوریل دوباره به ول‌فلیت برگشت و با کمک یک کتاب دستور زبان، کوشید نکته‌های رازآمیز چند کتاب جعلی عهد جدید را که فقط در کلیسای قدیمی اسلاوها وجود داشت حل کند. طی آن سال، دو کتاب دیگر برای چاپ آماده کرد؛ یکی کتاب دوچه‌ای به روسیه بود و دیگری مجموعه مقاله‌های پراکنده‌اش. همچنین در بخشی از خاطرات دهه ۱۹۲۰ خود تجدیدنظر کرد، هرچند حالا دیگر فهمیده بود که شخص دیگری باید این بازبینی را به پایان برساند و یادداشتهای روزانه بعدی‌اش را ویراستاری کند؛ کسی که او با هشجاری برای این کار برگزید لئون ادل بود. در ماه مه سال ۱۹۷۲ از ول‌فلیت نوشت «چند روز پیش سخته خفیف دیگری کردم

نقد ادبیات در ایران قبل از انقلاب و بعد از انقلاب چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟ یکی از تفاوت‌های عمده این است که قبل از انقلاب بحث‌های فنی کم‌تر بود، یعنی کلی‌گویی درباره اثر خیلی بیشتر بود و ساختار اثر کم‌تر مورد بحث قرار می‌گرفت. این یکی از ضعف‌هایی است که در نقد ادبی قبل از انقلاب به چشم می‌خورد. البته بعضی‌ها را می‌توان استثناء کرد، همان‌طور که آقای تقی‌زاده گفتند کسانی مثل شمیم بهار در همان چند نقدی که در اندیشه و هنر دکتر ناصر وثوقی یا هاشمی‌نژاد که در آیندگان سال ۱۳۵۱ نوشتند مقداری به جبران این مسئله برخاستند و تا حدی توانستند موفق شوند. ولی به طور کلی در نقد ادبی قبل از انقلاب، چه نقد شعر و چه نقد ادبیات داستانی بیشتر بحث‌ها کلی بود و از پرداختن به جزئیات اثر مقداری غفلت می‌شد. بعد از انقلاب، شاید به خاطر مسائل سیاسی - اجتماعی که دوره آرامش پدید می‌آید، یعنی دوران ایدئولوژی‌گرایی مقداری کنار می‌رود، نقدهای ما مقداری فنی‌تر می‌شود. شاخه‌ای در نقد

دانشگاهی به وجود می‌آید که در ادبیات داستانی و شعر سعی می‌شود درباره آثاری که تثبیت شده‌اند، بحث‌های فنی‌تری مطرح شود، هم از لحاظ ساختار و هم از لحاظ خطوط کلی اثر، بحث‌های دقیق‌تر و جزئی‌تری به میان می‌آید تا در شناخت اثر موفق‌تر باشند. در دهه ۶۰ این بحث‌ها غالب است، هرچند هنوز ته‌رنگی از نقد ایدئولوژیک وجود دارد، باید هم وجود داشته باشد، چون اگر ما به صدا‌های مختلف در نقد ادبی توجه داشته باشیم قبول می‌کنیم که نقد اجتماعی هم که شاخه‌ای از نقد ایدئولوژیک است باید همچنان وجود داشته باشد. اما تفاوت عمده‌ای که بین نقد قبل از انقلاب و بعد از انقلاب وجود دارد این است که اگر قبل از انقلاب ما از لحاظ بحث‌های دقیق و فنی دچار اشکال بودیم، لاف‌لاقی به لحاظ فرهنگ ملی، منتقدان ما تا حد زیادی نسبت به گذشته خودشان معرفت داشتند، یعنی حتی کسانی که خیلی مدرن بودند، مثل هاشمی‌نژاد یا شمیم بهار و دیگران نسبت به ادبیات گذشته خودشان، به آن چیزی که می‌توانیم از آن به فرهنگ فارسی به معنای عمیق و وسیع کلمه اسم ببریم، معرفت کلی داشتند. در حالی که بعد از انقلاب درست برعکس است. به دلیل موج ترجمه‌ای که در زبان فارسی وارد شده و تا حد زیادی هم از آن چاره‌ای نیست - چون به هر حال ما ایرانیان در اواخر قرن بیستم تازه فهمیدیم که خیلی چیزها را نمی‌دانیم - و توجه به فرهنگ ملی و فرهنگ فارسی در میان منتقدان ما بسیار ضعیف شده. من فقط از یک نمونه کوچک یاد می‌کنم که در سخنان آقای تقی‌زاده مورد اشاره قرار گرفت ولی ایشان خیلی سریع از آن رد شدند و باید به وسیله صاحب‌نظران و منتقدان دیگر بیشتر به آن پرداخته شود و آن این که خود منتقدان ما نمی‌توانند به خوبی فارسی بنویسند. جای تعجب است که بسیاری از منتقدان ما به این نکته توجه ندارند و بعضی از موارد بسیار ساده در زبان فارسی را رعایت نمی‌کنند، حال آن که لاف‌لاقی می‌توانند از کتاب غلط نویسیم آقای ابوالحسن نجفی استفاده کنند. موارد بسیار ساده‌ای وجود دارد که متأسفانه به آنها توجه نمی‌شود.

نکته دیگر که در نقد دهه ۷۰ وجود دارد و به نظر من در عین حال که مثبت است، می‌تواند منفی باشد، این است که در ادامه آن جریان‌ی که در نقد دهه ۶۰ به وجود آمد و مباحث فنی از یک طرف به نقد دانشگاهی و تحقیقی و از طرف دیگر به نقد فنی توجه کردند، در نقد دهه ۷۰ به خاطر موج ترجمه‌ای که از کتاب بابک احمدی به وجود آمد و همچنین به وسیله مترجمان دیگر ادامه پیدا کرد، می‌بینیم که قبل از این که به خود ادبیات اثر پرداخته شود، و بگوییم که آیا این اثر به مرحله ادبیات می‌رسد یا نمی‌رسد، از لحاظ ساختار شکنی، تأویل و مباحث مختلف دیگر، مورد بحث قرار می‌گیرد. من فکر می‌کنم این موضوع جای هشدار داشته باشد که چرا باید قبل از این که خود اثر را در محک نقد قرار دهند، درباره آن تأویل و تحلیل کنند. یعنی اول باید دید آیا این اثر به جایگاه نقد می‌رسد یا نمی‌رسد. متأسفانه بسیاری از این آثار به مرحله نقد نمی‌رسند، ولی به مدد شگردهایی که در نقدنویسی وجود دارد و بیشتر آنها حاصل موج ترجمه است، به این مسئله دامن زده می‌شود. به نظرم در آینده‌ای نزدیک ارتباط این نوع نقد با زورنالیسم بیشتر خواهد شد و آثار ماندگاری در این زمینه نخواهیم داشت. یعنی آثاری خواهد بود که تحت الشعاع ترجمه قرار خواهد گرفت، در حالی که یک منتقد واقعی باید در عین حال که جذب مثال‌های فرهنگی می‌شود، خودش را از موج‌های ترجمه به دور نگاه دارد، در عین حالی که از آنها استفاده می‌کند، سعی کند که در رعایت سنت و تجدید به یک حد تعادل برسد. من فکر می‌کنم این موضوع بسیار مهم است.

چیزی در آن جای بگیرد، دیگر نسبت‌اندیشی نیست، بلکه هرج و مرجی است که دیگر نمی‌توان آن را ادبیات نامید.

□ **ناهید معتمدی:** ضمن تشکر از آقای تقی‌زاده، یکی دو سؤال را می‌خواستم مطرح کنم. اول این که درباره نقدی که از ملکوم کاولی خواندید، می‌خواستم بدانم که به نظر شما این نقد در کدام یک از انواع نقدی که مطرح فرمودید جای می‌گیرد؟ دوم این که در این تقسیم‌بندی، مهم‌ترین عنصری که در یک متن داستانی در درجه اول قرار می‌گیرد، زیبایی‌شناسی متن است، یعنی ما با واژه‌ها هم سروکار داریم و همین واژه‌ها هستند که در خدمت کلام و بعد در خدمت مضمون قرار می‌گیرند و نثری که نویسنده با آن حرفش را می‌زند و شخصیتها را می‌سازد و نیز لحنش، همه اینها باید با نوعی ارزیابی همراه باشد. در این تقسیم‌بندی که آقای تقی‌زاده بیان فرمودند برمی‌خوریم به نقد اجتماعی و توصیفی و نقد روان‌شناختی، اما نمی‌دانم جایگاه نقد اسطوره‌ای در کجاست؟ به خصوص در این دوره، به اسطوره در متون داستانی و حتی شعر زیاد بها داده می‌شود و هر منتقدی هم نمی‌تواند به راحتی این اسطوره‌ها را بازگو کند.

□ **علی محمد حق‌شناس:** در این دوره‌ای که آقای تقی‌زاده درباره آن صحبت کردند، یعنی سالهای قبل از انقلاب چند حلقه ادبی - انتقادی هم وجود داشت که عمدتاً درباره آثار ادبی بحث می‌کردند. آیا اینها هم در پیشبرد نقد ادبی و به خصوص رمان تأثیری داشته‌اند یا نه؟

□ **ابراهیم زاهدی مطلق:** با توجه به این که اصولاً ادبیات قابل تعریف نیست و ما نمی‌توانیم تعریف مشخص و جامع و مانعی از ادبیات، به خصوص وقتی وارد حوزه شعر می‌شود بدهیم، چگونه

□ **تقی‌زاده:** از مطالبی که مطرح کردید متشکرم. شاید یکی از دلایل خواندن مقاله ملکوم کاولی درباره ادموند ویلسون همین نکته بود که بینیم منتقدان واقعی در خارج دارای چه پس‌زمینه نیرومند و گسترده فرهنگی هستند و براساس چه آموخته‌هایی نقد می‌نویسند و مثلاً چند زبان خارجی می‌دانند و چه کتابهایی خوانده‌اند و چه اطلاعاتی درباره اسطوره و مذهب دارند و مثلاً چگونه می‌کوشند کتابهایی را که در فلان کلیسای دورافتاده وجود دارد کشف کنند و بخوانند و به نکته‌های تازه‌ای در این مسایل پی ببرند. با این همه می‌بینید که این نوشته یا نقد ادبی، چقدر ساده و روشن است و نویسنده هیچ نیازی به پیچیده‌گویی احساس نکرده است. من ضمن تمجیدی که از دوستان منتقد امروز کردم، به نظرم رسید که با خواندن چنین نقدی، خود به طور غیرمستقیم دریابند که باید دانش و آموخته‌هایشان را افزایش دهند و به دانسته‌های محدود خود اکتفا نکنند و به خصوص از پیچیده‌گویی بپرهیزند.

□ **محمدرضا گودرزی:** در ادامه بحث باید بگویم یکی از مهم‌ترین مسائلی که در گذشته بدان توجه نمی‌شده و اکنون هم توجه کافی به آن نمی‌شود، این است که چه چیزی یک اثر را تبدیل به ادبیات می‌کند یا جنبه ادبی یک اثر چیست؟ مثلاً فرمالیستها می‌گویند اول ادبیات اثر مطرح است بعد ساختارگرایی را مطرح می‌کنند. در سال ۱۹۸۲ لیونار در مقاله‌ای که به دنبال وضعیت پست مدرن می‌نویسد، می‌گوید: برای منتقد پست مدرن این نکته مهم است که بداند چه چیز یک اثر را اثری ادبی می‌کند. می‌خواهم بگویم در این صد سال گذشته، با وجود آن تحولات و نگاههای متفاوتی که داشته‌اند این مسئله هنوز محور است، یعنی هنوز در پی آن هستند که بفهمند چه چیزی یک اثر را ادبی می‌کند. در نقد امروز ما هم، اولین مسئله‌ای که باید مطرح شود همین است. وقتی این مسئله مشخص شد و ما به خود متن توجه کردیم، بقیه عناصری که آقای تقی‌زاده هم به آنها اشاره کرده‌اند، خود را در آن متن و اثر پیدا می‌کنند. مثلاً مطرح کردن این که شخصیت‌پردازی در داستانهای گذشته خوب بوده یا نه، کار چندان درستی نیست، زیرا شخصیت چیز ثابتی نیست که بخواهم حکمی کلی درباره آن صادر کنیم، بلکه هر متنی خودش تعیین‌کننده است یعنی زمانی می‌توانیم بفهمیم عملکرد یک شخصیت صحیح بوده یا نه که در خدمت آن متن مشخص، قرار گرفته باشد، مثلاً بحثی که فورستر درباره شخصیت‌های جامع و ساده مطرح می‌کند، باز هم بحثی انحرافی است، یعنی دلیل نمی‌شود که شخصیت جامع بهتر از شخصیت ساده است، بلکه باید آنها را در خود متن بسنجیم که باز هم برمی‌گردد به مسئله ادبیات اثر.

□ **کامیار عابدی:** یکی از اشکالات کسانی که نقد آزاد می‌نویسند و نقد آکادمیک نمی‌نویسند، این است که در نقدهای آکادمیک با دایره‌ای از محافظه‌کاریهای وسیع روبه‌رو هستیم، وقتی مطلبی گفته می‌شود با یک اما یا لیکن یا ولی، دوباره آن را نقض می‌کنیم. یکی از انتقادهایی که به عنوان مثال به استاد زرین‌کوب وارد می‌شود همین است، در حالی که در نقدهایی که امروز می‌بینیم، متوجه می‌شویم که نقد ظاهراً جسارت‌آمیز است اما در عمل نوعی محافظه‌کاری است، یعنی درباره خود اثر قضاوت نمی‌شود و سعی می‌کنند این مسئله را صرفاً با تحلیل یا تأویل ادبی یا ساختارشنکی و مباحث دیگر بیوشانند، حال آن که باید درباره خود اثر هم صحبت کرد و گرنه این که نسبت‌اندیشی را آن قدر گسترش دهیم که هر

مسئله ادبیت یک اثر برای یک منتقد روشن می‌شود، جز آن که فقط به مدد تواناییهای شخصی و سلیقه شخصی بتوان به این نکته دست یافت، معیار دیگری نداریم. فرض کنید در جایی شعری یا کتابی منتشر می‌شود. منتقدی می‌گوید، این نوشته اصلاً شعر نیست، منتقد دیگری می‌گوید این شاهکار است. چیزی که ادبیت یک اثر را مشخص می‌کند باز به دیدگاه منتقد برمی‌گردد، یعنی ما معیار همگانی و مشترک نداریم. آیا معیاری در این زمینه وجود دارد؟

□ **علی عباسی:** در این مورد که گفته شد منتقد محافظه‌کار است، می‌خواستم بگویم منتقد محافظه‌کار نیست، بلکه در نقد ادبی جدید گفته شده که منتقد حق قضاوت ندارد و قضاوت برعهده خواننده است. اگر مقداری هم محافظه‌کاری می‌شود برای این است که خواننده خود در مورد خوب یا بد بودن اثر قضاوت کند. کار منتقد این است که ساختار را نشان دهد، سبیل و شخصیتها را نشان دهد، معیارهایی را که در نقد ادبی جدید وجود دارد به خواننده نشان دهد تا خواننده بتواند خودش قضاوت کند. اگر منتقد در ابتدای نقد بگوید این اثر، اثر زیبایی است، به طور حتم روی خواننده تأثیر می‌گذارد و او با نگاهی دیگر به متن نگاه می‌کند.

مسئله دیگر این که متدهای جدید مثل سمیوتیک، علم معنا، سمانتیک، نشانه‌شناسی یا متدهای زبان‌شناسی در طبقه‌بندی شما در کجا قرار می‌گیرند؟

□ **ابراهیم زاهدی مطلق:** این که منتقد حق قضاوت ندارد، فکر نمی‌کنم حرف درستی باشد. به نظر من منتقد حق ندارد حکم صادر کند ولی قطعاً وقتی در مقام نقدنویسی می‌نشیند، در حال قضاوت کردن است. اما با استناد به این که گفته شد منتقد مسایلی را طرح می‌کند و خواننده باید خود قضاوت کند، باید گفت منتقد پیش از آن که منتقد باشد خواننده است و خود را مخاطب آن اثر می‌داند و باید قضاوت کند، ولی حکم صادر نمی‌کند و راه را نمی‌بندد.

□ **ناهد معتمدی:** درباره سؤالی که درباره تعیین ادبیت اثر مطرح شد باید بگویم، جوهره ادبی و هنری و زیبایی‌شناختی یک اثر را از چهار دیدگاه می‌توان بررسی کرد: ۱- دیدگاه زیبایی‌شناختی، ۲- ارتباط‌شناسی، ۳- شناخت‌شناسی، ۴- ساختار ادبی. اگر این چهار مورد را که هر کدام خود مبحث گسترده‌ای است در نظر بگیریم، متوجه ادبیت اثر می‌شویم، حالا می‌خواهد شعر باشد یا ادبیات داستانی.

■ **تقی‌زاده:** درباره نقدی که از ملکوم کاوولی درباره ادموند ویلسون در اینجا خواندم و این که این نقد در کدام یک از این تقسیم‌بندیها جای می‌گیرد، می‌توان آن را جزو «نقد کلی نگر درباره مجموعه آثار» قرار داد. این نقد البته نقدی نیست که بر روی یک اثر داستانی نوشته شده باشد، بلکه نقدی است که ملکوم کاوولی بر روی کتاب **نامه‌هایی در باب ادبیات و سیاست** اثر ادموند ویلسون نوشته است. ادموند ویلسون خود منتقد بزرگی بود و از همان ایام جوانی، یعنی از بیست سالگی تصمیم گرفت هر شب، وقایع روزی را که پشت سر گذاشته بنویسد. ویلسون این کار را تا پایان عمر ادامه داد و بالاخره، در شبی که داشت آخرین یادداشتش را می‌نوشت جان سپرد. او همچنین عادت داشت با نویسندگان و شعرا و دوستانش مکاتبه کند و این کتاب مجموعه‌ای از نامه‌هایی است که به آنها نوشته است. ملکوم کاوولی ضمن بررسی این کتاب، نقدی کلی‌نگر بر شخصیت و آثار ادموند ویلسون نوشته است و با استفاده از این نامه‌ها، خصوصیات شخصی و مثلاً این که او چند زبان مختلف می‌دانسته و

اهمیت آثار او را می‌کاود و در این مقاله کوتاه جمع می‌آورد، به طوری که خواننده شناخت کاملی از ادموند ویلسون پیدا می‌کند.

در مورد اشاره به نقد اسطوره‌ای و شیوه‌های جدید مثل نشانه‌شناسی و زبان‌شناسی باید گفت که ما، پیش از انقلاب، بیش از ده رمان قابل اعتنا داشته‌ایم که در آن میان تنها یکی دو اثر مثل رمان بوف کور دارای عمق لازم برای این گونه بحثها بوده‌اند که منتقدان آن دوره هم به این مسایل نپرداخته‌اند و لاجرم در این طبقه‌بندیها نمی‌گنجند.

در مورد مسایل پیچیده‌ای که منتقدان جوان امروزی مطرح می‌کنند و بی آن که پشتوانه‌ای از فرهنگ و ادب کشور خودمان، به نسبت منتقدان پیش از انقلاب داشته باشند، به آنها می‌پردازند باید گفت که این اقتضای زمانه است و به نظر می‌رسد که این شگردها با این ابهامها و پیچیده‌گوییها و سردرگمیها، چندان نخواهد پایید، چنان که مثلاً در امریکا و انگلیس هم چندان نباید. موجی بود که از حدود ۳۰ سال پیش از سوی متدولوژیستهای اروپایی به امریکا راه یافت، در سال ۱۹۶۸ رولان بارت در پاریس مقاله‌ای نوشت با عنوان «مرگ نویسنده» و منظورش این بود که نویسندگان به طور ناخودآگاه آثاری می‌آفرینند و نیروهای بزرگ‌تری، ذهن و آثار آنها را شکل می‌بخشد. یک سال بعد، میشل فوکو مقاله‌ای نوشت به نام «نویسنده چیست؟» و بحث ساختگرایی بارت را اندکی گسترش داد و نشان داد که چگونه دوره‌های کاملی از تاریخ از طریق بعضی متتهای کلیدی که آن دوره‌ها و فرضیه‌های مربوط به آن دوره‌ها را توصیف می‌کنند، به فضای تخیلی خاص خود دست می‌یابند. به این ترتیب بحثهای ساختگرایی و شالوده‌شکنی و واکنش خواننده و تاریخی‌گری جدید و غیره به میان آمد و امروزه به نظر می‌رسد که این بحثها دیگر فقط در کلاسهای درس بعضی از دانشگاهها مطرح‌اند. آنچه مهم است این است که منتقدان جوان ما نباید زیاد خود را درگیر مطالب پیچیده و گنگ و نامفهوم کنند. استفاده از شگردهای تازه ادبی و نقد ادبی، ظاهراً بیشتر برای ادبیات داستانی مدرن فرانسه کاربرد دارد و در ادبیات ما هنوز آثاری خلق نشده که بتوان این شگردها را در مورد آنها به کار بست. جوانهای ما نباید تئوری زده شوند و از نظریه‌هایی که از راه ترجمه به صورت ناقص منتقل شده و صحت آنها مورد تردید است در نقدهای خود استفاده کنند. توصیه به کارگیری شیوه‌ها و شگردهایی مثل معناگرایی و هنجارگرایی و از این قبیل، راهنمایی مؤثر و مفیدی برای داستان‌نویسان جوان ما نیست، هرچند نباید از آگاهی از آنها غافل ماند.

همان‌طور که دکتر حق‌شناس اشاره کردند، در پاره‌ای از حلقه‌ها و مجامع ادبی غیر رسمی قبل و بعد از انقلاب هم بحثهایی درباره رمانها و داستانهای کوتاه نویسندگان ما و نیز شگردهای تازه نقد و نقدنویسی در دنیا درمی‌گرفت که در پیشبرد کار نقدنویسی بسیار مؤثر بود. پیش از انقلاب، کسانی که پس از چند سال اقامت در خارج به ایران می‌آمدند، در محافلی دوستانه نظریه‌های تازه را مطرح می‌کردند و بحث در باب ادبیات داستانی ایران و خارج درمی‌گرفت و منتقدان ما از این بحثها فراوان سود می‌جستند. ما خود در شهر آبادان، چند محفل و حلقه دوستانه داشتیم که بسیار شربخش بود. در اصفهان هم مثلاً بحثهایی در دفتر مجله جنگ اصفهان با حضور آقای نجفی صورت می‌گرفت و در بعضی از پاتوقهای نویسندگان و شعرا در تهران هم این بحثها کم و بیش جریان داشت و بر رویهم این حلقه‌ها و محافل نوعی سنت شفاهی باب نهاد که به پیشبرد ادبیات و نقد کمک می‌کرد. بعد از انقلاب هم، بحث در این حلقه‌های ادبی ادامه یافت و به خصوص در کلاسهای داستان‌نویسی، رمانهای تازه مورد تحلیل قرار می‌گیرد و به طور کلی به نقد و نقدنویسی رونق فراوان می‌بخشد.

اکسپرسیونیسم در ادبیات

مقاله

کتاب ماه ادبیات و فلسفه، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۱

۳۴

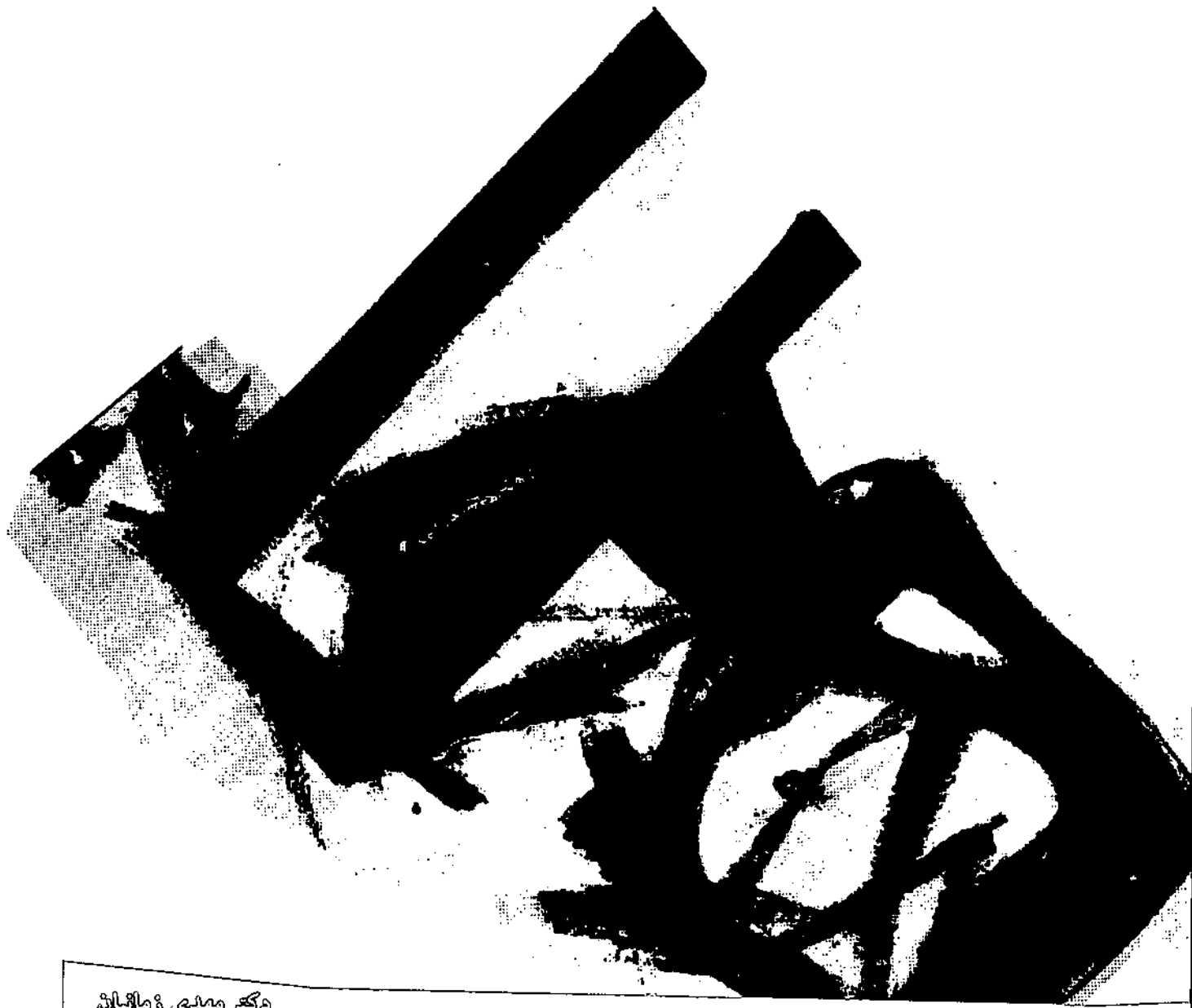
دادن الگویی جدید از انسان و طرحی نو برای نظام اجتماعی، از تکرار این گونه وقایع جانگداز و حیرت‌آور پیشگیری کرده، زمینه را برای رهیدن انسانهای بلادیده و ستم‌کشیده از قید سنتهای پوسیده و معیارهای بت‌آفرین و بنده پرور فراهم آورند.

اکسپرسیونیسم ابتدا در هنرهای تجسمی پدیدار گشت و سپس دامنه آن به موسیقی، ادبیات، تئاتر و سینما نیز کشیده شد. عنوان اکسپرسیونیسم را برای اولین بار منتقدی هنری به سال ۱۹۰۱ در معرفی و توصیف برخی از تابلوهای ژولیان آگوست هروه^۲ به کار برد. در سال ۱۹۱۱ منتقدی آلمانی به نام ورینگر^۳ آن را به تابلوهای نقاشان دیگری چون سزان، ماتیس و وان گوگ نیز تعمیم داد.

شایان ذکر است که چه در حوزه هنرهای تجسمی و چه در زمینه ادبیات، کسانی به این دبستان منتسب شده‌اند که تنها بخشی از

«برادران، بگذارید جان و فضیلت تان خدمتگزار معنای زمین باشد و همه چیز از نو به دست شما ارزشگذاری شود! بدین خاطر باید رزمندگان شوید! بدین خاطر باید آفرینندگان شوید!»
فریدریش نیچه^۱

دبستان اکسپرسیونیسم که در دهه دوم قرن بیستم به اوج کمال و شکوفایی نه چندان دیرپای خود رسید، به وسیله نسلی پایه‌گذاری شد و به تدریج قوام گرفت که در دو دهه پایانی قرن نوزدهم پا به عرصه وجود گذاشت و نشانه‌های تکوین و گسترش بحران شدید و انسان‌ستیزی را مشاهده و احساس می‌کرد که در نهایت به شعله‌ور شدن جنگ جهانی اول انجامید. پس از پایان این جنگ خانمانسوز و ضد بشری، گروهی از فرهیختگان این نسل بر آن شدند تا با به دست

دهکتر مهدی زمانیان

آثارشان با ویژگیهای زیباشناختی این مکتب همخوانی دارد. حتی برخی از هنرآفرینانی که منتقدان آنان را اکسپرسیونیست معرفی کرده‌اند، خود وابستگی‌شان را به این دبستان منکر شده و عنوانهای دیگری چون نوا احساساتی‌گرا، فوتوریست یا انتزاعی را برای خویش مناسب‌تر دانسته‌اند. اما یک نکته مسلم است و آن اینکه تأثیرات چشمگیر این مکتب بر ادبیات سوررئالیستی غیرقابل انکار است.

اکسپرسیونیسم که ابتدا از بطن جریانی مبتنی بر نظرگاههای زیباشناختی و فلسفی زاده شد و رشد یافت، با درگیر شدن جنگ جهانی اول به حرکتی کاملاً سیاسی مبدل گردید. اکسپرسیونیستهای آغازین که از مشاهده چهره ریاکارانه و تهی از معنی زندگی مدرن به شدت رنج می‌بردند، ضمن ادامه دادن به انتقادهای نیچه‌وار از تمدن بازگونه و رو به انحطاط اروپایی، سیمای خوش منظری نیز از

نقاشی اکسپرسیونیسم انتزاعی اثر فردریش کلاین

موفقیت‌های به دست آمده در قرن نوزدهم، به ویژه در زمینه علوم تجربی و صنایع، ترسیم می نمودند. اینان طبیعت را به مفهومی که از نحوه نگارش و برداشت ناتورالیست‌ها می شناسیم و نیز منطق سنتی و علم روان شناسی را با جهان نگری خود چندان سازگار نمی دیدند. آنها همچنین به دولت، به شهروند (شهروند به مفهوم فردی نامستقل و وابسته به نظام اجتماعی خاصی) و به نسل پدران در کل، به چشم نیروهای مخالف می نگریستند. لیکن اکسپرسیونیسم در سیر تکاملی اش به جایی رسید که کلیه ارزش‌ها و معیارهای رایج زمانه خود را طرد و نفی می کرد. احساس کلی اکسپرسیونیست‌ها در رهاندن فرد از قید و بند سنت‌های کهنه و به زعم آنها ارتجاعی، در ارائه تصویری گویا از ناموزنی و آشفتگی نظام‌های موجود، در نوعی زندگی آکنده از احساسات شخصی و سرانجام در انس با مرگ خلاصه می شد.

در سال‌های بحرانی و آفت زده جنگ جهانی اول، نفی ارزش‌های کهن، این سکه‌های نقش باخته و از ارزش و اعتبار افتاده که هنوز به عنوان دست‌انزاری بسیار کارساز برای خلع سلاح نیروهای اصلاح طلب مورد استفاده قدرتمندان قرار می گرفت، از سوی نسل جوان فروزی گرفت. فراخوان اکسپرسیونیست‌ها به بازگشت به اصالت انسانی، با دعوت ایشان به مبارزه با هر گونه افکار جنگ طلبانه و اصولاً مخالفت با جنگ از هر نوع و با هر انگیزه و خصیصه‌ای، پیوند تنگاتنگ داشت. برابری و برادری و در یک کلام جهان وطنی در مرکز دایره نظریات و تفکرات اکسپرسیونیستی قرار گرفت. هر انسان واقعی، صادق و پاک نهادی وظیفه داشت که ویژگی جنایت آفرینی و انسان ستیزی جنگ را شناسایی و درک کند، بر احساسات غلوآمیز میهن پرستانه و عصبیت‌های کوردلانه قومی فایق آید و به جای ملی گرایانه، بشر دوستانه بیندیشد.

ایمان راسخ به ضرورت دگرگون کردن و بهسازی جهان، نگرانی شدید از اینکه جنگ‌های ویرانگر و خانمان برانداز مشابهی هر آینه بشریت را تهدید می کنند و نیز اعتقاد به اینکه بشر می باید در روند این بهسازی ابتدا هیولای انسان خوار خفته در درون خویش را سر به نیست کند، و ایستگان به این مکتب را بدانجا کشاند که پا را از طرح تجربه‌های تلخ شخصی فراتر نهاده، نظر خود را به درد و رنج بشریت

در کل معطوف دارند.

اکسپرسیونیست‌های متأخر کوشیدند حوادث و وقایع زمان خود را به پیش زمینه‌های اساطیری و برداشتهای غلط فیلسوفان گذشته مرتبط سازند. احساس رنج و اندوه ناشی از بی بردن به ناتوانی و درماندگی بشر از درهم شکستن بت‌های آفریده دست خویش که درونمایه آثار اکسپرسیونیستی را تشکیل می داد، به یکباره جای خود را به گونه‌ای جهان نگری سوسیالیستی سپرد. به این ترتیب، اکسپرسیونیست‌ها اینک به تمام قدرتهای آشکار و پنهانی که از دیدگاه آنها یوغ بندگی بر گردن انسان‌ها می نهند و احساسات و آزادیهای فردی را محدود می سازند اعلان جنگ دادند و علیه آنها به مبارزه برخاستند؛ علیه صنعتی شدن، ایجاد کلان شهرها، زندگی ماشینی، سرمایه داری، روح نظامیگری و بالاخره علیه قدرت به هر شکل و شمایی و در هر هیئت و لباسی. در مقابل کلید واژه‌هایی چون سوسیالیسم، کمونیسم، پسیفسم (صلح طلبی) و آنارشیزم در نظر آنان از جذابیت خاصی برخوردار بودند. پس، هنر اکسپرسیونیستی را می توان در مجموع حرکت و تلاشی بی‌امان در راستای دگرگون ساختن نظام‌های حکومتی‌ای به شمار آورد که تا آن زمان ارزش و اعتباری برای خود کسب کرده بودند.

با این حال، منتقدان وابسته به دیستان رالیسم سوسیالیستی، از جمله گئورگ لوکاچ، در نحله اکسپرسیونیستی چهره جامعه‌ای آشفته، کهنه بورژوایی و رو به انحطاط را مشاهده کرده‌اند که واقعیت‌های عینی و علل و عوامل تحولات و دگرگونیهای اجتماعی را درک نکرده و یا نادیده گرفته است. این منتقدان به عنوان شاهد ادعای خود به این نکته اشاره کرده‌اند که گروهی از هنرمندان وابسته به این مکتب، پس از آنکه نظام‌های قدرتمندار قوام یافتند و ثبات اقتصادی برقرار شد، به مسیر سیاسی مناسب‌تر و جریان‌های هنری واقع‌گرایانه تری هدایت شدند.^۴

انتقاد شدید و گسترده اکسپرسیونیست‌ها از فرهنگ و تمدن حاکم بر اروپای آن زمان، امید توأم با احساسات اغراق آمیزشان به ایجاد دگرگونیهای بنیادین و خلق ارزش‌های نوین و همچنین تلاش و کوشش خستگی ناپذیرشان در زمینه اقدامات عملی، آنان را در زمره پیروان نیچه قرار می دهد. در واقع، نیچه با نگارش چنین گفت

زرقشت شالوده این نوع جهان نگری را پی افکند.

گوتفريد بن^۵ یکی از شاعران نام آور این مکتب، اعتراف می کند که «پشتوانه ما آثار نیچه بوده است.»^۶ این برداشت نیچه که جهان تنها به عنوان پدیده ای زیباشناختی قابل توجیه است و چیرگی بر پوچی آن فقط از طریق فعالیتهای هنری امکان پذیر است و نیز نثر شعرگونه او، سمت و سوی هنری، سبک و سیاق نگارش و حتی واژه گزینی نمایندگان این مکتب را سخت تحت تأثیر قرار داده است. در اینجا، برای برنمایاندن این تأثیرپذیری، به ذکر یک نمونه از چنین گفت و زشت بسته می کنیم.

«آداب دانی! در میان ما همه چیز دروغین و گنده است. هیچ کس دیگر نمی داند چگونه باید حرمت نهاد. از همین است که ما می گریزیم. آنان سگان لابه گر سمج شیرین کامند. آنان دغلانند... این دل آشوبه گلویم را می گیرد که ما شاهان نیز خود دروغین شده ایم، مزین و آراسته به جبروت رنگ باخته ی کهنه ی پدرانمان، و مظهر حماقت و مودگرایی و معامله گری بر سر قدرت... ما نخست مرتبگان نیستیم - ولی باید چنین وانمود کنیم: همین فریب دلمان رازده است و اندرونمان را آشوب کزده است... ما از جنگ فرومایگان گریخته ایم، از دست همه ی این یاهو گویان، این خرمگس های یاهو نویس، از بوی گند کاسبکاران و از کشمکش های جاه طلبانه، از نفس گندبوی: وای

از زندگی در میان فرومایگان!... ما در راه یافتن انسان والاتریم - زیرا انسان والاتر، خدایگان زمین خواهد بود... روزی - به گمانم، در نخستین سال رحمت، /رماله، مست، امانه از باده، گفت: وای چه افتضاحی! انحطاط! انحطاط! جهان هرگز این چنین غرق نگشته بود. /روم در روسیگری و روسپی خانه غرق می شود. /قیصر روم چارپا شد و...^۷

هان! برپا، انسانهای والاتر! تنها اکنون است که کوه آینده ی بشر در زایمان می کشد... اکنون ما می خواهیم که ابر انسان بزید!^۸ پس از نیچه، هانری برگسون دیدگاه خود را درباره فلسفه زندگی با این تر مطرح ساخت که جهان فعلی به واسطه روشنفکری زندگی افراطی، از کلیه نشانه های حیات تهی گشته و نوعی شیء وارگی بر سراسر زندگی انسان مستولی شده است. آنتی تر برگسون بیانگر این نکته بود که تنها شیوه زیستی می تواند این جهان کژ مز را دگرگون سازد که فارغ از قید اسارت تعقل گرایی محض و برخوردار از نیروی خلاقه ای خودجوش باشد.

لودویگ کلاگس در جمع بندی آنتی تر برگسون به این نتیجه گیری سخت بدبینانه رسید که «دوران سقوط روح آدمی فرا رسیده است.»^۹ اسوالد اشپنگلر در سلسله مقالاتی با عنوان «سقوط غرب»^{۱۰} نظریه برگسون را بازرف نگری بیشتری -نسبت به کلاگس- پی گرفت و با صراحت گزنده ای اعلام کرد که فرهنگ و تمدن غرب در سیر تکاملی اش به پایان راه نزدیک شده است.

در حوزه ادبیات، آگوست استرینبرگ با نگاشتن درامهای رازآگین و رمزآمیزی چون *پسوی دمشق*، *بازی رؤیایی* و *سونات اوواح*، راه تغییر مسیر از واقع گرایی به تفکرات عرفانی، از شک و تردید به ایمان و از شرح و وصف ناتورالیستی رخدادها به بیان کشف و شهود در لحظات خلسه و اشراق را برای اکسپرسیونیستهای جوان هموار کرده بود. شخصیت های این درامها، گاه با فریادهای گوش خراش و زمانی به زبان ایما و اشاره، اعترافات تکان دهنده و شکوه های دردمندانه نویسنده را بازگو می کنند، و درونمایه این آثار از زوایای هزارتوی ذهن راوی و از بطن روایهای کم و بیش کابوس

گرفته و الهامهای خیال انگیز او تکوین می یابد.

از میان آثار تولستوی و داستایوسکی که دبستان ناتورالیسم و جریانهای مخالف آن را سخت تحت تأثیر قرار داده بودند، اکنون تنها سوییۀ عرفانی و جنبه های انتقادآمیزشان از نظامهای اجتماعی، در نظر اکسپرسیونیستها ارزش و اعتبار ویژه ای پیدا می کند.

سروده های حماسه وار والت ویتمن که واژه های آنها ایمان به بشریت را فریاد می کنند، و در حقیقت می توان آنها را به استغاثه های بشریتی نوحاسته تعبیر کرد، در شکل بخشیدن به سیمای شعر اکسپرسیونیستی نقش بسزایی داشته است. در کنار تأثیر ویتمن، ترس و هراسی عجیب و آزاردهنده از رنج کشیدن انسان که رد آن را بیش از همه در آثار سمبولیستهای فرانسوی، از بودلر و مالارمه تا ورلن و رمبو می توان به سادگی پی گرفت (البته صرف نظر از زبان گزیده و فخیم آنها) نیز از نشانه های بارز سیمای شعر اکسپرسیونیستی به شمار می رود.

از نظر ساختار زبان، سبک و سیاق سروده های فیلیپو توماسو مارینتی،^{۱۱} فوتوریست نامدار ایتالیایی که از سال ۱۹۰۹ در سطح اروپا جلسه های سخنرانی و شبهای شعرخوانی برگزار می کرد، سرمشق و الگوی شاعران متأخر اکسپرسیونیست قرار گرفت؛ زبانی موجز و بی پیرایه که در آن همراه با فاعل، فعل به شکل مصدری و از پی آنها یک سری قیاس عاری از روابط علت و معلولی و فارغ از پس زمینه های روان شناختی می آید.

در نظر اکسپرسیونیستها، تجربه های احساسات درونی، بر زندگی بیرون از دایره احساسات رجحان می یابد. این حقیقت هستی و ماهیت وجود است که باید درک و فهم شود، نه واقعیتهای موجود که در حقیقت امر، چیزی جز سراب واقعیت نیست. برآورد نفسانیات به صورت انتزاعی کاری عبث است. روند شکل گیری واقعیتها می بایست از درون به بیرون و نه اینکه از بیرون به درون صورت پذیرد و این امر تنها با توسل جستن به تجلیات روحی والا تحقق پیدا می کند. «روح در روند این بازآفرینی، خود از میان نمی رود بلکه تبلور و قوام بیشتری می یابد تا جهان ناموزون موجود را درهم ریزد و به دنبال این عمل نجات بخش، آن را از نو پی افکند.»^{۱۲}

هدف هنر اکسپرسیونیستی این نیست که آثاری زیبا و سرگرم کننده بیافریند، بلکه می خواهد هشدار باشد در برابر رویکرد مادیات پرستانه به زندگی و اعلام خطری به حالت تسلیم پذیری بی چون و چرا و کنش انفعالی در مقابل قدرتهای مطلقه. شاعر یا نویسنده اکسپرسیونیست در پی آن نیست که کلام خود را به زیور انواع صناعات ادبی بیاراید؛ اصل عمده انتقال پیام و قدرت تأثیرگذاری آن است. خواننده به جای آنکه در چم و خم ظرافتهای زیباشناختی و پس زمینه های روان شناختی طی طریق کند، مستقیم به قلب واقعه هدایت می شود. برای نمونه، وقتی شاعر می خواهد به خواننده بگوید که تو هم به گونه ای در فجایع و جنایاتی که به دست انسانها انجام می گیرد شریک و سهیم هستی، چنین می سرايد:

«آنگاه که چهره دژمناک مادری را نظاره می کنی

که در حال دور کردن کودکش از جهنم نبردی پرهیاهوست،

مېندار، تو سبب ساز این شوربخشی نبوده ای.

به آن تابوت محقر نزدیک شو،

تابوتی که در آن، پای جسدی از لای زنده پاره ها مانند سیخ

بیرون زده است.

کنار آن بیگانه مرد که کالبدش غرقه به کرم است

زانو بزنی، آری تو، متهمی.»^{۱۳}

اعتماد باورمندانه به ظهور انسانی آینده ساز و اشتیاق بی شکیب، چیزی شبیه به افسون شدگی - به درهم شکستن بت سنتها و ارزشهای گذشته به منظور فراهم آوردن زمینه لازم برای زایش انسانی آینده ساز، موجب گردید که پیام آنها به «فریادی اکسپرسیونیستی» تبدیل شود، به باور آنها، تنها به یاری چنین فریاد گوش خراشی امکان داشت آن نکته ناگفته اما بسیار پراهمیت برای آینده بشریت را به گوش جهانیان رساند و توجه و نظر آنها را بدان جلب کرد.

تلاش در به دست دادن تعبیر و تفسیری تازه از «ماهیت هستی» و «انسان انسان گونه» اکسپرسیونیستها را به ذهنیت گرای و تجربی^{۱۴}، به الگوسازی و عرفان زدگی رهنمون شد. آثار نوشتاری آنها نوعی تک گویی درونی است: یک رؤیا، یک تمثیل یا یک تصویر خیالی می رود تا توسط شاعر، داستان سرا یا نمایشنامه نویس، در نهایت ایجاز، با بیانی ساده و زبانی بی پیرایه، اما برخوردار از ضرب آهنگی قوی برای دیگران بازگو شود.

اکسپرسیونیستها به جای بازگو کردن اوصاف و احوال شخصی، به بیان اوصاف و احوال جمعی پرداختند. آنان با طرح تصویری از «فرد مستقل» و رسته از قید و بند سنتها و نظامهای کهنه و پوسیده و روح کش و تلاش بی امان در راه تحقق بخشیدن به ذهنیت خود از «زندگی راستین»، قصد داشتند بازمانده بشریت را به مسیر سیل خروشان احساسات و برداشتهای شخصی خود سوق دهند و بدین ترتیب دگرگونی بیافرینند. بنمایه های آثار اکسپرسیونیستی را می توان در میراندن عصر ناسازگار و حیات بخشیدن به عصری سازگار با طبع ایشان، شرح و وصف در ماندگی بشر در گذشته و حال و برنمایاندن اشتیاقی شدید به آفرینش بشریتی نوین خلاصه نمود. تنها امکان ادامه حیات را در دگرگون سازی کلیه مظاهر و ارزشهای اجتماعی می دیدند. بنابراین، صحنه های اکسپرسیونیستی جایگاهی است برای

مبارزه انسانها. قهرمان اصلی این مبارزه، انسانی است از نسل جوان، لبه تیز تیغ مخالفت او ابتدا متوجه نسل پدران است و سپس به تدریج قدرتهای آشکار و پنهان و گاه حتی فرابشری را نشانه می گیرد. به باور آنها، اکنون «زمانی فرا رسیده است که هنرمند دیگر نمی تواند در انزوا و به دور از امکانات توصیف و بیان جنبه های گونه گون روح انسان به کار هنری بپردازد. اکنون دیگر تواناییها و مهارتهای هنری مطرح و کار ساز نیستند، بلکه نقطه پرگار هنر، آرمان بشریت است. این هنر، بنا به ضرورت، معیارها و ارزشهای زیباشناختی را درهم می شکنند و به حوزه اخلاقیات، فضیلتها و سیاست گام می نهد. اگر این سبک و سیاق چندان نفعی برای هنر نداشته باشد، دست کم برای بشریت بسیار سودمند است»^{۱۵}

اکسپرسیونیسم در واقع پژواک غم و رنج جوانی بر باد رفته، احساس حرمان زدگی و حیف شدگی، شوق و نیاز و بیم و امید نسلی جوان در زمانه عسرت است، بازتاب حرکتی انسانی است برای گام نهادن به دورانی جدید. نمایندگان این دبستان در پی آن نبودند که شبی از شاعر به دست دهند یا به اصطلاح روح شاعر را در قالبی زیبا به تصویر کشند، بلکه می خواستند کلیت از هم پاشیده و در حال انفجار جامعه را ترسیم کنند. هنر اکسپرسیونیستی نمی خواست سرمقاله های شعرگونه باشد، بلکه هدفش این بود که به بشریت یاری رساند تا به دیدگاههای خود تکامل بخشد و جامعه عمل بپوشاند. از این رو حرکت خود را از پایگاه احساساتگری افراطی و تمایلات هرج و مرج طلبانه آغاز کرد و سپس در مسیر پیاده کردن و تثبیت ارزشهای اخلاقی- تربیتی و انسان ساز مورد نظر ره سپرد.

از آنجا که «انسان» هسته مرکزی و بنمایه ادبیات اکسپرسیونیستی را تشکیل می دهد، جای وصف زیباییهای طبیعت در آن خالی و یا دست کم بسیار تنگ است. جنگلها جایگاه مردگانند و درختها دستهای بی رمق و خشکیده ای هستند که به سوی آسمان و ابدیت دراز شده اند. در جهان اکسپرسیونیستی، شادی و نشاط و سعادت و خوشبختی حضور ندارد: عشق یعنی احساس گناه و تحمل رنج و محنت. کار، به دردی احساس کش بدل شده، تنها نوشداروی محتضران، اعتراف به گناهان است. تنها نوای نشاط انگیز و امیدبخشی که از ساز اکسپرسیونیستها برمی خیزد و گوش را می نوازد، پژواک اشتیاقی است به یافتن بهشتی گمشده، اما نه چندان دور از دسترس. سدره رسیدن به این بهشت گمشده را در عدم تمایل انسان به جدا شدن از آفریده های دست خویش می دیدند: علوم و تکنولوژی، آمار و ارقام، کلان سرمایه داری و غول انسان خوار صنعت، نظامهای خشک و بی روح اجتماعی و بالاخره آداب و سنن کهنه و پوسیده بورژوازی.

هنر اکسپرسیونیستی، پژواک موسیقی زمانه است: همسرای سرسام آور احساس و اندیشه. این سمفونی برساخته از اصوات موزون و ناموزون، گاه حزن انگیز و گوش آزار و گاه نشاط بخش و گوش نواز، از سویی آهنگ رقص مرگ است و از سوی دیگر سرود نویدبخش نجات بشریت. با برنمایاندن این تضاد و ناهماهنگی، هنرمند می کوشد یکی از آشفته ترین و خشونت بارترین دوره های تاریخ بشر را به نمایش بگذارد.

کوناخ سخن، اکسپرسیونیسم در مجموع حرکتهای و کوششهای

آگاهانه نمایندگان نسل جوانی بود که ابتدا قصد داشت در زمینه هنرهای تجسمی، موسیقی و ادبیات دگرگونی ایجاد و نوآفرینی کند و سرانجام با مشاهده تحولات سیاسی- اجتماعی و رخدادهای تکان دهنده زمانه خویش و پیامدهای زیانبار آنها به این باور رسید که برای نجات بشریت باید سقف بشکافد و طرح نو دراندازد. در مسیر این بازآفرینی، با داشتن گوشه چشمی به ناکجا آباد (یوتوپیا)، ناگزیر به گونه ای آرمان اندیشی نیز گرفتار آمد.

پانوشته:

۱. نیچه، فریدریش، چنین گفت زرتشت، ج ۱، ترجمه داریوش آشوری و اسماعیل خویی، انتشارات نیل، چاپ دوم، تهران، ۱۳۵۱، ص ۱۰۳.
۲. نقاش فرانسوی Julien - August Herve
۳. Wominger
۴. برای نمونه یوهانس بشر (Johannes R. Becher)، شاعر نامدار اکسپرسیونیست، پس از پایان جنگ جهانی دوم از هجرت به جمهوری دموکراتیک آلمان بازگشت و در سالهای پایانی عمر، وزارت فرهنگ را به عهده گرفت.
۵. Gottfried Benn
۶. Frenzel, A. H. und Frenzel, E., 'Daten deutscher Dichtung', dtv. Muenchen. 1969, 9. Aufl., Bd. II, S. 535.
۷. نیچه، فریدریش، چنین گفت زرتشت، ج ۲، ترجمه داریوش آشوری، چاپ اول، انتشارات نیل، تهران، ۱۳۵۲، ص ۱۴۷-۱۴۴.
۸. همان، ص ۲۰۴.
۹. Ludwig Klages، رک به منبع شماره ۶، ص ۵۳۵.
۱۰. Spengler, Oswald, 'Untergang des Abendlandes', 1918 ff.
۱۱. Filippo Tommaso Marinetti.
۱۲. به نقل از منبع شماره ۶، ص ۵۳۶.
۱۳. بخشی از شعری با عنوان ۱۹۱۷ سروده والتر هازن کلور. رک به:

Hasenclever, Walter '1917', in: Pinthus, Kurt, Hrsg., 'Menschheitsdaemmerung'. Ernst Rowohlt Verlag, 5. Aufl., Hamburg, 1963, S. 251.

۱۴. به این معنا به کار رفته است: عملی از ذهن که صفاتی از صفات چیزی یا جزئی از اجزای معنایی را به نظر آورد و سبب غفلت از صفات اجزای دیگر شود، حال آنکه آن جزو یا آن صفت به تنهایی نمی تواند وجود داشته باشد.

۱۵. برگرفته از مقاله ای از کورت پیتوس در نشریه Die Erhebung چاپ ۱۹۱۹، به نقل از منبع شماره ۶، ص ۵۳۸.

چکیده:

طبقه‌بندی آثار ادبی به گونه‌ها، مثل حماسه یا تراژدی را نگرش نوعی به ادبیات می‌نامند. از زمان ارسطو تاکنون نگرش نوعی یکی از مفاهیم عمده نظریه ادبی بوده است. بخش اعظم ادبیات جهان و نقد آن بر پایه اعمال طبقه‌بندی نوعی هر اثر ادبی و تعیین درجه سازگاری آن اثر با ویژگیهای نوعی بوده است. گویی بدون طبقه‌بندی نوعی یک اثر ادبی، خواننده یا ناقد راهی به درون آن نمی‌یابد.

اما در دهه‌های اخیر، طبقه‌بندی انواع ادبی با توجه به روشهای بیانی نوین و ظهور وسایل ارتباطی چون تلویزیون و سینما و غیره که خود علاوه بر به کارگیری انواع سنتی ادبی مبتکر دیگر انواع بیانی نوین هستند، طبقه‌بندی سنتی را که منشأ آن ارسطویی است مورد شک و تردید قرار داده است. این امر باعث پدیدار شدن تفاسیر و برداشت‌های جدیدی از هر کدام از انواع ادبی گشته و طبقه‌بندی تازه‌ای را به وجود آورده است. این تحول نه تنها دیدگاه سنتی را دگرگون کرده است، بلکه مباحث تندی را در باب مفاهیم کلیدی این روش، به ویژه پدیده تداخل و ترکیب انواع گوناگون را در یک اثر ایجاد کرده است. امروزه انواع ادبی، دیگر مطلق و ثابت تلقی نمی‌شوند، بلکه تحت تأثیر تحول و تکامل تاریخی، نظامهای نوعی در ادبیات، جامعه‌شناسی انواع، و رابطه انواع ادبی با جنسیت مورد بحث قرار می‌گیرند. نتیجتاً در عصر حاضر، ویژگیهای نوعی آثار ادبی به عنوان پدیده‌های تاریخی و نسبی تلقی می‌شوند.

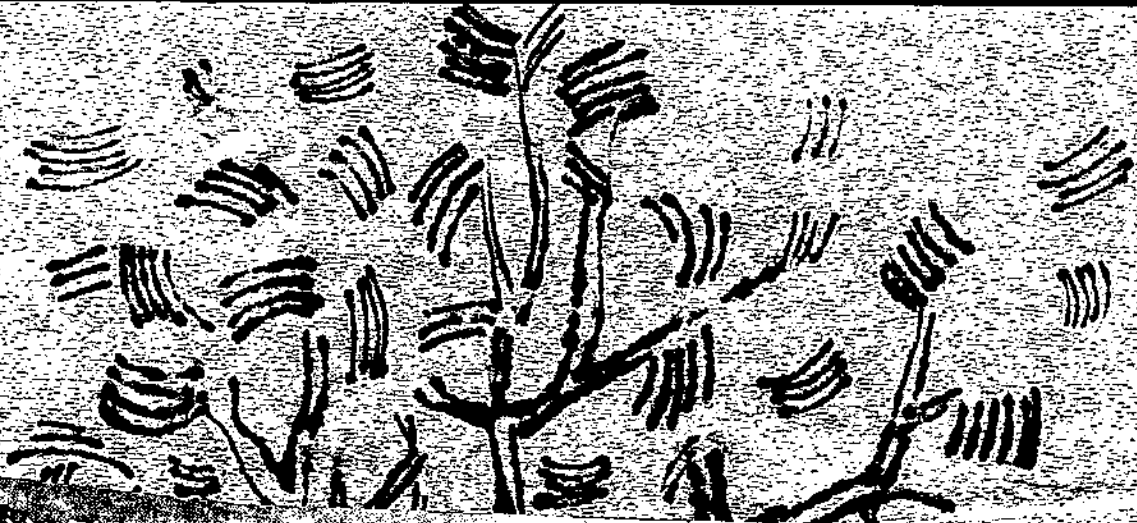
از زمان ارسطو تاکنون نگرش نوعی یکی از مفاهیم عمده نظریه ادبی بوده است. بخش اعظم ادبیات جهان و نقد آن بر پایه اعمال طبقه‌بندی نوعی بوده و ارزش هر اثر ادبی را درجه سازگاری آن با ویژگیهای نوعی از پیش مقرر شده تعیین می‌کرده است. یعنی طبقه‌بندی نوعی در حکم راهگشا بوده، و خواننده یا منتقد بدون آن نمی‌توانسته است به درون اثر ادبی راه یابد.

اما در دهه‌های اخیر، با توجه به روشهای بیانی نوین و ظهور وسایل ارتباطی چون تلویزیون و سینما و غیره، که خود علاوه بر به کارگیری انواع سنتی ادبی مبتکر انواع بیانی نوین نیز هستند، و با تلفیق انواع گوناگون ادبی، بیان را به عرصه نمایش می‌آورند، طبقه‌بندی سنتی ارسطویی مورد تردید قرار گرفته است. این امر باعث پدیدار شدن تفاسیر و برداشت‌های جدیدی از انواع ادبی گشته و طبقه‌بندی تازه‌ای را به وجود آورده است که امروزه نه تنها با دیدگاه سنتی پهلوی می‌زند، بلکه مباحث عمیق و جدیدی را در باب مفاهیم

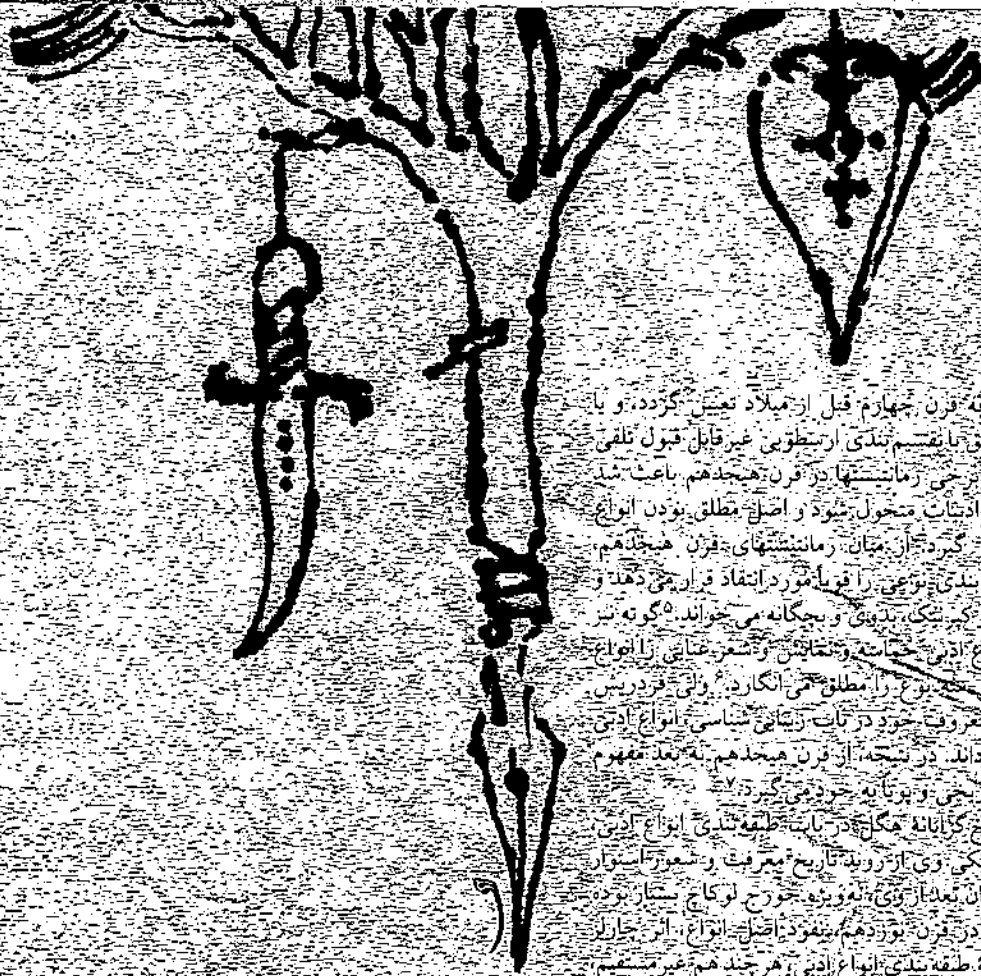
کلیدی نقد نوعی، به ویژه پدیده تداخل و ترکیب انواع گوناگون در یک اثر مطرح می‌سازد. در نتیجه، نظریه انواع ادبی دیگر مطلق و ثابت تلقی نمی‌شود، بلکه تحت تأثیر تحولات و تکامل تاریخی، نظامهای نوعی، جامعه‌شناسی انواع، و رابطه انواع ادبی با جنسیت مورد بحث و مذاقه قرار می‌گیرد و خود نوع ادبی را نیز پدیده‌ای تاریخی و نسبی به حساب می‌آورند. مباحث نظری در سالهای اخیر معلوم داشته است که نگرش به اصطلاح ارسطویی نوعی به ادبیات، خالی از اشکال نبوده و همچون خشت اولی که کج بنا شده باشد بیش از دو هزار سال، به عنوان زیربنای گفتمان ادبی غرب، نظریه پردازان و شارحان غربی را به بیراهه کشانده است.

البته طبقه‌بندی انواع ادبی صرفاً مختص ارسطو نیست، چون قتل از وی، افلاطون حالات بیان ادبی را به سه نوع روایی، نمایشی، و مخلوط تقسیم کرده بود. ولی در غرب، ارسطو را اولین کسی می‌شناسند که ویژگیهای هر نوع ادبی را به طور مدون و منسوط مطرح ساخته است. وی انواع ادبی را بر پایه شیوه یا حالت بیان و موضوع محاکات^۱ و سپس شیوه بیان را به دو نوع روایتی و نمایشی تقسیم می‌کند. مطالعه دقیق آثار افلاطون و ارسطو نشان می‌دهد که هیچ کدام جای مناسبی برای شعر غنایی در نظر نمی‌گیرند، و طبقه‌بندی سه گانه روایی، نمایشی و غنایی متعلق به ارسطو نیست. همچنان که ذکر شد، ارسطو حالت بیان را به دو نوع روایتی و غنایی تقسیم می‌کند. شعر غنایی را در قرن هجدهم برخی از رمانتیستهای آلمانی، که تقسیم‌بندی نوعی سه گانه روایی و نمایشی و غنایی را ابداع کردند، وارد طبقه‌بندی نوعی کردند. طرفدار عمده طبقه‌بندی نوعی سه گانه در قرن بیستم امیل اشتاینگر منتقد پدیدارشناس سوئیس است.^۲

به هر حال، طبقه‌بندی نوعی سنتی از زمان ارسطو تا اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم در اروپا ادامه داشت تا این که با رشد نهضت رمانتیسم در آلمان دو مبحث عمده در این مورد پدیدار شد: یکی در جهت ایراد و اشکال به دیدگاه طبقه‌بندی نوعی، و دیگری در جهت تأیید تقسیم‌بندی سنتی انواع ادبی. نتیجه این مباحث از یک سو پدیدار شدن تقسیم‌بندی آثار ادبی به سه نوع روایی و نمایشی و غنایی در قرن هجدهم بود، و از سوی دیگر در پی انتقاد شدید برخی از رمانتیستها، از جمله گوته، هردر، شیلر، نوبلیس، شلینگ، و برادران شلگل به این طبقه‌بندی، قراردادی و تاریخی بودن آن مطرح شد. ولی قدر مسلم این است که تا پایان رنسانس و عصر نئوکلاسیسم، طبقه‌بندی نوعی عمده‌ترین معیار سنجش آثار ادبی به حساب می‌آمد. مثلاً تا سال ۱۷۵۰ کاملاً طبیعی بود که ارزش اثر ادبی با توجه

مجموعه دارم

به تقسیم بندی متعلق به قرن چهارم قبل از میلاد تعیین کردند، و با اثری به خاطر عدم تطابق با تقسیم بندی ارسطویی غیر قابل قبول تلقی شود. ولی انتقاد شدیدی بر حسی زمانه‌ها در قرن هجدهم باعث شد که این گونه نگرش به ادبیات متحول شود و اصل مطلق بودن انواع ادبی مورد سوال قرار گیرد. از میان زمانه‌های قرن هجدهم فردریک شلگل تقسیم بندی نوعی را قبول نمود در انتقاد فرانسوی دهه ۷۰ آن را چون نجوم قبل از کبرئیک بدوی و بیگانه می خواند. نکته نیز در مباحث خود سه نوع ادبی حماسی و عاشقانه و شعر غنایی را انواع طبیعی می خواند و این سه نوع را مطلق نمی انگارد. ولی فردریس هگل در مستخراتیهای معروف خود در باب زیبایی شناسی انواع ادبی را متغیر و تاریخی می داند. در نتیجه از قرن هجدهم به بعد مفهوم نوع در ادبیات حسه تاریخی و پویا به خود می گیرد.

تأثیر نظریات تاریخ گرانه هگل در باب طبقه بندی انواع ادبی که بر پایه تقسیم دیالکتیکی وی از روند تاریخ معرفت و شعور استوار است، بر اندیشه متفکران بعد از وی، نه ویژه جورج لوکاس بسیار بوده است. علاوه بر این در قرن نوزدهم بنفود اصل انواع اثر چارلز داروین (۱۸۵۹) بر نظریه طبقه بندی انواع ادبی، هر چند هم غیر مستقیم، قابل ملاحظه بوده است. تشبیهات و استعارات ارگانیک در زبان

نظریه انواع در ادبیات فراوان بوده و واژه «نوع» در هر دو گفتمان به کار می رفته است. طبعاً نظریه تکامل داروین می توانست به عنوان الگوی برای رده بندی انواع ادبی مورد توجه قرار گیرد و لذا در اواخر قرن نوزدهم برخی از منتقدان و مورخان ادبی از جمله فردینان برونسیر، منتقد فرانسوی الگوی تکامل داروین را اقتباس کردند. وی در اثر خود زیر عنوان تکامل انواع (۱۸۹۰) برداشتی خشک و مکانیکی از نظریات تکاملی داروین ارائه و آن را بر طبقه بندی انواع ادبی اعمال کرد. نکته قابل توجه در چنین نگرشی آن بود که انواع ادبی را همچون تکامل جانداران، زائیده اشکال پیشین می دانست. این موضوع بعدها مورد قبول فرمالیستهای روسی نیز قرار گرفت و گسترش یافت.

آغاز قرن بیستم شاهد حملات و انتقادات شدیدی فیلسوف

ایتالیایی بندتو کروچه به نظریه طبقه بندی انواع ادبی بود. وی در اثر معروف خود، زیبایی شناسی، قوی ترین انتقادات را بر نظریه انواع ادبی وارد می کند و مدعی می شود که نظریه انواع ادبی «خرافه» است و تاریخ ادبیات را تباه می کند. وی همچنین مدعی است که نظریه انواع ادبی فقط به درد چیدن کتب در قفسه های کتابخانه شخصی می خورد.

موریس بلانشو^{۱۱} منتقد دیگر قرن بیستم است که نفوذی شگرف در این باب داشته است. او «کتاب» را از نوع ادبی جدا می کند و می گوید «کتاب» زاده ادبیات است، ولی طبقه بندی نوعی، ارتباطی با ادبیات ندارد. اخیراً ژاک دریدا^{۱۳} فیلسوف معاصر فرانسوی نیز در نوشته ای تحت عنوان قانون انواع می نویسد که قرار دادن اثر ادبی در

طبقه معین براساس ویژگیهای آن لزوماً درست نیست و ویژگیهای موجود در هر اثر ادبی الزاماً ویژگیهای نوعی نیست و منحصر به یک اثر و یا یک نوع نمی‌شود، بلکه چه بسا در انواع دیگر نیز وجود داشته باشد. وی مدعی است که طبقه‌بندی نوعی اصولاً «بایدها» و «نبایدها» را تعیین می‌کند و برای هر اثر ادبی مرزهایی قابل می‌شود که الزامی نیست.

در آغاز قرن بیستم، فرمالیستهای روسی به موضوع طبقه‌بندی انواع ادبی پرداختند و مباحث مربوط به نگرش نوعی به ادبیات را گسترش دادند. اگرچه نظریات آنان به دلایل سیاسی مخدوش شد، ارابه مفاهیمی چون «آشنایی زدایی»^{۱۴} و «عنصر غالب»^{۱۵} در پیشبرد نگاه نوعی به ادبیات تأثیر بسیار داشته است.^{۱۶} به رغم خرده‌گیری به فرمالیستهای دهه ۱۹۲۰ مبنی بر این که متن ادبی را جدا از زمینه تاریخی آن بررسی می‌کنند و تاریخ‌گریز هستند، آنان نوع ادبی را پدیده‌ای متغیر و تاریخی می‌دانسته‌اند. بیشتر این اتهامات ریشه در برداشتهایی دارد که از کتاب هنر به منزله تکنیک (۱۹۱۷)، نوشته ویکتور شکلوفسکی، منتقد فرمالیست شده است. اگرچه این کتاب از نظر روش‌شناسی فرمالیستی جالب و با اهمیت است، بیانگر همه نظریات فرمالیستی نیست، بلکه بازتاب بحث و مشاجره فرمالیستهای اولیه با فیلولوژیستهای^{۱۷} اواخر قرن نوزدهم روسیه است که مدعی بودند کار هنر، تصویرگری است.^{۱۸} درواقع، نظر جامع فرمالیستها در باب نظریه طبقه‌بندی انواع ادبی را می‌توان در نوشته‌های آنان از سال ۱۹۲۱ به بعد، در آثار کسانی چون شکلوفسکی در مقاله «دربارۀ روزانف»^{۱۹} یا در آثار یوری تینیانف در باب داستایووسکی و گوگول با عنوان «در باب تئوری نقیضه» و «غزلواره به منزله نوع خطابه‌ای»، و یا نهایتاً در اثر دیگر وی با عنوان «در باب تکامل ادبیات» یافت.^{۲۰}

یوری تینیانف در «واقعۀ ادبی» (۱۹۲۴)، نظر فرمالیستهای روسی را در باب تئوری طبقه‌بندی انواع ادبی به‌طور مبسوط ارائه می‌دهد.^{۲۱} فرمالیستها، نوع ادبی و طبقه‌بندی انواع ادبی را مکانیسم اصلی تاریخ ادبیات می‌شناسند. آنها اصل تکامل ادبی را از برونتی‌یر فرانسوی و سولوفسکی روسی، که هر دو قرن نوزدهمی بودند، به عاریت گرفتند و آن را برعکس کردند. به نظر آنها تکامل ادبی برخلاف تکامل بیولوژیکی به جای این که پیوسته باشد منقطع است، و چگونگی تکامل ادبی را نمی‌توان از روی نظام طبقه‌بندی انواع ادبی دریافت و آنچه مایه تمایز یک نوع با نوع دیگر می‌شود، علاوه بر فرم، کاربرد^{۲۲} آن نیز هست. پس با تغییر کردن کاربرد، فرم نیز تغییر می‌کند و یا بالعکس. تا قرن هیجدهم، نوکلاسیستها به طبقه‌بندی انواع ادبی پایبند بوده و هر اثر ادبی را، با توجه به ویژگیهای آن، در طبقه‌ای از پیش تعیین شده قرار می‌دادند و برای آن مقام و منزلتی خاص قائل بودند. به نظر آنها این ویژگیها تغییرناپذیر و همیشگی بودند و درواقع، ارزش هر اثر ادبی با توجه به سازگاری آن با خصایص طبقاتی ثابت تعیین می‌شد. ولی از نوشته‌های یوری تینیانف چنین برمی‌آید که نزد فرمالیستها برخلاف نوکلاسیستها، و به رغم اتهام تاریخ‌گریزی، این رده‌بندی و سلسله مراتب نیز ثابت نیست و در طول تاریخ تغییر می‌کند. این تغییر به نظر آنها، به علت رقابت بین مکتهای مختلف ادبی و یا خود انواع ادبی، در دوره‌های ادبی گوناگون، ایجاد می‌شود. در دیدگاه آنها در هر دورۀ تاریخی یک نوع ادبی غالب می‌شود و دیگر انواع را به حاشیه می‌رانند. در نتیجه تقابل نوع غالب با انواع حاشیه‌ای، یکی از انواع حاشیه‌نشین به تدریج غالب می‌شود، تا خود با انواع حاشیه‌ای بعدی در تقابل قرار گیرد.^{۲۳}

یوری تینیانف در همین مقاله می‌نویسد که نوع ادبی خود

پدیده‌ای تکاملی و در نتیجه تاریخی است. وی همچنین می‌افزاید که اصل طبقه‌بندی انواع ادبی نه تنها تکاملی بلکه انقلابی نیز هست،^{۲۴} بدین معنی که هر لحظه تاریخی که موجد یک نوع غالب ادبی است، سلسله مراتب ورده‌بندی نوعی و حتی خود نوع را در معرض تحول و تغییر قرار می‌دهد. آنچه نوع ادبی غالب را متحول می‌سازد این است که ویژگیهای تعیین‌کننده نوع ادبی از بدو پیدایش دچار چالش می‌شوند، و انواع ادبی دیگر، در مبارزه قدرت برای غالب شدن، تلاش در نقض آنها دارند. ظاهراً این همان نظریه نقیضه میخائیل باختین است که به‌ویژه در مبحث کارنوال وی بیان شده است. تینیانف مدعی است که هنرمند یا ادیب، در حالی که بدو است گرا است، انقلابی و نوآور نیز هست، چون خود او ویژگیهای شکل‌دهنده نوع ادبی اثرش را نقض می‌کند.

علاوه بر مباحث فوق، یوری تینیانف مدعی است که ارائه تعریف ثابتی از یک نوع ادبی امری غیرممکن است، چون ویژگیهای نوعی مدام در حال تغییر است و یا از نوعی به نوع دیگر در حال انتقال. وی با توجه به این امر که مثلاً با شنیدن چند بیت از شاهنامه فردوسی می‌توان نوع حماسی آن را تشخیص داد، و در عین حال همین چند بیت واجد کلیه ویژگیهای حماسه نیست، نتیجه می‌گیرد که دو گونه ویژگی نوعی وجود دارد، ویژگیهای اولیه و ویژگیهای ثانویه. آنچه که همیشه مصداق دارد یک یا چند ویژگی کلی و اولیه است که اغلب در انواع دیگر نیز پیدا می‌شود، مثل روایی بودن^{۲۵} حماسه و احساسی یا عاطفی بودن اشعار غنایی. حالت اولیه یا ثانویه بودن ویژگیها دائماً تغییر می‌کند و آنچه که در اثری اولیه است ممکن است بعدها در آثار دیگر ثانویه باشد.^{۲۶} در حالی که ویژگیها از هم مجزا هستند غالباً جایگزین یکدیگر می‌شوند و این امر به صورت تکاملی ادامه می‌یابد.^{۲۷} نوع ادبی با عوض شدن ویژگیها و یا با عوض شدن ارزشها تغییر می‌یابد، مثلاً زمانی مردن تراژیک است و زمانی حقیرانه زیستن.

تینیانف می‌پرسد که چگونه می‌توان برای چیزی که مدام در حال تغییر است تعریفی ثابت قائل شد؟ و ادامه می‌دهد که نمی‌توان گلوله‌ای شلیک شده را با توجه به ویژگیهای ثابت مثل شکل و رنگ و بوی آن تعریف کرد، بلکه برای تعریف آن باید به قوانین فیزیک دینامیک متوسل شد و این همان وضعیت هر نوع ادبی در هر لحظه تاریخی است.^{۲۸} چون شرایط تاریخی نیز خود ثابت نیست در نتیجه انواع ادبی مطلوب این شرایط متغیر است و اهمیت یافتن برخی ویژگیهای نوعی در دوره‌ای خاص به معنی عوض شدن نوع ادبی نیست، بلکه نشانه وضعیت مطالبات تاریخی و لحظه‌ای قوم دریافت‌دارنده آن نوع ادبی است. از این گفته تینیانف می‌توان نتیجه گرفت که عوض شدن مثلاً مفهوم آنچه تراژیک می‌نماید، نشانه تغییر در حال قوم خواننده است و نشانه تغییر در نوع ادبی نیست. یعنی مطالبات و انتظارات خوانندگان عوض می‌شود و نوع جدید را می‌طلبند.

یوری تینیانف از همین جا به مبحث عنصر و نوع غالب، که قبلاً ذکر آن رفت، کشیده می‌شود و مثال می‌زند که در قرن هیجدهم شعر غنایی، به ویژه غزلواره، نوع غالب و رایج بوده و نامه‌نگاری نوع پیش پا افتاده نوشتن محسوب می‌شده است و نامه‌نگاری نمی‌توانسته به هنر ناب مثل شعر و ادبیات راه یابد. ولی در قرن هیجدهم با عوض شدن شرایط تاریخی، نامه‌نگاری و نثرنویسی وارد ادبیات شده و به پدیدار شدن رمان کمک کرده، و غزلواره، که هنر ناب و عمده محسوب می‌شده، به نوع ادبی تجملی برای مداحی زورمندان و اربابان و یا ابزار تملق‌گویی رؤسای اداری تبدیل شده است.^{۲۹}

همان گونه که ذکر شد، به رغم توجه برخی از فرمالیستها به تکاملی و تاریخی بودن نوع در ادبیات، انگ تاریخ‌گریزی به پیشانی فرمالیستهای روسی خورده است. فرمالیستهای روسی اولین کسانی بودند که از روش «همزمانی»^{۳۰} و همین‌طور روش «در زمانی»^{۳۱} سوسور در بررسی ادبیات استفاده کردند، به این معنی که نوع ادبی را با توجه به سنت ادبی آن نوع و یا انواع دیگر قبل از آن بررسی نمودند. ولی با اینهمه، فرمالیستها، برای تکامل نوع ادبی استقلالی قائل بودند که تا حدودی ورای شرایط تاریخی در نظر گرفته می‌شد، که این خود علت اصلی اتهام تاریخ‌گریزی به آنان بود.^{۳۲} باختین و مدودوف در کتاب روش رسمی در پژوهش ادبی با عنوان فرعی مقدمه‌ای انتقادی بر فن شعر جامعه‌گرایانه (۱۹۲۸) شدیدترین حملات انتقادی از دیدگاه مارکسیستی را بر فرمالیسم روسی وارد کرده‌اند.^{۳۳} این اثر انتقادات جالب و بجایی را بر دیدگاه فرمالیستها نسبت به نوع ادبی وارد می‌کند. البته باید گفت که در این کتاب نوشته‌های یوری تیتیانف را، که نشان‌دهنده توجه فرمالیستها به تاریخ است در نظر نمی‌گیرند. باختین و مدودوف، نوع ادبی و مباحث مربوط به رده‌بندی آن را با دیدی اجتماعی در کانون موضوع تاریخ ادبیات قرار می‌دهند و تحول در انواع ادبی را قویاً تاریخی - اجتماعی می‌دانند، یعنی کانون توجه باختین و مدودوف رابطه نوع ادبی با شرایط اجتماعی هر عصر است.

از درون فرمالیسم روسی متعلق به دهه ۱۹۲۰ مکتبهای مختلف بیرون آمده است. از میان آنها نهضت فرمالیسم لهستان را می‌توان نام برد که در دهه ۱۹۳۰ در ورشو نضج گرفت، و پس از جنگ دوم در دوبلین و اخیراً در گدانسک احیا شده است. از میان فرمالیستهای این محفل می‌توان ایرنوز اوپاتسکی،^{۳۴} نظریه‌پرداز لهستانی، را نام برد که مباحث عمده‌ای در باب تئوری انواع ادبی دارد. وی ضمن مطرح ساختن مسئله تحول تاریخی انواع ادبی به موضوع تلفیقی یا دورگه^{۳۵} بودن هر یک از انواع ادبی می‌پردازد. به نظری وی هر یک از انواع ادبی خود عناصر دیگر انواع ادبی را دربردارد.^{۳۶} اوپاتسکی این پدیده را چنین توضیح می‌دهد که هر دوره تاریخی دارای گرایش ادبی خاص خود است که ترجمه شرایط تاریخی همزمان است. گرایش ادبی موجود، نوع ادبی مطلوب و ویژگیهای متمایزکننده آن را دیکته می‌کند. از میان همه انواع ادبی موجود در هر عصر، یک نوع ادبی غالب می‌شود که وی آن را نوع سلطنتی^{۳۷} می‌خواند. به نظر او این نوع غالب، برخی از عناصر اصلی و ویژگیهای متمایزکننده نوع خود را، که اهمیت بسیار دارند، به انواع دیگر، که در مقایسه با نوع غالب حاشیه‌ای هستند، تحمیل یا منتقل می‌سازد. از آنجا که ویژگیهای فوق از آن پس در انواع دیگر نیز یافت می‌شوند، دیگر تنها ویژگی متمایزکننده نوع غالب نیستند. پس از این انتقال، ویژگیهای جدیدی در نوع غالب اهمیت می‌یابد تا زمانی که یکی از انواع حاشیه‌ای تبدیل به نوع غالب گردد. با عوض شدن نیازهای تاریخی منزلت و اهمیت عناصر فوق نیز عوض می‌شود و در نتیجه نوع غالب جدیدی حاکم می‌شود. پس یک گرایش ادبی که در دوره‌ای از تاریخ حماسه را می‌طلبد، عناصر حماسی مثلاً بزم و رزم را ارج می‌نهد. در همان دوران تاریخی انواع دیگر ادبی نیز پدید می‌آیند که در تقلید از حماسه این عنصر را کسب می‌کنند، پس بزم و رزم دیگر عنصر متمایزکننده حماسه به تنهایی نیست، بلکه ترجمه چهره آرمانی آن لحظه تاریخی است. منتها حماسه اکنون ویژگیهای دیگر را به عنوان ویژگیهای متمایزکننده خود ارائه می‌دهد. از طرف دیگر انواع ادبی حاشیه‌ای و کم‌اهمیت‌تر، عنصر بزم و رزم را با ویژگیهایی تلفیق می‌کنند که حماسی نیستند، مثل مرگ پهلوان یا جدال پهلوان با سرنوشت. بدیهی

است که در روند تدریجی تکامل انواع، در مثال فوق، نوع جدیدی که تراژدی است پدید آمده است. این نوع جدید مسلماً در واکنش به مطالبات تاریخی زمانه پدیدار گشته است. از آن پس تراژدی «نوع سلطنتی» تلقی می‌شود، تا زمانی که انواع حاشیه‌ای دیگر در روند تکاملی جایگزین آن شوند. پس انواع حاشیه‌ای می‌توانند با جابه‌جایی ویژگیها و یا اهمیت بخشیدن به عناصر دیگر و یا حتی معرفی عناصر تازه به نوع غالب تبدیل شوند. اوپاتسکی سپس به مسئله وضعیت تکاملی انواع ادبی، و این که چه موقع تراژدی یونان دیگر تراژدی یونانی نیست، و این که چه عوامل بیرونی یا درونی در تکامل یا تحول یک نوع ادبی نقش دارند می‌پردازد. نزد منتقدان دیگر چون روزالی کالی^{۳۸} قدرتهای حاکم در رونق بخشیدن به یک نوع ادبی نقش دارند. کالی همچنین می‌نویسد: «آنچه تعیین‌کننده رونق یک نوع ادبی است فقط نویسنده و خواننده را شامل نمی‌شود، بلکه تمامی انجمن کتاب یعنی ناشران، استادان و مدرسان و غیره را نیز دربرمی‌گیرد.» وی این انجمن کتاب را فرهنگ کتاب می‌نامد.

به طور کلی نظریات فرمالیستی همچنان مورد انتقاد قرار گرفته است. مهم‌ترین اثر در رد نظریات فرمالیستی از آن میخائیل باختین است که ضمن ایراد بر کار آنها با پرداختن به تعریف رمان، به عنوان یک نوع، و بررسی ویژگیهای آن، درواقع به کار رده‌بندی نوعی، عمق خاصی بخشیده است. وی در مقاله‌ای تحت عنوان «محتوا، مواد و قالب در هنر کلامی»^{۳۹} که در سال ۱۹۲۴ منتشر شد از نظریات فرمالیستها در باب اصل طبقه‌بندی انواع ادبی انتقاد می‌کند، و این امر را تا آخرین کارهای خود دنبال می‌کند. وی به‌ویژه در مجموعه مقالات پراکنده‌ای که در سال ۱۹۸۶ با عنوان «نوع گفتار و دیگر مقالات» به انگلیسی منتشر شده است،^{۴۰} درباره تعریف و تعیین ویژگیهای نوعی به‌ویژه رمان مباحث عمده‌ای دارد و از همین‌جا وی را سردمدار فن نثر در مقایسه با فن شعر ارسطو دانسته‌اند.^{۴۱} درحقیقت مصداق این لقب در آن است که در جایی که فرمالیستها به زبان شعری^{۴۲} می‌پردازند و رابطه میان زبان روزمره و زبان ادبی را بررسی می‌کنند، و یا به رابطه میان نظم و نثر می‌پردازند (امری که بعدها توسط ساختگرایان پراگ نیز دنبال شد)، باختین توجه خود را به رابطه میان آنچه که وی انواع اولیه و ثانویه، در چهارچوب شرایط تاریخی - اجتماعی، می‌نامد معطوف می‌دارد. طبق نظری انواع اولیه کلام شامل نامه، پیش‌نویس، متون و دفتر خاطرات، شرح حوادث روزمره، و نیز انواع گفتار روزمره و عادی یعنی درواقع دیالوگهای مختلف، است. انواع ثانویه پیچیده‌ترند و شامل بخش وسیعی از آثار ادبی هستند که درواقع از ترکیب و یا تغییر انواع اولیه ساخته می‌شوند. رمان، از نظر باختین این اهمیت را دارد که می‌تواند همه انواع اولیه را در درون خود داشته باشد.

علاوه بر میخائیل باختین، منتقدین مارکسیست در قرن بیستم ضمن انتقاد بر نظریات فرمالیستها مباحث تازه و عمده‌ای مرتبط با نظریه انواع ادبی ارائه داده‌اند. در این قرن، ریموند ویلیامز، از پیشگامان تئوری مارکسیسم است، که در کتاب مارکسیسم و ادبیات (۱۹۲۸) چگونگی این رابطه را به طور مبسوط بررسی کرده است. وی با نگاه تاریخی - اجتماعی به ادبیات، برپایه دیدگاه دیالکتیک مارکسیستی، مباحث جالبی را در نظریه طبقه‌بندی انواع ادبی وارد کرده است. بعد از ریموند ویلیامز کسانی چون لوسین گولدمن^{۴۳} فرانسوی، و سپس منتقد مارکسیست ایتالیایی فرانکو مورتی در کتابی در باب جامعه‌شناسی اشکال ادبی با عنوان نشانه‌ها در کسوت عجایب،^{۴۴} و قبل از وی جان فروارد کتاب مارکسیسم و تاریخ ادبیات^{۴۵} (۱۹۶۸) و نهایتاً تونی بنت در کتاب خارج از ادبیات^{۴۶} (۱۹۹۰) در

تئوری طبقه‌بندی انواع ادبی تأثیر بسزایی داشته‌اند. ولی فردریک جیمسون در کتاب ناخودآگاه سیاسی^{۴۷} (۱۹۸۱) جامع‌ترین نظریات مارکسیستی را درباره نظریه طبقه‌بندی انواع ادبی ارائه کرده است.

به دنبال فرمالیستها، ولادیمیر پراپ در کتاب ریخت‌شناسی قصه‌های پریان (۱۹۲۸)، ترجمه به انگلیسی (۱۹۷۱) با دیدی ساختگرایانه به موضوع انواع ادبی می‌نگرد.^{۴۸} وی در جست و جوی عناصر الگویی ثابت و تغییرناپذیر که تعیین‌کننده ریخت حکایات عامیانه روسی است، نگاه نوینی را به پدیده نوع در ادبیات ارائه می‌دهد. ساختگرایی که روشی برگرفته از زبان‌شناسی است، همچون این روش در زبان‌شناسی که هر جمله را دارای یک روبنا و یک زیربنا^{۴۹} می‌شناسد، معتقد است که هر اثر ادبی نیز روبنای ابراز شده است که زیربنای خاص خود را دارد. لذا این روش سعی دارد که هر اثر ادبی را تا آنجا که ممکن است به کوچک‌ترین عناصر زیربنایی ساختاری خلاصه کند، و مدعی است که این عناصر محدود به عناصر الگویی نوعی هستند. پراپ مدعی است که همه حکایات عامیانه روسی، به رغم تفاوت ظاهری، دارای تعداد محدودی ویژگی هستند که زیربنای آنها را تشکیل می‌دهند. به نظری این ویژگیهای زیربنایی ریخت اثر ادبی یا نوع آن را تعیین می‌کنند. وی ویژگیهای داستانهای عامیانه را به دو بخش تقسیم می‌کند: نقشهایی که اصلی و زیربنایی و تغییرناپذیر است و متغیرها، که ایجادکننده تنوع ظاهری حکایات متعدد است.^{۵۰} پراپ یافته‌های خود را این‌گونه خلاصه می‌کند:

۱) نقش شخصیتها، به رغم این که چگونه و توسط چه کسی اجرا می‌شوند، در حکایات ثابت است.

۲) تعداد نقشهای حکایات عامیانه محدود است.

۳) تناوب نقشها همیشه یکسان است.

۴) همه حکایات عامیانه از نظر ساختاری یک نوع است.^{۵۱}

پراپ می‌نویسد که در داستانهای عامیانه، که خود از نوع رمانس هستند، شخصیت^{۵۲} اهمیت ندارد، و قهرمان داستان درواقع مجری یا بازیگر^{۵۳} نقش یا وظیفه‌ای^{۵۴} است که ساخت نوعی، از پیش برای وی تعیین کرده است. به نظر وی تعداد این نقشها در داستانهای عامیانه محدود است و کلاً به سی و یک می‌رسد. برخی از آنها عبارت‌اند از:

- ۱ - پادشاه، ایوان را به دنبال شاهزاده می‌فرستد، ایوان عازم می‌شود.
- ۲ - پادشاه، ایوان را به دنبال شیشی اسرارآمیز می‌فرستد، ایوان عازم می‌شود.
- ۳ - خواهر، برادرش را به دنبال دارویی می‌فرستد، برادر عازم می‌شود.
- ۴ - نامادری، دخترخوانده خود را به دنبال آتش می‌فرستد، او عازم می‌شود.
- ۵ - آهنگر، شاگرد خود را برای آوردن گاوی می‌فرستد، او عازم می‌شود.

به نظر پراپ سی و یک نقش از این گونه دارای ۱۵۰ عنصر هستند. پس نوع ادبی، مثلاً حکایت عامیانه، با قرار گرفتن در این الگوی زیربنایی موجودیت نوعی خود را می‌یابد. این دیدگاه ساختگرایانه، شخصیت را به عنوان عامل اجرایی نقشهای معین می‌شناسد، و معتقد است که هویت شخصیتی داستانی با توجه به موقعیت و یا نقشی که به عهده دارد تعیین می‌گردد.

به دنبال این کار ساختگرایانه پراپ، ساختگرایان دیگر سعی در مشخص نمودن نقشها و متغیرهای مربوط به هر نوع ادبی نمودند. از طرف دیگر، نورتروپ فرای، منتقد کانادایی، در کتاب تحلیل نقد^{۵۵} تلاش می‌کند که الگوی نوعی آثار ادبی را در میتوسهای^{۵۶} چهارگانه در ارتباط با فصول سال ارائه دهد. فرای نوع ادبی را تابع وضعیت شخصیت داستان می‌داند، و معتقد است که اگر شخصیت هم از نظر سنتی^{۵۷} از ما برتر باشد، نوع ادبی اسطوره، و اگر از نظر مرتبه بالاتر باشد، اما حوادث در دنیای ما اتفاق بیفتد، نوع ادبی رمانس، و اگر از نظر مرتبه بالاتر باشد، اما قهرمان تابع نظم دنیای طبیعی باشد، نوع ادبی حماسه و تراژدی است و اگر قهرمان پایین‌تر از ما باشد به طوری که در مقام اشراف به او نگاه کنیم، نوع ادبی طنز و هزل است.^{۵۸} وی همچنین نوع ادبی را با طبیعت و گردش فصول مرتبط می‌داند و بر این باور است که کمندی متعلق به بهار، رمانس متعلق به تابستان، تراژدی متعلق به پاییز، و طنز و هزل متعلق به زمستان است. وی سپس شرح مفصلی از مسائل مربوط به این چهار نوع و ویژگیهای آنها عرضه می‌دارد. البته با توجه به انتقادات تودوروف و جیمسون معلوم شده است که این کار نورتروپ فرای هنوز از روش ساختگرایانه بسیار دور است، و نیز با توجه به تفسیری بودن متدولوژی کارش ارزش علمی روش ساختگرایانه را ندارد. امروزه، نورتروپ فرای را به عنوان آخرین ناقد غیرعلمی در غرب می‌شناسند. البته هرچند که کار ولادیمیر پراپ از ارزش روش‌شناسانه بیشتری برخوردار است، آن هم خالی از اشکال نیست.^{۵۹} در میان ساختگرایان، مباحث ژرارژنه درباره نظریه انواع ادبی از اهمیت ویژه برخوردار است. اوست که در کتاب ایر متن (۱۹۹۲)،^{۶۰} نشان می‌دهد که تقسیم‌بندی سه‌گانه در ادبیات به سه نوع حماسی، نمایشی، و غنایی، که از دیرباز به ارسطو نسبت داده شده، زائیده مباحث رمانتیستهای آلمانی است. وی سپس مشکلاتی که نقد نوعی را در ادبیات به مدت دوپست سال به پیراهه کشانده محصول همین تقسیم‌بندی سه‌گانه می‌داند، و خود مباحث مربوط به فن کلام را به دو بخش، حالت بیان^{۶۱} و نوع^{۶۲}، تقسیم می‌کند. از نظر وی حالت بیان پدیده‌ای زبان‌شناسانه است^{۶۳} که ابزار بیان را تشکیل می‌دهد، مثل روایت یا نمایش و غیره، در حالی که نوع، پدیده‌ای ادبی است که به واسطه مضمون^{۶۴} و قالب^{۶۵} که هر دو تاریخی هستند تعیین می‌گردد. مثلاً حماسه که از نظر مضمون و قالب محصول نیاز و شرایط تاریخی در زندگی یک قوم است.

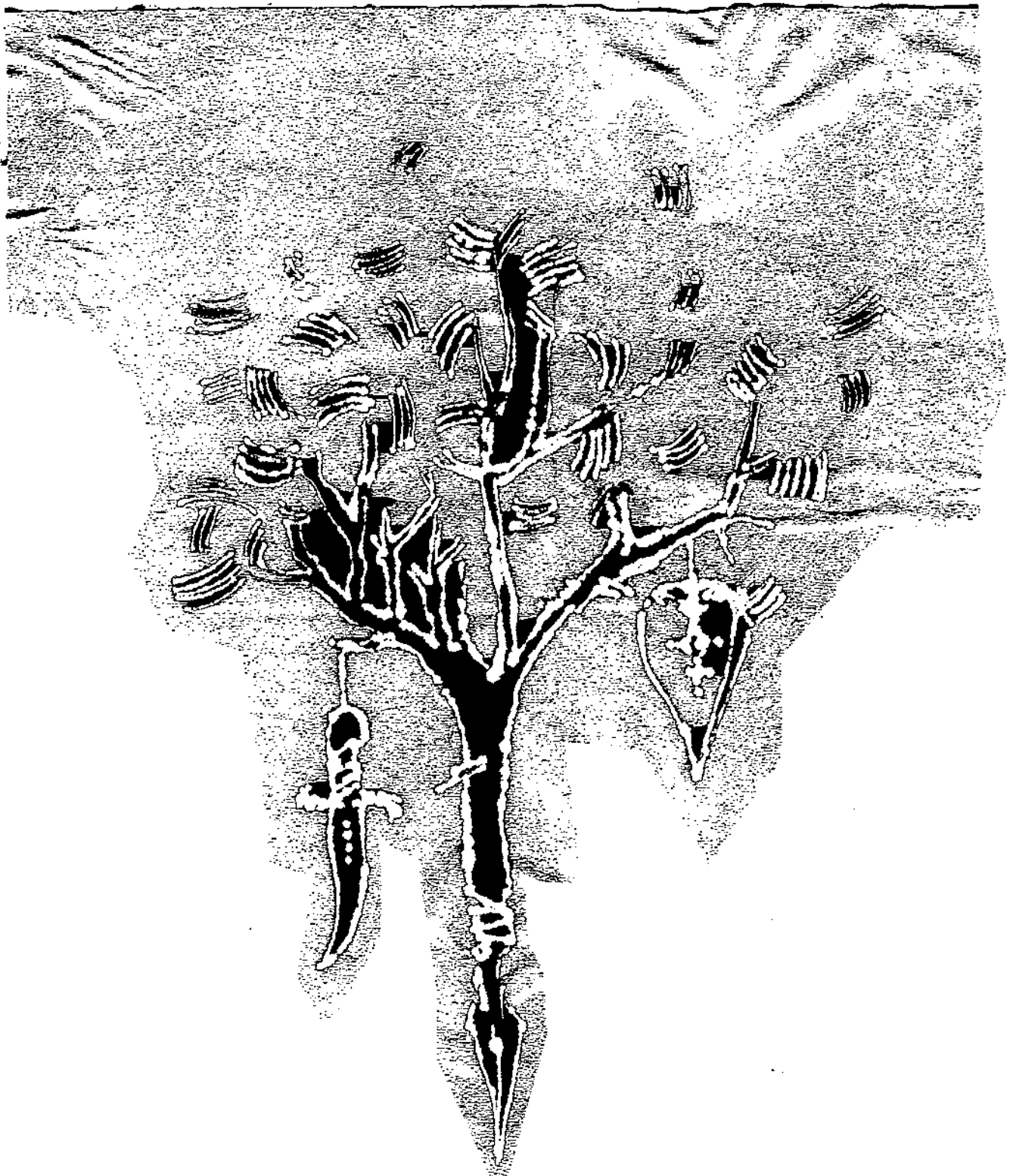
یکی از مباحث عمده در تئوری طبقه‌بندی انواع ادبی نضج گرفته از مکاتب ساختگرایی و فرمالیسم، به نظریات هانز رابرت یاووس^{۶۶} و مکتب ساختگرایان چک، کنستانز تعلق دارد.^{۶۷} یاووس در مقاله «تئوری نوع ادبی و ادبیات قرون وسطاء» (۱۹۷۰) برخلاف روش فرمالیستها، که نویسنده و شاعر را مبدأ و منشأ نوع ادبی می‌شناسند، خواننده را در تولید نوع ادبی عمده می‌شمارد.^{۶۸} وی با توجه به مباحث زبان‌شناسانه اظهار می‌دارد، همان‌طور که هیچ‌گونه ارتباط زبانی خارج از فرهنگ و سنت مردمی که به آن زبان تکلم می‌کنند ممکن نیست، هیچ اثر ادبی نیز نمی‌تواند خارج از افق انتظارات^{۶۹} خوانندگان خود باشد. مفهوم «افق انتظارات خوانندگان» یاووس درواقع توجه را از ریخت‌شناسی نوع ادبی که با فرم یا قالب سر و کار دارد به جامعه‌شناسی نوع ادبی که با کاربرد اثر ادبی در جامعه بشری مربوط است معطوف می‌دارد، یعنی وی نوع ادبی را نه

پدیده‌ای مربوط به ظرف و قالب بلکه پدیده‌ای اجتماعی می‌داند که محصول مطالبات تاریخی-اجتماعی و انتظارات تاریخی خوانندگان است.

با مطرح شدن اهمیت خواننده، به عنوان متقاضی و مصرف‌کننده و در نتیجه، تعیین‌کننده نوعی که تولید می‌شود، برخی نظریه‌ها و مباحث جدید پدیدار شده است. از میان آنها می‌توان نظریه «قرارداد»^{۷۰} را که توسط پیروان ساختگرایی نشانه‌ای،^{۷۱} از جمله جانانان کالر^{۷۲} ارائه شده است، نام برد. برحسب این نظریه، که با استفاده از مفهوم «قابلیت زبانی» چامسکی،^{۷۳} صحبت از «قابلیت

ادبی»^{۷۴} به میان می‌آورد، آشنایی خوانندگان آثار ادبی با رمزها و ویژگیهای انواع ادبی موجود در هر برهه تاریخی بررسی می‌شود. میزان این آشنایی معیار تعیین «اعتبار تفسیر یا تحلیل»^{۷۵} خواننده است.

با این تفاسیل، بدیهی است که به رغم حملاتی که به ویژه از آغاز قرن بیستم به روش طبقه‌بندی انواع ادبی شده است، در عصر حاضر این نوع نگرش با برخی اصلاحات و یا با مباحث تازه همچنان پابرجا مانده است، و در حقیقت این نوع نگرش امروز هم در امر شناخت ادبیات بسیار جالب و راهگشا است.

Victor Shklovsky, "Art as technique", *Russian Formalist Criticism*, ed. Lemon and Reis (1965).

بورس آیکنباوم در مقاله‌ای تحت عنوان «نظریه روش فرمال» (۱۹۲۶) گزارشی جامع از تاریخ نهضت فرمالیستهای روسی تا سال ۱۹۲۶ ارائه می‌کند و نشان می‌دهد که آنها از سال ۱۹۲۱ به بعد به تئوری طبقه‌بندی انواع ادبی توجه خاص مبذول داشته‌اند.

19- Victor Shklovsky, "On Rozanov".

۲۰ - رجوع کنید به:

Yuri Tynyanov, "On the way to a Theory of Parody", "The Ode as a Rhetorical Genre", and "On Literary Evolution".

21- Yuri Tynyanov, "The Literary Fact", *Archaists and Innovators in Readings in Russian Poetics*, ed. Matejka and Pomorska, (1971). First Published as "O Literaturnom Fakt", in *Lef*, no 2(1924): 100-16.

بدرغم اینکه این اثر در سال ۱۹۲۴ نگاشته شده، در سال ۲۰۰۰ برای اولین بار به انگلیسی منتشر شده است. رجوع کنید به:

Modern Genre Theory, ed. David Duff (Edinburgh: Pearson Education Ltd. 2000).

22- Function.

۲۳ - رومن یاکوبسن نیز در مقاله مشهور خود تحت عنوان «عنصر غالب»، نوع ادبی را در هر دوره تاریخی با توجه به عنصر غالب آن، طبقه‌بندی می‌کند، رجوع کنید به:

Roman Jakobson, "the Dominant", *Readings in Russian Poetics: Formalist and Structuralist Views*, ed. Ladislav Matejka and Krystyna Pomorska (Ann Arbor, Mich., 1978), pp. 82-87.

24- Evolutionary and revolutionary.

25- Narrative.

۲۶ - خوانندگان محترم مستحضر هستند که این نظر همان نظریه «عنصر غالب» رومن یاکوبسن است.

27- Tynyanov, 32-33.

28- Tynyanov, 34.

29- Tynyanov, 35.

30- Synchronic.

31- Diachronic.

۳۲ - این قائم به ذات بودن خارج از شرایط تاریخی را بورس آیکنباوم «خودآفرینی دیالکتیکی انواع» می‌نامد. در این باب رجوع کنید به:

Boris Eikhenbaum, "The Theory of the, Formal Method", in *Russian Formalist Criticism: Four Essays*, ed. and trans. Lee T. Lemon and Marion J. Reis (Lincoln: University of Nebraska Press, 1965), p. 135.

33- Mikhail Bakhtin and Medvedov, *The Formal Method in Literary Scholarship: A Critical Introduction to Sociological Poetics*, 1928.

34- Ireneusz Opacki.

35- Hybridization.

۳۶ - همین امر باعث شده است که برخی از ادبای ایران بسیاری از داستانهای موجود در شاهنامه، مثل داستان رستم و سهراب و یا رستم و اسفندیار را ترازوی بنامند.

37- Royal Genre.

38- Rosalie Colie, *The Resources of Kind: Genre Theory in the Renaissance* (1973).

پانویسها:

1- Narrative, dramatic, and mixed.

2- Mode of expression.

3- Object of representation.

4- Emile Staiger, *Basic Concepts of Poetics*, trans.

Jannette C. Hudson and Luanne T. Frank (University Park: Pennsylvania state University Press, 1991). First Published in Germany in 1946.

۵ - رجوع کنید به:

Critical Fragments, no. 62, in *Friedrich Schlegels Lucinde and the Fragments*, trans. with intro by Peter Firchow (Minneapolis: U of Minnesota P, 1971), p. 237.

۶ - گونه در ۱۸۱۹ در دیوان شرقی، سخن از اشکال طبیعی (Naturformen) شعر: حماسی، غنایی و نمایشی می‌گوید در این باب رجوع کنید به:

Goethe's notes to *West-östlicher Divan* (1819), quoted by Ernest L. Stahl. "Literary Genres: Some Idiosyncratic Concepts", in *Theories of Literary Genre*, ed. Joseph P. Strelka, Yearbook of Comparative Criticism, Vol. 8 (University Park: Pennsylvania state UP, 1978), p. 86.

۷ - قوی‌ترین مباحث مربوط به تاریخی و پویا بودن انواع ادبی را می‌توان در سخنرانیهای معروف فردریش هگل در باب زیبایی‌شناسی یافت. رجوع کنید به:

G. W. F. Hegel, *Aesthetics: Lectures on Fine Arts*, Vol. II. trans. T. M. Knox, 2 Vols (Oxford: Clarendon Press, 1975).

۸ - برای اطلاع از تأثیر هگل بر جورج لوکاک ر. ک. به:

Paul Hernandi, *Beyond Genre: Directions in Literary Classification* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1972).

9- Species.

10- Ferdinand Brunetiere, *L'evolution des genres dans l'histoire de la litterature* (Paris: Librairie Hachette, 1890).

11- Benedetto Croce, *Aesthetic as Science of Expression and General Linguistic*. trans, Douglas Ainslie, 2nd edn (London: Peter Owen, 1953), p.449.

12- Maurice Blanchot.

13- Jacques Derrida.

14- Defamiliarization.

15- Dominant.

۱۶ - برای آشنایی با مباحث فرمالیستهای روسی در باب تئوری طبقه‌بندی انواع ادبی رجوع کنید به:

L. M. Toole and Ann Shukman, "Contextual Glossary of Formalist Theory", *Russian Poetics in Translation*, Vol. 4: *Formalist Theory* (Oxford: Holden 1977), pp. 13-48.

۱۷ - فیلولوژیستها (Philologists) در قرن نوزدهم در روسیه همان نظریاتی را داشتند که سمبولیستهای نیمه دوم قرن نوزدهم فرانسه و پس از آنها ایمازیستهای دهه اول قرن بیستم در انگلستان داشتند که معتقد بودند کار اصلی هنر، به‌ویژه شعر، تصویرگری است.

۱۸ - رجوع کنید به:

Introduction, trans. Jane E. Lewin (Berkeley: University of California Press, 1992). First Published as "Genres", Types, Modes", in *Poétique*, 8, no. 32 (1977): 389-421.

61- mode.

62- Genre.

۶۳ - آنچه که امروزه Pragmatics نامیده می‌شود.

64- Theme.

65- Form.

66- Hans Robert Jauss.

67- Constanz school.

68- Hans Robert Jauss, "Theory of Genre and Medieval Literature", *towards an Aesthetic of Reception*, trans. Timothy Bahti, intro by Paul De Man (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1982). First Published in French in *Poétique* (1970), 79-101.

69- Horizon of expectations.

70- Contract.

71- Semiotic Structuralism.

72- Jonathan Culler.

73- Linguistic competence of Noam Chomsky.

74- Literary Competence.

۷۵ - رجوع کنید به:

E. D. Hirsch Jr. *Validity in interpretation* (New Haven: Yale University Press, 1967).

39- Mikhail Bakhtin, "Content, Material and Form in Verbal Art", 1924.

40- Mikhail Bakhtin, "Speech Genres and Other Essays," 1986.

۴۱ - ایسن لقب را به باخنین Gary Morson و Caryl Emerson دو باخنین‌شناس آمریکایی و مترجمان آثار وی به او داده‌اند.

42- Poetic Language.

43- Lucien Goldman.

44- Franco Moretti, *Signs Taken for Wonders*, 1983.

45- John Frow, *Marxism and Literary History*, 1986.

46- Tony Bennett, *Outside Literature*, 1990.

47- Fredric Jameson, *The Political Unconscious: Narrative as a Socially Symbolic Act* (1981, rpt. London: Routledge, 1989).

48- Valadmir Propp, *Morphology of the Russian Folk Tales*, trans. Laurence Scott, 2nd edn (Austin: University of Texas Press, 1968).

این اثر اولین کار ساختگرایانه در ادبیات به حساب می‌آید.

49- Surface Structure and deep structure.

50- Functions and Variants.

۵۱ - همانجا، صص ۲۱-۲۳.

52- Character.

53- Actant.

54- Function.

55- Northrop Frye, *Anatomy of Criticism: Four Essays* (Princeton: Princeton University Press, 1957).

56- Mythos.

57- kind and degree.

۵۸ - رجوع نمایید به:

نورترپ فرای، تحلیل نقد، مترجم صالح حسینی (تهران، انتشارات نیلوفر، ۱۳۷۸)، صص ۵۷-۵۳.
۵۹ - برای آگاهی از ایرادات بجایی که بر روش فرای وارد شده است رجوع کنید به:

Tzvetan Todorov, *The Fantastic: A Structural Approach to a Literary Genre*, trans. Richard Howard (London: Case Western Reserve University Press, 1973).

در این کتاب تودوروف بر روش فرای این ایراد را وارد می‌کند که این روش نمی‌تواند وجه علمی داشته باشد، مگر مشخص نماید که مثلاً اگر شخصیت از نظر نوع و مرتبه از ما پایین‌تر باشد، چه نوع ادبی خواهیم داشت. یعنی به نظر تودوروف هر تئوری علمی در این مورد باید مثل جدول مندلیف در شیمی، همه احتمالات ممکن را مشخص نماید، حتی اگر انواع ادبی ممکن هنوز پدید نیامده باشند. نظریه فرای از ارائه چنین گستره‌ای عاجز است.

تودوروف خود در (۱۹۹۰) Todorov Tzvetan "The Origin of Genre" *Genres in Discourse*

که اولین بار در سال ۱۹۷۶ و مجدداً با تجدیدنظر در سال ۱۹۷۸ به فرانسه منتشر کرد، ضمن بررسی رابطه متن با نوع ادبی، چگونگی بیرون آمدن یک نوع ادبی تازه از دل نوع ادبی دیگر را مورد بحث قرار می‌دهد. ضمناً برای اطلاع از انتقادات و ایرادهای بسیار بجا و مهم بر نظریات تودوروف و فرای رجوع نمایید به:

Fredric Jameson, *The Political Unconscious*.

60- Gerard Genette, "The Architext", *The Architect: An*

استعاره، یاکوبسن و زبان شعر

هدف این مقاله تأمل در یکی از چشم اندازهای استعاره است؛ و آن چشم اندازی است که «رومن یاکوبسن» زبان شناس نامی، در مقاله معروفش «دو جنبه زبان و دو نوع زبان پریشی» (۱۹۹۵: ۱۱۵) به روی ما گشوده است. شیوه های استعاره و مجاز مرسل طبق گفته یاکوبسن به هنر کلامی محدود نمی شود، بلکه در نظامهای نشانه ای دیگری نیز به غیر از نظام نشانه ای زبان وجود دارند، ولی ما در این مقاله بررسی استعاره از دیدگاه یاکوبسن را به هنر کلامی، آن هم فقط به زبان شعر، محدود می کنیم و برای هرچه روشن تر شدن مطلب شعری را از این زاویه دید تحلیل خواهیم کرد.

همان گونه که «هاکس» (۱۳۷۷: ۱۲۵) گفته است تلقیهای مختلف استعاره را می توان به دو دوره تقسیم کرد: دوره اول از آغاز تا عصر رمانتیک و دوره دوم از عصر رمانتیک تا امروز. «هاکس» دوره اول را دوره کلاسیک و دوره دوم را دوره رمانتیک می نامد، در دوره اول دیدگاه ارسطو غالب است که معتقد است «استعاره را می توان به نحوی از زبان جدا کرد» از این منظر «استعاره نوعی صناعت است و می توان آن را به زبان افزود تا برای انجام وظیفه یا کارکردی معین مجهزتر شود». این تفکر تا دوره رمانتیک تفکر غالب بوده است، اما در دوره دوم که بارمانتیکها آغاز می شود استعاره رابطه ای نظام مند با کل زبان دارد و از زبان جدایی ناپذیر است. اندیشه های مدرن، از آن جمله اندیشه «یاکوبسن» همان گونه که «هاکس» نیز گفته است، بی شک ادامه این نوع تلقی از استعاره است.

«یاکوبسن» در مقاله «دو جنبه زبان و دو نوع زبان پریشی» می گوید که «تمایز دوگانه محورهای همنشینی و جانشینی دو واقعیت متفاوت زبان را در بر می گیرند که یکی ساختاری و دیگری گزینشی است. منظور از واقعیت ساختاری دو رابطه مشابهت و مجاورت است که روابط زیرساختی زبان را می سازند و منظور از واقعیت گزینشی دو شیوه رفتاری انتخاب و ترکیب است که گویشوران زبان برای تولید و درک پیام زبانی از آنها استفاده می کنند.» انتخاب در محور جانشینی انجام می شود و از رابطه مشابهت سود می جوید و ترکیب در محور همنشینی صورت می گیرد و از رابطه مجاورت استفاده می کند. از نظر «یاکوبسن» اولی با استعاره و دومی با مجاز مرسل مرتبط است. به عبارت دیگر در استعاره ما از مشابهت و در مجاز مرسل از مجاورت استفاده می کنیم. به طور مثال اگر برای «آثار نوشته شده» واژه «قلم» را به کار ببریم از رابطه مجاورت استفاده کرده ایم، زیرا قلم یکی از لوازم و ابزار نوشتن است، پس در اینجا با

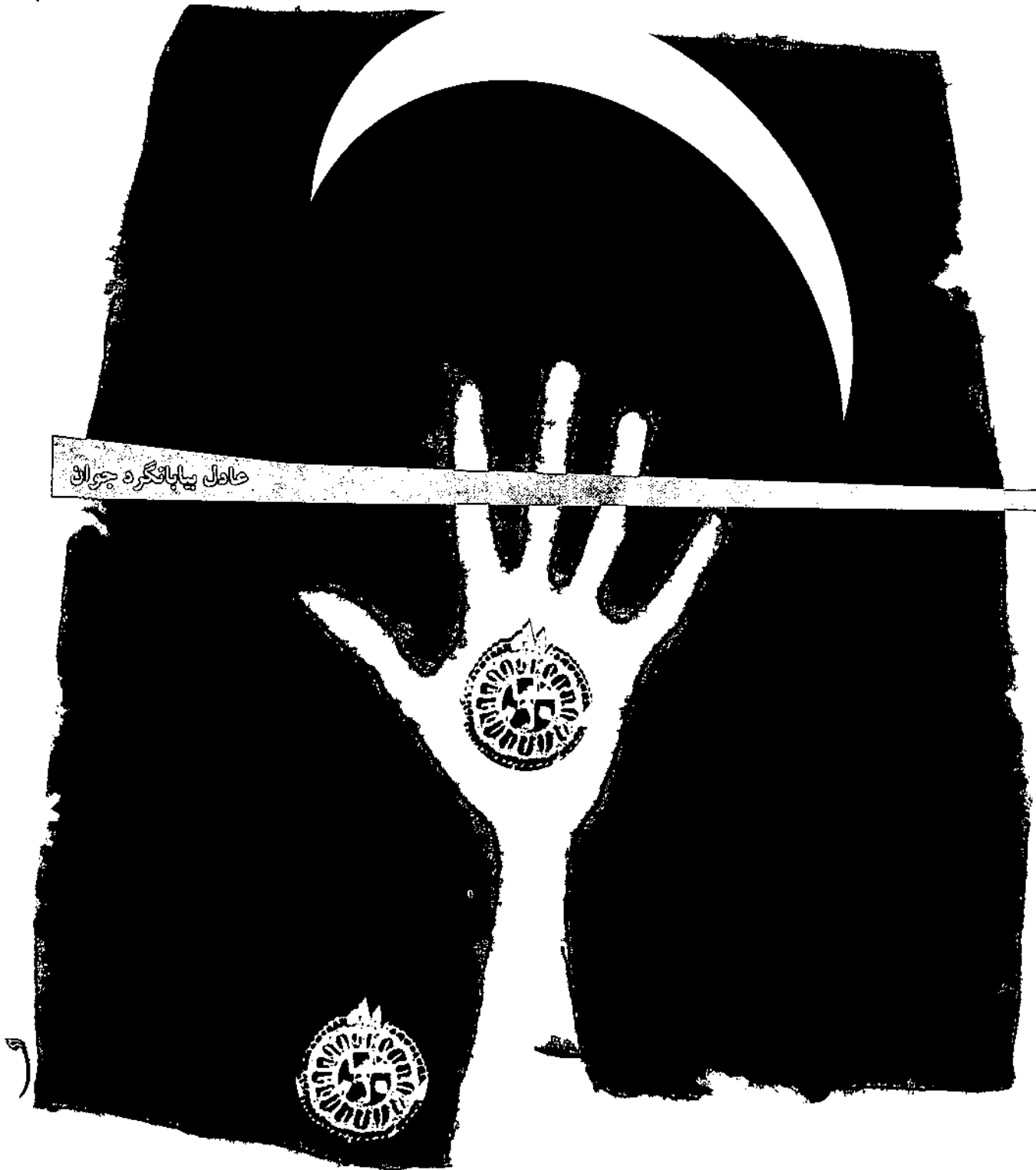
مجاز مرسل طرف هستیم. اما اگر برای «انسان دلیر» واژه «شیر» را به کار ببریم از رابطه مشابهت یا استعاره سود جسته ایم، زیرا شیر با انسان دلیر در مختصه معنایی «شجاعت» مشابهت دارد. این دو رابطه استعاره و مجاز مرسل در همه نظامهای نشانه ای وجود دارند. عامل تعیین کننده، غلبه یکی از این دو در هر مورد است. تنها در زبان پریشی است که یکی از این دو رابطه وجود ندارد. یاکوبسن معتقد است که کلام همواره در این دو جهت سیر می کند و در هر شکلی از کلام غلبه با یکی از این دو است. هیچ شکلی از کلام وجود ندارد که فاقد مجاز مرسل و استعاره باشد. یاکوبسن تصریح می کند که در شعر غلبه با وجه مشابهت یا وجه استعاری است در حالی که در نثر وجه مجاورت یا وجه مجازی برتری دارد. در جنبشهای ادبی هم وضع بر همین منوال است. آن گونه که وی می گوید در جنبش رمانتیسم وجه استعاری غالب است حال آن که در جنبش رئالیسم وجه مجازی برتری دارد.

یاکوبسن تأکید می کند که رابطه مشابهت و مجاورت در همه سطوح زبانی وجود دارد. بنابراین، استعاره یاکوبسن طیف گسترده ای دارد، از این دیدگاه مقوله های استعاره، تشبیه و کنایه در مفهوم سنتی، عموماً در زمره استعاره در مفهوم جدید قرار دارند. اما از یاد نباید برد که استعاره در این مفهوم فراتر از این مقولات است و همان گونه که خواهیم دید استعاره در این مفهوم بخشی از زبان است که در لایه های مختلف آن می تواند وجود داشته باشد.

اکنون در این مجال اندک ما فقط اصل مشابهت یا وجه استعاری را به اجمال در هر کدام از سطوح زبانی می جویم و شرح می دهیم. بدیهی است که ورود به جزئیات هر کدام از سطوح خود بحثی دیگر می طلبد که از این مجال بیرون است. سطوح مورد نظر عبارت اند از: سطح معنایی که البته شامل واژگان هم می شود. سطح آوایی و سطح دستوری که خود شامل نحو و ساخت واژه است. افزون بر این، سطح کلام (discourse) را نیز که ناظر بر روابط جمله ها با یکدیگر و روابط واحدهای بزرگتر از جمله است در این مقال مورد توجه قرار خواهیم داد.

الف - سطح معنایی

در این سطح مترادفها و تضادهای معنایی ایجاد نوعی مشابهت می کنند، مانند «قشنگ» و «زشت» در برابر «زیبا» که با اولی رابطه ترادف دارد و با دومی رابطه تضاد. وجود وجوه اشتراک در مختصه های معنایی نیز به مشابهت معنایی می انجامد. به طور مثال

پیش تر گفتیم مختصه معنایی شجاعت که بین «انسان دلیر» و «شیر» مشترک است منجر به انتخاب در محور جانشینی می شود.

ب - سطح آوایی

توازن وزنی مصراعها یا سطرها و نیز تساوی آوایی قافیه ها عملکرد اصل مشابهت در سطح آوایی است. براین اساس ساخت عروضی و ساخت قافیه به دلیل اصل مشابهت دارای ساخت استعاری هستند. به طور مثال در این بیت از حافظ:

چو آفتاب می از مشرق پیاله برآید
ز باغ عارض ساقی هزار لاله برآید

میان کلمات «لاله» و «پیاله» تساوی آوایی وجود دارد؛ از سوی دیگر دو مصراع نیز دارای توازن وزنی هستند. همچنین در این شعر

نیمه:

می تراود مهتاب

می درخشد شب تاب

میان دو مصراع توازن وزنی وجود دارد. نیز بین دو کلمه «مهتاب» و «شب تاب» و همچنین «می درخشد» و «می تراود» تساوی آوایی وجود دارد. همگونی واکه ای (assonance) و همگونی آغازین (alliteration) نیز هر دو ناشی از اصل مشابهت اند. در این مصراع از منوچهری: «خیزید و خیز آرید که هنگام خزان است.» همگونی

آغازین واج /x/ نوعی مشابهت ایجاد کرده است و یا در این سطر از شاملو «بیابان را سراسر مه گرفته است»، همگونی واکه ای /ə/ منجر به مشابهت آوایی شده است.

ج - دستور

در این سطح وجود ساخت مشترک ساخت واژی و نحوی منجر به مشابهت می شود، به طور مثال در این بند از شعر نیما:
بی خود دویده است
بی خود تنیده است
«لم» در حوالی «آتش»
باد از برابر جاده

بین مصراعهای ۱ و ۲ از یک طرف و ۳ و ۴ از طرف دیگر مشابهت نحوی دیده می شود. گذشته از آن که در دو واژه «دویده» و «تنیده» علاوه بر تساوی آوایی مشابهت ساخت واژی نیز دیده می شود.

د - کلام

در این سطح همان گونه که لاج (۴۹: ۱۳۶۹) می گوید، گاه قطع روابط انسجامی جمله ها و بندها که آنها را به واحدهای بزرگ تبدیل می کند یا صرف نادیده انگاشتن روایت که از محور همنشینی زبان جدایی ناپذیر است ما را به محور جانشینی می رساند، به طور مثال در غزل ساخت کلامی شعر بیشتر بر اساس مشابهت است نه بر اساس مجاورت. نمونه عالی این نکته را در شعر حافظ می توان دید که در آنها تداوم منطقی روایت در ابیات قطع می شود. در شعر «هست شب» نیما که از سه بند تشکیل شده، روابط بین بندها نه بر اساس مجاورت که بر اساس مشابهت است، زیرا که تداوم منطقی روایت بین بندها قطع می شود.

تحلیل یک شعر

حال که به اجمال از ساخت مشابهت / استعاری در سطوح زبانی شعر سخن گفتیم برای هرچه روشن تر شدن مطلب، شعر «در سطرهای بعدی» حافظ موسوی (۱۳۷۸: ۷) را به لحاظ ساخت استعاری مورد بررسی قرار می دهیم:

در سطرهای بعدی...

در سطرهای بعدی این شعر

کودکی

بر پله های سیمانی ظهور می کند

دویدن خرگوشها را به خاطر می آورد

پرواز کوتاه کبکها را

باد را به خاطر می آورد

و رنگ به رنگی زیتون زاران را؛

سبز، سربی، نقره ای

سبز، سربی، نقره ای

«ماشین را همین کناره ی جنگل نگه دار

هوای بعد از باران

خوردن دارو!»

(کودک هنوز ظهور نکرده است

این ریسمان رنگارنگ

چه بی هنگام

از آسمان فرود آمده است!)

دستهایش هنوز خیس است

درختهای گرد را

در یک روز بارانی

به خاطر می آورد

با چند گردوی ناچیده

بر شاخه های دور...

در سطرهای قبلی این شعر

کودکی

بر پله های سیمانی نشسته است

که نگرانی چشمهایش را نمی فهمد

اسب را می آورند

مرد را بر اسب می نشانند

- اینها را کودک می بیند -

در صبحی زرد

- این را مرد می بیند -

بر پله های سیمانی نشسته است

صبح زرد تمام می شود

اسب را - بی مرد - برمی گردانند

و نگرانی چشمها

فهمیده می شود

گردوی ناچیده از درخت می افتد

در سطرهای بعدی این شعر:

کودکی به کوچه می آید

(معلوم می شود که سطر «صبح زرد تمام می شود» درست نبوده)

و اسب بی سوار

در کوچه شیشه می کشد و

پال

از غبار می تکاند و

در باد

می دود

کودک

از اسب بی سوار

می گریزد

و بازی ناتمام را

در میخانه ها و خیابانها

دنبال می کند

در سطرهای بعدی این شعر

خیابان شلوغ می شود

و کودکی که از اسب و کوچه آمده بود

صندلیها را واژگون می کند

میخانه را به آتش می کشد

(معلوم می شود که سطر «دستهایش هنوز خیس است» درست نبوده)

بر پله های سیمانی نشسته است

و دستهایش هنوز شعله ور است

دیوارها را به خاطر می آورد

با واژه های پر خاشخو

که بر آن شعله می کشند

ماشین را همین کنار جاده نگه دار

نوشابه خنک

در این هوای گرم می چسبدا

از پله ها فرود می آید

در سطرهای قبلی این شعر

بر شاخه‌های دور
هنوز چند گردوی ناچیده
مانده است
و کودکی که گفته بودم
هنوز
نیامده است.

(بهمن ۷۳)

شاید بتوان گفت استعاری‌ترین سطح در این شعر سطح کلامی آن است. روابط بندها و گاه جمله‌ها در این شعر که در نهایت واحد متن را می‌سازند بر اساس تداوم منطقی روایت نیست و این تداوم بارها قطع می‌شود، وجود بندهایی چون:
«ماشین را همین کناره‌ی جنگل نگه دار
هوای بعد از باران
خوردن دارد»
همین طور، سطرهایی چون:

(معلوم می‌شود که سطر «صبح زرد تمام می‌شود» درست نبوده) مواردی از اختلال در تداوم منطق کلام در محور همنشینی است، از این رو موارد مزبور ما را به سمت محور جانشینی و مشابهت یا به عبارت دیگر به سمت وجه استعاری سوق می‌دهند.
در سطح آوایی وجود توازن وزنی در سطرهایی چون:
در سطرهای بعدی این شعر / این ریسمان رنگارنگ / در باد

می‌دود...

گواهی بر اصل مشابهت است.
در سطح معنایی ترکیباتی چون ریسمان رنگارنگ، صبح زرد، واژه‌های پرخاشجو بر اساس مشابهت معنایی شکل گرفته‌اند. یک نکته بسیار مهم دیگر آن است که در این شعر از فرازبان (metalinguage) نیز، که خود ساخت استعاری دارد، استفاده شده است:
در سطرهای بعدی این شعر

کودکی
بر پله‌های سیمانی ظهور می‌کند
همان گونه که می‌بینیم کلمه «کودکی» در اینجا ما را به خود لفظ کودک / kudak / ارجاع می‌دهد، یعنی ارجاع کلمه در سطرهای بعدی و به عبارت دیگر در متن وجود دارد و در نتیجه با مفهوم فرازبانی سروکار داریم. در اینجا لفظ کلمه از طریق مشابهت جانشین خود کلمه شده است. همین نکته درباره کلمات «خیابان»، «شاخه‌های دور»، و... نیز صدق می‌کند که همگی فرازبان هستند و لذا ساخت استعاری دارند.

در سطح دستور نیز وجود ساختهای نحوی همانند یا لاقبل مشابه نیز در جای جای شعر دیده می‌شود همچون:
دویدن خرگوشها را به خاطر می‌آورد / باد را به خاطر می‌آورد /
درختهای گردو را به خاطر می‌آورد / دیوارها را به خاطر می‌آورد...
حاصل آن که ما در این شعر با غلبه وجه استعاری زبان بر وجه مجازی آن روبه‌رو هستیم و این همان چیزی است که یاکوبسن می‌گوید: «استعاره بیشتر در شعر به چشم می‌خورد و مجاز بیشتر در نثر».

در هنگام نوشتن این مقاله راهنمایها و دلگرمیهای استاد ارجمندم جناب آقای دکتر علی محمد حق شناس همچون همیشه روشنگر راه بوده است. از ایشان بسیار سپاسگزارم.

منابع:

1. Jakobson, Roman (1995) 'Two aspects of language and two types of aphasic disturbances', on language, Edited by Linda R. Waugh and Monique Monville-Burstion, U.S.A., Harvard university press.

از بخش پایانی این مقاله در فارسی تا آنجا که دیده‌ام دو ترجمه موجود است:

الف - یاکوبسن، رومن (۱۳۶۹) «قطبهای استعاری و مجازی در زبان پریشی»، زبان‌شناسی و نقد ادبی، ترجمه مریم خوزان و حسین پاینده، تهران، نشر نی.

ب - یاکوبسن، رومن (۱۳۷۱) «دو قطب استعاری و مجازی» ترجمه احمد اخوت، کتاب شعر، اصفهان، مؤسسه انتشاراتی مشعل.

۲. هاکس، ترنس (۱۳۷۷)، استعاره، ترجمه فرزانه طاهری، تهران، نشر مرکز.

۳. لاج، دیوید، فالر، راجر و... (۱۳۶۹)، زبان‌شناسی و نقد ادبی، ترجمه مریم خوزان و حسین پاینده، تهران، نشر نی.

۴. موسوی، حافظ (۱۳۷۸)، سطرهای پنهانی، تهران، نشر سالی.

لیلی، عشق، ازلی، ابدی و درونی تمام آدمهاست

کتاب «انگار گفته بودی لیلی» یکی از رمانهایی است که در سال ۱۳۷۹ منتشر شد و مورد توجه منتقدان و صاحب نظران قرار گرفت. میزگرد حاضر، حاصل نشست نقد و بررسی این کتاب است که با حضور نویسنده کتاب و جمعی از منتقدان برگزار شد. ابتدا خانم مهری بهفر زندگی سپیده شاملو و خلاصه‌ای از رمان را برای آشنایی مخاطبان ارائه کرد. آنچه می‌خوانید حاصل این نشست است.

■ مهری بهفر: سپیده شاملو به سال ۱۳۴۷ در تهران متولد شد. وی در رشته مترجمی زبان انگلیسی در سال ۱۳۶۹ لیسانس گرفت. در زمینه نقد فیلم و نقد داستان مطالبی را در نشریات گوناگونی، تاکنون منتشر کرده است. داستانهای کوتاه او از سال ۱۳۷۶ در نشریات مختلف از جمله: آدینه و حقوق زنان چاپ شده است. وی یک کار مشترک با شیوا ارسطویی و سپندیار شاملو در زمینه نقد فیلم انجام داده که در کتابی با عنوان به بهانه سرزمین خورشید، سال ۱۳۷۶ توسط نشر مرکز منتشر شد.

رمان انگار گفته بودی لیلی نخستین رمان خانم شاملو است که در سال ۱۳۷۹ توسط نشر مرکز به چاپ رسید. این رمان روایت زندگی شراره، مستانه، علی و محمود است از زبان شراره، که مخاطب هم دارد و در فصول مختلف این مخاطبها تغییر می‌کنند.

مضامین اصلی این کتاب عشق، مرگ، زیبایی و عرفان است. از آنجا که این مفاهیم، مفاهیمی است انسانی پس تصور می‌کنم شاملو با نخستین رمانش این همسویی را با گفته «رومن رولان» تصویر

می‌کند که: «اگر هنر و انسانیت نتوانند با هم زندگی کنند، بگذار بمیرند.» در این رمان علی مدیوم و واسطه‌ای برای درک حضور لیلی است. رمان با محوریت شخصیت غایب لیلی، محوریت عشقی در غایت کمال، تداعی عشق را در کل صفحات رمان ایجاد می‌کند. همه شخصیتها بر حول محور لیلی یعنی عشق، کمال عشق و غایت عشق می‌گردند و هر کدام در این جست‌وجو ماجراهایی دارند. نویسنده نمی‌گوید چه کسی می‌رسد و چه کسی در میانه راه رسیدن به عشق باز می‌ماند. عدم قطعیت نیز یکی از ویژگیهای این رمان است. نویسنده چیزی نمی‌گوید، بلکه تنها این جست‌وجوها را برای ما می‌سازد. شخصیتها به طور پیاپی در متن رمان در حال تجزیه و تحلیل کردن خودشان، زندگی‌شان، دلایل عقلی و امور غیر عقلی حاکم بر سرنوشتشان هستند.

انگار گفته بودی لیلی، رمانی است پراز تردید، که رمان‌نویس به آنها پاسخی نمی‌گوید بلکه تنها خواسته است پرسش برانگیزد.

■ بلقیس سلیمانی: من قصد داشتم کتاب را معرفی کنم، اما این کار را خانم بهفر بهتر از بنده انجام دادند و من تنها چند نکته به معرفی خانم بهفر می‌افزایم.

کتاب در هشت فصل تنظیم شده است؛ در فصل چهارم راوی مستانه است و مخاطب شراره. شراره همواره راوی نیست، در فصل پنجم راوی شراره است، مخاطب مستانه. یعنی مخاطبها اینجا متفاوت می‌شوند. راویها فقط در یک مورد تغییر می‌کنند. یک بار جای شراره و مستانه عوض می‌شود. از مردها به هیچ‌وجه روایتی در این اثر

● انگار گفته بودی لیلی

● سبیده شاملو

● نشر مرکز، چاپ اول، ۱۳۸۰

مستانه، شراره و مادر علی همه با علی هستند و خود علی البته شخصیت ناپیدایی است، یعنی شخصیت محوری - مرکزی، به معنایی که پرداخت شده باشد نیست و مانمی دانیم که چرا باید علی این همه مورد توجه واقع شود و باید برای همه اینها تکیه گاه باشد، مادر علی به واسطه از دست دادن علی دیوانه می شود، خواهرش در وجود مرد دیگری به نام محمود وجود علی را کشف می کند، او می خواهد با خاطرات علی زندگی کند، با محمود ازدواج می کند، محمود مردی درواقع روان پریش و بیمار است و شراره نیز همه زندگی اش بر حول وجود علی می چرخد، اما این علی برای ما شخصیت خیلی روشنی نیست، مانمی دانیم این مرد کیست که اینهمه اهمیت دارد و همه زنهای می خواهند «لیلی» این مرد باشند. این «مجنون» کیست که این لیلی ها دور و برش می چرخند.

به نظر من شخصیت علی پرداخت خیلی دقیقی نشده است. شاید از این جهت که اصلاً نویسنده نمی خواهد به این مرد خیلی پر و بال بدهد. حال می گویم چرا؟ من فکر می کنم که زن قصه یعنی شراره از چند جهت دچار بحران است. مهم ترین مسئله این زن این است که بداند آیا «لیلی» علی هست یا نه. تقریباً این مشکل همه خانمها است که می خواهند بدانند لیلی همسرانشان هستند یا نه؟ آن لیلی که عکسش در زندان کشیده می شود، و در جاهای دیگر درباره او صحبتش می شود آیا شراره هست یا نه؟ «لیلی» نماد عشق است. به هر حال تمام دغدغه شراره این است که بداند لیلی این مرد هست، یا نیست؟ به نظر من بحران از همین جا شروع می شود. تمام

نیست ولی همه جا محوریت دارند.

کتاب را از چند زاویه دید، می شود مورد بحث و بررسی قرار داد. من یک مفهوم به مفاهیمی که خانم بهفر گفتند اضافه می کنم و فکر می کنم که به نوعی انگاره اصلی کتاب هم همین مفهوم هست و آن مفهوم «بحران هویت» است. یعنی عشق، تنهایی، مرگ، زیبایی یا عرفان که در این کتاب به اعلا درجه به آنها پرداخته شده همه اینها در محور بحثی به اسم بحران هویت شکل می گیرند. زنی هست که می خواهد هویت مستقل و فردی خودش را بسازد. بعد از گذشت سیزده سال از مرگ شوهرش می خواهد او را فراموش کند و دوباره یک زندگی یکه و یگانه برای خود بسازد. این بحث بحران هویت از همین جا شروع می شود. یعنی در همه این اثر شخصیتی وجود دارد به اسم علی که این شخصیت محور زندگی همه زنهای داستان است.

جست و جوی شراره برای دانستن همین مسئله است و در نهایت، رمان با جمله‌ای تمام می‌شود که پاسخ به این جست و جو است و همین جا باید گفت که مفهوم عدم قطعیت درباره این اثر صدق نمی‌کند. درواقع جمله نهایی به ما می‌گوید که شراره به آنچه می‌خواسته رسیده است.

این از یک جهت و از جهت دیگر باز بحران به یک شکل گسترده‌تری خودش را نشان می‌دهد و آن هنگامی است که شراره تصمیم به ازدواج می‌گیرد. شراره یک زن شرقی است که همه هستی‌اش وقتی معنا پیدا می‌کند که مردی در زندگی‌اش حضور داشته باشد. بدون حضور مردان شراره چیزی نیست. یعنی بدون حضور علی، بدون حضور سیاوش پسرش و بدون حضور آن آشنای قدیمی، او کسی نیست. این مسئله به نظر من به نوعی توصیفگر شخصیت یک زن شرقی و یک زن ایرانی است. همین جاست که فرم خیلی محافظه‌کارانه می‌شود، یعنی نویسنده زن ما نمی‌خواهد درونیات و خواسته‌های زنانه یا ذهنیت زنانه یک زن تنها را که ممکن است نیاز به مرد داشته باشد، توصیف کند. اینجاست که اثر فرمی محافظه‌کارانه به خود می‌گیرد، زیرا نویسنده تلاشی در به تصویر کشیدن خواسته‌های غریزی و درونی زن داستانش نمی‌کند.

معمولاً در همه آثار زنان نویسنده ما این نکته وجود دارد، یعنی جنسیت زنانه، خواسته‌های زنانه، ذهنیت زنانه، غرایز زنانه و احساسهای زنانه گم است. به این دلیل که اصولاً ذهن و زبان ادبی ما این نوع توصیفها را به خصوص از خانمها بر نمی‌تابد.

این دو بحران یعنی این که شراره بدانند آیا لیلی علی هست؟ و این که بتواند از چنبره خاطرات علی خودش را رها بکند و زندگی جدیدی را شروع کند، تمام طرح این داستان را شکل می‌دهد.

انگاره دیگری که در کتاب به آن توجه ویژه شده است، انگاره زن معمولی در مقابل زن ایده‌آل یا زن آرمانی است. این همان کلیشه زن لکاته و زن اثیری است. تمام دغدغه زنان این قصه این است که زن اثیری مردانشان باشند. چنان که دغدغه مردان این قصه نیز چنین است که به اصطلاح لیلی آنها، زن آنها، زن اثیری‌شان باشد. محمود را نگاه کنید هنگامی که می‌گوید مستانه لیلی من بود. شراره هم همین دغدغه را دارد و علی هم همین‌طور، این که زن اثیری‌اش را پیدا کند. این انگاره مکرر و ابدی در همه آثار ادبی ما اتفاقاً در اینجا محوریت پیدا می‌کند. یعنی همچنان شخصیت‌های رمان دنبال لیلی خودشان، زن اثیری خودشان هستند. به این دلیل می‌گویم شخصیت لیلی زن اثیری است که همان عشق آرمانگراییه با کمال گرایانه‌ای است که اینجا توصیف شده است. این زن‌ها به خصوص شراره، زنی با پوست و استخوان و جسم نیست. در وجود مستانه می‌شود یک زن به معنای انسان، آدم صاحب جسم را کشف کرد، ولی در شراره این را نمی‌شود دید، به همین دلیل هم هست که مدام در پی این می‌دود که کشف کند آیا لیلی هست یا نه؟ به نظرم خانم شاملو به این جسمیت نپرداخته است.

مسئله دیگر فضای داستان است. فضای داستان یک فضای سوگستانی است. نمی‌گویم فضای کافکایی. زن طوری با خودش واگویی می‌کند، طوری طرفش را مخاطب قرار می‌دهد که همدردی مخاطب را برمی‌انگیزد. همه جا مرگ حضور دارد. همه جا شکست

و ناکامی هم وجود دارد. با وجود این که عشق هست، مستانه خودکشی می‌کند. علی پرت می‌شود و می‌میرد، سیاوش ناپدید می‌شود و شراره در زندگی دردناکی دست و پا می‌زند و همین امر است که تقریباً همدردی خواننده را برمی‌انگیزد. من فکر می‌کنم خانم شاملو در ایجاد این فضا موفق هم بوده است.

■ **افسانه شاپوری:** درباره ساختار داستان باید بگویم، تکنیک قصه تا آنجایی که می‌دانیم تخلیه درونی است. به نظر من نمی‌شود به آن جریان سیال ذهن گفت. ویژگیهای تک‌گویی درونی را می‌توان به این ترتیب بیان کرد: در ذهن شخصیت داستان جریان وارد بر اساس تداعی معانی است. خواننده غیرمستقیم در جریان افکار شخصیت و واکنش او به محیط قرار می‌گیرد. اگر صحبت‌کننده به محیط اطراف حاضر خودش واکنش نشان بدهد، تک‌گویی او داستانی را تعریف می‌کند که در همان زمان در اطراف او می‌گذرد. اگر افکار او بر محور خاطره‌هایی بگذرد، تک‌گویی او بعضی از حوادث گذشته را که با زمان حال تداعی می‌شود مرور می‌کند. اگر تک‌گویی او واکنشی باشد، سیر اندیشه صحبت‌کننده نه زمان حال و نه گذشته داستان است. تک‌گویی او داستانی است بازمان مشخص.

حال جریان سیال ذهن چیست؟ در این شیوه عواطف و احساسات بدون توجه به توالی منطقی و تفاوت سطوح مختلف واقعیت، خواب و بیداری و گاه با به هم ریختن نحو و ترکیب کلام آشکار می‌شود. در این قصه می‌بینیم که چنین حالتی وجود ندارد و سیر منطقی است. ما همیشه در سطح کلامی اندیشه نمی‌کنیم. اندیشه ما گاه ماهیتی حسی و از هم گسیخته دارد و غالباً در قالب کلمات و الفاظ می‌گنجد. در جریان سیال ذهن به این شکل است.

برای فصول کتاب نیز یک ویژگی‌هایی در نظر گرفته‌ام که توضیح می‌دهم. ویژگیهای فصل اول کتاب را می‌توان به این صورت دسته‌بندی کرد:

(الف) بیان کابوسها و رویاهای بی در پی و متفاوت که اشتغال ذهنی شخصیت داستانی را نشان می‌دهد.

(ب) رویاها گاه به واقعیت شبیه‌اند. تمایز میان خواب و بیداری وجود ندارد که این نشان‌دهنده عدم تعادل روانی زن در این داستان است.

(ج) حدیث نفس یا گفت و گوی مخاطب با خودش در خلال توصیف رویاهاست. حرکت زمان از حال به گذشته، از گذشته به زمان حال و جابه‌جایی این دو زمان.

ویژگیهای فصل دوم نیز بدین قرار است:

(الف) بیان خاطرات گذشته توسط شخصیت داستانی برپایه تداعی خاطرات، مربوط به شوهر زن است.

(ب) تک‌گویی نمایشی وجود دارد. گفت و گو با مخاطب نامرئی که شوهر مرده زن است.

اما ویژگی‌ای که برای فصل سوم می‌توان در نظر گرفت: بیان خاطرات گذشته توسط شخصیت داستانی و خاطرات مربوط به خواهر شوهر آن زن که نامش مستانه است، ما در این بخش با خصوصیات اخلاقی مستانه از دید شخصیت زن داستان آشنا می‌شویم.

ویژگی فصل چهارم عبارت است از: بیان خاطرات توسط

روحانی دارد. محمود شوهر مستانه نیز در آرزوی لیلی است. اما او به بیراهه می‌رود و عشق حقیقی را گم می‌کند. محمود شیادی و فریب مردمان را دستاویز قرار می‌دهد تا به معشوقه دست یابد، اما این بیراهه جز با مرگ لیلی پایان نمی‌پذیرد. نویسنده در ژرف ساخت قصه عشق روحانی و الهی را مطرح می‌کند. عشقی که هر کس راه و طریق آن را نمی‌داند.

شگرد او برای رساندن پیام به مخاطب بسیار زیرکانه است. نویسنده با ایجاد طنین و انعکاس اسامی خوش‌آهنگی چون علی و لیلی در فضای غمگین و مه‌آلود قصه، خواننده را به خود می‌آورد تا شاید از این غرقاب برای زمانی کوتاه به آسمان آبی بنگرد.

■ **بهناز علی پور گسگری:** به نظر من رمان انگار گفته بودی لیلی از جمله رمانهایی است که لحن و نگاه زنانه در همه وجوه بیرونی و درونی آن تسری دارد. در انتخاب شیوه روایت، تأملات درونی، در فضا سازیها، استفاده از رنگها، پرداختن به جزئیات ویژه، پنهان ساختن عناصر مگوی زندگی زن و...

طرح رمان تلاش یک زن برای رسیدن به استقلال فردی، هویت جویی و رهایی از باورهای سمج شخصی و اجتماعی است که در این رهگذر قرار است با گذر از فراز و نشیبهای زندگی به تحول برسد. رمان از طرح سفر - که عنصری مکرر برای نشان دادن تحول و دگرگونی است - به عنوان بهانه روایت و نمایش کشمکشهای درونی راوی اصلی سود می‌جوید، تا از سفر بیرونی به تحول درونی دست یابد.

رمان سوبه‌ای واقع‌گرایانه دارد و با تکیه بر واقعیت‌های بیرونی زندگی، به دنبال یافتن معنا و جست‌وجوی فردیت پامی فشارد. جهان اثر، بازتاب جهان واقعی است و تصاویر و انگاره‌ها، از واقعیت‌های ملموس سرچشمه می‌گیرند و متن را به زمان و مکان محدود می‌کنند. تحول راوی اصلی (شراره) به مدد ساختار سنجیده رمان و رابطه متقابل و اقناع‌کننده شخصیتها، اتفاق می‌افتد و نمی‌افتد - شاید این ابهام تعمدی برای مشارکت خواننده در متن و احتراز نویسنده از قطعیت پنداری است. نویسنده با انتخاب زاویه دید «من» و به یاری تکنیک گشت و واگشت‌های ذهنی (تداعی آزاد معانی) به شیوه تک‌گویی درونی و نمایشی، شبکه‌ای از علت و معلولها را می‌سازد و در بستر حادثه‌ای که رخ داده است، شخصیتها را با بحرانیهای درونی که با آن درگیرند، به متن وارد می‌کند. در حقیقت ساختار رمان برپایه شخصیت‌ها استوار است. به عبارت دیگر رمان شخصیت محور است. روایت رمان، روایتی مدرن است و داستان در حجمی غیرخطی ارائه می‌شود و خط روایتی داستان به نفع تکنیک به هم می‌ریزد و سیر حرکت رمان از حال به گذشته و از گذشته به حال ادامه می‌یابد.

شخصیت زن دیگر که همان مستانه است و تک‌گویی درونی در این بخش از یک شخصیت به شخصیت دیگر منتقل می‌شود و ما در جریان افکار او قرار می‌گیریم. در حقیقت نویسنده دو شخصیت زن را از دو دیدگاه که هر کدام نسبت به خودشان دارند و نظر گاه هر یک را نسبت به دیگری مورد بررسی قرار می‌دهد. در عین حال نویسنده سیری منطقی و هدفمند را در حرکت داستانی برای شناسایی شخصیتها دنبال می‌کند.

ویژگیهای فصل پنجم: گرچه دو بخش چهار و پنج تک‌گویی درونی دو شخصیت زن قصه است، اما گفت و گویی دوطرفه است. گویی بخش پنج در جواب بخش چهار طرح‌ریزی شده است. در فصل شش و هفت و هشت هم بازگشتی داریم به شخصیت اصلی و تک‌گویی درونی او به روال آغاز داستان.

در مورد ویژگیهای طرح داستان همان‌طور که می‌دانیم سه حالت را به توالی می‌توانیم در قصه ببینیم.

در واقع این رمان با این که ترتیب منظمی از لحاظ زمانی ندارد، می‌توان از آن سه حالت را استنباط کرد: حالت تعادل نخستین، حالت عدم تعادل میانی و حالت عدم تعادل فرجامین. در حقیقت حالت عدم تعادل همچنان ادامه دارد که این شاید یکی از ویژگیهای رمان نو باشد که بی‌قراری و سرگشتگی انسان معاصر را توجیه می‌کند.

در باره عنوان کتاب باید بگویم که نام لیلی که به شکل یکی از بن‌مایه‌های تکراری درون داستان است، در ذهن مخاطب قصه لیلی و مجنون را تداعی می‌کند. لیلی، معشوقه مجنون است که در ادب پارسی مظهر کامل عشق و عشق کل و نماینده تام معشوق شاعران شده و مجنون عاشق اوست و در عشق او سر به بیابان گذاشته است. در ادب عرفانی لیلی مظهر عشق ربّانی و مجنون مظهر روح ناآرام بشری است که بر اثر دردها و رنجهای جانکاه دیوانه شده و در صحرای جنون و دلدادگی سرگردان است و در جست‌وجوی وصال حق به وادی عشق درافتاده و می‌خواهد به مقام قرب حضرت حق واصل شود، اما به این مقام نمی‌رسد مگر آن که از قفس تن رها شود. در باره شخصیت‌های داستان می‌توان گفت علی شوهر شراره، نماد مجنون است. شخصیت اصلی زن داستان، نماد لیلی است. علی کسی است که در جست‌وجوی لیلی است. نام علی بن‌مایه دیگر قصه است و به نظر من نماد شخصیتی مذهبی، نماد انسان کامل، الگو و نمونه عبودیت و مظهر کمال عشق انسان به پروردگار است. نویسنده با طرح پرسشی عرفانی مخاطب را برمی‌انگیزد و به جست‌وجو وامی‌دارد و این سؤال را مطرح می‌کند که آن عشق از کجاست؟ آن لیلی که علی در آرزوی وصال اوست، کدام است؟ این عشق در درون ساخت داستان عشقی زمینی است ولی در ژرف ساختن جنبه

نویسنده در این مسیر بخشی از زندگی دو زن و پیچیدگیهای احساسات عاشقانه آنها را با برداشتی تازه و از منظری ویژه که به زیبایی شناسی اثر بازمی گردد، به روایت می گیرد. ساختار روایی رمان به بخشهای کوچک تر روایت تقسیم می شوند:

- ۱- حجم عمده روایتها از زبان راوی اصلی (شراره) در غیبت مخاطبهای معلوم (علی و در یک بخش مستانه) واگویی می شود.
- ۲- زاویه روایت در فصل چهار کتاب با یک چرخش به سوی راوی دیگر (مستانه) میل می کند.

البته هر دو روایت همکنار، در کار ساختن یک تمامیت اند، اما متمایز نشدن لحن دو راوی (شراره و مستانه) به منطق درونی اثر ضربه می زند و روایت متن را در خطر تک صدایی قرار می دهد. با جمع کردن روایتها و نشانه مکرر و برجسته دوربین، درمی یابیم که این همه تلاش برای ساخت فیلمی مستند یا جریان هندسه دار است که قرار است در صحنه نهایی، فیلم به کلوزآپ صورت شاد یک زن دست یابد. ولی فیلم ناتمام می ماند، همان طور که راوی داستان در نیمه سفر و در نیمه راه حرکت بازمی ماند. در اینجا درآمیختن داستان و فیلم نامه جیتی زیباست، اما جایگاه ویژه ای نمی یابد.

انرژی داستان در تمام متن، یک انتشار متوالی ندارد و دچار گسست است، به گونه ای که در دو فصل اول و در فصل پایانی، توانمندی کمتری دارد، حتی می توان گفت در فصل آخر (۸) انرژی رمان به طور کامل تحلیل می رود و وقفه و فترت سه ساله، بی بادی از علی به خصوص در شرایط بحرانی راوی - یعنی ناپدید شدن پسرش سیاوش - جای برخی «چرا»ها را در متن باقی می گذارد.

مضامین و درونمایه های متن را می توان، عشق، جست و جو، رهایی، تردید و تقدیر بر شمرده که عناصر گوناگون متن، از ابتدای رمان وحدتی را حول این درونمایه ها شکل داده اند. همه در جست و جوی عشقی هستند تا زندگی را در ساخت آن معنا کنند. عشقی که در ذهن هر یک از شخصیتها تفسیر و توجیهی متفاوت دارد. «علی» در وجهی نمادین واسطه العقد این جست و جو است. عشق رهایی، ترک تعلق و یگانگی می آورد، و اما تقدیر گرایی، آفت و تردید، کشنده این عشق است. آیا این عشق ناب دست یافتنی است؟

جای محتوای تاریخی در رمان خالی است؛ در حالی که نویسنده روی نشانه تاریخ بیست ساله مکث می کند، به پرداخت این محتوا دست نمی یابد. چه بسا این مهم می توانست به غنا و ماندگاری اثر بیفزاید.

عناصر متناقض نما در متن مانند: عشق و جنگ، شلاق و نوازش، کتابهای یونگ و فروید در کنار کتاب تعبیر خواب مادر بزرگ و... در ساز و کار خود به فضای چند بعدی رمان کمک کرده اند.

در بررسی شخصیتها می بینیم، در این رمان نه با گنش که بیشتر با واکنشهایی از پس مرگ علی مواجهیم، که زندگی شخصیتها حول آن محور و در چارچوب زمانمندی دقیق ساخته می شود و با آن که ارتباط متقابل و دیالکتیکی شخصیتها به مدد آمیختن عناصر متضاد، آنها را عینی و ملموس ساخته است، ولی گاه گنگی رابطه شخصیتها به انتقال هدفمند حسی، در متن نمی انجامد.

حضور نامرئی «لیلی» - تجلی نماد عشق - در سرتاسر رمان، جیتی راز آمیز و ابهام گونه به متن می بخشد. همان گونه که حضور به ظاهر کم رنگ «آشنای قدیمی» به پویایی متن یاری می رساند و این هر دو از نقاط قوت رمان محسوب می شوند.

شراره پس از سیزده سال، تلاش می کند تا دیوارهای ذهنی بر ساخته خود را ویران کند. او از دنیای قصه های امپارسلان به دنیای

واقعیت روی می آورد، اما به رغم خیزهای بلندی که در مسیر خارج شدن از پوسته انفعالی اش برمی دارد، به توفیق کنده شدن و استقلال روحی، به شکلی که متن آن را می طلبد، نمی رسد؛ و بار دیگر واگویی هایش را با علی از سر می گیرد. علی در سیاوش تکرار می شود و شراره محکوم به جبری ازلی، سیزیف وار به پله نخستین بازمی گردد تا بقیه زندگی اش را با تشویشها و دلهره های یک زن شرقی بگذراند.

مستانه از دریچه ذهن رویابین خود، قادر به دیدن واقعیتها نیست. او در زندگی با محمود، مجنونی که «لیلی را کور و کر و خم می خواهد، گوشت نابد» (انگار گفته بودی لیلی، ص ۱۰۴) به نفی عشق می رسد. در گفت و گویی با شراره می گوید: «آنقدر بذات شده ام که جلب هیچ نگاهی نشوم و باور نکم کسی می تواند در این دنیا عاشق باشد به خاطر معشوق. نه. ذهن هر کسی را جستجو کردم، چیزی جز عکس خودش ندیدم» (همان، ص ۶۵) و سرانجام ناتوان از مقابله با واقعیتها تن به خودکشی می دهد. تناقضات شخصیت مستانه قابل تأمل است، به طوری که از او شخصیتی آشنا و باورپذیر می سازد.

مستانه و شراره دو روی یک سکه اند، دو طیف از زنان جامعه ما، از گذشته تا امروز که در دوری باطل باز تولید و تکرار می شوند و از دیدگاه فمینیستی ساختار روایی رمان، تصریح کننده نقش زن را به عنوان یک کنش پذیر به ثبوت می رسانند.

مردها با واسطه زنان به درون متن پا می گذارند، ضمن این که حضوری مستقل و مقتدر دارند. در ساخت و پرداخت شخصیت علی که از منظر روایت دو راوی - همسر و خواهر - تصویر می شود، اغراقی تعمدی وجود دارد؛ به طوری که تأثیر و نفوذ معنوی او، بعدی نمادین و فرازمینی می یابد.

نویسنده در پرداخت شخصیت محمود نیز اعتدال را رعایت می کند و از منفی ترین شخصیت هم چهره ای کاملاً سیاه ارائه نمی دهد، در حالی که نگاه طنز خود را به عرفان گرایی بی مایه باب روز، از طریق او ارائه می کند. محمود آشکارا شخصیتی بیمار و سادیستی است. پس از آشنایی با علی به جست و جوی عشق برمی آید و در رقابتی پنهان می خواهد تصویری از علی باشد و در پی «لیلی» به مستانه می رسد، بی آن که شرایط مجنون بودن را داشته باشد.

رمان انگار گفته بودی لیلی غیر از جنبه های ادبی، دارای جنبه های اجتماعی و روان شناختی بارزی است و در نگاهی فرامتنی، برای تحلیل جامعه شناختی و روان شناختی، زمینه مناسبی دارد. بهره گیری ابزاری از زبان متناسب، محتوایی است که اثر با خود حمل می کند. زبان میل به تصویرسازی دارد و در ساخت فضاها و تصاویر سینمایی با قوت عمل کرده است. نویسنده چندان در بند توضیح و توصیف نیست و اختصار و ساده نویسی را به جای درازگویی و لفاظی می نشاند. فرایندهای زبانی متن به گونه ای است که گاه بر ساخت و مضمون پیشی می گیرد.

نویسنده در این رمان موفق می شود، ذهن خود را از بایدها و نبایدهای قراردادی آزاد کند، اسیر قطعی پنداریهای معمول نمی شود و از ارزش گذاری و داوری طفره می رود و به این ترتیب تعامل و مشارکت مخاطب و متن را به کمک نشانه ها که در متن خوش نشده اند، برقرار می کند.

■ پروین سلاجقه: نکته ای که در این اثر بیش از همه نظر مرا جلب کرد وضعیت شخصیتها است. شخصیتها در این داستان با

سپیده شامشلو

سر دختر کوچکی که در آنجا است می‌نشیند و بعداً طوری عام می‌شود و صیورت پیدا می‌کند به تمام زن‌ها، در واقع واژه لیلی و مفهوم نمادین لیلی را در این اثر دربر می‌گیرد. فقط در این صحنه آن شعر با کل مجموعه مجنون یا مجموعه‌های این اثر هماهنگی دارد، ولی در جای دیگر این هماهنگی دیده نمی‌شود. یعنی آن حالتی را که در مجنون می‌بینیم و آن تقدسی که مجنون دارد، در اینجا نمی‌بینیم. مسئله دیگر درباره موضوع کلی این اثر است. به طور کلی مضمون اصلی همان جدال سنت و مدرنیته است که ما امروزه در بیشتر فیلم‌ها و آثار زنان نویسنده به ویژه در ایران، به خصوص در این مقطع زمانی با آن روبه‌روئیم.

صحنه‌هایی از این اثر - دقیقاً زندگی خود شراره - «بانوی اردیبهشت» را به یاد می‌آورد که دقیقاً همین مضمون را دارد، یا در زندگی محمود به نوعی عشقی از نوع عشق پامداد خماز می‌بینیم البته با ویژگی‌های دیگر. یا حتی در صحنه‌های دیگر «دیوید کاپرفیلد» را می‌بینیم یا همان عشقی که ممکن است سطحی یا درونی باشد. از نکات مثبت اثر، پرداخت نمادین است که یک بافت هنری منسجم را، چه در آغاز و چه در پایان داستان به وجود آورده است و آن، ابهام واژه لیلی است. نویسنده شگرد خوبی را به کار برده که لیلی را معرفی نکرده است. لیلی باز هم به نوعی در ابهام است، گرچه گاهی اثری از شراره، گاهی از دختر سیاه چشم، و از لیلی که گاه مادر است و گاه مستانه در داستان می‌بینیم. ولی پایان هنری داستان که در واقع اشاره به همان صحنه آغازین داستان دارد که دختر کوچک را به یاد می‌آورد لیلی را در همه زن‌ها جاودانه می‌کند و این یکی از فرازهای اثر است.

زاویه دیدی که نویسنده انتخاب کرده ترکیبی است. گرچه در رمان‌های نو با این مسئله آشنایی داریم و در بیشتر نویسنده‌ها، تعویض زاویه دید از شگردهای هنری است. و اگر داستان را گفت و گوی درونی یا تک‌صدایی در نظر بگیریم، یا خاطره داستان، اینجا تبدیل به یک رمان چندصدایی شده و این یکی دیگر از نکات مثبت اثر است که تک‌صدایی نیست.

از اشیاء نمادین می‌توان به دوربین اشاره کرد. ما در اینجا با دو دوربین مواجه می‌شویم. ابتدا دوربین حقیقی که با شغل شراره در ارتباط است، اما نویسنده گاه طوری اشاره می‌کند که گویی این دوربین فیلمبرداری است. دوربین دوم ذهن شراره است که گاه دوربین عکاسی و گاه فیلمبرداری است. یعنی گاهی روی یک صحنه خاصی تمرکز می‌کند و هر جا که مایل است ضبط می‌کند، مثلاً صحنه‌ای را که تا آخر واگروه‌های درونی‌اش با علی ادامه می‌دهد (صحنه حرم) و داستان با آن تمام می‌شود. این عکسی است که ذهن شراره ثبت کرده است. ولی در جاهایی این دوربین، دوربین فیلمبرداری است، زیرا همه جزئیات را با تمام ویژگی‌هایشان شرح می‌دهد.

نماد بعدی کبوترها هستند که در کاربرد جدید به کار رفته‌اند. یا برای مثال این دگرگونی که در اشیاء دیگر می‌بینیم که مثلاً خاک تبدیل به آب می‌شود و بالعکس، اینها چندان آگاهانه نیست و از فرازهای هنری اثر است.

اما درباره نثر داستان به چند مورد از اشکالات آن اشاره می‌کنم: صفحه ۱۵۹ سطر سوم «... منظورش این بود چرا به آشنای قدیمی گفتم. چرا آشنای قدیمی این خانه را برایم پیدا کرده. خانه قشنگی که ارتفاع پشت‌بامش به اندازه طبقه اول آن ساختمان دراز است...» در اینجا منظور نویسنده را متوجه نشدم و فکر می‌کنم از لغزشهای زبانی است که نویسنده دچار آن شده است. مورد دیگر کاربرد افعال است.

مجنون‌اند یا لیلی و هر دو دسته یا روان‌پزشان یا مشکوک. اگر یک بررسی دقیق در ژرف ساخت شخصیت‌ها و اعمالشان داشته باشیم می‌بینیم همه آنها در حال پرت شدن هستند. در حال سقوط از مرکزیت عشق. همه آنها در ارتباطات معنادار مثلی واقع شده‌اند. برای مثال مستانه با آن که به نوعی لیلی محمود است ولی یک ارتباط مثلی با گشتاسب دارد و حتی در یک شرایطی تا یک مقطع زمانی از او جدا نمی‌شود. راوی - شراره - با آن که ادعا می‌کند تا قبل از ازدواج با علی با شخص دیگر آشنا نبوده، ولی به نوعی یک آشنای قدیمی دارد و ذکر این واژه قدیمی معنی‌دار است. به خاطر این که در هر صورت این بوده هر چند ماهیتش چندان پرداخت نشده ولی به شکلی همیشه با شراره هست و بعد از مرگ علی هم به سرعت وارد زندگی‌اش می‌شود. در واقع در همه جا سایه است. علی هم همین‌طور است، علی هم از طرفی لیلی‌اش چندان مشخص نیست. در ابهام است. به نوعی شراره است و به نوعی دختر سیاه چشمی - که خانم سلیمانی فرمودند همان زن اثری - می‌توانیم در نظر بگیریم که این دختر اثری و سیاه چشم در جاهایی خودش را نشان می‌دهد و از خودش مدرک به جا می‌گذارد و فقط در رؤیا نیست. اگر بقیه شخصیت‌ها را هم در نظر بگیریم به نوعی این ارتباط مثلی را در آنها پیدا می‌کنیم که در یک تناقض آشکاری با قصه لیلی و مجنون واقعی قرار می‌گیرد. شعری که در آغاز این اثر از مجموعه نظامی انتخاب شده است (جریان مکالمه مجنون با خداوند در کعبه) توجه نویسنده را جلب کرده و خواسته است در واقع این را الگویی برای اثرش قرار بدهد، ولی متأسفانه جز در یک صحنه نمادین که در حرم به وجود می‌آید و دو تا کبوتر که اینجا هویت و نماد جدیدی پیدا می‌کنند خود را نشان نمی‌دهد. هنگامی که یکی از آنها از دست علی می‌پرد و روی

برای مثال: به جای «مرامی بوسید» واژه «می بوسیدم» که کاملاً اشتباه است به کار رفته که کاربرد فعل به هیچ وجه در جایگاه خود نیست، حتی اگر در زبان محاوره هم به کار رود واژه نادرست است.

■ **فرشته توانگر:** کتاب را به دو بخش می توان تقسیم کرد: ۱- از آغاز تا صفحه ۶۰، ۲- از صفحه ۶۰ تا آخر. یعنی تا صفحه ۶۰ داستان شروع نمی شود. در جمله اول «بمب ها از آسمان ریختند روی خانه همسایه، تو از ایوان پرت شدی و مردی...» نویسنده از آغاز تا بخش ۴ به این موضوع پرداخته است و سه بخش اول بیشتر حالت توضیحی دارد و می توان گفت روال مشخصی را طی نکرده است. از این بخش به بعد کتاب حالت کاملاً داستانی پیدا می کند و حتی کشش آن هم بیشتر می گردد. از بخش ۴ شناختی که از شخصیت های داستان داریم خیلی خوب است و نویسنده کاملاً مسلط است، به خصوص درباره محمود. با این که یک منفی بافی در او دیده می شود ولی این منفی بافی در داستان بسیار ملموس است و نویسنده خیلی خوب به کار برده است. اما در سه بخش آغازین کتاب درباره علی شناخت کافی نداریم. در قسمت اول کتاب، جمله های کوتاه بیشتر است، انگار ذهن نویسنده سرگردان است و خواننده را به داستان راهنمایی نمی کند. همان طور که اشاره کردم داستان از صفحه ۶۰ شروع می شود و خوب هم ادامه پیدا می کند.

■ **محمد رضا گودرزی:** منظری که خانم شاملو برای روایت داستان انتخاب کرده اند در عین حال که خیلی خوب است خیلی دشوار نیز هست. برای استفاده از منظر «اول شخص با مخاطب» در رمان، لازم است نویسنده دقت زیادی کند. بعضی وقتها ممکن است عقلانیت بر آن جنبه های غیر عقلانی رمان که فوئتنس می گوید - رمان لازم است ترکیبی از این دو باشد - مسلط شود و همین امر، استفاده از این منظر را دشوار می کند، ولی در عین حال باید توجه داشته باشیم که این منظر زیبایی های خودش را دارد. یکی از اشکالاتی که معمولاً هنگام استفاده از این منظر ایجاد می شود، اطلاع رسانی مستقیمی است که خانم توانگر به یک نحو دیگر آن را بیان کردند و من عنوانش را اطلاع رسانی مستقیم می گذارم. یعنی یک سری چیزها را راوی می خواهد برای خواننده مشخص کند، ولی ناچار است در ظاهر آنها را برای مخاطب بگوید.

تناقضی که در اینجا ایجاد می شود، این است که چگونه نویسنده مطلبی را بگوید که خواننده بفهمد، ولی در واقع طرف صحبت راوی علی باشد؟ بعضی وقتها این مورد اشکالاتی را در رمان خانم شاملو ایجاد کرده که شاید تنها اشکال رمان هم باشد. یعنی همین موضوع اطلاع رسانی مستقیم باعث شده که رمان حالت هنری خودش را تا حدودی از دست بدهد. برای مثال، داستان شروع خوبی ندارد. چنانکه در خط اول رمان آمده است: «بمب ها از آسمان ریختند روی خانه همسایه، تو از ایوان پرت شدی و مردی...» یعنی این که خود مرده از مرگ خود خبر نداشته و در واقع راوی به او می گوید که راستی تو مردی.

همچنین در صفحه ۲ آمده است: «نشسته بودی توی ایوان کفشها را واکس می زدی.» مشخص است که علی خودش واکس می زده نه خانمش، پس لزومی ندارد که راوی جمله را به این شکل بگوید. مورد دیگر در مشهد اتفاق می افتد و راوی به علی می گوید: «یک شماره را داد دست تو.»

در واقع هر جا که مخاطب خودش چیزی را می دانسته و به آن عمل کرده است، اشاره راوی غلط است و این امر نشان می دهد که نویسنده می خواهد یک چیزی را به خواننده بگوید، اما نمی داند چگونه؟ البته موارد مشابه دیگری نیز هست که ذکر نمی کنم.

درباره اشکال نثری که خانم سلاجقه اشاره کردند من هم مواردی را دیده ام، مثلاً یک جا در رمان آمده است: «کفش را می ریزی روی روزنامه ها.» در صورتی که آب را روی روزنامه «می ریزند» و کفش را «می اندازند» و نمونه هایی مشابه این.

مسئله دیگر محور تکثر معنا است، یعنی هر کس می تواند به یک شکل در متن وارد شود. خانم سلیمانی محوریت را لیلی و دیگری محوریت را علی دانسته اند، به نظر من محور رمان شکستن تسلط مردگان بر ذهن زندگان است، یعنی حرکت راوی برای شکستن آن تسلطی است که مردگان بر ذهن او دارند. یکی از این مردگان علی است. دومی آن سنت و فرهنگی است که در این سیزده سال حضور آن پیوسته بر ذهن راوی سنگینی کرده و او می خواهد آن را بشکند. همه مرده ها با فرهنگ سنگ شده شان به ذهن او فشار می آورند و مانع از حرکت آزادانه اش می شوند و موجب می شوند که محور رمان این «موضوع» باشد. یعنی از آن اول رمان معلوم است که انگیزه روایت شکستن این اقتدار است تا آخر و بالاخره هم راوی پیروز می شود. چنان که در خط پایانی می گوید: «دیگر نمی خواهم به حرفت گوش بدهم.» یعنی این مسیر را رفته و به اصطلاح اقتدار را شکسته است، پس محور رمان همین است و بقیه در کنار این قضیه معنای دهند و گر نه ما دیگر انگیزه روایتی نداریم. اگر این محور نباشد انگیزه روایتی نیست، چون وقتی راوی شروع می کند باید یک انگیزه ای برای حرکت داشته باشد.

در مجموع در این رمان نکته های خوبی هست. مثلاً نگاه زن محور نیست، یعنی هر کدام از شخصیتها در جای خودشان اند، حتی به محمود هم می توان در نظام اندیشه خودش حق داد. یعنی ما نمی توانیم بگوییم که محمود انسان کلاشی است چون طرز فکرش آن طور است. مثلاً در نظامی که راجع به عقلانیت بحث می کند، که عقلانیت چیست؟ باید گفت که سطح آگاهی متفاوت است. اینجا به نظر می آید که تمام شخصیتها به نوعی حق دارند و این خیلی خوب از کار درآمده است و جالب این است که زن صحبت از «آشنای قدیمی» می کند. مورد بعدی دلشوره زن ایرانی است، یعنی زن هم در ماه غسل قبلی اش و هم حالا که آمده از علی صحبت می کند، در هر دو جا این دلشوره را دارد. دلشوره ای که زاده فرهنگ است و نگذاشته که خود او تصمیم گیرنده باشد. موضوع دیگر زبان روایت است که خوب است، چون یک موضوع خطی را پیش نرفته که ما بگوییم از اینجا شروع می کند و از علی و اول زندگی شان می گوید و می آید تا آخر؛ اگر این کار را می کرد یک کار سطحی در می آمد. در صورتی که راوی به درستی همان زمان که صحبت می کند، موارد مختلفی را هم که از نظر ذهنی برایش مهم است، مطرح می کند.

نکته آخر هم بحث تقدیر است که باز هم به خوبی به آن اشاره کرده، در عین حالی که تقدیر را نشان می دهد و می گوید: «اگر علی آن روز کفشش را واکس نمی زد، اگر آن روز هوس کثلت نمی کرد.» و یا این که مادر می گوید: «قسمت همین بود.» تسلط تقدیر را بر همان فرهنگ و ذهنیتی که در جهان این رمان هست و شاید به بیرون آن هم بتوان سیطره داد، بیان می کند. راوی حرکت می کند برای شکستن این تقدیری که مشخص شده و آن عشق را به معنی ایثار فرهنگی، یعنی ایثاری که بی معنا است، در نظر گرفته، که همان سوختن در پای کسی معنا می دهد. راوی در اینجا این فرهنگ، این معنی و این تقدیر را می شکند.

■ **ناهید معتمدی:** اگر داستان را در حول یک محور ببینیم یک تعادل آغازین و یک عدم تعادل میانی و یک تعادل فرجامین وجود دارد. کتاب با عدم تعادل میانی شروع می شود و به همین علت است

که خانم توانگر فکر می کنند داستان از فصل ۴ شروع می شود. این عدم تعادل میانی به دلیل تکرار کنشها و تکرار نشانه ها و حتی کنش کلامی مخصوصاً یک مقدار به تفصیل بیان شده است، تا به تعادل برسد. در حالی که به آخر داستان که می رسیم اصلاً تعادل در آن نمی بینیم. این در ساخت داستان یک مقدار پراکندگی ایجاد می کند و از آن ساخت محکمی که باید داشته باشد کمی می کاهد. طرح داستان در پایان باز است و مخاطب را در شرایطی قرار می دهد که به آن بیندیشد. داستان از ترکیب تک گویی درونی و تک گویی نمایشی به وجود آمده و راوی داستان گاهی عوض می شود و حالت سه صدایی به خودش می گیرد. ماجراها در ضمن این که تک گویی درونی و نمایشی هستند، افکار بر محور خاطرات می چرخد که این بر تداعی زمان گذشته در تک گویی درونی می انجامد که صدای ذهن شخصیتها را ما می شنویم و در تمام سرگذشتها و رخدادهایی که در داستان دیده می شود واقعیت ذهن بر عین شکل می گیرد.

ما در داستان تضادهای فراوانی می بینیم مثلاً همان طور که خانم سلاجقه گفتند عکاس و دوربین. عکاس واقعیت است چون عکس همان طور که هست نشان داده می شود؛ بدون حرکت و بدون تغییر و دوربین حرکت را در خودش دارد. یعنی تضاد واقعیت ذهن و واقعیت جامعه درونی و بیرونی و تضاد حرکت و سکون، در جای جای داستان شکل می نماید ولی کم تر به وحدت می رسد و این برمی گردد به حس زیبایی شناختی که به زبان داستان مربوط می شود.

مضمون داستان عشق، مرگ و عرفان است و مضمونهای دیگر که زیر مجموعه اینها به شمار می روند. شک، تردید، عدم اطمینان، حس حسادت و عشقی که زنان به هر حال نسبت به مرد در جامعه خود ما دارند و در بعضی از قسمتهای داستان تسلط مرد بر زن که سنت جامعه ما است، بسیار مشخص است.

محور داستان خطی نیست، حلقوی و دورانی است و این هنر داستان نویسی است که وقتی به گذشته برمی گردد با این که از ذهنیت شراره این مطالب را می شنویم خیلی راحت به واقعیت زمان حال برمی گردد و بعد به گذشته و این تطابق زمان گذشته و حال و حتی گاهی آینده را تا آخر داستان به صورت هماهنگ پی می گیریم که از ویژگیهای مثبت کتاب است.

نماد دو زن در جامعه - شراره و مستانه - را به وضوح می بینیم. نشانه ها و کنشها گرچه تکراری هستند ولی به حرکت داستان می انجامند و زبان داستان عامیانه و گاه محاوره است، ولی ما باید فکر کنیم که زبان محاوره هم می تواند بخش هنری داشته باشد، یعنی جزو زبان ادبی به حساب بیاید و آن در صورتی است که روایت، ژرف ساخت داشته باشد. یعنی یک ژرف ساخت و فضای نهفته در روایت وجود داشته باشد، ولی در این کتاب، ما در نثر داستان این حالت را نمی بینیم. در واقع در قسمتهای زیبایی شناسی وجود دارد و زبان اگر هنری باشد بار عاطفی دارد که در این داستان همین طور است. تخیل باید هنری باشد که در بعضی از قسمتهای داستان خیلی زیبا گفته شده است. تصویرهای ذهنی زیاد غنی نیستند، یعنی ما ژرف ساخت را در واژه نمی بینیم. انگار سیال و غلطانند و در خود جملات حل شده اند. بنابراین این ابزار ذهنی - تفکر هنری و تصویر ذهنی - که ما در این نثر غیر محسوس می بینیم و دریافت می کنیم بر یک نوع دریافت شهودی و تصویری دنیای واقعیت استوار است که ما این را در نظر می گیریم.

غلی و اکثر شخصیتها روان پریش اند. مخصوصاً شراره و مستانه و از طرف دیگر محمود. به شخصیت علی پرداخته نشده است. در

داستان نویسی یک اصل پنهان بودگی داریم که گاه نویسنده خودش را در پشت شخصیتها پنهان می کند، ولی اینجا من شخصیت علی را در قبال شخصیتهای دیگر مطرح می کنم که این اصل پنهان بودگی در علی دیده می شود و توانمندی نویسنده در پروراندن شخصیتها با توجه به این که ذهنیتها را بر زبان می آورد و رفتار و کردار را خیلی خوب حرکت می دهد، شخصیت علی را برای مخاطب روشن می کند.

کاستیها و شک و تردیدهایی که زن شرقی در این شرایط دارد خیلی خوب مطرح شده و کاملاً محسوس است. ما قشر روشنفکر را در جامعه - شخصیت علی و حرکاتش که ناشی از همان حالتهاست - می بینیم. در حرکات محمود هم به عنوان فردی که دیدگاه عرفانی دارد همان حالت دیده می شود.

در کل، داستان آرامشی به مخاطب نمی دهد. یک حالت پراکندگی در آن هست که وقتی تمام می شود با یک ناآرامی همراه است. داستان نیاز به یک ویرایش کاملاً دقیق دارد. تکرار واژه ها و عبارات، مخصوصاً «زن زل زد به قاب عکس» شاید ۲۰ یا ۳۰ بار تکرار شده و بعضی از واژه ها نیز کاربرد ندارند. بعضی از جملات اصلاً از نظر ارکان جمله غلط است و شاید کم دقتی از ویراستار یا ناشر بوده، ولی نویسنده به عنوان کتاب اول بسیار موفق است و برای ایشان آرزوی موفقیت بیشتر دارم.

■ حسن بنی عامری: رمان، رمان اعتراف است و راوی مطلبی را برای شوهرش اعتراف می کند که او می داند. وقتی چنین مسئله ای پیش می آید گفتن دوباره هیچ اشکالی ندارد. اگر نشانه هایی از علی پیدا کرده، دنبال یک لیلی ازلی - ابدی است و با رفتنش ناجوانمرده عمل کرده که او را لیلی ندانسته و اعتراف می کند که اگر تو رفتی، دنبال لیلی نبود، پس من هم در ذهنیات دنیای عینی خودم مجبورم از تو جدا شوم و سراغ یک معجون دیگر بروم. این موضوع برایم خیلی جالب بود، به خصوص که، آشنای قدیمی خیلی پنهان بود، یعنی ما هیچ چیز از او نمی دانیم. هیچ گذشته، حال و آینده ای از او نداشتیم و موجودی داستانی بود.

هدایت کتابی نوشت که مختص خودش بود و باید هم آن گونه می نوشت. یعنی بوف کور او این طور می طلبد که داستانش دوکاره باشد و زن را تقسیم کند به زن اثیری و زن لکاته. حال این که بعداً در ادبیات ما تکرار شد، به خوب یا بد بودن آن نمی پردازم. من همین تقسیم بندی را در کار زنان داستان نویس دیگر هم دیده ام که به نوعی در این کار هست. مرد هم اگر قرار شده نشان داده شود به مرد اثیری و مرد هرزه تبدیل شده است. مرد اثیری را ما داریم؛ علی را، که ای کاش اثیری نبود و در کنار شراره که تبدیل به شخصیت شده - یعنی یک فردی که اعتراف می کند که می خواهد خیانت کند یا این که هر طوری هست می خواهد با زندگی کنار بیاید - خوب بود علی هم اگر می خواست خیانت بکند یا خیانت کرده یک موجود قابل لمس بود و اثیری نمی شد. کاش محمود - که آن طور با مستانه رفتار می کند - یک چیزهایی داشت که ما می توانستیم با آن کنار بیاییم. آن آدمها و مخصوصاً آشنای قدیمی و خصلتهایی که اصلاً از آن چیزی نمی بینیم خیلی داستانی اند یا حتی خود شراره، یا کسی که خانمها اصلاً از او نام نبردند و به شدت موجود داستانی بود، نه از مرگ او و نه از شخصیت عجیب و غریب شیطانی او هیچ نگفتند. مثلاً مستانه شخصیت داستانی بود و هست و خیلی سریع از او گذشته اید. کسی بود که در ادبیات داستانی می توانست ماندگار و باقی بماند. مثل «سیمین دخت» حسین سنابور در نیمه غایب که موجودی داستانی است که تبدیل به شخصیت شد. یعنی از آن اثیری و لکاتگی خودش رها کرد. مستانه

به نظر من این توانایی را داشت که از اثری بودن و لکاته بودن رها شود که نشد، بلکه شراره به وجود آمد. یعنی داستانی ترین شخصیت رمان شراره بود.

■ محمود معتقدی: در اثر دو نکته اساسی وجود دارد: نوعی بحران در خود اثر و نوعی هم در آدمهایی که در درون این اثر هستند که به گمان من از آن روال طبیعی خارج اند. به طور کلی فضاهایی که در این رمان هست بیشتر ساختار یک داستان بلند را دارد تا یک رمان تمام عیار را. فضاهایی که در اینجا ارائه شده، بوی مرگ و زندگی را به نوعی تقابل آمیز نشان می دهد. این کابوسها و رویاها گاهی هم به صورت نصفه، نیمه رها می شود، همان فضایی که بعضی از دوستان گفتند. روح محافظه کاری که در فضای این کتاب دیده می شود به خاطر بسیاری از مشکلاتی است که ظاهراً راوی یا نویسنده توانست از آن فضاها استفاده کند یا در واقع یک جور رها بشود.

فضاهای فمینیستی هم گاهی در اینجا و آنجا دیده می شود. به خصوص مردان در سایه این رمان در این کار ایستاده اند و هیچ گونه کوششی هم از سوی نویسنده و راوی نمی شود که در هر حال این چهره ها شفاف بشوند.

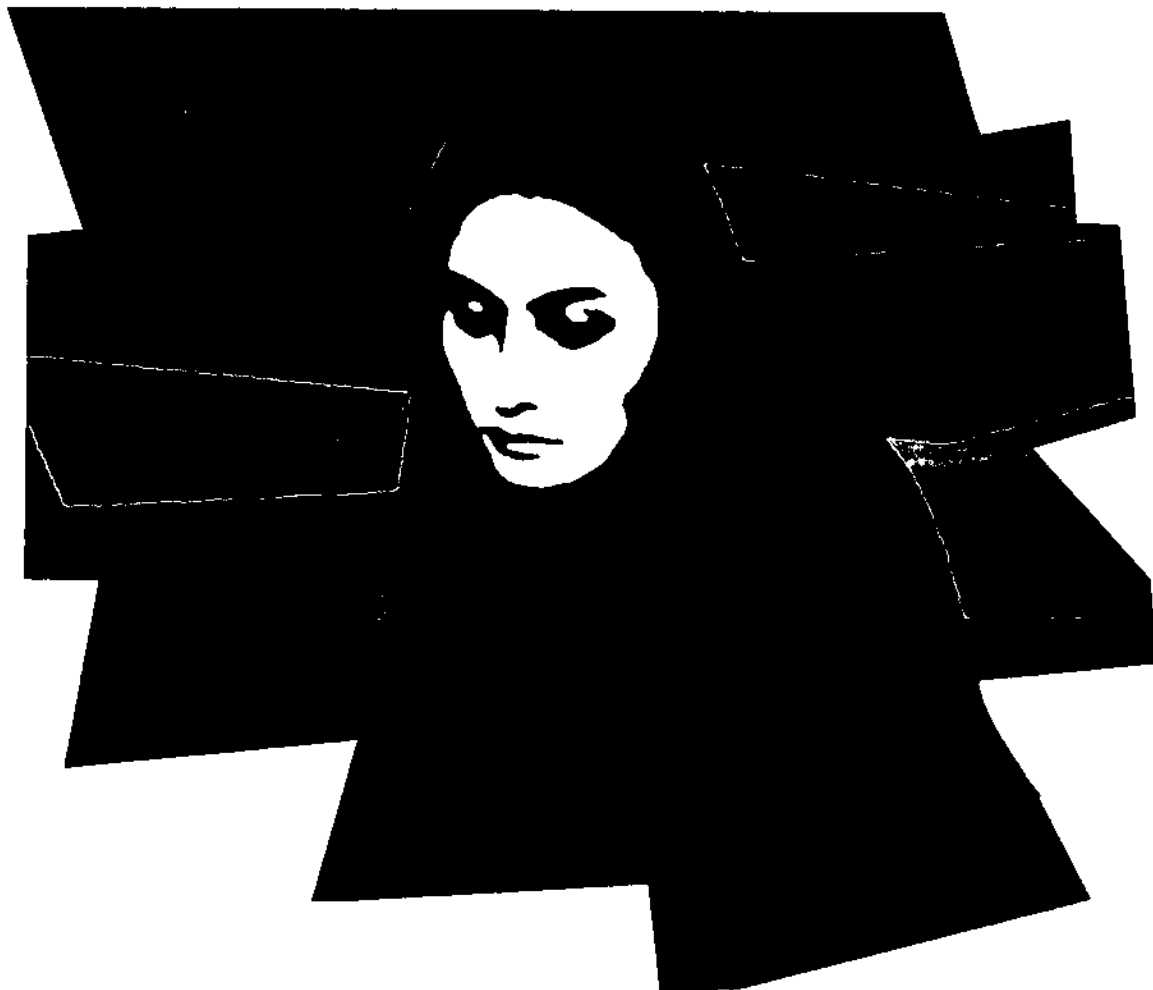
لیلی همان طور که دوستان هم گفتند در واقع اینجا نماد عشق است. منتها با یک نوع رمانتیسیم دعویه و گاهی هم با یک عصیّت خاصی بیان می شود. زبان توصیف در این رمان تمام عیار و کامل نیست. با این که در این داستان ما چند صدا را می شنویم، اما حرکتها و ساختارها به طور کلی دارای فضای یک رمان تمام عیار نیستند به نظر می رسد بیشتر شبیه یک داستان کوتاه است. اگر ایجاز بیشتری اعمال می شد بهتر بودنش را نشان می داد. از سوی دیگر تم داستان، تم تازه ای نیست. برای این که مقوله لیلی و ساختارهایی که در فضاهای شعری، اسطوره ای که در جامعه ما هست به اندازه کافی هویت این

آدم را نشان می دهد. در اینجا نویسنده سعی کرده از یک هویت گم شده ای سخن بگوید، یا در واقع یک نوع بیان و جنسیتی از خودشان که در ساختارهای تاریخی همیشه مورد ستم واقع می شوند. اما واقعیت این است که ما از علی و محمود باز هم در این میانه نقش خاصی نمی بینیم، حتی سیاوش هم به گمان من نقش روشنی ندارد. ضمن این که خیلی هم حضور دارد و خیلی هم از او صحبت می شود. به طور کلی مردان موجوداتی منفعل و شاید و اهل فرقه نشان داده شده اند و زنان طبق معمول سنگینی بار ستم مضاعف را بر دوش می کشند.

به طور کلی تأملات در کل این داستان نوعی دادخواهی زندگی را در لباس رمانتیک بیان می کنند و آنچه که نویسنده را به درون متن متوجه کرده، چیزهایی است که به واقع در بیرون متن جریان دارد.

■ عباس پژمان: من متأسفانه فرصت نکردم همه رمان را بخوانم. ۶۰ صفحه را خواندم که در این ۶۰ صفحه یک مقدار کشش کم بود. ولی از انصاف نباید گذشت. زیباییهایی هم دارد و مشکلات زبانی هم که گفتند واقعاً در حد یک ویرایش است. ولی درباره نکته ای که آقای گودرزی در شروع رمان به آن اشاره کردند باید بگویم، به نظر من شروع رمان نه تنها ایرادی ندارد، بلکه خیلی هم زیبا است، به دو دلیل: یکی این که در واقع یک نوع براعت استهلال است و از این شیوه خیلی از نویسندگان استفاده کرده اند و در واقع از همان سطر اول خواننده را با داستان درگیر می کند و یک نوع انتظار ایجاد می کند. دیگر این که مسئله ای را که گفتند مرده را زنده خطاب می کند، این یک پارادوکس است. در جمله «تو از ایوان پرت شدی و مردی» مرده را در واقع مثل یک زنده خطاب می کند که یک پارادوکس است و به زیبایی متن می افزاید.

■ فرحناز عالی نسب: چیزی که یک اثر را با یک اثر دیگر متفاوت

می‌کند این است که در وهله اول ببینیم که اصلاً اثر هنری است یا نه. و این برمی‌گردد به این که چطور یک اثر، هنری می‌شود؟ اگر دوربین را برداریم و عین شیء موردنظر را عکس بگیریم فکر نمی‌کنم یک کار هنری باشد. ولی از آنجایی که وقتی از دوربین استفاده می‌کنیم آن واقعیت که از ذهن نویسنده یا در کل از ذهن هنرمند رد می‌شود تبدیل به یک چیز دیگری می‌شود که دیگر آن واقعیت اول نیست، اتفاقی است که در کل داستان باید به آن توجه کرد و آن هم این است که زنی که اینجا به بهانه اعتراف با شوهرش شروع به صحبت کردن می‌کند از همان اول در کابوسهایش می‌بیند که دوربین در دستش است و در دوربین نه تنها شوهرش را بلکه خودش را می‌بیند. این دوربین برایش وسیله‌ای می‌شود که از خودش فاصله بگیرد و این با فاصله نگاه کردن به خودش و به زندگی که تا الان گذرانده، باعث می‌شود که یک اتفاق بیفتد و آن اتفاق، نوشته شدن یک قصه است. وقتی یک قصه نوشته می‌شود آن دوربین وسیله‌ای می‌شود برای این که اینجا یک چیزی خلق شود و این خلق شدن به نکته‌ای که می‌گوید «انگار گفته بودی لیلی» اینجا عشق با همان خلاقیت هماهنگی پیدا می‌کند و فکر می‌کنم این چیزی است فراتر از بحث زن و مرد.

■ **سپیده شاملو:** من ابتدا از همه تشکر می‌کنم. متوجه شدم که کارم خیلی ایراد دارد. این رمان محوریتش تمام این چیزهایی است که گفته شد، ولی خودم فکر می‌کنم که محوریتش «عشق» باشد. به خاطر همین در بحثهای فمینیستی هم خیلی نمی‌گنجد، ضمن این که در بحثهای ضدفمینیستی هم نمی‌گنجد. به دلیل این که برای عشق همیشه دو طرف وجود دارد که یکی مرد و دیگری زن است. سعی من در این کتاب این بوده که، شخصیتها یک بُعدی و سیاه و سفید نباشند، ولی مثل این که بعضی‌ها معتقدند که شده‌اند.

درباره زبان کتاب باید بگویم، زبان، زبان محاوره است، زبانی است که یک نفر با خودش حرف می‌زند، گفتند چرا چیزهایی را که علی می‌داند شراره باید دوباره تکرار کند؟ این چند دلیل دارد که یکی از آنها این است که شراره برای گفت‌وگو آمده است. من باید تشکر کنم از توضیحی که آقای بنی عامری درباره مسئله اعتراف دادند. این یک گفت‌وگوی عاشقانه هم هست و در گفت‌وگوی عاشقانه، عاشق و معشوق دوست دارند که با هم صحبت کنند. حالا این صحبت هرچه که می‌خواهد باشد، ضمن این که سعی کردم این اطلاعات خیلی مستقیم نباشد، آن جمله اولی هم که در کتاب هست در حقیقت خوابی است که شراره دیده نه واقعیتی که اتفاق افتاده. بنابراین، او خوابش را تعریف می‌کند و علی هم نمی‌داند او چنین خوابی را دیده است. خانم سلیمانی گفتند که دغدغه زن‌ها این است که لیلی مردها باشند. منظور من این نبوده، همه آدم‌ها در اینجا چه زن، چه مرد، به دنبال لیلی می‌گردند، به طور ناخودآگاه، که یک عده می‌رسند و یک عده نمی‌رسند ولی اصلاً مهم رسیدن یا نرسیدن

نیست، مهم این است که اینها همه می‌گردند. محمود، علی، شراره، مستانه همه به نوعی می‌گردند. همه آنها به دنبال لیلی هستند و منظور من اصلاً این نبوده که آنها خودشان بخواهند لیلی مردهایشان باشند. فکر می‌کنم همه خیلی خوب لیلی را، همان طور که من می‌خواستم بگویم، درک کرده‌اند.

لیلی، برای من آن عشق ازلی، ابدی و درونی تمام آدم‌هاست که همه انسانها آن را دارند و باید خودشان پیدا کنند. در این شخصیتها شراره بیشتر از دیگران به لیلی شناسی می‌رسد. وقتی می‌رسد که یک مقدار هم به خودش می‌رسد، یعنی وقتی بازگشتی به خودش می‌کند، لیلی را هم می‌تواند بشناسد و آن وقت است که می‌گوید: «انگار گفته بودی لیلی». نه برای این که فکر کند من خیلی لیلی تو بودم، بلکه برای این که می‌فهمد که علی با استعانت از لیلی بوده که واسطه‌ای برای شفای آن دختر کور شده است. بنابراین منظورم از لیلی این بوده که در آن لحظه بعد از شناخت خودش می‌فهمد.

درباره زن اثیری و غیره من اصلاً اینها را در ذهن نداشتم که بخواهم زن اثیری یا زن لکانه، حتی مرد اثیری یا مرد لایبالی درست کنم. محمود را که ساختم - ضمن این که برگرفته از واقعیات درونی جامعه ماست حتی می‌توانم بگویم تا یک برهه‌ای از زمان واقعیت بیرونی است - باز نخواستم یک طرفه به قاضی بروم، یعنی سعی کردم محمود هم بتواند خودش را توجیه کند، چون انسانها همه توجیه‌گرند. اگر یک جاهایی تناقض در شخصیتهای رمان می‌بینم یک دلیلش این است که من فکر می‌کنم آدم‌ها همه توجیه‌گرند و شخصیتها وقتی حرف می‌زنند در حال توجیه کردن اعمال خودشان هم هستند. بنابراین یک جایی هست که، شراره خودش را توجیه می‌کند. یک جای دیگر مستانه خودش را توجیه می‌کند. بعد اینها با هم نمی‌خوانند، نمی‌سازند. ولی موضوع من این است که هرکس حرف خودش را می‌زند، همه گفتند که همه شخصیتها، روان پریش‌اند. من این طور فکر نمی‌کنم. حداقل شراره و علی این گونه نیستند، حتی مستانه را هم خیلی روان پریش نمی‌دانم. فکر می‌کنم ما در یک دوران زندگی می‌کنیم و این قصه در دورانی اتفاق می‌افتد که جامعه روان پریشی داریم و این روان پریشی یک مقدار، از بیرون به شخصیتها تحمیل می‌شود و سعی کرده‌ام و خواسته‌ام که شخصیتها بتوانند کمی مقاومت نشان بدهند.

گفتند بدون حضور مردان این زن‌ها نمی‌توانند زندگی کنند. به نظر من این طور نیست، یعنی من خواستم شراره به خوبی بتواند زندگی بدون مرد را - بدون مرد حمایتگری که فقط زن را به صورت سایه می‌خواهد - ادامه بدهد. اگر آشنای قدیمی را پیدا می‌کند درست است که در جاهایی به او کمک می‌کند، ولی دیگر آن صورت حمایتگر را ندارد و فکر می‌کنم بیشتر از همه شخصیتهای قصه، نماد عشق باشد.

کتاب منطقی دبیرستان

حدود بیست سال قبل، سازمان برنامه‌ریزی و تألیف کتابهای درسی، تألیف کتاب منطق دبیرستان را به عهده بنده گذاشت، و نوشته بنده را بدون ویراستاری و کمترین دخل و تصرف و کاهش و افزایش به چاپ رساند (تنها در دو مورد، در پاورقی توضیحی مفید بدان افزودند).

این کتاب نظر به سهولت و روانی، و رعایت نکات روانشناسی و آموزشی در طی بیست سال به همان صورت نخستین در دبیرستانها تدریس شد. در صورتی که کتابهای ادبیات فارسی و تعلیمات دینی و علوم اجتماعی و به طور کلی کتابهای رشته علوم انسانی به سبب اعتراضها و ایرادهای دبیران، و مشکلات دانش آموزان، مکرر در مکرر دستخوش تغییر واقع شده یا اساساً از نو تألیف شده است.

در سال گذشته، بدون آگاهی بنده و استفسار از بنده، گروه برنامه‌ریزی درسی فلسفه و منطق مطالبی بدان افزود، و به خصوص پرسشها و تمرینهایی در آن گنجانند که بسیاری از آنها غلط و نادرست است، آن هم غلطهای فاحش و رسوا. یا این که غلط نیست، اما کمال بی سلیقه‌گی در نگارش آن به کار رفته است. گاه نیز سؤالاتی است مبهم و محتمل دو پاسخ صحیح. و این همه موجب سرگردانی دبیران محترم منطق، و غلط آموزی به دانش آموزان شده است.

وقتی دبیران ورزیده و سابقه‌دار در جواب سؤالات با هم اختلاف داشته باشند، و در تفسیر برخی عبارات و پاسخ برخی سؤالات دچار تردید باشند، چه انتظاری از دانش آموز می‌توان داشت که برای نخستین بار با این مفاهیم انتزاعی و کلی مواجه می‌شود. باید به صراحت بگویم که کتاب بنده را مسخ کرده‌اند (و مسئول این مسخ کردن هم مشخص نیست)، اما متأسفانه اسم بنده هنوز بر پشت جلد این کتاب معسوخ و پر غلط، هست.

وقتی گروه برنامه‌ریزی تصمیم به برخی تغییرات و افزودن تمرینها و پرسشهای زیاد به کتاب منطق گرفت، آیا حداقلاً ادب اسلامی و انسانی، و رعایت احتیاط و دقت علمی ایجاب نمی‌کرد که من صاحب اثر را هم دعوت کنند و با مشورت و صوابدید من این مطالب را بدان بیفزایند؟ آن وقت دیگر این همه غلط فاحش و رسوایی آور، و این همه غلط چاپی در آن راه نمی‌یافت و کتاب از لحاظ نثر فارسی و نقطه‌گذاری (Punctuation) هم به صورت مطلوب‌تری عرضه می‌شد. یا لااقل تمام این افزوده‌ها و سؤالات و تمرینها را در آخر کتاب می‌آوردند (نه در متن کتاب و در خلال

مطالب بنده) و در مورد هر تمرین می‌نوشتند «تمرین شماره فلان، مربوط به درس فلان، و صفحه فلان» و اسم نویسنده را هم صریحاً ذکر می‌کردند تا به نام بنده تمام نشود، و آبروی چندین ساله‌ام بازیچه قرار نگیرد.

در یک جلسه که این بنده با سرگروههای درس منطق مذاکره داشتم، دیدم تا چه حد نسبت به این مطالب افزوده شده اعتراض داشتند و بسیاری از آنها به غلط بودن بعضی مطالب پی برده بودند، اما اعتراض ایشان به گوش کسی نمی‌رسد.

پس از انتشار کتاب بدین صورت - با ابهامها و غلطهای فراوان - گروه برنامه‌ریزی درسی منطق و فلسفه جزوه‌ای در ۱۵ صفحه به صورت دستنویس (با خطی ناخوانا) نه به صورت ماشین شده و یا با حروف کامپیوتری تهیه کرد و آن را برای سرگروههای منطق فرستاد. در صفحه ۱۴ و ۱۵ این دستنویس صورت اصلاح شده ۲۰ غلط چاپی و غیر چاپی آمده و در واقع نوعی توبه‌نامه آن اداره است. اما هنوز غلطهای چاپی و غیر چاپی فراوان دیگر هست که تهیه‌کنندگان این جزوه بدان توجه نداشته‌اند.

در این کتاب با این حجم اندک (کلاً ۱۱۲ صفحه) حدود سی غلط چاپی (که حدس صورت صحیح بسیاری از آنها برای دانش آموزان چندان آسان نیست) وجود دارد. و البته بسیاری از آنها هم غلط چاپی نیست؛ غلط تصرف‌کنندگان و افزاینده‌گان است. اگر احیاناً «علت» به صورت «غلت» چاپ شود، معلوم است که غلط چاپی است و صورت صحیح آن را هم به سهولت می‌توان حدس زد. اما اگر «علت» به صورت «معلول» چاپ شود، دیگر غلط چاپی نیست. از باب نمونه به اندکی از غلطهای بی‌شمار با صورت صحیح آنها اشاره می‌کنم:

در صفحه ۵ در سطر آخر جزو کتابهای منطق، «منطق منظومه المخلص» آمده است، در صورتی که منطق منظومه از متأله سبزواری است، و کتاب المخلص کتابی دیگر است از فخر رازی و جای تعجب است که چگونه این دو کتاب را یک کتاب دانسته‌اند.

و اینک برخی غلطهای دیگر:

ص ۱۷، س ۹: عمل منطق ← علم منطق

ص ۱۷، س ۱۵: مولد بیم ← مولود بیم

ص ۲۲، س ۲۴: عالم ← عامل

ص ۲۵، س ۴: «لفظ مفرد یا به تنهایی و به خودی خود دارای

یکی از ملاکهای وزارت ارشاد در انتخاب کتاب سال، حسن چاپ و بی غلط بودن کتابها است که برای آن بحق چند امتیاز قائل می شود. چقدر بجا و ضروری است که همان گونه که در شناسنامه کتاب، نام «صفحه آرا» و «طراح جلد» قید می شود، نام «ویراستار» و نیز نام «نمونه خوان» (یعنی که کسی که نمونه های چاپی را تصحیح می کند، و به نمونه آخر اجازه چاپ می دهد) نیز درج شود. به نظر من در تمام کتابها (چه درسی و چه غیردرسی) بدون استثنا باید نام مصحح قید شود، تا مسئولیت هر کس مشخص باشد.

اگر در همین کتاب منطق نام نمونه خوان ذکر شده بود، معلوم می شد که وی تا چه حد بی مبالا و مسئولیت شناس بوده است.

مرحوم محدث ارموی آن دانشمند دقیق و پرحوصله و متعهد در تصحیح نمونه های چاپی دقت را به سر حد وسواس می رساند. بسیاری از مواقع، خود برای تصحیح به چاپخانه می رفت و سرخرو فچینها می ایستاد و اصلاحات مورد نظر را اعمال می کرد. بی سبب نیست که کتابهای آن مرد دانشور بسیار کم غلط یا حتی بی غلط است. از استادان دیگری که در تصحیح چاپی و همچنین در مورد فواصل بین کلمات بسیار دقیق و سختگیر بودند باید از دکتر محمد معین و مجتبی مینوی و دکتر یحیی مهدوی نام برد. به همین سبب آثار آنها معمولاً غلطنامه ندارد.

گذشته از اینها گاه عبارات افزوده شده بسیار خام و سست است. مثلاً در ص ۳ آمده است: «یکی از فیلسوفان یونان به نام سقراط...» متأسفانه همین گونه عبارات برای دانش آموزان سرمشق نگارش می شود. پس تعجب نکنید اگر دانش آموزی در تاریخ ادبیات بنویسد: «بزرگترین اثر حماسی در زبان دری از شخصی است به نام فردوسی...» یا در تاریخ بنویسد: «از جمله کشته شدگان جنگ اُخُد مسلمانان بود به نام حمزه...» و نظایر آن.

در پایان متذکر می شوم که اگر سوالات غلط یا سؤالاتی مبهم که محتمل چند جواب صحیح است، در امتحان دیلم یا در کنکور از این کتاب طرح شود، به هیچ روی به مسئولیت این جانب نخواهد بود. آنها که این تصرفهای ناروای اعمال کرده اند، و این غلطها را در کتاب و در پاسخهایی که در جزوه ارسالی آمده مرتکب شده اند، مسئول خواهند بود.

دل بسی خون به کف آورد ولی دیده بریخت

الله الله که تلف کرد و که اندوخته بود!

معنی مستقل است، در صورت اول حرف است، و در صورت دوم یا افاده ای زمان آن معنی نمی کند که اسم است، یا افاده ای معنی زمان هم می کند که فعل است. عبارت ناقص و ایتر است و افتادگی دارد. صورت صحیح آن در چاپ سالهای قبل چنین بوده است: «لفظ مفرد یا به تنهایی و به خودی خود دارای معنی نیست، یا به تنهایی و به خودی خود دارای معنی مستقل است. در صورت اول حرف است...». در ص ۳۴ تمرینی آمده با این عنوان که تعیین کنید میان مفاهیم کلی زیر کدام یک از روابط چهارگانه برقرار است. از جمله سوالات «ذوالفقار» و «شمشیر» است که غلطی است بسیار زننده و گمراه کننده، زیرا که مفهوم ذوالفقار (مانند ذوالجناح) مفهومی جزئی است نه کلی.

ص ۵۲، س ۱۰: جسم نامی بچه را ← خفاش: جسم نامی بچه را
ص ۹۲، س ۱: جیوه ماده فلز است ← جیوه فلز است
ص ۱۰۰، «برهان لمی»: برهانی است که در آن علت بی بوجود معلول برده می شود ← برهان لمی برهانی است که در آن از

علت بی به وجود معلول برده می شود.
ص ۱۰۱، از راه کشف معلول ← از راه کشف علت... (و این غلطی است بسیار رسوا که موجب سرگردانی دبیر و دانش آموز می شود). این بود نمونه ای بسیار مختصر از پاره ای غلطها، نوشتن تمامی غلطها که متجاوز از سی غلط است، مطلب را به درازا می کشد. الحق باید این همه دقت در انجام وظیفه (!) و حسن عمل (!) را به سازمان مربوط تبریک گفت.

نزاع میان حکیمان و عارفان

مقدمه:

کسانی که با تاریخ فرهنگ اسلامی آشنایی دارند از شکل گیری سه جریان مهم فکری: متکلمان، حکیمان و عارفان به خوبی آگاه اند. این سه جریان در طول حیات فرهنگ اسلامی سه نوع نگرش فکری را پدید آورده و از منظر خاص خود به جهان هستی نگریسته اند. اهل کلام دفاع از دیانت را با بهره گیری از ابزارهای گوناگون اصل مسلم خود می انگاشتند. حکما خود را همواره پیرو عقل دانسته و پیروی از عقل و لوازم آن را تنها راه ممکن برای رسیدن به معرفت هستی می دانستند. در این میان اهل عرفان گاه نگرشی کاملاً متفاوت با دو جریان سابق ابراز می کردند، چرا که ادراک حقایق را با هیچ ابزاری میسر ندانسته و تنها راه رسیدن به حقایق هستی را شهود آن حقایق می دانستند. با تأملی بر مبانی این سه جریان مهم فکری می توان دریافت که درک هستی از افق خاص هر یک از این جریانها موجب پیدایش نتایجی متفاوت می شود. برای نمونه می توان به جریان فکری اشاعره اشاره کرد. این جریان که خود را در سنگر دفاع از شریعت قرار می داد پیروی کامل از احکام عقلی را بر خود لازم ندانسته و تنها احکامی را که به نوعی در اثبات عقاید دینی به آنها کمک می نمود، می پذیرفت، هر چند که آن احکام هیچ گاه در متن شریعت تصریح نشده باشد. مانند: قبول جوهر فرد یا جزء لایتجزی، اثبات زمان موهوم و قول به خلأ (برای ملاحظه بیشتر، بنگرید به: ماجرای فکر فلسفی در جهان اسلام).

یادآوری این نکته ضروری به نظر می رسد که پذیرش مبانی هر یک از این جریانها و نتایج متفاوتی که پدید می آورند در طول تاریخ فرهنگ اسلامی باعث نزاع و کشمکشهای گوناگون شده است.

پیشتر، حکیم معاصر دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی، در سه گانه نخست خود ماجرای فکر فلسفی در جهان اسلام عمده ترین منازعات فکری میان متکلمان و حکیمان را مورد بحث و بررسی قرار داده اند که این سه گانه برای درک بهتر مناسبات میان اندیشه های دو جریان متکلمان و حکیمان بسیار سودمند است. در سه گانه ای دیگر با عنوان دفتر عقل و آیت عشق بررسی مناسبات میان اندیشه های دو جریان مهم حکیمان و عارفان در نظر نویسنده کتاب است که اینک نخستین جلد این سه گانه که از جهاتی مهم تر از اثر پیشین ایشان است برای علاقه مندان به این حوزه فکری عرضه شده است.

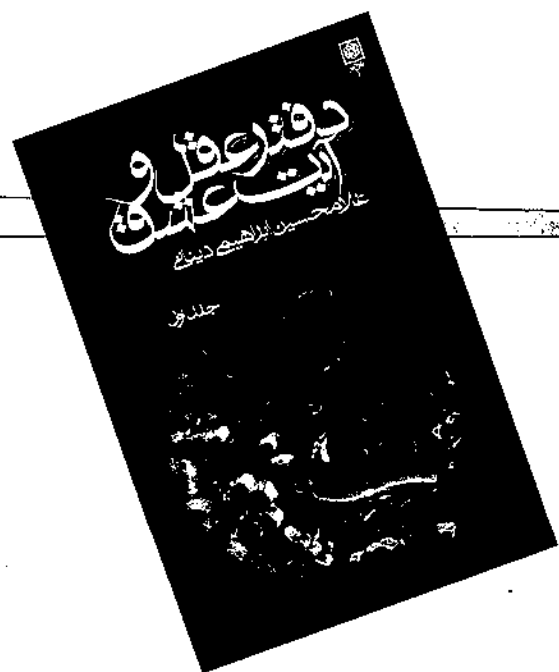
نگارنده این سطور در نظر دارد تا ضمن برشمردن ویژگیهای جلد نخست دفتر عقل و آیت عشق به این دو پرسش نیز پاسخ دهد: ۱. این کتاب چه مباحثی را طرح و تبیین کرده است؟ ۲. این کتاب راهگشای چه مسائلی در عرصه اندیشه امروز ماست؟

الف - طرح مسئله:

نزاع میان حکیمان و عارفان در باب تقدم و اولویت عقل و عشق سابقه ای دیرینه دارد که در آثار مکتوب این بزرگان انعکاس یافته است. اهل حکمت افزون بر استدلالهای خود، شواهدی از روایات اهل بیت (ع) مبنی بر نخستین صادر و مخلوق بودن عقل ذکر می کنند. اهل عرفان نیز افزون بر مکاشفات خود با استناد به برخی آیات و روایات گوهر هستی را عشق می دانند.

ب - زمینه پیدایش:

هنگامی که اختلاف در مراتب ادراک و تفاوت میان افق نگاه در

• دفتر عقل و آیت عشق

• دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی محمد چوالة السما عیالی

• انتشارات طرح نو، چاپ اول، ۱۳۸۰

عقل و عشق اگر چه در آغاز امر، نوعی اختلاف و تقابل دیده می شود ولی در پایان کار و نهایت امر این اختلاف و تقابل از میان برداشته می شود و این دو امر اساسی با یکدیگر هماهنگ می شوند. نویسنده کتاب همچنین گواه روشنی بر گفتار خود یادآور می شود: اتحاد و هماهنگی عقل و عشق در مراحل عالیه که شخص پیغمبر (ص) کامل ترین نمونه آن است یک امر پنهان و پوشیده نیست، بلکه این اتحاد و هماهنگی در کلام خداوند که به عنوان وحی بر قلب حضرت ختمی مرتبت نازل شده نیز به نوعی انعکاس یافته است. نویسنده کتاب بر این نکته تأکید می کند که عاشق ترین اشخاص نسبت به حق تبارک و تعالی، عاقل ترین افراد نیز هست. (دفتر عقل و آیت عشق، صص ۱۹ و ۲۰).

ویژگیهای کتاب:

اگر چه ویژگی اصلی کتاب این است که در زمره کتب فلسفی قرار می گیرد با وجود این، نگارنده این سطور می کوشد تا دیگر ویژگیهای این کتاب را نیز برشمارد:

۱- نگرش تاریخی:

بی تردید، نگاه تاریخی به چگونگی ظهور و پیدایش مسائلی که در زمره مباحث فکری قرار می گیرند ما را در فهم بهتر آن مسائل و میزان تأثیرگذاری آنها بر فرهنگ اسلامی کمک می کند. نویسنده کتاب در ضمن بررسی مسائل فکری، اهمیت برخی، مباحث را از منظر تاریخی مورد تأکید قرار داده اند که در اینجا به چند نمونه آن اشاره می شود:

تفسیر و تبیین مسایل هستی همواره در میان انسانها زمینه ساز نزاع اختلاف می شود، پس طرح این پرسش بیهوده نیست که چرا هنگام تبیین گوهر هستی که در زمره مهم ترین مسایل هستی به شمار می رود با نزاعهای فراوان روبه رو می شویم.

ج- پاسخ پیشینیان:

با نگاهی تاریخی به کشمکشهایی که میان طرفداران عشق از یک سو و پیروان عقل از سوی دیگر روی داده است، می توان دریافت که گروهی جانب عشق را گرفته و به تقدم آن بر عقل باور داشته اند و گروهی نیز جانب عقل را گرفته و به تقدم آن بر عشق داد سخن داده اند.

د- پاسخی بدیع و متفاوت:

نویسنده کتاب دفتر عقل و آیت عشق بر این باور است که میان

الف - الهیات تنزیهی: این مسئله که به خداشناسی سلبی نیز موسوم است سابقه طرح آن به پلوتینوس (متولد ۲۰۳ میلادی) می‌رسد. در این شیوه خداشناسی، هرگونه سنخیت و مناسبت میان خالق و مخلوق انکار شده و خداوند از هرگونه صفت منزّه انگاشته می‌شود. از این نظریه نیز به تنزیه مطلق تعبیر می‌شود.

نویسنده کتاب، آرای برخی اندیشمندان را که روی مسئله تنزیه پروردگار تأکید کرده‌اند، مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است. این اندیشمندان عبارت‌اند از: ابویعقوب سجستانی (ص ۲۹۳)، ناصر خسرو (ص ۴۱۱) نجم‌الدین رازی، صائن‌الدین اصفهانی (ص ۷۱) و قاضی سعید قمی (ص ۲۹۵).

نویسنده کتاب، افزون بر بحث درباره الهیات تنزیهی نزد این اندیشمندان، نتایج و لوازم مترتب بر این شیوه خداشناسی را نیز برشمرده و یادآور شده‌اند که در دوره معاصر نیز گروهی به نظریه تنزیه مطلق گرایش داشته و در جریان فکری مکتب تفکیک فعالیت می‌کنند (ص ۲۹۵).

ب - مسئله دهر: کوشش برای تبیین نحوه ارتباط میان حادث و قدیم موجب پیدایش سه نظریه در میان اندیشمندان مسلمان شده است که این سه نظریه عبارت‌اند از: حدوث ذاتی، حدوث زمانی و حدوث دهری. مسئله حدوث دهری جهان عموماً به میرداماد منسوب است، چرا که وی نیز خود را مبدع این نظریه می‌داند (ص ۳۵۵). با وجود این، نویسنده کتاب ضمن پژوهشهای خود دریافته است که اصطلاح دهر و بررسی معنای آن از قدیم‌الایام مطرح بوده و به‌ویژه مورد توجه ابویعقوب سجستانی (ص ۳۲۸) و ناصر خسرو (ص ۳۵۵) قرار گرفته است. دهر، در نظر سجستانی همان چیزی است که با عقل امتداد می‌یابد و از آن جدا نخواهد بود. در نظر ناصر خسرو، دهر، بقای جوهر سرمدی است که همان عقل کلی است. در نظر میرداماد، دهر باطن زمان و ملکوت وقت است و به همین جهت تنها از طریق عقل می‌توان به معنی آن راه یافت.

ج - مسئله نفس‌الامر: اهمیت اصطلاح نفس‌الامر برای کسانی که با فلسفه اسلامی آشنایی دارند به خوبی روشن است. حکمای مسلمان در باب ملاک صدق قضایای ذهنیه مطابقت با نفس‌الامر را لازم دانسته‌اند. نویسنده کتاب، دریافته است که ابویعقوب سجستانی از نخستین کسانی است که اصطلاح نفس‌الامر را به همان معنایی که حکما در باب مناط صدق قضایا مراد می‌کنند استفاده کرده و در آثار خویش به کار برده است. (ص ۳۲۱)

د - مرغ سخنگو تمثیل نفس ناطقه: از دیرباز حکما نطق و شعور را از ویژگیهای نفس ناطقه دانسته و برای روح آدمی همچون مرغ سخنگو اعتبار قائل بوده‌اند. روح آدمی می‌تواند خود را از بدن مادی جدا کرده، در فضای نامحدود معنا پرواز کند. این مضمون در سراسر ادبیات ایرانی - اسلامی بازتاب یافته است.

برخی آثار مهم در این موضوع عبارت‌اند از: رساله الطیر ابن سینا، رساله صغیر سیمرغ سهروردی، منطق الطیر عطار، داستان طوطی و بازرگان مثنوی مولوی، تحفه العراقرین خاقانی و برخی اشعار حافظ. (ص ۱۵۴ و ص ۱۵۵)

نویسنده کتاب بر این باور است که بیشتر کسانی که «مرغ سخنگو» را نماد نفس ناطقه دانسته و کیفیت سیر صعودی و نزولی آن را در نظر داشته‌اند به حکمت اشراق و مشرب عرفانی نزدیک بوده‌اند. سیمرغ که ترکیبی از «سنامرگا» (Saenomorga) و به معنای پرند خورشید و مرغ منور است در السنه باستان مطرح بوده و در آثار عطار (ص ۱۵۵) و سهروردی (ص ۲۷۸) نیز به چشم می‌خورد که نوعی پیوند میان اندیشه‌های این اندیشمندان را با حکمت اشراقی ایران باستان آشکار می‌سازد.

۲- نگاهی تازه به مسایل مهم فلسفی و عرفانی:

ویژگی مهمی که می‌توان برای مسایل اساسی فکری برشمرده این است که گذشت ایام، غبار کهنگی را بر این مسایل نمی‌نشانند. نویسنده کتاب کوشیده است تا مسایلی که پیشتر نزد حکمای گذشته مطرح بوده با نگاهی تازه مورد ارزیابی قرار دهد. این ویژگی کتاب را شاید بتوان ناشی از طرح مسایل جدید معرفتی دانست. در اینجا برای نمونه دو مسئله مهم مطرح شده در کتاب یادآوری می‌شود:

الف - مسئله معرفت: بر کسانی که با تاریخ اندیشه در جهان اسلام آگاهی دارند پوشیده نیست که مسئله معرفت به‌طور مستقل در آثار حکمای مسلمان مطرح نشده است. با این حال این اندیشمندان در ضمن مباحث فلسفی و منطقی خود به جنبه‌های معرفت‌شناسی مباحث مابعدالطبیعی توجه کرده‌اند. نویسنده کتاب به مناسبت، برخی مباحث معرفت‌شناسی را نزد اندیشمندان مسلمان مورد توجه قرار داده است. یکی از مسایلی که حکیم معاصر دکتر ابراهیمی دینانی مورد بررسی قرار داده‌اند، بحث در باب فرایند استدلال و فکر است. پر واضح است که استدلال، نتیجه حرکت فکر و فعالیت اندیشه است و فکر در یک حرکت جهت‌دار به مبادی و اصول روی آورده و سپس از مبادی به مقصود و مراد خود توجه می‌کند. در این مسئله که نتیجه یک قیاس از مقدمات آن چگونه به دست می‌آید، سه نظریه وجود دارد: نظریه اندیشمندان معتزلی که مقدمات قیاس را تولیدکننده نتیجه می‌انگارند؛ نظریه اشاعره که رابطه میان مقدمات قیاس و نتیجه را صرفاً نوعی توالی و پی‌درپی بودن می‌دانند و نظریه حکمای مسلمان که مقدمات قیاس را نسبت به نتیجه آن از علل مُعدّه دانسته و براین باورند که نفس ناطقه انسان پس از توجه به مقدمات آمادگی پیدا می‌کند تا صورت عقلی نتیجه از عالم غیب به آن افاضه گردد (ص ۱۲۱). در ادامه بحث نویسنده کتاب به بررسی سه نظریه در باب چگونگی افاضه نتیجه از جهان غیب برای نفس ناطقه می‌پردازد و چنین نتیجه می‌گیرد که آنچه حکمای مسلمان در باب تفکر و ادراک عقل در مراحل عالی آن ابراز داشته‌اند به موضع عرفا در این باب بسیار نزدیک است (ص ۱۲۴).

دکتر غلامحسین ابراهیمی دینا کتاب ماه

وی درباره ذکر و فکر (ص ۱۴۹) و تزکیه (ص ۱۶۶): خیام و نگاه خاص وی به مسایل زندگی انسان (ص ۲۳۵): عامری و توجه وی به عقل و نفس (ص ۱۸۰): ابوحنان توحیدی و نسبت میان دین و فلسفه در نظر وی (ص ۱۸۲): غزالی و مراتب عالیه قرب در نظر وی (ص ۲۲۴): ابویعقوب سجستانی و توجه وی به بجایگاه جوهر هیولا (ص ۳۰۹): ناصر خسرو و خلق لامن شیء یا ابداع (ص ۳۷۵) و علل پنج گانه (ص ۳۴۸) در نظر وی.

۴- نگرش مقایسه ای میان اندیشمندان مسلمان و متفکران غربی: اگر چه تفکر در تاریخ و جغرافیای معینی ظهور می یابد، با این حال تفکر از چنان نیرویی برخوردار است که می تواند مرزهای تاریخی و جغرافیایی را درنوردد. موارد گوناگونی را در تاریخ تفکر بشری می توان مشاهده کرد که اندیشمندی با مبانی متفاوت به نتایجی دست یابد که در گوشه ای دیگر از جهان، اندیشمندی دیگر با اصولی متفاوت به همان نتایج رسیده است. توجه به نتایج مشابه تا حدودی می تواند ما را در فهم اندیشه های دو متفکر یاری رساند. برای نمونه، به سه مورد از موارد مشابهت در نتایجی که در این کتاب یادآوری شده، اشاره می شود:

الف - مسئله شک که در غزالی بیشتر جنبه هستی شناختی دارد و نزد دکارت و کانت از اهمیت معرفت شناسی برخوردار است. (ص ۲۱۱)

ب - معقول بودن آنچه موجود است و موجود بودن آنچه معقول است در نظر سجستانی و هگل. (ص ۲۸۶)

ج - تراژدی و توجه به مسایل زندگی انسان در نظر سوفوکلس و خیام. (ص ۲۳۲)

امید است این گزارش، چشم اندازی روشن برای خوانندگان محترم نمودار ساخته باشد.

ب - مسئله اسماء و صفات الهی: در قرآن کریم، تعلیم اسماء الهی به حضرت آدم خاطر نشان شده و عرفای عالی مقام نیز در آثار خود به تفصیل به این مسئله پرداخته اند و بر این باورند که ملاک فضیلت حضرت آدم بر فرشتگان «علم الاسماء» است. البته اهل معرفت، مراد از تعلیم اسماء را تعلیم حقایق امور دانسته اند. همان طور که انسان کامل، خلیفه خداوند به شمار می آید، پس ضرورت دارد جاودانگی صفات خداوند تبارک و تعالی بر خلیفه خداوند که مظهر تام او به شمار می رود نیز صادق باشد. نویسنده کتاب با تأمل بر اسماء و صفات الهی و تبیین سیر و سلوک انسان کامل در مراتب صعود و نزول، افقی تازه از این بحث مهم را در موارد گوناگون کتاب خود ارائه داده است. افزون بر تبیین معانی اسمهای: «واسع» و «علیم»، «حق»، «محیط»، (ص ۱۲)، «متکلم» (ص ۱۴)، «وارث» و «باعث» (ص ۱۲۸)، «علیم» و «حکیم» و «خبیر» (ص ۱۴۹) نتایج و احکام مترتب بر اسماء و صفات الهی نیز در این کتاب بر شمرده شده است: توقیفی بودن اسماء و صفات الهی (ص ۱۴۳)، معرفت به صفات ثبوتی و تنزیهی (ص ۷۴)، نصرت اسماء حق تبارک و تعالی (ص ۱۵۰) و تکانج اسماء و صفات الهی (ص ۳۲۳).

۳- نگاهی تازه به نظریات اندیشمندان گذشته:

بررسی آثار اندیشمندان مسلمان که در طول حیات فرهنگ اسلامی به نگارش درآورده اند افقی متفاوت برای درک هستی پیش روی ما می گذارد. بنابراین درک افق اندیشمندان پیشین تنها با اندیشیدن بر نظریات آنها میسر است. اندیشیدن اندیشه ها همواره مورد نظر دکتر ابراهیمی دینانی بوده است. در کتاب دفتر عقل و آیت عشق آرای برخی اندیشمندان مهم جهان اسلام مطرح شده و افق تازه ای را نسبت به آرای این اندیشمندان گشوده است. اندیشمندانی که آرای آنها به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته، عبارت اند از: فارابی و نظریه وی در باب وحی (ص ۲۸) و نبوت (ص ۱۴۰)، ابن سینا و نظر

نویسنده کتاب، پروفیسور آندره مارتینه زبان‌شناس برجسته فرانسوی که دهها کتاب و مقاله در زمینه زبان‌شناسی نوشته است، علاوه بر کتاب مبانی زبان‌شناسی عمومی که مورد بحث است، آثار ارزشمندی چون، *آواشناسی نقش‌گرا* (۱۹۴۹)، *تواز دگرگوئیهای آوایی* (۱۹۵۵)، *دیدگاه نقش‌گرای زبان* (۱۹۶۲) و *از است‌ها تا اقیانوس‌ها* (۱۹۸۸) تألیف کرده است. بجز کتاب اخیرالذکر که بیشتر در زمینه زبانهای هند و اروپایی است، بقیه آثار سابق‌الذکر او در زمینه زبان‌شناسی عمومی تألیف شده است.

کتاب *مبانی زبان‌شناسی* او که در واقع یکی از آثار شاخص این رشته بشمار میرود، تاکنون به زبانهای مختلف چون: روسی، آلمانی، انگلیسی، پرتغالی، اسپانیایی، ایتالیایی، ژاپنی، ویتنامی، لهستانی، ترکی، عربی، یونانی، ایسلندی، رومانیایی، کره‌ای، چینی، آلبانیایی، اندونزیایی ترجمه شده و ترجمه فارسی آن نیز برای اولین بار توسط مترجم فاضل آن انجام شده است.

پروفیسور آندره مارتینه، خود در مکتب پراگ پرورش یافته بود و نظرات نقش‌گرایانه دو تن از بنیانگذاران مکتب زبان‌شناسی پراگ: نیکلای تروبتسکوی و رومن یاکوبسن را توسعه و عمق بخشید. مارتینه با آنکه پژوهشهای خود را در جوانی از مکتب پراگ آغاز کرده بود، معه‌ذا معتقد بود که صرفاً نباید به توصیف ساده و روایت پدیده‌های زبان بسنده کرد، بلکه باید به یافتن علت پدیده‌ها و تفسیر آنها پرداخت و در پژوهشهای زبانی «علت‌گرایی» را نیز در نظر داشت. مترجم کتاب که سالها کتاب مورد نظر را در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترای رشته زبان‌شناسی تدریس کرده، نخستین دانشجوی ایرانی پروفیسور مارتینه است که با آموزش و نگرش زبان‌شناختی او آشنایی نزدیک دارد و با عنایت به این پشتوانه علمی، به ترجمه کتاب مذکور دست بازیده است.

کتاب *مبانی زبان‌شناسی عمومی* با هدف بررسی و توصیف زمینه‌های کارکرد و کاربرد و تحول زبان تألیف شده است. متن اصلی کتاب به زبان فرانسه نخست در سال ۱۹۶۰ و سپس در ۱۹۸۰ و ۱۹۹۱ با پی‌افزوده‌هایی به چاپ رسید که در ترجمه فارسی آن آخرین اصلاحات و افزوده‌های مارتینه نیز منظور شده است. فصل اول کتاب مذکور به معرفی رشته زبان‌شناسی و محدوده آن پرداخته است و به مسائلی چون، زبان برگردان واقعیت نیست و عدم تطابق ویژگیهای آوایی یک زبان با زبان دیگر و تجزیه دوگانه بایدید نقش‌گرایانه نگریسته است. فصل دوم بیشتر به توصیف زبانها و مسائل همزمانی و در زمانی و بویژه به مسئله اعتبار (pertinence در فرانسه و relevance در انگلیسی) در مکتب نقش‌گرای پرداخته است و در بحث آواشناسی (واکه‌ها و همخوان‌ها) و شیوه و محل اجرای واج‌ها به توصیف

موارد آن پرداخته است. از آنجا که مارتینه بیشتر مثالهای آوایی خود را از زبان فرانسه عرضه کرده است، دکتر میلانیان در این بخش مثالهایی از زبان فارسی به مناسبت دو مورد یادآور شده است که برای خوانندگان، بویژه دانشجویان رشته زبان‌شناسی راهنمای مناسبی بشمار میرود.

مثالهایی که در بخش واکه‌های بینایی از زبان فارسی و ترکی آذری یادآور شده است، مکمل توضیحات متن کتاب محسوب میشود. در تحشیه همین بخش از کتاب مقایسه بعضی همخوانها مانند تلفظ فرانسه لهجه پاریس /r/ و شباهت آن با، غ یا ق در فارسی و یا عدم اعتبار دمش در همخوانهای /p, t, k/ فارسی یا توصیف تلفظ همخوانهای چ و ج در لهجه تهران و مقایسه آن با تلفظ آن در لهجه اصفهان و آذری از نمونه‌های توضیحات تکمیلی مترجم بشمار می‌آید.

فصل سوم کتاب نیز به تجزیه واجی اختصاص دارد که شامل افزوده‌ها و مثالهایی از مترجم محترم است که در زیرنویس صفحات آن به تفاوت تلفظ غ و ق در عربی و فارسی و کشش واکه‌ها و درجات گشودگی و گونه لهجه‌ها و خنثی شدن بعضی تقابلهای واجی در زبان فارسی بین /g/ و /k/ در کلمات اشک و اشگ پرداخته است. حتی در بعضی موارد که مورد اختلاف زبان‌شناسان است، مترجم بصراحت بطور مستدل نظر خود را مطرح کرده است. بطور مثال در زیرنویس صفحه ۱۱۲ کتاب، مترجم بصراحت بیان می‌دارد که: «بود و نبود همزه آغازین هیچگونه واژه تازه‌ای نمی‌سازد، یعنی اگر کسی کلمه ایل را بدون همزه آغازین تلفظ کند، شاید نمودار لهجه‌ای خاص باشد، ولی واژه دیگری جز ایل نخواهد بود. در حقیقت تمام واکه‌های فارسی به تنهایی یا در آغاز واژه با چاکنای بسته تلفظ میشوند و این جزئی از ماهیت آوایی آنهاست و فارسی زبان در این بافت امکان انتخاب دیگری ندارد.» مترجم در پایان بحث نتیجه میگیرد که همزه یا ع در آغاز کلمه در فارسی نقش تمایز دهنده ندارد و نباید واج‌نویسی شود و سپس ادامه میدهد که همزه یا ع حتی در میان و پایان واژه بعنوان واجی تمایز دهنده در فارسی گفتاری رو به نابودی است، ولی در میان دو واکه بعنوان همخوان میانجی از نقش تباین دهنده برخوردار است.

در تأیید نظر دکتر میلانیان، این بنده حدود سی سال پیش بهنگام ضبط و تجزیه واج‌های زبان فارسی با دستگاه طیف‌نگار صوتی (Sound Spectrograph) ملاحظه نمودم که واکه‌های آغازی زبان فارسی بانوعی بست چاکنایی شروع می‌شود که جزو خصایص صوتی واکه‌های آغازی محسوب می‌شود و به‌طور نسبی حدود ۰/۰۲ ثانیه امتداد حاصل می‌کند.

● مبانی زبانشناسی عمومی (اصول و روشهای
زبانشناسی نقشگرا)

● آندره مارتینه

دکتر سالمان سپینا

● دکتر هرمز میلانین

● انتشارات هرمس، چاپ اول، ۱۳۸۰

چاپ رسیده بود. پروفسور رضا خود یکی از پایه گذاران آن نظریه بشمار می آید. در این بخش از پژوهشهای زبانشناسی در آن سالها، نظریه ریاضی مخابرات از پروفسور شانون (C.E. Shannon) و نظریه اطلاع و روانشناسی زبان از پروفسور مندلبروت (B. Mandelbrot) با توجه به قوانین زیف (G.K. Zipf) و تحلیل آن مورد بحث و آموزش در دانشگاههای معتبر آمریکا قرار گرفت. اگرچه نظریه اطلاع و کاربرد آن در مخابرات، ابتدا مورد استفاده ارتباطات مخابراتی راه دور بود و اهدافی را برای تأمین حداکثر بهره برداری از کانال مخابراتی دنبال میکرد، ولی بزودی با به میدان آمدن محاسبه بسامد و احتمال وقوع واجها و تکواژها و واژگان مسئله حشو و پیش انگاری، حشو در سطوح واجها و واژگان، نحو و سطح معنا و خط، فایده حشو در بافت زبانی و غیر زبانی و نیز محاسبه طول زنجیره و بسامد و حتی الامکان استفاده از آن نظریه در زبان شعر، ترکیبات بدیع، تشبیهات و استعارات آن، نظریه اطلاع در زبانشناسی نیز کاربرد وسیعی یافت. در مقاله «گوهری در صدف خویش» از کتاب برگزیده آثار علمی و ادبی فضل الله رضا (ارج نامه) چاپ دانشگاه صنعتی شریف ۱۳۷۸، این بنده به فضل تقدم پروفسور مارتینه در مطرح ساختن و استفاده از نظریه اطلاع، اشاراتی بمیان آوردم.

با آنکه تاکنون چند دهه از تألیف مبانی زبانشناسی عمومی سپری شده است، هنوز مباحث اصولی آن برای تدریس در رشته زبانشناسی در مقاطع تحصیلات دانشگاهی از مزیت ویژه ای برخوردار است. آقای دکتر هرمز میلانین دشواری ترجمه مضامین علمی کتاب مذکور و مثالهای آن را که بیشتر از زبان فرانسه است با آشنائی دیرینی که با پروفسور مارتینه داشتند و با واجد بودن شم زبانشناسی دقیق خود با ارائه مثالهای مناسبی از زبان فارسی جبران کرده اند. همانگونه که خود در مقدمه مترجم یادآور شده اند، برگردان فارسی آن کتاب را میتوانیم در واقع به تعبیری ترجمه و تحشیه بحساب آوریم. دقت در حد وسواس مترجم محترم در تعیین معادلهای فارسی مناسب برای اصطلاحات زبانشناسی یکی دیگر از امتیازات ترجمه کتاب مذکور بشمار می آید. نکته دیگری که در نوشتار متن ترجمه ملاحظه میشود استقلال مترجم در انتخاب شیوه املاء کتاب است که با استفاده از صورتهای املائی که از نظر آماری دست بالا را دارد از شیوه معمول املاء فارسی تبعیت کرده اند و از بدعتهای من درآوردی مورد استفاده اکثر ویرایشگران پرهیز داشته اند. علاوه بر آن از بکارگیری اطلاعات خود در فن آوری رایانه برای حروف نگاری کتاب بوضع موجه و پسندیده حسن استفاده کرده اند.

در آزمایشهای دوره بعد که در حدود ده سال قبل مجدداً بر واجهای زبان فارسی انجام دادم، ملاحظه کردم که شدت این بست در مقاطع سنی مختلف یکسان نیست. در بافتهای گفتاری گویندگان مقاطع سنی مختلف از نوجوانی تا میانسالی انجام دادم، ملاحظه کردم که این بست چاکنایی در واکههای آغازی زبان فارسی در سنین جوانی دارای وضوح و عرضه مشخصی است، ولی از میانسالی بعد بتدریج در اکثر موارد شدت بستی خود را از دست میدهد و به غلت ضعیفی تبدیل میشود. در طیف نگاشته هائی که نگارنده حدود سی سال پیش از گفتار خود تهیه کرده بودم، بست چاکنایی آغاز واکهها بوضوح دیده میشد، در مقایسه با طیف نگاشته هائی که در دهه اخیر از گفتار خود تهیه کرده ام، تغییرات محسوس محو شدن صراحت بست مذکور روی طیف نگاشته ملاحظه شد. آزمایشهای نگارنده نشان میدهد که بست چاکنایی آغاز واکههای فارسی تابع منحنی ادوار سنی گوینده است و بر اثر افزایش سن گوینده، شدت و صراحت انفجار بست مذکور بطرف ویژگی غلت ماندی گرایش حاصل میکند.

نگارنده این مقاله بیش از دو دهه است که در دورههای دانشگاهی کارشناسی ارشد و دکترای زبانشناسی همگانی، متناوباً به تدریس کتاب مبانی زبانشناسی عمومی (ترجمه انگلیسی) پروفسور مارتینه اشتغال دارم و در مبادله مقالات و آثار تألیفی در رشته زبانشناسی پروفسور مارتینه این بنده را با ارسال آخرین تحقیقات خود مستفیض میداشت.

در مورد بخش نظریه اطلاع در کتاب مبانی زبانشناسی عمومی در سالهای پیرامون ۱۹۶۱ که این بنده در آمریکا به تحصیل و کارآموزی در رشته الکترونیک و مخابرات اشتغال داشتم، «نظریه اطلاع» بحث جدیدی بود که در مهندسی ارتباطات مخابراتی جای خود را باز کرده بود. در همان زمان کتاب نظریه اطلاع تألیف پروفسور فضل الله رضا استاد دانشگاه فن آوری ام - آی - تی آمریکا به

مبانی زبانشناسی عمومی

نقد و بررسی
کتاب

کتاب مبانی زبانشناسی عمومی (اصول و روشهای زبانشناسی نقشگرا) ترجمه‌ای است از اثر برجسته آندره مارتینه، زبانشناس نامدار سنت زبانشناسی اروپایی که توسط انتشارات هرمس با تیراژ دو هزار نسخه، در سال ۱۳۸۰ منتشر شده است.

چاپ نخست کتاب مبدأ با عنوان *Eléments de linguistique générale* به سال ۱۹۶۰ صورت پذیرفته، پس از چاپهای پی‌درپی به سال ۱۹۸۰ مورد ویراست و تجدید نظر مؤلف قرار گرفته است و پس از آن نیز بارها تجدید چاپ شده است. برگردان فارسی این اثر، براساس چاپ ۱۹۹۶ آن صورت پذیرفته است.

در ارزش وجودی کتاب مبانی زبانشناسی عمومی ذکر این نکته کفایت می‌کند که اثری کلاسیک و ارزشمند از زبانشناسی برجسته چون آندره مارتینه - که تاکنون به بیش از بیست زبان زنده دنیا ترجمه شده است - اینک توسط نخستین شاگرد ایرانی مارتینه به فارسی برگردانده شده است. مترجم که خود از صاحب‌نظران علم زبانشناسی در ایران است، علاوه بر حفظ اصل امانتداری در ترجمه و با تسلط کامل به مباحث مربوطه، هر جا که لازم دانسته است، دیدگاه استاد خود را در قالب مسائل مربوط به زبان و خط فارسی ارائه نموده و از این رو مبانی زبانشناسی عمومی را نمی‌توان تنها برگردانی فارسی از کتاب مبدأ دانست. هر چند میلانیان خود این اثر را نوعی «ترجمه و تحشیه» نام نهاده است، اما با نگاهی گذرا به کتاب مورد بحث، می‌توان دریافت که مبانی زبانشناسی عمومی نوعی بازآفرینی مفهوم و یا حتی «ترجمه و تألیف» کامل و ارزشمندی از اثر مارتینه است.

میلانیان در جای جای اثر فوق کوشیده است تا حد امکان در طرح نکات مورد بحث، مثالهایی از فارسی ارائه نماید و به برخی از مسائل ویژه زبان و خط فارسی در پانویسها و نیز در درون متن کتاب بپردازد، آنچنان که خواننده به هیچ وجه رنگ و بویی از ترجمه در این اثر نمی‌یابد و این امکان را دارد تا علی‌رغم پیچیدگی مطالب کتاب، با سهولت و روانی مباحث مربوطه را دنبال کند. در این باره می‌توان گفت میلانیان به پیروی از خط فکری استاد خود، اهمیتی

خاص به مسئله «اعتبار» (pertinence) داده، در میان مسایل مربوط به ترجمه، امر انتقال پیام و ایجاد ارتباط را به بهترین وجه مورد نظر قرار داده است. دیدگاههای زبانشناختی مارتینه در نحوه نگارش کتاب مبانی نیز متجلی است. مارتینه با تکیه بر دیدگاه نظری خود در مسئله «تراز زبان» که برآیندی، البته تا حد امکان، از دو نیروی کم‌ترین تلاش و بیشترین کارایی است، به نگارش کتاب خود پرداخته، شمای کلی از بخشهای گوناگون زبانشناسی را به صورتی موجز و فشرده ارائه نموده است. میلانیان نیز به جای توضیح پیچیده ساختارهای زبان فرانسه که برای بسیاری از مخاطبان فارسی زبان اثر مورد بحث نامأنوس‌اند، از مثالهای معادل در زبان فارسی که با شم زبانی مخاطبان این برگردان هم‌راستاست، بهره جسته است.

از جمله نکات مثبت کتاب مبانی پانویسهایی است که میلانیان در جای جای کتاب مورد بحث ارائه کرده است. در این پانویسها، مترجم علاوه بر توضیحاتی که در بحث مربوطه ارائه کرده است و یا مقایسه‌هایی که در ارتباط با زبان فارسی انجام داده است، به ذکر تغییراتی پرداخته که میان آخرین چاپ کتاب و چاپهای نخست آن دیده می‌شود. بدین ترتیب خواننده این امکان را دارد که ضمن مطالعه کتاب مبانی زبانشناسی عمومی با برخی از تحولات نظری مارتینه در طول سالهای ۱۹۶۰ الی ۱۹۸۰ نیز آشنا گردد.

کتاب مبانی زبانشناسی عمومی در مجموع شامل شش فصل و سیزده پی‌افزوده است. در پیش‌گفتار نخست، مترجم به اختصار شرحی از دوران زندگی و فعالیتهای علمی آندره مارتینه ارائه نموده، سپس به ذکر دلایلی چند درخصوص ترجمه اثر مذکور می‌پردازد. در پیش‌گفتار مؤلف، مارتینه ضمن ابراز وفاداری خود به خط فکری فردینان دوسوسور، اولویت تحلیل همزمانی در بررسیهای زبانی را متذکر شده بر احتراز از درون‌نگاری در این گونه تحلیلها تأکید می‌ورزد و آنگاه در پیش‌گفتار چاپ ۱۹۸۰ به ذکر تغییراتی پرداخته است که این چاپ را از چاپهای قبلی متمایز می‌سازد.

فصل اول کتاب مبانی زبانشناسی عمومی به معرفی علم زبانشناسی، تعریف زبان و بررسی وظایف آن، ارائه واحدهای

نحوی متفاوت، به واحدهایی که دارای درونه معنایی و برونه آوایی هستند یعنی تکواژها تجزیه می‌شود؛ برونه آوایی نیز به نوبه خود به واحدهایی تمایزدهنده و پیاپی یعنی واجها تجزیه می‌شود که شمارشان در هر زبان محدود و معین است و ماهیت و روابط متقابلشان از زبانی به زبان دیگر فرق می‌کند. بدین ترتیب مارتینه تنها بنیاد مشترک میان زبانهای انسانی را تجزیه دوگانه می‌داند و بر این نکته تأکید دارد که؛ «هیچ چیز که نتواند از زبانی به زبان دیگر فرق کند، به معنی اخص کلمه، زبانی نیست» (ص ۲۶).

بر همین اساس مارتینه در فصل دوم کتاب خود تحت عنوان «توصیف زبانها» به مسئله چگونگی کارکرد یک زبان معین می‌پردازد. از دیدگاه مارتینه هرچند پژوهش زبانشناسی موضوعی واحد (زبان بشری) را بررسی می‌کند، اما همین موضوع واحد دارای صورتهای گوناگون است که هریک به طریقی متفاوت تجربه انسانی را به واحدهای معنی دار تجزیه می‌کند و نیز در تجزیه دوم به شیوه‌ای خاص از امکانات اندامهای گفتار بهره می‌برد. بنابراین نخستین مشغله زبانشناس را مشاهده و توصیف کارکرد هریک از این زبانها به طور مستقل می‌داند. وی سپس به مسئله دگرگونیهای زبان در طول زمان پرداخته، ضمن توصیف توجه به پژوهشهای همزمانی پویا و توجه به کاربردهای متفاوت نسلهای گوناگون در یک برهه کوتاه زمانی، تصریح می‌کند: «در عمل، شایسته است که توصیف ما دقیقاً همزمانی باشد یعنی منحصر بر اساس مشاهداتی قرار گرفته باشد که برهه زمانیشان تا آن حد کوتاه هست که بتوان آن را نقطه‌ای روی محور زمان دانست» (ص ۳۷). در ادامه فصل دوم کتاب، مسئله تنوع کاربردها، منظور از اصطلاح «پیکره» در مطالعات زبانی، مسئله اعتبار، ارتباط میان نقش و گزینش و جایگاه معنی در واحدهای زبانی مطرح گردیده، سپس عناصر آوایی زبان به تفصیل، توصیف می‌گردد.

فصل سوم به تجزیه واجی با زیرمجموعه‌هایی چون نقش عناصر آوایی، بخش واجها، نوای گفتار، رمز نمایی و کاربرد واحدهای واجی اختصاص دارد و در فصل چهارم تحت عنوان واحدهای معنی دار زبان، روابط درونی عناصر کلام بررسی می‌گردد. مارتینه

بنیادین و خصوصیات منحصر به فرد زبان انسانی از جمله تجزیه دوگانه و مسئله تباین و تقابل می‌پردازد. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای نظری مارتینه تجزیه زبان به دو سطح متفاوت تکواژی و واجی است. وی در نخستین تجزیه، زبان را به واحدهایی پیاپی تقطیع می‌کند که هریک دارای صورتی آوایی و معنایی است. مارتینه خود کوچک‌ترین واحدهای تجزیه نخست را «تکواژ» (monème) نامیده است که در حقیقت همان کوچک‌ترین نشانه زبانی است. در تجزیه دوم، تکواژها نیز بار دیگر به واحدهایی مجزا و متوالی تقطیع می‌گردند که تنها دارای برونه آوایی و بدون محتوای معنایی هستند. در نتیجه عملکرد تجزیه دوم زبان، تعداد محدودی «واج» (phonème) به دست می‌آید که واحدهای پایه در ساخت نشانه‌های زبان به شمار می‌روند. وی سپس به ویژگی غیرمنفصل آهنگ صدا (intonation) در ایجاد ارتباطات زبانی پرداخته، تصریح می‌کند؛ «صورت اینگونه منحنی‌های آهنگین جایگاه خاصی در زنجیر گفتار ندارد بلکه به اصطلاح روی واحدهای هردو تجزیه قرار می‌گیرد و نمی‌توان آن را به واجهای پیاپی تجزیه کرد» (ص ۲۷).

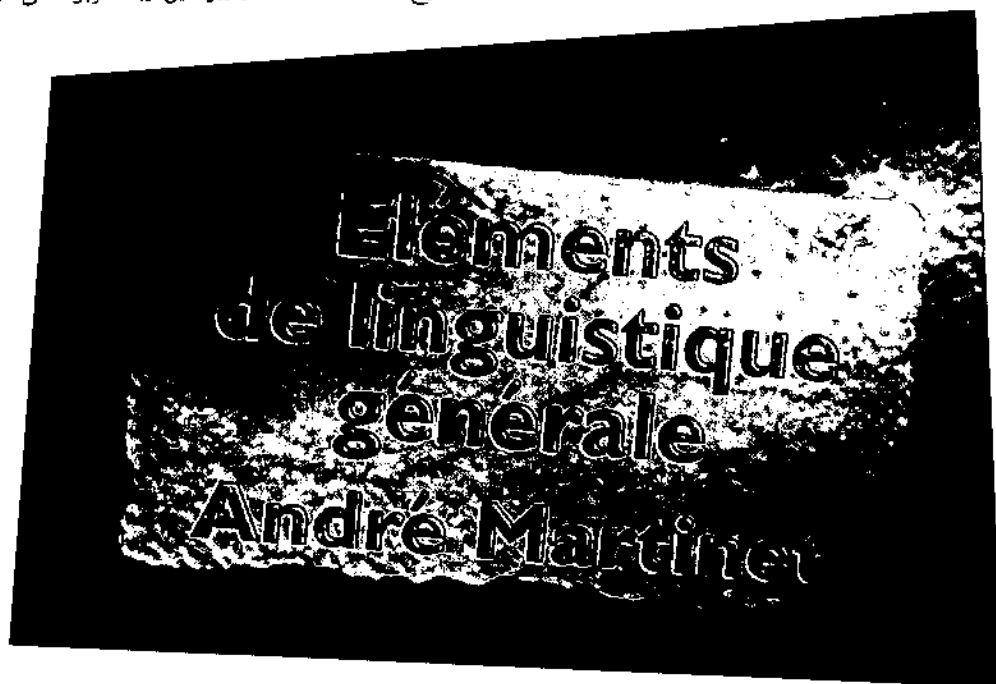
دیدگاه نظری مارتینه در ارتباط با زبان را به وضوح می‌توان در قالب تعریفی که وی از زبان به دست می‌دهد، مشاهده نمود؛ «زبان ابزار است ارتباطی که مطابق آن، تجربه انسان در هر جامعه‌ای به

باشد و کتاب مبانی زبانشناسی عمومی نیز به رغم ارزش علمی آن، از این امر مستثنا نیست، ضمن برشماری برخی از ویژگیهای کتاب یاد شده به نکاتی چند، اشاره می‌گردد.

کتاب علاوه بر ارزش محتوایی آن، از کیفیت چاپ والایی نیز برخوردار است و اشتباهات حروف چینی در آن بسیار نادر است، اما از شیرازه‌بندی و صحافی بسیار ضعیفی برخوردار است. چنان که قبلاً نیز ذکر آن رفت، میلانیان در طرح بسیاری از مباحث کتاب از مثالهای فارسی سود جسته است و همین امر نقطه قوت اثر مورد بحث بوده، کتاب را از قالب ترجمه به سوی ترجمه و تألیف سوق می‌دهد، اما به لحاظ روش‌شناسی در ارائه این شیوه یکدستی و یکسویی کامل دیده نمی‌شود.

میلانیان در پیش‌گفتار خود، شیوه کار را چنین توضیح می‌دهد: «ما کوشیده‌ایم که تا حد امکان برای نکاتی که مطرح شده‌اند، مثالی از فارسی بیابیم (و هر بار نیز با کاربرد [در فارسی] پیش از مثالهایی از این دست، توجه خواننده را به این نکته جلب کرده‌ایم). ولی هرگاه مثالی از فرانسه مطرح باشد که به ساختار ویژه این زبان مربوط می‌شود و

خود در پیش‌گفتار چاپ ۱۹۸۰ کتاب به این نکته اشاره دارد که در فصل چهارم کتاب مبانی زبانشناسی عمومی آنچه در ارتباط با نحو بیان شده، حاوی مباحث تازه و بدیع است. در این فصل روشی توصیفی ارائه گردیده که به شکلی منسجم تمامی پدیده‌های زبان را در برمی‌گیرد. از این رو به دشواریهای امر تجزیه اول یعنی تقطیع تکواژی می‌پردازد و پیچیدگی ساختار تکواژها را بررسی می‌کند. آنگاه به درهم تنیدگی مباحث صرف، نحو، آوا و معنا پرداخته، ضمن تحلیل گونه‌های صورت و گونه‌های معنا و نیز بررسی جایگاه تکواژها در زبان به تأثیر روابط نحوی در دریافت معنی می‌پردازد. سپس با نگرشی بدیع، امکانات زبانهای متفاوت را در بیان روابط نحوی واژه‌ها در جمله بررسی می‌کند و سه شیوه را در این رابطه معرفی می‌نماید. در طریق نخست، واحد معنایی هم در برگزیده معناسست و هم در بردارنده رابطه نحوی خود، در طریق دوم، روابط نحوی یک واژه با دیگر اجزای جمله، توسط محل قرار گرفتن آن واژه در جمله نمایش داده می‌شود و در طریق سوم همراهی تکواژ ویژه‌ای در کنار واژه می‌تواند ضمن بارز کردن نقش نحوی آن واژه،

نمی‌توان برای آن معادلی در فارسی یافت، ما در پانویس کوشیده‌ایم هدف از انتخاب آن را برای خواننده‌ای که فرانسه نمی‌داند، روشن سازیم... بدینسان بخاطر پانویسهای ما برای متنی که در اصل فاقد هر نوع پانویسی است، می‌توان برگردان فارسی مبانی زبانشناسی عمومی را به تعبیری «ترجمه و تحشیه» به حساب آورد.» (ص پانزده)

ذکر این مطلب در پیش‌گفتار مترجم، خواننده را به این نتیجه‌گیری منطقی سوق می‌دهد که هر جا نشانه [در فارسی] را در مقابل مثالی در متن کتاب می‌بیند، ذکر مثال را از آن مترجم بداند و به طریق اولی عدم وجود آن را دال بر نقل مثال از کتاب مبدأ تلقی نماید. نمونه‌ای از کاربرد دو قلاب شکسته در ارتباط با استفاده از مثالهای فارسی را می‌توان در صفحات ۲۵، ۲۷، ۸۷ و... مشاهده کرد اما در موارد بسیاری از شیوه فوق تبعیت نشده است (از جمله: در ۱-۳ ص ۸۰ و نیز مطالب ارائه شده در بخش ۳-۹ ص ۸۹). در این رابطه در ص ۲۵ در مقابل مثال (کار و خانه در کارخانه) علامت قلاب شکسته دیده می‌شود اما در همان صفحه در سطر بعد مثالهای (حیص یا بیص در حیص و بیص)

نوعی استقلال نحوی و رهایی نسبی از قید و بند جایگاه بدان ببخشد. مارتینه این تکواژهای ویژه را «نقش نما» (fonctionnel) می‌نامد. مباحث گسترش، ساختهای هم‌نهشت (ترکیب و اشتقاق) و طبقه‌بندی تکواژها، از دیگر مقولاتی است که در این فصل ارائه گردیده‌اند.

فصل پنجم کتاب به زبانشناسی اجتماعی و کاربرد زبان اختصاص دارد و به بررسی آمیختگی زبان با ساختارهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی حاکم بر جامعه زبانی می‌پردازد و نهایتاً در فصل ششم تحول زبانها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در بخش پایانی کتاب مبانی زبانشناسی عمومی سیزده پی افزوده که حاصل نویافته‌های مؤلف در فاصله سالهای ۱۹۶۰ الی ۱۹۸۰ بوده، ارائه گشته‌اند. در پایان مجلد نیز کتابشناسی زبانشناسی نقشگرا و دو فهرست الفبایی مفاهیم و اصطلاحات به زبان فارسی و فرانسه مکمل ارزش محتوایی کتاب مبانی زبانشناسی عمومی است.

از آنجا که هیچ اثری را نمی‌توان یافت که از هر گونه ایرادی بری

ویا (شناسه - د در میروود) بدون علامت [در فارسی] ذکر گردیده‌اند. از سوی دیگر از توضیح ارائه شده در پیش گفتار مترجم چنین استنباط می‌گردد که میلانیان هر جا که ارائه مثال از فارسی مقدور نبوده و یا امکان تطابق مورد مثال با زبان فارسی وجود نداشته است، به ناچار نمونه فرانسه را عیناً ذکر کرده و در پانویس به توضیح ساختار زبانی آن مثال مبادرت ورزیده است، در حالی که در پانویس دوم صفحه ۱۴۲ نمونه‌هایی بسیار دقیق و روشن از زبان فارسی ارائه گشته که می‌توانست بر اساس خط مشی کلی کتاب جایگزین نمونه ارائه شده در متن همان صفحه گردد.

از آنجا که پانویسهای کتاب، جملگی از آن مترجم است، پانویس صفحه ۱۹۶ که به بند ۴-۳۸ مرتبط می‌گردد، بهتر بود به پاراگراف قبل از آن در همان صفحه ارجاع داده می‌شد، چرا که در متن مربوط به بند ۴-۳۷ چنین آمده است: «...وند ابرار نیست اشتقاقی و اشتقاق نیز روندی است زایا برای خلق همنهشتهای نوین». پانویسی که در همین صفحه ارائه شده است، استفاده خاص اصطلاح «وند» به عنوان «وند اشتقاقی» و نه «وند صرفی» را در این بند متذکر شده، خواننده را نسبت به این نکته آگاه می‌نماید، اما ارجاع آن به بند ۴-۳۸ تحت عنوان «وندها و وابسته‌های دستوری» است.

در پانویس صفحه ۱۴۸ میلانیان در ارتباط با بحث تطابق چنین می‌نویسد: «... نکته‌ای که در فارسی در مورد تطابق فاعل و فعل البته مطرح است، کاربرد صیغه فعل سوم شخص مفرد برای صیغه جمع اسمهای بیجان یا اسمهای معنی بعنوان فاعل است که گرایش کنونی زبان فارسی در این مورد نیز به کاربرد صیغه جمع افعال می‌باشد: گلها خشکیدند به جای گلها خشکید.»

مسئله فوق البته صادق است اما به نظر می‌رسد که گرایش به عدم تطابق میان اسمهای بی‌جان یا اسمهای معنی در جایگاه فاعلی با فعل جمله در ساختهای مجهول و نیز ساختهای ناگذرا بیشتر مشاهده می‌شود تا در ساختهای معلوم. از سوی دیگر بهره‌گیری از ساختهای استعاره‌ای و شخصیت دادن^۲ به اسمهای بی‌جان و اسمهای معنی باعث افزایش گرایش به تطابق میان فاعل و فعل می‌گردد. مثالهای زیر (از نگارنده این سطور) بیانگر این نکته هستند:

- ساختهای مجهول و ناگذرا (گرایش به عدم تطابق)
 الف) گفتنها گفته شد (به جای گفته شدند)
 ب) راهها بسته شد (به جای بسته شدند)
 ج) درها گشوده شد (به جای گشوده شدند)
 د) کارها انجام شد (به جای انجام شدند)

ساختهای معلوم (گرایش به تطابق)

- الف) میزها جایمان را تنگ کردند (به جای کرد)
 ب) پرده‌ها خانه را تاریک می‌کنند (به جای می‌کند)
 ج) دیوارها او را محاصره کرده‌اند (به جای کرده است)
 د) کتابها دوستان خوبی هستند (به جای ؟ است)^۲

ذکر این نکته بحث دیگری را در ارتباط با ساخت مجهول در زبان فارسی به میان می‌آورد. در پانویس صفحه ۱۸۳ کتاب مبانی زبانشناسی عمومی، میلانیان تصریح می‌کنند: «... از آنجا که مقوله معلوم - مجهول در فارسی نقشی - آن‌طور که در فرانسه یا انگلیسی دیده می‌شود - ندارد (آنچه که در فارسی صیغه مجهول می‌نامند، در حقیقت فعلی «متعدی» را «لازم» می‌کند)، ظاهراً دستوربان فارسی زبان بر آن با اصطلاحی که هر دو طرف تقابل را پوشاند، انگیزه نده‌اند...». نکته اینجاست که وجود یا عدم وجود ساخت مجهول در

زبان فارسی موضوعی بحث برانگیز بوده، گروهی از زبان‌شناسان همچون مرعشی، پالمر، سهیلی اصفهانی و حاجتی وجود مجهول را در فارسی بدیهی فرض کرده‌اند و نیز به اعتقاد دبیر مقدم ساخت مجهول در فارسی ساختی مقید بوده تنها در مورد افعال متعدی که مفهوم عمل ارادی دارند عمل می‌کند،^۴ در حالی که برخی دیگر همچون جان معین چنین ساختی را ناگذرا می‌نامند. از سوی دیگر پرمیوتر و پستال (۱۹۹۷) سه اصل را به عنوان فرآیند همگانی تبدیل جمله معلوم به مجهول در زبانهای دنیا ارائه کرده‌اند:

- الف) مفعول مستقیم در جمله معلوم به صورت فاعل در جمله مجهول تجلی می‌کند.
 ب) فاعل جمله معلوم در جمله مجهول یک عنصر نقش باخته (chomeur در فرانسه) است.

ج) جمله مجهول در رو ساخت یک جمله لازم است.
 از آنجا که اصولاً افعال لازم ساخت مجهولی ندارند و تنها افعال متعدی می‌توانند در جملاتی با ساخت مجهولی ظاهر گردند و رو ساخت چنین جملاتی الزاماً به صورت جمله لازم است، جدای از بحثهای متعدد پیرامون وجود یا عدم وجود ساخت مجهول در زبان فارسی باید اذعان کرد آنچه میلانیان به عنوان دلیلی در رد صیغه مجهول در فارسی ارائه نموده است، خود بخشی از فرآیند همگانی تبدیل جمله معلوم به مجهول است. البته به نظر می‌رسد میلانیان کاربرد اصل الف از اصول سه گانه فوق را در فارسی منتفی می‌دانند و یا وجود آن را تحت تأثیر ترجمه می‌دانند.

به هر حال همان گونه که ملاحظه می‌شود، نکات ذکر شده فوق عمدتاً حاشیه‌ای هستند. مبانی زبانشناسی عمومی کتابی است شایسته و ارزشمند. تلاش مترجم در گزینش اصطلاحات و معادلهای تخصصی ستودنی است. بدیهی است استفاده از این کتاب برای دانشجویان رشته زبانشناسی و نیز متخصصین علم زبانشناسی بسیار سودمند خواهد بود. امید است در آینده نزدیک شاهد ترجمه و تألیف آثار ارزشمند دیگری از مترجم این اثر باشیم.^۵

پانوشته‌ها:

۱. مترجم شخصاً متن کتاب را با استفاده از رایانه برای چاپ آماده کرده است.

۲. personification

۳. این مثال بهره‌گیری از ساخت استعاره‌ای و شخصیت دادن به یک اسم بی‌جان را به نمایش می‌گذارد.

۴. رک. مقاله «مجهول در زبان فارسی»، دکتر محمد دبیرمقدم، مجله زبانشناسی سال دوم، شماره اول و نیز همگن ۱۹۹۱ در ارتباط با تفاوت ساخت مجهول و ساخت ناگذرا با مشخصات زیر:

Haegeman, Lilian, 1991, Introduction to Government and Binding Theory, Blackwell, Cambridge, p.334-337.

۵. جای بسی خوشوقتی است که یکی دیگر از آثار ارزشمند مارتینه تحت عنوان تراز دگرگوئیهای آوایی از سوی همین مترجم و همین ناشر منتشر شده است. فصل ششم کتاب مبانی زبانشناسی عمومی در حقیقت فشرده‌ای است از کتاب تراز دگرگوئیهای آوایی.

فرهنگواره‌های داستانی فارسی

چکیده:

نقد ادبی، بی‌تردید یکی از ارجمندترین شاخه‌های ادبیات است. در نقد ادبی، شیوه‌ها و رویکردهای مختلفی برای بررسی آثار ادبی به کار بسته می‌شود؛ رویکرد سستی، ساختگرایی، فراساختگرایی، فمینیستی و... اما بی‌گمان برای هر محقق و منتقدی، شناخت کامل تاریخ ادبیات و آثار ادبی در زمینه مورد تحقیق، پیش از ورود به هر بحثی، سخت ضروری به نظر می‌رسد. با پیشرفت فن چاپ و انتشار، امکان آن که محققان و منتقدان، خود تمام آثار را ببینند، از میان رفته است و این حکم در مورد ادبیات داستانی معاصر بیش از سایر آثار و دوره‌ها صادق است و نیاز به کتابشناسی بیشتر محسوس. برای آن که محققان و منتقدان، شناختی کمی از آثار داستانی داشته باشند، از چندی پیش، چند فرهنگواره در زمینه معرفی آثار داستانی معاصر فراهم آمده که در جای خود سخت ارجمند و مفید است، اما با تمام تلاش و دقت مؤلفانشان، این آثار از عیب و خطا به کلی برکنار نمانده‌اند. مقاله حاضر ضمن معرفی این سه فرهنگواره داستانی، به نقد و بررسی آنها پرداخته و خطاها و نواقص آنها را به امید اصلاح - در اثری به قلم نویسنده مقاله حاضر در آینده قریب - و انموده است.

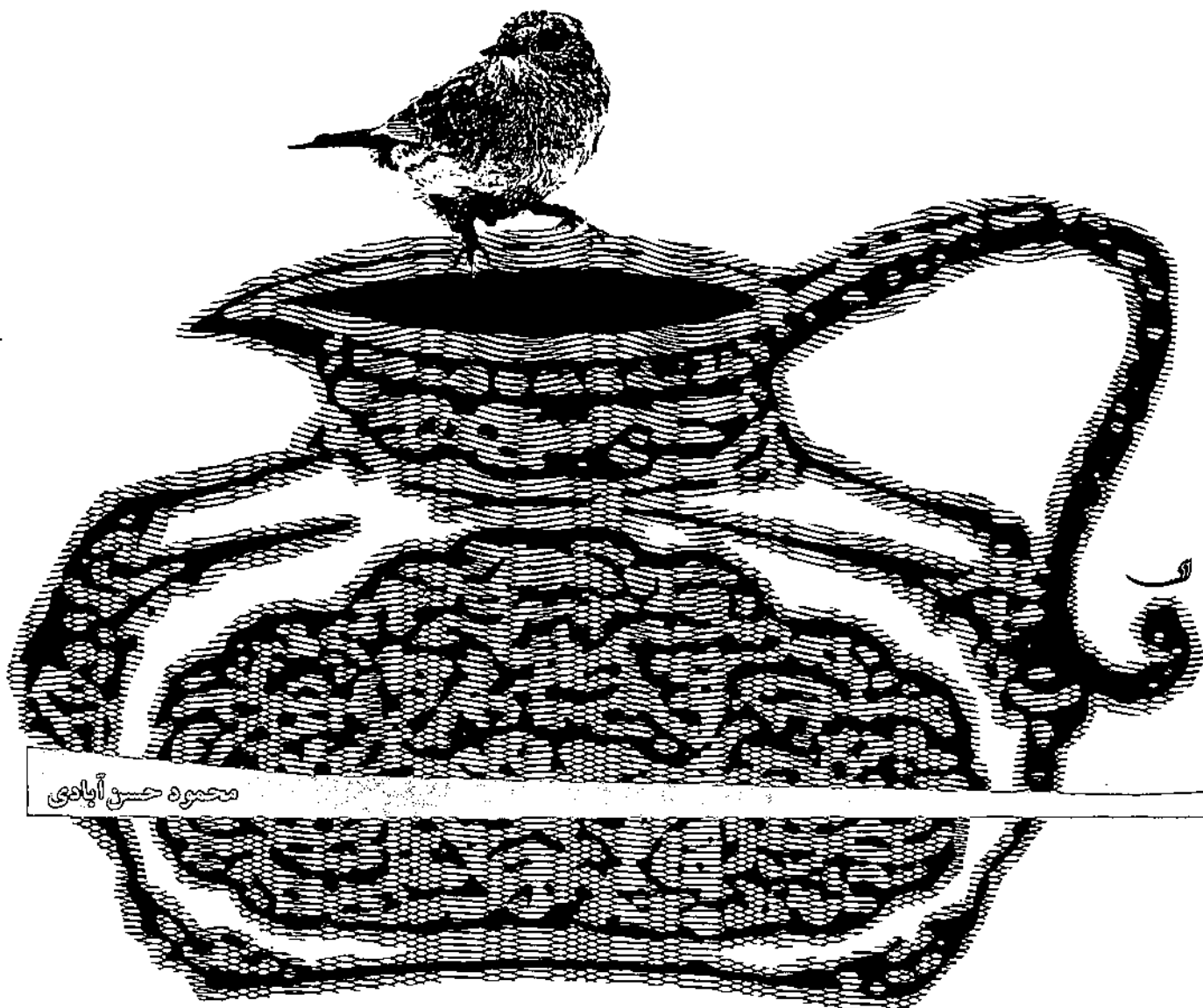
مقدمه:

ضرورت شناخت تاریخ ادبیات جدید ایران، اینک بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود، زیرا آگاهی از وضعیت ادبیات جدید می‌تواند راهگشای آینده باشد. نقد ادبی ما از آن رو ناپخته است که

اطلاعاتش از تاریخ ادبیات، ناچیز است. به منظور شناخت جریانها و گرایشهای فرهنگی در زمینه داستان، باید به تمام آثار داستانی حتی داستانهایی که فاقد ارزش زیباشناختی هستند، توجه کرد.^۱

در زمینه نقد و تحلیل ادبیات داستانی معاصر، کتابهای فراوانی نوشته شده است، اما می‌توان گفت تقریباً هیچ‌یک از آنها، نقدی کامل و جامع از ادبیات داستانی به دست نداده‌اند.^۲ نقصی که اکثر قریب به اتفاق این آثار در آن مشترکند، عدم شناخت کامل و همه‌جانبه از آثار و نوشته‌های منشور معاصر است.

پیوند نقد ادبی با تاریخ ادبیات چیزی است که در تحلیلها و نقدهای مربوط به ادبیات داستانی معاصر دیده نمی‌شود. «در اغلب این آثار، هیچ ترتیب تاریخی معینی دنبال نمی‌شود و نویسندگان بدون ارتباط با یکدیگر و به طور مجزا و بریده از شرایط و اوضاع و احوال زمانه خویش مورد بررسی قرار می‌گیرند. چنین است که نقدها به نوعی تکه‌نگاری از چند چهره معروف و تثبیت شده، آن هم بریده از ریشه‌های تاریخی و اجتماعی تبدیل می‌شوند. اگر هم سیر تاریخی در نظر گرفته شود، دوره‌ای کوتاه، بدون سایه روشنیهای گوناگون و بدون ارتباط با دوره‌های قبل و بعد، مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ به علاوه، فصلهایی از تاریخ ادبیات معاصر نیز اغلب نادیده گرفته می‌شود.»^۳ این مطلب تا حدی به کمبود یا فقدان یک منبع اطلاع‌رسانی درست و قوی برمی‌گردد، جایی که منتقد بتواند حداقل اطلاعاتی درست درباره کم و کیف تمامی آثار داستانی موجود به دست آورد. به موازات گسترش دانش اطلاع‌رسانی، فرهنگ‌نویسی

محموده حسن آپادای

فضل تقدم در این زمینه در زبان فارسی از آن «عابدینی» است و کار او از این جهت شایان تقدیر است؛ اما به همین علت این کتاب دارای نواقصی است که به عنوان نمونه، به برخی از آنها اشاره می‌کنیم:

۱) به رغم گذشت دوازده سال از وقوع انقلاب - تا سال چاپ کتاب - و چاپ آثار داستانی فراوان در این سالها، این کتاب برخلاف کتاب «جان گرین» به انقلاب اسلامی ختم شده و از آثار بعد از انقلاب، در آن خبری نیست؛ حال آن که جا داشت که او با توجه به تخصصی که در این امر دارد، به داستان‌نویسی پس از انقلاب اسلامی نیز می‌پرداخت.

۲) عنوان کتاب بسیار کلی است - فرهنگ داستان‌نویسان ایران - و شامل انواع مختلف داستان می‌شود و همین کلیت در عنوان، از عمق کار کاسته و نویسنده را از استقصایی کامل بازداشته و کاری سرسری و سطحی به دست داده است.

۳) تعدادی از نویسندگان - که کم هم نیستند - از قلم افتاده‌اند به عنوان نمونه: «مهدی بهره‌مند»، «چتر نور»، «درویش»، «پرویز دواپی»،

تخصصی و کتابشناسیهای اختصاصی که از کلیدهای تحقیق در هر موضوع به شمار می‌آیند، هم در روزگار ما اهمیتی دوچندان پیدا کرده است. و هر روز نیاز بیشتری به فزونی منابع ردیف اول (دایرةالمعارفها، فرهنگها و...) احساس می‌شود، تا آنجا که بسیاری از نیازهای اولیه پژوهشگران هم اکنون به مدد همین گونه کتابها مرتفع می‌شود و هرگاه بخواهد تحقیقی اساسی تر در زمینه‌ای صورت گیرد، محقق در آغاز خود را از رجوع به این گونه منابع بی‌نیاز نمی‌بیند.^۴

فرهنگواره‌های داستانی:

تاکنون سه کتاب اختصاصاً در این زمینه نوشته شده است:

L. Green, John: *Iranian short story Authors*, Mazda Publishers, California, USA 1989, VIII, 250p.

۲ - عابدینی، حسن، فرهنگ داستان‌نویسان ایران، تهران: دبیران، بهار ۱۳۶۹، ۱۷۸ ص.

۳ - مولوی، فرشته، کتابشناسی داستان کوتاه (ایران و جهان)، چ اول، تهران: نیلوفر، پاییز ۱۳۷۱، ۵۲۳ ص.

دک. احیاء، «محمد کلباسی»، «منصور خانلو»، «احمد محمود»، «حسین میرکاظمی»، «داود مهرنواز»، «علی اکبر مهتدی»، «بابامقدم»، «علی مستوفی»، «مهوش نبوی»، «بهار رهگو» و...

۴) از تمام مشخصات کتابشناختی آثار، تنها به سال چاپ آنها اشاره شده و در مواردی این سالها دقیق و درست نیست و معلوم نمی شود سال داده شده، مربوط به کدام چاپ از کتاب است.

۵) در مورد بعضی از نویسنده ها، تنها سال چاپ چند اثر از آثارشان را داده و از دیگر آثار تنها به ذکر نام آنها بسنده کرده است، مثلاً از بیست و یک کتابی که از «ارونقی کرمانی» نام برده، فقط سال انتشار هشت کتاب را داده و حتی سال چاپ گلین را که به قول خود «عابدینی» بهترین اثر «ارونقی کرمانی» است به دست نداده است، یا همین طور در مورد «ابراهیم خواجه نوری» و...

۶) شرح حالها بسیار مختصر و تلگرافی است و «اغلب مجمل و بی سرانجام رها شده»^۵ و علاوه بر اینها، مستند به هیچ سندی نیست، مثلاً: رحمانی، نصرت: «شاعر معروف، دیپلمه، کارمند پست و تلگراف»، یا سالور، حسینقلی میرزا: «نویسنده داستانی درباره زندگی فردوسی تحت عنوان جفت پاک (۱۳۳۳)» و...

۷) در برخی موارد توصیفهایی از کتابها شده که این توصیفها نیز بسیار عجولانه و سرسری است و گویا تنها برای رفع تکلیف نوشته شده و به نظر می رسد که نویسنده، تنها آن اثر را ورق زده و در چند کلمه و یا ندرتاً در یکی دو خط خلاصه کرده و معلوم نیست هدف او از این کار چه بوده است، مثلاً:

جمالی، بوداغ: در داستان نایکدست روزی که بابام شهید شد (۱۳۵۴)، از دیدگاه کودک خیالبافی که پدرش هنگام قهقهه زنی مرده است، محرومیتهای خانواده ای فقیر و سستی را توصیف می کند. کودک مدرسه را ترک می کند و وردست مردی معرکه گیر می شود و تمام مدخل همین چند خط است. پیداست که این توصیف چیزی را روشن نمی کند و تنها بر حجم کتاب افزوده است.

۸) در سراسر کتاب، هیچ گونه پاورقی دیده نمی شود. آدرس و مشخصات هیچ کدام از منابعی را که از آنها استفاده کرده، نداده و مستند به هیچ سندی نیست. تنها در آخر کتاب از ۱۸ منبع نام برده و اضافه کرده که در مورد بسیاری از نویسنده ها به آثار خود آنها مراجعه کرده است، اما معلوم نیست دقیقاً به کدام اثر از آثار نویسنده ها مراجعه شده است.

می توان گفت «عابدینی» به رغم احاطه ای که با کار قبلی اش می توانست بر مقوله داستان نویسی داشته باشد و نظر به آن که در مهد زبان فارسی و کانون نشر رمانها و قصه های ایرانی زندگی می کند و در نتیجه می تواند بر بسیاری از منابع و مأخذی دست پیدا کند که به دلایلی روشن از حوزه اطلاع و دستیابی یک نویسنده آمریکایی (جان گرین) به دور است، کار چندان نظر گیر و محقق پسندی عرضه نکرده است.^۶

کتاب بعدی، کتابشناسی داستان کوتاه ایران و جهان است.

۱) این کتاب به رغم حجم زیاد، همان عیبی را که برای فرهنگ داستان نویسان ایران ذکر کردیم، داراست؛ یعنی کلیت عنوان کتاب - ایران و جهان - و این که نویسنده خود را معید کرده که داستانهای کوتاه چاپ شده در مجلات ادواری، را هم بیاورد، مانع از پرداخت دقیق و وسیع و بدون از قلم افتادگی شده است. حال آن که این دو دسته از داستانها یعنی داستانهای خارجی ترجمه شده و داستانهایی که در مجلات ادواری به چاپ رسیده است، خود می تواند موضوع پژوهش و جست و جوی جداگانه ای قرار گیرد.

۲) از دیگر عیبهای کتاب که از مسئله بالا ناشی می شود، این است

که مثلاً برخی از داستانهای کوتاه در آغاز در مجلات به چاپ رسیده و سپس در مجموعه ها و به شکل کتاب و چون هم و غم مؤلف بر گردآوری و ذکر داستانهای چاپ شده در مجلات بوده، در بسیاری اوقات، نام یک داستان واحد در دو مدخل یا بیشتر آمده است.

۳) از دیگر سو، اگر مجموعه داستانی مثلاً بیست داستان کوتاه داشته است، چون مبنای مدخلها نام داستانهای کوتاه است، نویسنده ناگزیر شده، نام و مشخصات کتابی را که این بیست داستان در آن آمده، بیست بار ذکر کند و در هر بار مشخصات کتاب را به طور کامل آورده که تنها بی جهت بر حجم کتاب افزوده است. مثلاً در صفحات ۲۰۵ و ۲۰۶، نام و مشخصات کتابهای چشمان قهرمان همیشه باز است و چهره خانه و رانده ستم، اثر «احسان طبری»، هر کدام شانزده بار با مشخصات کامل کتابشناختی تکرار شده است و در سراسر کتاب، از این نمونه فراوان مشاهده می شود.

۴) نویسنده ترتیب داستانهای کتابها را به هم ریخته تا بتواند آنها را به ترتیب الفبایی مرتب کند و این عمل گاهی باعث شده که داستانهای مجموعه ها از هم دور بیفتند و خواننده دچار سردرگمی می شود و نمی تواند از تعداد داستانها و صفحات کتاب آگاهی یابد.

۵) نویسنده در مقدمه کتاب نوشته است: کتابشناسی حاضر بر پایه بررسی و تدوین فهرست «داستان کوتاه»، طرح ریزی شده و به انجام رسیده است؛ اما به هنگام گردآوری و تنظیم فهرست داستانها، سنجش کیفی آنها به عنوان داستان کوتاه، نه منطقاً کار درستی می نمود و نه عملاً ممکن بود... در گزینش یک نوشته عمدتاً ادعای نویسنده یا مترجم ملاک قرار گرفته است؛ گرچه در پاره ای از موارد، این ادعا روشن و دقیق نبوده است. بدین گونه این کتابشناسی گاه از نظر کیفی، انواع دیگر ادبی چون طرح، طنز، روایت، حکایت و... را نیز به ناچار دربرمی گیرد؛ و از جهت کمی، طیفی از طرحهای نیم صفحه ای و آنچه را که در ادبیات فرنگی short short story نامیده می شود تا آنچه را که short Novel نام دارد، شامل است.^۷ می توان این نکته را نیز یکی از عیوب این کتاب به شمار آورد.

۶) از دیگر نواقص کتاب، این است که مقدمه یا درآمد آن هیچ گونه شماره یا علامتی ندارد و ارجاع به آن دشوار است.

علاوه بر اینها، در این کتاب در مورد هیچ نویسنده ای، شرح حالی نیامده، چیزی که دو کتاب دیگر به هر حال دارا هستند و البته شاید بتوان گفت در کتاب شناسیها این طریقه، معمول نیست.

این کتاب نیز مانند دو کتاب دیگر در این زمینه، به رغم آن که شغل مؤلف آن با چاپ و نشر داستان بی ارتباط نیست و امکان دسترسی به تازه های داستان برای او سهولت بیشتری دارد، اما از افتادگیها و حذفها بر کنار نمانده و تعدادی از داستانهای کوتاه و نویسندگان آنها از قلم افتاده، ولی چون اصولاً روش این کتاب با دو کتاب دیگر متفاوت است، از ذکر آنها خودداری می شود.

کتاب سوم یعنی Iranian short story Authors^۸ (A Bio-bibliographic survey) را یکی از نویسندگان نسبتاً جوان آمریکایی به نام «جان گرین» فراهم آورده و به سال ۱۹۸۹ در کالیفرنیا به زبان انگلیسی چاپ کرده است.^۹ این کتاب در ابتدا دو صفحه مقدمه و یک صفحه راهنمای حروف اختصاری به کار رفته در متن و در انتها دوازده صفحه فهرست، شامل فهرست مراجع و فهرست اعلام، دارد. کتاب به صورت الفبایی لاتینی نام نویسندگان تنظیم شده و انتشارات مزدا در کالیفرنیا، آن را چاپ کرده است.

روش تنظیم کتاب به این صورت است که ابتدا نام داستان نویس را به ترتیب نام خانوادگی آورده، سپس سال تولد و وفات او را در صورتی که بر وی مشخص شده باشد، به تاریخ میلادی در داخل

پرانتر قید کرده است. آن گاه در صورت امکان و به ویژه برای نویسندگان قدیمی تر و معروف تر، شرح حالی کوتاه از قبیل سال و محل تولد، تحصیلات، تخصص و زمینه نویسندگی آورده است؛ این شرح حالها در مورد بعضی از نویسندگان برجسته و معروف مانند «صادق هدایت»، «صادق چوبک»، «سعید نفیسی»، «محمد حجازی» و... مفصل تر است و در مورد برخی از نویسندگان تنها به ذکر نام اصلی یا مستعار اکتفا شده است. سپس در داخل هر مدخل، تقسیم دیگری صورت داده؛ بدین معنی که کتابهای هر نویسنده را از جهت کیفی دسته بندی کرده است. در این تقسیم ابتدا آثار غیرداستانی و متفرقه هر نویسنده، یا تحقیقها یا آثاری را که محتوای آنها بر او روشن نشده آورده و سپس دیگر آثار آن نویسنده را به ترتیب ذیل ذکر کرده است:

ادبیات نوجوانان (Juvenile Literature) ترجمه ها (Translations) مجموعه اشعار (Poetry Collections)، نمایشنامه ها (Plays)، رمانها (Novels)، مجموعه های داستان کوتاه (short story collections) و ویراسته ها (Edited Works). آثار نویسنده را ذیل هر یک از این مقوله ها، به طریق زیر آورده است:

ابتدا تاریخ نشر کتاب به سال میلادی سپس در بعضی موارد، در داخل گروه های همان تاریخ به سال هجری آمده و در صورتی که تاریخ چاپ کتاب مشخص نبوده، به جای آن حروف اختصاری ND [بی تا] را آورده است. بعد نام کتاب به شیوه حرف نگاری خاص با حروف ایتالیکی انگلیسی آمده و در داخل گروه های بعد از آن، همان عنوان را به انگلیسی برگردانیده است. سپس، نوبت چاپ، محل چاپ، نام ناشر و تعداد صفحات کتاب را ذکر کرده است. اگر کتابی چاپهای دیگری هم داشته، آنها را به همراه توضیحاتی برای برخی از کتابها در انتها آورده است. در پایان، با حروف اختصاری - که راهنمای آن در آغاز کتاب آمده - نام کتابخانه هایی را در آمریکا که این کتاب در آنجا موجود است، ذکر کرده است.

در مورد مجموعه های داستان کوتاه، بعد از موارد فوق، نام داستانهای آن مجموعه را به همراه برگردان انگلیسی آن به دست داده است. مثلاً:

short story Collections

1946 [1324] Did Va Bazdid [An Exchange of Visits] Tehran:

Amir Kabir. A Collection of 12 short stories. Fifth printing Tehran:

Amir Kabir, . 1349 [1971]. Source: Miun.jp Cunn.

Did Va Bazdid-i, Id [A Holiday Exchange of Visits]

Ganj [The Treasure]

Ziyarat [The Pilgrimage]

Ifar-Bimawqi [An Untimely Breaking of the Fast]

Guldan-i chini [The china Flowerpot]

Tabut [The Coffin]

Sham-i Qaddi [The Giant Candle]

Tajhiz-i Millat [the Mobilization of a Nation]

Pust'chi [The Postman]

Ma'arakah [Upro...]

Ay La Mas, saba! [oh Heathens!]

Du Murdah [Two Corpses]

هدف «جان گرین» چنان که از مقدمه کتاب برمی آید، این بوده که در مورد نویسنده ای که مجموعه ای از داستانهای کوتاه از وی به چاپ رسیده باشد، در بیشتر موارد شرح حالی هر چند مختصر بیاورد و کل آثار قلمی او را، اعم از این که در قلمرو داستان کوتاه جای گیرد

یا نگیرد، معرفی کند. به این ترتیب نویسندگانی که منحصرأرمان یا نمایشنامه و یا دیگر آثار داستانی چاپ کرده اند. وجهه همت این کتاب قرار نگرفته است، همچنین در این کتاب از قصه نویسانی که قصه های خود را تنها در مطبوعات چاپ کرده و به گردآوری آن در یک مجموعه مستقل توفیق نیافته اند خبری نیست؛ البته خود نویسنده در مقدمه بیان داشته که بعد از این، باید همین کار را در مورد شاعران، رمان نویسان، نمایشنامه نویسان انجام داد و در نهایت افزوده که کار بعد فهرست کردن مجلات ادبی پارسی است.

«جان گرین» کار خود را با دقت و حوصله فراوان و روشی علمی و دانشگاهی انجام داده و کتاب وی تقریباً از بسیاری از عیبهات و تواقصی که برای دو کتاب وطنی شمردیم، برکنار است. با اینهمه، کتاب به کلی از خطا مصون نمانده است:

۱) نویسنده برای آن که اطلاعاتی کامل درباره نویسنده ای به دست دهد، تمام آثار قلمی او را، اعم از آثار داستانی و غیرداستانی فهرست کرده و برای هر اثر، مشخصات کتابشناختی کامل ارائه داده است. این کار، گاهی به بیراهه روی در پژوهش و گم شدن رشته تحقیق منجر شده است. از ۱۹۱ نویسنده ای که مجموعه های داستان کوتاه آنها معرفی شده، ۲۵ تن آنها نمایشنامه هم نوشته اند، ۲۶ تن مجموعه اشعار دارند و ۵۸ تن رمان نوشته اند. به سادگی پیداست که این همه کتاب و مقید بودن به ذکر اطلاعات کتابشناختی، تا چه حد نویسنده را به رنج افکنده اما فایده ای که حاصل می شود، چندان زیاد نیست. اگر مؤلف تنها در پی پیدا کردن و ذکر داستان نویسان (داستان کوتاه) بود، در آن صورت تحقیق او محدودتر ولی عمیق تر و گسترده تر می شد.

این مسئله در داخل متن کتاب، گاه نمونه های جالبی می یابد. اگر نویسنده ای تنها یک مجموعه داستان کوتاه داشته، «جان گرین»، تمام آثار او را فهرست کرده است؛ مثلاً از «سعید نفیسی» ۹۲ کتاب معرفی شده که تنها یک مجموعه داستان در میان آنهاست؛ یا از «اخوان ثالث»، ۱۷ کتاب که باز تنها یک مجموعه داستان در میان آنهاست؛ از «کریم کشاورز» ۲۶ کتاب و یک مجموعه داستان یا از «مستعان» ۵۲ کتاب و یک مجموعه داستان یا از «جواد فاضل» ۱۰۰ کتاب و ۶ مجموعه داستان یا از «قاضی سعید» ۲۹ کتاب و فقط ۲ مجموعه داستان پلیسی در میان آنهاست.

۲) «جان گرین» عنوان کتابها و در مورد مجموعه های داستان کوتاه، عنوان داستانهای مجموعه ها را به انگلیسی برگردانده و در این راه، رنج برده و وقت زیادی صرف کرده است. از آنجا که کیفیت این ترجمه ها بسیار خوب است می تواند مورد استفاده همه خوانندگان غیرفارسی زبان خصوصاً غیرمتخصصان قرار گیرد. اما سه مسئله درباره این ترجمه ها مطرح است:

الف - مسئله اول این که گاهی عنوانها را بد فهمیده و بد ترجمه کرده است. مثل نام مجموعه دو چشم بی سواز «محسن مخملباف» که آن را Two Eyes Without Direction ترجمه کرده در حالی که «بی سو» در اینجا به معنی کم سو و بی فروغ است. یا «مستانه من» را My Drunkenness ترجمه کرده است (ص ۲۵).

ب - مسئله دوم: گاهی برخلاف روش خودش، عنوانها را ترجمه نکرده که یا مشکل بوده، یا آن را نفهمیده یا هر دو؛ مثل «نسیمی در کویر»، یا «استخوانهای تهی» (هر دو ص ۲۸) یا «دست از پا درازتر» یا «صواب با صاد» (ص ۱۸۴-۵) یا صفحه های ۶۹، ۲۰۶، ۲۰۸، ۲۱۲-۳، ۲۲۹ و...

ج - مسئله سوم: گاهی یک عنوان را به دو صورت به انگلیسی برگردانده است مثلاً خاقانی شاعری دیر آشنایک بار The unsociable poet

و بار دیگر The poet who is hard to know ترجمه شده یا در صفحه ۷۶ یک بار «معصوم» را The innocent و بار دیگر The saint ترجمه کرده یا در صفحه ۷۸ «صدای ساز» یک بار The instrument's sound و بار دیگر the instrument's voice ترجمه کرده است و...

۳) گاهی در تقدیم و تأخر کتابها ترتیب زمانی رعایت نشده و به هم ریخته است. مثلاً در مورد داستانهای کوتاه «محمود گلابدیره‌ای» مجموعه آهوی کوهی که در سال ۱۳۶۵ چاپ شده بر مجموعه پرستو که در ۱۳۶۴ چاپ شده، مقدم شده است یا صفحات ۱۶۸، ۱۷۱، ... ۴) گاهی محتوای کتابی را نفهمیده و آن را در قسمت اول که بیشتر مربوط به کارهای غیرداستانی و تحقیقات و پژوهشهاست، آورده است مانند صفحه ۹۳ مدخل گونهای کوهی.

۵) شیوه حرف‌نگاری (transliteration) کتاب براساس سیاهه انجمن کتابخانه‌های آمریکا و تابلو لاتینی کتابخانه کنگره آمریکا بوده است؛ اما گاهی اوقات اشتباهات و دوگانگی‌هایی دیده می‌شود مثل: Zamistan و Zimistan (ص ۱۰۲، ۲۲۸)، chishm، chashm (ص ۱۳ و ۲۲۳)، avallin و avallin (ص ۲۲۴ و ۱۲۶)، و Va (ص ۲۲۴) و...

۶) گاهی بعضی کلمات را نادرست تلفظ و ثبت کرده است، مانند: اسدالله (Asad Allah) یا «جمالزاده» (Jamalzadeh) یا «خیر» (Khayyar) یا «بهره‌مند» (Bihramand) یا گونهای کوهی (Gunhayi Kuhi) یا «بلوری» (Balun) یا «خرازی» (Khurazi).

۷) اشتباهات دیگر از این قبیل که «مرادی کرمانی» را ذیل «کرمانی» آورده و «مرادی» را اسم دانسته؛ یا «میشاق امیر فجر» را ذیل «فجر، میشاق امیر» آورده یا «خاطره پروانه» ثبت کرده که برخی آن را پروانه خاطره می‌دانند و...

۸) در تبدیل تاریخها به میلادی اشتباهات بیشتری مشاهده می‌شود، مثلاً سال نشر کتاب «نورالله لارودی» (۱۳۱۹) ۱۹۵۹ ذکر شده است که معادل سال ۱۹۵۹ میلادی ۱۳۳۸ است نه ۱۳۱۹. کتاب یک قصه قدیمی از «شاهدادی» ابتدا در سال ۱۹۶۷ به چاپ رسید نه ۱۹۵۷ (ص ۲۳۱). یا سال ۱۹۶۷ معادل ۱۳۵۲ نیست (ص ۱۸۵) از این نوع اشتباه زیاد دیده می‌شود. کتاب به کی سلام کنم از «سیمین دانشور» که ابتدا در سال ۱۹۸۰ (۱۳۵۹) به چاپ رسیده، تاریخ ۱۹۵۹ (۱۳۳۸) را به عنوان اولین سال چاپ دارد (ص ۴۱)؛ احتمالاً ۱۹۵۹ را با ۱۳۵۹ اشتباه کرده است. یا در مورد کتاب جوی و دیوار و تشنه از «ابراهیم گلستان» سال ۱۹۶۷ که معادل آن ۱۳۴۶ می‌شود، ۱۳۵۶ را داده است.

۹) اشتباهات چاپی نیز در کتاب هست از قبیل Skikuftan (ص ۲۱۷)، Isq (ص ۱۲۷)، Namaushnamah (ص ۲۰۴)، Faylasuha (ص ۵۱)، Pseudonym (ص ۱۷۳)، و...

۱۰) اطلاعات نادرستی نیز در کتاب مشاهده می‌شود که گمان می‌کنم از آنجا ناشی شده که مؤلف، آمریکایی و مقیم آنجاست و این امر محدودیتهای زیادی برای او به وجود آورده است. به احتمال زیاد او اکثر اطلاعات خود را از طریق کتابشناسیها و فهرستهای کتابخانه‌های آمریکا به دست آورده و خود، این آثار را ندیده است. مثلاً، کتاب خاطرات سیدعلی محمد دولت‌آبادی هیچ ارتباطی با «محمود دولت‌آبادی» ندارد. (ص ۴۸). یا قهرمان داستان کودکانه «کریم کشاورز»، حسنوک است نه حسنک (ص ۱۲۹). یا ترجمه «کریم کشاورز» از اثر «واسیلوسکا» عشق بی‌پیرایه نامیده می‌شود نه عشق پیرایه (ص ۱۲۸)؛ این کتاب را «خانابا مشار» به شکل عشق بی‌پیرایه آورده و احتمالاً «جان گرین» بر اثر همین اشتباه معنی نام کتاب را نفهمیده و آن را ترجمه نکرده است؛ یا قدما و نقد ادبی از «محمود کیانوش»، Long Poem نیست (ص ۱۳۰). یا نامه‌های جلال

آل احمد ویراسته او نیست (ص ۱۰)؛ یا نویسندگان پیشرو ایران (ص ۲۲۲)، تصویری از ناصر خسرو (ص ۴۸)، روزنه آبی (ص ۱۹۳) و عقیل عقیل (ص ۵۰) هیچ کدام در زمره ویراسته‌ها (Edited works) به شمار نمی‌آیند؛ یا فیلمنامه مشروطه مشروعه اثر «محسن مخملباف» چنان که «جان گرین» نوشته «پژوهشی درباره درام ایرانی در دوره مشروطیت» نیست (ص ۱۴۲)؛ یا گزیده شعرهای لانگ فلو اثر «محمدعلی اسلامی ندوشن» (ص ۱۰۸) و حافظ اثر «محمد حجازی» (ص ۹۰) را دوبار آورده؛ اثر «اسلامی» را یک بار با نام گزیده شعرهای لانگ فلو و بار دیگر با نام بهترین اشعار هنری لانگ فلو آورده که در واقع این دو مدخل، یک کتاب هستند، اما «جان گرین» احتمالاً، یکی را از فهرست ناشر نقل کرده - چنان که خود بیان داشته - و دیگری را از فهرست کتابهای چاپی فارسی اثر «خانابا مشار» نقل کرده است. اثر «حجازی» را یک بار با نام حافظ از فهرست ناشر نقل کرده و بار دیگر با نام نمایشنامه حافظ آورده که این کتاب را از کتابخانه دانشگاه میشیگان یا از فهرست این کتابخانه نقل کرده است و با اندکی دقت معلوم می‌شود که هر دو، یک کتاب هستند، یا در مورد نمایشنامه دوست مردم اثر «امین فقیری» که در همین قسمت نمایشنامه‌های «امین فقیری»، کتاب دیگری را با نام دوست مردم و درست با همان مشخصات کتابشناختی دوست مردم آورده است. با کمی دقت در نام دو کتاب، دوست مردم (Dust - i mardum) و دوست مردم (Dust - i sardam) و مشخصات کتابشناختی آنها، روشن می‌شود که این دو کتاب به واقع یکی هستند و اندکی اشتباه در حرف‌نگاری این دوگانگی را پدید آورده است. از طرف دیگر «امین فقیری»، کتابی به نام دوست مردم ندارد.

۱۱. در این کتاب هم مانند دو کتابی که قبلاً معرفی شد، چند اثر و نویسنده از قلم افتاده است، اما با توجه به این که «جان گرین» نویسنده‌ای آمریکایی و ساکن آمریکاست، نمی‌توان بر او زیاد خرده گرفت. تعدادی از این قلم‌افتاگیها به قرار زیر است: گندوهای شکسته از «نیما یوشیج» (۱۳۵۱)، قصه‌های آن دنیا اثر «مصطفی رحیمی» (۱۳۵۶)، چهره خانه و رانده ستم اثر «حسان طبری» (۱۳۵۸)، خرگوشها اثر «ایرج پزشک‌نیا» (۱۳۳۵)، اندر ادب و احوال اثر «م. مصفا» (۱۳۵۷)، آشتی بر مزاری بی‌پار اثر «ا. ح. روحی» (ص ۱۳۵۲)، ظلمات عدالت و سیزده داستان دیگر اثر «ابوالقاسم پاینده» (۱۳۵۴)، دلدادگان اثر «شجاع‌الدین شفا» (۱۳۳۲/۳)، کارنامه احیاء اثر «ح. حسام» (ص ۱۳۵۵)، بچه‌ها بازی نمی‌کنند اثر «جعفر مدرس صادقی» (۱۳۵۵) یا حتی داستانها و قصه‌ها اثر «مجتبی مینوی» (۱۳۲۹) و قصه‌های استاد اثر «سیدجمال‌الدین اسدآبادی» (۱۳۵۳) و... که سعی شد تا همه این عیبه‌ها و کاستیها در ترجمه، برطرف و تکمیل گردد.

پیش‌تر گفتیم که از عیبه‌های کتاب این است که اگر نویسنده‌ای تنها یک مجموعه داستان داشته است، «جان گرین» تمام آثار قلمی او را فهرست کرده است. این کار گرچه ممکن است چندان پرفایده به نظر نرسد و تنها بر حجم کتاب افزوده باشد، اما با این کار بسیاری از رمانها، نمایشنامه‌ها، کتابهای مربوط به ادبیات کودکان و نویسندگان آنها معرفی می‌شوند و این خود از جهتی بر ارزش کتاب می‌افزاید.

از دیگر سو، «جان گرین» داستانهایی را که به شکل مجموعه داستان در نیامده‌اند، به یکسو نهاده و کار خود را تنها بر مجموعه‌های چاپ شده داستان کوتاه محصور کرده است، اما «با توسعی که در مفهوم قصه قایل شده و مثلاً داستانهای تاریخی، قصه‌های کودکان و داستانهای پلیسی را در مجموعه کار خود آورده، نه تنها از محدوده زمینه پژوهش او کاسته نشده؛ بلکه دایره آن را مقداری از آنچه از عنوان کتاب توقع می‌رفته، وسیع‌تر کرده است.^{۱۰}

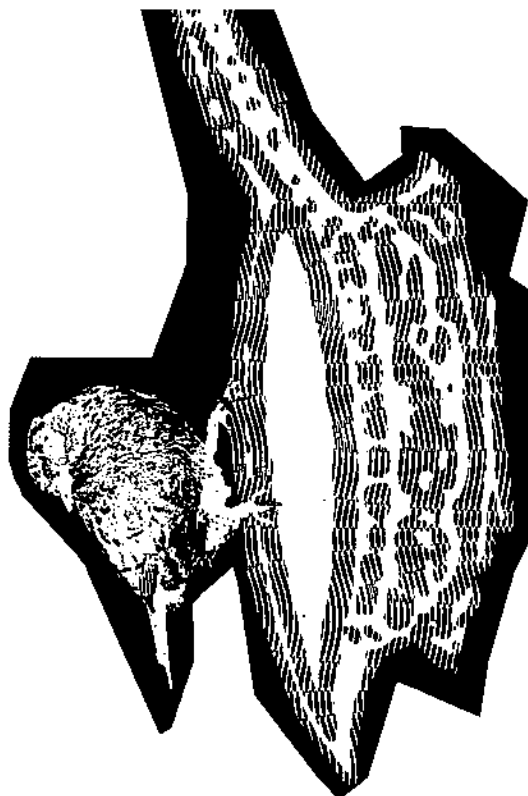
در هر حال مجموعه این کاستیها و نادرستیها از اهمیت کار این نویسنده جوان و باذوق [که در آن سوی دنیا و با تمام محدودیتهایی که در زمینه یافتن منابع و مآخذ خصوصاً منابعی که مربوط به بعد از انقلاب هستند، کار خود را انجام داده] نمی‌کاهد. به ویژه آن که با شیوه علمی درستی که برای تنظیم کتاب در پیش گرفته و با وجود استقصای نسبتاً کاملی که در قلمرو قصه‌نویسی فارسی از آغاز تا امروز و حتی دهه اخیر پس از انقلاب به عمل آورده است، به یقین کار او را در جایگاه ارجمندی از نمونه‌های [ایرانی آن، یعنی فرهنگ داستان‌نویسان] و کتابشناسی داستان کوتاه ایران و جهان قرار داده است.^{۱۱}

فرجام سخن:

پیشرفت فن چاپ و نشر و افزایش کتابهای مختلف و عدم امکان دسترسی محققان به تمام کتابهای چاپ شده در زمینه‌های گوناگون، تألیف فرهنگها و کتابشناسیهای تخصصی را که در آنها، محققان و منتقدان بتوانند دست کم با نام و اندکی از محتوای آثار چاپ شده در زمینه مورد تحقیقشان آشنا شوند، به امری ضروری بدل ساخته است. این مشکل در مورد ادبیات داستانی فارسی به علت افزایش شمار داستان‌نویسان سخت چشمگیر است. به منظور رفع این مشکل در زمینه معرفی داستان‌نویسان و آثار داستانی زبان فارسی، تاکنون سه کتاب به رشته تحریر درآمده است:

اولین کتاب نویسندگان داستان کوتاه در ایران (Iranian short story Authors) است که یکی از نویسندگان جوان آمریکایی به نام جان گرین فراهم آورده و به سال ۱۹۸۹ (۱۳۶۸) در کالیفرنیا به زبان انگلیسی چاپ کرده است. کتاب دوم یعنی فرهنگ داستان‌نویسان ایران^{۱۲} را حسن میرعابدینی در سال ۱۳۶۹ به رشته تحریر درآورده و کتاب سوم کتابشناسی داستان کوتاه (ایران و جهان) نوشته فرشته مولوی است و به سال ۱۳۷۱ به چاپ رسیده است.

سه کتاب فوق در روش با یکدیگر به کلی متفاوت هستند؛ روشی که در کتاب جان گرین به کار بسته شده، نسبت به روش دو

کتاب دیگر، علمی‌تر و آکادمیک‌تر به نظر می‌رسد. گذشته از روش، در هر سه کتاب، اطلاعات گرانقدر بسیاری نهفته است، اما با همه این اطلاعات - که در مقاله به اندکی از آنها اشاره شده است - خطاهای نادرستیها و کمبودهای بسیاری در هر سه کتاب به چشم می‌خورد که نمونه را، به اندکی از آنها در این مقاله اشارت شد. امید که مؤلفان محترم با برطرف کردن این کاستیها و نادرستیها، کتاب خود را هرچه بی‌عیب و نقص‌تر به جامعه خوانندگان و پژوهندگان ادب داستانی این مرز و بوم عرضه دارند؛ نیز جای آن دارد که تنی واحد، البته از سر صبر و حوصله و با پشتوانه دقت علمی لازم و از همه مهم‌تر با بهره‌گیری از اطلاعات سه کتاب فوق، کتابی تألیف نماید که جامع اطلاعات هر سه کتاب، مانع اشتباهات و خطاها و برطرف‌کننده کاستیها و کمبودهای آنها باشد. چنان که دیدیم آخرین کتاب، تاریخ ۱۳۷۱ را بر پیشانی خود دارد و این بدان معنی است که آثار داستانی که بعد از این تاریخ چاپ شده و نیز نویسندگانی که از آن پس به جرگه داستان‌نویسی وارد شده‌اند، در هیچ یک از سه کتاب فوق نیامده و از قضا تعداد این دسته از آثار و نویسندگان، دست کمی از آثار و نویسندگان قبل از سال ۱۳۷۱ ندارد؛ پس لازم است که همه آثار و نویسندگان پس از سال ۱۳۷۱ در کتابی دیگر جمع و معرفی شود. به امید آن روز ایدون باد.

پانوشتهای:

- ۱- میرعابدینی، حسن، صد سال داستان‌نویسی در ایران، تهران، نشر نندر، چاپ اول، ج ۱، صص ۲-۱۲.
- ۲- البته تا هنگامی که نقد ادبی با تاریخ ادبیات پیوندی سخت و دوسویه پیدا نکند، داشتن چنین انتظاری از نقد ادبی معاصر افزون‌طلبی است. لزوم پیوند نقد و تاریخ ادبیات، در برخی از رویکردهای نقدی مثل نقد سنت‌گرا و نقد جامعه‌شناختی و... بیشتر محسوس است. تاریخ ادبیات نیز برای تشخیص سره از ناسره و... به نقد ادبی سخت نیازمند است.
- ۳- میرعابدینی، حسن، صد سال داستان‌نویسی در ایران، همان، ج ۱، صص ۱۱-۲، البته خود این کتاب تا حدودی از این قاعده مستثناست.
- ۴- یاحقی، محمدجعفر، «فرهنگ قصه‌نویسان ایرانی»، کتاب پاز، ش ۶، پاییز ۱۳۷۱، ص ۱۴۶.
- ۵- همان، ص ۱۴۹.
- ۶- همان، ص ۱۴۹.
- ۷- مولوی، فرشته، کتابشناسی داستان کوتاه (ایران و جهان)، تهران، نیلوفر، چاپ اول، پاییز ۱۳۷۱، صفحه اول از درآمد. البته ملاک «جان گرین» در پیدا کردن داستانهای کوتاه نیز به روش خانم مولوی شباهت بسیار دارد، اما در کتاب «جان گرین» دست کم از طرح، روایت و حکایت - انواع ادبی که کم‌تر در حوزه داستان در مفهوم جدید آن جای می‌گیرند - خبری نیست.

8- Green, John: Iranian short story Authors

(A Bio-bibliographic survey), Mazda Publishers, California, USA, 1989, VIII, 250 p.

۹- محمدجعفر یاحقی، همان، ص ۱۴۶.

۱۰- همان، ص ۱۴۷.

۱۱- همان، ص ۱۴۹.

۱۲- میرعابدینی، حسن؛ فرهنگ داستان‌نویسان ایران، تهران، دبیران، بهار ۱۳۶۹، ۱۷۸ ص حدس زده می‌شد و البته انتظار می‌رفت که کار میرعابدینی با توجه به کار قبلی‌اش (صد سال داستان‌نویسی در ایران)، کاری دقیق و درست و کامل عرضه نماید، به ویژه که او در ایران، مهد انتشارات ادبیات داستانی فارسی، زندگی می‌کند، اما آن دو کتاب دیگر که از قضا یکی زودتر از کتاب او چاپ شده، از کار او کامل‌تر و بهتر هستند.

زنی عاشق در میان دوات

این که ایرانیان راز درون او را از زوایای اشعارش دریافته اند بسیار شگفت زده شده است. در بخشی از این نامه می گوید:

«قصه هایم به سیزده زبان ترجمه شد، اما تنها در ایران، راز پنهانم را کشف کردند و برای نخستین بار، ایرانیان بودند که اشعارم را ترجمه کردند. زیرا که عاشقان راز معشوقان را درمی یابند و ایقاع روح و نغمه بالهایشان را ادراک می کنند، چونان که مرغ عشق، زمزمه همسایه اش را در قفس می فهمد...»

کلمه پنجره ای پر گستره ارواح است

و من با کلمه به عصیان عمر خیم

عاشق شدم

و به حکمت زرتشت

و از ملای صدرای شیرازی آموختم

که جان، مسافر سرمنزل آن معشوق ازلی است

و من با فسون کلمه،

سپس مرگ

در خانه ها و چشمه های

خواهم زیست

روزگاری دراز...»

□□□

اندیشه هایی که در این مجموعه اشعار می توان ردیابی کرد، اندیشه هایی روشنگر است، زنی با خویشتن خویش، می خواهد به ادراک زندگی برخیزد، البته این اندیشه در دفتر نخست او (در بند کردن رنگین کمان) هم به چشم می خورد. اما این ادراک از زندگی، ادراکی تدریجی و روشنفکرانه است. شعر دوم این دفتر با نام «زنی عاشق با ستاره ای در جیبش»، مسیر حرکت تجربی شاعر را با دستمایه سنتهای بومی و مردمی، نشان می دهد. این ستاره که شاعر آن را در جیب خود دارد، عنصری جادویی و مرموز است که شاعر را در میان حوادث و فجایع، هدایت می کند. به تعبیری دیگر او بی آن که، دچار استحاله و از خود بیگانگی شود، حضور دیگری را درست درک می کند:

... اگر ستاره در جیبم نمی بود، گم می شدم

و چهره ام را نمی شناختم

در میان میلیونها چهره نبود در شهرهای آوارگی...

و خود را تمیز نمی دادم

شاید بتوان گفت هرگز در هیچ عصری، مانند روزگار ما، زنان در اندیشه درک درستی از خویش نبوده اند. آنان همواره، با تعریفی که جامعه مردسالار جهانی (و نه انسان سالار) از زن به دست داده است به خویشتن نگریسته اند. در حقیقت زن همان چیزی باید می بود که مرد خواستار آن بود، اما با تحولات جدید و تغییر ساختار زندگی و فرهیخته شدن زنان، مردان و زنان هر دو دریافتند که نوعی سوء تفاهم در تعریفی که از زن و مرد صورت گرفته، رخ داده است. اکنون دیگر این زنان بودند که می خواستند، برخی پیش داوریهای غیر علمی را که ریشه در سنتهای نادرست اجتماعی داشت، اصلاح کنند. شاعران، نویسندگان و متفکران زن در این راه گامهای مهمی برداشتند. خانم سیمون دوبووار در اروپا و خانم نوال السعداوی، در مشرق زمین چهره های شاخص نواندیشی در باب زنان هستند. سیمون دوبووار با کتاب جنس دوم خود پرده از چهره حقیقی و رنج کشیده زن فرانسوی و اروپایی برداشت. نوال السعداوی، پزشک اندیشمند و متعهد مصری با نوشتن کتاب چهره عریان زن عرب سنتهای ابلهانه و غیر انسانی در مورد زن، در مشرق زمین، را در ترازوی نقد اجتماعی قرار داد. شاعران زن بایهای تازه ای در ادبیات باز کردند. آنان با احساس و چشم و دل خود به شناخت جهان شتافتند، و در برابر هر نوع تحمیل و انحصار طلبی مردان، قد علم کردند... از این شاعران توانا و فرهیخته که در به تصویر کشیدن چهره زن عرب (که در زیر بار مردسالاری جامعه سنتی عرب، مسخ و دیگرگون شده بود) گامهایی اساسی برداشت، خانم دکتر غاده السمان است. او اکنون یکی از چهره های شاخص در ادبیات داستانی و شعر معاصر عرب است که شهرت جهانی دارد.

غاده السمان (رمان نویس و شاعره معاصر عرب)، نخستین بار با دفتر شعر دو بند کردن رنگین کمان، با ترجمه زیبای دکتر عبدالحسین فرزاد، به شعر دوستان ایرانی شناسانده شد، سپس دفتر دیگری از این شاعره عرب با نام غنایم ای برای یاسمنها، با مقدمه علمی دکتر فرزاد، منتشر شد. اکنون سومین دفتر غاده السمان که روانکاوی زن روشنفکر عرب و به طور کلی زن مشرق زمین را، در خود دارد با نام زنی عاشق در میان دوات، به بازار آمده است. این مجموعه زیبا، ما خوانندگان ایرانی را غافلگیر می کند، زیرا غاده السمان به عنوان مقدمه، نامه ای عاشقانه به خواننده ایرانی، برای مترجم فرستاده است. در این نامه، رضایت خاطر این زن فرهیخته کاملاً مشهود است و از

● زنی عاشق در میان دوات

● غادة السمان

● دکتر عبدالحسین فرزاد

● نشر چشمه، چاپ اول، ۱۳۸۰

مریم خالیناچی

و رازهایم را به تو بیاموزم

بی هیچ هراسی...

می خواهم با بادهای دوستی کنم

تا رازهای دلهایی را بدانم

که پنجره هایشان را بسته اند... (ص ۳۲)

یکی از اشعار این مجموعه با عنوان «زنی عاشق در شب زنده داری پاریسی»، تنوع طلبی مرد شرقی را به نقد می کشد. او معتقد است که مرد شرقی، زنش را در هر شرایطی باشد، مطیع و وفادار به خود می خواهد. یعنی از زن همان تصویر زن حرمسرا را دارد که در کنار سایر زنان حرم مطیع و گوش به فرمان سرورش باشد:

... از من می خواهی که

جامه کریستن دیور بر تن کنم

و خود را به عطر شاهزاده موناکو

عطر آگین سازم

و دائرة المعارف بریتانیکا را

حفظ کنم...

از من می خواهی که پژوهشگری چون

مادام کوری باشم

چون مادونا

و رقاصه ای دیوانه در شب سال نو

چونان لوکریس بورگیا

هم بدین شرط

که حجابم را همچون عمه ام حفظ کنم

و زنی عارف باشم چون رابعه عدویه...

اما فراموش کردی که به من بگویی

چگونه...!! (۶۰-۵۹)

امیدواریم که باز هم از این شاعر توانا، اشعاری به فارسی بخوانیم. لازم می دانم یک نکته را به مترجم فاضل دکتر فرزاد یادآوری کنم. به نظر من اگر اصل اشعار عربی در کنار ترجمه فارسی چاپ شود، برای دانشجویان و احیاناً علاقمندان عربی بسیار سودمند خواهد بود. اخیراً اشعاری که از انگلیسی ترجمه می شود، با اصل انگلیسی آن منتشر می شود مثل کارهای خانم فریده حسن زاده و نیز اشعار والت ویتمن که به وسیله دکتر سیروس پرهام ترجمه شده است.

از میان اجساد کبود و سیاه

در سردخانه جسد ها

و بیگانه ای ناشناخته بودم... (ص ۲۴)

... ستاره ای که به آن دست می یازم تا گم نشوم

در حالی که در سیاهی شهرهایی که از آن من نیست

به شتاب می روم

و از نرده های مترو بالا می روم

معتاد و فریفته... (ص ۲۵)

سپس شاعر تأکید می کند که این ستاره اگر نباشد، من نیز از میان

می روم.

شاعر، روشنفکر و آگاه است، بنابراین او را نمی توان، به نسیان و

شفلت فراخواند. بنابراین، او دیگر، زنی است که اکنون به آوارگی

خویش و غارت دزدان تاریخ آفرینش خویش آگاه است:

من جبه شیطان بر تن نخواهم کرد

و گیسوانم را با گل نسیان

نخواهم آراست... (ص ۳۰)

غادة السمان، با آگاهی بر این که احقاق حق زن، هنوز دشوار

است و راه درازی در پیش است، می داند که بر «مرکب توفان» سوار

شده است، از این رو با آرامش و حرکتی حساب شده به پیش می رود.

او از این که به فمینیسم متهم شود، می پرهیزد، زیرا اندیشه اش نفی

جنس مخالف نیست، بلکه با عشق به جنس مخالف، می خواهد او را

از سوء تفاهمی تاریخی، که ریشه در اساطیر دارد، رها سازد. زن بدون

کمک خود مرد نمی تواند او را از این سوء تفاهم، برهاند:

می خواهم با مورچگان دوستی کنم

تا بیاموزم که آرام و بی صدا

به سوی تو بیایم

فردینان دوسوسور

کتاب جانان کالر سعی دارد یکی از بزرگ‌ترین اندیشمندان قرن بیستم را معرفی کند و به قول مترجم این کتاب هر آنچه را در کتاب خود سوسور یعنی دوره زبان‌شناسی عمومی بدون انسجام در کنار هم آمده است، به صورت مجموعه‌ای منظم ارائه کند.

به باور کالر به چهار علت باید آرا و افکار سوسور را مطالعه کنیم: اول این که او به همراه امیل دورکهایم و زیگموند فروید مبنای جدید در مطالعه رفتار انسان ایجاد کردند که کل گرای بود و رفتار انسانها را به تک تک رویدادها نسبت نمی‌داد، بلکه به دنیای نظامی کلی و قالبی بود.

دوم این که سوسور بانی پیدایش نشانه‌شناسی و ساختگرایی شد که اینها علاوه بر زبان‌شناسی در مردم‌شناسی، هنر و ادبیات نیز به کار رفته‌اند.

نکته سوم این که سوسور باعث ایجاد راهبردهای تفکری نوگرا شد که باورداشت باید برای مقابله با امور جهان چشم‌اندازی برگزید و برحسب روابط امور آنها را مطالعه کرد.

نکته آخر این که سوسور به دنبال کشف ارتباط بین ذهن و زبان بوده است. کتاب کالر به مباحث گسترده سوسور نظر دارد و فقط به مباحث نظری کتاب او نمی‌پردازد، و جنبه‌هایی از کار او را باز می‌کاود که فقط با تدوین کتاب سوسور مشخص نشده‌اند و اغلب با سوء تفاهم و سوء تعبیر همراه بودند. این کتاب سعی در برطرف کردن این سوء برداشتها دارد.

نکته مهمی که در مورد کتاب سوسور قابل بحث است این است که او هیچ‌گاه این کتاب را ننوشت و شاید دلیل آن از زبان خود او این باشد که «... در زبان‌شناسی حتی یک اصطلاح نیست که برایم مفهومی داشته باشد» وی باور داشته که زبان‌شناسی باید به تبیین موضوع مورد بررسی خود بپردازد تا بتواند روشی برای خود برگزیند. او زبان را نظامی از نشانه‌ها، یعنی رابطه بین دال و مدلول، می‌داند، و نشانه را اختیاری می‌داند، به این معنی که هیچ رابطه طبیعی بین دال و مدلول وجود ندارد. کالر اهمیت رابطه اختیاری بین دال و مدلول را در آن می‌داند که هیچ الزامی برای استفاده از یک دال خاص برای اطلاق به این یا آن مفهوم وجود ندارد و هیچ تعریفی نیز برای مفهوم نمی‌توان قائل شد که مفهوم برحسب آن مدلول یک دال معرفی

شود. به عبارت دیگر، هم دال و هم مدلول موجودیتهایی صرفاً رابطه‌ای یا اختیاری‌اند و همین رابطه‌ای بودن اینها دلیل اختیاری بودنشان است. نکته مهم در بحث انتخابی بودن نشانه این است که هر زبانی نه تنها دال، یعنی برش آوایی، را به صورت اختیاری انتخاب می‌کند، بلکه مدلول را نیز به روش خاص خود برمی‌گزیند و از روشی اختیاری برای سازمان‌بندی جهان به مفاهیم و مقولات بهره می‌برد. دال و مدلول، هر دو، تقطیع یا تقسیم‌بندی یک پیوستارند. دال طیفی آوایی را تقسیم‌بندی می‌کند و مدلول طیفی مفهومی را. پس دال و مدلول باید در رابطه با سایر دالها و مدلولها تعریف شوند و البته بین این واحدهای انتزاعی، تصور آوایی و تصور مفهومی، و تحقق مادی آنها تمایز قایل می‌شویم. پس واحد زبانی صورت یا نقش آن واحد است نه جوهر.

با تمایز بین زبان و تحقق واقعی آن، به تقابل بین زبان و گفتار می‌رسیم. سوسور زبان را نظامی اجتماعی می‌داند که مجموعه‌ای از صورتهاست، اما گفتار را پدیده‌ای عملی، عینی و فردی می‌داند. به واقع او زبان را اصلی و گفتار را فرعی و اتفاقی به حساب می‌آورد. وظیفه زبان‌شناس توجه به زبان است. با پذیرش تمایز میان زبان و گفتار، در سطوح مختلف زبانی نیز باید تمایز ایجاد شود. مثلاً بین آواشناسی و واج‌شناسی یا پاره‌گفتار به مثابه واحدی از گفتار و جمله در حکم واحدی از زبان باید فرق بگذاریم. سوسور بین مطالعه همزمانی یعنی مطالعه نظام زبانی در وضعیتی خاص و بدون در نظر گرفتن زمان و مطالعه درزمانی آن یعنی مطالعه تحول زبان در طول زمان تمایز نهاده است. چون نشانه اختیاری است پس تابع تاریخ است، اما تحلیل نشانه باید غیرتاریخی باشد. از نظر سوسور توصیف همزمانی زبان بر تحلیل تاریخی آن برتری دارد. به باور سوسور، در توالی زبانی ارزش یک عنصر تنها به تباین میان آن عنصر و عناصر دیگری وابسته نیست که می‌توانند جانشین شوند، بلکه به روابط آن با عناصری که قبل و بعد از آن در توالی ظاهر می‌شوند نیز بستگی دارد. سوسور رابطه نوع اول را جانشینی و نوع دوم را همنشینی می‌نامد. این دو نوع رابطه در تمامی سطوح زبان عمل می‌کند.

پس از معرفی نظریه زبانی سوسور در فصل دوم، فصل سوم

● فردینان دوسوسور

● جاناتان کالر

● ترجمه: رابع مسند

● کورسین صمصوی

● انتشارات هرمس، چاپ اول

نخست این که او تکالیف و وظایف زبان‌شناسی را معین و ماهیت رشته را مشخص کرد.

دوم این که مفاهیم خاصی را رواج داد که کم و بیش به همان ترتیب پذیرفته شدند، مثل تمایز زبان و گفتار، ابعاد همزمانی و در زمانی و زبان به عنوان نظامی از روابط همنشینی و جانشینی. بسیاری از تحولات بعدی زبان‌شناسی را می‌توان مطالعه دقیق همین مفاهیم دانست. البته از دیدگاه دیگری می‌توان گفت زبان‌شناسی جدید پیرو نظریات سوسور نبود، زیرا رابطه بین زبان‌شناسی و نشانه‌شناسی را درک نکرده‌است. او زبان‌شناسی را بخشی از نشانه‌شناسی می‌دانست، اما پس از او این مفهوم چندان درک نشد و امروزه زبان‌شناسی چندان نقشی در مطالعات نشانه‌شناسی بازی نمی‌کند.

فصل چهارم به بحث نشانه‌شناسی؛ میراث سوسور پرداخته است. در کتاب سوسور فقط بخش کوچکی به ارتباط بین زبان‌شناسی و نشانه‌شناسی اختصاص یافته است. سوسور باور دارد زبان‌شناسی می‌تواند به مثابه الگویی برای نشانه‌شناسی عمل کند، چون نشانه‌های زبان دارای ماهیتی کاملاً اختیاری و قراردادی‌اند. بحث مطالعه نشانه، شاخه‌های مختلف مردم‌شناسی، زبان‌شناسی، هنر و ادبیات را زیر شاخه ساختگرایی گردهم می‌آورد. بقیه بحث این فصل شامل نشانه‌شناسی و ادبیات، تحریفات و کلام محوری، تعبیر آرای سوسور و ارتباط آن با مارکسیسم، روانکاوی و شالوده شکنی است.

کتاب کالر به درستی و به طور کامل آرای سوسور را گردهم آورده و جنبه‌های مختلف آن را باز کاویده است و به این ترتیب مجموعه‌ای فراهم آمده که شاید در هیچ منبع دیگری بدین جامعیت یافت نمی‌شود. ترجمه ساده و روان دکتر کورش صفوی که پیش از این کتاب خود سوسور را نیز ترجمه کرده است، درک کتاب را آسان‌تر می‌سازد. وقتی کالر در بخش نتیجه‌گیری به نقل از ارنست کاسیرر می‌گوید که «در سرتاسر تاریخ علم، شاید هیچ فصلی جذاب‌تر و گیراتر از پیدایش «دانش جدید» زبان‌شناسی نباشد...» به اهمیت کار سوسور در پیدایش چنین دانشی پی می‌بریم.

کتاب به جایگاه نظریه‌های سوسور می‌پردازد. در فصل سوم به ارتباط نظریه‌های سوسور با آراء و عقاید پیش از او در زبان‌شناسی، رابطه آنها با دیدگاه‌های معاصر وی در سایر حوزه‌ها و تأثیر او بر زبان‌شناسی جدید و اقبال آرای او در میان زبان‌شناسان پس از او پرداخته شده است. سوسور بین فقه اللغه طبیعی و زبان‌شناسی تاریخی - تطبیقی تمایز می‌نهد. البته او دستور پورت - رویال را در قرن هفدهم دیدگاهی بی‌عیب و نقص می‌پندارد که دستور همزمانی و در زمانی را خلط نکرده‌اند. او نو دستوریان را زبان‌شناسانی می‌داند که بنیان مطالعه مناسب و شایسته زبان را پی‌ریزی کردند. کالر، سوسور را در کنار دو همعصر خویش، زیگموند فروید در روان‌شناسی و امیل دورکهایم در جامعه‌شناسی، قرار می‌دهد که هر سه این متفکران با خلق بافت معرفت‌شناسی تازه‌ای در رشته علمی خود، انقلابی در علوم اجتماعی پدید آوردند. این سه برخلاف اسلاف خویش که به اثبات‌گرایی باور داشتند اعتقادشان بر این است که جامعه برای انسان حکم واقعیتهای اولیه را دارد و صرفاً مجموعه‌ای از فعالیتهای فردی یا تظاهرات اتفاقی ذهن نیست. تأثیر سوسور به عنوان بنیانگذار زبان‌شناسی جدید بر زبان‌شناسان پس از خود به دو گونه است:

به زیورها بیارایند وقتی خو برویان را

تاریخ بیهقی از شمار شگرف‌ترین و برجسته‌ترین آثار ادبی زبان فارسی یا به تعبیری از «شاهکارهای نثر فارسی» است که اقبال آن را یافته که در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی تدریس شود و بی‌شک این ارزش ادبی متن تاریخ بیهقی بوده که آن را از میان خیل آثار تاریخی و منثور فارسی برکشیده و بر صدر نشانده و مورد عنایت ادیبان قرار داده است. البته ارزش تاریخی و تعلیمی آن از دید برنامه‌ریزان دانشگاهی - که بعد تعلیمی اثر را اگر نگوییم بیشتر به اندازه جنبه هنری آن لحاظ می‌کنند - مغفول نمانده است.

به راستی راز ادبیت این متن در چیست؟ چرا هر کس که بخواهد سه یا چهار شاهکار ادبی نثر کهن فارسی را برگزیند بی‌استثنا تاریخ بیهقی یکی از آنها خواهد بود؟ آن اندازه که درباره تاریخ بیهقی کتاب و مقاله و رساله دانشگاهی نوشته شده درباره کم‌تر اثر ادبی کهن فارسی چنین کاری انجام گرفته، از سبک‌شناسی بهار گرفته تا مجموعه مقالات کنگره بزرگداشت بیهقی در دانشگاه فردوسی مشهد و مقالات متعدد از مجلات و چند کتاب مستقل درباره این اثر و چندین رساله منفرد دانشگاهی. هر یک از این آثار از زوایای مختلف به این متن نظر افکنده و برخی ارزشهای آن را کاویده و آشکار نموده‌اند، اما کم‌تر اثری در این میان می‌توان یافت که راز ادبیت این متن را تبیین کرده باشد و مشخص نموده که اصلاً آیا تاریخ بیهقی اثری ادبی هست یا خیر؟

البته این وظیفه مدرسان دانشگاهی رشته زبان و ادبیات فارسی است که به این پرسش پاسخ گویند و قضیه را روشن کنند، اما متأسفانه بیشترین هم‌استادان ادبیات مصروف حل مشکلات لغوی و زبانی و دستوری و احیاناً مشکلات تاریخی آن می‌شود و کم‌تر به تبیین ماهیت ادبی این اثر می‌پردازند، که تحصیل این مهم با توجه به گزیده‌خوانی و عدم لحاظ مکتب متن امری آسان و سهل نیست.

جلوه‌های ادبیت تاریخ بیهقی برخلاف خواهر خوانده‌های تاریخی آن مانند تاریخ جهانگشای جویی و تاریخ و صاف و... چندان آشکار نیست، زیرا این عروس نثر فارسی با چنان ظرافت و مهارتی آرایش شده است که در نگاه نخست و بدون تأمل، آراستگی پنهان آن به چشم نمی‌آید. بیهقی گاهی این خو بروی خویش را به زیورها آراسته، اما این سیمتن چنان زیبا شده که خود زیورها می‌آراید و مایه لذت خواننده را فراهم می‌آورد. لذت حاصل از خوانش تاریخ بیهقی، توأمان لذت خوانش غزل سعدی و غزل حافظ را تداعی می‌کند، لذتی که از صدق و حقیقت موجود در این اثر حاصل می‌شود یادآور صدق و حقیقت غزل بی‌پیرایه و آرایه سعدی است و لذت حاصل از آراستگی پنهان و هنرمندانه نهفته در آن، یادآور صنعتگری پنهان حافظ است. لذت حاصل از خوانش متن بیهقی لذتی پارادوکسی است، یعنی این که در عین حال که حاصل نوعی ادراک ذات‌الکیف است تا اندازه‌ای نیز حاصل ادراک بلاکیف نیز است و به همین سبب این متن به تعبیر نویسنده آن چنان (تاجی مرصع) بر سر زبان و ادبیات فارسی نشسته است.

شاید همین نزدیکی به کانون ادراک بلاکیف بوده که تاکنون محققان کم‌تر خطر کرده و در پی شناسایی راز ادبیت آن برنیامده‌اند. بیهقی در عین حال که سعی دارد اثر تاریخی متفاوتی خلق کند، تا اندازه‌ای نیز تلاش می‌کند با گزینش بعضی هنجارها و نظامهای ارزشی یا جهان‌بینی معینی، از دنیای تاریخی فراتر رود، او با برخورداری از توانش کیمیاگری که ویژه نخبگان است، از همان مصالحی که در دسترس بسیاری از مورخان هم عهد وی چون گردیزی و دیگران بوده، توانسته اثری با مایه‌های ادبی والا خلق کند که در نوع خود شاهکار بی‌همال به شمار آید.

بیهقی در تاریخ خویش که با اندکی تسامح می‌توان آن را اثر ادبی خواند برخلاف مورخان و نویسندگان دیگر که به خواننده

• متن در غیاب استعاره

دکتر حبیب‌الله عباسی

• سینا جهان‌باده

• انتشارات چوبک، چاپ اول، ۱۳۷۹

سراغ تاریخ بیهقی رفته و چنان که خود در مقدمه کتاب می‌نویسد: «سعی و هدفش آن بوده که تاریخ عصر بیهقی را با تاریخ بیهقی یکی نیندازد؛ چرا که عصر بیهقی دنیای ایستا و تمام شده است، ولی جهان متن تاریخ بیهقی همیشه در حال گسترش است، به هر فرهنگی که وارد می‌شود طیف ویژه‌ای می‌گیرد و قرائت نوینی می‌طلبد.»^۱

مؤلف با عنایت به مبانی نقد فرمالیستی و ساختارگرایی توانش ادبی لازم برای قرائت متن یافته و آنگاه به بررسی تقریباً همه جانبه ابعاد زیبایی‌شناسی تاریخ بیهقی پرداخته است. پس از مقدمه کوتاهی درباره بیهقی و نثر فارسی، متن تاریخ بیهقی را در سه بخش: در استفاده از امکانات زبانی، استفاده از امکانات ادبی و تاریخ بیهقی به مثابه داستان به تفصیل تمام بررسی و تحلیل نموده است و در نهایت نشان داده که در تاریخ بیهقی چگونه «کلام توانسته است تا حد شگونی هنری ارتقاء پیدا کند و از ابزار انتقال معنای صرف بودن درگذرد.»^۲

پانوشتها:

۱. اصطلاح متن پیشرو از آن رولان بارت است که آن را در مقابل متن واقعگرا به کار می‌برد، از دیدگاه وی متن واقعگرا خواننده را در مقام مصرف‌کننده صرف یک معنای ثابت در نظر می‌گیرد، حال آن که متن پیشرو خواننده را به یک تولیدکننده تبدیل می‌کند. متن نوع اول «قابل خواندن و نوع دوم قابل نوشتن نامیده می‌شود.»

۲. راهنمای نظریه ادبی معاصر، رامان سلدن، ترجمه عباس مخبر، تهران طرح نو، ۱۳۷۲، ص ۱۵۱-۱۵۲.

۳. همان، ۲۳۳.

۴. متن در غیاب استعاره، ۸.

۵. کتاب ماه ادبیات و فلسفه، شماره ۴۴، ص ۱۶، مقاله «جادوی شعر گذشتگان»، دکتر ضیاء موحد.

عنایت و التفاتی ندارند؛ به کردار شهرزاد قصه‌گوی که حیات خود را در گرو علاقه شهریار به قصه خویش می‌دانست، حیات اثر خویش را به عنایت و توجه خواننده منوط می‌داند و به همین منظور با استفاده از امکانات مختلف زبانی، ادبی و داستانی در پی خلق فضایی است که خوانندگان کتاب وی از طیفهای اجتماعی مختلف بتوانند در این فضا تنفس کنند. او به گزارش وقایع بسنده نمی‌کند بلکه درصدد آن است که روح حقیقت را گزارش کند. بیهقی با استفاده از امکانات ادبی و داستانی و شاعرانگی، خواننده را از شاهراه تاریخ که به سرعت به مقصد می‌انجامد به حاشیه‌ها و کناره‌ها می‌کشاند و با خلق چشم‌اندازهای زیبا، مایه التذاذ خواننده را فراهم می‌آورد، این چنین است که تاریخ بیهقی، «متن پیشرو»^۱ می‌شود. شاید بتوان مدعی شد که بیهقی بیش از آن که در پی خلق اثری تاریخی بوده در پی آفرینش اثری ادبی بوده است. او به کردار فردوسی که سراینده حماسه ملی منظوم ماست، حماسه تاریخی مشهور فارسی را خلق کرده است.

نویسنده کتاب در غیاب استعاره با اعتقاد به این امر که «اثر ادبی چیزی نیست که قائم به ذات باشد و به هر خواننده‌ای در هر دوره‌ای چهره واحدی بنماید. پادمانی نیست که جوهر بی‌زمان خود را در نوعی تک‌گویی آشکار کند.»^۲، همچنین با باور این امر که وقتی می‌توان در خوانش یک «متن پیشرو» به درک و دریافت تازه‌ای دست یافت که فضای فرهنگی تغییر کند و پرسش تازه‌ای درباره آن متن طرح شود. چون بدون داشتن پرسش تازه به سراغ متن رفتن به منظور درک و دریافت تازه از آن، شاید کاری عبث و بیهوده باشد. به

پشت لایه نخست داستان

هر چند پشت حصیر (۱۳۷۹) نخستین مجموعه داستان محمدرضا گودرزی (متولد ۱۳۳۶) است، اما بیش از یک دهه است که داستانهای او در مطبوعات چاپ می شود. البته در سالهای اخیر بیشتر به عنوان منتقد چهره نموده است. نقدش متکی به تئوری انتقادی مشخصی نیست، اما نشان از دیدی سالم دارد. با این تفصیل، کتاب او را با انتظاری بیشتر از «کتاب اول» نویسنده ای تازه کار می خوانیم.

پشت حصیر مجموعه ای از ۱۲ داستان کوتاه است که اغلب آنها پیش از این در مطبوعات ادبی چاپ شده است. اما گرد آمدن آنها در یک کتاب، سیر تکامل خلاقیت ادبی نویسنده را به نمایش می گذارد. از میان آنها دو داستان «شمشیر پلاستیکی» و «رز پژمرده» در حد بقیه نیستند. ای کاش گودرزی منتقد از گودرزی داستان نویس می خواست آنها را در کتابش نیاورد. احساسات و پایان شعاری، «شمشیر پلاستیکی» را ضایع کرده اند و «رز پژمرده» یادآور «من فقط آمدم تلفن کنم» مارکز است، بی آن که بتواند خواننده را در فضای کابوسناک و فهم ناپذیر داستان مارکز قرار دهد.

گودرزی به فضاها و آدمهایی می پردازد که داستان امروز ما می کوشد آنها را فراموش کند. او شناخت و تجربه زیستی مناسبی از زندگی مردم اعماق جامعه دارد و با به کار گرفتن لحن و تکیه کلامهای آنان به داستانها غنا و تازگی می بخشد؛ به طوری که در عمق صحنه، حضور هدایت و چوبک را حس می کنیم. مثلاً داستان «پشت در باز» از مکالمه دو آدم وازده و مفلوک در فضای یک مبال عمومی شکل می گیرد. دو وامانده ای که طی گفت و گویی زنده، همدیگر را می چرانند، عینیت سرد و ناتواریستی چوبک را به یاد می آورد.

گودرزی ساخت و پرداخت شخصیتها را نیز با بازسازی لحن آنها انجام می دهد. در عین حال، از این طریق، بینش آدمهای حاشیه جامعه و روان شناسی اجتماعی آنان را به نمایش می گذارد.

داستانهای «پشت حصیر» و «سند بی موتور» زبانی زنده و رنگین دارند.

هر داستان، تک گویی ضد قهرمانی است که ادعای لوطی گری دارد، اما هنگامی که باید واکنش نشان می داده، خود را پس کشیده است؛ و حالا با لحنی کتمان می کوشد خود را تبرئه کند. او چیزی را می گوید تا چیزهای مهم تری را پنهان کند، چنین است که از لایه لای

حرفهایش، واقعیت گم و پیدا می شود. در پایان داستان «پشت حصیر» - وقتی راوی می گوید: «بگو اصغر آقا، یعنی می بایست می رفتم بیرون؟ چرا رفتی توی لب و هیچ چیز نمی گویی؟» (ص ۱۵). نویسنده توضیح می دهد و قطعیتی به کار می بخشد که با فضای بازی وار داستان سنجیتی ندارد.

شگرد نویسنده در «سند بی موتور» درخشش بیشتری می یابد: راوی برای دستیابی به موتور هوندا، دوستی را به قربانگاه کشانده، اما همراه با او، موتور هم از دست رفته است. و حالا سرگور او برای قرآن خوانی کور درد دل می کند و به واقع برای موتور مرثیه می سراید. داستان به تدریج باز می شود و راوی در پرتو نگاه «دیگری» - نگاه معترض یا شکاک شنونده - به خود آگاهی می رسد. انگار برای رسیدن به درکی تازه از خود، یا رهایی از مشغله آزاردهنده ای که ذهنش را فرا گرفته نیاز دارد با چشمان انسانی دیگر به اعمال خود بنگرد.

درد دل راوی پیش مخاطبی کور، نشانگر هراس او از افشا شدن است. از همین رو، زبان نیز کتمانی تر و پیچیده تر شده، اما در هر حال روایت فرمی اعترافی یافته است. خواننده نیز ضمن خواندن، به تدریج راوی را کشف می کند. کشفی که در عین حال می تواند آینه ای رو به عملکرد خود او هم باشد، و داستان را از طنزی خلع سلاح کننده برخوردار کند.

این نوع داستانها «زخم شمشیر» بورخس را به یاد می آورند: مردی دارد داستان خیانتی را باز می گوید و تا پایان کار در نمی یابد که خائن خودش است. در داستانهای گودرزی هم خائنانی پیدا می شوند که آتش بیار معرکه اند؛ «بی تردید کسی که از دایی محمود فقط چیزهایی جسته و گریخته به آن غریبه گفته بود و حتماً همان وقت هم پشت آن ستون در تاریکی نشسته بود...» (از داستان «دنیا می گذرد» که غبارزدایی از داستان یک مرگ از پیش اعلام شده است و ماجرا با تردید از ورای روایتها گوناگون شکل می گیرد). خائنان با لحنی کتمانی حرف می زنند، تک گویی می کنند، اما با تغییر حالت شنونده (که در تغییر لحن گوینده آشکار می شود) درمی یابیم مکالمه ای بیان نشده بین آنان در جریان است و رابطه ای، بینابین سطور در حال شکل گیری است. بی آن که نویسنده به زبان آید، به

● پشت حصیر

حسن میرعباسی

● نشر سانس، چاپ اول، ۱۳۷۹

می‌شود.

نامه ملت‌مسانه‌ای که کلاته، کارمند ساده داستان «عریضه» به رئیس می‌نویسد حاوی جسارتی پنهان است. او در شروع نامه می‌گوید «حاشیه نووم» اما با طفره رفتن از «ماجرای اصلی» اطلاعات زیادی می‌دهد. او «به قصد مزاح» در فرم مخصوص اداره از تخصص سلمانی‌گری خود نیز یاد کرده است. در عین حال «شیفته ادبیات» هم هست و داستانهای مطایبه‌آمیز می‌نویسد. هر چند خود را دست کم می‌گیرد و نوشته‌هایش را «لاطائلات» می‌خواند، اما وقتی آقای بلورچی از او می‌خواهد در ساعات بیکاری، سرش را اصلاح کند، به او برمی‌خورد. «می‌بینید که بنده را به چه روزی کشانده‌اند؟ من! کلاته، نویسنده داستان‌های مسلسل پرطرفدار...» آنگاه به قصد مبارزه با قدرت‌نمایی بلورچی، از ماجرا داستانی ساخته است که با نثری متفاوت با نثر «عریضه» ضمن آن می‌آید. اما معتقد است نیمه پایانی داستان هنگام چاپ عوض شده. در متن چاپ شده، سلمانی قصد جان کسی را می‌کند که زیر تیغش نشسته است.

حالا، کلاته که بعد از چاپ داستان مورد غضب رئیس قسمت قرار گرفته، دارد با نوشتن عریضه‌ای برای رئیس اداره، از خود رفع اتهام می‌کند. لحن او به این طرح ساده، پیچیدگی داستانی می‌بخشد. واقعیتی که داستان قصد بیان آن را دارد از بازی با زبان پدید می‌آید. لحن کتمان‌ی - و سرنخهایی که نویسنده با تکرارها و شیوه کنار هم نهادن کلمات به دست می‌دهد. شخصیت موزی و آب زیرکاه کلاته را می‌شناساند.

داستان دو لایه دارد: لایه نخست برای رد گم کردن است و ایجاد فضایی تا داستان اصلی در لایه دوم جا خوش کند؛ ضمن این که در لایه نخست سعی در کتمان آن می‌شود. به این ترتیب، دو لایه داستان همدیگر را نقض می‌کنند و پارادوکسی که پدید می‌آید، طنزآفرین است. نویسنده از بیان مستقیم می‌پرهیزد و داستانی کنایی و تأویل‌پذیر می‌آفریند که هم داستان است و هم نقد شیوه‌ای از داستان‌نویسی.

پشت حصیر یکی از مجموعه داستانهای قابل توجه سال ۷۹ است. وجود داستانهایی چون «سند بی‌موتور» و «پنج پر قرمز» در این مجموعه، ما را مشتاق خواندن کتاب بعدی گودرزی نگه می‌دارد.

شکلی نمایشی، وجود پنهان را از نظر این مکالمه گوشزد می‌کند. تنوع فرم داستانهای گرد آمده در کتاب، از منش تجربه‌گرایانه نویسنده خبر می‌دهد. «گزارش ناتمام» به شکل بازجویی سروان از مردی نوشته شده که جسدی را پیدا کرده و به کلاتری خبر داده، اما حالا به عنوان متهم مورد بازخواست قرار گرفته است. در فضای آکنده از شک و تردیدی که ساخته می‌شود گزارش ناتمام می‌ماند و خواننده باید با تخیل خود آن را به جایی برساند: متهم کیست؟ یابنده جسد، سروان، و یا...؟

در «غبار» فضا تدریجاً نمادین می‌شود تا تأثیر کار از خود بیگانه‌کننده را بر کارگران کارگاه بنمایاند. در «ناسور» نیز هر چند فضا و همناک می‌شود اما همه بدعت داستان در پایانبندی حیرت‌انگیز و تکان‌دهنده آن است. «پنج پر قرمز» تازگی بیشتری دارد و از پیچیدگی ذهنی شاعرانه‌ای خبر می‌دهد: مردی در راه در اندیشه سیمین عذار است. پرهیب زنی را می‌بیند که دمی بعد در طوفان ناپدید می‌شود. مرد پیش می‌آید تا به مجلس رقصی می‌رسد. سیمین عذار بین دایره جماعتی سرخوش می‌رقصد. از آنان کسی مرد را نمی‌بیند. «انگار در مقابل واقعیت وجود آنها، حضور او یک وهم یا رویا بیشتر نبود». تیغی بر انگشت می‌کشد و بالک‌های خون، پیراهن رقصنده را نشان می‌کند. به خانه می‌رسد، سیمین عذار آنجاست و منکر رقص در میان بیگانگان. مرد اما با دیدن لک خون بر پیراهن وی، داس به دست، سر در پی‌اش می‌نهد. اما باز در خم جاده است و اسیر خورشید و سراب. دوباره در موقعیت پیش از دیدن رقص قرار دارد. پس دیدن رقص خیالی پیش نبوده است، اما با سوزش انگشت چه کنیم که نشانه زخم زدن به خود در هنگام تماشای رقص است؟

انگار همچون مرد رهگذر در جاده‌ای تفته از گرما روانه‌ایم و شبح آدمیان از دل وهم و سراب می‌روید. فضای لرزان بین واقعیت و خیال، به لایبرنتی از واقعیت - خیالهای درهم پیچنده - تبدیل

سوز سرد او آخر...

پیش از همه زمان. یعنی ظرفی که این اجرای نامربوط را در خود جا داده است. دیگر این که اگر فهمیدید چه کسی کیست؟ و چه زمانی کی؟ و چه مکانی کجا؟ ما هم... این فضای غالب داستان «ویشناسب روشنفکر» است. اما در این داستان حضور راوی (نویسنده) با روایت ممزوج شده است. همین امر سبب شده که این داستان به صمیمیت برخی دیگر از داستانهای مجموعه از جمله «ما سکوت»، «هفت کلام آخر اردشیر» و... نرسیم. نوعی حضور طعنه زن که جابه جا فرزادگی خود را به رخ می کشد. هر چند در این داستان نیز فضاسازی و روایت بی نقص در طول جاری داستان جریان می یابد.

□

جدال قدیمی میان هنرمندانه زیستن و تنها زیستن بی هیچ هنری. این شالوده داستان مادر بزرگ گفت: «می آرزید؟» است. حرف تازه ای در این داستان بیان نمی شود، جز این که این جدال قدیمی و بسیار گفته شده در ظرف کم تر کار شده ای (نقاشی) ریخته شده است. اگر عصبانی نمی شوید باز هم باید بگویم در این داستان نیز با وجود کهنگی مضمون نویسنده در فضاسازی پرداخت شده و روایت سهل و ممتنع، کم نمی آورد. گودی بالشی فرو رفته، آستینهای باز بلوزی آونگان میان آسمان و زمین دنبال آویزی، نور راه راه روی صورت مرد...

□

اما جشن اصلی و باشکوه برای تخیل مهار نشدنی و رهایی از بوی زمان زنده (و شاید توهم زمان زنده) داستان «بعد از صد سال مردی» است. در این داستان زمان، بازیگر اصلی است. امتدادی که از یک میهمانی به میهمانی دیگر کشیده می شود. از تابیلویی به روح زنی و از آن به جسم مردی و باز روح مردی و جسم زنی و باز... و همه در فضایی تیره گون و ماه زده. انگار آدمها همه راهی به بیرون - بیرون از خود و دنیا. و هر آنچه امکانات بشری می نامیم... و آیا این تناقض نیست. برون رفت بشر از امکانات بشری. ادبیات یکی از هیجان انگیزترین راههای محقق کردن این آرزوست و مگر در همین داستان نمی خوانیم مردی زن می شود و زنی مرد و ما...

من البته ترجیح می دهم از گرما بپزم تا از سرما یخ کنم. اما از سرما لرزیدن را هم به سکون هوای معتدل ترجیح می دهم. داستانهای خانم امیری کارت دعوتی است به قطب جنوب شاید هم شمال. و اگر به سوز سرد او آخر پاییز هم علاقه مند باشید به سرزمینی خواهید رفت آسمانش تماماً سربی. بی وقفه پای بر برگهای زرد و شاخه های خشک می گذارید و وقتی صدای شکستن خشک برگها و شاخه ها را می شنوید، انگار جایی از وجود خودتان... و بعد اگر بخواهید به دور دستها - جایی که سربی آسمان و قهوه ای زمین به هم می رسند - نگاه کنید، شاخه های عریان درختزار تنک روبه رو، نمی گذارد و اگر...

□

قطارهایی که روی ریلهای معمولی حرکت می کنند به دلیل اصطکاک چرخها و ریل، سرعتی محدود دارند، اما فن آوری جدید برای به حداقل رساندن اصطکاک، فضای میان قطار و ریل را بالشی از هوا پر کرده است. به همین سبب است که قطارهای امروزی گاه تا سرعتی معادل پانصد کیلومتر در ساعت حرکت می کنند. شخصیت اصلی داستان «ما سکوت» انسان را یاد بالش هوای میان قطار (مرد) و ریل (هستی) می اندازد. انگار او وظیفه ای جز سهل کردن زندگی مردش ندارد و همه رسالتش در زندگی دیده نشدن است. خودش در این باره می گوید: «خیلی ها در خیابان به من تهنه می زدند و بعد بهت زده نگاهم می کردند. می گفتند: «اوه ببخشید. ندیدمتان» انگار درست در لحظه برخورد با آنها روی پیاده رو ظاهر شده بودم و قرار هم بود بعد از آن ناپدید شوم.»

اگر داستانهای مجموعه هولا... هولا این قدر به فضاسازی یکسان متکی نبود (فضاسازی ای که بدون استثنا چیره دستانه پرداخت شده) می گفتم «ما سکوت» بهترین داستان مجموعه است و یکی از بهترینهای این سالها درباره «ما هیچ... ما نگاه» زنان از زبان زنان. بی هیچ فریاد و ادایی. اما فضاسازیهای یکسان، عبوس، ماتم زده و مملو از سرمای خننده، باعث شده داستانهای خانم امیری به تنهایی استقلال مناسبی از کل مجموعه پیدا نکنند.

□

همه چیز درهم برهم است. خیابانها، رابطه ها، تولدها، مرگها، و

● هولا... هولا
● ناتاشا امیری
● انتشارات نیم نگاه، چاپ اول، ۱۳۸۰

در نوسان است و در نهایت...
در این داستان نویسنده با لحنهای مختلف در روایت دست و پنجه نرم کرده است که تا حد زیادی از پس آن برآمده است. اما گاهی حس می شود نتوانسته از خودگذشتگی کند تا شخصیت اصلی فدای قدرت نمایی او نشود.

□

در داستان «سنبیل الطیب» نویسنده (راوی) نتوانسته خودداری اش را حفظ کند و خود به نقد پیرامون پرداخته است. زمانی که راوی (نویسنده) خود را عیار زندگی کند، خواننده تا حد زیادی اعتمادش را به روح داستان از دست می دهد. دیگر این که در این داستان در هم روندگی ماجراهای گوناگون به خشکی صورت گرفته است. در حالی که در دیگر داستانها مجموعه لایه های مختلف روایت بر هم می لغزند به جای آن که...

□

اما راز موفقیت مجموعه هولا... هولا تعادلی به غایت، بین جزئیات و کلیات است. مفاهیمی عمیق مانند عشق و مرگ از میان صدای به هم خوردن ظروف، بخار قهوه ای تلخ، کیسه زباله ای شب مانده و... به سطح داستان می آید. تنها یک روح حساس و آگاه می تواند چنین توازن ایجاد کند.

پایان سخن این که داستانهای خانم امیری به چنان سطحی از هویت و فردیت رسیده اند که نمی توان آنها را جدی نگرفت. فقط می توان با فضای پیچیده در میان سطور، کنار نیامد و هم سلیقه ای نکرد.

پانوشتها:

۱. ناتاشا امیری، هولا... هولا انتشارات نیم نگاه، ص ۱۳.
۲. نام آخرین مجموعه شعر سهراب سپهری.
۳. ناتاشا امیری، هولا... هولا، انتشارات نیم نگاه، ص ۱۶۷.

دو نکته درباره داستان «موش کور»:

جریان عادی زندگی معمول آنقدر عجیب و هول انگیز است و احساسها و حرکات خاموش آدمها در برابر ناهمگونیهای پیرامون آنقدر خردکننده، که نیاز به اغراق در احساسات و درشتی در حرکات نیست. چیزی که در شخصیت اصلی داستان «موش کور» دیده می شود، آن هم به نحوی...

اما یک زنگ خطر برای نویسنده! شما در داستان موش کور - که بلندترین داستان مجموعه هم است - وارد وادی تعریف خطی یک ماجرا شده اید. آن هم با ساختنی کلاسیک، یعنی مقدمه، میانه، اوج و پایان. در این داستان شما به هویت رمان نزدیک شده اید. در رمان، ثقل اصلی بر خود زندگی است و نه چگونه تعریف کردن آن. پس افتادن در دهلیز پرخطر چگونه گفتن زندگی - اغراق در احساسات و درشتی در حرکات - نباید مانع از نورپردازی بر خود زندگی شود. نقطه ضعفی که در این داستان دیده می شود.

□

«توصیه می کنم سعی نکنید در مورد او به نتیجه قطعی برسید.»^۳ این جمله ای است درباره شخصیت اصلی داستان «دیگر بین ما نیستی» از زبان کسی. جمله ای که راز اصلی داستان را در خود نهان دارد. او در میان روایتیهای مختلف دیگران از یک قدیس تا «فاستوس»

زبان فارسی را خوب بشناسیم و خوب بشناسانیم

کتاب
ملاطیات و فلسفه / فردین واردييهشت ۱۳۸۱

کتاب ملاطیات و فلسفه / فردین واردييهشت ۱۳۸۱

درباره ارزش زبان فارسی در مقدمه کتابهای زبان فارسی دوره دبیرستان این جملات را می‌خوانیم: «زبان فارسی یکی از چند زبان ارجمندی است که از گذشته‌های بسیار دور آثار مکتوب گرانقدری از آن به جای مانده که دربردارنده ارزشهای والای انسانی است... و نه تنها ایرانیان علاقه‌مندند بلکه بسیاری از غیرایرانیان با شور و شوق، این زبان را فرا گرفته‌اند». مهم‌تر از همه این که ادبیات ایران - که در جهان مقامی بس شامخ دارد... - به این زبان سروده و نوشته شده است. پس بر ماست که زبان فارسی را گرامی بداریم و آن را خوب بشناسیم و بشناسانیم...^۱

این جملات، و عبارات بعد از آن چنان شورانگیز و البته فریبنده است که با خود فکر می‌کنید، این کتاب دریایی از اندیشه‌های بلند و دستورات محکم و نظریات معتبری است برای شناخت و فهم عمیق ارزش زبان فارسی، چنان که هر فرد بی‌علاقه و بی‌توجه به این امر را به سوی خود جلب خواهد کرد، چه برسد به دانش‌آموزان این دوره که حتماً با عشق و علاقه فراوان گوش جان به سخنان معلمی می‌سپارند که یاد دهنده مطالب این کتاب است، اما با تأسف و وقتی کتاب را باز می‌کنید و نوشته‌های آن را که همه فقط به منظور «تقویت و به کارگیری مهارت زبانی است و باعث توفیق در فراگیری سایر علوم و معارف از جمله ادبیات خواهد بود»^۲ می‌بینید و می‌خوانید، آن وقت مانند من و هر معلم ادبیات دیگر در سایر دبیرستانهای این کشور، دچار سردرد و پریشانی می‌شوید که این دیگر چه کتاب دستور زبانی است؟

ادعای مؤلفان این کتابها این است که این «کتاب در چهار حوزه زبان‌شناسی، دستور، نگارش و املا تهیه شده است» و خصوصاً بخش زبان‌شناسی آن ضمن این که درک عمیق و درستی از زبان به دانش‌آموز می‌دهد و او را با مقوله زبان آشنا می‌سازد، به طور غیر مستقیم در فهم دستور فعلی نیز یاریگر است.^۳

حال آن که «تشریح فرضیه‌های اثبات نشده زبان‌شناسی در کتابهای درسی»^۴ با وضعی نامطلوب و درهم، قادر به انجام چنین رسالتی نیست، خصوصاً که عقاید این زبان‌شناسان از جمله چامسکی «برای خودش هم مسجل نشده و در پذیرش آن زبان‌شناسان ملل مختلف شک و تردید دارند»^۵ آن وقت می‌بینیم با آمیختن نظرات خود و ترجمه آثار این زبان‌شناسان، مطالبی را در

کتابهای درسی گنجانده و آن را پراز نمودار درختی و اصطلاحاتی چون گروه اسمی و فعلی، وابسته، تکواژ...^۶ کرده‌اند که معلم دچار سردرگمی می‌شود و از آن بدتر، دانش‌آموزی که باید آنها را فرا بگیرد، بارها از زبان دانش‌آموزان شنیده‌ام که بسیاری از قواعد این کتاب جز اشکال آفرینی در زبان، خاصیت دیگری ندارد، مثلاً در کتاب زبان فارسی (۵) برای فهماندن قواعد معنایی زبان این مثال آمده: «پرندۀ آسمان آبی را نشانده است» یا «کیفم با دلخوری مژداهش را تراشید». در ادامه توضیح داده شده که «این جمله‌ها از نظر قواعد نحوی درست است، اما هیچ کدام جزء جمله‌های عادی زبان نیستند. در این مرحله از سخن، صافی دیگری وجود دارد که جمله را از نظر معنایی بررسی می‌کنند... که به آن قواعد معنایی می‌گویند»^۷ و دانش‌آموزان با خواندن این جمله بارها با خنده گفته‌اند، مگر ما دیوانه‌ایم که چنین جمله مسخره‌ای را بگوییم. پس با این اوصاف لازم است ایرادات کتاب را بررسی کنیم:

۱. اولین ایراد نگارنده به بحث انواع جمله‌های ساده است. طبق نوشته کتاب، جمله‌ها به گذرا و ناگذر تقسیم می‌شوند و گذراها خود به گذرا به مفعول، گذرا به مسند و گذرا به متمم. علاوه بر این بعضی جمله‌ها، هم مفعولی مسندی، هم متممی مسندی و هم دو مفعولی هستند، ناگذراها را دو جزئی (نهاد و فعل) می‌گویند. در بخش گذراها، در گذرا به مفعول بحثی نیست، اما گذرا به مسند محل اشکال است. طبق تعریفی که در کتابهای راهنمایی از مسند شده، مسند را به جمله‌هایی نسبت داده‌اند که فعل ربطی دارد و فعل ربطی هم ناگذر (لازم) است و چون این فعل مفهوم کاملی ندارد، نیاز به مسند دارد و اصلاً «مسند جزئی است که با فعل ربطی به نهاد منسوب می‌شود».^۸ حال نه تنها عنوان گذرا را به فعل اسنادی داده‌اند بلکه نقش مسند را غیر از این نوع جمله‌ها به هر کلمه دیگری که نمی‌توانند برای آن نقشی پیدا کنند می‌دهند. برای مثال در جمله‌هایی که می‌خواهند به زور فعل آن را ساده بگیرند جزء مرکب ساز فعل را مسند می‌نامند:

علی چراغ را روشن کرد
نهاد مفعول مسند فعل

و دلیل منطقی آنها این است: چون در جمله «چراغ روشن

و چون سال هزارم فرا می‌رسد... هیزم فراوانی گرد خویش می‌آورد و بر بالای آن می‌نشیند. در سؤال خواسته شده که جمله‌ها را تفکیک و نوع آن را تعیین کنند.^{۱۱} وقتی دانش‌آموزان به این جمله آخر می‌رسند باید بگویند «می‌نشیند» دو جزئی است (نهاد و فعل) یعنی «فقس می‌نشیند» اما چنین به نظر می‌رسد که ناقص است و باید حتماً قید «بر بالای آن» جزو ارکان اصلی محسوب شود. ناگفته نماند که فعل جمله قبل هم ایراد دارد. ظاهراً خواسته‌اند که فعل ساده باشد، نوشته‌اند «... گرد خویش می‌آورد» که باید «فراهم می‌آورد» باشد. همچنین فعل «خرید» که در کتاب راهنمایی فقط مفعول می‌خواهد؛ پرویز کتابی خرید^{۱۲}، در دبیرستان هم مفعول می‌خواهد هم متمم: کتاب را از کتابفروشی خریدی؟^{۱۳}

آیا بهتر نیست بحث گذرا و ناگذر را به همان داشتن مفعول یا نداشتن آن ختم کنند و بقیه را به این صورت مطرح نمایند که فعلها به مناسبت جمله یا داشتن خصوصیتی، گاهی نیاز به جزء دیگری دارند که آن متمم یا مسند است. به این ترتیب خودشان هم دچار تناقض گویی نمی‌شوند.

برگردیم به نقش مسند، همان‌طور که گفته شد مسند نقشی است که برای نامگذاری هر کلمه بی‌نام و نشانی استفاده می‌شود. برای مثال جمله‌هایی که به دلیل داشتن فعلهایی خاص (که معنای اولیه خود را به مناسبت جمله از دست داده‌اند و به قول مرحوم دکتر خیامپور فعلهای ناقص معنایی هستند)^{۱۴} هم به مفعول محتاج‌اند هم به جزء دیگری که تا چند سال قبل آن را تمیز می‌نامیدند و اکنون آن را مسند می‌گویند:

مردم ایران	حافظ را	لسان الغیب	می‌خوانند ^{۱۵}
نهاد	مفعول	مسند	فعل

لسان‌الغیب که به حکم دستور سنتی تمیز است اینجا مسند می‌شود. البته به نظر نگارنده تمیز هم اسم درستی نیست (یادآور می‌شود دکتر خیامپور این نقش را متمم فعل ناقص نامیده‌اند)^{۱۶}، زیرا تمیز بنا به تعریفی که در دستور زبان عربی دارد کلمه‌ای است که برای تکمیل بیشتر و زفع ابهام از معنی جمله می‌آید نه برای رفع نقص و جبران کمبود. مثلاً: علی افضل منک علماً. اینجا علماً، یعنی از

است، «روشن» مسند می‌شود پس در جمله قبلی هم مسند است. گذرا به متمم هم خود مصیبت دیگری است. طبق مطالب کتاب، فعل این نوع جمله‌ها به حرف اضافه خاصی احتیاج دارد؛ مثلاً جنگیدن با، ترسیدن از، که اسم بعد از حرف اضافه «متمم اجباری» می‌شود. مثال کتاب در این باره این است: هیچ آزاداندیشی با حقیقت نمی‌جنگد.^{۱۷} اما بارها با جنگیدن جمله‌هایی ساخته‌ایم بدون حرف اضافه «با»؛ مثلاً: او برای آزادی می‌جنگد. (معلوم نیست با چه کسی؟ اما جمله کامل است و نقضی ندارد) همچنین: او شجاعانه می‌جنگد. مسلماً مفهوم «با دشمن» در جمله پنهان است ولی نبودن ظاهری آن، نقضی بر جمله وارد نکرده است.

پس این گذرا به متمم بودن و داشتن متمم اجباری، چه نوع اجباری است که در خیلی موارد به راحتی می‌توان آن را حذف کرد یا جایگزینی برایش گذاشت. برعکس این مورد، فعلهایی را که ناگذر دانسته‌اند در پاره‌ای جمله‌ها با توجه به فضای جمله می‌بینیم که حتماً متمم می‌خواهد. برای نمونه فعل «نشست» که در کتاب سال اول، ص ۵۴، ناگذر است، در تمرینهای کتاب سال دوم جمله‌ای است با فعل «می‌نشیند» که با توجه به حال و هوای جمله نمی‌توان آن را دو جزئی دانست، بلکه جزء سومی لازم دارد که علی‌الظاهر قید است (قید مکان، و طبق تعریف و خصوصیت قید می‌توان آن را حذف کرد) ولی وجودش اینجا لازم است، یعنی بدون آن این جمله کمبود دارد و به قول دانش‌آموزان «انگار این جمله یک جوری است». عبارت چنین است:

«فقس مرغی خوش رنگ و خوش آواز است... هزار سال می‌زید

نظر علمی، (علی از نظر علمی از تو برتر است) و در صورت نبودن کلمه علماً جمله ناقص نمی‌شود.
در متون فارسی گاهی به چنین نقشی برمی‌خوریم، برای نمونه این بیت شهید بلخی:

با ادب را ادب سپاه پس است

بی ادب با هزار کس تنهاست

نثر مصرع اول چنین است:

ادب	برای	با ادب	سپاه پس	است.
نهاد	متمم	مستند	فعل	

سپاه ظاهراً نقشی ندارد، چون می‌توان آن را حذف کرد و از طرفی وجود آن را چنین تعبیر می‌کنیم: ادب برای با ادب (به عنوان سپاه یا از نظر سپاه بودن) پس است. پس نقش آن تمیز است. این نقش را در جمله‌های روزمره هم به کار می‌بریم مثلاً:

«برای	خواهرم	روسی	سوغات آوردم».
متمم	مفعول	فعل	و نهاد

سوغات تمیز است چون هم می‌شود حذفش کرد هم می‌توان گفت (به عنوان سوغات). حالا اگر قرار باشد این دو کلمه را مستند یا هر اسم دیگری بنامیم درست نیست، چون مستند غیرقابل حذف است. از طرفی همان‌طور که گذشت طبق تعریف آن، مستند جزئی است که با فعل ربطی به نهاد منسوب می‌شود.

۲. مورد دیگر جملات دو مفعولی است، یعنی جمله‌هایی با فعل متعددی که با پسوند (اند، انید) دوباره متعددی می‌شوند: کودک غذا می‌خورد، که می‌شود: مادر به کودک غذا خوراند. گاهی این جمله را به صورت «مادر کودک را غذا خوراند» یا «مادر کودک را غذا داد»^{۱۷} عوض می‌کنند (که البته امری عادی است) و آن را دو مفعولی می‌نامند. در چنین جایی که «را» به معنای حرف اضافه «به» و متمم ساز است و با این کار ارزش معنایی خود را از دست می‌دهد، چه لزومی دارد بنابر ظاهر جمله، آن را دو مفعولی بنامیم. این عمل باعث می‌شود معانی مختلف «را» (به، از، در، برای) کم‌کم فراموش شود. با وجود کثرت آن در متون گذشته و حال - مثلاً: حاتم طایی را گفتند... یا حکیمی را پرسیدند...

۳. مورد دیگر، نامگذاری اسم و صفتهای غیر ساده‌ای است که یک جزء آن «ونده» است. در کتابهای جدید دبیرستانی این نوع کلمات مشتق نامیده می‌شود. «اسم مشتق اسمی است که یک جزء آن معنای مستقل ندارد: آموزش، خوبی، عروسک...»^{۱۸} در صورتی که اصطلاح مشتق در کتابهای راهنمایی برای کلماتی استفاده می‌شود که در آن بن فعل وجود دارد: افزایش، شایسته، دانش، بسته.^{۱۹}

۴. مورد دیگر بحث جنجال برانگیز فعل ساده و مرکب است. طبق دستورالعملی که این کتابها صادر کرده‌اند به ندرت می‌توان فعل مرکب یافت، زیرا با قراردادن حرف «ی»، «ها» و «تر» بین دو جزء فعل به شرط داشتن معنای درست، فعل، مرکب نیست: روشن کرد - روشن تر کرد و کلاً گسترش‌پذیری را ملاک ساده بودن فعل دانسته‌اند: کارکرد - کارها کرد - کار زیادی کرد. اما جالب این‌که فعلی که خود کتاب مرکب دانسته با همین دستورالعمل ساده می‌شود: دست برداشتن،

فرود آمدن،^{۲۰} که می‌توان گفت: «دست از سرم برنداشت» و «چنان فرودی آمد که حظ کردم». این فعلها مرکب نیست چون بین دو جزء فاصله افتاده است.

جالب‌تر این‌که یکی از راههای مرکب بودن یا نبودن فعل را کاربرد آن در جمله ذکر کرده‌اند: مثلاً طلب کردن، اگر بگوییم از او طلب پول کردم، ساده است ولی، از او پول طلب کردم، مرکب است. مثال کتاب این است: علی پیشرفت درسهایش را مرتباً به خانواده‌اش اطلاع می‌دهد (مرکب) علی از پیشرفت درسهایش هیچ اطلاع جدیدی به خانواده‌اش نداد (ساده).^{۲۱} اینجا از مؤلفان محترم می‌پرسیم، مگر تعریفی که مرحوم دکتر خانلری در کتاب تاریخ زبان فارسی خود، از فعل مرکب داده‌اند چه ایرادی دارد که ما باید با این دستورالعمل محکم و بی‌عیب شما (!) خود را به در دسر بیندازیم؟ در کتاب تاریخ زبان می‌خوانیم: «اصطلاح فعل مرکب را به افعالی اطلاق می‌کنیم که از دو کلمه مستقل ترکیب یافته‌اند. کلمه اول اسم یا صفت است که تغییر نمی‌پذیرد... و از مجموع آنها معنی واحدی دریافت می‌شود... مثلاً خراب ساختن که از خواندن آن دو مفهوم خراب و ساختن که با یکدیگر متضادند به ذهن نمی‌آید، بلکه خواننده یک معنی، یعنی ویران کردن را درمی‌یابد. نمونه‌های دیگر: آرایش کردن، پایمردی کردن، افسوس کردن، حيله ساختن، سعی نمودن...»^{۲۲} در این نمونه‌ها با قرار دادن کلمه یا کلماتی بین دو جزء، معنای اصلی به هم نمی‌خورد. مثلاً پایمردیها کرد، حيله عجیبی ساخت، سعی هانمود، هیچ تفاوتی با صورت قبلی ندارد، همچنان که در مثال کتاب (اطلاع دادن)، هیچ تغییر معنایی حاصل نشده است.

۵. این مورد، حذف به قرینه است خصوصاً قرینه معنوی. برای آموزش این مورد چنین مثالی آورده شده: «مردی از کوچه می‌گذشت کودکان در کوچه سرگرم بازی بودند، پرسید...» در توضیح مطلب چنین می‌خوانیم که «چون هیچ نشانه‌ای در جمله نیست و تنها از مفهوم عبارت می‌توان فهمید عمل پرسیدن از کودکان انجام گرفته است، پس کودکان به قرینه معنوی حذف شده است.»^{۲۳}

این مثال غلط و توضیح نادرست آن چنان واضح است که دانش‌آموزان با خواندن آن می‌پرسند مگر کلمه کودکان در جمله قبل نیامده و اصلاً اگر مرد از کودکان نپرسیده، پس از چه کسی سؤال کرده است؟ مسلم است که از کودکان که در حال بازی بودند سؤال شده است. پس به خاطر ذکر کلمه در جمله قبل حذف به قرینه لفظی است نه معنوی.

حذف به قرینه معنوی همان‌طور که از اسمش پیداست، آن است که خواننده یا شنونده از معنا و مفهوم عبارت، قسمت حذف شده را دریابد، بدون هیچ اشاره لفظی. مثلاً جمله «خدایا شکر» که می‌شود گفت اصلش چنین است: خدایا تو را شکر می‌گویم، یا «کلمه - جمله‌ها: سلام (سلام بر تو باد)، کمک (به من کمک کنید)، آتش (اینجا آتش گرفته است)، یا جملاتی که با نام خدا شروع می‌شود: ای نام تو بهترین سرآغاز (ای کسی که نام تو بهترین سرآغاز است)، به نام خداوند جان و خرد (آغاز می‌کنم)، همچنین شبه جمله‌ها: دریغ (دریغ می‌خورم).

۶. مطلب مهم دیگر غیر از بخش دستوری، قسمت املاست. درباره این امر قابل اهمیت در کتاب اول دبیرستان می‌خوانیم: «راستی تاکنون فکر کرده‌اید برای چه املا می‌نویسیم؟»^{۲۴} در ادامه توضیحاتی آمده مبنی بر این که املا نوشتن چه ارزشی دارد و چه مهارتهایی را در ما افزایش می‌دهد و سرانجام بعد از همه این تعریف

دوره‌های آموزشی بیش از دانشگاه مناسب نیست»^{۳۸}، اما معلوم نیست به چه مناسبت در کتابهای درسی مدارس وارد شده است؟

پانوشته‌ها:

۱. کتاب زبان فارسی ۱، ۲، ۳ و ۴ (مقدمه).
 ۲. همان.
 ۳. همان.
 ۴. مقاله «دریغ است ویران شود فارسی»، نشر دانش، شماره چهارم، زمستان ۱۳۷۹، ص ۱۲.
 ۵. همان.
 ۶. همان.
 ۷. زبان فارسی ۵، ص ۱۲.
 ۸. فارسی اول راهنمایی، ص ۶۴ و ۱۳۰.
 ۹. زبان فارسی ۳ و ۴، ص ۲۵.
 ۱۰. همان، ص ۲۲ و ۲۳.
 ۱۱. همان، ص ۲۸.
 ۱۲. فارسی اول راهنمایی، ص ۸۳.
 ۱۳. زبان فارسی ۵، ص ۹۵.
 ۱۴. دستور زبان فارسی، ص ۷۴ و ۷۰.
 ۱۵. زبان فارسی ۵، ص ۹۶.
 ۱۶. دستور زبان فارسی، ص ۷۱ و ۷۰.
 ۱۷. زبان فارسی ۵، ص ۹۷.
 ۱۸. زبان فارسی ۴ و ۳، ص ۱۰۳ و ۱۰۲.
 ۱۹. فارسی سوم راهنمایی، ص ۵۰ و ۴۹.
 ۲۰. زبان فارسی ۴ و ۳، ص ۷۴.
 ۲۱. همان، پانویس.
 ۲۲. تاریخ زبان فارسی، ج ۲، صص ۱۷۰-۱۲۷ (از ص ۱۳۰ تا ۱۷۰ مربوط به مثالهاست).
 ۲۳. زبان فارسی ۵، ص ۶۴ و ۶۳.
 ۲۴. زبان فارسی ۲ و ۱، ص ۴۰.
 ۲۵. همان، ص ۴۱.
 ۲۶. زبان فارسی ۴ و ۳، ص ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۷۷.
 ۲۷. زبان فارسی ۵، ص ۵۷ و ۵۶.
 ۲۸. نشر دانش، اسفند ۱۳۷۹، ص ۱۳ و ۱۲.
- (تذکر: جمله‌هایی که با خط تیره زیر آنها تأکید شده، از نگارنده است.)

منابع:

- کتاب زبان فارسی ۲ و ۱ (۲۰۷۲) سال ۱۳۷۸.
- کتاب زبان فارسی ۴ و ۳ (۲۲۰/۲) سال ۱۳۷۸.
- کتاب زبان فارسی ۵ (۲۴۹/۳) سال ۱۳۷۹.
- کتاب فارسی سال اول راهنمایی، سال ۱۳۷۷.
- کتاب فارسی سال دوم راهنمایی، سال ۱۳۷۸.
- کتاب فارسی سال سوم راهنمایی، سال ۱۳۷۹.
- تاریخ زبان فارسی (۳ جلدی)، پرویز ناتل خانلری، نشر نو، تهران ۱۳۶۵.
- نشر دانش (مجله)، سال هفدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۳۷۹.
- دستور زبان فارسی، عبدالرسول خیامپور، نشر کتابفروشی تهران، چاپ هشتم، شهریور ماه ۱۳۷۲.

و تمجیدها از املا، به این نتیجه می‌رسیم که به جای این که هر هفته املائی بنویسیم، در سال تنها چهار املائی کاملاً مشخص از لغات موجود در دو کتاب ادبیات و زبان فارسی (هر بار مجموع لغات هفت درس از هر کتاب) خواهیم نوشت.

حال می‌پرسیم آیا با این همه طول و تفصیل که برای ارزش املا بیان شده، با چند کلمه مشخص (که متأسفانه بعضی معلمان به دلیل کمبود وقت برای تدریس، از همین هم دریغ می‌کنند) می‌توان به اهداف املا نویسی دست یافت؟ یعنی می‌توان در یک تک‌زنگ، آن هم دو ماه یکبار، با چند کلمه «دقت و حافظه را تقویت کرد، شنیده‌ها را بهتر درک نمود، با تلفظ صحیح کلمات و جملات آشنا شد و بالاخره شنیده‌ها را درست، زیبا و خوانا نوشت»؟^{۲۵}

واقعاً این اعجاز می‌کند زیرا من چنان شاهکارهایی از دانش آموزان سال سوم دبیرستان و پیش دانشگاهی دیده‌ام که حیفم آمد نمونه‌ای ذکر نکنم: دانش‌آموزی برای مدیر مدرسه نامه‌ای نوشته، درخواست خود را بیان می‌کند. شروع نامه چنین است: «حضور مدیر محترم خانم واعض (خانم واعظ) و دانش‌آموز دیگری به نمره انضباط خود اعتراض کرده که... و با این که هیچ کارخطایی نکرده‌ام نمره انضباطم...». در چند برگه امتحانی هم به غلطهایی از این نوع برخوردیم: زعیف (ضعیف)، قائده (قاعده)، معاخزه (مواخذه)، سیور (صبور). در چنین مواردی وقتی به آنها اعتراض می‌شد، جواب می‌دادند که در کتاب زبان فارسی یا شکل غلط بعضی کلمات در کنار صورت صحیح آنها آمده، مثل: «صورت درست: عالم، تلف، طرب، سالم و صورت نادرست: آلم، تلف، ترب، ثالم، صالم»^{۲۶} یا برای یک واژه دو صورت املائی نوشته شده است (رؤوف، رثوف، شؤون، شئون، مسأله، مسئله).^{۲۷}

موارد بسیار دیگری نیز هست که می‌توان جزو اشکالات و معایب کتاب برشمرد، ولی برای جلوگیری از اطاله کلام به اختصار بیان می‌شود:

۱. تکرار مطالب درسی: الف - ویژگیهای فعل، خصوصاً زمانهای فعل. ب - ساختمان کلمه و جمله ج - ویرایش د - ترتیب اجزای جمله ه - مطابقت نهاد با فعل... تمام این موارد بدون هیچ نکته خاصی فقط با توضیح بیشتر تکرار شده است.
۲. کثرت مطالب یک درس: برای نمونه درس هجدهم از سال سوم «وابسته‌های وابسته» که شامل معین، صفت صفت، مضاف الیه مضاف الیه، متمم، متمم اسم، متمم متمم، و نقش تنازعی کلمات، که تمام ساعت به توضیح درباره هر کدام از این مطالب سپری می‌شود. آیا بهتر نبود به جای مطالب تکراری و زاید مباحث دیگری از دستور بیان می‌شد؟ در این کتابها جای جمله‌های ندایی (ندا و منادا)، جمله‌های تاویلی (جمله پیروی که در جمله پایه نقش دارد)، جمله‌های دعایی، کاربرد مختلف بعضی حروف، وجه مصدری و وصفی (که نمونه‌های زیادی در کتاب متون فارسی دارد) کاربرد نقشهای مختلف صفت، نامگذاری صحیح صفتها و قیود و... واقعاً خالی است.

و کلام آخر این که بنا بر قول آقای مصطفی ذاکری، آیا بهتر نیست که ما همان دستور سنتی را - البته با توجه به دستاوردهای خوب و مفید زبان‌شناسی جدید - تدریس کنیم که هم ساده‌تر است و هم صدها سال تجربه را پشت سر گذاشته و کارایی و مؤثر و مفید بودن خود را به اثبات رسانیده است؟ آقای مشکوة‌الدینی به حق در پیشگفتار کتاب دستور زبان فارسی بر پایه نظریه گشتاری نوشته‌اند «این دستور زبان بیشتر برای آشنایان به زبان‌شناسی و مسائل دستور زبان فارسی است و به صورتی که ارائه شده است برای تدریس در

از خاک تا افلاک

مهری
کتاب

از خاک تا افلاک سیری در سروده‌های «مولانا جلال‌الدین» است که نویسنده با قلمی شاعرانه به نگارش آن پرداخته است و گذشته از آگه‌های تزئینی که شامل درج غزلی از دیوان کبیر و برابر نهادن ابیاتی از مولانا و شاعران پس از اوست و آنها را ذیل عنوانهای «در بزم خدا»، «شب تاریک و بیم موج»، «سر مه خورشید» و «طوفان در شبنم» گنجانده، بخش اصلی کار مقالات روشنگر کتاب است. نگارنده در «از دو نقطه تا همه چیز» کوشیده، «رواندیس» مولانا را در میدان دید اکتونیان و آیندگان برافراشته و یگانگی او با کل جهان و به فراموشی سپردن کمیات عددی و رستن از جهان چهار بعدی را به رشته تحریر درآورد. به اعتقاد نگارنده، ضمیر مولانا هر عینیتی را ذهنی و هر ذهنیتی را عینی دریافت می‌کند و چشمش، مثبت و منفی پدیدارها را می‌بیند و آنچه همیشه ما را به آن سفارش می‌کند، هم دلی و هم داستانی، یگانگی و آمیزش با یکدیگر است. الغرض، جلال‌الدین در پی مریدی چون خویشتن است، مریدی که به معشوق ازلی مانند است که او خود چنین است. او، دستگاه مولد ایده‌ال تکنولوژیستهای قرن ما را در وجود آدمی طراحی کرده و منبع الهامش در این راه، ویژگی نیرو سرشت بودن کیهان است. در «سخن، سماع زبان...» با اشاره به این که نزدیک به پنج هزار بیت «از دیوان کبیر» به بیان راز و رمز سازهای موسیقی پرداخته و معتقد است، «جلال‌الدین» همه سازهای روزگار خویش را به ویژه «نی» با خود

همانند می‌دیده و نزدیک به هزار بیت در دیوان کبیر به بیان همانندی نی و شاعر اختصاص یافته است، به تبیین «سماع» از دیدگاه مولانا پرداخته و آن را مدد دهنده شاعر عارف برای اتصال و هم‌نوایی با کل جهان می‌داند. همچنین معتقد است، اشعار مولانا در حال مستی و بی‌خبری سروده شده و شیوه او در کار شاعری با هیچ یک از شعرا قابل سنجش نیست.

نویسنده همچنین، مولانا را پی‌گذار سبک نامدار به سبک هندی یا اصفهانی در شعر فارسی دانسته و معتقد است: در دیوان کبیر خاص‌ترین خیالات با عامیانه‌ترین واژه‌ها با هم کنار آمده‌اند. گستاخیهای جلال‌الدین در تکرار قوافی، به کار داشت وسیع امثال در نسج غزل و آمیختن تمثیل با مفاهیم و معانی غزل و... همه گویای این واقعیت‌اند که جلال‌الدین را باید به حق، بانی این سبک شمرد. نویسنده در «با دل شمار، یک، دو، سه، چار» مثنوی را قالب مطبوع دماغ جلال‌الدین و غزل و رباعی را کالبد مقبول دل او دانسته و بر خورد شاعر را با غزل و رباعی یکسان می‌پندارد. سپس به تعریف رباعی و علل مقبولیت آن می‌پردازد که همانا «نرمش وزنی» و توانایی این قالب برای بیان انواع مضامین و دو قطبی بودن آن است، که از یک طرف گونه‌ای از فلولیات است و از سوی دیگر، قالبی از قوالب شعر رسمی زبان دری و مخاطب آن را خواص و عوام، توأمان می‌داند. در «خاکستر یاد و آئینه فریاد»، به جست‌وجوی ترانه‌های

● از خاک تا افلاک

○ دکتر گلشیر علی سترابی

زهره نیلی

● انتشارات ترفند، چاپ اول، ۱۳۷۹

دکان فقر

نگارنده، در این بخش به بحث پیرامون مثنوی پرداخته و آن را منظومه‌ای متفاوت با همه منظومه‌ها می‌داند. «جلال‌الدین» اثر خویش را «دکان فقر» می‌خواند. «فقر»، نمود عملی عدم است و در حقیقت پلی است که شاعر با گذار از آن، دوران اسارت بار جدایی از اصل را پشت سر می‌گذارد و به نیستان عدم بازمی‌گردد. بنابراین به مثنوی باید به مثابه راهنمای سفر از برزخ وجود به منزلگاه ازلی و ابدی عدم نگریست. اثری سترگ که به طرز الهی فاعله حکیم سنایی و به وزن منطق‌الطیر عطار سروده شده و با تأمل در ابیات مقدمه درمی‌یابیم که با شعری دو رویه، مواجهیم. شعری نمادین که در آن، رویه‌ای پیدا (توصیف «نی» به عنوان یکی از سازهای موسیقی) رویه‌ای پنهان (وصف روان خروشان شاعر) را با خویش یدک می‌کشد. مولانا در این منظومه، بیشتر مردم عادی و مریدان ساده خود را مخاطب قرار داده و به همین جهت قالب داستان را برای بیان مفاهیم و معانی بلند عرفانی برگزیده است.

نویسنده بر این باور است ستایشهای بی‌شائبه‌ای که در تمام آثار مولانا از مرگ به عمل آمده، گواه تناقض آشکار وی با کل عالم بوده و همین تناقض، خمیرمایه اندیشه‌های او در مثنوی معنوی است. همچنین توجه خوانندگان را به ارزش روان‌شناختی، اعتبار فولکلوریک و اهمیت معرفی آن معطوف می‌دارد.

دیگر شاعران در مجموعه ترانه‌های مولانا برخاسته و شماری از آنها را به دست داده است. از آن جمله رباعیاتی از ابن سینا، ابن یمن، عسجدی، سنایی غزنوی، عطار، عین‌القضاة همدانی، احمد غزالی و... که به باور نگارنده، مولوی با بر زبان راندن رباعیات دیگران، دو کار را با هم به سامان می‌آورده:

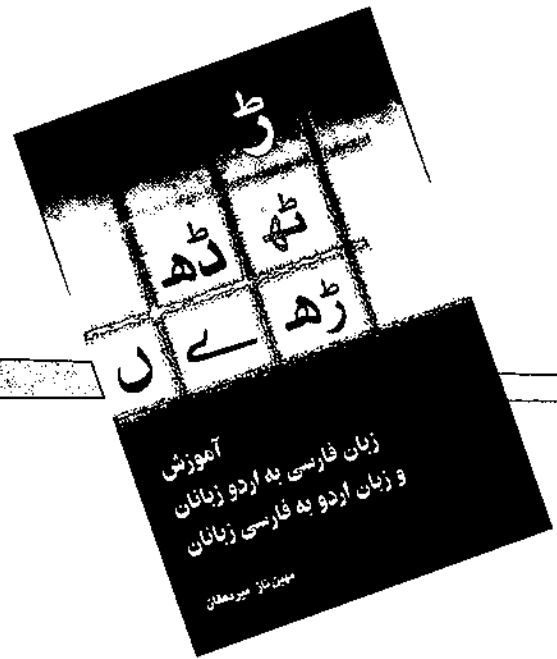
(۱) این سروده‌ها را با مقتضای حالی که در میان بوده، هماهنگی می‌داده است.

(۲) حافظه و خیال خلاق خویش را با هم به کار می‌انداخته و چه بسا در عین بایاد آوردن ترانه‌ای از شاعران دیگر، آن را به ذوق و سلیقه خود بازآفرینی می‌کرده است.

کتاب آموزش زبان فارسی به اردو زبانان و زبان اردو به فارسی زبانان نخستین پژوهشی است که در زمینه آگاهیهای پایه و نیز مهارتهای چهارگانه زبانهای فارسی و اردو براساس اصول زبان شناسی مقابله ای نوشته شده است، و در آن تمامی جنبه های نظری و کاربردی یعنی آگاهیهای ساختی هر دو زبان با تأکید بر اختلافات، مورد مقابله، بررسی و توصیف قرار گرفته است. به عبارتی در نگارش آن به ویژه مسائل و مشکلات سخنگویان در ارتباط با یادگیری هر یک از زبانهای فارسی و اردو، و فراگیری و گسترش مهارتهای آنها مورد توجه خاص واقع شده است. بدین ترتیب در طی کتاب، مجموعه ای از بررسیهای مقابله ای عناصر و ساختهای دو زبان فارسی و اردو با هدف آموزش ارائه می شود که این بررسیها با ارائه عناصر زبان فارسی آغاز و پس از توصیف هر واحد فارسی معادل آن در زبان دیگر مورد مقایسه، یعنی زبان اردو ارائه می گردد. بر این اساس بخشهای گوناگون کتاب به توصیف و تقابل نظامهای اصلی دو زبان اختصاص یافته است. بدین ترتیب که نظامهای آوایی، نوشتاری، واژگانی و نحوی (شامل ساخت جمله، گروه اسمی، گروه فعلی، گروه حرف اضافه ای و گروه قیدی به همراه چگونگی جملات ساده و مرکب و ساخت سازه ای آنها) در دو زبان مورد توصیف و بررسی تقابلی واقع شده اند. همچنین جملات و متونی برای تعیین میزان یادگیری و پیشرفت زبان آموزان در ساختهای ارائه شده تدوین شده است. در پایان کتاب نیز از واژه های پر کاربرد دو زبان فهرستی تنظیم گردیده است تا همچون یک فرهنگ مختصر فارسی به اردو، همراه با آوا نگاشت واژگان اردو، برای علاقه مندان

بر این اساس و با توجه به اهمیت دو زبان فارسی و اردو به عنوان زبانهای رایج جهان امروز و نیز با در نظر داشتن نیازهای ارتباطی سخنگویان فارسی زبان با سخنگویان کشورهای همچون پاکستان و هندوستان، کتاب حاضر به منظور آموزش زبان فارسی به اردو زبانان و نیز آموزش زبان اردو به فارسی زبانان نگاشته شده است، که در آذرماه ۱۳۷۹ توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سطح کشور به عنوان پژوهش فرهنگی سال در گروه فرهنگی - ادبی برگزیده شد. این کتاب با استفاده از اصول نوین و علمی زبان شناسی مقابله ای به رشته تحریر درآمده است، و نه تنها در آموزش زبان اردو در کشورمان، ایران، کارآیی بسیار خواهد داشت، بلکه در امر آموزش زبان فارسی در کشورهایی که با زبان اردو آشنا هستند نیز بسیار کارآمد خواهد بود. از طریق راهبرد پویا و مؤثر ارائه شده در کتاب، یعنی بررسی مقابله ای دو زبان فارسی و اردو، نکات اشتراک و افتراق دو زبان آشکار، و عناصر و ویژگیهای همگون و ناهمگون ساختارهای دو زبان تبیین و توصیف شده اند. شیوه نوین علمی به کار رفته در کتاب کمکی است اساسی به فراگیران هر یک از زبانهای مزبور، تا از آن طریق، یادگیری هر یک با سهولت، سرعت و بازدهی بیشتر انجام پذیرد.

در نگاشتن کتاب فوق که می‌تواند به عنوان متن اصلی دروس «آموزش زبان فارسی» و «آموزش زبان اردو» برای دوره‌های کارشناسی (و بالاتر) به کار برده شود، سعی بر آن بوده تا مطالب ارائه

• آموزش زبان فارسی به اردو زبانان و زبان اردو به فارسی زبانان

شیخینا زلوحی

• مهین ناز میردهقان

• انتشارات بین المللی الهدی، چاپ اول، ۱۳۸۰

رهیافتها و شیوه‌های جدید علمی است. بدین ترتیب که می‌بایست زبان‌شناسی مقابله‌ای یا به عبارتی تحلیل تقابلی میان زبان فارسی و زبان اول سخنگویان نیز در برنامه درسی آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان گنجانیده شود، و زمینه و انگیزه لازم برای انجام این گونه پژوهشهای تقابلی میان زبان فارسی و دیگر زبانها فراهم گردد. بدین ترتیب این اهتمام و همیاری پژوهشگران و مسئولین، موجبات هر چه بیشتر توسعه زبان فارسی و بسط و انتقال فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی را در منطقه خاورمیانه و آسیا فراهم آورده و به نوبه خود تقویت کرسیهای زبان فارسی در مراکز معتبر جهانی را به دنبال خواهد داشت.

پانوشته:

۱- نکته قابل تأکید در کاربرد زبان‌شناسی مقابله‌ای در آموزش، استفاده از آن در برنامه‌های آموزش زبان خارجی است که در مقابل برنامه‌های آموزش زبان دوم به کار برده شده است، چرا که میان این دو برنامه آموزشی تفاوتی اساسی به چشم می‌خورد. در برنامه‌های آموزش زبان دوم، زبان‌آموز در بافت اجتماعی زبان دوم زندگی می‌کند و در نتیجه در ارتباط مستقیم با آن است. ولی در محیطهای آموزش زبان خارجی اینگونه نیست، چرا که زبان خارجی برای فرد تنها یک فعالیت کلاسی محسوب می‌شود که به محض پایان ساعات درس به اتمام می‌رسد و وی پس از ساعات درسی به ندرت موقعیتی برای استفاده از آن می‌یابد. در چنین شرایطی است که عادات زبان مادری در یادگیری زبان خارجی و ایجاد عادات جدید مداخله کرده و مشکل‌ساز می‌شود و تحلیل مقابله‌ای دو زبان با هدف آموزش، اهمیت واقعی خود را می‌یابد.

قابل استفاده باشد. به طور کلی زبان‌شناسی مقابله‌ای، این شیوه پویا و راهکار مؤثر ارائه شده در طی کتاب، یکی از اساسی‌ترین شیوه‌ها برای آموزش زبانهای خارجی^۱ یعنی زبانهایی همانند زبان اردو در ایران و زبان فارسی در هندوستان و پاکستان، محسوب می‌شود و از دیرباز در کشورهای اروپایی با هدف آموزش به کار گرفته شده است. به طوری که تحلیل مقابله‌ای میان ساختارهای دستوری و آوایی زبان انگلیسی با هر یک از زبانهای فرانسوی، آلمانی، روسی، ایتالیایی، لهستانی، یوگسلاویایی و سایر زبانهای اروپایی به انجام رسیده است. جای خالی چنین تحلیلهای و پژوهشهایی میان زبان فارسی و دیگر زبانهای رایج جهان امروز بر پایه ره یافت پویا، خود لزوم تدوین کتاب آموزش زبان فارسی به اردو زبانان و زبان اردو به فارسی زبانان را بیش از پیش آشکار می‌نماید. بر همین اساس بر هر محقق و پژوهشگر ایران امروز فرض است تا در این عصر گفت و گوی تمدنها کمر همت بندد و همگام با پیشرفت سایر علوم، زبان فارسی و شیوه‌های نوین آموزش آن را بر طبق ره یافتهای علمی جهانی مورد تتبع و تحقیق قرار دهد، تا از این طریق بتوان جایگاه واقعی زبان فارسی را در جهان به آن بازستاند. یکی از راههای حصول این هدف براساس پژوهش به انجام رسیده در طی کتاب مذکور، اصلاح ساختار برنامه‌های آموزش زبان فارسی و همگام نمودن آن با

درگذشت دکتر ابراهیم شکورزاده بلوری

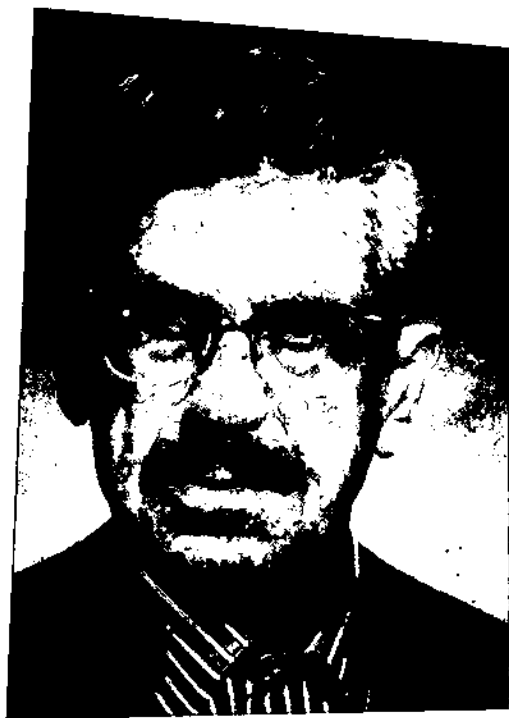
یاد

بیست سال خدمت آموزشی و انتشار مقالات و کتابهای متعدد و طی درجات استادیاری و دانشیاری در سال ۱۳۷۱ به مقام استادی ارتقا یافته و در همین سال شورای انقلاب فرهنگی و کمیته جذب نخبگان وی را به عنوان استاد نخبه انتخاب کرد.

دکتر شکورزاده یکی از قدیم‌ترین پیشکوتان آموزش زبان و ادبیات فرانسه در ایران بود. استادی که بیش از چهل سال سابقه تدریس داشت و در طول این مدت وظیفه خود را همواره به بهترین صورت انجام داده و به خاطر حسن خدمت و نظم و دقتی که در کار خود داشته، موفق به دریافت هفت تقدیرنامه از وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دانشگاه مشهد شد. وی علاوه بر تألیف کتابهای متعددی در رشته زبان و ادبیات فرانسه و فارسی، تحقیقات مفصلی نیز در فرهنگ عامه یا فولکلور خراسان کرد و تاکنون سه کتاب از او در این زمینه به زبانهای فارسی و فرانسه منتشر شده است: کتاب عقاید و رسوم مردم خراسان، ترانه‌های رومنتایی خراسان و افسانه‌های عامیانه خراسان به زبان فرانسه که در سال ۱۹۷۵ در مجموعه انتشارات انستیتو مطالعات ایرانی دانشگاه سوربن پاریس چاپ شده است.

دکتر شکورزاده ده کتاب مهم و معتبر تألیف کرده و بیش از سی مقاله تحقیقی در رشته زبان و ادبیات فارسی و فرهنگ عامه و علوم اسلامی به زبانهای فارسی و فرانسه و انگلیسی نوشته و در مجلات

دکتر ابراهیم شکورزاده بلوری، استاد زبان و ادبیات فرانسه دانشگاه مشهد در روز سه شنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۱ در مشهد درگذشت. وی در سال ۱۳۰۳ ش در تربت حیدریه (خراسان) متولد شد. تحصیلات ابتدایی را در دبستان رضائیه همان شهر و تحصیلات متوسطه را در مشهد به پایان رسانید. در آغاز دوران جوانی چند سال به خدمت آستان قدس رضوی درآمد و در آنجا مشاغلی از قبیل ریاست امور اداری و مالی بیمارستان امام رضا (ع)، ریاست اداره اراضی و مستغلات و ریاست خزانه و موزه آستان قدس را برعهده داشته و خدمات ارزنده‌ای در این مؤسسه انجام داد و ضمن خدمت در آستان قدس همواره به تدریس زبان فرانسه در دبیرستانها و برخی دانشکده‌ها (مانند دانشکده پزشکی، ادبیات و الهیات) اشتغال داشت. در سال ۱۳۳۹ نخستین اثر خود کتاب صرف افعال و مورد استعمال زمانها در فرانسه و اندکی پس از آن کتاب دیگری تحت عنوان ترانه‌های رومنتایی خراسان را منتشر ساخت. چند سال بعد به قصد ادامه تحصیل در رشته زبان و ادبیات فرانسه و اخذ درجه لیسانس در این رشته در دانشکده ادبیات مشهد ثبت نام کرد و بین دانشجویان دانشکده حائز رتبه اول گردید. چندی بعد نیز عازم کشور فرانسه شد و پس از سه سال اقامت در این کشور موفق به اخذ درجه دکتری در زبان فرانسه از دانشگاه سوربن (Sorbonne) پاریس شد و از آن پس رسماً به خدمت دانشگاه فردوسی مشهد درآمد. وی پس از

بهترین کتاب سال در رشته علوم اجتماعی و مردم‌شناسی شد. مهم‌ترین اثر او فرهنگ اصطلاحات علوم و معارف اسلامی به زبان فارسی و فرانسه است که در اواخر سال ۷۶ انتشار یافت و از طرف دانشگاه تهران به عنوان کتاب برجسته سال ۷۷ دانشگاهی برگزیده شد و به دریافت جایزه و لوح تقدیر مفتخر گردید.

دکتر شکورزاده در دو جامعه بین‌المللی نیز عضویت داشت: یکی در مجمع بین‌المللی مطالعات فرانسوی (A. I. E. F) در کشور فرانسه و دیگر در مجمع بین‌المللی تحقیق در داستانهای فولکلوریک (ISFNR) که مرکز آن در شهر گوتنگن آلمان است.

دکتر شکورزاده چهار کتاب دیگر دارد که تألیف آنها به پایان رسیده و به زودی منتشر خواهد شد: ۱- فرهنگ امثال و تعبیرات فرانسه به فارسی و بالعکس (در دو جلد)، ۲- فرهنگ موضوعی امثال و تعبیرات و اصطلاحات فارسی (در دو جلد)، ۳- گنجینه پند و حکمت که مجموعه‌ای است از سخنان و اشعار حکمت‌آمیز سخن‌سرایان و متفکران بزرگ ایران ۴- گنجینه حکمت ایرانی به زبان فارسی و فرانسه تحت عنوان (Tresor de la sagesse persane).

چهار کتاب نیز در دست تألیف داشت که عبارت‌اند از: ۱- فولکلور و مذهب، ۲- افسانه‌های عامیانه خراسان، ۳- فرهنگ نوین (فرانسه - فارسی)، ۴- فرهنگ موضوعی امثال و تعبیرات فارسی (در دو جلد).

معتبر داخلی و خارجی منتشر کرده است. برخی از مقالات مربوط به فرهنگ عامه Encyclopaedia Iranica به قلم اوست. وی علاوه بر تألیف کتابهای متعدد و تحریر مقالات گوناگون، در طول خدمات آموزشی و فرهنگی خود موفق به اخذ دو نشان علمی و یک جایزه هنری در نقاشی و طراحی گردید. از جمله کارهای هنری و نقاشیهای او یکی تهیه و ترسیم آرم مخصوص مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی و دیگری تهیه و ترسیم نقش لاله‌الاله برای در ورودی دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد و یکی دیگر تهیه رسم‌الخط فرانسه - انگلیسی است که در سال ۱۳۴۱ توسط کتابفروشی زوار در مشهد با خط زیبایی چاپ و منتشر شده است. کتاب عقاید و رسوم مردم خراسان او نیز در سال ۱۳۴۸ برنده جایزه

پاسخ به مقاله «گویا...»

وجود نداشت، در تدوین بخش مهمی از شعرهای فرخی که پس از این تاریخ سروده شده، نقش تعیین کننده‌ای داشته است تا خواننده گام به گام با زندگی شاعر همراه شود و هیچانهایی را که او داشته احساس کند. آقای مسرت به سادگی از این موضوع گذشته‌اند. ایشان که خود را یک باره وکیل و وصی انتصابی شاعر مقتول انگاشته‌اند و با توسل به بیتی از حافظ، مدعی مقام «داور الهی» شده، همه را به بازخواست می‌کشند و حتی محترمانه ناشر را تحقیر می‌کنند، روشن نکرده‌اند که این گونه تدوین دیوان فرخی - یعنی تدوین براساس تاریخ تقریبی سرودن غزلها، قبل از کوشش مادر کجا صورت گرفته و نخستین بار چه کسی چنین پیشنهادی داده است؛ فقط با چشم‌پوشی از چنین گذشته‌ای است که می‌توان مدعی شد متن ما تفاوتی با متن مصحح مرحوم مکی ندارد.

آقای سپانلو خوشبختانه نیاز به سخنگو ندارد، اما من از ده سال پیش که افتخار همکاری با او را پیدا کرده‌ام، همواره از او این سخن را که در مقدمه کتاب شهر شعر بهار (۱۳۷۴) آورده است، شنیده‌ام که «شاعران واقعی شعرشان را به مقتضای زندگی‌شان می‌سروده‌اند نه به ملاحظه قالبها و قافیه‌ها. روش معمول بیشتر مصححان، که ترتیب دیوانهای قدیمی را به هم می‌زنند و می‌کوشند اشعار را در قالبهای مشخص قصیده، غزل، مثنوی و... به ترتیب حروف الفبا سامان بخشند، زحمت بیهوده‌ای است که به ویرانگری شباهت دارد؛ زیرا کار محقق که مثلاً می‌خواهد ماجرای سفرها و گریزهای ناصر خسرو یا زندانها و رهاییهای مسعود سعد سلمان را از روی دیوان اشعارشان، که دچار چنین ساز و سامانی شده است، بررسی کند، تبدیل به جست و جو در رشته‌هایی سر درگم خواهد شد.»

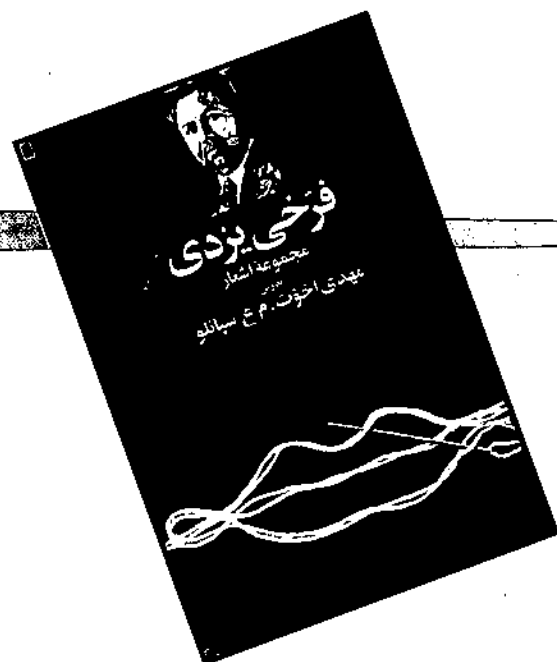
سپانلو براساس چنین نظری از من خواست که در تدوین کتاب شهر شعر فرخی (۱۳۷۵)، برای جست و جو در دقایق سرگذشت و اشعار فرخی، به کتابخانه‌های عمومی مراجعه کنم. من محروم از کمک کتابخانه، فقط با مراجعه به دهها کتاب چاپ شده - که در متن

مطلب آقای مسرت درباره کتاب فرخی یزدی مجموعه اشعار، نگاه، ۱۳۸۰، دو بخش مکتوب و احتمالاً یک بخش نامکتوب را به ذهن خواننده آشنا متبادر می‌کند؛

در بخش نخست که قسمت اعظم مقاله ایشان را دربرمی‌گیرد، اشتباهات، کاستیها و مسامحات تدوین کنندگان کتاب را برشمرده‌اند و در بخش دوم به داوری نشسته، سرآخر نتیجه گرفته‌اند که این چاپ همان متن مصحح مرحوم حسین مکی است و گونه‌ای «سرقت ادبی».

درباره بخش نخست باید گفت که بیشتر ایرادات ایشان بجاست، تفاوت مغفول امر در این است که بنده از ده سال پیش که با آقای سپانلو همکاری می‌کردم، علیرغم مراجعات مکرر به کتابخانه‌های عمومی ایران، سعادت آقای مسرت را نداشته‌ام که گنجینه روزنامه‌های سابق - از جمله طوفان فرخی یزدی - را حتی چند دقیقه‌ای در اختیارم بگذارند. خوشا به حال آقای مسرت که لابد به خاطر شخصیت فرهنگی‌شان در تمام کتابخانه‌های بزرگ و کوچک تهران و شهرستانها به روی ایشان گشوده است!

علیرغم این محرومیت، برابر آنچه که مادر مقدمه مجموعه اشعار فرخی یزدی نوشته‌ایم، کوشیده‌ایم که «بر اساس برخی اشارات تاریخی و ارجاعات وقایع عصری، در حد امکان این آثار یعنی میراث شاعرانه فرخی یزدی مطابق تاریخ سرودن یا انتشار آنها سامان یابد؛ طبعاً در این سامان‌یابی جدید اطمینان کامل وجود ندارد، اما حداقل در پایان این بخش غزلهای مربوط به دوران طولانی زندان او به ترتیب در کنار هم قرار گرفته و آخرین غزل نیز شعری است که موجب مرگ فرخی شده است». جالب اینجاست که تاریخهای تقریبی که برای غزلهای فرخی قائل شده‌ایم با تاریخهایی که ایشان ضمن مراجعه به روزنامه طوفان به دست آورده‌اند، در بسیاری موارد اختلاف زیادی ندارد. چنین دقتی، یعنی نگرش تاریخی و اسلوبی در کنار هم، به خصوص پس از تعطیل روزنامه طوفان که دیگر مرجعی

ادبی از آن دانسته اند؟ طی پنجاه سال اخیر دهها چاپ بر مبنای همان متن آقای مکی به وسیله ناشران مختلف منتشر شده است، چطور تا قبل از ماهیچ کس به فکر دادن سامان جدید به این اشعار نبود؟ آقای مسرت هم، که لابد در دهه های اخیر وارد عالم قلمزنی شده اند، تا پیش از انتشار کوشش ما، هیچگاه متذکر چنین نکاتی نشده بودند و حالا در نهایت نظر بلندی، این ابداع را امری عادی و بدیهی تلقی می کنند که لزومی به یادآوری ندارد. ایشان فقط با آوردن فهرست ایرادهایی که بخش عمده آن مربوط به متن آقای مکی است (و من به سهم خود از آن بهره مند شده و متشکرم، اما ای کاش ده سال پیشتر به این فکر افتاده بودند) می کوشند اندیشه اصلی را در سایه قرار دهند. چاره ای جز این نیست که آرزو کنم همه زحمتکشان کتابخانه نشین ما، قدری از قوه ابداع و ذره ای از موهبت انصاف بهره مند شوند. من به جرأت می توانم مدعی شوم که قبل از مقالات آقای سپانلو از بیست و دو سال پیش تاکنون درباره فرخی، حتی قبل از چاپ شهر شعر فرخی در ۱۳۷۵، به ذهن آقای مسرت نیز متبادر نشده بود که باید دیوان فرخی را از خرابکاری با حسن نیتی که مرحوم مکی در آن انجام داده اند نجات داد و در این راه در قدم اول مراجعه به روزنامه طوفان و بعد مراجعه به کتب و نشریات مربوط به آن عصر و سرانجام بررسی تحول سبک شاعر لازمه کار است. تصور می کنم تا همین جا مقصود من از «بخش نامکتوب» مقاله آقای مسرت روشن شد. من البته حد بحث را نگاه می دارم و نمی خواهم در مقابل تهمت «سرقت ادبی» که زده اند ایشان را به «پخته خواری» متهم کنم، ولی این مقوله نادیده گرفتن عمدی سوابق امر، آیا به جز گل آلود کردن سرچشمه ها معنی می دهد؟ آیا نمی توان گفت ایشان «ایده» تدوین جدید دیوان فرخی را (از طریق مراجعه به روزنامه های طوفان و کتابهای مربوط به آن دوران) بی سر و صدا مصادره کرده اند تا با کمال افتخار اعلام کنند که شخصاً در سال ۱۳۷۸ متن منقحی از دیوان به چاپ رسانده اند؟

آقای مکی هیچ اشاره ای به آنها نشده بود. توانستم گاهشماری تنظیم کنم که در حد امکان، وقایع مهم زندگی فرخی را در ارتباط با اشعارش در طی سالهای زندگی او نشان دهد. این گاهشمار همان است که در پایان کتاب شهر شعر فرخی در نزدیک به ۸۰ صفحه چاپی آمده است و گزیده ای از آن نیز در آخر مجموعه اشعار فرخی یزدی چاپ انتشارات نگاه، که مورد انتقاد مؤدبانة آقای مسرت قرار گرفته، تکرار شده است.

متأسفانه همان طور که یادآوری شد من، برخلاف آقای مسرت، دارای قوه جاذبه ای که مخزن کتابخانه ها را به رویم بگشاید نبوده ام؛ به همین دلیل در مقدمه شهر شعر فرخی و همین کتاب یاد شده، بر این محرومیت تأکید شده است. علاوه بر آن همان طور که آقای مسرت ذکر کرده اند، چند بیت پراکنده نیز از اشعار چاپ نشده فرخی یافته ایم که به کتاب افزوده ایم. از آقای مسرت که شخصی زحمتکش هستند می پرسم، آیا کتابی که نخستین بار حاوی گاهشماری به سبک جدید از زندگی فرخی است، چند بیت بازیافته (علیرغم مشکوک بودن بعضی از آنها) به آن اضافه شده و به خصوص برای نخستین بار سعی شده غزلهای شاعر برابر تاریخ سرودن آنها تنظیم شود، همان کتاب مرحوم مکی است که ایشان کار مرا سرقت

اتاق شیشه‌ای مترجم

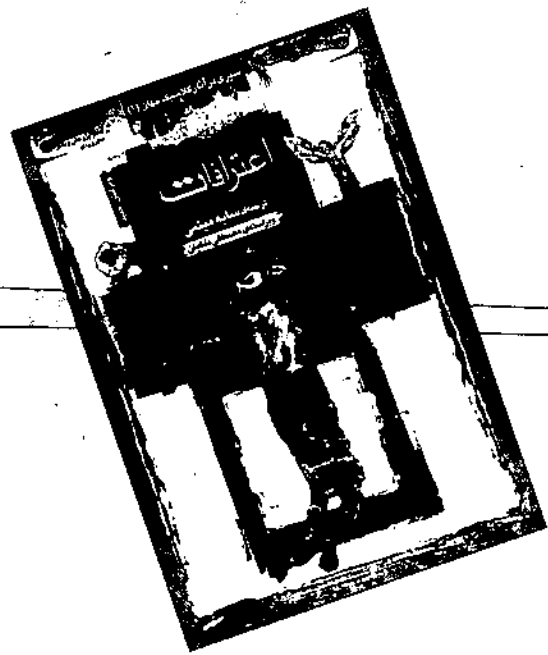
سالها پیش یکی از قدیمی‌ترین ترجمه‌های متقابل فرانسه و لاتین کتاب بی‌بدیل اعترافات آگوستین قدیس به قلم ژوزف ترابوکو به دست رسید و مجذوب صدق گفتار و مسحور جذبه معنای آن شدم و با آنکه هنوز دست فهم در رسیدن به دامان بلند معنا کوتاهی می‌کرد، عشق به کار تنها نقطه عزیمت شد و خلاصه کنم گرفتارش شدم! جای خالی کتابی چنین کهنسال و پربار در میان آثار برگردانده شده به فارسی، آورده‌ام می‌کرد و همان نخستین گام، کار خود را کرد و طوق تکلیف برگردنم انداخت.

اما رسن چه کلان بود و من بینوا چه خُرد! با خود گفتم اگر هم مقبول نیفتاد، دست کم محرکی خواهد بود برای گامهای مؤثرتر و دقیق‌تر؛ هنوز هم بر همین باورم، ثلث کار که خاتمه یافت آن را برای ارزیابی به کارشناسان انتشارات انقلاب اسلامی سپردم و همین امر پس از بررسیها و بحثهای بسیار، نظر به سیاق ترجمه و اهمیت متن، منجر به عقد قراردادی شد که براساس آن باید باقیمانده اثر را به مرور به فارسی برمی‌گرداندم و به آن ناشر محترم عرضه می‌داشتم. این کار با همیاری و همدلی دوست گرانمایه‌ام هاله سجابی با دقت و وسواس بسیار صورت پذیرفت و گرچه ترجمه مدت مدیدی به طول انجامید اما در انتها به گفته اهل فن و اساتید ریزبینی همچون مرحوم دکتر مجتبی، قابل قبول از آب درآمد. پس از آنکه کار به

پایان رسید چند ماهی گذشت و از ناشر خبری نشد تا اینکه شنیدم تعلل ایشان به دلیل بحران نشر است و هکذا...

پس بار دیگر باید ناشری می‌یافتم و از این رهگذر ترجمه به «فکر روز» سپرده شد. آنان نیز کار را چند ماهی مورد بررسی و مقابله قرار دادند و سرانجام به قول خودشان آن را با نمره بالایی پذیرفتند. حتی این بار حروفچینی هم شد و سپس نمونه خوانی و قس علیهذا... باز هم دور کار گُند شد و این بار به وقت پیگیری شنیدم که اولویت کارشان پروژه دیگری است و تمامی ترجمه‌هایشان ناگزیر باید معطل آن پروژه بمانند. با خاطری رنجیده کار را - که دیگر شش، هفت سالی می‌شد که در کنارش زندگی می‌کردم - گرفتم و روز از نو و روزی از نو... در این اثنا شنیدم ترجمه‌ای از متن انگلیسی اثر به بازار آمده است. حال دیگر ناشران بیشتر دست و دل می‌لرزاندند و محاسبه تیراژ و شهرت و سایر مؤلفه‌ها از خطر کردن بر حذرشان می‌داشت. به رغم اینها در حال حاضر ناشر دریادلی به نام «پیام امروز» انتشار اثر را متقبل گردیده است.

هفته گذشته در کتاب ماه شماره ۵۱-۵۰ (ادبیات و فلسفه) دیدم که مشروح پرسش و پاسخ درخصوص ترجمه اعترافات از متن انگلیسی درج گردیده است. ضمن آنکه اینهمه بذل توجه اهل قلم به اینگونه تلاشها از یک طرف موجب حیرت شد و از سوی دیگر

الهامی بجای

درباب ترجمه اثر و کثرت نظرخواهی و ابراز نظر پیرامون شخصیت و آرای آگوستین قدیس جای گلایه دارد، چرا که این مباحث خود مقوله دیگری اند و در جایی که موضوعات مهم تری در حوزه «نقد ترجمه» برای بحث وجود دارد، نباید صرف ترجمه اثر مجوز ورود به آن وادی را به دست دهد و این در حالی است که صاحب نظران عالم در میان آثار خود با جدیت تمام و نه به صرافت طبع به آن پرداخته اند. جا دارد که در چنین فرصتهایی منتقدان محترم موضوعاتی چون وفاداری به متن - آنهم نه تنها با یک برش و نمونه - اعتبار نسخه مورد نظر، سیاق نوشتار، تطابق واژگانی، تفاوت های موجود زبانی میان ساختار اروپایی اثر با ساختار فارسی، تعبیرات مختلف و گاه متناقض مترجمان انگلیسی و فرانسوی اثر، انتقال لحن مؤلف، ظرفیتهای زبانی و استفاده بهینه از آن و به قول مرحوم محمد قاضی، برگردان کرشمه های معنایی اثر را مورد بحث و بررسی قرار دهند تا ترجمه از بوته آزمونهای مختلف گذر کند و از سوی دیگر، ناشران مآل اندیش به صرافت افتند که درخصوص چاپ سایر ترجمه های اثر و صد البته پس از تأمل و مذاقه بسیار، تردید نکنند و دست و دل نلرزانند. چه بسیار ترجمه هایی که مبنایی برای کارهای دقیق تر بعدی قرار گرفته اند.

موجب شعف! به ترجمه خسته و غبار گرفته ام می اندیشیدم که گویی حکایت بخت و اقبال نه تنها شامل حال مترجمان بلکه شامل حال ترجمه های ایشان نیز می شود! در آنجا سوالات ظریف برخی از اهل فن نشان می داد که با نسخ معتبر و نزدیک به متن لاتین آشنایی دقیق و وافر دارند و همین امر موجب افروخته شدن چراغ امید در دلم شد، که اولاً باب ترجمه این اثر با یک نسخه بسته نخواهد شد و اهمیت کار فراتر از این صحبتهاست و ثانیاً بیم گرفتار شدن به ترجمه های «ذبیح اللهی» منتقدان را به صرافت دقت نظر بیشتری انداخته است، و به قول یکی از اساتید، «امروز مترجم در اتاق شیشه ای نشسته است».

البته گفتنی است که در گفت و گوی مذکور قلت پرسشها

همایش زبان و ادبیات فارسی در امریکای شمالی

در روزهای جمعه و شنبه ۱۰ و ۱۱ اسفندماه سال ۱۳۸۰ مصادف با ۱ و ۲ مارس سال ۲۰۰۲ میلادی به ابتکار شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی در امریکای شمالی، پنجمین همایش این شورا تحت عنوان «آموزش زبان فارسی، مشکلات و راهکارها» در فورت لی، نیوجرسی با حضور استادان زبان فارسی و معلمان و مدیران مدارس فارسی در سراسر امریکای شمالی و کانادا تشکیل شد. هدف از برگزاری این سمینار، بحث و تبادل نظر درباره آموزش زبان فارسی در سطوح مختلف، از دبستان تا دانشگاه بود. مسئولان سمینار امیدوارند بتوانند با برگزاری چنین سمینارهایی مشکلات آموزش زبان فارسی در امریکا و کانادا را بازشناسی و چاره‌جویی کنند. یادآور می‌شود، زبان و ادبیات فارسی در امریکای شمالی، سازمانی غیرانتفاعی است که در سال ۱۹۹۸ (۱۳۷۷ هجری) در ایالت نیویورک رسماً به ثبت رسید. اهداف عمده این شورا به شرح زیر است:

الف - برقراری ارتباط میان مراکز آموزشی، فرهنگی و تحقیقاتی در زمینه زبان و ادب فارسی در امریکا با سازمانهای مربوط به این امور در ایران.

ب - کمک به دانشجویان و پژوهشگران زبان و ادب فارسی به‌ویژه دانشجویان دوره دکترا در جهت تکمیل و پیشرفت آنان در زبان فارسی.

پ - تشویق دانشجویان به مسافرت به ایران و تسهیل صدور روادید و ایجاد تسهیلات جهت سکونت آنان در مراکز تعلیماتی ایران.

ت - تهیه و تدوین متون مناسب برای تدریس این زبان در سطوح مختلف آموزشی.

ث - بزرگداشت استادان ایران‌شناسی و تشویق دانشجویان ممتاز

در این رشته.

ج - فراهم آوردن برنامه‌های متنوع سمعی و بصری و توزیع آن در مراکز آموزشی.

پروفسور فضل‌الله رضا رئیس سابق دانشگاه تهران ریاست این شورا را برعهده دارد و دکتر احمد مهدوی دامغانی دبیر عالی آن است. علاوه بر این دو، استادان دیگری با این شورا همکاری می‌کنند.

یکی از فعالیتهای این شورا، تشکیل شبکه مدارس فارسی در امریکای شمالی (حدود ۳۰ مدرسه و نزدیک هزار دانش آموز) و انتشار مجله گلستان است که متأسفانه این نشریه وزین پس از انتشار ۱۲ شماره، آخرین شماره آن در بهار سال ۱۳۷۹ منتشر و سپس تعطیل شد. لیکن این مجله بر روی منزلگاه رایانه‌ای با مشخصات www.e-golestan.com/council همچنان ادامه حیات می‌دهد و مشتاق نویسندگان و خوانندگان و پذیرای آنهاست. این شورا از حمایت‌های مالی بنیاد علوی در امریکا و دیگر علاقه‌مندان به زبان، ادب و فرهنگ ایرانی برخوردار است.

تاکنون چهار همایش به ابتکار این شورا با عنوانهای زبان فارسی و هویت ملی (سال ۷۵)، مولانا رومی چراغ خرد (سال ۷۶)، حکیم فردوسی حماسه جان و خرد (سال ۷۷)، گستره زبان فارسی (سال ۷۸) برگزار گردیده است. طی دو سال اخیر نیز شورا به دلیل مشکلات خود نتوانست همایشی برگزار کند.

در هر سمینار علاوه بر استادان دانشگاههای امریکا، میهمانانی از ایران نیز دعوت می‌شوند. میهمانان ایرانی این همایش دکتر علی‌اشرف صادقی استاد دانشگاه تهران و عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی، دکتر حسین سامعی از فرهنگستان زبان و ادب فارسی و دکتر حسن ذوالفقاری (نویسنده این سطور) از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش بودند. سه تن دیگر

پنجمین همایش

شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی در آمریکای شمالی

دکتر حسن ذوالفقاری

از شورای گسترش و دکتر احمد مهدوی دامغانی شرکت داشتند. گفتنی است در سالهای اخیر، آموزش زبان و ادبیات فارسی و همچنین رشته ایران‌شناسی و مطالعات ایرانی بافت بسیار زیادی در دانشگاهها همراه بوده است. استقبال دانشجویان از فراگیری زبان فارسی و فعالیت کرسیها و کلاسهای آموزش زبان فارسی سیر نزولی پیدا کرده است و چنان که رسیدگی نشود، تعطیل خواهد شد.

با توجه به فعالیتهای چشمگیر کشورهای عرب و ترک زبان و کمکهای شایان توجه آنها، دانشجویان علاقه‌مند به آموزش یادگیری زبانهای منطقه خاورمیانه از انتخاب درس فارسی منصرف و جذب کلاسهای آموزش زبان عربی، ترکی و عبری می‌شوند. در رشته‌های ایران‌شناسی و مطالعات ایرانی وضع به همین منوال است.

اکثر اساتید برجسته ایران‌شناس، یا بازنشسته شده‌اند یا در شرف بازنشستگی هستند و هیچ محقق و استاد جوان و تازه‌نفسی نیز جای آنها را نگرفته است.

در مجموع، اعضای میزگرد مشکلات زبان و ادبیات فارسی در دانشگاههای آمریکا را به شرح زیر برشمردند:

۱. عدم پشتیبانی مالی از دانشگاهها جهت تأسیس کرسی زبان فارسی و یا برگزاری دوره‌های آموزشی.
۲. عدم برنامه‌ریزی اعلام شده جهت اعزام دانشجویان به ایران.
۳. مشکلات اخذ روادید برای دانشجویان.
۴. عدم حمایت از استادان آموزش زبان و ادبیات فارسی و تربیت استادان جوان.
۵. نبودن روشهای تشویقی برای جذب دانشجویان.
۶. کافی نبودن کتاب و مواد کمک آموزشی به منظور تدریس زبان و ادبیات فارسی.
۷. عدم امکان مسافرت سهل و آسان به ایران برای دانشجویانی

از میهمانان ایرانی به دلیل مشکلات اخذ ویزا موفق به شرکت در این همایش نشدند.

همایش، عصر روز جمعه طبق برنامه و با قرائت آیاتی از کلام الله مجید کار خود را آغاز کرد. نشست این روز عمدتاً به طرح مباحث عمومی و کلی درباره آموزش زبان فارسی اختصاص یافت. این نشست با پیام رئیس شورا آغاز به کار کرد که دبیر محترم شورا دکتر مهدوی دامغانی آن را قرائت کرد. آنگاه دکتر پتر چلکوفسکی استاد دانشگاه نیویورک گزارشی از موقعیت زبان و ادب فارسی در دانشگاههای آمریکا ارائه داد. دکتر علی اشرف صادقی سخنرانی خود را پیرامون نظریه‌های زبان‌شناسی و آموزش زبان فارسی ادامه داد.

در بخش دوم برنامه، دو میزگرد تشکیل شد. اولین میزگرد با عنوان مشکلات آموزش زبان و ادبیات فارسی در دانشگاههای آمریکا با حضور دکتر تاجماه آصفی از دانشگاه پنسیلوانیا، پال اسپراکمن از دانشگاه رانگروز، دکتر کامران تلطف از دانشگاه آریزونا، دکتر محمدمهدی خرمی از دانشگاه نیویورک، دکتر حسین سامعی استاد مدعو دانشگاه اموری، دکتر علی اشرف صادقی، مهدی فریدزاده

که زبان فارسی را به خوبی آموخته‌اند و نیاز به صحبت در محل دارند.

آنگاه اعضا، راه‌حلهای پیشنهادی زیر را ارائه نمودند:

۱- حمایت مالی مستمر توسط مؤسسات خیریه و دولت جمهوری اسلامی ایران از برگزاری کلاسهای آموزش زبان و ادبیات فارسی در دانشگاهها.

۲- ایجاد تسهیلات کنسولی جهت مسافرت دانشجویان و علاقه‌مندان به فراگیری زبان فارسی به ایران.

۳- اعطای بورسیه به دانشجویان، مدرسين و محققين زبان و ادبیات فارسی و همچنین ایران‌شناسی و مطالعات ایرانی.

۴- تمرکز اطلاعات مربوط به فعالیتهای آموزش زبان فارسی و ایران‌شناسی در ایران و آمریکا و در اختیار گذاردن این اطلاعات از طریق شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی به علاقه‌مندان.

۵- چاپ کتابهای آموزشی برای دانشگاهها و تهیه مواد کمک‌آموزشی.

۶- ترجمه انگلیسی آثار برگزیده زبان و ادبیات فارسی و چاپ آن جهت تشویق دانشجویان به آموختن زبان و ادبیات فارسی.

۷- برگزاری کلاس، همایش آموزش روشهای بهتر تدریس زبان فارسی برای معلمان و اساتید زبان فارسی.

۸- برنامه‌ریزی جهت مبادله استاد و دانشجو بین دانشگاههای آمریکا و ایران.

۹- اعطای کمکهای مالی به محققين و دانشجویانی که موضوع پایان‌نامه‌های خود را مطالعات ایرانی و زبان فارسی قرار می‌دهند.

۱۰- اعلام برنامه کلاسهای تابستانی در ایران حداقل شش ماه قبل به دانشگاههای آمریکا.

۱۱- تجدیدنظر در نرخهای اعلام شده توسط مراکز آموزش زبان فارسی در ایران و تقلیل آنها.

همزمان دومین میزگرد در سائن اصلی با عنوان مسائل و مشکلات مدارس زبان فارسی در آمریکای شمالی با حضور معلمان مدارس تشکیل شد. در آغاز برنامه، این جانب با تشکیل کارگاه آموزشی، عملاً معلمان را با نمونه‌هایی از درسهای کتابهای فارسی پیاموزیم آشنا کردم و به شیوه‌های آموزشی هر درس و مزایای کتاب نسبت به کتب گذشته در جهت رفع مشکلات آموزشی اشاره نمودم. پس از این کارگاه آموزشی، میزگردی با حضور خانم آیت‌الله‌زاده مدیر مدرسه خوارزمی نیوجرسی، دکتر رمضان دولتی مدیر مدرسه فارسی نیویورک، خانم بهار مستانی مدیر مدرسه شیعه سنت لوئیس و دکتر حسین کمالی از شورای گسترش زبان فارسی تشکیل شد و هر یک از اعضا به طرح مشکلات مدارس و شیوه‌های اداره مدارس خود پرداختند.

در این نشست، دکتر یدالله علی‌دوست، وکیل شاغل در آمریکا چگونگی ثبت قانونی مدارس را به مدیران توضیح داد تا با مشکلات قانونی مواجه نشوند. همچنین دکتر محمد گرامیان، مدیر بنیاد علوی نیز گزارشی از چگونگی شکل‌گیری بنیاد و منابع مالی و اهداف و مصارف آن ارائه داد.

برنامه‌های روز شنبه از ساعت ۹ صبح با سرودخوانی دانش‌آموزان مدرسه خوارزمی نیوجرسی آغاز شد. قرائت شعر «باز باران» و «خانه ما غنچه داره» و چند دکلمه و شعر دیگر به زبان شیوا و شیرین فارسی و با ته‌لهجه‌های آمریکایی جمع را به شدت تحت تأثیر قرار داد.

در ادامه برنامه، دکتر تاجنامه آصفی و دکتر مهدوی دامغانی این زوج فرهیخته، روشهای آموزش ادبیات در دانشگاهها و تجربیات

کلاسی خود را بیان کردند.

دکتر پال استراکمن به تبیین جایگاه و نقش طنز ادبی در آموزش زبان پرداخت. این استاد آمریکایی که به فارسی زیبا سخن می‌گفت، با لهجه شیرین و دردی خود توجه شنوندگان را جلب کرد. او از شیوه درک مطلب به کمک متون طنزآمیز سخن گفت و فواید این کار را برشمرد.

دکتر کامران تطف در سخنرانی خود با عنوان سیاست و قلم، درک و آموزش ادبیات نوین را براساس نظریه‌های ادبی مورد تأکید قرار داد. وی تدریس ادبیات را براساس تئوریهای ادبی باعث علاقه‌مندی دانشجویان و سهولت درک و تجزیه و تحلیل متون دانست.

دکتر منوچهر کاشف از دانشگاه کلمبیا نیز به شیوه‌های تدریس خود در بهره‌گیری از متون ادبی اشاره کرد و روشهای خود را تشریح نمود.

در دومین بخش از برنامه، دکتر رمضان دولتی به نقش فراگیرنده آموزگار، برنامه درسی، فضای آموزشی، مدیریت، بودجه و سایر امکانات آموزشی و پرورشی در اداره مدارس دوزبانه اشاره کرد.

خانم آیت‌الله‌زاده و ناصر غریبان از مدرسه فارسی پارس هریک تجارب آموزشی خود را در اختیار حاضران قرار دادند.

نویسنده این گزارش به عنوان آخرین سخنران صبح، گزارشی از تألیف کتابهای فارسی پیاموزیم را ارائه داد.

گفتنی است در سال ۱۳۷۸ بنا بر سفارش شورای گسترش زبان فارسی و زیر نظر مهندس جعفر علاقه‌مندان، رئیس محترم سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، کار تولید برنامه آموزش زبان فارسی آغاز شد. نویسنده به عنوان مدیر علمی طرح پس از نیازسنجیهای لازم، شورای برنامه‌ریزی را تشکیل داد و راهنمای برنامه در ۱۰۰ صفحه شامل اهداف، اصول، رویکردها، روشها، ساختار و محتوا و ارزشیابی تدوین گردید. آنگاه تیم تألیف، براساس برنامه مشغول تهیه و تدوین محتوا شدند.

در برنامه آموزش زبان فارسی پنج دوره کتاب (درس + کار + راهنمای معلم) جمعاً ۱۵ جلد برای سه سطح (مقدمانی، میانه و پیشرفته) در نظر گرفته شد. هر کتاب همراه با نوار صوتی و لوح فشرده آموزشی خواهد بود. علاوه بر آن فیلمهای آموزشی، مواد خواننداری و فرهنگ سطح‌بندی شده از مواد کمک‌آموزشی در این برنامه است.

در این کتابها، تقویت گونه گفتاری زبان فارسی، توانایی خواندن و فهمیدن انواع متون فارسی، آموزش موقعیتهای کاربردی زبان، آشنایی با مسائل فرهنگی ایران، آموزش نکات دستوری و گسترش دایره واژگان، توانایی نگارش عادی و پیشرفته و آموزش درست تلفظ، از جمله اهداف این برنامه است.

برنامه‌ریزان و مؤلفان کوشیده‌اند از رویکردهای شناختی، کلی و ارتباطی در آموزش زبان فارسی استفاده کنند. همچنین با مطالعه دقیق فارسی به عنوان زبان دوم کوشیده‌اند تمامی اصول علمی و کاربردی آموزش زبان فارسی را به عنوان زبان دوم به کار گیرند.

ویژگی دیگر این کتابها، زنده و شاد بودن تصاویر آنهاست. گرافیکست برجسته کشور آقای فرشید مثقالی کار تصویرگری این مجموعه را برعهده گرفت. مواد تولید شده به چهار مشاور آقایان دکتر یدالله ثمره، دکتر علی محمد حق‌شناس، دکتر محمد دبیرمقدم و دکتر شهین نعمت‌زاده سپرده می‌شود تا نظرات آنان اعمال گردد.

پنجاه دوره از این کتابها در همایش، میان معلمان مدارس و استادان مدعو توزیع شد که با بازتاب مثبت و استقبال مدیران و

معلمان مواجه شد.

در برنامه عصر، خانم نسرين سليميان از مدرسه فارسي واشنگتن ضمن گزارشي از فعاليتهاي خود به ارزيابي و ارتقاي کلاسي پرداخت. همچنين خانم هاله رستگاري از مدرسه خوارزمي نيوجرسي نيز بر نقش مکالمه در آموزش زبان فارسي تاکيد ورزید. خانم دکتر آصفی و پال اسپراکمن نيز در اين بخش از برنامه به ايراد سخن پرداختند.

پس از پذيرايي در بخش دوم برنامه عصرگاهي، ششمين نشست تحت عنوان ابزارهاي آموزش زبان فارسي کار خود را آغاز کرد. در اين ميزگرد ابتدا دکتر حشمت الله رياضي از مدرسه رازي نيويورک به کاربرد نمايش در آموزش زبان دوم اشاره کرد و در اين زمينه برخي تجربيات خود را بيان کرد. سپس دکتر محمدمهدي خرمي، نرم افزار آموزش زبان فارسي را که خود طراحي کرده بود به شرکت کنندگان معرفي کرد. اين لوح فشرده که تماماً به زبان انگليسي است از قسمتهاي مختلف آموزش الفبا، تصحيح تلفظ، ايران شناسي، آموزش قواعد و... تشکیل شده است. سپس دکتر حسين سامعي به معرفي فيلم آموزش مکالمه فارسي پرداخت. اين فيلم آموزشي با هدف آموزش فارسي گفتاري به کسانی که فارسي رسمي را تا حدودي مي دانند و با خط فارسي آشنائي کامل دارند، توليد شده است. اين فيلم که ساختاري نمايشي دارد، به سفارش شوراي گسترش زبان فارسي در ايران ساخته شده و نامبرده جزو مشاوران اين طرح است. در پايان نيز دکتر کمالي به معرفي منزلگاه رايانه اي آموزش زبان فارسي پرداخت که خود طراحي و اجرا کرده و از چند ماه ديگر قابل دريافت است. از ويژگيهاي اين برنامه، ارائه چندين تلفظ از گويشهاي مهم ايران است.

حسن ختام برنامه نيز بيانيه پاياني همایش بود.

در نشستهاي جداگانه اي که با معلمان زبان فارسي در مدارس امريکا داشتيم، آنان عمده ترين مشکلات خود را به شرح زير اعلام داشتند:

الف - عدم استقبال کافي خانواده ها به کلاسها:

چنان که از ميان جمعيت یک ميليون نفري ايراني مقيم تنها هزار نفر جذب اين مدارس شده اند يعني ۱٪ و اين بسيار نگران کننده است. اين عدم استقبال به دلایلي چند است:

۱- عدم توان پرداخت شهریه کلاسها که معمولاً بين ۳۰۰ تا ۷۰۰ دلار در سال است. بسياري از خانواده ها فقط به همين دليل از کلاسها استقبال نمی کنند.

۲- کلاسها عمدتاً روزهاي شنبه يا يکشنبه برگزار می شود و اين روزهاي تعطيل دانش آموزان است، معمولاً دانش آموزان رغبت نمی کنند در کنار کار سنگين تحصيل در اين کلاسها نيز شرکت کنند، مگر جاذبه هاي قوي وجود داشته باشد. اين جاذبه هاي می تواند از سوي خانواده ايجاد شود، ليکن برخي از مديران مدارس هم برنامه هاي متنوع تفريحي و ورزشي در کنار آموزش پيش بيني کرده اند که روشهاي مؤثري براي جلب و جذب دانش آموزان بوده است.

۳- پراکندگي خانواده ها و دور بودن برخي از آنها از مراکز آموزشي يکي ديگر از علل بي رغبتي خانواده ها است.

۴- تفاوتهاي فرهنگي و اعتقادي خانواده هاي مقيم نيز از عواملی بود که گروهی از معلمان يادآوری می کردند.

ب - نداشتن متون آموزشي مناسب:

قولي که جملگي بر آن بودند. اغلب معلمان به فراخور توان و دانش خود متونی را برای آموزش تهيه می کنند که وافي به مقصود نيست و جاذبه هاي لازم را ندارد.

پ - نداشتن معلمان متخصص آموزش ابتدائي:

اغلب معلمان مدارس فارسي، کار آموزش را به عنوان شغل دوم و در روزهايي از هفته برعهده دارند. اين معلمان که درصد کمی از آنان خود قبلاً آموزگار بوده اند، به شکل تجربی و با آزمایش و خطا، کار آموزش را عهده داری می شوند. لازم است تدابييري انديشيده شود تا از طريق کتاب راهنما، فيلمهاي آموزشي و دوره هاي دانش افزايي مهارت هاي حرفه اي آنان افزايش يابد.

ت - دشواري سطح کتابهاي فارسي ايران براي دانش آموزان غيرايراني:

يکي از برنامه هاي جنبي، ديدار با معلماني بود که در سطوح بالاتر از کلاس ششم تا دوازدهم کتابهاي فارسي دوره راهنمائي و دبيران را در کنار آموزشهاي رسمي و امريکايي تدریس می کردند. هر دانش آموز امريکايي در کنار زبان انگليسي می تواند يکي از زبانهاي مورد علاقه اش را نيز بخواند.

هم اکنون در برخي از مدارس خصوصي تا آنجا که معلماني داشته اند، درس فارسي در برنامه هاي آنان قرار گرفته است. معلمان اظهار می داشتند سطح کتابهاي فارسي دوره راهنمائي و دبيران براي اينگونه دانش آموزان بسيار سنگين و خارج از توان آنها است. لازم است اين کتابها متناسب با توان دانش آموزان تعديل شود. هم اکنون معلمان خود به تعديل کتابها می پردازند.

مشکل ديگر گروهی از دانش آموزان که قصد بازگشت به ايران را دارند، ناتواني آنها از شرکت در کنکور سراسري است و به همين دليل نيز اغلب خانواده ها به رغم ميل قلبي مجبورند براي ادامه تحصيل فرزندانشان همچنان در امريکا باقي بمانند. درخواست اين گروه آن است تا راه حلهايي براي انطباق اين دانش آموزان با مدارس ايراني و ايجاد تسهيلات لازم فراهم آيد.

با توجه به مطالب عنوان شده به نظر می رسد وزارت آموزش و پرورش بايد توجه ويژه اي به ايرانيان مهاجر در امريکا و در تمام دنيا داشته باشد. تشکيل پست سازماني کميته اي در يکي از معاونتها و لايه در روابط بين الملل جهت پيگيري مسائل آموزشي چند ميليون ايراني مهاجر کاري لازم و بايسته است. شايد در شرح وظايف روابط بين الملل وزارتخانه چنين اهدافی نيز گنجانيده شده باشد، ليکن بايد به طور جدی تری عمل کرد. شناسايي و جلب و جذب فرزندان ايراني، تشکيل کلاسهاي فارسي با حمايتهاي مادي و معنوي و تجهيز آنها به کمک خانواده ها، پخش منظم و مرتب کتابهاي درسي و کمک آموزشي و فيلم و لوح فشرده و ديگر وسايل آموزشي و کمک آموزشي، ايجاد منزلگاههاي رايانه اي مخصوص آموزش زبان فارسي، تهيه فيلمهاي فارسي زيرنويس شده، جلب همکاريهاي شبکه جام جم در تهيه محتوای درسي و برنامه هاي آموزش فارسي، جلب همکاريهاي کانون پرورش فکري در جهت ساخت برنامه هاي خاص ايرانيان مقيم خارج از کشور می تواند بخشی از فعاليتهاي کميته بررسي مسائل آموزش ايرانيان مهاجر باشد.

با توجه به گستگي فرهنگي نسل دوم و انقطاع زباني اين نسل با زبان فارسي، نسل دوم رفته رفته تمايلات و علايق خود را به ايران و فرهنگ ايراني از دست می دهند و طبعاً اين نسل نمی تواند حامل فرهنگ ايراني به نسلهاي پس از خود باشد که:

ذات ناپافته از هستي بخش

کي تواند که شود هستي بخش
به نظر می رسد مؤثرترين راه، اشاعه و گسترش زبان فارسي در ميان اين نسل باشد، چرا که اين زبان می تواند رشته ارتباطی ميان نسلها را به لحاظ فرهنگي به وجود آورد، فردا دير است.

خوش است نام تو بردن ولی دریغ بود

درین سخن که بخواهند برد دست به دست

به مناسبت فرا رسیدن اول اردیبهشت، بزرگداشت روز سعدی، مراسمی در تالار حافظ در روزهای ۳۱ فروردین و اول اردیبهشت، با حضور جمعی از سعدی پژوهان، ادیبان، استادان و اندیشمندان ادب پارسی برگزار شد.

در این مراسم که با تلاوت آیاتی از قرآن کریم گشایش یافت، ابتدا کوروش کمالی، مدیر مرکز سعدی‌شناسی، ضمن خیر مقدم به مدعوین و حضار، درباره اهداف و برنامه‌های این مرکز، نیز جایگاه سعدی در میان پارسی زبانان توضیحاتی ارائه کرد. وی همچنین اشاره کرد که مراسم نکوداشت سعدی همزمان در هاوانا، الجزیره و مسکو برگزار می‌شود.

کمالی ضمن بیان تأثیر سخن نغز سعدی در میان سایر اقوام، عدم ترجمه آثار سعدی را یکی از دلایل مهجور ماندن وی در جهان دانست. پس از آن نصرالله مردانی، شاعر معاصر کشورمان، شعری با عنوان «ستاره خاک» در گرامیداشت سعدی سرود.

آنگاه احمد مسجدجامعی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در باب اهمیت نکوداشت شیخ اجل اظهار داشت: سعدی صرفاً ادیبی نام‌آور نیست که بر قله میراث ادبی ایران زمین نشسته است. سعدی، بخشی از حیات جاری ملت ماست. در تاریخ و فرهنگ ملتها، دشواری می‌توان هنرمندی را یافت که تا این پایه و مایه در جای جای حیات یک ملت حضور مداوم داشته باشد و آن ملت در تجربه اندوزی و عبرت‌آموزی از رخدادهای روزگار، به آموزه‌های او، مکرر عنایت کند و اهتمام داشته باشد.

وی افزود: رسیدن به این درجه از قبول عام، نیازمند پشتوانه‌های قوی و مؤلفه‌های استوار هنری و فرهنگی است که خود با نیازهای اساسی جان بشر آمیخته است.

ایشان راز ماندگاری سعدی و عالمگیر شدن او را در ارج و ارزشی دانست که او به انسان می‌نهد و اظهار داشت: سعدی این ارج و ارزش را در سراسر آثارش، حتی در قصایدی که به ظاهر در مدح فرمانروایان روزگار گفته است، فریاد می‌زند. در نزد سعدی، رسیدن به خدا و گزاردن حق او نیز از گذرگاه خدمت به خلق می‌گذرد. انسان مورد نظر سعدی که از میان آثار او چهره می‌نمایاند، یکسره لاهوتی نیست، تا تماماً تجریدی و انتزاعی باشد، نیز جمله ناسوتی نیست تا با عالم روح و معنا بیگانه باشد، آمیزه‌ای است از هر دو، همین آدمیزاده‌ای است که در زمین می‌زید و رفتارهای گوناگون دارد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان گفت: در این روزگار، ما همچنان به سعدی و شناخت آموزه‌های فکری و ادبی او نیازمندیم. از سعدی نه تنها شیوه سخن گفتن، که شیوه زندگی کردن را باید آموخت. از این رو بزرگداشت شیخ اجل و برگزاری روز سعدی را نباید رخدادی صرفاً ادبی تلقی کرد، بلکه این نامگذاری و مراسمی از این دست را باید دستمایه‌ای عنایتی نوبه زندگی قرار داد، زندگی سرشار از شور و معنا و انسان دوستی و خداگرایی.

پس از سخنرانی آقای مسجدجامعی، کتاب فرهنگ سعدی پژوهی نوشته دکتر کاووس حسینی به عنوان کتاب سال «سعدی» معرفی و

تقدیر شد.

اجرای موسیقی توسط حسام‌الدین سراج و گروه موسیقی سنتی براساس اشعار سعدی، از دیگر برنامه‌های روز اول این مراسم بود. در روز دوم، سه نشست طی ده سخنرانی از ساعت ۹ صبح تا ۱۷/۲۰ برگزار شد.

ابتدا دکتر محمد ابراهیم باستانی پاریزی سخنانی با موضوع «چند نکته درباره غزل سعدی» ایراد نمود. پس از آن دکتر محمود روح‌الامینی با اشاره به بحث توانگری و تهیدستی در حکایات و تمثیلهای اخلاقی از جمله در گلستان اظهار داشت: سعدی در گلستان چندین بار درباره توانگر و تهیدست صحبت می‌کند، اما جان کلام او، جدال سعدی با مدعی است که در تمام ادبیات فارسی این منظره منحصر به فرد است.

دکتر ضیاء موحد با اشاره به شعار نادرستی که در نقد ادبی درباره شعر ساده صورت گرفته است، گفت: در نقد ادبی گمان می‌شود که اگر شعری ساده بود و ظاهراً ابهامی نداشت، نمی‌توان چندان روی آن بحث کرد. در مورد سعدی نیز چنین گفته‌اند، یعنی پنداشته‌اند چون شعر سعدی ساده است، بنابراین تأویل پذیر نیست و بحثی نباید روی آن صورت داد. درحالی که اگر کسی به مسئله هرمونیک کاملاً اشراف داشته باشد، درمی‌یابد که حتی سخن گفتن روزمره ما نیز قابل تأویل است، چه رسد به شعر سعدی. بنابراین مسئله تأویل آنطور که مطرح کرده‌اند، نه صحیح است و نه در مورد سعدی صدق می‌کند.

وی در باب نقش سعدی در ادبیات پارسی اذعان داشت: شعر روان در ادبیات ما همان نقشی را دارد که آب در طبیعت. وجه شبه آن بسیار روشن است. پر رمز و رازترین عنصر هستی و در عین حال ساده‌ترین آن، آب است. شعر سعدی نیز از میان سنگلاخهای وزن و قافیه به آسانی بیرون می‌آید و خود را نجات می‌دهد.

دکتر موحد درباره تفاوت زبان سعدی و مولانا اشاره کرد: همان زمانی که سعدی در شیراز زبان فارسی را می‌پروراند، در گوشه دیگری از این سرزمین، مولانا می‌زیست، که او نیز استاد سخن است و زبان رسمی فارسی را دارد، ولی او در شعرش گوش کلمات را می‌کشد، حال آنکه سعدی همان کلمات را در شعر می‌آورد، اما نوازش می‌کند.

دکتر اصغر دادبه، با توجه به سه اصل پیش داوریها از قول فرانسس بیکن، اصل خودباختگی و اصل افراط و تفریط به بحث درباره سعدی پرداخت و در باب تناقض گوییهای سعدی در مسئله جبر و اختیار گفت: در باب مسئله جبر و اختیار بارها به سعدی تاخته‌اند که گاه طرف اختیار را می‌گیرد و گاه طرف جبر را. باید اشاره کرد که تمام شاعران در این مورد به همین صورت عمل کرده‌اند و این امر، مختص سعدی نیست. علاوه بر این هیچ مسئله‌ای در علم و فلسفه وجود ندارد که به نوعی برآمده از زندگی نباشد و اگر هم نباشد، قطعاً نابود می‌شود. بنابراین ممکن است یکبار این مسائل را از منظر نظری محض مورد بحث قرار دهیم و یکبار از منظر اینکه خاستگاه آن زندگی است و این مسئله با مسائل سیاسی و اجتماعی پیوند خورده است.

وی افزود: دلیل به وجود آمدن نظریه جبر و اختیار نیز نیاز بشر

دکتر سعید حمیدیان با مقایسه اجمالی سعدی و سیف فرغانی گفت: سعدی و سیف دارای نقاط مشترکی بودند، از آن جمله: هر دو همزمان بودند، با هم دوست بودند و مراودات شعری داشتند، هر دو از آبخوهرهای ارجمند فرهنگ ایرانی - اسلامی تغذیه کرده‌اند، هر دو غزل‌سرا بودند، یعنی در کنار قالبهای دیگر، غزل هم می‌گفتند و هر دو در زمینه غزل، از راه مجاز، دری به عالم عرفان گشودند. اما هر چقدر سعدی در عشق بی‌باک و محو و مستهلک در معشوق است، سیف در این زمینه به شدت محافظه کار است.

دکتر میر جلال‌الدین کزازی، دیگر سخنران این مراسم درباره زیبایی‌شناسی و افسون سخن سعدی گفت: آنچه که ما زیبایی‌شناسی سخن می‌خوانیم، از دید من در دامنه‌ای می‌گذرد که یک سوی آن آرایه است و سوی دیگر، «آن» است که خواجه در چند بیت خود به آن اشاره کرده است.

وی ادامه داد: هر زیباپسند و زیباپرستی این زیبایی نغز، ناب، رازآلود و فسونگار را در درون خود می‌آزماید و می‌شناسد و با آن پیوند می‌گیرد، اما اگر از او راز این زیبایی را پرسید، درمی‌یابد. «آن» آن گونه از زیبایی است که ما نمی‌توانیم دانشورانه، سخن سنجانه و ادب شناسانه راز آن را بکاویم، هر چه ما از آرایه می‌گسلیم به «آن» می‌پیونديم. قلمرو آفرینش هنری در سعدی، نیز قلمروی است که بیشتر به آن سوی «آن» بازمی‌گردد. به سخن دیگر، زیبایی او در شعر، زیبایی سرشتی و گوهرین است، نه آن زیبایی برساخته برون. هنر در سرشت و ساختار خویش زاده دل است و هر چه سخن از زیورها گسسته باشد و به آن زیبایی درونی که آماجگاه آن دل است، نه سر، آراسته شده باشد، شورانگیزتر و هنری‌تر است. سعدی بزرگ‌ترین هنرمند و سخنور ایران است، در آن شعری که آن سوی «آن» می‌گذرد.

آخرین سخنران این نشست دکتر نعمت‌الله ایرانزاده بود که درباره سبک‌شناسی سعدی سخن گفت: وی با اشاره به این مطلب که برای شناخت سبک فردی یک شاعر لازم است به دستگاههای آوایی، واژگان نحوی و بلاغی او توجه شود و در باب ویژگیهای نحوی آثار سعدی که براساس غزلیات مورد اقبال او از آغاز تا امروز به دست آمده، اظهار داشت: در غزلیات سعدی یک نوع دستورمندی دیده می‌شود و از انواع جمله، بیشتر از جملات فعلیه استفاده کرده است. سعدی زوجهای مجاور فعلی را در اشعارش بسیار به کار می‌برد، یعنی فعلی در کنار فعل دیگر قرار می‌گیرد و به نحوی با آن ارتباط می‌یابد. او تمایل دارد که صیغه‌های مختلف یک فعل را حداقل در یک بیت هم‌نشین کند و بسامد فعلهای گفتن و رفتن و دیدن بسیار بالاست.

در پایان هر نشست جلسه پرسش و پاسخ درباره سخنرانیهای ارائه شده برگزار شد.

پایان بخش مراسم بزرگداشت روز سعدی قصیده‌ای بود که آقای ادیب پرومند قرائت نمود.

این مراسم که قرار بود در جوار آرامگاه سعدی برگزار شود به علت بارندگی در تالار حافظ اجرا شد. همچنین در نخستین ساعات بامداد اول اردیبهشت ماه، آرامگاه سعدی با ترنمهای حسام‌الدین سراج حال و هوایی عرفانی یافت که با اقبال مدعوبین روبه‌رو شد.

است. در یک وضعی از اوضاع ممکن است فرد، تن به جبر بدهد و در موقعیتی دیگر خود را دارای اختیار بداند.

در ادامه دکتر ابراهیم قیصری در باب برخی نارساییها در آثار سعدی اظهار داشت: اینکه سعدی را افصح‌المتکلمین و پادشاه سخن می‌گویند، قولی است که جملگی بر آنند. اما در میان هزاران تشبیه و تعبیر شاعرانه و گفته‌های عالمانه و عارفانه حضرت شیخ، گاه به برخی ابیات و جملاتی برمی‌خوریم که در مقایسه با دیگر سخنان خود او فرو دست می‌نماید و آن درخشندگی لفظ و معنا را که انتظار داریم، ندارد و یا کمتر دارد. وی گفت: بدیهی است باید پذیرفت بجز کلام پروردگار، پیامبران و اولیاء الهی، هیچ گفته‌ای از کمال برخوردار نیست. پس، از این بابت نمی‌توان بر سعدی خرده گرفت و حتی طرح این مسئله هم از مقام این شاعر نمی‌کاهد.

دکتر علی رواقی ضمن ارائه مطلبی با عنوان «چند واژه سعدی» در باب تفاوت زبان سعدی و مولانا اظهار داشت: زبان مولانا و سعدی دو زبان مختلف است. مولانا زبان گفتاری حوزه‌های بلخ، آسیای صغیر و ماوراءالنهر را با زبان نوشتاری درهم آمیخته است. بنابراین واژگانی در اشعار او به چشم می‌خورد که مربوط به حوزه‌های زبانی اوست. اما سعدی از این واژگان در آثارش بهره نگرفته و در حقیقت زبان او دنباله طبیعی زبان پهلوی است. وی همچنین گفت: سعدی بدون اینکه خود، آگاه باشد، پایه‌گذار یک زبان معیاری شده است که بعدها دیگران از آن بهره گرفته‌اند.

دکتر رواقی مطالبی را نیز درباره تفاوت اصلی زبان حافظ و سعدی بیان نمود.

«شگردهای هنری سعدی» عنوان مطلبی بود که دکتر کاووس حسینی در این مراسم ایراد نمود. وی گفت: یکی از دلایل سادگی شعر سعدی، درنگ بایسته در فرهنگ مردم و همزیستی اجتماعی سعدی است. سعدی مایه‌های اصلی شعر خود را از فرهنگ مردم گرفته است، از این رو غزل او در سنجش با غزلهای عارفانه در عنصر تمثیل تندتر است.

وی در باب زیباییهای هنری شعر سعدی تصریح کرد: هر چند که گاه اشعار او از آرایه‌های مرسوم ادبی تهی است، اما هنری محض است. دقت سعدی در آشنایی زدایی و کارکردهای زبانی برای ایجاد رستخیز سخن قابل توجه است. گاهی شگرد آشنایی زدایی بر دوش ابهام شاعرانه گذاشته می‌شود و گاه ابتدا خواننده را به سمتی می‌کشاند، اما در میانه راه، مسیر ذهنی او را تغییر می‌دهد و بدین ترتیب سخن را هنری‌تر می‌کند.

نقش ادبیات در گفتگوی تمدنها

گزارش

گفتگوی فرهنگها و تمدنها توسط مصلحان و متفکران ادبی و اجتماعی می تواند تأمین شود و شکل یابد. ما، هم در بعد استقوامی و هم در بعد استعلاجی گفتگوی تمدنها نیازمندیم که متفکران در کشور بنشینند و برای امروز و فردای نسلهای ما فکری کنند.

پس از آن دکتر مهدی سنایی ضمن ابراز خرسندی از برگزاری چنین همایشهایی، اظهار امیدواری کرد که این جلسات که در آغاز سال ۲۰۰۲ میلادی شروع شده، سنت محکمی شود و در طول سال ادامه یابد.

در ادامه امین مصطفی از باشقیرستان با اشاره به وصیت نامه امام (ره) گفت: من از اظهارات حضرت امام شدیداً تأثیر پذیرفتم. سخنان او جوابگوی سوالاتی است که در عصر حاضر برای ما مطرح است. امام خمینی به علوم و مبانی اخلاقی، امور اجتماعی و دوستی ملل توجه خاصی داشتند. در حال حاضر ادبیات چند قومی روسیه با مشکلات فراوانی روبه رو است. نویسندگان بسیاری در راه پاکی و اصالت ادبیات، زبان، فرهنگ و جنبه اخلاقی و معنوی زندگی مبارزه می کنند. اماروال زندگی به گونه ای بود که برجسته ترین نویسندگانی که در ادبیات سهم زیادی ایفا کردند، برای نسل جوان نا آشنا هستند.

دمتری ژوکوف نویسنده کتاب شخصیت حضرت امام خمینی (ره) به زبان روسی، درباره شخصیت امام تصریح کرد: امام خمینی شخصیت فوق العاده ای بود. او در نامه ای به گورباچف نوشت: «آقای گورباچف، شما به همان بن بست سرمایه داری خواهید افتاد و مجبور می شوید اشتباهات خود را اصلاح کنید.» تعبیر امام درباره ایمان بهترین تعبیر است. او معتقد بود که هر کس کششی به قدرت، کمال و دانش دارد، اما کمال مطلق، قدرت مطلق و دانش مطلق وجود دارد و آن خداست. انسان همیشه به خدا کشش خواهد داشت تا به این کمال مطلق برسد، ولی طبیعتاً هیچ وقت مثل خدا نخواهد شد.

سخنران بعدی آقای دکتر شوکت نیازی، معاون اتحادیه نویسندگان بود. دکتر نیازی با اشاره به افراد حاضر در همایش گفت: در این سالن دوستداران ادبیات و مردم ایران گرد هم آمده اند. همه آنها نویسندگان بسیار نامی روسیه و جمهوریهای مشترک المنافع هستند. از جمله این افراد می توان به استاد سرگی میخالکوف، زعنت محمدی - نویسنده تاتارستان، بوریس شرمیتف - نماینده انجمن نویسندگان، ولادیمیر یرمینکو - سردبیر هفته نامه لیتراتورنایا روسیا، آنانایا - شاعر ارمنستان و... اشاره کرد.

پس از آن محمدی اف، معاون دبیر اتحادیه بین المللی نویسندگان، درباره نقش و جایگاه ادبیات فارسی در فرهنگ کشورهای مشترک المنافع اظهار داشت: در جمهوریهای ترک زبانی که قبلاً عضو

مقارن با برگزاری «همایش بین المللی گفتگوی تمدنها: تجربه تاریخی و دورنمای قرن ۲۱» میزگردی با عنوان «اهمیت ادبیات در زمینه گفتگوی تمدنها» ۱۳ بهمن ماه ۱۳۸۰، با حضور آقایان سیدصادق خرازی، معاون آموزشی و پژوهشی، دکتر امیری وحید، مشاور وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، دکتر مهدی سنایی، راین فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مسکو و جمعی از نویسندگان و متفکران روسی و کشورهای مشترک المنافع در مسکو برگزار شد.

در ابتدای این همایش سرگی میخالکوف، رئیس اتحادیه نویسندگان روسیه و کشورهای مشترک المنافع ضمن خیرمقدم به میهمانان، تصریح کرد: همایش بین المللی روسی - ایرانی تحت سرپرستی سازمان ملل متحد برگزار می گردد. از اهداف برگزاری این همایش می توان به حفظ و تجلیل از تنوع عظیم فکری و فرهنگی بشریت و تمدن بشری اشاره کرد. از آنجا که راه به سوی جهانی چند قطبی از گفتگو و مشارکت میان ملتها می گذرد، دانشمندان حاضر در این همایش به حل و فصل مسائل اساسی بشریت توجه فراوانی دارند.

وی در ادامه با اشاره به این نکته که ادبیات فارسی در توسعه تمدن جهانی، سهم عظیمی برعهده داشته است، اذعان داشت: فرهنگ ایران و ایرانی ریشه های بسیار عمیق تاریخی دارد و ما نویسندگان شوروی و روس از این فرهنگ چیزهای بسیاری می آموزیم، اشعار شعرای ایرانی را که توسط بهترین شعرا ترجمه شده است، می خوانیم که این امر مایه خوشبینی و خوشحالی ما می شود.

آقای سیدصادق خرازی با اشاره به نقش ارزنده دو حوزه ایران و روسیه در تکوین تمدن و تاریخ بشری، اظهار داشت: دو کشور ایران و روسیه دارای یک عقبه و یک عطف بلند فکری و تاریخی هستند. نسل جوان امروز نیز همانند ما که از آبخور نیاکانمان بهره مند می شویم، باید از ما بهره بگیرند. سرنوشت و سرشت انسان امروز و انسان فردا در مخاطره جدی قرار دارد. مرزهای اخلاقی، خانوادگی و فضایل اجتماعی آسیب دیده اند، هرچند که در فنون و تکنولوژی به پیشرفتهایی دست یافته ایم، اما در باب اخلاق و ارزشهای اجتماعی به شدت پسرفت کرده ایم.

وی در باب اهمیت گفتگوی تمدنها در جامعه پرتنش امروز، گفت: دیالوگ یک انتخاب نیست، بلکه ضرورت زندگی امروز همه انبای بشر است. سیاستمداران نمی توانند تنها عنصر دیالوگ را در جامعه خود با جوامع دیگر تجویز نمایند، بلکه مفهوم سازی و فکر سازی در زمینه

میزگرد بررسی نقش ادبیات در گفتگوی فرهنگی

شود. این کتاب ما را با سیستم هنری حافظ، شاعر فارسی زبان آشنا می کند. همچنین باید کتاب تأثیر شرق بر شعر روسی قرن بیستم را منتشر کرد. این کتاب به وضوح نشان می دهد شعرای روس چگونه فرهنگ شرق را یاد گرفتند و از آن بهره جستند.

در پایان این همایش اولگ شستینسکی، شاعر روس گفت: روسیه ای که امروز دچار انحطاط اخلاقی شده، برای همیشه در چنین حالتی باقی نمی ماند. روسیه ناگزیر احیا خواهد شد، آن هم نه تنها از طریق نیروهای داخلی، بلکه با استفاده از نور اخلاقی که از خارج می تأید. منظورم آن نفوذ فاسدکننده پست آمریکایی که مغز جوانان را نابود می کند نیست، بلکه نور فزاینده اخلاقی قدرتهای کبیر جنوب - به خصوص ایران - است. این ملاقاتها تنها معاشرت محیط فرهنگی نویسندگان روسیه با شخصیتهای دولتی نیست، بلکه یک ملاقات مرحله ساز بر سر راه معاشرت بسیار ضروری معنوی است.

اتحاد شوروی بودند و اکنون عضو فدراسیون روسیه هستند (تاتارستان، باشقیرستان) تا قبل از انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ اشعار عمدتاً به زبان فارسی سروده می شد. به همین دلیل ادبیات ما با ادبیات فارسی ریشه های مشترکی دارد. با توجه به این وحدت پیشنهاد می کنم این سدهای مصنوعی برداشته شود تا بتوانیم با اتحادیه های ادبی ایران هم همکاری کنیم.

خانم راستوفتوا، از ادبای روس، با اشاره به این مطلب که اگر ما واقعاً می خواهیم بعد از امروز، فردا فرابرسد، باید از گفتگوی روسیه با فرهنگ شرق و به خصوص فرهنگ به زبان فارسی حمایت کنیم، اظهار داشت: برای این تبادل فرهنگی لازم است که یک ترجمه روسی از آثار شش شاعر کلاسیک ایران (رومی، خیام، سعدی، حافظ، خاقانی و سبزه) منتشر شود. دیگر اینکه کتاب انانامه علی دشتی که توسط یوگنی میکروف به زبان روسی برگردانده شده، تجدید چاپ

سفر از منظر ادبیات جهان

سه شنبه ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۸۱:

«سفرهای تمثیلی در ادبیات عرفانی / دکتر گلناز حامدی»:
«ره آورد سفر معنوی گوته به دیار حافظ / دکتر حمیده بهجت»:
از منظر ادبیات داستانی فرانسه در قرن هجدهم میلادی / دکتر فریده علوی»:
«سفر به دیگر سو (سفر در داستانهای رمزی) / دکتر مریم حسینی»:
«سفر از دیدگاه منوچهری و متنی / دکتر زهراریاحی زمین»:
«بررسی مقایسه‌ای سفر در کتاب «شازده کوچولو» اثر سنت اگزوپری و داستان «مرد بغدادی» در مثنوی معنوی / مریم قاسمی داریان»:
«ایران و ایرانی از دیدگاه سفرنامه‌نویسان فرانسوی: کنت دو گوبینو / دکتر شهلا حائری»:
«سفر در جستجوی زندگی جاوید، مقایسه داستان گیل گمش با سفر اسکندر در جستجوی جاودانگی / دکتر منیژه عبداللهی»:
«سفر شعر معاصر غربی به آمریکا (مهاجر) / دکتر خلیل پروینی»:
«بررسی تطبیقی چهار سفر روحانی و معنوی به دنیای پس از مرگ / دکتر ماندانا صدرزاده»:
«سفر اثری از جروم دیوید سلینجر / دکتر منوچهر حقیقی».

در نخستین روز همایش دکتر تورج رهنما با اشاره به معنای سفر در نزد اهل معرفت گفت: این سفر، سفری درونی است؛ سیر و سلوکی است در عوالم معنوی. شاعران عارف مادر گذشته برای این سیر و سلوک مراحل قائل بودند؛ آنان هفت شهر عشق را درمی‌نوردیدند تا شاید به دیدار یار نایل شوند. اما شاعران روزگار ما به سبب آنکه غالباً خود و مخاطبان‌شان از معنوی دور افتاده‌اند، نمی‌توانند عملاً سالک این راه باشند.

وی با اشاره به سهراب سپهری به عنوان شاعری سالک در باب منسجم نبودن ساختمان شعری او اذعان داشت؛ سپهری مسافر بی‌سکونی است که با شعر خود روی محیط دایره‌ای محدود حرکت نمی‌کند تا باز به نقطه آغاز باز گردد. شعر سهراب خطی و افقی است. شعر او رودخانه‌ای است که از هر کجای آن می‌توانی کوزه‌ات را پر کنی. او معمولاً نه پند می‌دهد، نه سر آموختن دارد، نه داوری می‌کند و نه نتیجه می‌گیرد. شعر سپهری فقط «هست» و منظومه مسافر مؤید این ادعاست.

دکتر الله شکر اسداللهی در مقاله خود سفر و ره‌آورد‌های آن را یکی از عوامل نزدیکی ادبیات و فرهنگ‌های ملل جهان دانست. وی با اشاره به سفرهایی که پیرلوتی، نویسنده فرانسوی به کشورهای عربی و اسلامی داشته است، به بازتاب فرهنگ و سنن مشرق‌زمین در آثار او پرداخت.

دکتر ژاله کهنمویی پور ره‌آورد سفر مستشرقان فرانسوی را به کشورهای شرقی یک سلسله پندارهای قالبی دانست که اثرات آنها در ادبیات امروز فرانسه هم به چشم می‌خورد. این پندارها متکی بر مجموعه‌ای از اعتقادات و برداشتهایی است که از فرهنگ و تمدن شرقی صورت گرفته.

سفر یکی از ابعاد تجربه بشری است و در قلمرو ادبیات از هومر تا به امروز صور مختلفی به خود گرفته است. دکتر محمد حسین جوابی ضمن بیان این مطلب در ادامه مقاله خود به بیان افکاری که در عرصه ادبیات تطبیقی با سفر ارتباط دارند، پرداخت.

دکتر زرین واریدی وجه تشابه سفرهای ادیسه و مرغان

مفهوم ادبیات تطبیقی که برای نخستین بار در سال ۱۸۲۸ توسط ویلمن به کار برده شد، ناظر بر بررسی روابط ادبی میان ملت‌هاست. در حال حاضر در بیشتر کشورهای جهان، مراکز خاصی برای تحقیق در حوزه ادبیات تطبیقی وجود دارد، اما متأسفانه در کشور ما به این رشته عنایت کافی نشده است. با توجه به اینکه ادبیات فارسی به دلیل غنای خود از دیرباز در ادبیات کشورهای دور و نزدیک تأثیری عمیق بخشیده و در پرورش افکار برخی از بزرگ‌ترین نویسندگان این ملت‌ها مؤثر بوده، شایسته است که در این زمینه تحقیقات گسترده‌ای انجام شود و نقش کشور مادر ساختن فرهنگ و ادبیات برخی از ملل دیگر مشخص گردد.

در پی تحقق این اهداف، دانشکده زبانهای خارجی دانشگاه تهران، نخستین همایش ادبیات تطبیقی را در سال ۱۳۷۹ برگزار کرد و امسال نیز دومین همایش بین‌المللی ادبیات تطبیقی که مصادف با دویستمین سالگرد تولد ویکتور هوگو - رئیس اولین همایش ادبیات تطبیقی در سال ۱۸۷۸ - بود به همت معاونت پژوهشی دانشکده زبانهای خارجی دانشگاه تهران از هشتم تا دهم اردیبهشت ماه برگزار شد.

در این همایش که به موضوع «سفر از منظر ادبیات جهان» پرداخته شد، جمعی از استادان و صاحب‌نظران ایران و جهان در دو نوبت صبح و بعدازظهر مقالات خود را به شرح زیر ارائه کردند:
یکشنبه ۸ اردیبهشت ماه ۱۳۸۱:

«سفر در شعر سهراب سپهری / دکتر تورج رهنما»:
«نگاه پیرلوتی به مشرق زمین / دکتر الله شکر اسداللهی»:
«سفر و پندارهای قالبی از شرق در آثار رمانتیک فرانسه / دکتر ژاله کهنمویی پور»:
«سفر و مباحث نظری آن در ادبیات تطبیقی / دکتر محمدحسین جوادی»:
«بازگشت: نگرشی اجمالی بر سفرهای ادیسه و مرغان منطق‌الطیر / دکتر زرین واریدی»:
«The Concept of Travel in Dante's and Shakespeare's Works / Dr. Maryam Beyad»:
«Journey in the Shahnameh and the Odyssey / Dr. Farideh Porgive»:
«The Journey Motif in Western and Islamic Literary Traditions: A study of Dante's Divine Comedy and Attar's Manteq at-Tair / Dr. Alireza Anushiravani»

«سفر در دنیای نمایش / دکتر شهناز شاهین» و «سفرهای دریایی در ادبیات جهان / دکتر سیدمرتضی هاشمی».

دوشنبه ۹ اردیبهشت ماه ۱۳۸۱:

«Le Voyage, de la realite a la fiction / Dr. Christophe Balay»:
«Regards sur le Voyage dans la litterature mondiale / Dr. Arlette Chemain»:
«Un Voyage de l'orient Vers l'Occident, et le retour a l'orient, dans les oeuvres litteraires (XI - XVI emes Siecle) / Dr. Manijeh Nouri - Ortega»:
«Voyages en Perse et mentalite francaise au XVII eme Siecle / Dr. Hassan Foroughi»:
«Savoir Voyager n'est pas plus l'affaire de tout le monde que... savoir Comprendre / Dr. Roya Ietafati»:
«De l'Orient en ruines, aux ruines de l'orient / Dr. Dominique Torabi»:
«Passe relle d'un regard entre deux Civilisations / Dr. Sima Farsandaj»:
«ژرار دونروال و سفر از منظر ادبیات جهان / دکتر طهمورث ساجدی» و «روایت یک سفر در سه اثر / دکتر ایلیمیرا دادور».

فانوس دریایی ویرجینیا وولف و داستانهای رمزی ادب فارسی اختصاص یافت. دکتر زهرا ریاحی زمین با برشمردن انگیزه، مسیر و وسیله به عنوان ارکان اساسی تمام سفرها، دیوان دو شاعر طبیعت‌گرای ایرانی و عرب، متنبی و منوچهری، را مورد بحث و بررسی قرار داد.

بررسی مقایسه‌ای سفر در کتاب شازده کوچولو و داستان مرد بغدادی مثنوی، تحقیقی بود که دکتر مریم قاسمی داریان انجام داد. نتیجه به دست آمده از این تحقیق نشان می‌داد که مسافران هر دو اثر، بدون توجه به آنچه در نزد خودشان است، برای یافتن مطلوب خود سفر کردند، اما پس از دریافت حقیقت به سوی مطلوب خود بازگشتند.

دکتر شهلا حاتری درباره سفرنامه سه سال در آسیا اثر کنت دوگوینو، دبیر سفارت فرانسه در ایران، گفت: در این کتاب گوینو سعی کرده است از روی خصوصیات ظاهری به نتیجه‌گیری کلی‌تری درباره ایرانیان دست یابد و برخلاف دیگر سفرنامه‌نویسان، کمتر به توصیف مناظر پرداخته است. وی برخلاف تفکر غربیان اعتقاد دارد که ایرانیان از سایر ملل آسیایی از نظر فکر و فرهنگ در سطح بالاتری قرار دارند.

دکتر منیژه عبداللهی ضمن برشمردن داستان گیل‌گمش به عنوان کهن‌ترین سفر در اساطیر بشری، انگیزه اصلی سفر گیل‌گمش را ترس از مرگ و نابودی، و پی‌آمد طبیعی این ترس را اشتیاق دست‌یابی به زندگی جاوید دانست. وی در ادامه با بهره‌گیری از وجوه کهن‌الگویی در مورد آب حیات یا زندگی جاوید و با استفاده از نظریه ژوزف کمبل در مورد سفر، به تحلیل داستان گیل‌گمش و اسکندرنامه نظامی پرداخت.

دکتر خلیل پروینی درباره ادبیات مهجر گفت: در اواخر قرن ۱۹ و طی قرن ۲۰، تعداد قابل توجهی از اعراب سوریه، لبنان و فلسطین برای رهایی از مشکلات و بحرانهای فکری و اجتماعی به کشورهای آمریکای شمالی و جنوبی مهاجرت کردند که به هر یک از این سرزمینها مهجر و به ادبیات عربی شکل گرفته در این سرزمینها ادبیات مهجر گفته می‌شود.

اردویرافنامه، کمدی الهی، رساله‌الغفران ابوالعلاء معری و کتاب رؤیای صادق جمال واعظ اصفهانی، چهار اثری بودند که دکتر ماندانا صدرزاده به تبیین سفر روحانی در آنها پرداخت.

سخنرانیهای این گردهمایی با سخنرانی دکتر منوچهر حقیقی درباره مفهوم سفر در ناتوردشت جروم دیوید سلینجر به پایان رسید. وی این رمان را اثری دانست که به شرح سفر و تجربیاتی می‌پردازد که قهرمان اصلی داستان با آنها روبه‌رواست.

لازم به ذکر است دومین همایش ادبیات تطبیقی با استقبال چشمگیر استادان، صاحب‌نظران و علاقه‌مندان رو به روشد.

منطق‌الطیر را در تلاش برای بازگشت به «موطن اصلی»، سختیهای مسیر، حل موانع و مشکلات راه، تعدد مکان در این دو اثر و رسیدن سالکان حقیقی به مقصد اصلی دانست.

دکتر شهناز شاهین در باب سفر و نقش آن در ادبیات گفت: سفر، کلمه‌ای جادویی به نظر می‌رسد که در ادبیات کشورهای مختلف موجب خیال‌پردازی نویسندگان شده است. سفر همواره جذابیت‌های خود را حفظ کرده است، چرا که آدمی را در دنیای جدید و ناشناخته‌ای راه می‌دهد، دنیایی سرشار از تنوع و تازگی.

دکتر سیدمرتضی هاشمی ضمن بیان این مطلب که بخشی از مشهورترین آثار ادبی برپایه سفرهای دریایی شکل گرفته است، در مقاله خود به معرفی مهم‌ترین آثار در این زمینه و مقایسه میان آثار کلاسیک و متقدم ادبیات فارسی و اروپایی پرداخت. دکتر طهمورث ساجدی در مقاله خود به نقش ژرار دونروال، نویسنده بزرگ نیمه اول قرن نوزدهم و کتاب «مسافرت به شرق» او در ادبیات فرانسه پرداخت.

دکتر ایل‌میرا دادور با بیان این مطلب که دستمایه بسیاری از آثار مکتوب و شفاهی اقوام و ملتها، سفر قهرمانان داستانها، قصه‌ها، روایتها، حکایات و ماجراهایی است که در این سفر پیش آمده است، ریشه مشابهت این آثار را در فرهنگ مشترک اولیه بشر دانست.

دکتر گلناز حامدی در تبیین سفرهای تمثیلی در ادبیات عرفانی اظهار داشت: سفرهای تمثیلی غنای زبان رمزی است. بیانگر بیداری نفس و آگاهی به غربت خود در این جهان و رها شدن از قید و بند است.

دکتر حمیده بهجت در چهار بخش شرح زندگانی گوته، سفر روحانی او به شرق، آشنایی او با حافظ و دیوان شرقی - غربی به ره‌آورد‌های گوته، شاعر و نویسنده توانای آلمانی از سفر معنوی به شرق پرداخت.

دکتر فریده علوی در مقاله خود تأثیر متقابل سفر در ادبیات داستانی قرن هجدهم اروپا و به خصوص فرانسه را مورد بررسی قرار داد.

دکتر مریم حسینی در بخش نخست مقاله خود به طبقه‌بندی داستانهایی که مضمون اصلی آنها سفر است پرداخت. در بخش دوم به داستانهای نمادین و ویژگیهای آن، داستانهای نمادین ادبیات ایران و داستانهای نمادین ادبیات جهان اشاره کرد. بخش سوم نیز به مقایسه تطبیقی داستانهای کمدی الهی دانته و به سوی

جشن بزغاله

اثر دیگری از ماریو بارگاس یوسا با عنوان جشن بزغاله

می کرد بازگو می شود. این کتاب را نشر مرکز به چاپ می رساند.

دو متن فلسفی

کتاب اللمعات العرشية اثر حکیم الهی، ملامهدی نراقی با

(LAFIESTA DELCHIVO) با ترجمه کاوه میرعباسی به زودی راهی بازار نشر می شود. در این رمان که از زبان اسپانیایی ترجمه شده، آخرین سالهای دیکتاتوری رافائل تروخیو که قریب ۳۱ سال به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر جمهوری دومینیکن حکومت

کتاب الصراط المستقیم اثر فیلسوف شهید عهدصفوی، میرداماد در مسئله جنجالی حدوث و قدم با همکاری کتابخانه مجلس شورای اسلامی و نشر میراث مکتوب به چاپ می رسد.

در انتظار گودو

در انتظار گودو اثر ساموئل بکت، ترجمه اصغر رستگار عنوان نمایشنامه ای است که به زودی به چاپ می رسد.

من ویران گشته ام مجموعه چند داستان کوتاه از احمد بیگدلی است که به زودی راهی بازار نشر می شود. پرنس یکنو زمانی است از مادام دولا فایت با ترجمه فضل الله قتادی که با نقد و تحلیل عبدالله شاه سیاه به زودی چاپ می شود. این سه کتاب را انتشارات

نقش خورشید منتشر خواهد کرد.

جشنواره امیر خسرو دهلوی

جشنواره سه روزه بزرگداشت «امیر خسرو دهلوی» شاعر پارسی گوی هند با پیام محبت جهانی و برادری در دهلوی نو برگزار شد. این جشنواره به سرپرستی «مظفر علی» کارگردان معروف سینمای هند آغاز شد و گروه های هنری از کشورهای مختلف جهان از جمله سودان، پاکستان و بنگلادش شرکت داشتند.

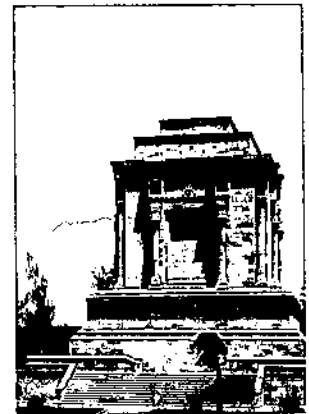
شاهنامه به زبان مالایی

شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی توسط دوستان ارادتمندان حکمت و ادب ایران زمین در اندونزی در دو هزار نسخه به زبان مالایی ترجمه و منتشر شد. ترجمه گلستان سعدی نیز که اخیراً منتشر شده بود، مورد

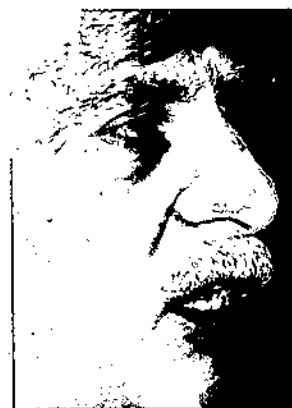
همکاری کتابخانه مجلس شورای اسلامی و کنگره فاضلین نراقیین به زودی منتشر می شود.

استقبال گسترده اساتید و دانشجویان اندونزی قرار گرفته است. به زودی کتاب بوستان سعدی نیز توسط مرکز اسلامی جاکارتا ترجمه و در نمایشگاه بین‌المللی کتاب

اندونزی ارائه خواهد شد.

است. این فیلم‌ها عبارت‌اند از: غریبه و مه، مرگ یزدگرد، کلاغ و

رگبار. این کتاب نوشته عبدالله شاه سیاه است و انتشارات نقش خورشید آن را به چاپ می‌رساند.

برگزار شد، ادوارد شوارد ناذره رئیس جمهوری این کشور، عالی‌ترین نشان ادبی گرجستان را به دکتر محمدکاظم یوسف‌پور، استادیار دانشگاه گیلان اهدا کرد. این نشان به خاطر ترجمه منظومه حماسی «پلنگینه پوش» اثر حماسه‌سرای نام‌آور گرجی «شورتا روستاولی» به استادیار ایرانی تعلق گرفت. اثر حماسی پلنگینه پوش جایگاه ویژه‌ای در ادبیات گرجستان و در میان مردم این کشور داراست. دکتر یوسف‌پور این اثر با ارزش ادبی را با همکازی «پروفیسور ماگالی تودوا» رئیس فرهنگستان علوم گرجستان به فارسی ترجمه کرده است.

در یک بُعد کتاب و نیز نگاه به دوران این دیکتاتور از چشم چند نفر که خود قربانی نظام هولناک این مرد بوده‌اند، تصویری جامع و در عین حال جذاب از مفهوم دیکتاتور و حکومت دیکتاتوری به دست می‌دهد. او در این رمان

با تیزبینی شگفتی به روانکاوی دیکتاتوری و مردمی که در تحت سیطره او هستند می‌پردازد. این رمان را عبدالله کوثری در دست ترجمه دارد و انتشارات علمی آن را منتشر خواهد کرد.

سورقوج

رمان سورقوج آخرین اثر ماریو بارگاس یوسا درباره دوران حکومت تروخیو، دیکتاتور دومینیکن است. بارگاس یوسا در این رمان باروایت زندگی تروخیو

نشان ادبی گرجستان

عالی‌ترین نشان ادبی گرجستان به دکتر محمدکاظم یوسف‌پور اعطا شد. در مراسم ویژه‌ای که در کاخ ریاست جمهوری گرجستان

فانوس خیال

خیره به فانوس خیال عنوان کتابی است که در آن نقد اسطوره‌شناسی بر چهار فیلم بهرام بیضایی صورت گرفته

خانه کتاب ایران کتاب ماه ادبیات

فهرست کتابهای منتشر شده اسفند ماه سال ۱۳۸۰

فلسفه و نظریه

۸۰۱

چاپ اول

۱- درآمدی بر پژوهش نظریه‌ی ادبی.

راجر وبستر؛ مترجم: مجتبی ویسی. - تهران: سپیده سحر. - ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Studying literary theory: an introduction

شابک: ۹۶۴-۷۱۰۱-۳۳-۳

راجر وبستر هدف اصلی از تدوین این کتاب را، تهیه راهنمای مقدماتی برای مباحث اساسی نظریه ادبی یاد می‌کند. وی در این خصوص تلاش می‌کند مفاهیم اصلی را با اصطلاحات سنتی پیوند زند. نویسنده در آغاز، مباحث مربوط به تالیف و خوانش را مطرح می‌سازد؛ آنگاه زمینه ایجاد مباحث مربوط به فرایندهای طبقه‌بندی و مصرف ادبیات را فراهم می‌آورد. وی همچنین در امر رابطه متن ادبی با فرد و اجتماع، فرایندهای مربوط به تاویل‌های گوناگون از متون را در محدوده‌های متفاوت فرهنگی و تاریخی، از نظر می‌گذراند. مباحث اصلی کتاب در پنج بخش مطرح گردیده که عبارتند از: ویژگی‌های روش نو، نظریه ادبی چیست؟ زبان و روایت، اجتماع و فرد و روابط متنی. در انتهای کتاب، علاوه بر یادداشتهای نویسنده، فهرست راهنمای کتاب برای مطالعه بیشتر، نیز واژه‌نامه انگلیسی به فارسی درج گردیده است.

فن نگارش و بیان، و مجموعه‌های ادبی

۸۰۸

۲- آئین بلاغت: شرح مختصر المعانی.

احمد امین شیرازی. - [قم]: فروغ قرآن. - ۵۶۶ ص. - جلد اول. - وزیری (کالینگور). - ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۸۸-۱-۹

۳- آئین سخنرانی.

دیل کارنگی؛ مترجم: سعید خاکسار. - تهران: اردیبهشت. - ۲۶۴ ص. - رقی (سلفون). - ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Dale Carnegie
شابک: ۹۶۴-۶۰۶۲-۶۲-۸

۴- آیین سخنرانی.

دیل کارنگی؛ مترجم: ریحانه جعفری، پروین قائمی. - تهران: پیمان. - ۲۷۶ ص. - جیبی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

The quick and easy way to effective speaking
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۱-۴۰-۹

چاپ اول

۵- از انشا تا نویسندگی.

جعفر ربانی. - تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، انتشارات مدرسه. - ۳۷۶ ص. - رقی (شمیز). - ۱۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۵۷۲-۵۵۷-۶

نگارنده در این کتاب می‌کوشد طرحی از مسیر نوشتن را از آغاز تا دوره نویسندگی برای مخاطبان

بازگو نماید. مجموعه حاضر در سه فصل تدوین شده است. فصل نخست، مشتمل بر کلیاتی است درباره انشا که در پی آن در فصل دوم از 'چگونه نوشتن' سخن می‌رود. فصل سوم متضمن نمونه‌هایی است از آثار برگزیده که به‌زعم نگارنده اغلب آنها از بهترین نوشته‌ها و ترجمه‌هایی است که در زبان فارسی معاصر پدید آمده است. ضرورت نوشتن، قالب‌های انشانویسی، خلاصه‌نویسی، بازنویسی، توصیف، نامه‌نگاری، مقاله‌نویسی، داستان‌نویسی، گزارش‌نویسی، نقد و تصحیح انشا و موضوعاتی برای نوشتن پاره‌ای از مباحث این کتاب هستند.

۶- انشاء راهنمایی: موضوعات انشاء همراه با معانی اشعار و سوالات بدیع برای دانش-آموزان تیزهوش و نمونه.

اسماعیل علمدارنیاکی. - تهران: جواهری. - ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۵۷۴-۰۷-۶

چاپ اول

۷- انشا و نگارش.

محمود جلیلی. - مشهد: دانشوزان توس، زمستان. - ۱۰۸ ص. - رقی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۰۸۰-۶-۷

چاپ اول

۸- داستان، از حاشیه تا متن: مجموعه مقالات.

محمدجواد جزینی. - کرج: دوار. - ۹۰ ص. - رقی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۲۵۸۲-۲-۹

داستان، از حاشیه تا متن: مجموعه مقالات

محمد جواد جزینی

ناشر:
دوار

بحث آغازین کتاب درباره 'گروتسک' در داستان است که طی آن خاطر نشان می‌شود: 'گروتسک' تلاش سهمی است برای دستیابی به معنای سومی که عموماً در ناخودآگاه هنرمند شکل می‌گیرد و در اثر او تجلی پیدا می‌کند. در مقاله دوم کتاب، رمان 'سرزمین سوخته' احمد محمود به اجمال ارزیابی می‌شود. مقاله سوم کتاب 'فونتنس'؛ روایتگر سنت‌ها نام دارد. بحث بعدی کتاب درباره 'داستان‌های پلیسی' است که در پی آن، نوشته‌ای در باب 'داستان مینی مالستی' فراهم می‌آید. پایان بخش کتاب، توصیفی اجمالی از آثار 'مارگريت دوراس' است.

چاپ اول

۹- دستور زبان و آیین نگارش.

علی زنجانی. - رشت: دهرسا. - ۷۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۴۹۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

۱۰- راهنمای پژوهش و اصول علمی مقاله‌نویسی.

پیرام طوسی. - مشهد: تابران. - ۲۴۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۳۰۰۰ نسخه.

۱۱- راهنمای نگارش و ویرایش: با تجدیدنظر کلی.

محمدجعفر یاحقی، محمد مهدی ناصح. - مشهد: به نشر. - ۱۸۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ نوزدهم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۳۳-۵۰۶-۲

۱۲- صدای سخن عشق.

سوزان بولیس شوتر؛ مترجم: عبدالعلی براتی. - تهران: نسیم دانش. - ۱۰۴ ص. - رقی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Words of love, language of love, thoughts of love
شابک: ۹۶۴-۷۱۴۵-۰۵-۵

چاپ اول

۱۳- فن خطابه.

علی نظری منفرد؛ ویراستار: مریم قنوتانی، محمد انصاری‌راد. - قم: نصایح. - ۱۶۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

کتاب با کلیاتی درباره فن خطابه و نقش آن در تبلیغ فرهنگ اسلامی آغاز می‌شود؛ سپس مباحثی درباره شیوه‌های تبلیغ، نیز ارکان و اجزای خطابه فراهم می‌آید. مقدمات خطابه، شیوه‌های تبلیغی قرآن، روش بهره‌برداری از منابع، جاذبه‌های خطیب، جاذبه‌های خطابه، و شناخت محیط تبلیغ از دیگر موضوعات این کتاب است. در پایان کتاب، نمونه‌هایی از خطبه‌های اهل بیت (ع) درج گردیده است. یادآور می‌شود این مجموعه در قالب ۲۸ درس، به همراه خلاصه درس، و پژوهش‌هایی از متن تدوین شده است.

۱۴- نامه‌نگاری به زبان انگلیسی برای دانشجویان ایرانی.
ساراچین (مردی) راتلج - مشهد: به نشر - ۱۳۴ ص. - رقی (شمیز) - چاپ پانزدهم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
A Course in letter writing for iranien students
شابک: ۹۶۴-۳۳۳-۴۹۹-۶

چاپ اول

۱۵- هزاران نکته تربیتی برای جوانان.
گردآورنده: سهیلا درویشیان، مجتبی آزادی. - ارومیه: ادیبان - ۱۲۰ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
The thousand of education point for the youths
شابک: ۹۶۴-۷۰۵۱-۳۸-۷
در این مجموعه کلمات قصار و سخنان حکمت‌آمیزی از عالم‌ان، ادیبان، پیشوایان دین و نویسندگان

مختلف گردآوری شده و در قالب ۲۶۲۵ حدیث، نکته، شعر، و جملات کوتاه درج گردیده است.
چاپ اول
۱۶- هنر سخنرانی: مهارت‌های عملی فن بیان در قالب نظریه‌های کلاسیک و معاصر.
استغنی‌ای. لوکاس-مترجم: حمزه ساده، باباطاهر علیزاده. - تهران: رشد - ۵۲۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۳۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۱۵۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

The art of public speaking
شابک: ۹۶۴-۶۱۱۵-۸۹-۶

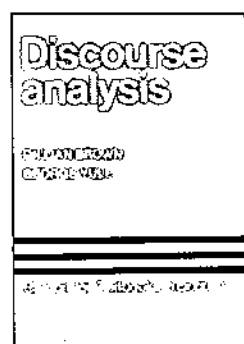

نویسندگان در این مجموعه شیوه‌ها و اصول خطابه و سخنرانی را با شواهد و نمونه‌هایی چند، آموزش می‌دهد. در بخش نخست کتاب (صحبت کردن و گوش دادن) اصول اساسی پیام نطق و مسئولیت‌های مربوط به سخنرانان و مخاطبان معرفی می‌شود. مطالب بخش دوم و سوم درباره تهیه نطق، انتخاب موضوع و تنظیم سخنرانی است. در بخش چهارم مبحث ایراد نطق و وسایل کمک آموزشی مطرح می‌شود. بخش پنجم نیز مربوط به تنوع نطق عمومی و نحوه تحلیل و سازماندهی نطق‌های آگامی بخش و مانند آن است.

۱۷- هنر نوشتن و مهارت‌های مقاله‌نویسی.
بهرام طوسی. - مشهد: تابران. - ۱۸۴ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ چهاردهم / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۳۵۵-۱-۵

چاپ اول

18- Discourse analysis.
George Gillian Brown
Yule. - قم: صبح صادق. ۲۰۰ ص. - رقی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

تحلیل‌های گفت و گو و بیان' موضوع اصلی مباحث این کتاب است که در قالب هفت بخش، به زبان انگلیسی شرح و بررسی می‌شود. 'مختصات و ساختار زبان شناسی، 'نقش قرینه در تاویل، 'موضوع و بازگویی وسعت بیان، 'آسان و موضوع ساختار بیان، 'ساختار اطلاعات، 'ویژگی ارجاع در متن و بیان، و 'وابستگی در تاویل بیان از جمله مباحثی است که با نمونه‌ها و شواهدی چند تشریح شده‌اند.

چاپ اول

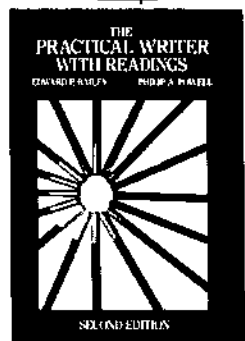
19- Literature: structure, sound, and sense.
Laurence Perrine
رهنما. - ۵۷۶ ص. - جلد اول - رقی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

20- Poetry: the elements of poetry.
قم: صبح صادق. - ۹۰۸ ص. - جلد دوم. - رقی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

21- The practical writer with readings.
Philip Edward P. Bailey
A. Powell. - قم: محدث. ۳۶۶ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۴۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

چهار بخش این کتاب، حاوی متن‌ها و دستورالعمل‌هایی است برای نوشتن و قرائت که همراه با تمرینات متعدد و نمونه‌هایی چند از متون ساده - به زبان انگلیسی - تدوین گردیده است.

22- Simple prose texts.
Abbas Ali Rezai
Helen Oliyaieniya
تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). - ۱۶۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به فارسی:
متون نثر ساده
شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۲۶۹-۷

وزن، عروض، قافیه
شابک: ۸۷۸-۰۳۱

چاپ اول

۲۳- عروض نوین فارسی.
عبدالخالق پرهیزی. - تهران: ققنوس. - ۱۸۴ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۱۷۳-۳
مطالب کتاب در بردارنده موضوعات سنتی عروض فارسی است که با مباحثی از این دست - همراه با شواهد شعری و تمریناتی چند - تدوین شده است؛ مبنای آوا شناختی عروض فارسی، مبنای سنتی عروض فارسی، پر کاربردترین لوزان شعر فارسی، دوایر عروض فارسی، و وزن شعر نو فارسی (وزن نیمایی). یادآور

می‌شود بخش آغازین کتاب حاوی بحث جدیدی در اوزان شعری است که در آن از آواهای زیر زنجیری، دگرگونی‌های آوایی زنجیره گفتار، علایم تقطیع هجایی و مانند آن سخن می‌رود.

معانی و بیان

۸۷۸-۰۳۲

چاپ اول

۲۴- دری به دنیای دانش:
مجموعه کمک آموزشی آرایه‌های ادبی (علوم انسانی).
حسن حاج‌صبری. - قم: شمس طیار. - ۲۲۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۳۹۱-۲-X

کتاب، در واقع دست‌نامه‌ای است برای دانش‌آموزان سال سوم رشته ادبیات و علوم انسانی برای درس 'آرایه‌های ادبی' که در آن چکیده هر درس با دسته‌بندی خاص، تدوین گردیده در پایان هر درس، پرسش‌های تشریحی همراه با پاسخ درج شده است. در انتهای هر بخش نیز پرسش‌های چهار گزینه‌ای با پاسخ - های تشریحی تهیه گردیده است. در بخش دیگر کتاب، پرسش‌های مربوط به آزمون‌های مختلف، همراه با پاسخ، فراهم آمده است.

۲۵- فنون و صنایع ادبی.

شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۲۶۹-۳
۳۰- سوابق طبعی طبعی شده ادبیات فارسی (۱) و زبان فارسی (۱) شامل ۸۰۰ پرسش چهارگزینه‌ای ...
سنداده زارع کاریزی - تهران: کانون فرهنگی-آموزش - ۲۰۰۰ ص -
وزیری (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال -
چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۱۴۴-۱

بررسی و تمرین ادبیات فارسی

شابک: ۸۴۵۰/۷۶
۲۶- المیادهای علمی بسج سال تحصیلی ۸۱-۸۰: دفترچه سوالات المیاد ادبی سال دوم.
تهران: رزمندگان اسلام - ۲۰ ص -
رحلی (کاغذی) - ۲۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۱۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۵۵-۰۹۶-۶

چاپ اول

۲۷- دفترچه سوالات - المیاد ادبیات (سال دوم).
هیات‌موفدان - تهران: رزمندگان اسلام - ۲۰ ص -
رحلی (کاغذی) - ۲۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۵۵-۰۹۷-۴

چاپ اول

۲۸- راهنمای کامل فارسی عمومی دانشگاه پیام نور همراه با آزمونهای چهارگزینه‌ای.
حسن عزیزی - قم: حقوق اسلامی - ۷۷۲ ص -
وزیری (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۲۵-۰۲۴-۳

چاپ اول

۲۹- سوال‌های طبقه‌بندی شده (امتحانات نهایی) ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی (۲و۱) با پاسخ تشریحی.
سنداده زارع کاریزی - تهران: کانون فرهنگی-آموزش - ۶۴ ص -
وزیری (شمیز) - ۲۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۱۶۲-۳
وزیری (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۲۶-۰۵۸-۷
۳۵- مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش ادبیات فارسی پیش-دانشگاهی ۱ و ۲.
حسن روزیکر - تهران: کانون فرهنگی-آموزش - ۲۰۴ ص -
رحلی (شمیز) - ۱۸۵۰۰ ریال -
چاپ ششم / ۲۰۰۰ نسخه

۳۶- مجموعه طبقه‌بندی شده زبان و ادبیات فارسی پیش-دانشگاهی (۲و۱) (مشترک کلیه رشته‌ها) ...
احسان بزرگ‌نوراستار: جمال طباطبایی‌نژاد - تهران: کانون فرهنگی-آموزش - ۱۸۴ ص -
رحلی (شمیز) - ۱۷۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۲۳۳-۲

چاپ اول

۳۷- مجموعه طبقه‌بندی شده ادبیات فارسی (۳) و زبان فارسی (۳) شامل ۹۰۰ پرسش چهارگزینه‌ای از مولف با پاسخ ...
سنداده زارع کاریزی - تهران: کانون فرهنگی-آموزش - ۸۸ ص -
رحلی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال -
چاپ دهم / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۱۹۳-۳

چاپ اول

۳۸- مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی (۱) و (۲) شامل: بیش از ۲۰۰۰۰ ...
حسن روزیکر - تهران: کانون فرهنگی-آموزش - ۲۰۸ ص -
رحلی (شمیز) - ۱۸۵۰۰ ریال -
چاپ ششم / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۱۳۹-۵

چاپ اول

۳۹- مجموعه طبقه‌بندی شده ادبیات جامع انسانی: آموزش ادبیات فارسی ۱ و ۲ پیش‌دانشگاهی انسانی.
سمید عنبرستانی/باهمکاری: شهرام میهمی - تهران: کانون فرهنگی-آموزش - ۲۵۲ ص -
جلد چهارم -
رحلی (شمیز) - ۲۲۵۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۱۶۲-۳
مجموعه‌ها و جنگهای ادبی ۸۴۵۰/۸
۴۰- فارسی عمومی (درستنامه دانشگاهی).
محمود فتوحی، حبیب‌الله عباسی - تهران: روزگار - ۲۶۴ ص -
وزیری (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ پنجم / ۸۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۶۷۵-۷۸-۶

۴۱- گزیده‌هایی از: متون ادب فارسی بر اساس مباحث تعیین شده از طرف ستاد انقلاب فرهنگی.
ابوالفتح حکیمیان، زرگری مرندی، علی ایمانی - زنجان: نیکان کتاب - ۳۴۰ ص -
وزیری (شمیز) - ۱۳۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۳۶۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Selection of: persian literary prose
شابک: ۹۶۴-۹۲۶۹۴-۳-۶
۴۲- گزیده ادب فارسی: برای دانشجویان دانشگاهها.
یدالله شکیافر - یزد: نیکو روش - ۲۰۸ ص -
وزیری (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال -
چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۷۲۲۳-۰۸-۷

مجموعه‌های ادبی ۱۳۲۰- ۸۴۵۰/۸۶۲
چاپ اول
۴۳- با آسمان یگو مجموعه ادبی.
گردآورنده: نیرالسادات هاشمی - تهران: بقمه - ۱۷۶ ص -
رقعی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۸۸۷-۳۶-۸

کتاب مجموعه برگزیده‌ای از شعر، داستان و قطعه‌های ادبی دانش-آموزی است که به مناسبت بیستین سالگرد شهادت آیت‌الله بهشتی فراهم آمده است. نمونه‌ای از سروده‌های این مجموعه شعری است به نام 'آسمان' سروده حمید دکاوتمند از اصفهان: آسمان قشنگ

است/ وقتی که ابرها می‌آیند و می‌روند/ و پرنده‌ها در آسمان پرواز می‌کنند/ آسمان قشنگ است/ وقتی که رنگین کمان می‌درخشد/ و رنگ خنایی دارد/ اما آسمان بدون پرنده/ قشنگ نیست/ وقتی پرنده نباشد/ آسمان غمگین است.

تاریخ، توصیف، نقد و بررسی ادبیات فارسی

چاپ اول
۴۴- آموزش تاریخ ادبیات ایران و جهان (۳): سال سوم علوم انسانی.
فریدون اکبری-شلندرامی، فاطمه ایزدی، حسین فسال-عراقی‌نژاد - تهران: علوی - ۲۹۲ ص -
رحلی (شمیز) - ۲۴۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۰۲۵۹-۵

چاپ اول
۴۵- پیشگامان نقد ادبی ایران.
محمود دهقانی - تهران: سخن - ۲۵۲ ص -
وزیری (کالینسکور) - ۲۲۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۷۲-۰۰۷-۱

بخش نخست این کتاب، مقدمه‌ای

است درباره آشنایی با تمدن و ادبیات
فرنگ، نقد ادبی و زیبایی‌شناسی،
ارتباط ادبیات با اخلاق و سیاست، و
مانند آن. در این بخش پس از مرور
اجمالی بر وضعیت انتقاد ادبی در
دوره بازگشت، عمده‌ترین جریان
انتقادی عصر قاجار، با تأکید بر آرای
چهار منتقد برجسته ادبی زمان -
آخوندزاده، طالبوف، سلکیم، و میرزا
آقاخان - بررسی می‌شود؛ به این
ترتیب که چهار منتقد یاد شده ضمن
حمله بر اغلب سنت‌های پیشین
ادبیات فارسی گذشته را به باد انتقاد
گرفته‌اند. اما در بخش اصلی کتاب با
عنوان 'تجدد'، جریان نقد ادبی از
مشروطه تا شهریور ۱۳۲۰ بررسی
شده است. 'محمد قزوینی'، 'سید
حسین تقی‌زاده'، 'علی اکبر دهخدا'،
'محمدتقی بهار'، 'احمد کسروی'،
'صادق هدایت' و 'ندیم‌الزمان
فروزانفر'، چهره‌هایی هستند که در
این بخش، جریان نقد ادبی با اتکا
بر آرای آنان بررسی و ارزیابی می-
شود.

نویسندگان دوره‌های مختلف که با
بخشی درباره زبان‌های ایرانی قبل از
اسلام آغاز می‌شود؛ در پی آن
سخنوران مهم ایرانی از دیرباز تا
دوره معاصر به اختصار و با ذکر
نمونه‌ای از اشعار سرایندگان، معرفی
می‌گردد.

دوره‌های خاص ادبی

چاپ اول

۴۸- ادبیات داستانی، حسب حال (ادبیات فارسی).

داریوش سلطانی - تهران: مشاوران
آموزش - ۱۳۲۰ ص. - جلد سوم -
پالتویی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال -
چاپ اول /
شابک: ۹۶۴-۷۳۰۴-۵۸-۷

مجموعه‌ها و جنگهای شعر فارسی

چاپ اول

۴۹- سخن عشق.
شاعر: منیژه پلنگ‌پوش - مشهد:
جلیل - ۸۰ ص. - وزیر (شمیز) -
۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۱۶-۳-X

۵۰- شرح حال زندگی شاعران نامی ایران.

گردآورنده: احمد قرخلز - تهران: ابن
سینا - ۹۰ ص. - جلد اول - وزیر
(شمیز) - ۴۵۰۰ ریال - چاپ دوم /
۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۲۶۴-۳-۴

چاپ اول

۵۱- شرح زندگانی شاعران بزرگ.

زینب یزدانی، لیلا میری - تهران:
تیرگان - ۲۴۰ ص. - جلد اول -
رقمی (شمیز) - ۱۶۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۱۰-۱۰-۸

در جلد نخست از مجموعه 'شرح
زندگانی شاعران بزرگ' که برای
دانش‌آموزان و دانشجویان تدوین
شده، شرح حال 'رودکی'، 'فردوسی'

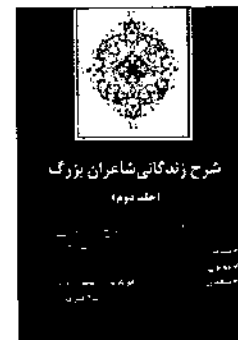

و 'عطارد' فراهم آمده است. در کتاب
همچنین پاره‌ای از وقایع عصر، نیز
ویژگی و مختصات شعری هر یک از
شاعران، بازگو شده است.

چاپ اول

۵۲- شرح زندگانی شاعران بزرگ.

زینب یزدانی، لیلا میری - تهران:
تیرگان - ۲۸۸ ص. - جلد دوم -
رقمی (شمیز) - ۱۸۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۱۰-۱۱-۶

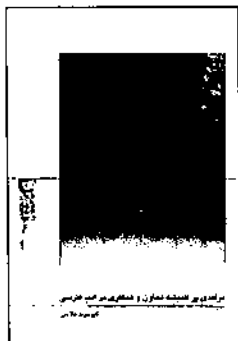
در جلد دوم از مجموعه 'شرح
زندگانی شاعران بزرگ' علاوه بر
معرفی سه شاعر ایرانی، یعنی
'نظامی'، 'مولوی' و 'سعدی' ویژگی
اصلی آثار و سروده‌های هر یک
بررسی شده، همچنین به پاره‌ای از
وقایع عصر نیز اشارتی رفته است.
مخاطبان اصلی این مجموعه دانش-
آموزان و دانشجویان هستند.

چاپ اول

۵۳- شهر خوبان.

کیومرث فلاحتی - تهران: پژواک
فرهنگ - ۱۶۴ ص. - رقمی (شمیز).
- ۹۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۶۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۳۰۴-۶-۸

آنچه در این کتاب بررسی می‌شود
مقوله جامعه‌گرایی در اندیشه برخی

شاعران و متفکران ایرانی است که
عمدتاً مفهوم تعادل و همکاری از
نگاه آنان معرفی و ارزیابی می‌گردد.
'گذاری در آرمان شهر نظامی گنج-
ای' اولین مبحث کتاب است که در
آن ویژگی‌های شهر خوبان - با درج
نمونه‌هایی از شعر نظامی - بررسی
شده است. مطلب پیدی کتاب درباره
اندیشه‌های جامی است که طی آن
مفهوم جامعه‌گرایی به ویژه در
'بهارستان' معرفی می‌گردد.
'برداشتی از اندیشه‌های انسان
گرایانه امام محمد غزالی'، 'سازگاری
و مسرد مداری در شعر عرفی
شیرازی'، 'نگاهی به کتاب 'تحفه
الاخوان فی خصائص القتیان' نوشته
صلا عبدالرزاق کاشانی'، 'برداشتی از
اندیشه تساوی در غزلیات فیض
کاشانی'، 'اندیشه‌های اجتماعی
پروین اعتصامی' و 'آنان‌گرای و
تساوی در شعر شهریار' از دیگر
مباحث کتاب هستند.

اشعار مذهبی، عرفانی، اخلاقی

چاپ اول

۵۴- نمی از دریا: چهل حدیث و چهارصد رباعی در فضایل حضرت مولی الموحیدین امیرالمومنین علی ابن ابیطالب.

مهدی امیری - مشهد: نخست -
۱۵۲ ص. - رقمی (شمیز) - ۶۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۲۸۹۶-۰۰-۱

چاپ اول

۵۵- آوای مجمع به انضمام اشعار در عتبات عالیات.

شاعر: غلامرضا سازگار - قم: مهدی
یار - ۱۶۸ ص. - جیبی (شمیز) -

۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۵۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۶۳۳-۳۰-۶

چاپ اول

۵۶- اشک اینها: مجموعه
شعر و نوحه‌های عاشورایی:
همراه با نوار کاست.
اشک حمامی (صفیر): مقدمه: علیرضا
فولادی - قم: افق فردا - ۱۱۲ ص.
- رقمی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۳۸۲-۳۲-۴

کتاب مشتمل بر مرثیه‌ها و نوحه-
هایی است که به مناسبت ایام
سوگواری محرم به نظم کشیده شده
است.

چاپ اول

۵۷- اشک شقایق.

گردآورنده: حمیدرضا شامیرزایی -
قم: جمال - ۱۲۸ ص. - رقمی
(شمیز) - ۴۵۰۰ ریال - چاپ اول /
۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۳۳۲-۰۲-۰

این مجموعه متضمن اشعاری است
از نوحه‌سرایان مختلف که در رثای
اهل بیت (ع) به ویژه قیام کربلا،
برای ایام سوگواری تدوین گردیده
است.

۵۸- انوار زهرا (س): مجموعه شعر، سرود، مرثیه، نوحه. به اهتمام: جعفر رسول‌زاده. - تهران: انوار الزهرا (س). - ۱۴۴ ص. - رقص (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۲۴۶-۲-۷

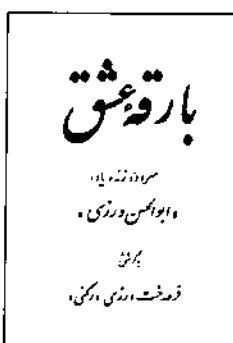
چاپ اول

کتاب شامل مرثیه‌ها، سرودها و نوحه‌هایی است در فضیلت و مکارم حضرت زهرا (س) که از بین اشعار سرایندگان مختلفه انتخاب گردیده است.

چاپ اول

۵۹- بارقه عشق. ابوالحسن وزری: به اهتمام: فرح‌دخت وزری. - تهران: آشیانه کتاب. - ۱۶۰ ص. - رقص (گالینگور). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۵۰-۴۹-۶

این کتاب مجموعه‌ای از اشعار مذهبی زنده‌یاد ابوالحسن وزری است که در قالب مرثی و موالید اهل بیت (ع)، برخی فضایل و مکارم چهارده معصوم، بازگو می‌گردد؛ همچنین صفحه‌هایی از قیام کربلا توصیف می‌شود.

چاپ اول

۶۰- با کاروان عشق. شاعر: ابوالقاسم یمنائی: مقدمه:

محمود انوار، علی آل‌داود، عبدالکریم حکمت‌یمنائی. - تهران: مگستان. - ۹۶ ص. - رقص (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۲۸۳۴-۵-۵

در پیش گفتار و بخش آغازین کتاب مطالبی درباره مرثیه سرایی و عزاداری در 'خور' - از توابع جنق - فراهم می‌آید؛ در پی آن زندگی و احوال ابوالقاسم طهرای یمنائی بازگو می‌شود؛ آنگاه برگزیده‌ای از اشعار و مرثی وی درج می‌گردد.

چاپ اول

۶۱- با کاروان لاله. شاعر: محسن عطاردارستانی. - تهران: عفت. - ۲۲۴ ص. - جیبی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۹۸۶-۳۰-۷

چاپ اول

۶۲- بوستان نوحه. گردآورنده: غلامعلی امینی- شهرستانی. - مشهد: عروج اندیشه. - ۱۹۲ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۲۴۴-۳۵-۵

چاپ اول

۶۳- پیام‌آور عاشورا حضرت زینب کبری (س) (مجموعه اشعار و نوحه‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی ائمه اطهار). عطاءالله کیهان‌نژاد. - شیراز: تخت جمشید. - ۱۲۰ ص. - رقص (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۷۹۴-۷۱-۸

۶۴- پیامانه‌ای از غدیر شامل: خطبه‌الغدیر پیامبر اکرم (ص) با ترجمه ... علیرضا مهرپرور. - تهران: حر. -

۲۶۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۸۸۵-۲۵-X

چاپ اول

آنچه در این مجموعه گردآمده اشعاری است مرتبط با واقعه غدیر خم - موسوم به غدیریه - که از بین سروده‌های متقدمین و معاصرین جمع‌آوری شده است. در بخش نخست کتاب، خطبه‌الغدیر پیامبر اکرم (ص) با ترجمه منظوم 'صنیر اصفهانی' به چاپ رسیده است.

سپس اولین شعر شاعر غدیر (حسان بن ثابت) با ترجمه فارسی درج گردیده در پی آن نام‌های غدیر در روایات منثور و منظوم شناسانده می‌شود. نخستین اشعار فارسی در ستایش امام علی (ع)، نیز یکصد و ده غدیریه، رباعیات و سروده‌های مربوط به عید غدیر فراهم می‌آید. بخش انتهایی کتاب، تحت عنوان 'یادمان علامه امینی' شرح حال مختصری است از مولف کتاب‌الغدیر (علامه امینی) و دو شعر در ستایش علامه امینی از 'امیری فیروزکوهی' و 'حبیب چایچیان'.

چاپ اول

۶۵- چهارده سفینه‌نور: مجموعه شعر در مدایح و مرثی ائمه معصومین (ع) اثری از صد و ده شاعر فرهیخته ... به اهتمام: محسن حافظی‌کاشانی. - تهران: حافظ نوین. - ۳۰۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۸۰-۶۸-X

کتاب، برگزیده‌ای از اشعار یکصد و ده شاعر مداح و نوحه سراسر که طی آن مدایح و مرثی اهل بیت

پیامبر (ص) جمع‌آوری گردیده است. اشعار کتاب در قالب چهارده عنوان - با نام چهارده معصوم - تدوین شده است.

۶۶- حریم سبز عشق: اشعاری در منقبت هشتمین اختر تابانان آسمان امامت و ولایت حضرت امام رضا (ع).

شاعر: نسترن قدرتی. - مشهد: به نشر. - ۱۲۰ ص. - رقص (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه.

چاپ اول

۶۷- خلوتی با غدیر. محمدمهدی بهاروند: مقدمه: حسین حسینی. - قم: حر. - ۲۱۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۷۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۸۸۵-۲۱-۷

نگارنده در آغاز کتاب، به واقعه غدیر خم و مختصات آن اشاره می‌کند؛ آن‌گاه بررسی مختصر زندگی و احوال شاعرانی را فراهم می‌آورد که به نوعی متأثر از 'غدیر' اشعاری به نظم کشیده‌اند. افزون بر آن، نمونه‌هایی از شعر سرایندگان در این مجموعه به طبع رسیده است. معرفی شاعران برحسب تاریخ زندگی به ترتیب از ناصر خسرو قبادیانی - از عهد قدیم - آغاز می‌شود و در دوره معاصر با معرفی کرمان بهاروند خاتمه می‌یابد.

چاپ اول

۶۸- خوشه‌های نبوت: مجموعه اشعار.

شاعر: اسحق موسوی میرکلایی. - تهران: آرون. - ۱۳۶ ص. - رقص (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۲۱۷-۴۲-۰

اشعار مذهبی این کتاب، با مناجات با خدا آغاز می‌شود؛ سپس سروده‌هایی چند عمدتاً در تolk اهل بیت (ع) نیز ذکر فضایل و مناقب آنان فراهم می‌آید. برخی از سروده‌های این مجموعه نیز با موضوعات متفرقه به نظم کشیده شده است.

۶۹- دریای شعلهور: مجموعه شعر حماسی مناقب و مرثی برگزیده علمدار کربلا حضرت عباس (ع).

گردآورنده: محمدعلی مجاهدی. - قم: حضور. - ۱۹۲ ص. - رقص (شمیز). - ۵۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۷۷-۰۷-X

چاپ اول

۷۰- زمزمه‌های حسینی (دلسوز) اشعاری پیرامون مصائب اهل بیت (ع).

شاعر: شفیق اراشی‌مازندرانی، محمد اراشی‌مازندرانی. - تهران: نسیم الهی. - ۱۹۲ ص. - وزیری (سلفون). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۲۸۵-۷-۸

اشعار مذهبی کتاب در دو بخش تدوین گردیده است. بخش اول شامل اشعاری است در مصایب اهل بیت (ع) و در بخش دوم، اشعاری با موضوعات پراکنده جمع آمده است.

چاپ اول

۷۱- ساحل اشک (فصلنامه عاشورایی) نوحه‌های محرم و صفر سال ۸۱ - ۱۳۸۰.
شاعر: حسن باقری - قم: حق بین - ۱۳۸۴ ص. - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۴۰۸-۳۶-۲

این مجموعه در بردارنده نوحه‌ها و مرثیه‌هایی است که به مناسبت ایام سوگواری محرم و صفر - همراه با نوار کاست - فراهم آمده است. بدین ترتیب، بخش اعظم اشعار شامل شعر موسوم به «عاشورایی» است که در کنار آن، سونگامه‌های ایام صفر - شامل رحلت پیغمبر اکرم (ص)، شهادت امام حسن (ع) و شهادت امام رضا (ع) - جمع آمده است.

۷۲- ستایشگران خورشید: برگزیده آثار یک صد و بیست و یک شاعر در ستایش ...
به‌اهتمام: محمدجواد غفورزاده؛ مقدمه: ذبیح‌الله صاحبکار؛ ویراستار: حمیدرضا نگهبان.
- مشهد: به نشر - ۲۲۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۲۰۰۰ - ۱۳۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۳۲-۵۲۷-۲

۷۳- سرودها و نغمه‌های انقلاب شامل: غزل‌های امام خمینی و تواشیح.
گردآورنده: مجید قاسمی - قم:

نشاط. - ۱۷۶ ص. - جلد اول - جیبی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال - چاپ نهم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

۷۴- سرودها و نغمه‌های انقلاب شامل: غزل‌های امام خمینی و تواشیح.
گردآورنده: مجید قاسمی - قم: نشاط. - ۱۷۶ ص. - جلد دوم - جیبی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال - چاپ نهم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

۷۵- سروش اشک: مجموعه نوحه: فصلنامه مناسبت‌های محرم و صفر.
تهیه و تنظیم: جعفر رسول‌زاده، حسن باقری. - قم: عصر ظهور. - ۱۳۸۴ ص. - رقی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ پنجم / ۵۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۸۱۲-۰۱-۵

۷۶- سروش شهادت: مجموعه نوحه و مرثیه‌های جدید عاشورایی: همراه با نوار سبک نوحه‌ها.
گردآورنده: حسن باقری، جعفر رسول‌زاده. - قم: عصر ظهور. - ۱۶۰ ص. - رقی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۳۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۸۱۲-۰۴-X

چاپ اول

۷۷- سفیر ثارالله: مجموعه نوحه مدایح و مرثی و نوحه در رثای حضرت مسلم ابن عقیل (ع) و طفلان مسلم (ع).
به‌اهتمام: محسن حافظی کاشانی. - تهران: لاهوت. - ۲۴۰ ص. - رقی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۰۳۳-۶-۷

۷۸- سونگامه چهارده معصوم (ع): گلچینی از مرثی و نوحه‌های چهارده معصوم (ع).
شاعر: محمد خیری‌پوروند. - قم: مشهور. - ۲۸۸ ص. - رقی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۸۶۳-۴۶-۹

۷۹- شمیم ولایت: در مدایح و مرثی چهارده معصوم (ع) و نوحه‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی.
مهدی یامشکی. - مشهد: رستگار. -

۲۷۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۹۷۸-۰۵-۵

۸۰- شیون آسمان: مدایح و مرثی اهل بیت (ع).
شاعر: غلامعلی رجایی. - تهران: هاد. - ۲۴۰ ص. - جیبی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۳۶-۰۸-۱

چاپ اول

۸۱- صدف عصمت: مجموعه شعر، فصلنامه فاطمیه.
گردآورنده: محسن حافظی کاشانی. - قم: حافظ نوین. - ۲۲۲ ص. - رقی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۱۸۰-۶۶-۳

آنچه در این مجموعه گردآمده سروده‌هایی است از چند شاعر در مدح و رثای حضرت زهرا (س). اشعار کتاب در چهار فصل نظام یافته است: جشن مولود بیت وحی، فضایل و مناقب بانوی بیت وحی، سونگامه نخستین شهید آستان وحی و مجده غمسروده در رثای اولین فدایی مکتب وحی.

۸۲- طنین عشق: جزوه آموزشی مرثیه‌خوانی و ذکر مصیبت به ضمیمه دوازده مجلس در رثای امام حسین (ع) و ...
تهیه و تنظیم: مرتضی وافی. - قم: شفق. - ۹۶ ص. - جلد اول - جیبی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۸۵-۰۲۹-۷

۸۳- طنین عشق: جزوه آموزشی مرثیه‌خوانی و ذکر مصیبت به ضمیمه دوازده مجلس در رثای امام حسین (ع) و ...
تهیه و تنظیم: مرتضی وافی. - قم:

شفق. - ۱۲۰ ص. - جلد دوم - جیبی (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۸۵-۰۲۰-۰

۸۴- طنین عشق: جزوه آموزشی مرثیه‌خوانی و ذکر مصیبت به ضمیمه دوازده مجلس در رثای امام حسین (ع) و ...
تهیه و تنظیم: مرتضی وافی. - قم: شفق. - ۹۶ ص. - جلد سوم - جیبی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۸۵-۰۳۱-۹

۸۵- طنین عشق: جزوه آموزشی مرثیه‌خوانی و ذکر مصیبت به ضمیمه دوازده مجلس در رثای امام حسین (ع) و ...
تهیه و تنظیم: مرتضی وافی. - قم: شفق. - ۱۴۴ ص. - جلد چهارم - جیبی (شمیز) - ۴۵۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۸۵-۰۳۲-۷

چاپ اول

۸۶- غریب مدینه: مجموعه شعر در مدایح و مرثی کریم اهل بیت (ع) حضرت امام حسن مجتبی (ع).
گردآورنده: محسن حافظی کاشانی. - قم: حضور. - ۲۲۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۷۲-۵۸-۴

چاپ اول

۸۷- غوغای عاشقان.
گردآورنده: منیژه پلنگ‌پوش. - مشهد: جلیل. - ۸۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۸۸- قتلگاه عاشقان مجموعه اشعار شامل: نوحه، مرثیه و ذکر مصائب سالار شهیدان اباعبدالله الحسین (ع).
به‌اهتمام: محمدحسن حقیقی. - مشهد: شکوه توحید. - ۶۲ ص. -

جیبی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۶۲۹-۰۰-۸

۸۹- کاروان عشق.
محمدعلی فریور؛ گردآورنده: تقی منتظری. - تهران: صغیر. - ۱۳۴ ص. - جیبی (کالیگور) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ سوم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۶۲-۱۸-۳

چاپ اول

۹۰- کاروان نور: مجموعه شعر مرثیه از مدینه تا مدینه.
به‌اهتمام: محسن حافظی کاشانی. - تهران: حافظ نوین. - ۳۰۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۱۸۰-۶۷-۱

کتاب مجموعه‌ای است از سروده‌های ۸۴ شاعر در توصیف قیام کربلا و ذکر فضایل و مناقب امام حسین (ع) و یاران او که در چهارده بخش سامان یافته است.

چاپ اول

۹۱- گلبرگهای شقایق در مدح و مرثیه اهل بیت (ع).
مجید کریمی. - اهواز: خالدهن. - ۱۳۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۷۲۷-۳۳-۲

اشعار این مجموعه مدح و ثنایی است در فضایل و مکارم اهل بیت (ع) که بخش اعظم آن به توصیف واقعه کربلا و زبان حال شخصیت‌های آن اختصاص دارد.

۹۲- گلچین احمدی: مدایح و صرائی انمه اظهار (ع) به ضمیمه سوگنامه محرم.

ذبیح‌الله احمدی گورچی. - قم: مشهور. - ۲۸۶ ص. - رقی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۸۶۳-۱۸-۳

چاپ اول

۹۳- گلچین احمدی: مدایح و صرائی انمه اظهار (ع) به ضمیمه سوگنامه محرم.

شاعر: ذبیح‌الله احمدی گورچی. - قم: مشهور. - ۳۰۴ ص. - جلد دوم. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۸۶۳-۶۲-۹

این مجموعه شامل اشعار یا مناجات و صرائی اهل بیت (ع) است که به همراه سوگنامه‌های مربوط به ایام محرم به طبع رسیده است. علاوه بر آن در لابه‌لای اشعار، نوشته‌هایی به صورت 'روضه خوانی' و ذکر حکایات درج گردیده است.

چاپ اول

۹۴- گلستان ولایت: در مدایح و صرائی انمه معصومین (ع) و فصلنامه عاشورایی به ضمیمه گلهای رنگارنگ.

حسین فولادی‌قمی. - قم: حضور. - ۲۲۰ ص. - وزیر (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۷۲-۶۲-۲

۹۵- گنجینه مذاهی.

چاپ اول

گردآورنده: غلامعلی امینی - شهرستانی. - مشهد: عروج اندیشه. - ۷۷۲ ص. - جیبی (شمیز). - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۲۴۴-۳۳-۹

چاپ اول

۹۶- مجموعه شعر بهشت آرزو: در مناقب و صرائی اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) و شامل غزلیات و ...

شاعر: مصطفی جعفری. - قم: حق بین. - ۴۰۰ ص. - وزیر (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۸-۳۷-۰

۹۷- مجموعه شعر، سرود، مرثیه، نوحه: انوار زهرا (س).

گردآورنده: جعفر رسول‌زاده. - قم: انوار الزهراء. - ۱۳۴ ص. - رقی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۷۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۳۳۶-۲-۷

چاپ اول

۹۸- محبوب دل‌ها.

اسدالله داستانی بنیسی نویراستار: اسماعیل داستانی. - قم: علامه بنیسی. - ۹۶ ص. - جیبی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۴۰-۵۲-۰

اینچه در این کتابچه به چاپ رسیده اشعاری است با موضوع ظهور و انتظار که در مدح فضایل امام زمان (عج) به نظم کشیده شده است.

۹۹- محبوبه یکتا.

چاپ اول

اسدالله داستانی بنیسی نویراستار: اسماعیل داستانی. - قم: علامه بنیسی. - ۹۶ ص. - جیبی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۴۰-۲۴-۵

چاپ اول

۱۰۰- ناله‌های سسوخته (فصلنامه عاشورایی) نوحه- های محرم و صفر سال ۱۳۸۰.

شاعر: محمود شریفی. - قم: دارالکتاب. - ۸۰ ص. - جیبی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۸-۲۸-۹

۱۰۱- نخل میثم: مجموعه اشعار.

غلامرضا سازگار: بهار تمام: صادق حق‌بین. - قم: حق بین. - ۶۹۶ ص. - جلد دوم. - وزیر (گالینگور). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۸-۲۱-۳

چاپ اول

۱۰۲- نغمه بلبلان عجم.

گردآورنده: محمد کریمی - نژاد نویراستار: فائزه دیندار. - شیراز: نوید (شیراز). - ۱۹۲ ص. - وزیر (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۵۸۰-۰۳۴-X

'نغمه بلبلان عجم' مجموعه‌ای است از اشعار منتخب شاعران - اعم از غزلیات، قصاید و قطعات - که از عهد رودکی تا عصر حاضر را شامل

می‌شود. این اشعار عمدتاً با موضوعات عاشقانه و عارفانه، از کتاب‌های درسی، مجلات، دیوان اشعار و کتاب‌های تاریخ ادبیات جمع‌آوری شده است.

چاپ اول

۱۰۳- نغمه حسینی.

مهدی الهی‌قمش‌های: مصحح: محمدرضا غیائی کرمانی. - قم: پارس‌مایان. - ۲۴۰ ص. - رقی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۵۶۶-۷۹-۰

در آغاز کتاب، زندگی، احوال و آثار حکیم الهی قمش‌های، به قلم 'حسین الهی قمش‌های' بررسی می‌شود؛ سپس منظومه 'نغمه حسینی' سروده حکیم الهی قمش‌های، فراهم می‌آید. این منظومه، بر وزن مخزن‌الاسرار نظامی - در شرح زندگی و شهادت امام حسین (ع) است.

چاپ اول

۱۰۴- نغمه‌های ولایت ۲۱، ماه ذیحجه.

شاعر: محمدعلی شهاب. - تهران: نذیر. - ۱۱۲ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۰۳-۰۰-۹

چاپ اول

۱۰۵- نغمه‌های ولایت ۲۲. شاعر: محمدعلی شهاب. - تهران: نذیر. - ۲۳۲ ص. - جیبی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۰۳-۰۲-۵

چاپ اول

۱۰۶- نغمه‌های ولایت ۲۳. شاعر: محمدعلی شهاب. - تهران:

نذیر. - ۱۲۰ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۰۳-۰۷-۶

چاپ اول

۱۰۷- نغمه‌های ولایت ۳ و ۴ دهه دوم و سوم محرم و ماه صفر. شاعر: محمدعلی شهاب. - تهران: نذیر. - ۱۲۶ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۰۳-۰۱-۷

چاپ اول

۱۰۸- نوای نینوا. اسدالله داستانی بنیسی نویراستار: اسماعیل داستانی. - تهران: علامه بنیسی. - ۹۴ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۴۰-۲۵-۲

چاپ اول

۱۰۹- 'نی‌نوا' مجموعه اشعار و نوحه‌ها (سینه‌زنی و زنجیرزنی ماه محرم). شاعر: روح‌الله خویان. - تهران: سا. - ۱۶۰ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۲۶-۵۱-۰

چاپ اول

۱۱۰- ۷۲ مجلس در عزای مظلوم. عبدالحسین اشعری. - قم: عصر ظهور. - ۲۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۹۲۴-۱-۷

است. شیوه تدوین کتاب به این ترتیب است که ابتدا شعر مورد نظر و در پی آن، آیه یا حدیث مرتبط با آن فراهم آمده است. بخش دوم کتاب تحلیلی است از احادیث مربوط به مصیبت نامه عطار.

شعر فارسی قرن ۷

AFB171

چاپ اول

۱۲۲- بوستان سعدی.

مصلح بن عبدالله سعدی - کرمان: فانوس - ۱۳۱۲ ص. - جیبی (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۸۸-۰۳-۹

چاپ اول

۱۲۳- داستانهای از مثنوی.

مهدی افتخار - شیراز: نوید شیراز. - ۱۱۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۵۸۸-۰۲۷-X

در این مجموعه ۲۰ داستان از حکایات مثنوی معنوی به نثر بازگو شده ضمن آن که ابیاتی نیز از متن اصلی درج گردیده است. این داستان‌ها که حاوی نکات اخلاقی، اجتماعی و عرفانی هستند عبارتند از: مارگیر و ازدها، طوطی کل، خال کوبی نقش شیر بر شانه، زن و شوهر اعرابی و آب بردن برای

حاکم، سفر به هندوستان و شکار بچه فیل، بازرگان و طوطی، نحوی و کشتیان، اخلاص حضرت علی (ع) و...

چاپ اول

۱۲۴- در دایره معنا: شرح

آیات معنوی در ابیات مثنوی.

شارح: حسن بلخاری قمی. - تهران: حسن افرا - ۳۲۶ ص. - جلد اول. -

وزیری (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۸۶-۰۰۰-۶

در دایره معنا

شرح آیات معنوی در ابیات مثنوی

جلد اول

حسن بلخاری

جلد نخست کتاب 'در دایره معنا' نوشته 'حسن بلخاری' تفسیری است از ابیات مثنوی مولوی که در بحث آغازین به تائید مولوی از قرآن اشاره می‌گردد؛ همچنین به این نکته توجه می‌شود که قصد مولانا از سرودن مثنوی این است که تفسیری عاشقانه و عارفانه از هستی به دست دهد. در پی آن پاره‌ای از ابیات مثنوی با موضوعاتی از این قبیل شرح و تفسیر می‌شود: فلسفه مثل، استقنا و استغفار، ادب طریقت، سلوک عقل، حسن و قبح، ظهور معنا، طلوع شمس جان، تثبیت معنا، قیاس ماده و معنا، انکار معنا، لفظ و معنا، حیرت، خواب عارف، و سایه خدا.

چاپ اول

۱۲۵- در مکتب مولانا: شرح

مثنوی جلال‌الدین محمد

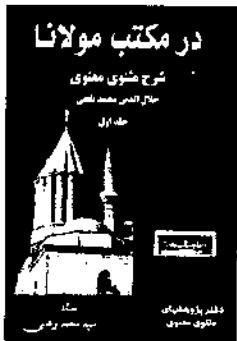
بلخی.

شارح: محمد پرهانی. - تهران: جزیل. - ۴۳۲ ص. - جلد اول. -

وزیری (شمیز). - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۱۷۶-۱۸-X

'در مکتب مولانا' شرح دیگری است از مثنوی مولوی که اینک جلد نخست آن به طبع می‌رسد. کتاب با

ذکر نکاتی درباره مثنوی، زندگی مولوی و موضوعاتی دیگر از این دست آغاز می‌شود. قرآن و مثنوی، اندیشه مولوی، مثنوی و مولانا در قصه‌ها، تائیل در مثنوی، مولوی و اقبال، و مولوی و شریعتی. در پی آن، ابیات مثنوی - از نی نامه تا انتهای حکایات پادشاه جهود دیگر که در هلاک دین عیسی سعی می‌نمود - به همراه شرح، نیز ذکر اقوال دیگران در شرح مثنوی، درج می‌گردد. پایان بخش کتاب، فهرست واژگان و عبارات دشواری است که به همراه معنی و به ترتیب الفبا، فراهم آمده است.

۱۲۶- زندگی مولوی.

منوچهر ترابی. - تهران: شرکت توسعه کتابخانه‌های ایران. - ۲۱۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۲۰۹-۳۴-۳

چاپ اول

۱۲۷- گلزار مولوی.

گردآورنده: نصرالله مولوی وردنجانی. - فرخ‌شهر: آصف. - ۱۲۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۱۲۸- مثنوی معنوی (از روی

نسخه ۶۷۷ ه. ق.).

جلال‌الدین محمد بن محمد مولوی به -

اهتمام: توفیق هاشم پورسبحانی. -

تهران: روزنه. - ۱۰۶۰ ص. - پالتویی

(گالینگور). - ۲۵۹۵۰ ریال. - چاپ

اول / ۴۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۷۶-۹۷-۶

چاپ اول

۱۲۹- یادنامه مفاخر کرمان

(۲): شمس بردسیری به

انتظام مصباح الارواح.

به‌اهتمام: داریوش کاظمی‌نیر نظر؛

جواد پروندسعدی. - کرمان: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان کرمان، عماد کرمانی. - ۴۶۰ ص. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۰۲۲۱-۸-X

یادنامه مفاخر کرمان (۲)

شمس بردسیری به

انتظام مصباح الارواح

به اهتمام:

داریوش کاظمی

ناشر:

انجمن آثار و مفاخر فرهنگی

کرمان، عماد کرمانی

یادنامه 'شمس بردسیری' (شاعر عارف قرن هفتم و هشتم هجری) دومین دفتر است از مجموعه 'یادنامه مفاخر کرمان' که در سه بخش تدوین شده است. بخش نخست متضمن پنج مقاله درباره زندگی، احوال و شرح آثار شمس بردسیری است. در بخش دوم نیز تحت عنوان 'پژوهش‌های ایران - شناسی' پنج مقاله جمع آمده. در بخش سوم متن 'مصباح الارواح' به چاپ رسیده است. این مثنوی عرفانی در بحر هزج مسدود اُخرب (مفعول مفاعل فعلن) سروده شده است. شاعر بعد از توصیف صبح و مجلس اهل درد از ورود ناگهانی پیری خوش لهجه، خوش روی و نورانی سخن می‌گوید که همان حضرت خضر (ع) است.

شعر فارسی قرن ۸

AFB172

چاپ اول

۱۳۰- پیام آشنایان: شباهت

مضمونی ابیات حافظ در

غزلیات با کلام مولا علی در

کتاب نهج البلاغه.

عبدالله زارعی. - بوشهر: موعود

اسلام. - ۱۶۰ ص. - رقصی (شمیز). -

۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۵۰۰

نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۰۲۲-۶-۶

نگارنده در این کتاب بر آن است

شباهت‌های مضمونی و لفظی غزل -

های حافظ را با کلام امام علی (ع)

در نهج البلاغه باز شناسد. وی در

فصل نخست کتاب، درباره امام علی (ع) و نهج البلاغه، به ویژه تأثیر نهج - البلاغه بر ادب فارسی، نکاتی را خاطر نشان می‌کند. فصل دوم کتاب بخشی است درباره زندگی، شعر و اندیشه حافظ، نیز نکته‌هایی در خصوص تأثیر حافظ از ادب عربی و حدیث، اما در بخش اصلی کتاب، ۱۵۳ نمونه از شباهت‌های مضمونی و لفظی دیوان حافظ و نهج البلاغه به تفکیک آورده شده است. بدین ترتیب که ابتدا عبارتی از نهج البلاغه سپس نمونه‌های مشابه آن در دیوان حافظ درج گردیده است.

۱۳۱- دیوان حافظ خوش

کلام: بر اساس نسخه قزوینی

و غنی.

شمس‌الدین محمد حافظ: خطاط:

غلامعلی محبی‌نژاد مقدمه: حسین

بهزادی اندوهجوردی. - تهران: سمن.

- ۲۸۰ ص. - جیبی (سلفون). -

۴۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۱۰۰۰۰

نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۳۹۸-۰۱-X

۱۳۲- دیوان حافظ شیرازی:

از نسخه محمد قزوینی و دکتر

قاسم غنی.

مقدمه: رضا ایزدی؛ ویراستار: رضا

کاکایی؛ دهکردی؛ خطاط: عبدالملکی -

تویسرکانی. - تهران: میلاد. - ۳۷۰

ص. - جیبی (سلفون). - ۶۵۰۰ ریال.

- چاپ چهارم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۲۶۱-۴۰-X

۱۳۳- دیوان حافظ شیرازی:

از نسخه محمد قزوینی و دکتر

قاسم غنی.

مقدمه: رضا ایزدی؛ ویراستار: رضا

کاکایی؛ دهکردی؛ خطاط: عبدالملکی -

تویسرکانی. - تهران: میلاد. - ۳۷۰

ص. - وزیری (سلفون). - ۲۰۰۰۰

ریال. - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.

محمود منبری. - کرمان: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان کرمان. - ۶۵۰ ص. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۲۲۱-۵-۵

چاپ اول

۱۴۴- راز حافظ.

مهدی قدیرمحسنی، نویراستار: رضا شیرازی. - تهران: فیض کاشانی. - ۱۶۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۰۳-۰۹۵-۸

بحث آغازین کتاب 'حافظ و اهل بیت' نام دارد که به‌زعم نگارنده حافظ در دیوان خود به سه طریق به معصومین (ع) اشارت نموده است. نخست به گونه‌ای صریح، دوم اشارتی که براساس شواهد و قرائن، دل بر اشارات حافظ به معصومین است، و سوم اشاراتی که به سبب تکرار آن در میان مردم، مقبول واقع شده اما شواهد و دلایلی بر آن مترتب نیست. در بخش دوم کتاب، ابتدا مختصری درباره خصوصیات و زندگی حافظ ذکر می‌شود؛ سپس نکاتی در باب ویژگی‌های دیوان حافظ مطرح می‌گردد. 'مذهب زندان' عنوان سومین بخش کتاب است که طی آن به مقلاتی چون جبر و اختیار، اضطراب و حیرت، 'عیش'، 'عاشقی'، 'رندی'، 'باده'، 'خاقانه' و خرابات، 'قصر' و پارهای دیگر از اصطلاحات مربوط به دیوان حافظ - همراه با شواهدی چند - اشاره می‌شود. بحث پایانی کتاب درباره آیات قرآن در دیوان حافظ است.

چاپ اول

۱۴۵- مثنویهای عماد کرمانی. عمادفقیه علی‌ابن‌محمود، مصحح: داریوش کاظمی، محمدرضا صرغی. - کرمان: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان کرمان. - ۱۵۲ ص. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

۱۳۴- دیوان حافظ شیرازی: از نسخه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی.

شمس‌الدین محمد حافظ: خطاط: عبدالملکی تویسرکانی، نویراستار: رضا کاکایی، دهکردی، مقدمه: رضا ایزدی. - تهران: میلاد. - ۲۹۰ ص. - جیبی (سلفون). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۶۱-۳۴-۵

۱۳۵- دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی.

شمس‌الدین محمد حافظ: مصحح: علی محمد رفیعی. - تهران: قدیانی. - ۷۱۲ ص. - پالستوی (سلفون). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۱۷-۰۳۸-۵

چاپ اول

۱۳۶- دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی.

شمس‌الدین محمد حافظ: خطاط: مسعود تقوی. - تهران: مروی. - ۶۳۶ ص. - جیبی (گالینگور). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۴۲-۵۳-۶

۱۳۷- دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: از روی نسخه تصحیح شده علامه محمد قزوینی با ترجمه احوال ...

خطاط: مصطفی اشرفی. - تهران: پارس کتاب. - ۴۵۶ ص. - جیبی (گالینگور). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۸۹۶-۰۰۷

چاپ اول

۱۳۸- دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: از روی نسخه دکتر قاسم غنی و علامه قزوینی.

شاعر: شمس‌الدین محمد حافظ: مصحح: رضا معصومی، خطاط: اسماعیل نیک‌بخت. - تهران: گلی. - ۴۵۶ ص. - وزیری (سلفون). - ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

فرهنگی استان کرمان. - ۵۰۶ ص. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۲۲۱-۴-۷

کتاب با سال شمار زندگی و وقایع مختلف دوران 'عماد فقیه کرمانی' - شاعر قرن هفتم و هشتم هجری - آغاز می‌شود؛ سپس مطالبی به اختصار درباره زندگی، آثار و شخصیت علمی - ادبی او درج می‌گردد؛ آن گاه گزیده‌ای از اشعار عماد - از دیوان وی - فراهم می‌آید. بخش دیگر کتاب گزیده پنج گنج عماد فقیه کرمانی است. این منظومه در قالب مثنوی به نظم کشیده شده است. در بخش پایانی این مجموعه، کتاب شناسی عماد فقیه به چاپ رسیده و در انتها غزل هایی هم وزن خواجه عماد و خواجه حافظ شیرازی درج شده است.

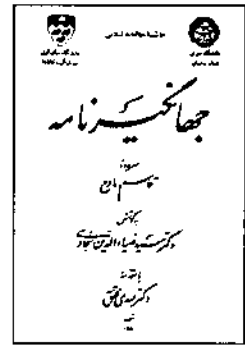
شعر فارسی قرن ۹

۸۴۸۱۳۳

۱۴۸- جهانگیرنامه. شاعر: قاسم ماد: به‌اهتمام: ضیاءالدین سجادی، مقدمه: مهدی محقق. - تهران: دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل. - ۲۸۲ ص. - وزیری (گالینگور). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Jahangir-Nama

'جهانگیرنامه'، منظوم‌ای است بر وزن شاهنامه، با موضوع جنگ 'جهانگیر' پسر رستم با ایرانیان و درآسندن او در سپاه ایران و آنگاه جنگ او در مغرب با رستم. این داستان با داستان رستم و سهراب شباهت‌هایی دارد، جز آن که سرانجام آن غم‌انگیز نیست، زیرا

پس از جنگ و کشمکش میان جهانگیر و رستم، این دو هم دیگر را شناسایی می‌کنند. گوینده داستان، شاعری است گمنام موسوم به 'قاسم' و متخلص به 'مادح' که در شهر هرات می‌زیسته است. این کتاب، برای نخستین بار در سال ۱۸۹۲ میلادی در مطبعه ناصری در شهر بمبئی چاپ شده است. تصحیح حاضر از جهانگیرنامه - به اهتمام زنده‌یاد سید ضیاءالدین سجادی - براساس دو نسخه فراهم آمده است. در پاورقی کتاب، عبارات مربوط به نسخه بدل درج گردیده است.

شعر فارسی قرن ۱۱ و ۱۰

۱۴۹- (ترکیب‌بند) مولانا محتشم کاشانی در رثاء و شهادت سیدالشهداء حضرت حسین بن علی (ع).
علی‌بن‌احمد محتشم: خطاط؛
عبدالمجید طالقانی، غلامحسین امیرخانی. - تهران: انجمن خوشنویسان ایران. - ۷۲ ص. - رحلی (گالینگور). - چاپ پنجم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۷۱-۰۹-X

چاپ اول

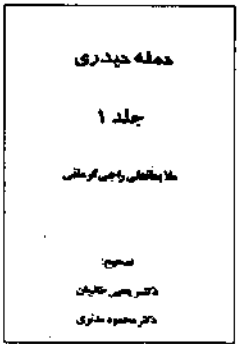
۱۵۰- یک جریحه شیون.
شاعر: علی‌بن‌احمد محتشم؛
گردآورنده: اکبر بهاروند. - کرج: نادى. - ۳۶ ص. - جیبی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۲۷۴-۰۴-۱

شعر فارسی قرن ۱۲ و ۱۳

چاپ اول

۱۵۱- حمله حیدری.
بهائعلی راجی کرمانی: مصحح؛ یحیی

طالبیان، محمود مدیری. - کرمان: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان کرمان، عماد کرمانی. - ۲۵۲ ص. - جلد اول. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۲۸۸-۰۱-۸

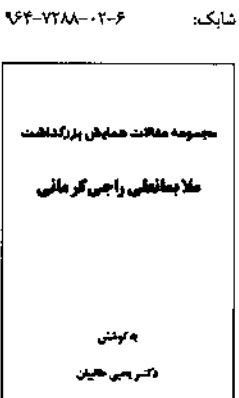
در جلد نخست از منظومه 'حمله حیدری' اثر 'بهائعلی راجی کرمانی' ۶۵۵۵ بیت به چاپ رسیده است. یکی از ویژگی‌های ساختار کلی این منظومه سی هزار بیتى آن است که در ضمن سرودن داستان‌های مربوط به تاریخ اسلام در بحر متقارب، حوادث مربوط به وقایع کربلا و رشادت امام حسین (ع) و یاران او به نظم کشیده می‌شود. در آغاز کتاب درباره زندگی و احوال 'راجی کرمانی' مطالبی ذکر می‌گردد؛ سپس از ویژگی‌های 'حمله حیدری' به تفصیل سخن می‌رود که از آن جمله است: بزم و رزم، واژگان حماسی، اشراق، خوارق عادت و سبک حمله حیدری.

چاپ اول

۱۵۲- غزلیات بیدل دهلوی.
شاعر: عبدالقادر بن عبدالخالق بیدل- دهلوی: مصحح: اکبر بهاروند - تهران: پیک. - ۱۰۸۴ ص. - وزیری (سلفون). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۷۹-۲۹-۵

چاپ اول

۱۵۳- مجموعه مقالات همایش بزرگداشت ملا بهائعلی راجی کرمانی.
به‌اهتمام: یحیی طالبیان. - کرمان: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان کرمان، عماد کرمانی. - ۴۰۰ ص. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

'ملا بهائعلی راجی کرمانی' از شاعران قرن سیزدهم هجری قمری است که اینک مجموعه مقالات مربوط به همایش بزرگداشت وی درج می‌گردد. این همایش در مهرماه سال ۱۳۷۶ در کرمان برگزار گردید. در کتاب، ۲۸ مقاله جمع آمده که برخی از آنها بدین قرارند: 'سبک شناسی حمله حیدری ملا بهائعلی راجی کرمانی / محمود فضیلت'، 'بررسی عناصر سازنده شعر در حمله حیدری / محمدرضا صرفی'، 'راجی کرمانی، حمله حیدری و ویژگی‌های آن / ابوالقاسم رادفر'، 'بیان حماسی در منظومه حمله حیدری / محمدعلی صادقیان'، 'تاثیر شاهنامه فردوسی بر حمله حیدری / اسماعیل شفق'، 'مقام راجی کرمانی در ساقی‌نامه سرایی / رضا اشرف‌زاده' و 'کتاب‌شناسی راجی کرمانی / حسین مسرت'.
گفتنی است اثر مهم راجی کرمانی، منظومه حماسی - دینی 'حمله حیدری' است. در این کتاب، تاریخ صدراسلام، ظهور پیامبر (ص) و جنگ‌های مسلمانان، به ویژه هنر نمایی‌های حضرت علی (ع) به رشته نظم درآمده است.

شعر فارسی قرن ۱۴

۱۵۴- دیوان اشعار پروین اعتصامی.
به‌اهتمام: حسن احمدی‌گیوی. - تهران: قطره. - ۳۲۰ ص. - وزیری (گالینگور). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۹۱-۱

چاپ اول

۱۵۵- فایز ترانه‌سرای جاوید.
عبدالمجید زنگویی. - تهران: قلم

آشنا. - ۱۸۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۲۳۷-۱۹-۶

در کتاب، برگزیده‌ای از اشعار 'فایز دشتستانی' (۲۵۰ ترانه) به طبع رسیده ضمن آن که در آغاز، علاوه بر درج زندگی‌نامه فایز، این مباحث درباره شعر وی جمع آمده است: تاثیرگذاری فایز بر شعر جنوب، ضعف و پیری در ترانه‌های فایز، و گفتاری کوتاه پیرامون شروه و شروه‌خوانی، (شروه سروده غمباری است که در شهر رایج باشد).

شعر فارسی ۱۳۲۰

۱۵۶- آثار کلامی: انقلاب حسینی.
شاعر: ولی‌الله کلامی-زنجانی. - تهران: پیری. - ۴۲۰ ص. - جیبی (گالینگور). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۶۲۷-۱۹-۴

چاپ اول

۱۵۷- آسمان (مجموعه شعر).
شاعر: پرویز هادی‌پور. - بوشهر: موعود اسلام. - ۱۳۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۰۴۲-۸-۲

سروده‌های این دفتر از 'پرویز هادی‌پور' مجموعه‌ای است با موضوعات اجتماعی، عاشقانه، مذهبی و مسائل زندگی؛ از جمله: زندگی آهسته جاری می‌شود؛ در شکاف نور تابش کرده از میانی مهر؛ در سقوط برگ زردی روی خاک؛ در میان کهکشان -

چاپ اول

۱۵۸- آفتاب و فولاد کودک مهتاب.
شاعر: صمد شعبانی. - تهران: مازیار. - ۸۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶۷۶-۲۳-۱

'صمد شعبانی' در این دفتر بیست قطعه شعر به سبک نو فراهم آورده که عنوان برخی از آنها بدین قرار است: رویای خیس، سکوت عمیق، راه رفتن بر لبه تیغ، شکفتن، همراه باد در بلندی‌ها، رویاها در تاریکی آتش گرفته‌اند، رقص در باران، کولوی، ترانه باد خزان، خون و اشک کودکی، و 'روای ناتمام'.

چاپ اول

۱۵۹- آواز بچه‌های تهران.
شاعر: صمد شعبانی. - تهران: مازیار. - ۸۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶۷۶-۱۹-۲

این دفتر از سروده‌های 'صمد شعبانی' متضمن سی و دو قطعه شعر است که جلگه‌ای به سیاق نو - با تصاویر و توصیفات برگرفته از طبیعت - فراهم آمده است. در سروده 'مَرگ با چشمان پنجره' می‌خوانیم: پرنده با بال‌هایی از شعر /

مقاری از قلم/ نوک می‌زد به مرگ/ در قاب پنجره/ اما من مرده بودم/ در تمام جهان/ پرنده نمی‌دانست/ شعر زنده بود/ مرگ برگشته بود/ حنجره پر از ترانه بود.

چاپ اول

۱۶۰- آواز در بن بست.

شاعر: صمد شعبانی. - تهران: مازیار. ۸۰ ص. - رقمی (شمیز). ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۷۶-۲۲-۲

آواز در بن بست مجموعه‌ای از ۲۸ سروده صمد شعبانی است با عناوینی همچون: "من سرشار از تو هستم"، "ترانه شله حرمت"، "اندوه مهتابی"، "چشم‌ان شاد زندگی"، "گم شدگی"، "رویای دانه‌ای در خاک"، "سپیده دم نگاه"، "پنجره‌ای به فصل تابستان"، "ترانه گم شده در باد"، "آینه و تصویر"، "دریچه‌های فقیر"، "آواز سوخته" و "سرود بچه‌های خیابان".

۱۶۱- آینه‌های ناگهان: گزیده شعرهای ۶۴ - ۷۱.

شاعر: قیصر امین‌پور. - تهران: افق. ۱۶۸ ص. - رقمی (شمیز). ۹۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۳-۳۹-۲

چاپ اول

۱۶۲- آینه شمس.

گردآورنده: جعفر رسول‌زاده. - قم:

انوار الزهرا (س). - ۱۱۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۳۳۶-۸-۶

اشعار اصلی کتاب با موضوعات مذهبی به نظم درآمده که در کنار آن موضوعات متفرقه، نیز مثنوی یوسف و زلیخا به چشم می‌خورد.

چاپ اول

۱۶۳- ارج‌نامه شهریار: به پاس پنجاه و پنج سال خدمات فرهنگی استاد پرویز شهریار.

به‌اهتمام: محسن باقرزاده؛ زیر نظر: پرویز رجبی. - تهران: توس. ۴۵۲ ص. - وزیری (گالینگور). ۳۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۱۵-۵۸۳-۸

این مجموعه به پاس خدمات فرهنگی استاد پرویز شهریار، تهیه و تدوین گردیده است. نامبرده علاوه بر مبارزات سیاسی و اجتماعی در دوره پهلوی، به انتشار و تالیف کتاب‌ها و مجلاتی دست زد که عمده‌ترین آنها در حوزه ریاضی و موضوعات سیاسی و اجتماعی است. در مجموعه حاضر، ابتدا شمری از 'هوشنگ ابتهاج' (در من کسی پیوسته می‌گردد...) برای نامبرده به چاپ رسیده، سپس گاهشمار زندگی و فهرست آثار شهریار درج گردیده است. بخشی نخست با عنوان

'مصاحبه‌ها و اشاره‌ها' گفت و گویی است میان پرویز شهریار و پرویز رجبی درباره زندگی و آثار شهریار، همچنین گفت و گوی 'فرج‌الله صبا' درباره بخشی از زندگی و اندیشه‌های او در انتهای این بخش نوشته‌هایی از شهریار با نام 'اشاره' درج گردیده که پیش از این در مجله 'چیتا' با همین عنوان به چاپ می‌رسیده است. بخش دوم شامل خاطراتی است از 'بدرام پیلتن'، 'محمدجواد حجتی کرمانی' و 'حسن نیک‌بخت' در خصوص پرویز شهریار. در بخش سوم این مجموعه ۳۱ مقاله در حوزه تاریخ، فرهنگ و ادبیات از نویسندگان مختلف فراهم آمده است.

۱۶۴- از خون سیاوش: منتخب سیزده دفتر شعر.

شاعر: سیاوش کسرای. - تهران: سخن. ۵۰۶ ص. - رقمی (گالینگور). ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۴۴۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۸۳-۷۶-۲

چاپ اول

۱۶۵- از ریشه تا همیشه. شاعر: اردلان سرفراز. - تهران: ورجاوند. ۲۱۲ ص. - رقمی (شمیز). ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۳۹-۶-۶-X

۱۶۶- از سال‌های آب و سراب: منتخب هفت دفتر شعر: جای پا، چلچراغ، مرمر، رستاخیز، خطی ز سرعت و از آتش، دشت...

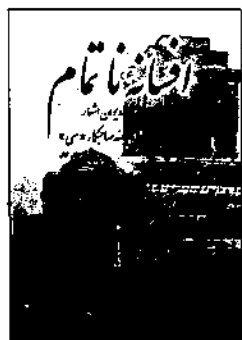
شاعر: سیمین بهبهانی؛ ویراستار: امید صدارت، کمال اجتماعی - جندی. - تهران: سخن. ۴۸۴ ص. - رقمی (گالینگور). ۳۹۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۳۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۸۳-۵۷-۶

چاپ اول

۱۶۷- افسانه ناتمام: دیوان اشعار.

شاعر: ذبیح‌الله صاحبکار. - تهران: آرون. ۴۲۴ ص. - وزیری (گالینگور). ۳۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۱۷-۲۳-۹

دفتر اول از افسانه ناتمام شامل اشعاری است از 'ذبیح‌الله صاحبکار' که بخش اصلی آن در قالب غزل به طبع رسیده است. مابقی اشعار نیز در قالب قصیده، مثنوی و مانند آن به نظم کشیده شده است. بخش پایانی کتاب نیز شامل مرثیه‌هاست.

چاپ اول

۱۶۸- باران برگ ذوق: دفتر غزلهای. شاعر: منوچهر آتشی. - تهران: آشنا. ۳۰۶ ص. - رقمی (شمیز). ۱۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۳۷-۱۶-۱

این مجموعه، برگزیده‌ای از غزل‌های 'منوچهر آتشی' است که به همراه پنج مثنوی کوتاه، دو قصیده، و تعدادی ترانه و دوبیتی از وی به چاپ رسیده است. گردآورنده کتاب

خاطر نشان می‌کند که این غزل‌ها، نه محتوای دشوار دارند و نه فرم و قالب نامأنوس... و حاصل خلوت خاص و تفتنی خاصی، که برای هر شاعر پارسی‌گوی، حکم نوعی تزیین و آرایش دورن مستمر دارد و اغلب ناخواسته زمزمه می‌شود... غزل آغازین کتاب عبارت است از: تو را دیدم سخن بر لب شکستم / پری دیدم کتاب مقل بستم / بیا بر دامنم چون زاله بنشین / که من چون لاله در راحت نشستم.../

چاپ اول

۱۶۹- بامداد از دریچه‌ی تاریخ.

شاعر: صمد شعبانی. - تهران: مازیار. ۸۰ ص. - رقمی (شمیز). ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۷۶-۱۸-۵

سی و دو نو سروده از 'صمد شعبانی' محتوای این دفتر است که با توصیفاتی برگرفته از طبیعت، عناوینی از این قبیل را شامل می‌شود: لب‌های خاموش، جامه‌های عشق، مرد بارانی، مرگ و برف، دیبدر دوست، ترانه دلنگی، حنجره سبز، و 'شکایت دوست: بهاری زرد / در چشم / تابستانی خشک / در سینه / عطش را / در پاییز دستانم می‌کارم / ...

چاپ اول

۱۷۰- برای آنکه دلم یابد آسمان نکند.

شاعر: بهمن کرم‌اللهی. - تهران: خوش‌نگار. ۱۲۴ ص. - رقمی (شمیز). ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۵۲۱-۰۰-۴

کتاب، عمدتاً حاوی غزل‌ها و نو سروده‌هایی است از زنده‌یاد بهمن

برای آنکه دلم یاد
آسمان نکند

شاعر:
بهمن کرم الهی

ناشر:
خوش نگار

کرم الهی با عناوینی همچون
"حصار"، "مترسک"، "دریا"، "انظار"،
"بهار مرده"، "چوپان"، "قحط سال"،
"آقیانوس"، "بی کسی"، "عمری
پیشونی" و "باران".

چاپ اول

۱۷۱- برگ و بار (گزیده
اشعار)

شاعر: جواد محدثی - قم: بوستان
کتاب قسم - ۳۲۰ ص. - رقصی
(شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول
/ ۳۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:
Barg va bar (a selection
of the poems)
شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۰۷۷-۷

این مجموعه مشتمل بر اشعاری
است در قالب ستنی و نو که عمدتاً
با موضوعات مذهبی، عرفانی و
مضامین متفرقه به طبع رسیده است.

چاپ اول

۱۷۲- برگ و بار (گزیده
اشعار)

شاعر: جواد محدثی - قم: بوستان
کتاب قسم - ۳۲۰ ص. - رقصی
(شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول
/ ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۰۷۷-۷

'برگ و بار' برگزیده‌ای از اشعار
'جواد محدثی' است. معیار فصل -
بندی اشعار، براساس موضوع بوده در

هر یک از بخش‌های شگانه کتاب،
امیخته‌ای از شعرها - در قالب کهن
و نو - گردآمده است. اشعار این
کتاب عمدتاً با موضوعات مذهبی، با
این عناوین، تنوین شده است: در
پیشگاه خدا، در آستان اهل بیت، خط
جهاد و شهادت، چهره‌ها و یادها،
مدارف و نفسانیات.

چاپ اول

۱۷۳- برگزیده اشعار مهجور
کرمانشاهی

فرشید یوسفی - کرمانشاه: چشمه
هنر و دانش - ۱۴۸ ص. - رقصی
(شمیز) - ۴۵۰۰۰ ریال - چاپ اول /
۱۰۰۰ نسخه

۱۷۴- به آفتاب سلامی
دوباره: منتخب پنج دفتر شعر
امیر، دیوار، عصیان، تولدی
دیگر، ایمان بیاوریم به آغاز...
شاعر: فروغ فرخزاد؛ ویراستار: امید
صدارت، کمال اجتماعی چندی -
تهران: سخن - ۴۳۴ ص. - رقصی
(گالینگور) - ۲۳۰۰۰ ریال - چاپ
دوم / ۳۳۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۳-۶۶-۵

چاپ اول

۱۷۵- به خخخ خدا!
فراموشات نخاهم [نخواهم]
کرد: مجموعه‌ی شعر (۸۰ -
۱۳۷۹)

شاعر: علی فکری تژاد، روزبه صدرا.
تهران: نگاه سبز - ۶۴ ص. -
رقصی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۵۶۳۹-۷۴-۳
اشعار سید این مجموعه با عناوینی
از این دست تنوین گردیده است:
خیال روشنائی، ترانه تلخ، خواب
شمعدانی‌ها، هم اتاقی، سرکشی به
وقت عاشق‌کشی، و "همبازی" دلم
هوای گریه و دوست سبب دارد/ دلم

همیشه پی هم بازی کودکان می -
گردد/ پی هم آوازی بلبل و سبب و
سار و انار / ...

۱۷۶- به سرخی آتش، به
طعم دود: مجموعه شعر.
شاعر: سیاوش کسرای: مقدمه:
احسان طبری - تهران: کتاب نادر -
۶۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۴۸۰۰۰
ریال - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۷۳۵۹-۰۲-۰۰

چاپ اول

۱۷۷- بیا فضای شب بی -
ستاره‌ام بنگر.

شاعر: عبدالحسین میری پروچردی -
کاشان: حسینیه آینه‌الله امامت
کاشانی، مجمع متوسلین به آل
محمد (ص) - ۱۹۲ ص. - رقصی
(شمیز) - ۱۴۰۰۰ ریال - چاپ اول
/ ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۲۶۲۷-۹-۲

محتوای اصلی این مجموعه، غزل -
های عرفانی و مذهبی است سروده
'عبدالحسین میری پروچردی'. برای
نمونه: تا بدیدم در جهان سیمای
عشق/ گشته این دل واله و شیدای
عشق/ تار و پود جان و تن آتش
گرفت / ...

۱۷۸- بیداری انتخاب.
شاعر: ترانه وفاقی - تهران: قطران،
۱۵۶ ص. - خشتی (شمیز) - چاپ

دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۳۳۱-۰۰۰-۸

چاپ اول

۱۷۹- پر نوشته‌ها.
شاعر: مرید میرقاید - تهران: عابد -
۹۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۵۵۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۶۴-۱۱۲-۹

سرودهای این دفتر اغلب با
مضامین اجتماعی و به سبک نو
فراهم آمده است.

۱۸۰- پروانه‌ات خواهم ماند.
شاعر: مریم حیدرزاده - تهران:
پروین، معین - ۱۲۸ ص. - رقصی
(شمیز) - ۸۰۰۰۰ ریال - چاپ دوم /
۲۲۰۰ نسخه
عنوان به لاتین:
I would remain your
butterfly
شابک: ۹۶۴-۵۶۳۳-۹۸-۸

چاپ اول

۱۸۱- پر یاد آسمانه (۱۳۷۸)
- (۱۳۷۶).
شاعر: حامد ابراهیمی - مشهد:
جلیل - ۷۲ ص. - رقصی (شمیز) -
۴۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۴۵۰۰
نسخه
عنوان به لاتین:
Look at her: asemane
شابک: ۹۶۴-۷۵۹۴-۱۵-۱

۱۸۲- پشته این صدای تازه
(مجموعه شعر).
شاعر: عادل بیابانگرد جوان - تهران:
ثالث - ۷۲ ص. - رقصی (شمیز) -
۶۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰
نسخه
شابک: ۹۶۴-۷۳۳۰-۳۸-۹

به سوی شوق، باران آبی، رنگین
کمان خیس، 'پرواز'، 'نیش قلب'
چنار، 'قصه گمشده'، 'بهانه خورشید'
و 'لحظه‌های بنفش' عنوان برخی از
سروده‌های این مجموعه است.

چاپ اول

۱۸۳- پنج کتاب (مجموعه
اشعار فروغ).
شاعر: فروغ فرخزاد؛ به اهتمام: رویا
خسرونجدی - تهران: شقایق -
۳۵۸ ص. - رقصی (سلفون) -
۵۰۰۰۰ ریال - چاپ پنجم / ۵۰۰۰
نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۲۲-۶۳-۴

شماره نهم از مجموعه 'شعر معاصر'
نشر ثالث متضمن ۳۷ قطعه شعر از
'عادل بیابانگرد جوان' است که به
سبک و سیاق نو و با موضوعات
اجتماعی تنوین گردیده است.
نخستین قطعه از این مجموعه از این
قرار است: دور میمان / ماشین‌ها
امانش نمی‌دهند / که سر بلند کند و /
خاکستری بالا را ببیند و افسوس
بخورد / حالا / ...

۱۸۴- تراشه‌های تیر:
مجموعه شعر.

شاعر: سیاوش کسرای - تهران:
کتاب نادر - ۷۴ ص. - رقصی
(شمیز) - ۵۲۰۰۰ ریال - چاپ دوم /
۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۷۳۵۹-۰۴-۷

۱۸۵- ترانه‌ها.

شاعر: بهناز بزرگی - تهران: شعاع -

۱۴۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۹۲۳-۵-۲

چاپ اول

بخش اصلی کتاب ترانه‌هایی است سروده 'بهناز بزرگی' که به همراه چند شعر پراکنده، رباعی و دوبیتی تدوین گردیده است. ترانه‌های کتاب به زبان محاوره و با موضوعات عاشقانه به نظم کشیده شده است.

۱۸۶- تقصیر من نبود (مجموعه شعر).

شاعر: مریم حیدرزاده. - تهران: مبین، پروین. - ۱۵۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ نهم / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۴۳-۷۶-۷

چاپ اول

۱۸۷- تکرار. شاعر: منظر حسینی. - تهران: آریابان. - ۸۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۱۹۶-۰۶-۷

سی و دو قطعه شعر نو محتوای این دفتر است که اینک نمونه‌ای از آن درج می‌گردد. در کوچه‌های تکرار / ره می‌بریم / گام بر گام / سایه در سایه / با خویشتن بی خویش مان ...

۱۸۸- تنهایی را بدوش من بگذار: دفتر شعر. شاعر: احمد حیدریکی. - همان: شهر اندیشه. - ۱۲۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Leave your loneliness with me. شابک: ۹۶۴-۹۲۵۳۵-۷-۲

چاپ اول

آنچه در این مجموعه فراهم آمده نو سروده‌هایی است با موضوعات اجتماعی و عاشقانه. در بخش آغازین قطعه 'نگاه' از این مجموعه می‌خوانیم: چراغها / در تباری دریچه و باد / خاموش می‌شوند / و ذهن برگ / پرده را از یاد خواهد برد ...

چاپ اول

۱۸۹- تو بدون ضمیر مالکیت: مجموعه شعر ۱۳۸۰ - ۱۳۷۶. شاعر: اتوسا ملکی. - تهران: نگاه سبز. - ۶۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۳۹-۹۴-۸

چهل و پنج سروده به سیاق نو و با مضمون عاشقانه محتوای این دفتر است.

۱۹۰- توتیا و شهروندان واژه. گردآورنده: علی صالحی. - تهران: آروچ. - ۱۴۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۱۷۴-۴۹-۷

چاپ اول

آنچه در این مجموعه جمع آمده سروده‌هایی است مربوط به 'کارگاه شعر سید علی صالحی' و متعلق به امیر آریان، علی اخوان کرباسی، زهرا اسکندری، حسین آیزدخواه، هوشنگ خوش روان، مریم خونساری، مه‌ری رحمانی، مسعود زندی، ناهید سرشکی، شهرام شهیدی، حامد صدی، حسین قنوتی، زیبا کاوه‌ای، محمد محمدی، مجید ولی‌زاد، و سید علی صالحی.

چاپ اول

۱۹۱- جایی پشت خنده‌ها (مجموعه شعر). شاعر: مریم شجاعی. - مشهد: گل آفتاب. - ۸۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۹۹-۲۱-۰

چاپ اول

۱۹۲- جست‌وجال (زندگی‌نامه، خاطرات و اشعار). علی رحیمی: تهیه و تنظیم: رزق‌الله رضازاده خسرویه. - مشهد: پژوهش تسوس. - ۱۶۰ ص. - وژی‌ری (سلفون). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۵۱۰-۱۱-X

۱۹۳- چهار افسانه‌ی شاملو: نگاهی به چهار شعر عامیانه‌ی احمد شاملو. محمدحسین نسوری‌زاد. - تهران:

دنیای نو. - ۱۷۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۵۶۴-۵۹-۳

چاپ اول

۱۹۴- حالا مثل خودم هستم: دلک با شبکه‌ی شکلاتی: مجموعه‌ی شعر. شاعر: رضا بختیاری‌اصل. - اهواز: لاجورد. - ۱۰۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۸۶۷-۰۹-۶

نو سروده‌های این مجموعه با مایه‌های اجتماعی، گاه با عناوینی برگرفته از اسطوره‌های ایران باستان، فراهم آمده است: از جمله: 'آبرانویج'، 'درخت اسوریک نو' و 'نوشیات'.

چاپ اول

۱۹۵- حدیث عشق. شاعر: تقی وحدتمنزه. - قم: شاکر. - ۹۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۹۲-۰۷-X

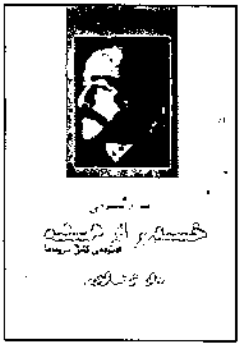
اشعار کتاب در قالب غزل، مثنوی و دوبیتی، اغلب با موضوعات عاشقانه، عارفانه و مذهبی به رشته نظم درآمده است.

۱۹۶- خانگی: مجموعه شعر. شاعر: سیاح کسرای. - تهران:

کتاب نادر. - ۷۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۷۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۵۹-۰۷-۱

چاپ اول

۱۹۷- خسته‌تر از همیشه: مجموعه کامل سروده‌ها. شاعر: کاوه گوهرین. - تهران: آروچ. - ۲۲۸ ص. - رقصی (گالینگور). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۱۷۴-۵۴-۳

عنوان انتخابی 'خسته‌تر از همیشه' مجموعه کامل سروده‌های 'خسرو گل‌سرخی' است که قبل از سروده‌ها کتاب‌شناسی آثار وی درج می‌گردد؛ آن گاه مقاله‌ای از او تحت عنوان 'نوگرایی و حقیقت خاکی' به چاپ می‌رسد. این مقاله درباره نوگرایی، زمینه‌ها و لزوم نوگرایی نیما، ناآگاهی و آگاهی، و ماتریالیسم و طبیعت‌گرایی - در حوزه تصاویر شعر نیما - تدوین گردیده است. مضمون اصلی این سروده‌ها دغدغه‌های اجتماعی و سیاسی است.

۱۹۸- خون سیاوش: مجموعه شعر. شاعر: سیاوش کسرای. - تهران: کتاب نادر. - ۱۳۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۹۴۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۵۹-۰۹-۸

چاپ اول

۱۹۹- در پناه تجریر ابی عشق: شاعر: فواد نظیری. - تهران: ثالث. - ۸۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.

نو سروده‌های این مجموعه با عناوینی همچون 'عبور'، 'عاشقانه'، 'غماوازی' و 'طرح' دفتری است از اشعار قواد نظیری که اینک نمونه‌ای از آن درج می‌گردد: غم را علاج نیست! کنار پنجره تلخ / رویش نارنج درد را در باغ خسته / تماشا نشسته‌ایم...

۲۰۰- در پیاده‌رو: گروه سنی ب و ج.

شاعر: بیوک ملکی. - تهران: منادی تربیت. - ۳۲ ص. - رقی (شمیز). - ۲۷۵۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۴۸-۰۳۷-۲

چاپ اول

۲۰۱- دردانه.

شاعر: اسماعیل آقامحمدی. - زنجان: سرانجام. - ۱۳۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۱۹۵-۰۵-۲

اشعار این مجموعه در قالب غزل، قصیده، مثنوی، رباعی و دوبیتی - با موضوعات مذهبی و عرفانی - به نظم کشیده شده است. پاره‌ای دیگر از اشعار نیز با موضوعات متفرقه همراه است.

۲۰۲- در سوگ امیر: گزارشی از واپسین روزهای زندگی میرزا تقی خان امیر کبیر.

شاعر: علی محمد آقامحمدی. - تهران: تیمورزاده، طیب. - ۲۲۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۵۶-۵۲۷-۲

چاپ اول

آنچه در این کتاب سروده شده گزارشی است از واپسین روزهای زندگی میرزا تقی خان امیر کبیر که در بخش دوم سروده‌های دیگری از شاعر (علی محمد آقامحمدی) تدوین گردیده است. در بخش نخست کتاب، وقایع به صورت روایت و گفت و گو بازگو می‌شود.

چاپ اول

۲۰۳- در می زن د، یا، در می زنند: شعرهایی نه برای روزنامه نگارها و ادبیات چی‌ها، که برای...

شاعر: فردین نظری. - تهران: نگاه سبز. - ۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۶۳۹-۷۰-۰۰

اشعار این مجموعه به سبک نو و با طرح‌های ساده نظام یافته که اینک بخش آغازین قطعه 'کولی و من'

درج می‌گردد: می‌رسی به هیچ / و دستی از دورها بدون آستین می‌آید / و چشم‌ها گم می‌شوند / وقتی...

چاپ اول

۲۰۴- دیگه طاقت ندارم.

شاعر: یاسر رضایی منش. - تهران: نذیر. - ۴۸ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۰۲۵-۸۴-۰۰

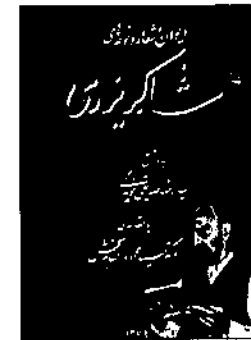
اشعار این کتاب که به زبان محاوره سروده شده عاشقانه‌هایی است از این دست: هیچ وقت / چشمتو بستی تا خواب ببینی / خواب به ساحل با به دریا ببینی / بارت میون موج‌های دریا...

چاپ اول

۲۰۵- دیوان اشعار و نوحه-های شاکر یزدی.

به‌استاد: رضا صدیقی - خوی‌دکی: مقدمه: محمود الهام‌بخش. - یزد: گوناگون. - ۲۲۶ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۲۲۳-۰۰-۲

بخش آغازین کتاب، نوشته‌ای در باب اشعار 'شاکر یزدی' و ویژگی-های روحی و اخلاقی نامبرده است که در پی آن اشعار مذهبی و نوشته-های وی همراه با اشاری متفرقه از

ایشان درج می‌گردد: برای نمونه: این گوشه دگر صفا ندارد / چون بوی عزیز ما ندارد / کشتی وجود من در این بحر / افسوس که ناخدا ندارد / وین کلک شکسته من زار / بی‌رنگ شده جلا ندارد...

۲۰۶- دیوان در منصور (با ملحقات جدید).

شاعر: احمد احمدی جوان. - اردبیل: فالکسون. - ۳۲۸ ص. - جیبی (کالیبنگور). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۸۶۳-۱۷-۱

چاپ اول

۲۰۷- راز ایینه: گزیده‌ای از شعر فارسی و عربی.

شاعر: محمد خاقانی. - اصفهان: جهاد دانشگاهی (دانشگاه اصفهان). - ۱۱۶ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۰۹۸-۲۵-۸

چاپ اول

۲۰۸- رنگ رویاهای من.

ناهد طیبی. - قم: سابقون. - ۱۳۶ ص. - رقی (شمیز). - ۴۷۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۲۰۹- روزهای نیلوفری.

شاعر: حمید یارمحمدی. - تهران: پیشین بویش. - ۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۷۶۷-۱۳-۸

'روزهای نیلوفری' دفتری از اشعار سنتی است با مضمون اصلی عشق که از آن جمله است: آفتاب خشک شد اندام ما / سایه‌ها پوشیده رخسار / ترا تا شکفتن یک تبسم بیش

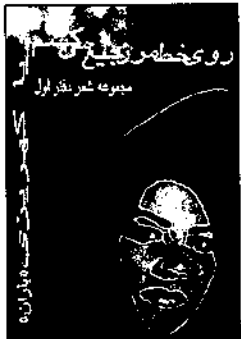
نیست / نازنینا این همه بیداد چیست.

چاپ اول

۲۱۰- روی خط سرز جیغ می‌کشم: مجموعه شعر.

شاعر: ثریا کهریزی. - تهران: مینا. - ۶۴ ص. - جلد اول. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۴۷۵-۴۱-۸

سروده‌های این مجموعه به شیوه نو و با عواطف زنانه، عناوینی از این دست را شامل می‌شود: دغدغه، عطش، خستگی، فاصله، سایه‌کشی، عاشق، خواب، دوتل، یاس سفید و روزنه.

چاپ اول

۲۱۱- رویای اردیبهشت.

شاعر: شاداب عالی‌پور. - شیراز: راهگشا. - ۶۴ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۳۴۴-۷۳-۳

عاشقانه‌های این مجموعه در قالب نو و غزل سروده شده است. برای نمونه، در بخشی از سروده‌های این مجموعه آمده است: هیچ نیامدی / مهربان! / وقتی که / دست پاییز زده - ام / به انار ترک خورده باغ خانه‌مان / رسید / با خودم خندیدم / و...

۲۱۲- رویای ملکوت.

چاپ اول

شاعر: فروغ‌السادات میرزایی. -
مشهد: مهیان. - ۱۷۶ ص. - رقی
(شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول
۱۰۰۰ / نسخه.

چاپ اول

۲۱۳- زمستان سوخته.

شاعر: فرهنگ دشتی. - اهواز: خاتم
سبز. - ۷۲ ص. - رقی (شمیز). -
۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۳۹۷-۱۱-۳

این دفتر مجموعه‌ای است از چند
غزل، چهارپاره، دوبیتی و رباعی که
در اصل با مضمون عرفانی، مذهبی
- گاه نیز با موضوعات اجتماعی - به
نظم کشیده شده است؛ از جمله: با
من بیار یکسره باران سوخته / تا پر
شوم ز بوی زمستان سوخته / آتش
گرفته بر که مهتاب زندگی / افتادهم
میان نیستان سوخته... / من هم
عبور کردم از جاده‌های درد / اینک
رسیدام به بیابان سوخته... /

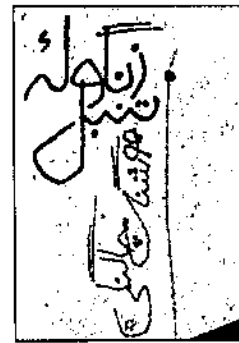
چاپ اول

۲۱۴- زنگوله تپیل.

شاعر: هوشنگ چالنگی. - تهران:
سالی. - ۱۰۴ ص. - رقی (مقوایی).
- ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۱۹۱-۱۸-۹

این دفتر، مجموعه‌ای از سروده‌های
"هوشنگ چالنگی" است که عمدتاً
بیانگر دغدغه‌های شخصی و
اجتماعی سراینده بوده اینک نمونه-
ای از آن درج می‌گردد: مرا پیدار
می‌کند / پلک‌هایم را می‌فشارد /
زنبوری کور / که در خونم به رنگ
سبز تهدیدش می‌کنم / با من گوش
می‌دهد / صدای باد را که در پیرهنم

می‌پیچد / در باران رهایم می‌کند / تا

چاپ اول

۲۱۵- زیباترین مجموعه شعر.

شاعر: صحبت‌الله خشنودی. - تهران:
صحبت‌الله خشنودی. - ۱۱۰ ص. -
رقی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ
اول / ۱۵۰۰ / نسخه.

شابک: ۹۶۴-۰۰۰۰۰۰۰۰-۳

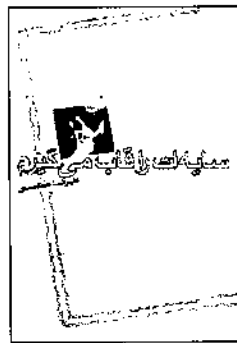
بیست و هشت قطعه شعر نو و سستی
محتوای این دفتر، سروده "صحبت-
الله خشنودی" است. رتجیده نمونه-
ای از قطعات این مجموعه است که
در پی می‌آید: این چه رسم دل
شکستن است؟ / این چه شیوه
گسستن است؟ / ای که در تمام
لحظه‌های من / در حریری از لطافت
و صفا / در ترنم خفایی دعا / در
طراوت مظهر گلاب / در تبلور منور
حباب / پا گرفته‌ای... /

چاپ اول

۲۱۶- سایه‌ات را قاص می‌گیرم: عاشقانه‌ها.

شاعر: علیرضا معتمدی. - تهران:
علیرضا معتمدی. - ۹۶ ص. - رقی
(شمیز). - ۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول /
۱۱۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۰۰۰۰۰۰۰۰-۳

۴۹ نو سروده در این دفتر با عناوینی
از این دست جمع آمده است:
"خلوت"، "تازنین"، "پاس سید"،
"لا"، "یاغ"، "آدمک"، "زمزمه"، "ترانه
مرداب" و "غروب".

چاپ اول

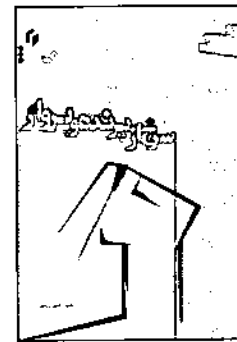
۲۱۷- سرخ از پرنده و پرواز.

شاعر: ضیاءالدین تریایی. - تهران:
فرهنگ گستر، سروش. - ۱۲۰ ص.
- رقی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. -
چاپ اول / ۲۴۰۰ / نسخه.

عنوان به لاتین:

Red with birds and fly

شابک: ۹۶۴-۵۹۶۱-۶۸-۸

در شماره دوم از مجموعه شعر "هنر
و ادب پاینداری" چهل نو سروده و
یک غزل از "ضیاءالدین تریایی" به
طبع رسیده است. این سروده‌ها
توصیفی است از نبرد، پاینداری، ایثار
و مروری بر خاطره دلآوری‌ها، از
جمله: تا جامه / از بهار / به تن
کردیم / زخم شکوفه‌هاست که
می‌روید / بر سبزه‌زار خاطره دل.

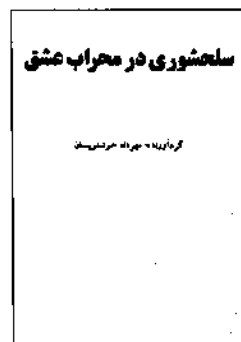
چاپ اول

۲۱۸- سلحشوری در محراب عشق.

محمدباقر خوشنویسان؛ گردآورنده:
مهرداد خوشنویسان. - تهران: نگاه
سبز. - ۱۶۰ ص. - وزیری
(گالینگور). - ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ
اول / ۱۴۰۰ / نسخه.

شابک: ۹۶۴-۰۰۰۰۰۰۰۰-۳

شابک: ۹۶۴-۵۹۶۱-۶۸-۸

مجموعه حاضر اشعاری است از
"محمدباقر خوشنویسان" که اغلب با
موضوعات مذهبی و سیاسی به نظم
کشیده شده است. بخش دوم کتاب،
خاطراتی است از زندگی، و حضور
نامبرده در جبه‌های جنگ تحمیلی.

چاپ اول

۲۱۹- سنگ و سایه باد و خواب.

شاعر: امیرحسین سجادی. - تهران:
آبالگاه. - ۱۰۴ ص. - رقی (شمیز).
- ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۱۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۵۳۰-۰۲-۱

سراینده درباره این مجموعه خاطر
نشان می‌کند: "سرزمین ما، سرزمین
سنگ و باد است. سنگ در ذهن من
معانی گوناگونی را تداعی می‌کند:
فرزآنگی، سکوت، نوعی عرفان، فرو
رفتن در خود، مرگ زمان، سکوت
ابدی، نیستی و ابدیت به تجسد در
آمده و وهم فشرده شده در خود
وباین معانی و مفاهیم برحسب
حالت ذهنی در جای جای این
مجموعه دینه می‌شوند... و اما "باد"
باد در شعر من رها شدگی، آزادی،
رهایی، تنهایی، سرگردانی، و گم
شدگی است، و گاه نیز ترانه خوانی
است سرگردان که بر آنچه رفته
است می‌نالد... اما سایه و خواب: سایه

و خواب ناخودآگاه هستند ناخودآگاه
قومی و فردی که حکایت‌های
ناگفته را با شکل‌های مبهم و آشکار
بیان می‌کنند... /

۲۲۰- سنگ و شبنم: ترانه‌ها، دوبیتی‌ها و رباعی‌ها.

شاعر: سیاوش کسرای. - تهران:
کتاب درنا. - ۹۲ ص. - رقی
(شمیز). - ۵۸۰۰ ریال. - چاپ سوم /
۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۳۵۹-۰۸-X

چاپ اول

۲۲۱- شاعران بخش جویم.

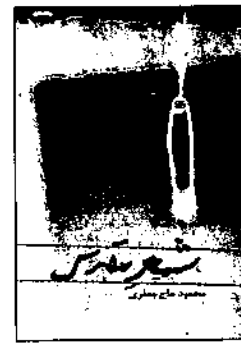
کرامت‌الله تقوی. - شیراز: تخت
جمشید. - ۱۴۴ ص. - رقی (شمیز).
- ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰
نسخه.

چاپ اول

۲۲۲- شعر مقدس.

شاعر: محمود حاج‌جعفری. - کرمان:
کتاب خانه. - ۴۶ ص. - جیبی
(شمیز). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول /
۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۱۶۱-۳-۲

این کتابچه حاوی ده قطعه سروده
نوست که عناوین آن عبارت‌اند از:
راز، عاج، نور، رویا، یگانگی، گل،
خانه، سرخ، زندگی، و شعر مقدس:
صداقت رویاهایت / آن روز / به
گفتارت / راه خواهد جست / آن روز
- کودکی که همواره / دروازه‌های
معصومیت را / به رویت گشوده / در
بیماری‌هایت / پرسه خواهد زد ...

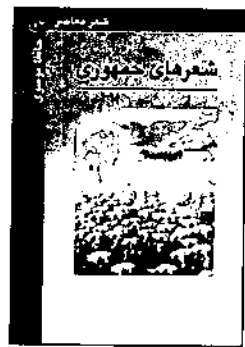
چاپ اول

۲۲۳- شعرهای جمهوری.

شاعر: حافظ موسوی. - تهران: ثالث.
- ۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰
ریال. - چاپ اول / ۳۴۰۰ / نسخه.

شابک:

۵۸-۳-۷۳۳-۹۶۴

نو سروده‌های این مجموعه حاوی موضوعات اجتماعی است که عمدتاً دغدغه‌های انسان را برای زیستن نشان می‌دهد. شعر 'جمهوری' - یکی از سروده‌های این مجموعه - این گونه آغاز می‌شود: همین طورهاست / خرده ریز خاخره‌هایی دور / و خرت و پرت‌هایی که سال‌ها / در چمدانی کهنه جا مانده‌اند / و به یک باره سرازیر می‌شوند / روی کاغذی که زیر دست تو می‌لرزد! / و من گواهی می‌کنم / که این خرده ریزها / همین طورهاست که نازل می‌شوند / و از همین خرت و پرت - هاست / که گاهی چیزی پیدا می‌شود / که آدم را بالا می‌برد!.

چاپ اول

۲۲۴- شعله‌های غزل در

غزل‌های شعله.

شاعر: احمد اسداللهی - کرمان؛ کتاب خانه - ۱۳۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۹۰۰۰ ریال - چاپ اول / نسخه ۱۵۰۰

شابک: ۹۶۴-۹۳۱۶۱-۱-۶

مجموعه حاضر سروده‌هایی است از احمد اسداللهی (شعله کرمانی) که جملگی در قالب غزل به نظم درآمده است. 'تا مرز رسوایی' عنوان آغازین غزل این مجموعه است؛ اینک، منما رند درد آشام دیگر / یک رند، یک قلاش، یک بد نام دیگر / صد جام

دیگر هم اگر گیرم، بگویم / ساقی، فدای چشم تو، یک جام دیگر!.

چاپ اول

۲۲۵- عاشقانه‌های آئینه‌ای.

شاعر: امیرحسین سجادیه - تهران؛ آبانگاه - ۸۰ ص. - رقصی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / نسخه ۱۱۰۰

شابک: ۹۶۴-۷۵۳۰۰-۴-۸

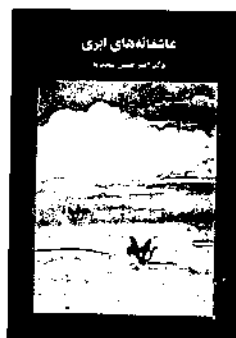
دفتر حاضر از سروده‌های 'امیرحسین سجادیه' متضمن چهل قطعه است که جملگی به شیوه نو نظام یافته است. عاشقانه‌های این مجموعه با این قطعه آغاز می‌شود: عشق / نهاد آینه را دارد / می‌تاید / می‌نماید / اما / هرگز به چشم نمی‌آید.

چاپ اول

۲۲۶- عاشقانه‌های ابری.

شاعر: امیرحسین سجادیه - تهران؛ آبانگاه - ۸۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال - چاپ اول / نسخه ۱۱۰۰

شابک: ۹۶۴-۷۵۳۰۰-۵-۵

چهل نو سروده از امیرحسین سجادیه محتوای این دفتر است. شاعر درباره این مجموعه یادآور می‌شود: 'آبر در سرزمین ما با آب و آبادانی همراه است، سخن‌های آسمانی دارد. و در ذهن من آبر عشق است، تکه‌ای کنده شده از وجود

خدایی است، نهایت لطفت پر گشوده در آسمان است و در زمین در اندام عشق به سخن در می‌آید. عشق چشم بر آسمان دارد و آبر چشم بر زمین. عاشقانه‌های ابری، شاید سفری باشد به لطافت‌های عشق!.

چاپ اول

۲۲۷- عاشقانه‌های دریایی.

شاعر: امیرحسین سجادیه - تهران؛ آبانگاه - ۸۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال - چاپ اول / نسخه ۱۱۰۰

شابک: ۹۶۴-۷۵۳۰۰-۱-۳

چهار مجموعه عاشقانه از امیرحسین سجادیه که همزمان منتشر شده حول محور عشق و ابدی بودن آن سروده شده است. این کتاب، متضمن سی و پنج شعر است؛ برای نمونه: حباب حباب / نجوای نرم و دلنشین شادی را / دو ماهی گوش در گوش / در آب‌های آرام / در چنان همدیگر / می‌خوانند...

چاپ اول

۲۲۸- قدیمی مانده به صبح.

یک ستاره باقی است ...

شاعر: میثاق شفیق‌زاد. - ساری؛ رضائی - ۱۰۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / نسخه ۳۰۰۰

شابک: ۹۶۴-۹۳۶۳۵-۲-۱

سراینده درباره این دفتر چنین خاطر نشان می‌کند: "باید بگویم سخن من، عشق است همان گولبار نان و پنیر، اما این نان خوردنی نیست، احساس است و پنیرش، نشانی از شفافیت آن چشمه زلال محبت! این مجموعه دارای پنجاه و دو قطعه شعر نوست که عنوان یکی از آنها "در سکوت بی پرده شب" است؛ در سکوت بی پرده شب / آسمان رنگ افسرده‌ای داشت / و مهتاب محو شده بود / در ژرف‌ترین گفت و گوی خواب! / ...

چاپ اول

۲۲۹- قهر ... تا قیامت.

شاعر: لیلی افشاری - قم؛ مشهور - ۷۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / نسخه ۲۰۰۰

شابک: ۹۶۴-۶۸۶۳-۵۷-۴

عاشقانه‌های این مجموعه در قالب مثنوی و چهارپاره، با عناوینی از این دست، به نظم کشیده شده است: "تکیه‌گاه"، "بیغماری احساس"، "ناجی"، "رنگ شروع"، "ادسک‌ها"، "تکرار"، "وارث خوبی" و "قهر تا روز قیامت".

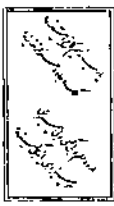
چاپ اول

۲۳۰- کاخ آینه.

شاعر: اکبر عسکری‌زاده؛ به اهتمام: فاطمه جهانگرد - کرمان؛ عماد کرمانی - ۱۱۰ ص. - ویزی - (شمیز) - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه ۹۶۴-۷۳۸۸-۰۰۰-X

در مقدمه کتاب، نکاتی درباره احوال و اشعار سراینده - اکبر عسکری‌زاده - ذکر می‌شود؛ سپس اشعار او با خط نستعلیق درج می‌گردد. این اشعار مناجات‌هایی است که در قالب رباعی سروده شده است.

کاخ آینه

چاپ اول

۲۳۱- کتاب رویش درخت.

شاعر: محمد مالی - اهواز؛ خاتم سبز - ۱۱۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال - چاپ اول / نسخه ۲۰۰۰

شابک: ۹۶۴-۷۳۹۷-۰۵-۹

آنچه در این دفتر به چاپ رسیده چهل و سه قطعه از سروده‌های 'محمد مالی' است که پاره‌ای از آنها با موضوعات اجتماعی سروده شده است؛ برای نمونه قطعه 'کوه بر جرس'، جامعه لبریز از نگاه می‌شود / آن زمان که توده‌وار / حرکت می‌کند.

چاپ اول

۲۳۲- کسی که مثل هیچ کس

نیست: درباره‌ی فروغ فروغ‌زاد.

گردآورنده: پوران فرخ‌زاد؛ پیراستار: محمد قاسم‌زاده - تهران؛ کاروان، اندیشه‌سازان - ۳۰۴ ص. - رقصی (کالینگور) - ۳۹۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

The one who's like no one

شابک: ۹۶۴-۷۰۳۳-۲۹-X

این مجموعه متضمن نوشته‌ها و گفته‌هایی است درباره فروغ فرخ‌زاد، نیز چند و چون شعر او که در آغاز،

زندگی نامه فروغ به قلم 'مهرستی شاهرخ' درج می گردد؛ سپس گفت و گوی کیخسرو بهروزی با مهدی اخوان ثالث درباره فروغ فرخزاد تدوین شده آنگاه این نوشته ها درباره زندگی و شعر او فراهم آمده است: 'شعر فروغ: شعر شورش، شعر مفهوم و شعر آزادی زبان / منوچهر آتشی، 'شکل ناتمامی ها / شمس آقاجانی، 'بزرگترین زن تاریخ ایران / رضا پراهنی، 'اصلا رابطه ای نیست / گفت و گوی برناردو برتولچی با فروغ فرخزاد، اگر زنده بود از کدامین راه می رفت؟ / شهرنوش پارسی پور، 'پنیده ای به نام فروغ / پروین جزایری، 'پنجره فروغ / محمد حقوقی، 'جنبه های دوگانه عشق و بیم و زوال در شعر فروغ فرخزاد / عبدالعلی دستغیب، 'دیروز و امروز و همیشه با فروغ / جلیل دوستخواه، 'با فروغ / فریده رازی، 'روحی عربان در آیین / نرگس روان پور، 'کلمه، هستی اوست / منیرو روانی پور، 'طرح ناتمام / فریدون رهنما، 'فرم در شعر فروغ و نمونه ای از شعر مشترک من با او / یزدانه رویایی، 'فروغی تازه در شعر فرخزاد / فرج سرکوهی، و هفده مقاله دیگر از نویسندگان و صاحب نظران.

چاپ اول

۲۳۳- کنسرت در جهنم.
شاعر: رسول یونان. - تهران: مینا. - ۹۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
A concert in the hell
شابک: ۹۶۴-۶۴۷۵-۴۳-۴

در این دفتر سروده هایی از رسول یونان در قالب پنج مجموعه با این عناوین گردآمده است: 'ویولونی که باد آن را نواخت، 'سخت مثل عبور از دیوار، 'نون اسب در آینه، 'رژه ای شبیه فرار و 'چمنانی پر از

مورچه. سروده های این کتاب با قطعاتی به سبک نو به طبع رسیده است.

چاپ اول

۲۳۴- گلزار ژاله: دومین دیوان اشعار.
شاعر: ژاله سهرابخانی مقدم. - تهران: آفرینش. - ۲۴۴ ص. - وزیری (گالنگور). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Divan golzar jaleh
شابک: ۹۶۴-۶۲۸۷-۳۸-۷

اشعار این مجموعه در قالب های غزل، مثنوی، دوبیتی و رباعی به نظم کشیده شده است. موضوعات اجتماعی، خانوادگی، عاطفی و مانند آن مضمون اصلی این اشعار است.

چاپ اول

۲۳۵- گناه تازه (از سروده های ۱۳۷۸ - ۱۳۷۳).
شاعر: مهدیه نظری. - تهران: نگاه سبز. - ۴۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶۳۹-۹۳-X

بیست و نه سروده این مجموعه، به شیوه نو و با عناوینی از این دست تدوین گردیده است: سفر، از هذیان- های باد، خبر، ایستگاه، شکستن،

گم، سیاه، کوچه، تبانی، بارانی، حادثه، و گناه تازه: دهانم بوی گناه تازه می دهد / و اتاقم / در دود سرفه می کند / تو / روی نقطه روشن نیمه شب / از لای انگشتانم / نزدیک می شوی / تا ...

چاپ اول

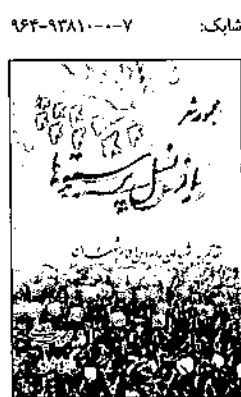
۲۳۶- لی خانم ما: یک شعر بلند.
شاعر: غلامحسین نصیری پور. - تهران: شاعر امروز. - ۲۵۲ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۱۸۹-۲-۵

کتاب، شعر بلند عاشقانه ای است که برای نمونه، در بخشی از آن چنین آمده است: ... بی سوادتر از موی تو هیچ شهری نیافتادم / من روایتی هستم که روایتش را پلمیده است / مثل حرفی که زبانش را / یا قطره ای که ابرش را / تو باز هم می توانی شاعرت را به شرطی بپوشی / که عطش را از طعم آب بشویی / اگرچه طمعت بر زیانم می چرد ...

چاپ اول

۲۳۷- مجموعه شعر از نسل پرستوها.
شاعر: محمود شریفی. - تهران: شمس اردهال. - ۸۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

اشعار این مجموعه، با موضوعات مذهبی، روحانی، فضیلت شهادت و یادکرد فضایل شهیدای جنگ تحمیلی و مانند آن به طبع رسیده است. عنوان یکی از سروده های این مجموعه از نسل پرستوها است: سرمست از جام تجرد تا خدا رفتید / تا ماورای اوج، با بال دعا رفتید / با سینه سرخان مهاجر همسفر از خاک / پروازتان را دیده ام از خاک تا افلاک /.

چاپ اول

۲۳۸- مردی از قبیله آفتاب.
شاعر: رحمتالله مهریان. - تهران: عباسی. - ۵۴ ص. - رقمی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۸۸-۴۷-۶

'مردی از قبیله آفتاب' منظومه ای است در قالب مثنوی که طی آن داستان یوسف و زلیخا بازگو می شود. برخی موضوعات این داستان عبارت است از: 'راهی از قمر چاه تا قصر عزیز مصر، یوسف در زندان زلیخا، روایت تلخ عزیز مصر، تعبیری عارفانه، تدبیری صادقانه، و ترفندی حکیمانه.

چاپ اول

۲۳۹- مرهم مهتاب.
محمدرضا ملک پور. - تهران: اندیشه

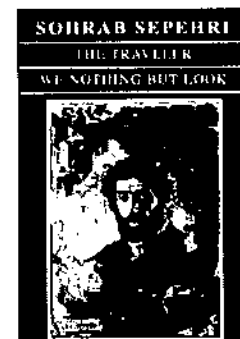
نو. - ۱۴۴ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۷۴۱-۳۲-۰

کتاب، مجموعه ای از سروده های 'محمدرضا ملک پور شرفخانه ای' است که اغلب نشان از محیط زندگی شاعر دارد، نیز بیانگر علاقه شاعر به موضوعات عاشقانه و مضامین بومی است. پاره ای از اشعار این مجموعه به سبک نو سروده شده است. 'گل پیام' عنوان شمری است از این مجموعه که این گونه آغاز می شود: بوی بنفشه می دهد ساحت مرغزارها / زنگ ملال می برد، طره آبشارها / خلعت تو می افکند، بر سر و دوش نارون / جامه کهنه می - درد، بر تن و بر، چنارها ...

چاپ اول

۲۴۰- مسافر / ما هیچ، ما نگاه.
شاعر: سهراب سپهری مترجم: عباس زاهدی. - تهران: زیانکده. - ۱۶۲ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
The traveler / we nothing but look
شابک: ۹۶۴-۶۱۱۷-۱۷-۱

در این کتاب دو شعر بلند 'سهراب سپهری' همراه با ترجمه انگلیسی به چاپ رسیده است. سروده های کتاب

عبارت‌اند از: «مسافر» و «ما هیچ، ما نگاه».

چاپ اول

۲۴۱- مسافر عاشق.

شاعر: فریبا لاوی. - تبریز: ستاره. - ۶۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

این دفتر حاوی عاشقانه‌هایی است که در قالب‌های سنتی و نو، و با عناوینی از این دست به طبع رسیده است: وصال، رسوایی، افسانه عشق، فراق و «ساز من: سازها با سوزها همراه شد؛ خنده‌ها با گریه‌ها همراه شد؛ ساز من سوز جدایی می‌نواخت؛ دیدم راه جدایی می‌شناخت».

۲۴۲- من او ندارم (مجموعه شعر).

شاعر: مریم حیدرزاده. - تهران: پروین. - ۱۳۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۴۴۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۵۰۱-۸-۲

۲۴۳- نامه‌هایی که پاره کردم.

شاعر: مریم حیدرزاده. - تهران: پروین. - ۱۰۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۳۴۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Namehaee keh pareh kardam

شابک: ۹۶۴-۹۲۵۰۱-۷-۴

چاپ اول

۲۴۴- نجوای نور.

شاعر: اعتدالی. - اهواز: خالدين. - ۴۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۲۲-۳۲-۴

مضامین مذهبی و عرفانی عمده‌ترین موضوعات این دفتر است که با

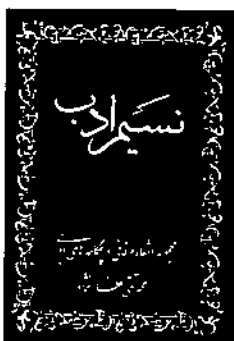

اشعاری از این دست نظام یافته است: آخرین یاد مرا از بودنت/ دیری است، دیر/ شب می‌کشاند درون ظلمات خود/ بادهای سیاهی را/ انگار/ پشت پنجره او را کم/ آرام می‌گوید کسی/ غمی، تنهایی...

چاپ اول

۲۴۵- نسیم ادب: مجموعه اشعار عرفانی و چکامه‌های ادبی.

شاعر: محمدتقی عطارنژاد. - تهران: ذهن‌آویز. - ۳۹۸ ص. - وزیری (سلفون). - ۲۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۹۰۰-۱-۷

«نسیم ادب» دیوانی است عمدتاً حاوی اشعار عرفانی سروده محمدتقی عطارنژاد مشتمل بر ۶۳۱ غزل، ۳۱ قصیده، ۲۱ رباعی، ۳۴ قطعه و چند تک‌بیتی؛ برای نمونه: غم عشق بیتی عیار را در سینه پروردم/ روا نبود که از کوی وفا ناکام برگردم/ بسوزم عود سان در مقدم آن یار نیک اختر/ خوشا گر یا غفارد بر سر خاکستر سردم/ به بوی خال هندویت به باغ آرزومندی/ من آن بی‌اشیان مرغم که گرد دام می‌گردم...

چاپ اول

۲۴۶- نغمه‌های تنهایی.

شاعر: شهرام سراج. - تهران: رهام. -

۱۴۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Lieder der einsamkeit

شابک: ۹۶۴-۵۶۹۶-۱۶-X

«نغمه‌های تنهایی» مجموعه ۶۹ سروده به سبک و سیاق نو است با مضامین عاشقانه و با عناوینی از این دست: نیاز، کویر، بوی گندم، نی لیک، جزیره، افق، فال، بوم، خاطره، جنگل، چتر شکسته، کاسه سفالین، و «نوبت تازه: فرو رفته ساحل/ در اشک‌های خفته/ پنهان شده کتابی/ میان کاکتوس‌های جاده/ آواز بی صدا/ با جرعه‌ای از جام شوکران/».

چاپ اول

۲۴۷- نغمه‌های شیدا.

شاعر: وحیده‌الله ایزدی. - اهواز: خاتم سبز. - ۱۳۲ ص. - جلد اول. - رقصی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۹۷-۰۸-۳

جلد نخست از مجموعه «شعرای ایزد خواستی» شامل اشعاری است سروده «وحیده‌الله ایزدی» با موضوعات متفرقه اجتماعی، مذهبی، عرفانی و مانند آن.

چاپ اول

۲۴۸- نگاهی به شعر شاملو.

محمود فلکی. - تهران: مروارید. -

۱۳۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۸۸۱-۰۴-۸

نگارنده در کتاب بر آن است با بررسی ساختاری سرودهای شاملو (با رویکرد به مولفه‌های گوناگون) ویژگی‌ها یا ارزش‌های زیباشناختی، نیز کاستی‌های آن را بنمایاند. بدین ترتیب، بخش اعظم این کتاب به بررسی «مولفه‌های شعر شاملو» اختصاص دارد (جز در مقاله «عشق در شعر شاملو» که به مضمون یا محتوای شعر شاملو توجه شده است). به دیگر سخن، مقوله بررسی جامعه‌شناختی شعر شاملو که به ارجاع بیرونی توجه دارد، در کتاب کم‌رنگ است، بلکه نگارنده با رویکرد به خود متن، به چگونگی شکل‌گیری عناصر و ساخت شعر، نیز رابطه آن با جهان معنا می‌پردازد. مقاله‌ای از کتاب نیز به جنبه‌های زبانی شعر شاملو اختصاص یافته است. مباحث اصلی کتاب با این موضوعات شکل گرفته است: «مولفه‌های شعر سید شاملو» شامل: ۱- شعر بر زورق اندیشه، ۲- تداوم روایت، ۳- کارکرد زبان در شعر سید شاملو (رابطه زبان و اندیشه، و بررسی ساختاری یک شعر)، ۴- آهنگ در شعر سید شاملو، ۵- تصویرهای اثباتی «آبزار و ارگی طبیعت» و «عشق در شعر شاملو».

چاپ اول

۲۴۹- و ربط دارد هر چیزی به همه چیز.

شاعر: شهین خسروی‌نژاد. - کرمان: کتاب خانه. - ۱۱۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۱۶۱-۲-۴

پنجاه قطعه شعر به کیوه نو در این دفتر گردآمده که اغلب آنها حاوی

مضامین اجتماعی و سیاسی است؛ برای نمونه: قرار است که پناهگاهمان بمباران شود/ پلاک-هایمان را با هم عوض کنیم/ قرار است که پرتاب شویم به دو سوی جهان/...

چاپ اول

۲۵۰- همسفر.

شاعر: ژاله سام. - تهران: نگاه سبز. - ۸۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۳۹-۷۹-۴

عشق و عواطف زنانه مضمون اصلی سرودهای این دفتر است که اغلب به زبان محاوره به نظم کشیده شده است.

نمایشنامه فارسی ۱۳۲۰

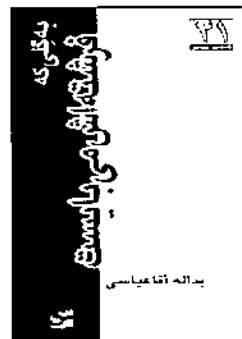
Asayir

چاپ اول

۲۵۱- به گلی که فرشته‌اش می‌بایست.

یدالله آقاعباسی. - تهران: سپیده سحر. - ۶۰ ص. - پالتویی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۱۰۱-۲۰-۱

در این نمایش «منشأ» دهاتی ساده دلی است که بار زغال به شهر می‌برد، او در راه شکاری می‌زند و به

طمع انعام، آن را پیشکش حاکم می‌کنند، اما از انعام خبری نیست، افزون بر آن، کارگزاران فاسد از او باج می‌خواهند. منشأ ناگزیر شکایت به حاکم می‌برد، در حالی که هیچ طرفی نمی‌بندد و یا تک از شهر بیرون رانده می‌شود. او وقتی به ده باز می‌گردد، دوستان تفتچی‌اش را جمع می‌کند و با همراه کردن مردم بر حاکم یورش می‌برد. در این گیرودار حاکم کشته می‌شود و منشأ عمارت حکومتی را به سادگی تصرف می‌کند. عمارت حکومتی اما دژ تو در توی نمادینی است که در راه رسیدن به سرسرای آن باید از جلاخان، جایگاه دیوان خوش خدمت دروغ‌پرداز، نیز از محل استقرار منجمان نیرنگ باز و امثال آن گذشت. آنچه در گذر از این مراحل از منشأ می‌ماند، حاکم جبار دیگری است که بر چشمانش چشم بند و بر گوش هایش گوش بند زده‌اند. نویسنده در نوشتن این نمایشنامه، واقعه‌ای تاریخی را دستمایه کرده است. در آخرین صحنه نمایش هنگامی که حاکم چشم و گوش بسته را بر تخت نشانده اطرافیان، او را به کرنش دوره کرده‌اند، صدای مردم از پای دیوارهای عمارت به گوش می‌رسد: ای رهگذر آرزو با من بگو! راه رهایی از کجاست؟ جنگ نهایی از چه سو؟

چاپ اول

۲۵۲- پس گل من کو؟ (دوازده نمایش تک‌پرده).
محمود طایری. - تهران: میر کسری. - ۱۳۴ ص. - رقصی (شعری). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۴۴۹-۰۰۳

کتاب، مجموعه‌ای است از دوازده نمایشنامه تک‌پرده‌ای که نخستین آن 'پس گل من کو؟' نام دارد. در

این نمایشنامه، زنی بر اثر سانحه رانندگی فرزندش - آرش - را از دست می‌دهد و خود با شوکی عمیق مواجه می‌شود؛ به گونه‌ای که زمان برای او متوقف می‌گردد. او به هر چه و هر کجا می‌نگرد، چهره آرش کوچک را می‌بیند (در لباس زور، در خیمه سرخوشتی با تیر و کمان و هفت تیر و...). این همه البته به چشم پدر نمی‌آید. تب و تاب همسر سبب می‌شود که شوهر، او را دیوانه بپندارد و ...

چاپ اول

۲۵۳- خورشید کاروان.
مهدی متوسلی. - تهران: جهان رایانه کونسل. - ۸۸ ص. - رقصی (شعری). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۷۱۵-۷۱-۰

موضوع اصلی این نمایشنامه تصویری است از واقعه کربلا و به اسارت گرفتن اهل بیت امام حسین (ع) که صحنه آغازین آن گفت و گویی است بین 'راهب' و 'بطروس' - جوانی که درصدد است حقانیت اسلام و خاندان پیامبر (ص) را شناسایی کند - او براساس متون مسیحی به کنکاش و تحقیق در خصوص دین اسلام، به ویژه شخصیت‌هایی همچون پیامبر (ص)، امام علی (ع)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) روی آورده و به حقایق

دست یافته است. سپاهیان یزید که فرزندان امام حسین (ع) را به اسارت گرفته‌اند به صومعه راهب می‌آیند. آنان قصد دارند شب را در آن جا بیهوش کنند. گفت و گوی راهب با فرمانده سپاه و افراد دیگر، تأکیدی است بر مظلومیت و حقانیت امام حسین (ع). نیز نگرانی است بر اعمال غیر انسانی یزید و یاران او. در بخش دوم، اسناد و منابع این نمایشنامه درج گردیده است.

چاپ اول

۲۵۴- دیوان تئاترال: نمایشنامه.
محمود استادمحمد. - تهران: ققنوس. - ۹۸ ص. - رقصی (شعری). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۶۵۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۲۶۵-۵

'دیوان تئاترال' نمایشنامه‌ای است به شیوه 'تقالی' که با نگاهی انتقادی به داستان عاشقانه 'شیرین و فرهاد' نگاشته شده است. نویسنده در این نمایشنامه بنا را بر این نهاده که بگوید: 'فرهاد پیکرتراش، آن هنرمند کوه‌کن شده، هرگز عاشق شیرین نبوده است. ماجرای اصلی نمایش از این قرار است که 'مش بیول' قصد دارد با 'سرور' ازدواج کند اما سنت‌های رایج فرهنگ، مانع از دستیابی عاشق و معشوق می‌شود و او ناگزیر باید برای وصال یار راهی دور و دراز طی نماید. بدین ترتیب، نویسنده داستانی با چنین مضمون عامیانه را براساس داستان 'شیرین و فرهاد' بازسازی می‌کند. وی در تدوین این نمایشنامه، از زبان عامیانه مردم کوچه و بازار سود می‌جوید؛ همچنین پارهای از مشکلات عادی مردم را به تصویر می‌کشد.

۲۵۵- میبب.

موسی علیجانی. - رشت: دهرسا. - ۲۴ ص. - رقصی (مقوایی). - ۱۹۰۰

ریال. - چاپ دوم / ۴۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Apple
شابک: ۹۶۴-۷۱۶۹-۲۱-۳
۲۵۶- فتحنامه‌ی کلات: نمایشنامه.
بهرام بیضایی. - تهران: روشنگران و مطالعات زنان. - ۱۷۶ ص. - رقصی (شعری). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۱۲-۰۳-۴

چاپ اول

۲۵۷- مجمعی کردند مرغان جهان.
داریوش مودیان، پویا استار: مصومه رحمتی. - تهران: قاپ. - ۱۲۰ ص. - رقصی (شعری). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۵۵۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۵۴۷-۰۰۰

'مجمع مرغان' اقتباسی است نمایشی از منطق الطیر عطار که آن را ژان کلود کرییر (۱۹۳۱-) به زبان فرانسه تدوین نموده و اینک ترجمه فارسی آن به دست داده می‌شود. (مترجم در برگردان این متن با تلفیقی از آثار عطار دست به ترجمه زده است). 'کرییر' درباره اصل داستان خاطر نشان می‌کند: داستان این پرواز بلند و طولانی، این سیر و سلوک غنی، که به طرزی شگفت‌انگیز در کنار هم مرتب و تنگاتنگ هم پیوند داده شده است، روی سخن بسیار صریح و مستقیم، به جانب ما دارد و در این میان عطار ما را محرم خود می‌شمارد، کلامی چند از خود می‌گوید:

چاپ اول

۲۵۸- مجموعه سه نمایشنامه: در محاکمه یک مجرم، انتحاری دیگر، در انتهای شب.
علی صابروضا. - ارومیه: ادیبان. -

۱۲۸ ص. - رقصی (شعری). - ۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۰۵۱-۳۶-۰

۲۵۹- مفرد مذکر غایب.
واحد تحقیقات، مسجد مقدس صاحب الزمان (جمران). - قم: مسجد مقدس صاحب الزمان (جمران). - ۱۴۴ ص. - رقصی (شعری). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۲۶۰- نمایشنامه آندرانیک.
حسین مهکام. - تهران: آتا. - ۱۱۲ ص. - رقصی (شعری). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۸۶-۲۶-۷

فضای نمایشنامه 'آندرانیک'، شهر ارومیه در سال ۱۳۳۱ شمسی است. جنگ جهانی به نقطه اوج رسیده، از طرفی هرج و مرج سیاسی بر کشور حاکم است، در این میان، یک سروان اداره شهرنباری، به جست و جوی کسی برخاسته است که سال‌ها قبل، از دست وی گریخته و به شوروی رفته است. آندرانیک، شاعر و انقلابی ارمنی، اینک به ایران بازگشته و به خانه کشیش 'بطروس' آرمینیان پنهان آورده است. سروان گمان می‌برد که کشیش به آندرانیک پناه داده از این رو، دعوت شام کشیش را در شب سال نو مسیحی پذیرفته و به کلیسا که منزل مسکونی کشیش نیز در آن واقع است، آمده است. ماجرای نمایشنامه در سه پرده و در یک مکان، و حداکثر ظرف دوازده ساعت رخ می‌دهد. سروان تمام اعتبار از دست رفته خود را با دستگیری آندرانیک می‌تواند بازیابد تا به درجات و مناصب بالاتری برسد. او همه کوشش خود را به کار می‌بندد تا با زیرکی بتواند، وجود رابطه‌ای را میان کشیش و دخترش سونیا با آندرانیک،

کشف کند، اما هنگامی که تلاش او با شکست مواجه می‌گردد، با نیروی نظامی به کلیسا یورش می‌برد...

چاپ اول

۲۶۱- نمایشنامه تلویزیونی هنگام که گریه می‌دهد ساز. عباس جهانگیریان. - اصفهان: آفتاب اندیشه. - ۱۳۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۱۳۶-۳-X

داستان فارسی قرن ۱۲

چاپ اول

۲۶۲- امیر ارسلان نامدار. محمدعلی نقیب‌الممالک: باز نویسی: منوچهر کی مرام. - تهران: شب‌باز. - ۴۴۶ ص. - پالتویی (شمیز). - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۵۵-۲۵-۶

قصه 'امیر ارسلان نامدار' ساخته ذهن خیال‌پرداز 'نقیب‌الممالک' - از درباریان دوره ناصرالدین شاه - است. حوادث این قصه در مصر، فرنگ و روم و بسیاری دیگر از سرزمین‌های خیالی روی می‌دهد. در لایه‌لای متن اشعاری متناسب حال، گاه با تغییر مختصر از قافیه، و حتی باقی، سمدی، نظامی، هانف اصفهانی و محتشم کاشانی درج گردیده است. 'تولد امیر ارسلان'، 'پرورش یافتن امیر ارسلان'، 'حرکت امیر ارسلان برای فتح روم'، 'عاشق شدن امیر ارسلان رومی به فرخ لقا'، 'دینار امیر ارسلان با پطروش شاه و فرخ لقا'، 'گرفتار شدن امیر ارسلان رومی' و 'ملاقات امیر ارسلان با پیر پاره دوز' برخی از رویدادهای این داستان هستند.

داستان فارسی ۱۳۲۰

AFAC/PT

چاپ اول

۲۶۳- آذرباد. سیما مقدم: ویراستار: آزاده جولانی. - تهران: السیر. - ۳۱۴ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۴۲-۳۰۹-۷

آغاز این داستان، گویای رنج و سیه‌روزی زنی است که به تازگی فرزند پسری به دنیا آورده اما همسرش غرق در تباهی و اعتیاد، آینده‌اش را تیره و تار ساخته است. پالنده شدن فرزند و پشت سر گذاردن مصایب و حوادث مختلف، به ویژه تجربه عشق در گذر زمان، و آشنایی با شخصیت‌های مختلف که زندگی وی را سخت تحت تأثیر قرار می‌دهد، موضوعاتی است که رمان براساس آن تدوین شده است.

۲۶۴- آشنایی با صادق

هدایت ۱. آنچه صادق هدایت به من گفت ۲. صادق هدایت چه میگفت و پرونده چند یادبود. مصطفی فرزانه. - تهران: نشر مرکز. - ۵۳۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۳۱۵۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۱۹-X

'آشنایی با صادق هدایت' براساس دوستی نزدیک نگارنده (م.ف.فرزانه) با صادق هدایت، نوشته شده است. بخش آغازی کتاب (آنچه صادق هدایت به من گفت) در بردارنده خاطرات گوناگونی از هدایت است که بر پایه آن برخی از خصوصیات شخصی و روال زندگی هدایت ترسیم می‌شود، به ویژه درباره رویدادهای چند ماهه پیش از مرگ

نویسنده، نکاتی مطرح می‌گردد. در بخش دوم، تحت عنوان 'صادق هدایت چه می‌گفت؟' روحیات، شخصیت، و دیدگاه‌های اجتماعی و هنری هدایت بررسی و تحلیل می‌شود؛ به گونه‌ای که سیمای شده رابطه اندیشه‌ها و آثار او با زندگی واقعی - اش روشن شود. پایان بخش کتاب، شامل عکس‌ها، نامه‌ها و یادبودهای دیگری از دوران ارتباط نگارنده با صادق هدایت است.

چاپ اول

۲۶۵- ادبیات داستان / داستان و شعر: صفی. فتح‌الله فتاحی. - اصفهان: فردا. - ۱۷۶ ص. - رقمی (شمیز). - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۲۸-۶۴-۴

'صفی' در این داستان، دخترکی روستایی است که با فقر و بدبختی و رنج بزرگ می‌شود. اعتیاد تا عمق خانواده ریشه دوانده، بی‌مهری‌های برادرها و ساد در حق او، افزون بر مشقات هر روزه، بر قلب پاک دخترک سنگینی می‌کند، اما با همه مظلالمی که مادر و برادرها در نقش روا داشته‌اند، باز هم صفی نسبت به آنها محبت و دلسوزی نشان می‌دهد. حوادث مختلف داستان به گونه‌ای است که سرانجام با مرگ 'صفی' خاتمه می‌یابد. در بخش دوم کتاب، چند سروده عمدتاً با موضوعات

اجتماعی به طبع رسیده است.

چاپ اول

۲۶۶- از حوالتی دیروز. اسدالله شکرانه. - تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان. - ۱۱۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۲-۸۰۳-۵

آنچه در این نوشتار روایت می‌شود توصیفی است از زندگی، فعالیت‌های ادبی و آثار 'مهدی آذریزدی' - نویسنده کودکان و نوجوانان، و خالق آناری چون 'قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب'. شکل روایی این سرگذشت‌نامه که به قلم 'اسدالله شکرانه' تحریر شده از زبان شخصیت اصلی (مهدی آذریزدی) روایت می‌شود. در انتهای کتاب، فهرست آثار 'مهدی آذریزدی' به چاپ رسیده است.

چاپ اول

۲۶۸- از مرز انزوا: مجموعه کارت پستال‌های صادق هدایت. مصحح: کارمان کوهستانی. - تهران: چشمه، دید. - ۱۲۸ ص. - رحلی (شمیز). - ۷۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۲۱۲-۷-۱

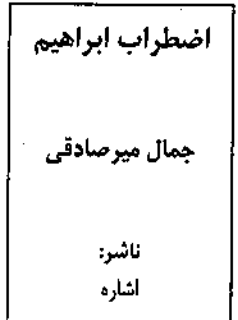
در این مجموعه یکصد و ده کارت پستال از صادق هدایت - به همراه نوشته‌های آن - گردآوری و چاپ شده است. کارت پستال‌های ارسالی

صائق هدایت عمدتاً برای خوشاوندان نزدیک و دوستان است که در این مجموعه در کنار دست نوشته‌ها و صورت چاپی به طبع رسیده است. در زیرنویس، اطلاعاتی درباره زندگی و چگونگی کارتها به دست داده شده است.

چاپ اول

۲۶۹- اضطراب ابراهیم. جمال میرصادقی. - تهران: اشاره. - ۲۸۸ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۷۲-۸۳-۴

اندیشه حاکم بر رمان 'اضطراب ابراهیم' بر محور دوگانگی طبیعت انسان می‌گردد؛ این که انسان به فردیت صرف خود علاقه‌مند باشد یا به جمع و اجتماع توجه نماید، به دیگر سخن، منافع خود را پیش چشم دانسته باشد یا خویش را وقف جامعه خود سازد. این دوگانگی، درونمایه اصلی رمان 'اضطراب ابراهیم' است؛ دوگانگی‌ای که با انسان هم‌زاد است و در مسیر زندگانی او از آغاز تا پایان نقش اساسی دارد (همان گونه که این دوگانگی در اسطوره‌ها، قصه‌ها و داستان‌های کوتاه و بلند امروزی به گونه‌های مختلف چهره نموده است؛ برای مثال، وقتی که به ابراهیم یغمیر تکلیف می‌شود که اسماعیل را قربانی کند، دچار تردید می‌شود و به خود فکر می‌کند. او مایل نیست

که تنها پسرش را از دست بدهد، اما در نهایت بر خود غلبه می‌کند و اسماعیل را به قربانگاه می‌برد. بازی! شخصیت‌های زمان اضطراب ابراهیم هر یک گرفتار چنین دوگانگی هستند: آن که زندگی‌اش را وقف مبارزه کرده، در آرزوی این است که به دهی برود و زندگی آرام و بی دغدغهای را سپری نماید و به پرورش ماکیان و گوسفندان مشغول شود. یا آن که هنرپیشه قابلی است بر زندگی ساده و معمولی خانوادگی افسوس می‌خورد. همچنین شخصیت زن رمان، هنرپیشه‌ای شبیه خود، اما فهمیده و اندیشمند را در خواب می‌بیند و دچار کابوس می‌شود و سرانجام شخصیت اصلی داستان، شهیار ابراهیم است که به علت هراس از مبارزه و بازتاب‌های آن و علاقه به زندگی خوش و راحت در جنبه دوگانگی شخصیت گرفتار می‌آید. زمان داستان بیش از یک هفته نیست و در این یک هفته به زندگی گذشته و حال شخصیت اصلی پرداخته می‌شود و نویسنده با بهره‌گیری از شیوه «جریان سیال ذهن» و تک گویی درونی تصویری از آن به دست می‌دهد.

۲۷۰. افسانه.

فریده نجفی. - تهران: شان. - ۴۴۰ ص. - رقی (شمیز). - ۲۸۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۲۲۵۹-۱۰-۷

چاپ اول

۲۷۱. بال‌های کاغذی: داستان‌هایی از بعضی پسران و دختران. طاهر بیات. - قم: گلستان ادب. - ۱۷۶ ص. - رقی (شمیز). - ۶۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۰۹-۹-۱

شازده داستان کوتاه این مجموعه.

هر یک بیانگر مسائل و مشکلات جوانان - اعم از دختر و پسر - است. روابط خانواده، دوستی‌های بی پایه، انحراف، آرزوهای واهی، و گریز از واقعیات موضوع برخی از داستان‌های این مجموعه است.

۲۷۲. باعداد خمار.

فتانه حاج‌سیدجواد. - تهران: البرز. - ۴۴۸ ص. - رقی (شمیز). - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ بیست و هفتم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۴۲-۲۵۶-۲

چاپ اول

۲۷۳. بچه‌های محله ما. عبدالرحیم موسوی. - فرخ‌شهر: آصف. - ۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۲۲۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

۲۷۴. به جای دیگری.

مصطفی خرامان. - تهران: قدیانی. - ۳۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۱۷-۰۲۷-X

چاپ اول

۲۷۵. بهار از آن توست. کبری مصطفوی. - تهران: رهام. - ۱۶۰ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۹۶-۱۹-۲

۲۷۶. پای برای دویدن و داستانهای دیگر.

محمد ایوبی. - تهران: فرهنگ گستر، سروش. - ۲۶۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۴۴۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Feet for running and other stories. شابک: ۹۶۴-۵۹۶۱-۵۸-۰

چاپ اول

۲۷۷. پریا برای سادگی‌ات. ندا بشردوست؛ ویراستار: فرگل کیوکی. - تهران: کلید طلایی. - ۴۹۰ ص. - رقی (شمیز). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Paria baraei sadegieat

شابک: ۹۶۴-۲۴۵۹-۰۵-X

داستان، شرح گرفتاری‌های زندگی دختری است به نام «پریا» که از چگونگی آشنایی خود با پسری به نام «امیر» سخن می‌گوید و این که حوادث روزگار چگونه او را در چنبره تنهایی گرفتار ساخت و سرانجام، در نهایت عشق و صداقت به آرزوهای خود دست یافت.

چاپ اول

۲۷۸. تا شقایق هست زندگی باید کرد.

افسانه زارع. - تهران: ستایش. - ۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۹۱۲-۰۷-۵

این داستان، روایت زندگی مردی است که در برابر حوادث مختلف و ناهنجاری‌های شکننده سخت تحت تأثیر قرار می‌گیرد، اما عقابت با نیروی ایمان و قوت قلب، در برابر این حوادث قد علم می‌کند؛ به گونه‌ای که در جنگ با این مایخولیا سرافراز بیرون می‌آید.

چاپ اول

۲۷۹. ترنج. گلناز مشفق. - تهران: آشیانه کتاب. - ۱۲۰ ص. - رقی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۲۵۰-۴۸-۸

«ترنج» داستان دختری روستایی است به نام «جیران» که قصد دارد سرنوشته خود را تغییر دهد و خود را از یوغ سنت‌های دست و پاگیر آزاد سازد. او از هنری که پدر برایش در نظر گرفته سخت گریزان است، اما ناچار بر آن گردن می‌نهد و پشت دستگاه قالی می‌نشیند تا هنر بافتن را بیاموزد. حال دیگر قالی، مونس تنهایی «جیران» است و خود نام «ترنج» بر آن می‌گذارد. جیران به راستی دریافته است که هستی خود او نیز چون ترنجی بوده است...

۲۸۰. تلخ و شیرین.

محمدهلی جمال‌زاده؛ به اهتمام: علی دهیانی. - تهران: سخن. - ۳۱۲ ص. - رقی (گالینگور). - ۲۳۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۹۶۱-۲۲-۳

چاپ اول

۲۸۱. جاده عشق. رویا آرش‌زاده. - تهران: بوعلی. - ۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۵۳-۱۷-۱

موضوع اصلی داستان ماجرای زندگی دختری است به نام «آرزو» که در رشته «حقوق» به تحصیل مشغول می‌شود. او دختر متین و زیبایی

است. از همین رو خواستگاری دارد، اما او با مشکل بزرگی روبه‌رو می‌شود و بیماری مهلکی به سراغ او می‌آید.

۲۸۲. جسدهای شیشه‌ای.

مسعود کئیایی. - تهران: آتیه. - ۸۱۲ ص. - رقی (شمیز). - ۲۸۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۲۸۳. جلجتا (مجموعه داستان).

ناصر فرزاد. - مشهد: میهن. - ۱۸۶ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Juljata

شابک: ۹۶۴-۰۶-۰۶۴۸-۰

چاپ اول

۲۸۴. جوهر هندستان می‌کشیدم.

مهین دانشور. - تهران: فرزاد روز. - ۱۷۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۲۱-۱۰۲-۹

۲۸۵. حریم عشق.

رویا خسرونجیدی. - تهران: یسنا. - ۴۶۴ ص. - رقی (سلفون). - ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ هشتم / ۵۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۲۳۶-۰۰-۲

چاپ اول

۲۸۶. خانوم آتیشی.

یاسر رضایی‌منش. - تهران: نذیر. - ۶۰ ص. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۰۴۵-۹۳-X

«خانوم آتیشی» داستان طنزی است

که به زبان محاوره نوشته شده است. مضمون اصلی داستان، ماجرای عاشقانه‌ای است که طی آن، راوی از گرفتاری‌ها و حوادث مربوط به آن سخن می‌گوید.

چاپ اول

۲۸۷- خانه‌ی آرا.

محبوبه میرقدیری - تهران: روشنگران و مطالعات زنان - ۱۳۳ ص. - رقی (شمیز) - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۶۷۵۱-۲۸-۲ شابک:

«خانه‌ی آرا» دومین رمان «محبوبه میرقدیری» است که به ظاهر بخشی از آن، حدیث نفس خود نویسنده است. این رمان نگرشی از بیرون، درون و دستمایه‌ای از خیال عجین شده با واقعیت است؛ ضمن آن که نگاه‌ریزین نویسنده به زندگی مردمان ساده و زحمتکش در این جا، بن مایه اصلی کار است. رمان با نمایشی خیالی از واقعیت در بازی با آینه آغاز می‌شود و سه قهرمان زن داستان که هر سه «آرا» نام دارند چشم‌انداز آینه را به تصویر می‌کشند. یادآور می‌شود گاه در لابه‌لای بندهای تو در تو، روایت، خواننده نام «آرا» را گم می‌کند و یکی را به جای دیگری می‌گیرد، ضمن آن که از نگاه نویسنده یا دیگران، آرای واقعی می‌تواند هر یک از این شخصیت‌ها باشد. به دیگر سخن، آرای واقعی می‌تواند هزاران زن دیگر باشد در سرزمینی که هر یک سرنوشتی مشابه دارند و سهم عمده آنان از زندگی همانا حرمان است. بدین ترتیب، نویسنده در این داستان، درون پنهان رنج زنانه را به تصویر می‌کشد.

چاپ اول

۲۸۸- خنده در خانه تنهایی.

بهرام مرادی - تهران: اختران -

۱۶۰ ص. - رقی (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. ۹۶۴-۹۳۱۷-۵۰۸ شابک:

هفت داستان کوتاه نوشته بهرام مرادی در این مجموعه گردآمده است. نویسنده در این داستان‌ها، با خلق فضایی خاص، حس غربت و گم گشتگی مهاجران ایرانی را - اعم از زن و مرد - با دید انتقادی به تصویر می‌کشد. وی در داستان پایانی این مجموعه تحت عنوان «چشم‌های پنهان روز واقعه» نوعی از گم گشتگی مهاجران را در ماجرای معروف به «کنفرانس برلین» روایت می‌کند.

چاپ اول

۲۸۹- خیانت.

محسن جندی. - قم: حرم. - ۱۱۲ ص. - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۷۵۸۵-۰۳-۹ شابک:

در مجموعه «خیانت» هجده داستان کوتاه جمع آمده است. محور اصلی داستان‌ها، مضامین اجتماعی، خانوادگی، روابط ناهنجار زناشویی، جرم، خیانت و مانند آن است.

چاپ اول

۲۹۰- داستان زمین نازارام.

جواد برزانی - اصفهان: آشنا. - ۹۶ ص. - جیبی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال.

۱۴۰۰ ص. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۷۰۲۴-۱۴-۲ شابک:

قهرمان اصلی داستان جوانی است به نام «عماد» که در روستا زندگی می‌کند. اما به تدریج او با زندگی در شهر آشنا می‌شود. مسئله‌ای که اخیراً ذهن عماد را مشغول ساخته این است که مردمان مختلف با نژادها و فرهنگ‌های گوناگون چگونه از نظر ارزش‌ها و هنجارها با یک دیگر متفاوتند و برآستی حق یا کدام یک از آنان است. بدین ترتیب، در داستان، مشکلات روحی فراوانی برای عماد رخ می‌دهد اما او به تدریج زندگی خود را با مطالعه عجین می‌سازد و عاقبت، شخصیت و زندگی خود را سامان می‌بخشد.

چاپ اول

۲۹۱- داستانهای شیرین و شنیدنی شامل: ۲۵۰ داستان و ماجرا از زیرکی و قراست انسان‌ها.

گردآورنده: ابوالفضل اللهیاری. - قم: سوم شعبان. - ۲۶۸ ص. - رقی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۹۳۵۹-۱-۶ شابک:

داستان‌های این مجموعه که در قالب حکایت تدوین گردیده شامل ۲۵۰ ماجرای مختلف درباره حیل‌ها و مکرها، نقشه‌های عجیب جنگی،

درمان‌های شگفت‌انگیز، حاضر جوابی‌ها، قضاوت‌های زیرکانه و مانند آن است.

چاپ اول

۲۹۲- داستانهای ناتمام.

بیزن نجدی. - تهران: نشر مرکز. - ۱۷۶ ص. - رقی (شمیز) - ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۳۰۵-۶۳۵-X شابک:

تاریخ نگارش اولیه «داستانهای ناتمام» به اواخر دهه چهل برمی‌گردد که از دو اثر «زندگی‌یاد بیزن نجدی» گردآوری و منتشر شده است. این دو مجموعه عبارتند از: «یوزبلیگانی که با من دویده‌اند» و «دوباره از همان خیابان‌ها». در بخش نخست کتاب، وصیت‌نامه «بیزن نجدی» سپس نوشته‌ای تحت عنوان «یادداشت‌های جبهه» از وی به چاپ رسیده است. (این یادداشت‌ها گویای حضور عینی و ملموس نویسنده در عبور از جاده سندیج به بانه برای پیوستن به جبهه جنگ تحمیلی است). در بخش بعدی کتاب هفده داستان کوتاه با عنوان «داستان ناتمام» نیز پنج داستان دیگر از مجموعه‌های یاد شده فراهم آمده است.

چاپ اول

۲۹۳- داغ رنج.

محمود دولت‌آبادی. - مشهد: خاتم. - ۱۰۴ ص. - وزیر (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۶۸۴۳-۱۰-X شابک:

چاپ اول

۲۹۴- دختر و مرد درمانگر.

سوسن کسروی. - تهران: چشمه. - ۸۲ ص. - رقی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۲۶۲۰-۰۰۸-۵

ماجرای این داستان که به گونه نمادین نوشته شده از این قرار است: دختری برای یافتن راه درمان مادرش به جنگلی اثبوه پای می‌گذارد تا از درمانگری که در آن جا به سر می‌برد چاره‌جویی کند. او نزد درمانگر با چیزی مسحور کننده روبه‌رو می‌شود و پیشنهاد درمانگر را برای ماندن و کارآموزی می‌پذیرد. بدین ترتیب، زندگی‌اش در موقعیتی تازه ادامه می‌یابد اما سرانجام، او و مرد درمانگر در مقابل یک دیگر قرار می‌گیرند.

چاپ اول

۲۹۵- در آغوش رویا.

مریم صدقی. - تهران: شقایق. - ۵۶۰ ص. - رقی (سلفون) - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۵۵۲۳-۸۱-۲ شابک:

در آغوش رویا داستان زندگی دختر جوانی است به نام «شیدا» که به ظاهر برادر بزرگتر با نام «سیاوش» دارد؛ غافل از آن که سیاوش در حقیقت، پسر عموی اوست که از سال‌های قبل با خانواده شیدا زندگی می‌کرده است. شیدا بی‌خبر از علاقه سیاوش نسبت به خود در اثنای جنگ تحمیلی با پزشکی به نام «حمید» نامزد می‌شود، اما درست در

چنین عقد، حمید ترور می‌گردد و...

چاپ اول

۲۹۶- در جستجوی خواهر.

غلام محمدپور. - قم: بوستان کتاب

قم. - ۲۵۶ ص. - رقصی (شمیز). -

۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰

نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۰۶۲-۹

ماجرای این رمان تاریخی به حدود هشتصد سال قبل باز می‌گردد؛ یعنی دورهای که هجوم گسترده قوم مغول سرزمین ایران را غرق در خون و آتش کرد. 'جستجوی خواهر' داستانی است با حوادث و ماجراهای گوناگون که طی آن گونه‌ای از حماسه، عشق، ایثار و دایری بازگو می‌شود.

چاپ اول

۲۹۷- در حصار ندامت.

اشرف اسدی. - تهران: پیکان. -

۲۶۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۵۰۰۰

ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۲۸-۱۹۴-۹

'در حصار ندامت' ماجرای زندگی زنی است که سهواً همسرش را به قتل می‌رساند. این در حالی است که او شدیداً به همسر خود عشق می‌ورزید و همواره در کنار او احساس خوشبختی می‌کرد. با این همه، 'سحر' - قهرمان داستان - به پانزده

سال زندان محکوم می‌شود و خاطرات تلخ و شیرین گذشته خود را مرور می‌کند. حس ندامت و فراق، دغدغه‌ای است که لحظه‌ای او را راحت نمی‌گذارد، اما او سرانجام...

چاپ اول

۲۹۸- دستکش قرمز.

سپیده شاملو. - تهران: نشر مرکز. -

۸۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۳۰۰

ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۶۴۹-X

'دستکش قرمز' و سیزده داستان کوتاه دیگر از 'سپیده شاملو' محتوای این مجموعه است. داستان‌های کتاب، عمدتاً گویای اتفاقات ساده زندگی، رویاها، آرزوها و رفتارهای شخصیت‌های متوسط جامعه است.

چاپ اول

۲۹۹- دشمن پنجم (مجموعه چند داستان).

پرویز قاضی سعیدنویراستار: اصغر

شفیعی‌نیک. - تهران: آسیا. - ۳۲۰

ص. - جیبی (شمیز). - ۵۵۰۰ ریال.

- چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۷۵۹-۱۴-۵

این مجموعه در بردارنده دوازده داستان کوتاه پلیسی - جنایی است. 'دشمن پنجم' اولین داستان این مجموعه درباره ستوانی جاسوس است که با نفوذ به یک موسسه

هواپیماسازی، نقشه‌های مربوط به هواپیماها را به سرقت برده و اینک گرفتار پنج مرد مسلح شده است...

چاپ اول

۳۰۰- دکتر نون زنش را بیشتر از مصدق دوست دارد.

شهرام رحیمیان. - تهران: نیلوفر. -

۱۱۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۷۵۰۰

ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۴۸-۱۲۰-۸

ماجرای داستان به گونه 'جریان سیال ذهن' پیش می‌رود و حوادث اصلی شکل می‌گیرد. 'دکتر نون' از هواآزاران پیر و با قرص دکتر محمد مصدق است. او به گونه‌ای فعال در متن ماجراها قرار دارد و زندگی اجتماعی او آمیزه‌ای از کار و تلاش و مبارزه است. دکتر نون همچنین در زندگی شخصی، سخت به همسرش وابسته است و به حد افراط او را دوست دارد. اما پس از کودتای ۲۸ مرداد و سقوط دولت دکتر مصدق، دکتر 'نون' نیز همانند بسیاری از طرفداران وی به زندان افکنده می‌شود. قضای زندان بر جسم و جان او تأثیری سو، می‌گذارد تا بدان حد که گمان می‌برد همسر دلپشش نیز به بند افتاده و در ساول مجاور تحت شکنجه قرار گرفته است. دکتر نون که تاب تحمل چنین وضعیت شکننده‌ای را ندارد، به مأموران ساواک پیشنهاد می‌کند تا در رادیو و تلویزیون هر آنچه آنان بخواهند سخن بگویند و اعتراف کند و سرانجام، اظهار ندامت نماید. پس از چندی این کار با تلاش مأموران ساواک صورت می‌گیرد و دکتر نون نیز بلافاصله آزاد می‌شود. او وقتی به خانه بر می‌گردد، همسرش را صحیح و سالم می‌یابد. در نتیجه، دکتر نون متوجه می‌شود که همه آن ناله‌ها و ضجه‌های همسر، توهمی بیش نبوده است، اما از وقتی که چشم دکتر نون

به تصویر دکتر مصدق بر دیوار، می‌افتد، سخت آشفته و پریشان می‌شود. زیرا همواره چهره شامت‌بار دکتر مصدق را می‌نگرد و نکوهش جانکاه که بر او بسیار گران می‌آید...

۳۰۱- دوباره از همان خیابان-ها: داستانهای کوتاه.

بیژن نجدی. - تهران: نشر مرکز. -

۲۰۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۲۵۰۰

ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۵۶۶-۳

۳۰۲- دو پلاک. رسول حسن‌زاده. - رشت: دهمرا. - ۱۷۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۹۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

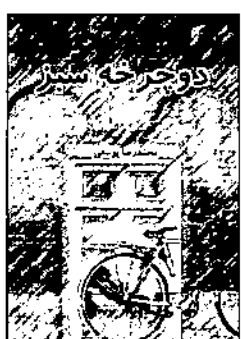
۳۰۳- دوچرخه سبز.

محمدرضا یوسفی. - مشهد: به نشر.

۸۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۲۲۰۰

ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۲۲-۳۵۴-X

داستان بلند حاضر، براساس علاقه دو دوست به دوچرخه‌ای سبز رنگ شکل گرفته است؛ دوچرخه‌ای که متعلق به 'آرش' پسر یک مهندس و از خانواده‌ای نسبتاً مرفه است. او به دلیل مأموریت پدرش، تازه به کرمانشاه آمده و با 'چیم' نوجوانی از خانواده کم‌پضاعت همکلاس شده است. 'چیم' با جمع‌آوری و خرید نان خشک، پلاستیک، کفش کهنه، و فروش آن، درآمد شرافتمندانه اندکی دارد که از همین طریق گوی بلورین زیبایی می‌خرد و آن را به آرش هدیه می‌کند. اما داشتن دوچرخه‌ای خوش رگاب و سبز رنگ، مانند دوچرخه آرش، آرزویی دور و دراز برای اوست. آنها دوستانی صمیمی می‌شوند. گاهی هر

دو به دوچرخه سواری می‌روند و گاه با جمع‌آوری نان خشک به فرغون سواری مشغول می‌شوند. چیم تصمیم می‌گیرد، به تدریج با پول نان خشک‌ها دوچرخه‌ای بخرد. آرش در این کار به او کمک می‌کند، هر چند هر دو به این خاطر در دسرهای زیادی متحمل می‌شوند که بخشی از داستان براساس آنها شکل گرفته است.

۳۰۴- دو یتیم.

رسول حسن‌زاده کلاشمی. - رشت:

دهمرا. - ۹۶ ص. - رقصی (شمیز). -

۴۹۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰

نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۱۶۹-۲۴-۸

چاپ اول

۳۰۵- رعنه (رعنا) قصه‌ای بومی از گیلان.

مسعود صوفی‌نژادسیوری. - تهران:

سیب سبز. - ۲۲ ص. - رقصی

(شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول /

۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۱۱۵-۴-۸

نگارنده این کتاب با طرح یکی از قصه‌های مردم گیلان، بر آن است منشأ اصلی ترانه بومی 'رعنا' را شناسایی نماید. طرح اصلی قصه، ماجرای عاشقی سرگاش یا چوبانی به نام 'هادی' با زنی زیبا به نام 'رعنا' است که سرانجام با قتل این دو، ترانه‌هایی برای این دو ساخته می‌شود.

چاپ اول

۳۰۶- رقص قاصدک‌ها.

پروانه پورآفکسر. - تهران: شادن. -

۶۱۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۲۸۰۰۰

ریال. - چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۲۵۹-۱۵-۸

حوادث داستان در یکی از محله‌های قدیم تهران می‌گذرد؛ محله‌ای که اغلب همسایگان از حال و روز یک دیگر باخبر بوده روابط نزدیکی با هم دارند. 'حاج محمود' مردی موقر و صاحب حسن سابقه در این محله است که پسر به نام 'سروش' دارد. سروش، طی قرار و فرود داستان، خاطره‌خواه دختری است به نام 'خاطره' که پدر وی نیز از افراد سرشناس محله است. اما همین امر، سبب حوادث متعددی برای این دو و اطرافیان می‌گردد تا جایی که سروش یک چند به راه خلاف و حتی زندان کشیده می‌شود و...

۳۰۷- روایتی دیگر از داستان دلیله محتاله و مکر زنان. کنایون مزدایور. - تهران: روشنگران و مطالعات زنان. - ۱۳۲ ص. - رقمی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

One thousand and one nights delileh the trickster ...

شابک: ۹۶۴-۵۵۱۲-۱۲-۳

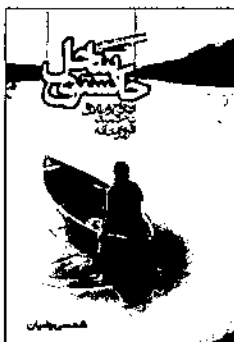
چاپ اول

۳۰۸- رویای یک تصویر. زهرا متین. - تهران: درس. - ۳۹۲ ص. - رقمی (شمیز). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه. ۹۶۴-۶۱۰۴-۴۵-۲

ماجرای داستان 'رویای یک تصویر' از آن جا آغاز می‌شود که قهرمان اصلی آن 'خسرو' (جوانی پر شور و احساسی) دل در گرو تصویری می‌نهد که دوستش 'بیژن' آن را نقاشی کرده است. هر زمان که خسرو نگاهی بر تصویر می‌افتد به طور غیر ارادی مجذوب آن می‌شود. وی بر این باور قرار می‌گیرد که به

شابک:

۹۶۴-۷۵۱۵-۱۰-۳

چهارده داستان کوتاه در این کتاب گردآمده که عنوان برخی از آنها بدین قرار است: عروس گمشده، باران پاییزی، درس زندگی، تصادف، در پیچ و خم دادگاه، و دوستی نامشروع. بدین ترتیب این داستان‌ها با موضوع ازدواج و طلاق، اعتیاد به مواد مخدر، و فرار از خانه نوشته شده مخاطبان اصلی آنها نوجوانان و جوانان هستند.

چاپ اول

۳۱۱- سایه‌های تردید. رکسانا طاهری. - تهران: پیکان. - ۲۸۸ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۳۲۸-۱۸۶-۸

'فریبا' در این داستان، زنی است که از همسرش 'فرید' جدا شده زیرا او دریافته که فرید پیش از او در آمریکا تشکیل خانواده داده است. اندکی پس از جدایی، فریبا مرد جوانی را سایه به سایه خود می‌بیند؛ مردی که ادعا می‌کند فریبا همسر اوست. فریبا پس از جست و جو درمی‌یابد علیرضا همسری از دست داده که بسیار به او شباهت داشته است. در همین میان، فرید با ابتلا به بیماری ایدز از آمریکا باز می‌گردد و همه دارایی‌اش را به فریبا می‌سپارد، اما فریبا پس از مرگ فرید، آن را به بنگاه خیریه پیشکش می‌کند. فریبا سرانجام با علیرضا

چاپ اول

۳۱۰- سساحل خاکستری: ازدواج و طلاق، دام اعتیاد و فرار از خانه: مجموعه داستان. شمس رضیان. - قم: گلستان ادب. - ۱۴۴ ص. - رقمی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

ازدواج می‌کند، حال آن که پس از مدتی به بیماری‌ای دچار می‌شود که تا زایل زن سابق علیرضا بدان مبتلا شده بود. ماجراهای داستان به گونه‌ای اتفاق می‌افتد که فریبا حقیقتی را کشف می‌کند و آن این که 'نازیلا' خواهر دو قلوئی او بوده است، از این رو...

چاپ اول

۳۱۲- سایه‌های روی دیوار. مرتضی حقیقت. - تهران: نشر چشمه. - ۷۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۲۰۰ نسخه. ۹۶۴-۳۶۲-۰۲۱-۲

فضای داستان مربوط به قبل از انقلاب است. مادری فرزند دلبنده دارد که اینک زنثانی سیاسی است. او از برخورد به تهران می‌آید تا پسرش را ملاقات کند. محل اقامت او خانه برادرش است. تعلق او از برادر این است که او همچنان از مخالفان رژیم شاه بوده به نوعی در صف مبارزان قرار دارد. حال آن که برادر استخاله مغزی شده و به سمت دفاع از حکومت کشیده شده است. زن بدین ترتیب، در منزل برادر دچار تحقیر می‌شود، از طرفی پشتوانه دیگری ندارد، زیرا همسرش نیز مردی لایبالی است. تحقیرات بیایی زن، حتی در کنار زنشان، او را به واگویی درونی مشغول می‌سازد و سدام زندگی گذشته خویش و خاطرات خود را با فرزندش از نظر می‌گذراند. واگویی‌هایی نظیر: 'سراستی روزی چند بار به تو فکر می‌کنم؟، انگار آنچه در منزم مانده است، چشم‌های درشت و قهوه‌ای رنگ توست... تنها چشمه‌های می‌بینم، که وقتی از مدرسه برمی‌گشتی و تو آفتاب می‌نشستی، به رنگ عسل در می‌آمدند. تنها رنگ چشمه‌های یادم مانده و نجابت، نه داد می‌زدی، نه

بهانه می‌گرفتی... مثل شهاب آمدی و رفتی. چرا؟ چرا باید این طور می‌شد؟

۳۱۳- سپیده عشق. رویا خسرونجدی. - تهران: پست. - ۳۵۶ ص. - رقمی (سلفون). - ۱۷۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۵۵۰۰ نسخه. ۹۶۴-۹۰۲۴۶-۲-۶

چاپ اول

۳۱۴- سمفونی مردگان. عباس معروفی. - تهران: ققنوس. - ۳۷۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه. ۹۶۴-۳۱۱-۳۴۴-۲

'عباس معروفی' در 'سمفونی مردگان'، با به کارگیری اشارات اساطیری، کلیتی نمادین فراوری خوانندگان قرار می‌دهد. رمان از چهار دیدگاه مختلف روایت می‌شود. بیان واقعیت از چند دید و به نمایش گذاشتن شباهت‌ها در پیوند با تناقضی است که شخصیت و فرجام قهرمان رمان را شکل می‌دهد. هر راوی بخشی از ماجرا را روایت می‌کند و جنبه‌ای خاص از شخصیت قهرمان اصلی را آشکار می‌سازد تا رمان به کند و کاوی در باب شخصیت روشنفکری به نام 'آیدین' تبدیل شود. روایت اول داستان مربوط به ۲۴ ساعت است اما طی آن رخدادها و چهل و سه سال از زندگی اعضای خانواده، به صورت تصویرهای گسسته‌ای از دریاچه ذهن پیرشان 'آورهان' بازگو می‌شود. فضای داستان، زیر آوار برف و آوای کلاغ‌هاست تا پیخ‌زدگی روایت و مناسبات شخصیت‌های ماجرا به نمایش درآید. 'آورهان' به تشویق ایاز پاسبان (حافظ نظم موجود) به راه افتاده تا برادر دیوانه خود، آیدین، را بیابد و بکشد. به تدریج سفر او

معنایی فراتر از مفهوم واقعی خود می‌یابد و تمثیلی می‌شود از سیری در زندگی تیره و سترون. اما آیدین روشنفکر رمانیکی است که از وضع موجود راضی نیست و خود را در مقام تبعیدی و شورشی می‌بیند. او هنرمند حساسی است که در مناسبات اجتماعی متکی بر قدرت پول، منزلتی ندارد. با این همه، ویژگی طنزآلود زندگی آیدین در این است که جسارت جدا شدن از گذشته را ندارد و عاقبت، به همان شیوه زندگی رو می‌آورد که از تکرار آن بیزار است.....

چاپ اول

۳۱۵- شب قیامت و صبح الست.
 ثریا (والاچم) طباطبایی. - تهران: پیکان. - ۲۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۶۵۰ نسخه.
 شابک: ۹۶۴-۳۲۸-۱۸۴-۱

در این رمان دختر دانش‌آموزی به نام 'روشن' به یک خانواده فرهنگی و سرشناس تعلق دارد. بنابر تصور اشتباه 'روشن' از خانواده مبنی بر عدم علاقه آنان به او، وی قصد انتقام از خانواده دارد. از همین رو با پسر دانشجویی ارتباط عاطفی برقرار کرده عاقبت پس از کشمکش‌هایی با او ازدواج می‌کند. اما زندگی نافرجام 'روشن'، به‌رغم فداکاری او و داشتن فرزند، از هم می‌پاشد. با این همه، 'روشن' زندگی خود را با تحصیل و کار ادامه می‌دهد و پس از ماجراهای متعدد سرانجام با روانپزشکی به نام 'دکتر نویدی' زندگی جدیدی آغاز می‌کند.

چاپ اول

۳۱۶- شبهای پرماجرا.
 پرویز قاضی‌سیدنیویراستار: اسفند شفیعی‌نیک. - تهران: آسیا. - ۲۵۶

ص. - جیبی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
 شابک: ۹۶۴-۵۷۵۹-۱۷-X

حوادث متعدد این داستان جنایی - پلیسی عمدتاً در شیکاگو می‌گذرد. براساس داستان، این شهر، محل جانی‌های سنگدل و گانگسترهای حرفه‌ای است و هر روز قتل تازماری در آن جا به وقوع می‌پیوندد. 'ریچارد' قهرمان داستان، پلیسی است ماهر که مرگ هر لحظه در کمین اوست، زیرا:

۳۱۷- شیرین.
 مرتضی مودب‌پور. - تهران: شادان. - ۵۲۰ ص. - رقی (شمیز). - ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۴۰۰۰ نسخه.
 شابک: ۹۶۴-۷۲۵۹-۰۰۰-X

چاپ اول

۳۱۸- صادق هدایت داستان - نویسنده: برگزیده‌ای از داستان - های کوتاه صادق هدایت.
 گردآورنده: جعفر مدرس‌صادقی. - تهران: نشر مرکز. - ۲۴۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
 شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۶۵۸-۹

کتاب با مقدمه‌ای درباره زندگی، اندیشه، آثار و هنر داستان نویسی صادق هدایت آغاز می‌شود. در پی آن شانزده داستان کوتاه وی فراهم

می‌آید که عبارت‌اند از: 'حاجی مراد'، 'آیچی خانم'، 'طلب آموزش'، 'دانش آکل'، 'زنی که مردش را گم کرد'، 'مادان'، 'آینه شکسته'، 'عروسک پشت پرده'، 'کاتیا'، 'تجلی'، 'شب'، 'های ورامین'، 'سگ ولگرد'، 'میهن پرست'، 'قصه خارکن' و 'قضیه داستان باستانی یا رمان تاریخی'.

چاپ اول

۳۱۹- طلسم.
 شهلا پیرونی‌روح. - تهران: آگاه. - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۷۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
 شابک: ۹۶۴-۴۱۶-۱۹۷-۱

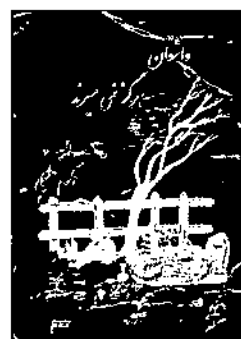

داستان 'طلسم' با روایت یکی از شخصیت‌های آن - یونس یهودی - شکل می‌گیرد. او از شکستن طلسمی سخن می‌گوید که چهار سال پیش به وقوع پیوسته است. داستان در دو زمان، به فاصله هشتاد سال اتفاق می‌افتد که در کتاب به صورت سوازی جریان دارد. داستان زمان گذشته، روایت زنی است به نام 'گلشن' که از چهار سال پیش برای بچه‌دار شدن طلسم می‌گردد به کوه فرستاده می‌شود تا مراد یابد. 'گلشن' خسته و زخمی از کوه باز می‌گردد و شب هنگام ناپدید می‌شود. پس از چهار سال و با خبر شکسته شدن طلسم، معلوم می‌گردد که 'گلشن' همراه پسر بچه زیبایی به آبادی برگشته است. با شکستن طلسم سکوت که همه اهالی آن را چهار سال رعایت کرده‌اند، شر طلسم زبان به زبان می‌گردد و حادثه می‌آفریند. حوادث رخ داده نه ماجرای شب کوهستان است و آنچه بر گلشن رفته، و نه قصد مظلومیت و رنج یک زن رها شده به هول و وحشت شب کوه... بلکه فشار و دل مشغولی‌های هر یک از راوی‌هاست که طلسم درون خویش را می‌شکنند و از عشق، نفرت، حرص و شهوت خود و

مانند آن سخن می‌گویند. در این میان، گلشن به کل فراموش می‌شود و اگر نامی از او به میان می‌آید به سبب پسر بچه زیبا و رشک برانگیزی است که همه ذکور آبادی مدعی‌اند که پدر او هستند؛ حتی آنان که در شب کوهستان حضور نداشته‌اند. زنان ده نیز تنها رقیب خود یا فرزندانشان را در وجود گلشن می‌بینند که همین امر، موجب وحشت و حسادت آنان می‌شود. اما روایت کنونی داستان، مربوط به گروه مهندسی شرکتی است که برای جاده‌سازی و لوله‌کشی آب یک پایگاه نظامی به 'برم سنگی' - دهی متروک و سوخته - آمده‌اند. 'فرهاد سخا' - راوی داستان - که یک چند دچار بی‌خوابی شده سکه‌ای طلا از یکی از افراد گروه می‌یابد؛ به همین سبب به همراه دوستش 'مهندس سمید' به طمع یافتن گنج به جستجو برمی‌آیند. در این میان، چوپانی از همان حوالی در جست و جوی صندوقی است که همه گذشته او و خانواده‌اش وقف یافتن آن صندوق شده است. داستان زمان گذشته کتاب با سوختن خانه 'بیبا' و 'یونس' به دست خود 'بیبا' به اتمام می‌رسد؛ بی آن که از عاقبت آنها یا از فرجام گلشن اطلاعی داده شود. روایت زمان حال داستان نیز با اتمام یافتن جاده، و ویرانی کامل باقیمانده خانه سوخته یونس به پایان می‌رسد؛ در حالی که 'فرهاد سخا' که خود طلسم کار خود بوده است، در این میان، فرزندش را از دست می‌دهد و دیرگاهی به جانب همسرش می‌رود.

چاپ اول

۳۲۰- عاشقان هرگز نمی‌میرند.
 اکرم عظیمی. - کاشان: محتشم. - ۶۴ ص. - رقی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
 شابک: ۹۶۴-۶۸۱۷-۱۶-۵

عشق، نفرت، حرص و شهوت خود و

داستان، ماجرای خانوادگی است که در جنوب شهر تهران زندگی می‌کند. مرگ پدر و گرفتاری‌های متعدد، خانواده را دستخوش حوادث مختلف می‌کند. یکی از فرزندان خانواده در رشته مهندسی مشغول به تحصیل است که پس از اتمام دوره دانشگاهی، وارد شرکتی می‌شود. اما در آن جا با نوعی گرفتاری خاص روبه‌رو می‌گردد؛ حال آن که...

چاپ اول

۳۲۱- غروب بی‌پایان.
 فاطمه عطابخشیان. - تهران: آشوری. - ۱۷۰ ص. - رقی (سلفون). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
 شابک: ۹۶۴-۹۲۹۶۴-۲-۵

امیر' در این داستان، جوانی کوشا و فعال است و در کلاس درس شاگرد ممتاز به شمار می‌آید. اما برحسب اتفاق، با دختری به نام 'ملیحه' آشنا می‌شود و به تدریج زندگی او دستخوش حوادث متعدد می‌گردد. عشق ملیحه و امیر، با سیری شدن زمان و رفع موانع و مشکلات، سرانجام به ازدواج آن دو ختم می‌شود.

چاپ اول

۳۲۲- غروب جوانی.
 فاطمه یاراحمدی. - اهواز: آیات. - ۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
 شابک: ۹۶۴-۶۴۷۴-۷۹-۹

'غروب جوانی' داستانی است از حساسیت‌ها و رنج‌های جوانی به نام 'امید' که بر سر اختلافات شخصی با پدر، از او فاصله می‌گیرد. تکیه‌گاه اصلی امید خانواده عمویش است؛ به ویژه آن که رابطه عاطفی خاصی با دختر عمویش 'ظاهره' دارد. اما این

نیز دیری نمی‌یابد، زیرا...

چاپ اول

۳۲۳- قرار ملاقات با سرنوشت.

نسرین نورمحمدیان، ویراستار: آزاده جولانی. - تهران: البرز. - ۴۴۸ ص. - رقی (شمیز). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۲-۳۱۸-۶

این داستان، فراز و فرود زندگی زنی است که به سبب غرور و خودخواهی از همسرش جدا می‌شود. او پزشکی است که ناگزیر با مسائل جدیدی در زندگی روبه‌رو می‌گردد، اما 'سرنواز' (قهرمان اصلی داستان) پس از سال-ها از این که مسیر زندگی همسرش 'مهرتاش' را تقصیر داده احساس ندامت می‌کند. او پس از پشت سر گذاردن حوادثی گوناگون، سرانجام در خیار از کشور بر اثر سانحه رانندگی جان می‌سپارد...

چاپ اول

۳۲۴- کاتوره.

عشرت کریمی افشار: - کرمان: عطی. - ۱۸۰ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۹۸۸-۱۵-۶

راوی در این داستان دختری است که از وضعیت روحی و خانوادگی خویش سخن می‌گوید. او مادرش را

از دست داده اما پدري مهربان و با گذشت دارد. او از قصه دلدادگی دختری به نام 'آلهم' سخن می‌گوید. اما آلهم به‌غم علاقه به 'آلیاس'، خاطرخواه دیگری دارد به نام 'مجید' که پسرعموی اوست. حوادث متعدد داستان از افسردگی و رنج آلهم، عشق مجید به او و مانند آن حکایت دارد.

۳۲۵- کله‌ی اسب: یک داستان.

جعفر مدرس صادقی. - تهران: نشر مرکز. - ۲۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: The horse's head: a novel

شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۲۸۷-۳

چاپ اول

۳۲۶- کوچ سرخ: داستان-هایی واقعی از قتل و خودکشی پسران و دختران.

شمسی رضیان. - قم: گلستان ادب. - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۵۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۵۱۵-۱۵-۴

۹ داستان این مجموعه بیانگر مسائل و مضامین اجتماعی است که عموماً با موضوع ازدواج و طلاق، اعتیاد، فساد، فرار از خانه، همچنین مسائل

موجود در زندان‌ها و دبیرستان‌های دخترانه و پسرانه، نیز اتفاقات مشابه به نگارش درآمده است.

چاپ اول

۳۲۷- کوچه‌ای پر از آفتاب. کیان‌دخت نورافروز. - تهران: البرز. - ۲۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۲-۳۳۴-۰

ماجرای داستان از این قرار است که دختری به نام 'رعنا' در کرمان، در خانواده‌ای فقیر روزگار می‌گذراند. پدر او اغلب در عوالم خود بوده، به ویژه آن که با مضل اعتیاد روبه‌روست، اما مادر تمام توان خود را به کار می‌گیرد تا فرزندانش را موفق و سربلند سازد. 'رعنا' از کودکی طبعی بلند و سری تیز دارد. او می‌خواهد هر چیزی را بیازماید و دست به تجربه زند او در کشاکش زندگی با شاعری در تهران آشنا می‌شود. تحصیل خود را در دانشکده پرستاری پی می‌گیرد و از آن جا راهی انگلستان می‌شود. 'رعنا' در نهایت سختکوشی، موانع موجود را از سر راه بر می‌دارد و به اهداف زندگی خود دست می‌یابد.

چاپ اول

۳۲۸- گریز.

شجاع‌الدین طایفه. - رشت: دهب. - ۱۱۰ ص. - وزیر (شمیز). - چاپ اول / ۴۰۰۰ نسخه.

۳۲۹- لیلا.

مهناز انصاریان. - تهران: فرزاد روز. - ۲۲۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۳۸-۸۱-۰

۳۳۰- مادمازل کتی و چند داستان دیگر.

میترا ایاتی، ویراستار: شیوا حریری. -

تهران: نشر چشمه. - ۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۶۲-۰۴۳-۳

چاپ اول

هفت داستان کوتاه نوشته 'میترا ایاتی' در این مجموعه گردآمده که عنوان نخستین آن 'مادمازل کتی' است. این داستان، حکایت جوانی ایرانی است که به کشور ایتالیا مهاجرت کرده است. او در آن جا هر از گاهی به مهمان خانه 'مادمازل کتی' سر می‌زده است. اما اینک او به افلاس افتاده و در خانه کوچکش در رم چیز با ارزشی پیدا نمی‌شود. در یک روز سرد و بارانی او به ساحل می‌آید و مهمان خانه 'مادمازل کتی' را بسته می‌بیند. ظاهراً این جوان کمی تب دارد. در ایام کودکی وقتی بیماری و تب به سراغش می‌آمد، دست‌های گرم و نوازشگر مادر را در کنارش داشت. یادآوری همین نکته، راوی (پسر جوان) را به گذشته‌ها سوق می‌دهد. یاد ایامی که به همراه خانواده در شیراز به سر می‌برد. مرور رفتارها و خصلت‌های بومی و سنتی یکپند راوی را غرق در خاطرات پیشین می‌کند. اما به راستی چرا مهمان خانه 'مادمازل کتی' بسته است. شاید او نیز به الجزایر به دنبال عشق گمشده‌اش رفته باشد...

۳۳۱- مادانا (ادامه پنجره).

فهیمة رحیمی. - تهران: چاکوک. - ۴۷۲ ص. - رقی (سلفون). - ۱۹۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۷۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۴۳-۸۰-۱

چاپ اول

۳۳۲- مردی که اسیر عشق بود.

پرویز قاضی سعید، ویراستار: ابوالفتح

قهرمانی. - تهران: راهی. - ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۸۶۲-۸-۴

آغاز داستان این گونه توصیف می‌شود که دختری به نام 'هایده' در نهایت ترس و اضطراب به خانه دوست‌دارش 'امیر' پامی می‌گزارد. امیر به او قول ازدواج داده حال آن که او اغلب، مشکلی را مطرح می‌سازد و از ازدواج طفره می‌رود. 'هایده' پس از ورود به آپارتمان، وحشت‌زده با جنازه امیر روبه‌رو می‌شود! سپس مردی مهیب چهره می‌نماید و هایده را متهم به قتل می‌سازد...

چاپ اول

۳۳۳- مشک و بیدمشک: مجموعه قصه‌هایی از دوران دفاع مقدس.

حسین غفاری. - ارومیه: ادیبان. - ۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۰۵۱-۲۷-۹

کتاب مجموعه‌ای است از هشت داستان کوتاه که مضمون هر یک تصویری است از ایثار، مقاومت، شهادت و ایمان رزمندگان در جنگ تحمیلی. داستان‌های این مجموعه عبارتند از: داش علی، نامه‌ای به سوی آسمان، از پرده تا سرباز، و صیبت‌نامه‌های مرغان زنده، معلم

عشق، نماز شب، شهید سعید، و مشک و بید مشک.

چاپ اول

۳۳۴- معجزه عشق.

ژیلا عزیزی بلربانی، نویراستار: جعفر کازرونی. - کرمانشاه: چشمه هنر و دانش. - ۶۸ ص. - رقی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

۳۳۵- ملاقات ایثار.

رسول حسن زاده. - رشت: دهمرا. - ۸۴ ص. - رقی (شمیز). - ۴۹۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۳۳۶- من و هدایت جستارهایی در آسیب شناسی و شاخصه های یارز آثار هدایت.

فریدن نظری. - تهران: نگاه سبز. - ۱۲۲ ص. - رقی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۳۹-۸۱-۶

کردن گره های کور جهان مولف را دارد و شکافتن انزوایی که خودش را در فراسوهای انتزاعی متن نشان دهد. زنده به گور حکایت بی قراری ها و عصیان های خویش همدایت است، سناریوی تند، تلخ و نفس گیر مرگی مضاعف، و حرکتی خطی زمانی، با رخنه هایی ذهنی و باورمند. اتفاقات در داستان عروسک پشت پرده نه در محور افقی و عمودی نوشتار که در پس زمینه های ذهن مولف و مخاطب رخ می دهند، تا تمام ماجراها پس از اتمام خوانش داستان آغاز شوند.

چاپ اول

۳۳۷- مهتاب: داستانهایی کوتاه از عشق - دوستی و کرامت انسانی (عشق دو جانبه).

ناهید رجایی. - تهران: ناهید رجایی. - ۹۶ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۰۶-۵۷۸۸-۶

هفت داستان کوتاه در این مجموعه گردآمده که عنوان یکی از آنها 'مهتاب' است. در این داستان، مهتاب دختری است که از همسرش جدا می شود، زیرا در زندگی آنان دیگر عشقی وجود نداشته است. اما مهتاب، پس از طلاق، در جامعه مردسالار مورد سوءظن خانواده و اطرافیان است. او از این وضع، سخت آزرده و بیمار می شود و با این همه، برای خود حق زندگی و انتخاب قائل شده سعی دارد در جست و جوی زندگی دیگری باشد.

چاپ اول

۳۳۸- نار دانا. بهروز توکلی. - تهران: یازینه. - ۲۰۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول.

شابک: ۹۶۴-۵۷۲۲-۲۶-۵

نویسنده در این مجموعه هجده داستان کوتاه - با بهره گیری از مایه های فرهنگی و بومی آذربایجان - تدوین نموده است. موضوع اغلب داستان ها با عشقی پر شور آغاز می شود و سرانجام آن با مرگ ختم می گردد.

چاپ اول

۳۳۹- نیروی هوایی. نادر ابراهیمی. - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری. - ۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Air force

شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۶۶۹-۸

سومین شماره از مجموعه 'قصه های انقلاب برای بچه ها و نوجوان ها' تدوینی است از 'نادر ابراهیمی' که طی آن یکی از قصه های مربوط به یک نوجوان بازسازی شده است. روای داستان، نوجوانی است که از حوادث پیر انتهاب انقلاب اسلامی ایران، به ویژه بازگشت امام خمینی (ره) به کشور، قیام نیروی هوایی، و پیروزی انقلاب سخن می گوید.

۳۴۰- تیزه داران.

رسول حسن زاده. - رشت: دهمرا. - ۹۸ ص. - رقی (شمیز). - ۴۹۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۱۶۹-۲۲-X

چاپ اول

۳۴۱- وسوسه های خانه مادر بزرگ.

حسن کریمی پور. - تهران: لوحی. - ۵۱۲ ص. - رقی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۴۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۷۶-۸۵-۱

وقایع این رمان به دهه چهل باز می گردد. وجود مادر بزرگ در یکی از کارخانه های قدیمی تهران باعث دلگرمی اعضای خانواده و اطرافیان است. او سعی می کند در حد ممکن، بین خویشان دور و نزدیک و حتی همسایگان دوستی برقرار کند. پسر همسایه (مهرداد) دوست صمیمی نوه مادر بزرگ (کامران) است. اما کامران بر اثر بیماری لاعلاج جان می سپارد. 'کتابتون' از اعضای این خانواده در فراق 'کامران' شیون و زاری می کند. این ناله های جانشین سخت پر مهر داد تاثیر می گذارد و رفته رفته مهر کتابتون (کتی) بر دل او می نشیند. در پی ماجراهای پر فراز و نشیب رابطه نزدیک مهرداد و کتی عشقی پدید می آورد که بخش اعظم رمان را تشکیل می دهد.

چاپ اول

۳۴۲- یورت. حسین میرکاظمی. - تهران: نشر مرکز. - ۲۶۴ ص. - رقی (شمیز). - ۲۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۶۴۴-۹

ویرایش دوم رمان 'یورت'، نوشته 'سید حسین میرکاظمی' اینک با بازبینی نویسنده انتشار می یابد. (یورت در زبان مردم ترکمن به معنای چادر بوده در معنای وسیع تر به مفهوم سرزمین و دیار نیز آمده

است). این رمان، حکایت زندگی، عشق و چالش در دیار ترکمن صحراست که زندگی اجتماعی و تاریخی این سرزمین - با پارهای از آداب، سنن و هنجارهای مختلف - از دوره محمدعلی شاه قاجار تا تخته قاپوی رضا شاهی، بازگو می شود. تلاش برای کسب حقوق زندگی، گذران زندگی با اسب و گوسفندان، صدای دو تار، یکه تازی های قزاق ها و سالنات ها، نیز تجارب و رویاهای زندگی مردمان در ترکمن صحرا، مایه های برجسته و شاخص این رمان هستند.

چاپ اول

343- Persische erzählungen der gegenwart. Touradj Rahnama. - تهران: نمایش. - ۲۰۸ ص. - یالتویی (شمیز). - چاپ اول. عنوان به فارسی: سر من از ناله من دور نیست

شابک: ۹۶۴-۵۵۸۶-۲۵-۹

۳۴۴- بیست نویسنده زن ایران. به اهتمام: منصوره شریفزاده. - تهران: نگاه سبز. - ۲۸۶ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۳۹-۰۸-۵

چاپ اول

۳۴۵- حنجره سرخ. عشرت کریمی افشار. - گرمان: عظیمی. - ۲۶۸ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۹۸۸-۱۶-۴

'حنجره سرخ' داستان زندگی 'لاریوش رفیعی' خواننده ایرانی است که وقایع اصلی، فراز و فرود آن بین

سال‌های ۱۳۰۶ تا سال ۱۳۳۷، بازگو می‌شود. زندگی سال‌های جوانی، شور و نشاط و عشق، گرایش به موسیقی، جمع دوستان، اجرای موسیقی در محافل گوناگون، و فرجام زندگی این هنرمند بخش‌های اصلی این داستان را تشکیل می‌دهد.

چاپ اول

۳۴۶- معرکه جمال.

محمد مهدی سعادت. - قم: ناهید. - ۲۴۰ ص. - رقی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۷۷-۰۳

در نوشته‌های این مجموعه که در قالب سی و پنج عنوان تدوین گردیده، رآوی وضعیت اجتماعی، فرهنگی و پاره‌ای از نابسامانی‌های آن را در قالب طنز و به زبان محاوره بازگو می‌کند.

مقاله‌های فارسی ۱۳۲۰

۸۴۲/۲۲

چاپ اول

۳۴۷- در انتظار نور (مجموعه مقالات فرهنگی - مذهبی - اجتماعی).

حسن بلخاری. - تهران: حسن افرا. - ۱۳۴ ص. - وزیر (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۸۶۶-۰۵-۷

در انتظار نور

مجموعه مقالات فرهنگی - مذهبی - اجتماعی

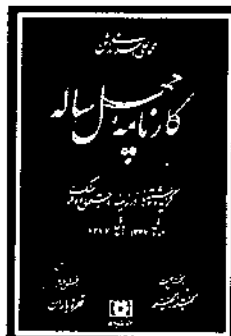
مجموعه حاضر حاوی مقالاتی از نگارنده درباره موضوعات مختلف فرهنگی، مذهبی و اجتماعی است که با عناوینی از این دست تدوین شده‌اند: تقدس و تبرک زمان، انقلاب و دین، نسبت میان روشنفکری و دین، امامت و ولایت، میانی محوری نظام سیاسی شیعه، اهداف نظری و عملی دین، شریعتی بازشناسی یک شخصیت، تضاد در گستره گفتار و کردار، در پستاه آزادی علیه آزادی، غرب سیاسی و اسلام، در چتره رکود و سکون و عاشورا تجلی قیام و قیامت انسان.

چاپ اول

۳۴۸- کارنامه چهل ساله: گزیده نوشته‌ها در زمینه اجتماع و فرهنگ از سال ۱۳۳۷ تا سال ۱۳۷۷ ...

محمدعلی اسلامی ندوشن. - تهران: یزدان. - ۳۵۸ ص. - وزیر (شمیز). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۵۴۵-۱۵-۷

کارنامه چهل ساله: گزیده‌ای از نوشته‌های استاد محمدعلی اسلامی ندوشن است که عموماً برگرفته از فعالیت‌های فرهنگی چهل ساله نویسنده است. بخش نخست این مجموعه آثار مربوط به سال‌های ۱۳۳۷ تا ۱۳۵۷ را شامل می‌شود که

گفتیم، نگفتم! عنوان دارد. بخش دوم نیز متضمن مجموعه مطالبی است با نام "قطره باران". تکیه اصلی نوشته‌ها بر چند موضوع استوار است که نویسنده خود تصریح می‌کند: "یکی فرهنگ؛ البته فرهنگ نه به معنای مصطلح، بلکه به مفهوم گسترده آن که مجموع اعتقادات، دین، دانش‌ها و دبستگی‌ها را شامل می‌شود... موضوعات دیگری نیز که در این کتاب مطرح شده‌اند، تا اندازه‌ای به فرهنگ ربط می‌یابند، یا علت آن هستند یا معلول آن: از آن جمله بوده است: دانشگاه، جوانان، پیشرفتگی و عقب‌ماندگی، اخلاق اجتماعی، چگونگی برخورد یا تجدد و چند موضوع دیگر... نوشته‌های این مجموعه برگرفته از یازده کتاب محمدعلی ندوشن است که عبارت‌اند از: ایران را از یاد نبریم، به دنبال سایه‌های، فرهنگ و شبه فرهنگ، گفتگوها، آزادی مجسمه، در کشور شوراها، داستان داستان‌ها، ذکر مناقب حقوق بشر در جهان سوم، سخن‌ها را بشنویم، ایران و تنهایی‌اش و "مروزی‌های ناپیدا".

طنز و هجو و هزل قرن ۸

۸۴۷/۲۲

چاپ اول

۳۴۹- داستان شیرین ملانصرالدین: شامل حکایات شیرین و دلپذیر.

به‌اهتمام: حمید عیدی‌فرد. - تهران: دژ. - ۹۴ ص. - جیبی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۸۰۳-۰۷-۵

طنز و هجو و هزل ۱۳۲۰

۸۴۷/۲۲

چاپ اول

۳۵۰- در کارگاه نمدمانی.

خسرو شاهانی. - تهران: توس. - ۲۸۴ ص. - جلد سوم - وزیر (شمیز). - (دوره) ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۱۵-۴۴۶-۷

جلد سوم از نوشته‌های طنزآمیز "در کارگاه نمدمانی"، آخرین بخش از

مقالات منتخبی است که پیش از این - از سال ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۸ - در

مجله "خواندنی‌ها" به چاپ رسیده بود. "خسرو شاهانی" در این مقالات، علاوه بر ذکر مسائل مطرح روز، نیز مسائل اجتماعی، و بیان طنزآلود مباحث ادبی آن عصر، به گونه خاطرات و داستان، مجموعه‌ای از فکاهی‌های انتقادی را فراهم می‌آورد. بخش پایانی کتاب، مقاله‌ای است از "جهانگیر دری" (استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مسکو) با عنوان: "گشت و گذاری بر آثار و سبک خسرو شاهانی".

چاپ اول

۳۵۱- دنیای خنده.

حسن شکری. - قم: نیلوفرانه. - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۷۸-۳-۹

کتاب، مجموعه‌ای از طنزها و لطایف مختلف است که اینک نمونه‌ای از آن - با عنوان یا علی - درج می‌گردد: دزدی به خانه روضه‌خوانی وارد شد، اثاثیه او را جمع کرد. وقتی خواست آن را از زمین بردارد گفت: یا علی! روضه‌خوان از صدای او بیدار شد و دست دزد را گرفت و گفت: هرچه که من در مدت عمر خویش با "یا حسین" جمع کرده‌ام تو

می‌خواهی یا یک "یا علی" گفتن همه را برداری؟ این بی‌انصافی نیست.

۳۵۲- روزنامه سقفی

همشاگردی.

فرهاد حسن‌زاده: نقاش: داود صفری. - تهران: افق. کتابهای فندق. - ۱۵۲ ص. - جلد اول. - رقی (شمیز). - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۷۴۲-۰۳-۳

نثر ادبی فارسی

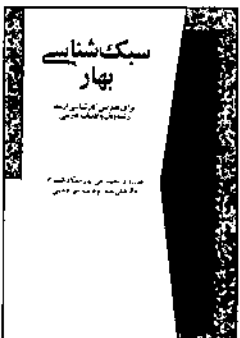
۸۴۸/۸

چاپ اول

۳۵۳- سبک‌شناسی، یا، تاریخ تطور نثر فارسی: برای تدریس کارشناسی ارشد، رشته زبان و ادبیات فارسی.

محمدتقی بهار: به‌اهتمام: ابوطالب میرعابدینی. - تهران: توس. - ۵۰ ص. - جلد اول. - وزیر (شمیز). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۱۵-۵۸۴-۶

کتاب، تلخیصی است از "سبک-شناسی" یا "تاریخ تطور نثر فارسی" که برای دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی فراهم آمده است. مطالب کتاب در قالب ۲۱ موضوع با عناوینی از این دست شکل گرفته است: زبان ایرانی، خط در ایران، نثر فارسی پیش از اسلام، نثر فارسی بعد از اسلام از لحاظ تاریخی، نثر فارسی از لحاظ تطور حرفی و لنوی، سبک-های گوناگون نثر دری، در وصف کتاب‌های صوفیان، قرن ششم و نثر فنی، قرن هفتم و فتنه منول، و قرن سیزدهم و رستاخیز ادبی.

چاپ اول

۳۵۴- کتاب گلستان فی النوادر و الامثال و الشعرا و الحکایات انشاء العبد الفقیر المحتاج ...

مصلح بن عبدالله سعدی: مصحح: عبدالعظیم قریب، اکبر بهداروند - تهران: ایرانمهر - ۲۷۶ ص. - وزیر (گالینگور) - ۲۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Saadis golestan
شابک: ۹۶۴-۹۲۵۲۸-۵-۱

چاپ اول

۳۵۵- گلستان سعدی.

مصلح بن عبدالله سعدی: مقدمه: غلامحسین مصاحب - کرمان: فانوس - ۲۵۴ ص. - جیبی (شمیز) - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۶۵۸۰-۴-۷

چاپ اول

۳۵۶- روایت مهر.

امیرلا عرب‌باصدی: ویراستار: مهدی خلیلیان - تهران: ستاد اقامه نماز - ۹۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۷۳۰۹-۲۰-۱

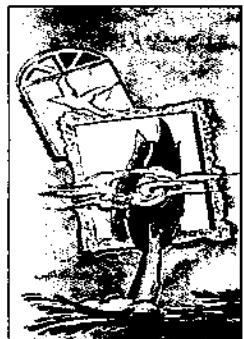
مجموعه حاضر حاوی مطالبی درباره نماز و اهمیت آن، همچنین اثرات مثبت آن در زندگی مادی و معنوی است که ذیل عناوینی از این دست سامان یافته‌اند: 'بر بال ملائیکه'، 'یاد یار'، 'یاران اجابت'، 'فریاد محراب'.

تمنای حضور، 'در خلوت دل'، 'ساحل نجات'، 'پرواز روح'، 'فریاد سکوت' و 'شوق هجران'.

چاپ اول

۳۵۷- صمیمانه با جوانان وطم.

مهدی شجاعی - تهران: منادی تربیت - ۸۰ ص. - پالتویی (شمیز) - ۳۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۳۸-۱۶۹-۷

کتاب، متضمن ۳۲ قطعه ادبی نوشته سید مهدی شجاعی است. توصیفی از طبیعت، عشق، زندگی، خلقت، نیز پارامی از موضوعات مذهبی محتوای اصلی این قطعات به شمار می‌آید.

چاپ اول

۳۵۸- عجیب طرّفه حکایات است.

نصرت‌الله فرمایش - مشهد: مهیان - ۲۷۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

۳۵۹- فراتاش.

جعفر کازرونی - کرمانشاه: چشمه هنر و دانش - ۱۴۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۹۵۰۰ ریال - چاپ بیستم / ۲۰۰۰ نسخه

چاپ اول

۳۶۰- کتاب تنهایی. محمدرضا زائری - تهران: سروش - ۴۸ ص. - جیبی (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۴۳۵-۶۴۷-۰

چاپ اول

۳۶۱- کتاب تنهایی. محمدرضا زائری - تهران: سروش - ۴۸ ص. - جلد اول - جیبی (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
عنوان به لاتین:

The book of solitude
شابک: ۹۶۴-۴۳۵-۶۴۷-۰

قطعات شعرگونه این کتابچه که با طرح‌هایی به چاپ رسیده با عنوان 'ای فرزند آدم' آغاز می‌شود که در واقع سخن خالق یا مخلوق خویش است؛ از جمله: 'ای فرزند آدم... آیا دلت نمی‌خواهد به دیدارم بیایی؟ آیا دلت برای گفت و گوی من تنگ نشده است؟ آیا نمی‌خواهی جامه نو بپوشی و خود را خوشبو کنی و هدیه‌ای برداری و شاخه گلی در دست گیری و به خانه معشوق رهسپار شوی؟'

ادبیات محلی ایران

afban

چاپ اول

۳۶۲- سایا - مجموعه اشعار اوزانی و سایاها.

زهره وقایی - تبریز: زینب (س) - ۴۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۵۰ نسخه

شعر محلی ایران

afban/۰۱

چاپ اول

۳۶۳- دوبیتی‌های راز دل.

شاعر: ماشاالله نادری - شیراز: راهگشا - ۱۱۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۴۴۴-۶۸-۷

در این مجموعه، اشعاری در قالب دو بیتی، اغلب با موضوع عشق، غم، فراق و نظایر آن به نظم درآمده است؛ از جمله: 'ندیدم حاصلی جز غم همه عمر/ بلاها دیدم و ماتم همه عمر/ شده قسمت چگونه شادمانی/ که من در حسرت آمم همه عمر...'

شعر کردی

afban/۳۱

چاپ اول

۳۶۴- دو انزده‌واژه بومتلان.

عبدالله پمشو - سنندج: کتابفروشی حمید - ۶۲ ص. - جیبی (شمیز) - ۱۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۰۶-۰۱۶۴-۰

چاپ اول

۳۶۵- دیوانی طاهر به‌ی.

طاهر به‌ی‌گی عثمان‌پاشای - جاف: ویرایشگر: حمید مستان - سنندج: کتابفروشی حمید - ۱۱۴ ص. - جیبی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۰۶-۰۱۶۵-۹

چاپ اول

۳۶۶- نرّمه‌واران. جلیل آهنگرزاد - کرمانشاه: چشمه هنر و دانش - ۷۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۴۸۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه

چاپ اول

۳۶۷- پاسپورت لبخند و آرزو: گزیده شعر معاصر کردی.

مترجم: فریاد شبیری - تهران: مینا - ۱۹۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۴۷۵-۳۶-۱

این مجموعه، گزیده‌ای از شعر معاصر کردی است که به فارسی ترجمه شده است. سروده‌ها در دو بخش 'شعر کردستان عراق' و 'شعر کردستان ایران' تدوین گردیده است. قبل از درج اشعار، معرفی اجمالی

شاعر، همراه با ذکر آثار او فراهم می‌آید. نخستین سروده‌های این مجموعه برگردانی است از شعر 'شیر کوبی کس' - شاعر سلیمانیه عراق - که یکی از آنها 'پند' نام دارد: چیزهای بسیاری هستند که می‌پوسند/ فراموش می‌شوند و/ می‌میرند/ مثل: تاج، عصای مرصع و تخت سلطنت/ چیزهایی هم هستند که نه می‌پوسند/ نه فراموش می‌شوند/ و نه می‌میرند/ مثل: کلاه و عصا و کفش‌های 'چارلی چاپلین'.

داستانهای کردی

afban/۳۲

چاپ اول

۳۶۸- کچوله: کورته چپروک.

زهره یارمحمدی - کردستان: جوانبخت - ۷۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۱۵۹۷-۲-X

کتاب، متضمن پانزده داستان کوتاه به زبان کردی است که عنوان یکی از آنها 'کچوله' (دخترک) است. در این داستان، دخترکی از خانواده‌ای سنتی با مشکلاتی روبه‌روست؛ مشکلاتی از قبیل اختلاف و نزاع خانواده که او با ترفندی خاص، موانع موجود را از سر راه برمی‌دارد.

چاپ اول

۳۶۹- ادبیات سمفونیک
'شالوده‌ی اندیشه‌ی لیبرالیسم'
در هنر و ادبیات.

هوشنگ قنبری - تهران: تکامل -
۳۹۲ ص - رقی (شمیز) - ۲۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
عنوان به لاتین:

Symphonic literature

شابک: ۹۶۴-۹۲۸۳۹-۲-۳

نویسنده این کتاب بر آن است یکی از مضامین ادبی موجود تحت عنوان 'ادبیات سمفونیک' را بررسی نموده و بررسی‌های آن را از نگاه اجتماعی، فلسفی، و زیبایی‌شناسی بازشناسد. به همین منظور وی مقوله حاضر را از دو منظر 'فرم' و 'محتوا' بررسی می‌کند. نگارنده معتقد است: 'از نظر فرم: سبک بیلی (Bely) و Andrei Biely تقلیدی است از 'سمفونی دراماتیک' ریچارد واگنر. واگنر که دارای پشتوانه قوی نویسندگی (شعر و نمایشنامه) است این سبک را به منظور یکی نمودن همه هنرها با هم به وجود آورد. هدف او اتریشی شدن رمان بر روی شونده بود. این سبک به دلیل غنای تمثیلی (سمبولیسم) و تجربه در اندیشه باعث کنجکاوی بیشتر شنوندگان (و خوانندگان) شده و نیچه را به دست حدس و گمان او می‌سپارد. از این رو، اثر هنری (موسیقی و ادبیات) مقامی خارق‌العاده یافته و بیشتر در خاطره‌ها می‌ماند. از نظر محتوا: 'ساختار فکری (فلسفه) این سبک از فردریک نیچه به عاریت گرفته شده است. نیچه، واگنر و شلی [Shelley] از بر نفوذترین شخصیت‌های هنری و فلسفی اواخر قرن ۱۹ و آغاز قرن بیستم به شمار

می‌روند. در این نمونه از آثار ادبی، ایده دنیوی به جای جهان معنوی می‌نشیند. بدین ترتیب، نگارنده از ادبیات سمفونیک با عنوان 'شالوده اندیشه لیبرالیسم در هنر و ادبیات' یاد می‌کند طی آن رد پای چنین تفکری را در آثار و اندیشه‌های نویسندگان غرب، نیز آثار 'عباس معروفی' به ویژه در رمان 'سمفونی مردگان' تحلیل و ارزیابی می‌نماید.

شعر آمریکایی

۸۱۱

چاپ اول

۳۷۰- برگزیده‌ی اشعار چارلز بوکوفسکی.

مترجم: مهرداد صاحب‌دیوانی - تهران: آرویح - ۷۲ ص - پالتویی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۷۱۷۴-۴۸-۹

'چارلز بوکوفسکی' از شاعران و نویسندگان آلمانی تبار آمریکایی است که در این کتاب، برگردانی از سروده‌های وی فراهم می‌آید. سروده‌های بوکوفسکی با بهره‌گیری از زبان محاوره، در عین سادگی از نوع پیچیدگی و طنز سیاه برخوردار است که در واقع، نوع نگرش او را به هستی بیان می‌کند. در انتهای کتاب تصویری از 'بوکوفسکی' به چاپ رسیده است.

۳۷۱- دل به رویاها سپار.

سوزان پولیس شوتر: مترجم: عبدالملی براتی - تهران: نسیم دانش - ۶۴ ص - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ هشتم / ۵۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:
Reach out for your
dreams: a collection of
poems

شابک: ۹۶۴-۹۱۵۲۴-۵-۸

۳۷۲- رویاهایت را رها مکن.
شاعر: سوزان پولیس شوتر: مترجم: عبدالملی براتی - تهران: نسیم دانش - ۶۴ ص - رقی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:
Dont ever give up your
dreams: a collection of

...
شابک: ۹۶۴-۹۱۵۲۴-۳-۱

چاپ اول

۳۷۳- ماسه و کف.

جبران خلیل جبران: مترجم: فرید کوتی - تهران: ناد - ۱۲۶ ص - رقی (شمیز) - ۹۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:
Sand and foam: a book
of aphorisms

شابک: ۹۶۴-۹۰۲۰۱-۴-۳

'ماسه و کف' مجموعه‌ای از سخنان نفذ حکیمانه در هنر، فلسفه، و عرفان است که به همراه متن اصلی (انگلیسی) به طبع رسیده است. نویسنده درباره این کتاب خاطر نشان می‌کند: 'این کتاب کوچک چیزی بیش از نامش 'ماسه و کف' نیست. مثنی از ماسه و مثنی از کف. گرچه در میان دانه‌های ماسه-اش از سودای قلم افشاندیم و بر کف آن فشرده روح خود را ریختم... در درون وجود هر مرد و زنی کمی ماسه و کمی کف نهفته است. بعضی از ما درون خود را هوینا می‌کنیم و بعضی هم حیا می‌کنیم اما من شرم نمی‌کنم... علاوه بر 'ماسه و کف' دو قطعه دیگر از 'جبران خلیل جبران' به فارسی ترجمه شده که عبارت‌اند از: 'ای هوطنانم' و 'تبارم'. ترجمه عبارات آغازین 'ماسه و کف' از این قرار است: 'همیشه بر روی این سواحل قدم می‌زنم، در

میان ماسه و کف، / مد دریا آثار قدم را محو خواهد کرد، / و باد کف را از بین خواهد برد / ولی دریا ...

نمایشنامه آمریکایی

۸۱۲

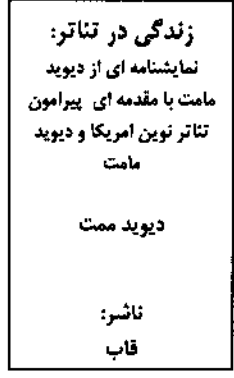
چاپ اول

۳۷۴- زندگی در تئاتر:
نمایشنامه‌ای از دیوید مانت
با مقدمه‌ای پیرامون تئاتر
نوین امریکا و دیوید مانت.

دیوید مانت: مترجم: داریوش مودیان: باهمکاری: مصومه رحمتی - تهران: قلاب - ۱۴۲ ص - رقی (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۵۵۰ نسخه

عنوان به لاتین:
A life in the theatre: a
play

شابک: ۹۶۴-۹۲۵۴۷-۲-۵

مقدمه کتاب: بحثی است مفصل درباره تئاتر نوین امریکا و توصیفی از آثار 'دیوید مانت'. 'زندگی در تئاتر' مجموعه‌ای شامل ۳۶ صحنه است که در آن تصویری از زندگی بازیگران تئاتر - به ویژه در پشت صحنه تئاتر - به دست داده می‌شود. در این نمایش، زنجیره‌ای از روابط و مناسبات انسانی - با انگیزه‌های پنهان و آشکار - میان دو بازیگر، بازگو می‌شود. این دو بازیگر، یکی سالخورده که همه موفقیت‌های لازم را به دست آورده و پشت سر نهاده، کوله‌باری از تجربه زندگی تئاتری به همراه دارد، و دیگری جوان که در ابتدای راه ایستاده، چشم به آینده‌های بهتر دارد؛ مشتاق دریافتن و شناختن است. 'مانت' در ضمن این نمایشنامه، پارامی از تصاریف و مفاهیم هنر، به ویژه هنر تئاتر، نمایش و اجرا، بازیگر و بازیگری، نقش اجتماعی بازیگر و زندگی

جمعی و فردی آنان را بازگو می‌کند.

داستان آمریکایی

۸۱۳

۳۷۵- آرزوهای یک زن.

سیدنی شلدون: مترجم: شراره شهلاهی - تهران: درسا - ۵۹۲ ص - رقی (شمیز) - ۳۰۰۰۰ ریال - چاپ ششم / ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۹۱۰۴۳-۲۱-۵

۳۷۶- خاطرات نیمه شب.

سیدنی شلدون: مترجم: کاوه رحیمیان - تهران: درسا - ۲۲۸ ص - رقی (شمیز) - ۲۲۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۲۲۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:
Memories of midnight

شابک: ۹۶۴-۹۰۱۱۶-۰۰-۹

چاپ اول

۳۷۷- روشنائی زمین: توطئه در ماه.

آرتور چارلز کلارک: مترجم: مهوش مجنوب - تهران: فرزاد روز - ۲۵۶ ص - رقی (شمیز) - ۱۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۳۲۱-۰۲۲-۷

چاپ اول

۳۷۸- سوزان باردن تازه عروس.

هلن در بولستون: مترجم: آزاده بیطرف - تهران: گیل - ۱۷۶ ص - رقی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:
Susanne barden jung
veheiratet

شابک: ۹۶۴-۶۶۲۶-۱۳-۰

قهرمان داستان - خانم 'سوزان باردن' - که به تازگی تشکیل خانواده داده مدیر یک مدرسه عالی

"پلارد" یکی از نویسندگان برجسته پسا مدرنیستی است که در سال ۱۹۳۰ در شانگهای متولد شد، اما دوره اصلی تحصیلات و نویسندگی وی در انگلیسی ادامه یافت. کتاب حاضر - "پل" - یا مجتمع مسکونی، تصویری است از حشرات و گرفتاری انسان در عصر جدید به ویژه دوره تکنولوژی که نویسنده با به صحنه آوردن شخصیت‌ها و شرح حوادث مختلف به پیامدهای اجتماعی تکنولوژی پیشرفته معاصر به دیده انتقادی می‌نگرد و این که چه عواقب وحشتناکی ممکن است برای انسان عصر تکنولوژی به وقوع بپیوندد و او را همواره در این دام گرفتار سازد.

۳۸۵- دختر کشیش.
جورج اورول؛ مترجم: مهدی افشار. - تهران: گلیانگ. - ۴۲۴ ص. - رقی (سلفون). - ۱۷۰۰۰ ریال. - جناب ششم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۰۰۴-۰۴-۴

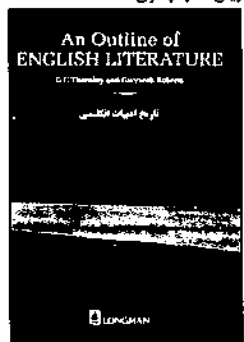
۳۸۶- سالار زنان.
کاریل چرچیل؛ مترجم: بهزاد قادری. - تهران: سپیده سحر. - ۹۶ ص. - پالتویی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
شابک: ۹۶۴-۷۱۰۱-۱۵-۵

Top girls
۹۶۴-۷۱۰۱-۱۵-۵
"کاریل چرچیل" نویسنده انگلیسی (۱۹۲۸-) ایسن نمایشنامه را با موضوع نقش و کار اجتماعی ناسالم که ناشی از قدرت و سبب خشونت است، نگاشته است. مفهوم "قدرت" در این نمایشنامه در چهره زنان به تصویر کشیده می‌شود. نویسنده در این نمایشنامه زنی معاصر به نام

شایسته‌ای انجام می‌دهند. آنان با اراده‌ای مصمم وظایف زندگی را به دوش می‌کشند و در این راه با تمام توان به پیش می‌روند. فلسفه چهار خواهر این است که در برابر نارسایی‌ها بایستند و خانواده‌ای خوشحال، پا بر جا و موفق باقی بمانند.

ادبیات انگلیسی

383- An outline of english literature.
Gwyneth G.C. Thornley Roberts. - قم: محدث. - ۲۱۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

این کتاب که به زبان انگلیسی منتشر شده مروری است بر دوره‌های تاریخی ادبیات انگلیسی، نیز بررسی اجمالی هر یک از انواع و معرفی شاعران و نویسندگان برجسته انگلیسی که با موضوعاتی از این دست فراهم آمده است: ادبیات انگلیسی کهن، ادبیات دوره میانه، شعر و نثر عصر الیزابت، جان میلتون و دوره لو، توقف درام و نثر، شاعران انگلیسی از دوره ۱۶۶۰ تا ۱۷۹۸، نثر قرن هجدهم، رمان نویسان قرن نوزدهم، رمان‌ها و آثار متون قرن بیستم، و شعر قرن بیستم. در پایان کتاب، فرهنگ اصطلاحات و نمایه متن فراهم آمده است.

داستان انگلیسی

۳۸۴- پل.
جیمز گراهام بالارد؛ مترجم: علی‌اصغر بهرامی. - تهران: نشر چشمه. - ۲۸۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

پله‌های ساختمانی چهار طبقه در بومنی ساکن بوده آخرین روزهای زندگی را سپری می‌کند. این در حالی است که همسایگانش بر سر پرداخت هزینه آمبولانس به جان هم افتاده‌اند. این ساختمان، محل زندگی چند خانواده است که هر یک نماد مذهبی و اجتماعی جامعه معاصر هند قلمداد می‌شوند. برای نمونه، آقای جلال "جست و جوی بیمارگونه و آزادهنده خود را در مفاهیم متعالی زندگی آغاز کرده است؛ وینود تانجا" مردی مغموم و منزوی است که هنوز در فراق همسرش که سال‌ها پیش زندگی را وداع گفته، می‌سوزد؛ کاونیتا عصرانی "دختر دم بختی است که در خیالات و وسوسه انگیزش خود را قهرمان فیلم‌های هندی می‌پندارد و..."

۳۸۲- همسران خوب.
لویزاسی آلکوت؛ مترجم: شهیندخت رئیس‌زاده. - تهران: فردوس. - ۳۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۷۹-۳

این داستان دنباله "زنان کوچک"، نوشته "لویزاسی آلکوت" است که شخصیت اصلی آن دختری است به نام "روزفین" که به سبب نابرابری حقوق زنان و دختران با مردان، نام مردانه برمی‌گزیند و خود را "جو" مارچ نام می‌نهد. "جو" بدین ترتیب، علیه جامعه نابرابر که همه امتیازات از آن مردان است، می‌جنگد. "جو" مارچ برخاسته از خانواده‌ای فقیر بوده که صاحب سه خواهر است. پدرش کشیشی است که در جنگ‌های داخلی آمریکا می‌جنگد و مادر نیز در پشت جبهه، به خدمت جنگ در می‌آید. چهار دختر این خانواده هر یک وظایف اجتماعی و خانوادگی خود را در غیاب پدر و مادر به نحو

موقعیت سیاسی، اقتصادی یا اجتماعی او، ویژگی برجسته‌ای دارد؛ انسانی که چنان از موقعیتی که در آن زندگی می‌کند در فجایی گرفتار می‌آید که خود نیز قربانی آن است. کتاب با این جملات به پایان می‌رسد: "و بدین ترتیب مرا باز آزاد می‌کنند و باز اجازه دارم هرچه دلم خواست در جهان سرگشتگی‌ها سیر کنم. از تصور چنین آینده‌ای دلم به هم می‌خورد. تصور می‌کنم امشب شبی است که هوارد دبلیو کمبل جوینر [قهرمان داستان] را به جرم جنایت‌هایی که نسبت به شخص خود مرتکب شده است، به دار مجازات خواهم آویخت. مطمئنم امشب همان شب موعود است..."

۳۸۰- فاصله و داستان‌های دیگر.
ریچارد کارور؛ مترجم: مصطفی مستور. - تهران: نشر مرکز. - ۵۳۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Distance and other stories
شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۶۵۱-۱

۳۸۱- مرگ ویشنو.
مائیل سوری؛ مترجم: پرو اشراق. - تهران: ناهید، نیلوفر. - ۲۸۴ ص. - رقی (شمیز). - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
The death of vishnu
شابک: ۹۶۴-۶۲۰۵-۳۳-X

وقایع این داستان که در سرزمین هند می‌گذرد پارای از آداب، سنن و اسطوره‌های هند را نیز برمی‌نمایاند. در آغاز این داستان، "ویشنو" پیرمرد فراموش شده‌ای است که در پاکرد

پرستاری در "اسپرینگ دال" آمریکاست. او مسئولیت ۲۵ دانشجوی جوان را برعهده دارد اما به سبب مشکلاتی که برخی از دانشجوین دارند و سوزان ناگزیر به بر طرف ساختن آن است، زندگی خصوصی او سخت مختل می‌شود تا حدی که برای زندگی جدید و همسرش وقت و فرصت چندان باقی نمی‌گذارد. از این رو او در کشاکش زندگی پیرونی و زندگی خصوصی، و انتخاب یکی به جای دیگری دچار سردرگمی و پیرشانی است...

۳۷۹- شب مادر.
ونه گات کوت؛ مترجم: علی‌اصغر بهرامی. - تهران: روشنگران و مطالعات زنان. - ۲۵۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Mother night
شابک: ۹۶۴-۵۵۱۲-۹۸-۰

قهرمان این رمان یک آمریکایی الاصل نازی است که بعدها از طرف آمریکایی‌ها در بخش فرهنگی نازی‌ها نفوذ می‌کند و در نقش یک روشنفکر نازی در قسمت تبلیغات مشغول به کار می‌شود و شخصیتی چندگانه را ایفا می‌کند. پرسشی که "ونه گات" - نویسنده داستان - مطرح می‌سازد این است که انسان در طول زندگی نقش‌های متفاوتی را ایفا می‌نماید و در این میان، به واقع شخصیت راستین او کدام است؟ مضمون اصلی رمان شب مادر مسئله هویت است. نویسنده مانند بیشتر نویسندگان پسا مدرن امروزی، در محدوده روان‌شناسی فردی هویت راستین انسان امروزی را می‌کاود و می‌جوید. در این رمان، مسئله قربانی بودن انسان این دوران، بی‌توجه به

Me and my shadow:
learning to live with
multiple sclerosis
شابک: ۹۶۴-۳۴۲-۳۱۴-۳

کارول مکی از هنرمندان موسیقی است که در این کتاب - به همراه "سوپراتل" - وضعیت زندگی خود را در قالب داستان و روایت، شرح می دهد. او در اوج تندرستی و شادابی به بیماری مرموز "ام اس" دچار می شود ("ام اس" بیماری فلج کننده ای است که بی حسی و جراحت عمیق را در شخص پدیدار می سازد). کارول با توجه به این که سرشار از حس زندگی بود و فعالیت های هنری خویش را با تمام قوا ادامه می داد، پس از بیماری نیز تلاش و سر زندگی خود را از دست نمی دهد و با کوشش تمام با این بیماری مخوف دست و پنجه نرم می کند. البته وضعیت بیماری، زندگی شخصی او را سخت تاثیر قرار می دهد و عاقبت...

چاپ اول

۳۹۰ - منطقه مصیبت زده شهر.

جیمز گراهام بالارد مترجم: علی اصغر بهرامی. - تهران: جوانه رشد. - ۲۴۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۱۵۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
The disaster area
شابک: ۹۶۴-۷۴۷۵-۲-۰۰

"مارلن" را در کنار چند زن از دوره های مختلف تاریخ - حتی زنان ساخته خیال مردان در آثار ادبی یا تجسمی - به صحنه می آورد. با این همه، هر یک از زنان این نمایشنامه که از گذشته دور و نزدیک آمده اند قصه های دارند که گویای هویت آنان است (هر چند زبان آنان نشانگر از خود بیگانگی است). این زنان با آنان که نابرابری بسیاری را بر سر کرده خویش کشیده اند، توانسته اند به گونه ای با سرنوشت محتمل خویش بجنگند و نیروهای سرکوب شده خویش را در راهی انسانی به کار بندند. به همین دلیل همه آنان به نوعی شادی درونی رسیده اند. حال آن که زنان روزگار خود نویسنده و از همه بدتر "مارلن" از زوال نیروی سرشار خود آگاه نیستند.

چاپ اول

۳۸۷ - عروس فریبکار. مارگارت آنودن مترجم: شهین آسایش. - تهران: ققنوس. - ۷۰۴ ص. - رقی (شمیز). - ۴۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

۳۸۸ - غرور و تعصب. جین اوستین مترجم: نشر نثر جامی. - تهران: نهال نویدان. - ۵۵۴ ص. - رقی (گالینگور). - ۲۶۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Pride and prejudice
شابک: ۹۶۴-۹۰۳۶-۹-۶

چاپ اول

۳۸۹ - من و سایه ام (آموزش زیستن با ام اس). کارول مکی، سو براتل مترجم: ابوالفضل طباطبایی، پوراستار: اصغر اندرودی. - تهران: البرز. - ۴۱۶ ص. - رقی (شمیز). - ۲۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

داستان این مجموعه که به ظاهر در قالب علمی - تخیلی نوشته شده در کل از نوع قصه های "آپوکالیپسی" است. (آپوکالیپسی ژانری است با این مضمون که زمین یا جامعه یا مجموعه ای دچار مصیبتی می شود و بعد انسان، در این فضای فاجعه، برای بقای خود تلاش می کند). در داستان های این کتاب اثر "جی. جی. بالارد" که نویسنده ای بسیار مدرن است، عامل پدید آمدن فاجعه اساسا فن آوری نویسن، دستکاری طبیعت و دستکاری انسان است که ریشه در نژادگرایی یا سودجویی دارد. در اغلب داستان های این مجموعه، "بالارد" می کوشد پیامدهای فاجعه بار فن آوری نوین را خاطر نشان نماید. ایجاد جامعه مصرف و نیاز به تبلیغات برای سرپا نگه داشتن آن جامعه، مضلی همچون رشد و گسترش شهرها، دستکاری مغز انسان برای از میان بردن نیاز به خواب، ریختن مواد شیمیایی بر روی کشتزارها برای سرعت بخشیدن به رشد محصول، مضمون برخی از داستان های این مجموعه است.

شعر آلمانی

۸۳۱

چاپ اول

۳۹۱ - دفاع از گرگ: نمونه هایی از شعر امروز آلمان. مترجم: توجر رهنما. - تهران: نشر چشمه. - ۱۷۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۶۲-۰۳۳-۶

مترجم کتاب که برگردانی از سروده های امروز آلمان را فراهم آورده نخست، چهار ویژگی شعر امروز آلمان را با معرفی نمایندگان برجسته هریک بررسی می کند: بدین ترتیب

که از شعر آلمانی پس از جنگ جهانی، چهار تعریف به دست می دهد: ۱- شعر: درجی های به جهان درون، ۲- شعر: ابزاری برای بیان کاستی های اجتماعی، ۳- شعر: پنجره ای برای نگریستن به طبیعت، ۴- شعر: آزمایشگاهی برای شناخت زبان. برای هر یک از این تمایز، چهار نماینده برجسته آن معرفی می گردند که به ترتیب عبارتند از: "راینر ماریا ریلکه"، "برتولت برشت"، "اسکار لرکه" و "اینگه بورگ باخمان". در بخش اصلی کتاب سروده هایی از بیست و شش شاعر به فارسی ترجمه می شود. قبل از درج سروده ها، هر یک از شاعران به اجمال معرفی می گردند.

داستان آلمانی

۸۳۲

چاپ اول

۳۹۲ - آدم، کجا بودی؟. هاینریش بول: مترجم: ناتالی چوپینه. - تهران: سپیده سحر. - ۱۸۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۱۰۱-۲۴-۴

"هاینریش بول" نویسنده ای آلمانی است که بخشی از زندگی او در حوادث تلخ جنگ جهانی دوم، به ویژه حکومت فاشیستی هیتلر سیری شد. او در این رمان، وجدان بشریت را که به نوعی به همنوعان خود ستم و جفا روا می دارند، با این مضمون، خطاب قرار می دهد که ای آدم کجا بودی و از اصل خود فاصله گرفته ای؟. در این رمان، یک سرباز آلمانی، نمونه ای از تمامی سربازان فریب خورده ای است که در نقش جلا، جنگ را مرحله به مرحله تجربه می کند. سرانجام، خستگی و تشنگی، رنج روحی، و درد جسمی، نفرت و پوچی به سراغش می آید. او در این

گیرودار با عشق نیز روبه رو می شود. اما اینک می داند که در این عرصه سراسر سیاسی جایی برای آن وجود ندارد، زیرا آنان که شعله جنگ را برافروخته اند، دیگر قادر به مهارش نیستند؛ شعله ای که گناهکار و بی گناه را در خود می سوزاند.

چاپ اول

۳۹۳ - زندگی در جنگ. هاینریش بول: مترجم: مهری قدیمی - نوران. - تهران: سراسر. - ۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Was soll aus dem jungen bold werden? oder, irgendwas mit ...
شابک: ۹۶۴-۷۲۶۲-۱۲-۷

"زندگی در جنگ" نوشته ای است از "هاینریش بول" که طی آن نویسنده چهار سال از زندگی خود و وقایع مربوط به آن را - از سال ۱۹۳۳ تا ۱۹۳۷ - بازگو نموده است. نویسنده در این کتاب، احساسات خود را که به زبان طنز روایت نموده تصویری از دوران کودکی و جوانی اش را در زمان دیکتاتوری هیتلر نشان می دهد.

چاپ اول

۳۹۴ - سرزمین گوجه های سبز (رمان). هرتا مولر مترجم: غلامحسین میرزاسالاح. - تهران: مازیار. - ۲۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Hertzler = the land of green plums
شابک: ۹۶۴-۵۶۷۶-۱۶-۹

این رمان، سرگذشت گروهی دانشجویست که هر یک در دوران استیلای "نیکلای چائوشسکو" ولایت

سوزمین
کوجه های سبز

فلاکت زده خویش را به امید زندگی و آینده ای بهتر ترک می گویند اما آمال و آرزوهای حال و آینده شان در شهری بر باد می رود که مصیبت بارتر از ولایتشان، تحت سیطره دیکتاتوری به خود می پیچد. به ویژه آن که هر یک از دوستان راوی داستان نیز با راه خیانت به او را در پیش می گیرند و یا دست به خودکشی می زنند. همسو با این حوادث در رمان می خوانیم که چگونه دولت توتالتر، در تمام زوایای زندگی خصوصی مردم نفوذ می کند و همه آنان، حتی بر صلابت تریشان یا در برابر ستم پیشگان، سر به خاکستر ذلت می ساینند و یا در دفاع از آدمیت خویش جان می سازند. «هرتا مولر» نویسنده داستان - که خود از جانب به در بردگان حکومت پلیسی «چاتوشسکو» بود، اینک ماجرای زندگی خویش را با باز می گوید، او با کلامی گزنده و شاعرانه، صحنه به صحنه منظری از جامعه و نسلی را پیش روی خواننده می کشاید که ترس، دمار از روزگارشان در آورده بود؛ چشم اندازی خوفناک از قدرت افسار گسیخته ساموران پلیس و پاسداران که جیب و دهنشان را از «کوجه های سبز» پر می کنند.

چاپ اول

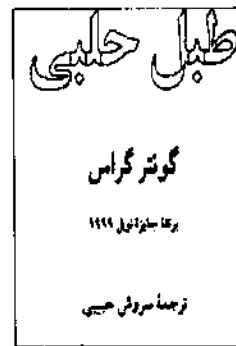
۳۹۵- طبل حلبی

گوتگر گراس/مترجم: سروش حبیبی.
تهران: نیلوفر - ۷۹۴ ص. - رقمی (شمیز) - ۴۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Die blechtrommel
شابک: ۹۶۴-۴۴۸-۱۶۶-۶

«گوتگر گراس» نویسنده و شاعر آلمانی، برنده جایزه نوبل ۱۹۹۹ - با رمان «طبل حلبی» آوازه ای تمام یافت و به جمع نویسندگان برجسته

گوتگر گراس
برگه های نوبل ۱۹۹۹
ترجمه سروش حبیبی

پیوسته، این رمان بیانگر زندگی اندوهبار کوتوله ای است که داستان از زبان او روایت می شود. اسکار ماتسرات «قهرمان اصلی داستان، حدود یک متر قد و قوزی در پشت دارد. او از سه سالگی دیگر رشد نکرده و فقط کلماتش بزرگتر شده است. اما اسکار با این پیکر ناموزون، چشمانی تیزبین و موشکاف دارد و عمق فاجعه را در می یابد. در سه سالگی مادرش طبل حلبی کوچکی پرایش خریده است و اسکار - این طبل عصر ما - با نوای سرسام آور، بعد از ظلم داغ زندگی را به جهنمی تبدیل ساخته است. کوتوله را به جرم دیوانگی روانه بیمارستان می کنند و او در همان جا در اندیشه آن است تا زندگی دردناک خود را به قلم آورد. او از مادر بزرگش آغاز می کند. از سال های ۱۹۰۰، همچنین از مادر و از خود سخن می گوید، نیز از سال های دهشتناکی بین دو جنگ، از حکومت نازی ها، از جنگ دوم و از شکست آلمان و اشغال آن، به ویژه در محوطه شهر داننتریک (انتبار باروت اروپا) و به دیگر سخن، «طبل حلبی» زندگی انسان اروپایی است در نیمه اول قرن بیستم که با نکتی تمام درگیر است. اسکار در سن سی سالگی از بیمارستان آزاد می شود؛ حال آن که او نیک می داند که در پشت دیوارهای بیمارستان، تیمارستانی بس بزرگتر و وحشتناک - تری است که در انتظار او نشسته است. دربان بیمارستان، به هنگام آزادی به او پیشنهاد می کند مسیح شود، به دعوت خلق بیرازد و...

چاپ اول

۳۹۶- گرگ ها باز می گردند
(بهترین داستان های کوتاه آلمانی)،

هانس بندر/مترجم: کمال بهروزکیا. - تهران: روزگار، ۲۰۰ ص. - رقمی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول

این مجموعه، مشتمل است بر دوازده داستان کوتاه از هشت نویسنده آلمانی، نیز یک داستان نسبتاً بلند از «ادلبرت فن شامیسو» - نویسنده فرانسوی تبار ساکن آلمان - که با این عناوین به فارسی ترجمه شده اند: «راهزنی»/پاول ارنست، «شیخ ترس»/ارنست کرودر، «قطارها در مه»/گوتگر ایش، «از روی یل» و «چه هیاهویی»/از «هاینریش بل» - «گرگ ها باز می گردند»/هانس بندر، «سه خیابان آن طرفتر»/عصرانه، «در چنین سرزمینی» نوشته «اوریسولا ولفل»، «شاخه های غان» و «سانا و الیزابت» از «گودرون یازونگ»، «کمندی یا ترازوی»/توماس برنهارد، (داستان های «برنهارد» تا حدی متأثر از فلسفه هستی مارتن هایدگر و فلسفه زبانی وینگشتاین است). آخرین داستان کتاب که از «فن شامیسو» است «داستان عجیب پتر اشل میل» نام دارد. این داستان همچون سرگذشت خود نویسنده، سرگذشت پیچیده بی وطنی است که با بهره گیری از افسانه و واقعیت به رشته تحریر درآمده است. گفتنی است قبل از درج داستان ها، نویسنده آن به اختصار معرفی می شود.

مقاله آلمانی

۸۳۳

چاپ اول

۳۹۷- خیابان یک طرفه.

والتر بنیامین، تئودور آدورنو، سوزان سووتاک/مترجم: حمید فرازنده. - تهران: نشر مرکز، ۱۲۶ ص. - رقمی (شمیز) - ۸۹۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

One-way street, and other writings

کتاب مجموعه ای از نوشته های رمزگونه «والتر بنیامین» نویسنده آلمانی است که به همراه دو نوشته دیگر به فارسی برگردانده شده که عبارتند از: «نیمای والتر بنیامین»/سوزان سووتاک و «خیابان یکطرفه بنیامین»/تئودور آدورنو. سوزان سووتاک در بخشی از نوشته خود یادآور می شود: «بنیامین فکر می کرد نسل روشنفکران مستقل رو به افول است، و مفهوم روشنفکری نه تنها در جامعه های سرمایه داری که در جامعه های کمونیستی نیز مفهوم کهنه و منسوخ شده ای است؛ او در واقع احساس می کرد در دوره ای زندگی می کند که هر چیز ارزشمندی آخرین نمونه نوع خود است. او فکر می کرد سوررئالیسم آخرین حرکت روشنفکری اروپاست، یک حرکت روشنفکری به اندازه کافی ویرانگر و نهیلیستی. همچنین آدورنو درباره این اثر خاطر نشان می کند: «تکنیک بنیامین در خیابان یکطرفه به تکنیک یک قمارباز می ماند؛ حالتی که بنیامین در خود سراغ داشت و پیوسته درباره آن می اندیشید؛ اندیشه از همه شباهت های ظاهری با اطمینان خاطر سازمان دهی ذهنی بهره می کند؛ از قیاس، استقرا و استنتاج بهره می کند، و کار را به شانس و ریسک شرط بندی روی تجربه و یافتن چیزی مهم واگذار می کند. جنبه تکان دهنده کتاب در همین نکته است...»

نوشته های گونه گون آلمانی

۸۳۸

چاپ اول

۳۹۸- خننده از A تا Z
(فرهنگ شوخی).

هانس-یواخیم کولن/مترجم: هادی بنائی/ویراستار: الهام فقیهی. - تهران: گل آقا، ۲۱۴ ص. - رقمی (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۵۰ نسخه

هادی بنائی/ویراستار: الهام فقیهی. - تهران: گل آقا، ۲۱۴ ص. - رقمی (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۵۰ نسخه

Gelacht von A - Z
(lexikon des humors)

شابک: ۹۶۴-۷۰۴۲-۰۲-۷

«هانس یواخیم کولن کامیف» نویسنده آلمانی، این کتاب را در سال ۱۹۷۶ به چاپ رسانده است. بدین ترتیب، کتاب مشتمل بر لطیفه های آلمانی است که در اصل برحسب الفبا (از A تا Z) تدوین شده اما در ترجمه حاضر این نظم ناگزیر به کنار گذاشته شده است. در یکی از لطیفه ها می خوانیم: «در موقع تمرین یک مانور نظامی، سربازی به علت زخم های پایش خود را بیمار اعلام کرد. افسر مسئول که یک افسر تشریفه نخرانیده بود غرض کتان گفت: یک سرباز خوب یا سالم است که باید خدمت کند، یا این که مرده است و باید با احترامات نظامی دفن گردد.»

ادبیات سایر زبانهای

ژرمنی

۸۳۹

چاپ اول

۳۹۹- بانوی دریایی.

هنریک ایبسن/مترجم: ناتالی چوبینه. - تهران: سپیده سحر، ۱۰۸ ص. - پالتویی (شمیز) - ۵۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

The lady from the sea ...
شابک: ۹۶۴-۷۱۰۱۰۱۶-۳

«هنریک ایبسن» نویسنده نروژی - این نمایشنامه را در سال ۱۸۸۰ در سن شصت سالگی نگاشته است. ماجرای نمایش برگرفته از این اسطوره است: بانوی دریایی از دریا بیرون می آید و اسیر خاک می شود.

جسمش در بند زمین و روحش در چنگ دریاست. او در آرزوی آزادی است و در عین حال از آن واهمه دارد. زیرا آزادی به معنای حق انتخاب، و تحمل بار مسئولیت این انتخاب است.

شعر فرانسوی

۴۲۱

چاپ اول

۴۰۰- آناپاز: سن ژون پرس
شاعر صبح جهان.
پرس سن ژون: مترجم: محمد مهریار، محمود نیکبخت. - اصفهان: فردا. - ۱۲۰ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Selected poems

۴-۸۱-۶۳۷۸-۹۶۴
شابک:

سن ژون پرس (۱۸۸۷ - ۱۹۷۶) از شاعران فرانسوی است که در سال ۱۹۶۰ جایزه نوبل ادبی را از آن خود کرد. در کتاب در قالب دو بخش، ابتدا بخشی درباره شعر و زندگی سن ژون پرس فراهم می‌آید؛ سپس برگزیده‌ای از سروده‌های وی درج می‌گردد بدین ترتیب، بخش نخست کتاب شامل چند مقاله است درباره شاعر که همراه با خطابه وی به هنگام دریافت جایزه نوبل ادبی، جمع آمده است. از این میان، دو مقاله کتاب نیز دیباچه‌ای است که «سی‌اس‌الیوت» بر «آناپاز» مهم‌ترین

اثر سن ژون پرس نوشته است. محمود نیکبخت درباره این مجموعه تصریح می‌کند: «آناپاز، شعر غربت و غرابت است. در نگاه شاعر، آدمی از سرچشمه‌های روح خویش دور افتاده و تبعیدی بیابان‌های جهان شده است. شاعر همواره خود را در درون، در غربت روح می‌بیند و در بیرون، در تبعید... بدین گونه، آناپاز روایت بازگشت انسان به سرزمین‌های ولایت روح است... شعر سن ژون پرس، در ظاهر، با نثر تفاوتی ندارد. شاعر از تمامی قراردادهای صوری و سمایی شعر می‌گذرد تا به روشنی نشان دهد که شعر، با صناعت و ساختار یگانه خویش، برخوردار از چنان تشخیص و گوهری است که نیازمند هیچ گونه تمایز و تزیینی نیست. در پایان کتاب یک مقاله و چند نامه از شاعر به فارسی برگردانده شده است.

نمایشنامه فرانسوی

۴۲۲

چاپ اول

۴۰۱- در انتظار گودو.
ساموئل بکت: مترجم: مصطفی عابدینی فرد. - تهران: کلید. - ۲۵۰ ص. - رقی (شمیز). - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Waiting for godot
۲-۶-۹۲۵۰۶-۹۶۴
شابک:

این نمایش از «ساموئل بکت» با ترجمه فارسی و متن فرانسوی - در یک صفحه متن فارسی و در صفحه مقابل، متن اصلی - به چاپ رسیده است. نویسنده در این نمایشنامه، تصویری آرایش نشده از هستی انسان در زمانه‌ای به دست می‌دهد که فرو پاشیدن ارزش‌های دیرین و امکان‌ناپذیری شدن مراد و معنادر بین انسان‌ها، زندگی را عاری از معنا و یا

معنا با خستگی کرده است. گفت و گوی اصلی این نمایش، بین دو انسان مفلوک است که به گونه‌ای تکراری، عجیب و غریب و بی‌ربط با یک دیگر سخن می‌گویند. گفت و گوی این دو در حالی صورت می‌گیرد که آنها منتظر «گودو» هستند. اما «گودو» شخصیتی است مبهم که هویتش هرگز معلوم نمی‌شود و قرار است مراد و معنای را به ارمغان آورد. به تعبیری کسی که انگیزه‌ای برای ادامه زندگی به آنان بدهد، یا دست کم منتظر چیزی هستند که معنا و چپتی به زندگی آنان ببخشد این دو شخصیت بی‌خانمان در تلاش برای گفت و گو و مراد و معنای با یک دیگر، وسواس زیادی برای درست صحبت کردن به خرج می‌دهند و درباره رعایت نزاکت جدی هستند و این‌ها همه دلالت بر این دارند که می‌توانند به لحاظ اجتماعی مقبول واقع شوند، اما وسواس و نزاکتشان وقتی با ظاهر زنده‌پوش آنها تباین داده می‌شود، بسیار متضاد به نظر می‌رسد. در پایان کتاب، علاوه بر شرحی کوتاه از زندگی «بکت» برخی از نمایشنامه‌های وی معرفی و ارزیابی می‌شود.

چاپ اول

۴۰۲- در انتظار گودو:
ساموئل بکت: مترجم: اصغر رستگار. - اصفهان: نقش خورشید. - ۱۵۲ ص. - رقی (شمیز). - ۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

En attendant godot = waiting for godot a tragicomedy in ...
۸-۲۳-۶۹۴۱-۹۶۴
شابک:

مکان این نمایشنامه «ساموئل بکت» ناکجا آبادی است خشک و بی بر که فقط یک درخت در آن به چشم می‌خورد. زمان نمایش نیز دمای

زوال خورشید است. شخصیت‌های نمایش دو آواره خانه به دوش هستند که منتظرند شخصی به نام «گودو» از راه برسد و آنها را از وضع فلاکت بار - که همانا انتظار است - نجات دهد این دو انسان در به در گویا مظهر کل بشریتاند. هر دو هم زار و درمانده‌اند هم نیرومند و پر جنب و جوش، هم بزدل و ترسو هم جسور و متهور، گاه با یک دیگر قهرند و گاه آشتی، اما همه این‌ها گویی مشغولیتی است تا زندگی‌شان بگذرد...

چاپ اول

۴۰۳- زیگفريد.
ژان ژیرودو: مترجم: عباس آگاهی. - تهران: تجربه. - ۱۷۶ ص. - پالتویی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Theatre complet de Jean
۵-۲۰-۷۲۰۴-۹۶۴
شابک:

زیگفريد

ژان ژیرودو

مترجم:
عباس آگاهی

ناشر:
تجربه

این کتاب نخستین مجلد از مجموعه آثار نمایشی ژان ژیرودو - نویسنده فرانسوی - است. نمایشنامه حاضر در چهار پرده تنظیم شده است. موضوع اصلی نمایش، صحنه‌ای از وقایع آلمان پس از جنگ جهانی اول است. اما موضوع سیاسی آن از هر نظر جنبه تخیلی دارد. سه پرده اول نمایش در شهر «گوتا» و در اقامتگاه «زیگفريد» - قهرمان اصلی نمایش - جریان دارد. پرده چهارم، صحنه‌ای است از ایستگاه راه‌آهن مرزی بین آلمان و فرانسه و وقایعی که در این فضا رخ می‌دهد.

داستان فرانسوی

۴۲۳

چاپ اول

۴۰۴- پشت و رو.
آلبر کامو: مترجم: عباس باقری. -

تهران: فرزاد روز. - ۷۸ ص. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
L'envers et l'endroit
۵-۱۰۴-۳۲۱-۹۶۴
شابک:

پشت و رو اولین مجموعه داستان آلبر کامو است که نویسنده در آن عقاید و دیدگاه‌های فلسفی و اجتماعی خویش را بیان می‌کند. «ریشخند»، «بین آری و نه»، «دل مردگی»، «عشق زیستن» و «پشت و رو» عنوان پنج داستان کوتاه این مجموعه است. در پایان کتاب، فهرست آثار آلبر کامو درج گردیده است. این مجموعه، در واقع مدخلی است برای شناخت اندیشه‌های کامو؛ برای نمونه وی در انتهای داستان «ریشخند» خاطر نشان می‌کند: «... مرگ برای همه است اما هر کس مرگ خویش را دارد و با تمام این‌ها آفتاب هم هست که استخوان‌های ما را گرم می‌کند».

۴۰۵- خدا حافظ گاری کوپر.
رومن گاری: مترجم: سروش حبیبی. - تهران: نیلوفر. - ۲۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

A lieu gary gooper
۹-۱۴۲-۴۴۸-۹۶۴
شابک:

چاپ اول

۴۰۶- در اندرون: زندگی در حرمسرای ناصرالدین شاه.
افسانه اتحادیه: مترجم: نازیلا خلخال. - تهران: فرزاد روز. - ۳۸۰ ص. - رقی (شمیز). - (دوره) ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
شابک:

خاطرات آخرین دختر ناصرالدین شاه - شاهزاده عزل‌سلطنه - است. در این

داستان، راوی، مسائل درون
حرمسرای ناصرالدین شاه را بازگو
می‌کند؛ همچنین به حوادثی که در
بیرون اتفاق افتاده اشاره می‌نماید که
از آن جمله است: نهضت تنباکو،
سفر شاه به روسیه، شیوع وبا در
قزوین و تهران، و قتل ناصرالدین
شاه. اصل این کتاب به زبان فرانسه
است که آن را مرحوم آفسانه
اتحادیه از نوادگان عزالسلطنه
تحریر نموده و اینک ترجمه فارسی
آن در دسترس خوانندگان قرار
می‌گیرد.

چاپ اول

۴۰۷- در هزار تو.

آلن روب-گری به مترجم: مجید
اسلامی. - تهران: نشر نی. - ۱۷۶
ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال.
- چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

In the labyrinth
شابک: ۹۶۴-۳۱۲-۵۹۱-۲

در هزار تو رمانی است که نویسنده
می‌کوشد با ابزارهای شعر، یعنی
موتیف‌ها و بازی‌های کلامی و
فضاسازی و کم رنگ کردن داستان،
روایت را پیش ببرد؛ در شهری به
ظاهر متروک و در آستانه انقراض،
پس از جنگی طولانی، سربازی تنها،
در جست و جوی چهار راهی است
که قرار است در آن جا پسته‌ای را
تحويل دهد. برف می‌بارد، سیب‌رون
آسمان همان طور سفید دلگیر باقی

می‌ماند. هنوز روشنایی روز باقی‌ست.
خیابان خالی است: آمد و شدی
نیست، و عابری هم در پیاده‌رو
نیست. برف می‌بارد؛ و هنوز آب
نشده... درها بسته است، پنجره‌ها
هیچ کس را نشان نمی‌دهد چه
چسبیده به شیشه‌ها، چه حتی دورتر
در وسط اتاق‌ها. تخت بودن این
فضا، علاوه بر این، اشاره به این
است که پشت این پنجره‌ها کسی
نیست، پشت این درها، پشت ورودی
این خانه‌ها، و کل این صحنه هم
چنان خالی باقی می‌ماند: بدون هیچ
مردی، زنی، یا حتی بچه‌ای. در این
میان سرباز در آن خیابان یک شکل
شهری که همه چیزش قرینه است
مدام به پسر بچه‌ای برمی‌خورد که
می‌کوشد او را راهنمایی کند. او
کنجکاو است و می‌خواهد بداند
درون بسته چیست، اما سرباز از
جواب دادن طفره می‌رود و آیین
جست و جو همچنان ادامه می‌-
یابد... بدین ترتیب، آلن رب گری به
در این رمان، فضا را انباشته از
جزئیات می‌سازد؛ جزئیاتی بسیار
فراتر از آنچه خواننده انتظارش را
داشته باشد؛ یعنی جزئیات به ظاهر
بی‌ربط، اما...

چاپ اول

۴۰۸- سر به روی شانه‌ها.

هانری تروایا: مترجم: مجید تولی.
- تهران: گفتار. - ۱۹۰ ص. - رقی
(شمیز). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول
/ ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

La tete sur les epeules
شابک: ۹۶۴-۵۵۷-۶۷۰-۰

سر به روی شانه‌ها

هانری تروایا

مترجم:
مجید تولی

ناشر:
گفتار

هانری تروایا از نویسندگان روسی
الاصل فرانسه است که اینک با
نگارش کتاب 'سر به روی شانه‌ها'،
رمانی فلسفی - روان شناختی
فراروی مخاطب قرار می‌دهد. در این
رمان، آئین - قهرمان جوان داستان،
با واقعیتی زوهره می‌شود و براساس

آن، پاره‌ای از نظریات فلسفی را به
چالش می‌کشد. او فرزند یک اعدایی
است. نابودی پدر و به عارتی نبودن
'سر' بر بدن پدرش او را تا مرز
نیستی سوق می‌دهد. بدین ترتیب،
نویسنده در این رمان، از خلال
ماجراهای عاطفی، تعاریف فلسفی و
حتی خود فیلسوفان را به نقد می‌-
کشد. در بخشی از رمان - گفت و
گوی بین آئین و ماکسیم ژوبر -
می‌خوانیم: - فلسفه علم شگفت-
آوری است. با وجود این مگر متوجه
نشده‌اید که اصالت و یکسری
فیلسوف‌ها بر به کارگیری عقاید قدما
و ارائه آن با ترکیبی جدید استوار
است؟ تنها کاری که آنها بلدند این
است که برای معرفی چیزهایی قدیم
مثل دنیا، کلمات جدیدی بسازند.
بنابراین آنها هر چه بیشتر در این
بازی فکری و در بیماری نظام‌ها و
فرمول‌ها غرق می‌شوند بیشتر از
زندگی واقعی و می‌مانند. ما هیچ گاه
از عهده تفسیر زندگی واقعی بر
نمی‌آیم. برای همین، آن را محدود
می‌کنیم، مادام که در تناوب خوشی-
ها، دردها، رازها و روشنایی‌های
زندگی قرار نگرفته‌ایم، نمی‌توانیم آن
را تفسیر کنیم. هیچ کدام از رساله-
های فلسفی، دقایقی را که ما، من و
شما در این جا زندگی کرده‌ایم
نمی‌تواند شرح و تفسیر کند. در
پایان یادآور می‌شود اصطلاح 'سر به
روی شانه داشتن' در مفهوم رایج آن
در زبان فرانسه یعنی: 'عقل بودن'.
گاه نیز این اصطلاح بیانگر 'وضعیت
انسانی است که هر آن بیم دارد سر
خود را از دست بدهد. (لاروس -
Lexis ۱۹۸۷).

چاپ اول

۴۰۹- فراز و نشیب زندگی

بدکاران.
اونوره دوبالزاک: مترجم: پرویز
شهیدی. - تهران: ققنوس. - ۶۸۸
ص. - رقی (شمیز). - ۴۲۰۰۰ ریال.
- چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

چاپ اول

۴۱۰- ماهی طلایی.

ژان ماری گوستاو لوکازیو: مترجم:
شاهبه لاچوردی بوبراستار: محمد
محمدعلی. - تهران: آشیانه کتاب. -
۲۷۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۷۰۰۰
ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Poisson d'or: roman

ژان ماری گوستاو لوکازیو: مترجم:
شاهبه لاچوردی بوبراستار: محمد
محمدعلی. - تهران: آشیانه کتاب. -
۲۷۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۷۰۰۰
ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

شابک: ۹۶۴-۶۳۵-۰۴۷-X

ژم-لوکازیو نویسنده‌ای فرانسوی
است که آخرین رمان او یعنی 'ماهی
طلایی' در سال ۱۹۹۷ برنده جایزه
ادبی 'ژان ژینو' شد. 'لیلا' قهرمان
اصلی این داستان، دخترکی است از
آفریقای شمالی که در ایام کودکی
ربوده می‌شود، رنج‌ها و مرارت‌های
بی‌شماری را تحمل می‌کند و در
شش سالگی - که بخش اعظم
شنوایی خود را نیز از دست داده - به
ته سما فروخته می‌شود؛ یعنی،
کسی که در واقع هم مادر بزرگ او
به شمار می‌آید و هم ارباب او. اما با
مرگ این پیرزن، زندگی لیلا دچار
تغییرات گوناگونی می‌شود که شرح
آن بخش دیگر حجم رمان را
تشکیل می‌دهد.

چاپ اول

۴۱۱- نیروی امید.

لنور مادرودگا: مترجم: آئینا وارطویمان.
- تهران: صف. - ۲۱۲ ص. - رقی
(شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول
/ ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

L'energie de l'espoir
شابک: ۹۶۴-۹۲۴-۵۰۰-۰

راوی داستان - 'لنور مادرودگا' - در
این نوشتار از واقعیات زندگی خویش
سخن می‌گوید: 'همه چیز روز ۲۲
مارس ۱۹۷۴، روز تولدم شروع شد.
مانکن بودم، همسر مردی صاحب

اصطبل و مزرعه، و مادر دو دختر
کوچک. فهمیدم که غذای سخت و
سفت در پای جیم دارم... بدین
ترتیب، 'لنور' در اوج زیبایی و
خوشبختی، با بیماری سرطان مواجه
می‌شود و پزشکان ناگزیر پایش را
قطع می‌کنند، اما 'لنور' از پای نمی‌-
نشیند و مبارزهای سرسخت با
مشکلات زندگی در پیش می‌گیرد.
این اتفاق فجیع لنور را مایوس نمی‌-
سازد، بلکه او امیدوارانه به زندگی
ادامه می‌دهد و با تمام نارسایی‌ها و
مشکلات ناشی از آن دست و پنجه
نرم می‌کند و این گونه زندگی
خانوادگی خود را قوام می‌بخشد.

داستان ایتالیایی

۸۵۲

۴۱۲- از طرف او.

آلیا دسپیدس: مترجم: بهمن فرزانه.
- تهران: آگاه. - ۶۴۸ ص. - رقی
(شمیز). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ
پنجم / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Dalla parte di lei
شابک: ۹۶۴-۲۱۶-۰۹۰-۸

چاپ اول

۴۱۳- راز مرد گوشه‌گیر.

گراتسیا دللا: مترجم: بهمن فرزانه. -
تهران: ققنوس. - ۲۱۶ ص. - رقی
(شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول
/ ۲۲۰۰ نسخه.

۴۱۴- شوهر مدرسه‌ای.

جووانی گوارسکی: مترجم: جمشید
ارجمند: ویراستار: سهراب یارسی. -
تهران: کتاب پرواز. - ۲۴۰ ص. -
رقی (شمیز). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ
دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Ji marito in collegio
شابک: ۹۶۴-۹۰۸۲۱-۷-۴

چاپ اول

۴۱۵- عذاب وجدان.

آلیا دسپیدس: مترجم: بهمن فرزانه.
- تهران: ققنوس. - ۵۰۴ ص. -
رقی (شمیز). - ۲۸۰۰۰ ریال. - چاپ
اول / ۲۲۰۰ نسخه.

۴۱۶- عذاب وجدان.

آلیا دسپیدس: مترجم: بهمن فرزانه.
- تهران: ققنوس. - ۵۰۴ ص. -
رقی (شمیز). - ۲۸۰۰۰ ریال. -

۴۱۷- هیچ یک از آنها باز نمی‌گردد.

چاپ اول

آلبا دسیدس؛ مترجم: بهمن فرزانه. - تهران: ققنوس. - ۳۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شعر اسپانیایی

چاپ اول

۴۱۸- دفتر پرسش‌ها. پابلو نرودا؛ مترجم: نازی عظیمی. - تهران: مازیار. - ۶۴ ص. - رقی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Libro de las preguntas = the book of questions شابک: ۹۶۴-۵۶۷۶-۱۵-۰

پابلو نرودا

۷۳ شعر این مجموعه از 'پابلو نرودا' در قالب ۳۱۶ پرسش سروده شده که مضمون اصلی آنها مرگ و طبیعت و تولد دوباره است؛ برای نمونه: کجاست آن کودکی که من بودم / در من است هنوز یا رفته / آیا می‌داند که هرگز دوستش نداشتم / و می‌داند که هرگز دوستم نداشت / چرا این همه وقت گذراندم تا بزرگ شوم / فقط برای آن که از هم جدا شوم / وقتی کودکی‌ام مرد / چرا هر دو نمردم / و اگر روم دور افتاده است / چرا اسکلت منم می‌کند؟

ادبیات پرتغالی

چاپ اول

۴۱۹- دکان سیگار فروش. فرناندو پوسو؛ مترجم: حمید فرازنده. - اصفهان: نقش خورشید. - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. -

چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Selected poems

شابک: ۹۶۴-۶۹۴۱-۲۰-۶

فرناندو پوسو (۱۸۸۸ - ۱۹۳۵) شاعر پرتغالی است که در این کتاب، ترجمه‌ای از برخی سروده‌های وی فراهم آمده است. شعرهای 'پوسو' بر دو گونه دراماتیک و غنایی است که در عین حال، مضمون ترانه‌های وی با اندیشه‌های مدرن همراه شده است. در انتخاب کتاب، دو مقاله تحت عنوان 'صندوقچه پوسو / انیس باتور' و 'نام مستعار نام دیگر و مضل هویت / حمید فرازنده' درج گردیده است. بخش آغازین قطعه بلند 'دکان سیگار فروش' چنین است: من هیچ / ام / هرگز چیزی نخواهم شد / نمی‌توانم بخوام چیزی شوم. / با این همه، همه رویاهای جهان را در خود دارم. / پنجره‌های اتاقم / - اتاق یکی از میلیون‌ها نفری در جهان / که کسی چیزی از او نمی‌تواند / (مگر چه خواهند کرد وقتی بدانند؟) / - پنجره‌هایی که به سوی راز خیابانی باز می‌شود / که مردم پیوسته نادیده‌اش گرفته‌اند. / رو به خیابانی که از همه اندیشه‌هایم بیگانه است. /

۴۲۰- کیمیاگر.

پسانولو کوتیلو؛ مترجم: آرش حجازی؛ ویراستار: مهدی حریری. - تهران: کاروان. - ۲۸۸ ص. - رقی (گالینگور). - ۲۳۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۲۲۵۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

L'alchimiste

شابک: ۹۶۴-۷۰۳۳-۰۴-۴

۴۲۱- مکتوب.

پسانولو کوتیلو؛ مترجم: وحید بهلول؛ ویراستار: ارمان جزایری. - تهران: پیکان. - ۲۲۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ هشتم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Maktub

شابک: ۹۶۴-۳۲۸-۰۶۴-۰

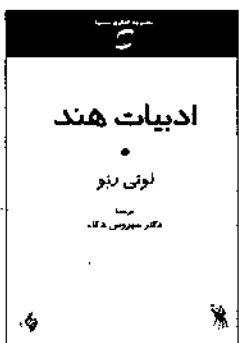
ادبیات زبانهای هند و اروپای شرقی

چاپ اول

۴۲۲- ادبیات هند.

لوتی رنو؛ مترجم: سیروس ذکاء. - تهران: فرزاد روز. - ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Les litteratures de l'inde شابک: ۹۶۴-۳۲۱-۰۴۱-۳

مؤلف فرانسوی کتاب، یکی از هند شناسان مطرح است که در این نوشتار، ادبیات هند را در چهار بخش تحقیق و بررسی نموده است. در بخش نخست کتاب، ادبیات سانسکریت، ابتدا با موضوعاتی از این دست معرفی می‌شود: 'ودا و حماسه'، 'براهمانا و اوپانیشادها'، 'سوتراها و متن‌های کمکی'، 'حماسه مهابهاراتا'، 'رامایانا' و 'پورانها و تنراها'. سپس شعر و دستور زبان سانسکریت، اشعار تغزلی، قصه‌ها، رمان و درام در زبان سانسکریت بررسی می‌گردد؛ آن گاه مباحثی درباره ادبیات فنی سانسکریت، نیز ادبیات بودایی و چینی فراهم می‌آید. ادبیات هندی - آریایی نو از دیگر مباحث این کتاب است که علاوه بر کلیاتی درباره هر دوره، زبان‌های هر دوره معرفی می‌شود. در این بخش‌ها همچنین ضمن بررسی آثار هر دوره نویسندگان مهم آن دوره شناسانده شده است.

چاپ اول

۴۲۳- پول و شیطان.

لی‌یفنیکالایوچ؛ مترجم:

رضا علیزاده. - تهران: روزنه. - ۲۷۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۴-۰۷۵-۹

این کتاب مشتمل بر دو داستان بلند از 'تولستوی' است که با مضمون اخلاقی نوشته شده‌اند. در داستان پول با عنوان اصلی 'کوبین ثقیل'، نویسنده ماجرای شرارتی را می‌بیند که با چهل مقداری سند بهادار روسیه تزاری به دست نوجوانی معصوم، آغاز می‌شود. در طول داستان، وقایع به گونه‌ای است که بدی از بدی می‌زاید تا آن جا که این چرخه با متحول شدن 'استپان' - قهرمان اصلی داستان که قاتل چندین تن است - درهم می‌شکند. در پی آن، چرخه نیکی آغاز می‌گردد و 'استپان' به قدیسی مسیحی تبدیل می‌شود و...

چاپ اول

۴۲۴- مهاجران.

اسلاومیر مروژک؛ مترجم: داریوش مودیپان. - تهران: قاپ. - ۱۳۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۵۵۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۵۴۷-۱۰-۹

مهاجران

اسلاومیر مروژک

مترجم:

داریوش مودیپان

ناشر:

قاپ

اسلاومیر مروژک (۱۹۳۰ -) طنزپرداز، داستان‌نویس و نمایشنامه نویسی لهستانی است که در این

نمایشنامه، زندگی مهاجران در سرزمین‌های دیگر و پدیده مهاجرت را باز می‌گوید؛ بدین ترتیب که مهاجران نه فقط تن خود که فرهنگ خویش را نیز جا به جا می‌کنند، فرهنگ می‌پذیرند و بر فرهنگ‌های دیگر تاثیر می‌گذارند. این نمایشنامه، نخستین شماره از مجموعه 'مهاجرت و نمایش' است.

۴۲۵- هلال ماه نو.

رابیندرانات تاگور؛ مترجم: محمد مهریار. - تهران: پردز. - ۱۷۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Crescent moon

شابک: ۹۶۴-۹۳۵۴۸-۰۰-۸

ادبیات زبانهای آفریقایی - آسیایی (حامی و سامی)

چاپ اول

۴۲۶- التله و صداها فی رحله الخطیب الشهیر المرحوم الشی مهدی الطریفی.

صالح طرفی. - قم: ذوی القربی. - ۴۰۲ ص. - وزیری (سلفون). - ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۷-۶۶-۳

در کتاب علاوه بر شرحی از زندگی 'شیخ مهدی طرفی' و درج اشعار او، چندین دیگر از شعرای شیعی خوزستان - همراه با نمونه‌ای از اشعار و تصویری از هر یک - به زبان عربی معرفی شده‌اند.

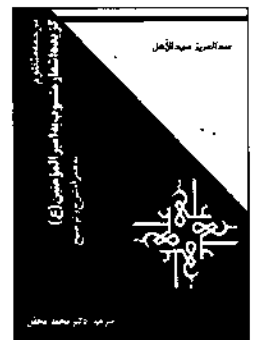
۴۲۷- برگزیده‌ای از متون و نثر عربی.

به‌اهتمام: محمد رادمنش. امیر سلمانی رحیمی. - مشهد: به نشر. - ۱۷۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۷۰۰۰

ریال - چاپ شانزدهم / ۲۰۰۰
نسخه
عنوان به لاتین:
A selection of the arabic
texts of poetry and prose
شابک: ۹۶۴-۵۱۲-۳۳۳-۷

چاپ اول

۴۲۸- ترجمه منظوم "گزیده اشعار منسوب به امیر المومنین (ع)" به همراه شرح و توضیح. عبدالعزیز سید اهل-عترجم: محمد محقق. - قم: کشف الظلماء - ۱۶۰ ص. - رفسی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۵۲۷-۱-۶

علی الجعری - شاعر شیعی - که به زبان عربی به نظم کشیده شده است. این اشعار در رثای پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت آن حضرت بوده، بخش اصلی آن به قیام کربلا (شامل نوحه‌ها و مرثیاتی امام حسین (ع) و خاندان وی) اختصاص دارد.

چاپ اول

۴۳۰- دیوان الاغارید فی المدح و الموالید. شاعر: جابر کاظمی. - قم: مکتبه الحیدریه. - ۲۰۰ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۹۰-۸۱-۱

این دیوان مشتمل بر اشعار مذهبی است که به زبان عربی به نظم کشیده شده است. اشعار کتاب در قالب قصیده، عمدتاً در فضایل، مناقب و مرثیاتی اهل بیت (ع) بوده به همراه چند مناجات و مولودی، به طبع رسیده است.

چاپ اول

۴۳۱- دیوان الحنین فی ذکر الطاهرین. ام‌مظفر آل‌شیرخاقلی. - قم: انوار الهدی. - ۴۳۲ ص. - وزیر (شمیز) - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

جزء پنجم از دیوان "الحنین" که در ذکر فضایل و مناقب اهل بیت (ع) به نظم درآمده مربوط به قیام کربلا و شهادت امام حسین (ع) است. این کتاب که متضمن نوحه‌ها و مرثیاتی مختلف است به زبان عربی - گویش بومی - به نظم کشیده شده است.

چاپ اول

۴۳۲- دیوان: القلب الحزین. ام‌محمد مومن. - قم: شریف الرضی. - ۱۷۲ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۴۷۴-۱۲-۱

اشعار کتاب به زبان عربی توصیفی است از قیام امام حسین (ع) که از حرکت آن حضرت از مدینه تا کربلا و نحوه شهادت ایشان و یارانش را شامل می‌شود؛ بدین ترتیب، سروده‌هایی در رثای امام حسین (ع) و مظلومیت آن حضرت در کتاب به نظم در می‌آید.

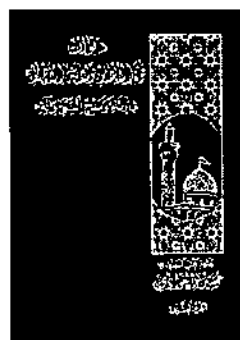
چاپ اول

۴۳۳- دیوان عربی ابی الطفیل الکتانی. شاعر: قیس عطار. - قم: دلیل ما. - ۱۲۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

۴۳۴- دیوان عربی عبدالرحمن بن حنبل الجمعی. شاعر: قیس عطار. - قم: دلیل ما. - ۹۲ ص. - وزیر (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

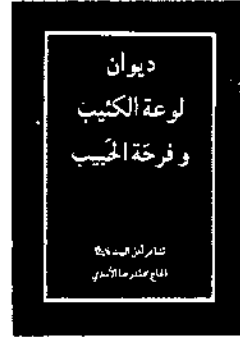
۴۳۵- دیوان قوه الابصار بولایه الاطهار (ع) فی رثاء و مدح النبی و آله (ص). حسین عواد. - قم: دارالتقدیر. - ۱۸۴ ص. - وزیر (شمیز) - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۱۶۵-۲۸-۵

اشعار مذهبی این کتاب، در مدح و رثای پیامبر (ص) و خاندان اوست که بخش اعظم آن، درباره واقعه کربلا، شهادت امام حسین (ع) و مصایب اهل بیت (ع) به نظم کشیده شده است.

چاپ اول

۴۳۶- دیوان لوعه الکتیب و فرحه الحبيب. شاعر: محمدرضا اسدی. - قم: مشرقین. - ۲۵۶ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۸۱-۲۲-۱

دیوان حاضر شامل نمونه‌هایی از

اشعار شیعی است که به زبان عربی به نظم کشیده شده است. این اشعار در ذکر مصایب اهل بیت (ع) است که در بخش انتهای مولودی‌هایی نیز فراهم می‌آید.

چاپ اول

۴۳۷- دیوان مفجع القلوب. حدثن. - قم: شریف الرضی. - ۱۷۲ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۷۴-۱۴-۸

کتاب شامل نوحه‌ها و مرثیه‌هایی است که به مناسبت ایام سوگواری محرم به زبان عربی به نظم درآمده است. گاه وقایع مربوط به قیام کربلا و حوادث تاریخی قبل از آن - حرکت امام حسین (ع) از مدینه و شهادت مسلم به عقیل - به نثر بازگو می‌شود.

چاپ اول

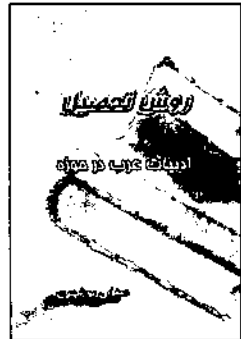
۴۳۸- دیوان نیران الغاضریه. شاعر: سیده دیلمیه. - قم: ثوی-القربی. - ۱۲۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۷-۷۳-۶

اشعار عربی این کتاب در مصایب اهل بیت (ع) به نظم کشیده شده است. بخش اعظم کتاب، نوحه‌ها و مرثیاتی مربوط به واقعه کربلاست.

۴۳۹- روش تحصیل ادبیات
عرب در حوزه.
غلامعلی صفایی - قم: واریان -
۲۰۰ ص. - رقمی (شمیز) - ۶۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۹۱۸-۱۶-۶

چاپ اول

در نوشتار حاضر نخست از ضرورت و اهمیت فراگیری ادبیات عرب در حوزه‌های علمی سخن به میان آمده، سپس کتاب‌ها و منابع درسی به منظور آموزش ادبیات عرب در دوره‌های مختلف تحصیلی معرفی شده است. مطلب بعدی کتاب درباره وظایف طلبه‌ها، اساتید و رهنمودهایی است در باب آموزش صحیح ادبیات عرب که در پی آن، این مباحث مطرح گردیده است: اقوال علماء در مورد ادبیات عرب، دوره تخصصی ادبیات عرب، کتاب‌های لغت پیرامون قرآن و حدیث، مبانی اجتهاد در علم نحو، دوره تخصصی بلاغت و مکتب‌های علم نحو.

چاپ اول

۴۴۰- شعر معاصر عرب.
محمدرضا شفیعی کدکنی. - تهران: سخن - ۲۵۶ ص. - رقمی (شمیز) - ۲۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۷۲-۰۰۴-۲

کتاب، ویرایش جدید شعر معاصر عرب نوشته دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی است. نویسنده اصل این کتاب را بیست و سه سال قبل با هدف شناسایی شعر معاصر عرب و با تکیه بر چهره‌های بد از جنگ جهانی دوم - فراهم آورده بود. ترجمه شعرهایی از هر یک از شاعران نیز ضمیمه این چاپ شده و در پایان متن عربی اشعار برای مقایسه آورده شده است. همچنین فصلی دیگر با عنوان «هماندی شعر نو فارسی و عربی» به کتاب افزوده شده که طی آن نویسنده خاطر نشان می‌کند: «تجولات ادبی در شعر هر دو زبان، یک پدیده طبیعی است و زاینده نیازمندی اجتماع و آشنایی با شعر و ادب فرهنگی. هر قدر شماع این آشنایی گسترش یابد، میدان این تازه‌جویی‌ها پهناورتر می‌شود...» سه فصل از کتاب، صورت ترجمه دارد که عبارت‌اند از: «دگرگونی‌های شعر معاصر عرب / مصطفی بدوی، ویژگی‌های شعر امروز عرب / نزار قبانی» و «مارا از شر این شعرها نجات دهید / محمود درویش» (نوشته اخیر نقدی است بر آنچه در قالب شعر مدرن و پست مدرن در شعر عرب، در ربع آخر قرن بیستم، روی داده است). در بخشی از کتاب (در یک نگاه کلی) می‌خوانیم: «بزرگترین ویژگی شعر ایشان [شاعران جوان پس از جنگ دوم جهانی] شاید در تمایزی باشد که در نوع تصویرها و زبان شعرشان به چشم می‌خورد و در رویتی که نسبت به جهان دارند اگرچه در نگاه نخستین، مسئله موسیقی شعر است که در کارهای ایشان جلب توجه می‌کند و به کلی رشته سنت هزار و چهار صد ساله را گسسته است، اما در عمق باید پذیرفت که در میان تجربه‌های ایشان، آنچه بیش از مسئله رها کردن عروض سنتی دارای کمال اهمیت است، مسئله زبان شعر و خلق فضای جدید و اسطوره‌های نو در شعر است. آنچه در کارهای «شیاب» و اقرار او در شعر عرب دیده می‌شود، هم به لحاظ زبان شعر و هم به لحاظ توجه به اسطوره‌ها در شعر، چیز تازه‌ای است که شعر عرب تا سال‌های پس از جنگ جهانی دوم از آن به کلی بی‌خبر بوده است. با این دگرگونی در قلمرو خلق اسطوره‌ها و ابداع تصاویری که به لحاظ روایا اجزای

تصویر و نیز مواد سازنده تصویر، به کلی با سنت تصویری شعر عرب مغایر است، شعر وارد مرحله تازه‌ای می‌شود...»

چاپ اول

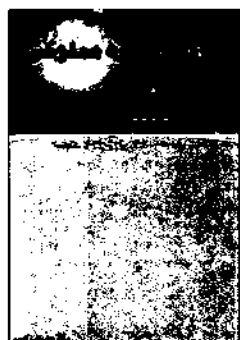
۴۴۱- الصرخه المرحومه فی رثاء النبی و العتره المظلومه.
شاعر: راضی مرهون. - قم: انوار الهدی - ۶۰۴ ص. - وزیری (سلفون) - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۲۳-۲۵-۷

بخش اصلی اشعار عربی این کتاب، مربوط به واقعه کربلا و یادگیری از شجاعت امام حسین (ع) و یاران اوست؛ نیز اشعاری در مدح و رثای آن حضرت و اهل بیت وی که افزون بر آن سروده‌هایی در منقبت و مکارم پیامبر اکرم (ص) و ائمه (ع) به طبع رسیده است. اشعار پایانی کتاب در وعظ و ارشاد به نظم کشیده شده است.

چاپ اول

۴۴۲- غزل در دوره مملوکی.
مجتبی کریمی. - تهران: زکات علم - ۱۲۴ ص. - رقمی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۷۵۳-۴۵-۰

در تاریخ ادبیات عرب، دوره مملوکی، دوره‌ای است که ممالیک یا غلامان، دولتی مستقل در مصر بنا کرده

سیطره خود را بر شام و مصر و حجاز گسترده. این واقعه چند سال قبل از حمله منول و سقوط عباسیان رخ داد. در این نوشتار نگارنده بر آن است علاوه بر تشریح جایگاه غزل در عصر مملوکی، مهمترین غزلسرایان این عصر را معرفی نماید. در فصل نخست کتاب تحت عنوان «سقوط عباسیان» به ممالیک و قدرت یافتن آنان، وضعیت نثر و شعر دوره مملوکی اشارتی می‌رود. آن گاه غزل در ادبیات عرب، با مروری بر عصر جاهلی، دوره صدراسلام و دوره عباسی جایگاه غزل و انواع آن بررسی می‌شود. در فصل سوم، پنج تن از غزلسرایان مهم عصر مملوکی معرفی می‌گردند که عبارت‌اند از: شرف‌الدین انصاری، شهاب‌الدین تلمیزی، الشیاب الفزریف، صفی‌الدین حلّی و ابن وردی.

۴۴۳- کتاب کوچک عشق و قزائگی.

جبران خلیل جبران مترجم: بهمن رحیمی، مسعود خالقی‌راد. - تهران: شادان - ۹۸ ص. - رقمی (شمیز) - ۹۸۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
The little book of life's wisdom
شابک: ۹۶۴-۷۲۵۹-۰۰۹-۳

چاپ اول

۴۴۴- لمحات عن الشعر و الشعراء.

عادل علوی. - قم: تبلیغ و ارشاد - ۱۲۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۱۵-۲۶-۵

در این کتاب، ویژگی شعر در دوره اسلامی، به ویژه شعر شیعی به زبان عربی به اختصار بررسی شده است. بحث آغازین کتاب، ترمیمی است از

شعر، نیز بررسی شعر و شعرا در قرآن کریم و سنت که در پی آن، بازتاب سیرت ائمه اطهار در شعر و دیگر مختصات شعر شیعی، تشریح می‌شود. کتاب با نمونه‌هایی چند از اشعار عربی و شواهد مختلف، فراهم آمده است.

ادبیات زبانهای اورال -

آلتایی، سیبریایی قدیم و ...
۸۲۲

چاپ اول

۴۴۵- انوار اهل بیت.
محمدعلی محبوبی حاجی‌آقا. - تهران: پیری - ۲۸۴ ص. - جیبی (گالینگور) - ۱۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۶۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۸۲-۸

چاپ اول

۴۴۶- انکیز تپه سنده دانیس.
شاعر: صمد ابراهیم‌پور. - تهران: زوفا - ۲۸ ص. - رقمی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول.
شابک: ۹۶۴-۷۲۲۹-۰۰۶-۲

سروده‌هایی با مضامین بومی و توصیف‌هایی از طبیعت، محتوای اصلی این مجموعه را تشکیل می‌دهد که به زبان ترکی به طبع رسیده است.

چاپ اول

۴۴۷- بهارستان یحیی.
عباسقلی یحیی. - تهران: پیری - ۲۸۸ ص. - جیبی (گالینگور) - ۲۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۷۹-۸

۴۴۸- پیام کلامی.
شاعر: ولی‌الله کلامی زنجانی. -

تهران: پیری - ۳۳۳ ص. - جیبی
(گالینگور) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۳۱۰۰ نسخه.

چاپ اول

شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۸۱-X

چاپ اول

۴۴۹- جلوه عاشورا: از کریم
تا مدینه.

شاعر: انور اردبیلی - اردبیل: فائزون،
- ۳۳۳ ص. - جلد دوم - جیبی
(گالینگور) - ۱۴۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۸۶۳-۲۰-۱

چاپ اول

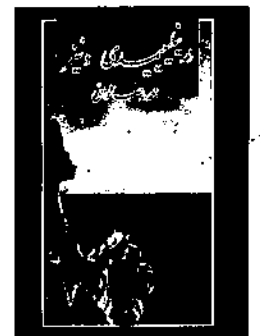
۴۵۰- جلوه عاشورا: از مدینه
تا کریم.

شاعر: قدیر جلیل زادگان - اردبیل:
فائزون - ۳۳۳ ص. - جلد اول -
جیبی (گالینگور) - ۱۴۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۸۶۳-۲۰-۱

چاپ اول

۴۵۱- درین لایسمدی دیزیر.
محمدرضا لولایی - تبریز: اقدار -
۱۲۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۲۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۶۹۹-۰۰-۹

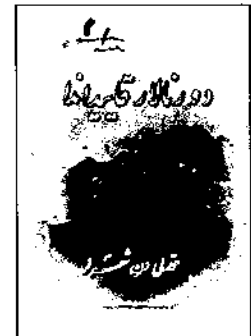
محمدرضا لولایی - در این دفتر،
اشعاری چند به زبان ترکی به نظم
کشیده که اغلب آنها حاوی توصیف
طبیعت و موضوعات عاشقانه بوده
عمدتاً جلوه‌هایی از مختصات بومی
در آن به چشم می‌خورد.

چاپ اول

۴۵۲- دورنایار قاییداندا.
اسماعیل محمدنانی - تبریز: زینب

(س) - ۱۸۰ ص. - رقصی (شمیز) -
۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۰۶۱-۰۸-۰۰

اشعار ترکی این مجموعه با مضامین
بومی، وطنی، اجتماعی، عاشقانه، در
قالیهای سنتی و نو به نظم کشیده
شده است.

۴۵۳- دیوان سیدعظیم
شیروانی.

شاعر: عظیم‌بن محمد شیروانی - به-
اهتمام: حسین فیض‌اللهی و حیدر -
تبریز: فخرآذر - ۲۵۶ ص. - وزیری
(گالینگور) - ۱۸۰۰۰ ریال - چاپ
دوم / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۱۳۶-۷-۳

چاپ اول

۴۵۴- سارا و خان چوپان:
آپاردی ستلر سارانی: عاشیق
داستانلاری.

حسین ساعی - تبریز: زرقلم - ۱۳۶
ص. - رقصی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال -
چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۹۵۳-۱۶-۶

سه داستان عاشقانه این مجموعه که
به شیوه روایت عاشیق‌های
آذربایجان - روایت نظم و نثر - به
زبان ترکی بازگو شده عبارتند از:
سارا و خان چوپان، قول محمود و
قربانی و پری خانم.

۴۵۵- سالار شهیدان.

چاپ اول

احمد ظهیرابزه زرخانی - تهران:
پیری - ۲۵۴ ص. - جیبی
(گالینگور) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۱۱۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۷۶-۳

چاپ اول

۴۵۶- سیه جامگان پیروز.
شاعر: اروجملی ناگری‌مشترودی -
اردبیل: فائزون - ۳۹۰ ص. - جلد

اول - جیبی (گالینگور) - ۱۶۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۸۶۳-۲۳-۸

چاپ اول

۴۵۷- عیسائین سون شامی.
کریم مشروطه‌چی - تهران: اندیشه

نو - ۱۲۴ ص. - رقصی (شمیز) -
۹۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۵۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۷۴۱-۳۸-X

سروده‌های این دفتر که به زبان
ترکی و در دو بخش خط فارسی و
خط لاتین تدوین گردیده، اقتباس و
روایتی است از شام آخر عیسی
مسیح که در آن اغلب موضوعات
اجتماعی به چشم می‌خورد.

چاپ اول

۴۵۸- فرهنگ عاشورا: در
مدایح و مراثی اهل بیت
عصمت و طهارت (ع).

شاعر: علی سعادتی‌زنجان - زنجان:
شهاب زنجان - ۳۰۰ ص. - جلد
اول - جیبی (گالینگور) - چاپ اول
/ ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۲۶۱۵-۱-۶

۴۵۹- قاچاق نمی: عاشیق
داستانلاری.

حسین ساعی - تبریز: زرقلم - ۱۲۸

ص. - رقصی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال -
چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۹۵۳-۱۷-۴

چاپ اول

در این مجموعه، سه داستان عاشقانه
به زبان ترکی - به شیوه نظم و نثر -
روایت می‌شود که عبارتند از: علی
و لیلی، بهرام و گل خندان و
سیدی و تنلی پری.

چاپ اول

۴۶۰- قارلی ساوالان.

داود اسمعیلی‌نوجه‌دهی - اردبیل:
داود اسمعیلی‌نوجه‌دهی - ۶۰ ص. -
رقصی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۶۰-۹۱۱۱-۱

سروده‌های این کتاب در دو بخش:
قارلی ساوالان و آیری قوشمالار
به زبان ترکی به چاپ رسیده است.
این سروده‌ها حاوی مضامین بومی،
توصیفی از طبیعت، زندگی و فرهنگ
مردم آذربایجان، نیز اشعاری با
موضوعات وطنی و ملی است.

۴۶۱- کتاب غم.

شاعر: حسین کریمی - تهران:
پیری - ۳۴۰ ص. - جیبی
(گالینگور) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ
چهارم / ۱۶۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۸۳-۶

۴۶۲- گلستان کریمی.

شاعر: حسین کریمی - تهران:
پیری - ۴۱۰ ص. - جیبی
(گالینگور) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ
سوم / ۱۱۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۲۱-۶

چاپ اول

۴۶۳- لیلی و مجنون.

محمدمهدی سلیمان فضولی -
بغداد: مقدمه: حمید آراسلی، نقاش:
م. عبدالله یف، تبریز: آسم - ۲۵۶
ص. - رقصی (شمیز) - ۳۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Layla va majnun
شابک: ۹۶۴-۹۲۵۱۳-۱-۶

در بخش آغازین کتاب، احوال و آثار
سراینده (فضولی) شاعر آذربایجان،
۱۳۹۸ - ۱۳۵۶ م) به زبان ترکی
بازگو می‌شود. در پی آن متن
منظومه ترکی «لیلی و مجنون» -
همراه با طرح‌ها و تصاویر رنگی - به
طبع می‌رسد.

چاپ اول

۴۶۴- من انل‌لرین شاعری یم
(شعر مجموعه‌سی).

شاعر: باباعلی جوانمرد - ارومیه:
ادیبان - ۱۶۰ ص. - رقصی (شمیز).
- ۹۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۰۵۱۱-۱۰-۷

اشعار این مجموعه به زبان ترکی
حاوی موضوعات متفرقه اجتماعی،
بومی، مذهبی و مانند آن است که در
قالیهای سنتی به نظم کشیده شده
است.

دری به دنیای دانش: مجموعه کتب آموزشی آرایه‌های ادبی (علوم انسانی)	۲۴	تصحیح شده محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی. ۱۴۱-۱۴۲	۱۴۱	افتد. زندگی مولوی	۱۲۶	فارسی (۱) و زبان فارسی (۱) شامل ۸۰۰ پرسش چهارگزینه‌ای ... ۳۰	عذاب وجدان ۴۱۵-۴۱۶
دریای شعلور: مجموعه شعر حاوی مناقب و مرثیاتی برگزیده علمدار کربلا حضرت عباس (ع)	۶۹	دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: به همراه شرح لغات دشوار ۱۴۰	۲۱۴	زنگوله تنبل	۲۱۴	سوالهای طبقه‌بندی شده ادبیات فارسی (۱) و زبان فارسی (۱) شامل ۸۰۰ پرسش چهارگزینه‌ای با پاسخ تشریحی ۳۱	عروض نوین فارسی ۲۲
درینیبمندی دینز	۴۵۱	دیوان در منصور (با ملحقات جدید) ۲۰۶	۲۱۵	زیباترین: مجموعه شعر زیگفرید	۳۰۳	سوزان یارن تازه عروس ۳۷۸	عروغ بی پایان ۳۲۱
دستکش قرمز	۳۹۸	دیوان سیدعظیم شیروانی ۴۵۳	۷۱	ساحل خاکستری: ازدواج و طلاق، دام اعتیاد و فرار از خانه: مجموعه داستان ۳۱۰	۳۷۸	سیب ۲۵۵	عروغ جوانی ۳۲۲
دستور زبان و آیین نگارش ۹	۹	دیوان عربی ابی الطفیل الکنانی ۳۳۳	۳۳۳	ساحل خاکیستری: ازدواج و طلاق، دام اعتیاد و فرار از خانه: مجموعه داستان ۳۱۰	۳۷۸	سیب ۲۵۵	غرور و تعصب ۳۸۸
دشمن پنجم (مجموعه چند داستان)	۳۹۹	دیوان عماد کرمانی ۱۴۳	۱۴۳	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	غریب مدینه: مجموعه شعر در مدایح و مرثیاتی کریم اهل بیت (ع) حضرت امام حسن مجتبی (ع) ۸۶
دفاع از گرگ: نمونه‌هایی از شعر امروز آلمان	۳۹۱	دیوان قوه الایصار بولایه الاطهار (ع) فی رثاء و مدح النبی و آله (ص) ۳۲۵	۳۲۵	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	غزل بانو: بانوی هزار پیراهن ادب پارسی ۱۱۳
دفتر پرسش‌ها	۴۱۸	دیوان لویه الکثیر و فرجه الحیب ۳۳۶	۳۳۶	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	غزلیات بیگل دهلوی ۱۵۲
دفترچه سوالات - المیاد ادبیات (سال دوم)	۲۷	دیوان مفتح القلوب ۳۳۷	۳۳۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	غوغای عاشقان ۸۷
دکان سیگارفروشی	۴۱۹	دیوان نیران القاضیه ۳۳۸	۳۳۸	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فارسی عمومی (درنامه دانشگاهی) ۴۰
دکتر نون زنی را بیشتر از مصدق دوست دارد	۳۰۰	دیوانی ظاهر به گ ۳۶۵	۳۶۵	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فاصله و داستان‌های دیگر ۳۸۰
دل به رویاهای سپار	۳۷۱	راز آینه: گزیده‌ای از شعر فارسی و عربی ۲۰۷	۲۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فایز ترانه‌سرایی جاوید ۱۵۵
دنیای خنده	۳۵۱	راز حافظ ۱۴۴	۱۴۴	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فخنامه‌ی کلات: نمایشنامه ۲۵۶
دو انزوانه بومنان	۲۶۴	راز مرد گوشه‌گیر ۴۱۳	۴۱۳	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فراتاش ۳۵۹
دوباره از همان خیابان‌ها: داستانهای کوتاه	۳۰۱	راهنمای پژوهش و اصول علمی مقاله‌نویسی ۱۰	۱۰	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فراز و نشیب زندگی بدکاران ۴۰۹
دوبیتی‌های راز دل	۲۶۳	راهنمای کامل فارسی عمومی دانشگاه پیام نور همراه با آزمونهای چهارگزینه‌ای ۲۸	۲۸	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فرهنگ عاشورا: در مدایح و مرثیاتی اهلیت عصمت و طهارت (ع) ۴۵۸
دو پلاک	۳۰۲	راهنمای نگارش و ویرایش: با تجدیدنظر کلی ۱۱	۱۱	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فن خطابه ۱۳
دوچرخه سبز	۳۰۳	رعنه (رعنات) قصه‌ای بومی از گیلان ۳۰۵	۳۰۵	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	فنون و صنایع ادبی ۲۵
دوزنار قایق‌انداز	۴۵۲	رقص قاصدکها ۳۰۶	۳۰۶	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	قاجاق نبی: عاشیق داستانلاری ۴۵۹
دو تیت	۳۰۴	رنگ رویاهای من ۲۰۸	۲۰۸	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	قارلی ساولان ۳۶۰
دیگه طاق‌نلارم	۲۰۴	روایت مهر ۳۵۶	۳۵۶	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	قلقه عاشقان مجموعه اشعار شامل: نوحه، مرثیه و ذکر مصائب سالار شهیدان اباعبدالله الحسین (ع) ۸۸
دیوان اشعار پروین اعتصامی ۱۵۴	۱۵۴	روایتی دیگر از داستان دلپس ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	قدمی ماند به صبح، یک ستاره باقی است ... ۲۲۸
دیوان اشعار و نوحه‌های شاکریزی	۲۰۵	محتاله و مکر زنان ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	قرار ملاقات با سرنوشت ۳۲۳
دیوان الاغارید فی المدح و الموالید	۳۳۰	روزنامه سقفی هشاکردی ۳۵۲	۳۵۲	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	قبر ... تا قیامت ۳۲۹
دیوان النحنین فی ذکر الطاهرین	۴۳۱	روزهای نیلوفر ۲۰۹	۲۰۹	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کاتوره ۳۲۴
دیوان: القلب الحزین	۴۳۲	روشنایی زمین: توطئه در ماه روی خط مرز جیغ می‌کشم: مجموعه شعر ۲۱۰	۲۱۰	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کاخ آینه ۲۳۰
دیوان تاتارال: نمایشنامه	۲۵۴	روایتی دیگر از داستان دلپس ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کارنامه چهل ساله: گزیده نوشته‌ها در زمینه اجتماع و فرهنگ از سال ۱۳۳۷ تا سال ۱۳۷۷ ... ۳۳۸
دیوان حافظ خوش کلام: بر اساس نسخه قزوینی و غنی	۱۲۱	روایتی دیگر از داستان دلپس ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کاروان عشق ۸۹
دیوان حافظ شیرازی: از روی نسخه تصحیح شده علامه محمد قزوینی با ترجمه احوال ...	۱۲۹	روایتی دیگر از داستان دلپس ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کاروان نور: مجموعه شعر مرثیه از مدینه تا مدینه ۹۰
دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی	۱۳۴-۱۳۳	روایتی دیگر از داستان دلپس ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کتاب نهایی ۳۶۰-۳۶۱
دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: از روی نسخه تصحیح شده علامه محمد قزوینی با ترجمه احوال ...	۱۲۹	روایتی دیگر از داستان دلپس ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کتاب رویش درخت ۲۳۱
دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: از روی نسخه دکتر قاسم غنی و علامه قزوینی	۱۲۷	روایتی دیگر از داستان دلپس ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کتاب غم ۴۶۱
دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: با مقابله نسخه	۱۳۸	روایتی دیگر از داستان دلپس ۳۰۷	۳۰۷	سازا و خان چوبیان: آبیاردی سنلار سارانی: عاشیق داستانلاری ۴۵۳	۳۷۸	سیب ۲۵۵	کتاب کوچک عشق و فرزانی ۴۴۳

۳۳۸	اسلامی‌نوشن، محمدعلی	یادنامه مفاخر کرمان (۲): شمس	از شاعر، جهانگرد، و فیلسوف ایرانی	مجموعه شعر بهشت آرزو: در مناقب	قتل و خودکشی پسران و دختران
۳۶۰	اسمعیلی‌نوجه‌دهی، داود	بردسیری به انضمام مصباح الارواح	۱۱۸	و مراثی اهل بیت عصمت و طهارت	۳۲۶
۳۸۱	اشراق، پرتو	۱۲۹	ناله‌های سوخته (فصلنامه عاشورایی)	(علیه‌السلام) و شامل غزلیات و ...	۳۲۷
۱۳۹	اشرفی، مصطفی	یک اربین شهادت: چهل غننامه	نوحه‌های محرم و صفر سال ۱۳۸۰	۹۶	کیمیای
۱۱۰	اشعری، عبدالحسین	عاشورایی مقتل، مرثیه و نوحه ۱۱۲	۱۰۰	مجموعه شعر، سرود، مرثیه، نوحه:	گرگ‌ها باز می‌گردند (بهترین
۳۴۴	اعتدالی، شاهرخ	یک جرعه شیون ۱۵۰	۱۴۷	انوار زهرا (س)	داستان‌های کوتاه آلمانی)
۱۲۳	افتخار، مهدی	یورت ۳۳۲	نام‌نگاری به زبان انگلیسی برای	مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش	گریز
۳۸۵	افتخار، مهدی		دانشجویان ایرانی ۱۴	ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی ۱ و ۲	گزیده‌هایی از: متون ادب پارسی بر
۲۲۹	افشاری، لیلی		نامه‌هایی که پاره کردم ۲۳۳	۳۵	اساس مباحث تمییز شده از طرف
۳۳	اکبری‌شندرمای، فریدون	نمایه پدیدآور	نحوای نور ۲۳۳	مجموعه طبقه‌بندی شده زبان و	ستاد انقلاب فرهنگی
۲۹۱	الهامبخش، محمود	Bailey, Edward P. 21	نخل میثم: مجموعه اشعار ۱۰۱	ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی (۲ و ۱)	گزینه ادب فارسی: برای دانشجویان
۲۰۵	الهی‌قشعی، مهدی	Brown, Gillian 18	نرم‌واران ۳۶۶	(مشترک کلیه رشته‌ها) ... ۳۶	دانشگاهها
۱۰۲	الیانی، میترا	Oliyaieniya, Helen 22	نسیم ادب: مجموعه اشعار عرفانی و	مجموعه طبقه‌بندی شده ادبیات	گلبرگهای شقایق 'در مدح و مرثیه
۳۳۰	امیرخانی، غلامحسین	Perrine, Laurence 19	چکامه‌های ادبی ۲۳۵	فارسی (۳) و زبان فارسی (۳) شامل	اهل بیت (ع)
۱۳۹	امیری، مهدی	Powell, Philip A 21	نغمه بلبلان عجم ۱۰۲	۹۰۰ پرسش چهارگزینه‌ای از مولف	گلچین احمدی: منابع و مراثی ائمه
۵۳	امین‌پور، قیصر	Rahnema, Touradj 343	نغمه حسینی ۱۰۳	با پاسخ ... ۲۷	اطهار (ع) به ضمیمه سوگنامه محرم
۱۶۱	امین‌شیرازی، احمد	Rezaei, Abbas Ali 22	نغمه‌های تنهایی ۲۴۶	مجموعه مقالات همایش بزرگداشت	۹۲-۹۳
۲	امینی‌شهرستانی، غلامعلی	Roberts, Gwyneth 383	نغمه‌های ولایت ۲۱ ماه ذیحجه ۱۰۴	ملایمانلی راجی کرمانی ۱۵۳	گلزار زاله: دومین دیوان اشعار
۹۵-۶۲	انتخابی، حشمت‌الله	Thornley, G.C 383	نغمه‌های ولایت ۲۲ ۱۰۵	مجموعه‌ی طبقه‌بندی شده آموزش	گلزار مولوی
۱۱۲	اندروزی، اصغر	Yule, George 18	نغمه‌های ولایت ۲۳ ۱۰۶	زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی	گلستان سعدی
۳۸۹	انصاری‌راد، محمد	۱۶۸	نغمه‌های ولایت ۲ ۱۰۶	(۱ و ۲) شامل: بیش از ۲۰۰۰۰ ... ۳۸	گلستان کریمی
۱۳	انصاریان، مهناز	۳۶۳	نغمه‌های ولایت ۳ و ۴ دهه دوم و	مجموعه‌ی طبقه‌بندی شده ادبیات	گلستان ولایت: در مدایح و مراثی
۳۳۹	انوار، محمود	۲۸۱	سوم محرم و ماه صفر ۱۰۷	جامع انسانی: آموزش ادبیات فارسی	ائمه معصومین (ع) و فصلنامه
۶۰	اورول، جورج	۱۵	نگاهی به شعر شاملو ۲۳۸	۱ و ۲ پیش‌دانشگاهی انسانی ۳۹	عاشورایی به ضمیمه گلپهای
۳۸۵	اوستین، جین	۲۸۷	نماز در شاهنامه فردوسی شامل: ۱۱۵	محبوب دل‌ها ۹۸	رنکارنگ
۳۸۸	اهل، عبدالمزین	۲۵۱	نمایشنامه آندرانیک ۲۶۰	محبوبه یکتا ۹۹	گناه تازه (از سرودهای ۱۳۷۸ -
۳۲۸	ایبسن، هنریک	۲۰۱	نمایشنامه تولد یونی هنگام که گریه ۲۶۰	مردی از قبیله آفتاب ۲۳۸	۱۳۷۳)
۱۳۴-۱۳۳-۱۳۲	ایزدی، رضا	۴۰۳	نمایشنامه تولد یونی هنگام که گریه ۲۶۰	مردی که اسیر عشق بود ۳۳۲	گنجینه تست‌های طلایی ادبیات
۲۴	ایزدی، فاطمه	۲۶۷	می‌دهد ساز ۲۶۱	مرگ ویشنو ۳۸۱	فارسی سال سوم دبیرستان ۲۲
۳۳۷	ایزدی، وحیدالله	۶۰	نمی از دریا: چهل حدیث و چهارصد ۲۶۱	مرهم مهتاب ۳۳۹	گنجینه مداحی ۹۵
۳۱	ایمانی، علی	۳۳۱	رباعی در فضایل حضرت مولی ۲۶۱	مسافر / ما هیچ، ما نگاه ۲۴۰	لمحات عن الشعر و الشعراء ۴۴۴
۳۷۶	ایوبی، محمد	۲۸۲	الموحیدین امیرالمومنین علی ابن ۵۴	مسافر عاشق ۲۴۱	لی خانم: یک شعر بلند ۲۳۶
۱۱۶	باباظاهر	۳۶۶	ایطالاب ۵۴	مشک و بیدمشک: مجموعه قصه- ۳۳۳	لیلا ۳۳۹
۱۶۳	باقرزاده، محسن	۱۱۵	نوی نینوا ۱۰۸	هایی از دوران دفاع مقدس ۳۳۳	لیلی و مجنون ۴۶۳
۷۶-۷۵-۷۱	باقری، حسن	۳۴۶	نوی نینوا: مجموعه اشعار و نوحه‌ها ۱۰۸	معجزه عشق ۳۳۴	مادامالز کتی و چند داستان دیگر ۳۳۰
۴۰۴	باقری، عباس	۱۸۱	(سینه‌زنی و زنجیرزنی ماه محرم) ۱۰۹	مهر که جمال ۳۴۶	ماسه و کف ۳۳۲
۳۹۰-۳۸۴	بالارد، جیمز گراهام	۳۳۹	نیروی امید ۴۱۱	مفرد مذکر غایب ۲۵۹	ماندانا (نامه پنجره) ۳۳۱
۷۹	باشکی، مهدی	۱۱۷	نیروی هوایی ۳۳۹	مکتوب ۳۲۱	ما همه سهمی از زمین هستیم ۴۶۵
۱۹۴	بختیاری‌اصل، رضا	۴۰۶	نیزه‌داران ۳۴۰	ملاقات ایثار ۳۳۵	ماهی طلایی ۴۱۰
۱۱۸	بدرمای، فریدون	۲۸۷	و ربط دارد هر چیزی به همه چیز ۳۴۰	من او ندارم (مجموعه شعر) ۲۴۲	مثنوی معنوی (از روی نسخه ۶۷۷ ه. ق.) ۱۲۸
۳۸۹	برائت، سو	۱۷۴-۱۶۶	۲۴۹	من اتل‌لرین شاعری‌یم (شعر مجموعه‌ی) ۴۶۴	مثنویهای عماد کرمانی ۱۲۵
۳۷۲-۳۷۱-۱۲	براتی، عبدالملی	۱۱۳	وسوسه‌های خانه مادر بزرگ ۳۴۱	من و سایه‌ام (آموزش زیستن با اماسه) ۳۸۹	مجمعی کردند مرغان جهان ۲۵۷
۲۹۰	برزانی، جواد	۲۰۶	هزاران نکته تربیتی برای جوانان ۱۵	من و هدایت جستارهایی در آسیب- ۳۸۹	مجموعه سوالات کنکورهای
۳۶	برزگر، احسان	۹۳-۹۲	۷۲ مجلس در عزای مظلوم ۱۱۰	شناسی و شاخصه‌های بارز آثار هدایت ۳۳۶	کاردانی به کارشناسی ادبیات فارسی
۱۳۹	برونسمید، جواد	۱۵۴	هلال غم: همراه با نوار سبک ۱۱۱	منطقه مصیبت‌زده شهر ۳۹۰	شامل کنکورهای آزاد و سراسری ... ۳۳
۱۲۵	برهانی، محمد	۷۰	هلال ماه نو ۴۲۵	منطقه گلشن راز ۱۴۶	مجموعه سؤالیهای کارشناسی ارشد
۱۸۵	بزرگی، بهناز	۷۰	همسران خوب ۲۸۲	موج در موج ۱۲۱	(ادبیات فارسی) ۱۳۷۷ - ۱۳۸۰
۳۷۷	بشردوست، ننا	۴۱۴	همسفر ۲۵۰	مهاجران ۲۴۴	(ویژه دانشگاه آزاد و آموزش عالی) ۳۳
۴۰۲-۳۰۱	بکت، ساموئل	۴۴۹	هنر سخنرانی: مهارتهای عملی فن ۱۶	مهربان: داستانهای کوتاه از عشق - ۳۳۷	مجموعه سه نمایشنامه: در محاکمه
۳۶۳	بل، هاینریش	۲۵۴	بیان در قالب نظریه‌های کلاسیک و معاصر ۱۶	دوستی و کرامت انسانی (عشق دوجانبه) ۳۳۷	یک مجرم، انتحاری دیگر، در انتهای
۳۳۷	بلخاری، حسن	۲۳۴	هنر نوشتن و مهارتهای مقاله‌نویسی ۱۷	نار دانا ۳۳۸	شب
۱۲۴	بلخاری‌قمی، حسن	۲۹۷	هیچ یک از آنها باز نمی‌گردد ۴۱۷	ناصر خسرو، لعل بدخشان: تصویری	مجموعه شعر از نسل پرتوها ۳۳۷
۳۸۸	بنائی، هادی	۴۳۶			
۳۳۶	بندر، هانس	۱۲۱			
۳۷۷	بنیامین، والتر	۴۰۷			

بول، هاینریش	۳۹۲	۱۳۵-۱۳۶-۱۳۷	راجی کرمانی، بمانعلی	۱۵۱	سوتاک، سوزان	۳۹۷	عبدالله یف، م.	۳۶۳
بویستون، هاندر	۳۷۸	محسن ۶۵-۷۷-۸۱	رادفر، ابوالقاسم	۱۴۷	سهرابخانی مقدم، ژاله	۲۳۴	عبدالمعلی تویر کانی	۱۳۲-۱۳۳
بهار، محمدتقی	۳۵۳	۸۶-۹۰	رادمنش، محمد	۴۲۷	سیاتله، رئیس قبیله نوایش	۴۶۵		۱۳۴
بهبهانی، سیمین	۱۶۶	۳۹۵-۴۰۵	رب-گری، به، آن	۴۰۷	شاملو، سیده	۲۹۸	عبدی فرد، حمید	۳۳۹
بهادرند، اکبر	۱۵۰-۱۵۲-۳۵۴	۴۲۰	ربانی، جعفر	۵	شاهانی، خسرو	۲۵۰	عثمان یاشای جاف، طاهره کی	۳۶۵
بهادرند، محمدمهدی	۶۷	۴۳۷	رجایی، غلامعلی	۸۰	شاهمیرزایی، حمیدرضا	۵۷	عرب اسدی، امیلیا	۲۵۶
بهرامی، علی اصغر	۳۷۹-۳۸۴-۳۹۰	۳۳۰	رجانی، ناهید	۳۳۷	شستر، محمود بن عبدالکریم	۱۴۶	عزیزی، حسن	۲۸
بهروز کیا، کمال	۳۹۶	۴۲۰	رجب زاده، شهرام	۱۱۶	شجاعی، مریم	۱۹۱	عزیزی بدریانی، زیلا	۳۳۲
بهزادی اندوهجری، حسین	۱۳۱	۳۰۲-۳۳۵-۳۴۰	رجبی، پرویز	۱۶۳	شجاعی، مهدی	۲۵۷	عسکری زاده، اکبر	۲۳۰
بهلول، وحید	۴۲۱	۳۵۲	رحمتی، معصومه	۲۵۷-۲۷۳	شریف زاده، منصوره	۳۴۴	عطایشتیان، فاطمه	۳۲۱
بهمنی، پناه	۳۴	۳۰۴	رحیمی، بهمن	۴۴۳	شریفی، محمود	۱۰۰-۲۳۷	عطار، قیس	۴۳۳-۴۳۴
بیانگرد جوان، عادل	۱۸۲	۶۷	رحیمی، علی	۱۹۲	شهبانی، صمد ۱۵۸-۱۵۹-۱۶۰-۱۶۹		عطاردردستانی، محسن	۶۱
بیات، طاهره	۳۷۱	۱۸۷	رحیمی، فهیمه	۳۳۱	شفیع زاده، میثاق	۲۲۸	عطارتزاد، محمدتقی	۲۴۵
بیدل دهلوی، عبدالقادر بن عبدالخالق	۱۵۲	۲۳	رحیمیان، شهرام	۳۰۰	شفیعی کدکنی، محمدنیر ۱۱۹-۳۴۰		عظیمی، نازی	۴۱۸
بیضی، بهرام	۲۵۶	۸۸	رحیمیان، کاوه	۳۷۶	شفیعی نیک، اصغر	۲۹۹-۳۱۶	عظیمی، اکرم	۳۲۰
بیطرف، آزاده	۳۷۸	۱۰۱	رستگار، اصغر	۴۰۲	شکرانه، اسدالله	۲۶۶	علمدارنیاکی، اسماعیل	۶
پارسی، سهراب	۴۱۴	۳۱۲	رسول زاده، جعفر	۵۸-۷۵-۷۶-۹۷	شکری، حسن	۲۵۱	علوی، طاهره	۳۰۹
پدیدار، فائزه	۱۰۲	۶۰	رضا زاده خسرویه، رزاق الله	۱۱۲-۱۶۲	شکیبافر، پناه	۴۲	علوی، عادل	۳۳۳
پروین روح، شهلا	۳۱۹	۴۱	رضایی منش، یاسر	۲۰۴-۲۸۶	شلدون، سیدنی	۳۷۵-۳۷۶	علی ابن محمود عماد فقیه	۱۴۵
پرهیزی، عبدالخالق	۲۳	۵۶	رضایان، شمس	۳۱۰-۳۳۶	شوتز، سوزان پولیس ۱۲-۳۷۱-۳۷۲		علی پور، منوچهر	۲۶۷
پسوا، فرناندو	۴۱۹	۱۱۲	رفیعی، علی محمد	۱۳۶	شهاب، محمدعلی ۱۰۴-۱۰۵-۱۰۶		علیجان، موسی	۲۵۵
پلنگ پوش، منیژه	۸۷-۳۹	۲۳۲-۱۸۶-۱۸۰	زنو، لوی	۴۲۲	شهیدی، پرویز	۴۰۹	علیزاده، بابا طاهر	۱۶
پورافکر، پروانه	۳۰۶	۲۴۳	روزیبیکر، حسن	۲۵-۲۸	شهلاهی، شراره	۳۷۵	علیزاده، رضا	۴۲۳
په نشیو، عبدالله	۳۶۴	۴۶۵	رهمن، تورج	۳۹۱	شیرازی، رضا	۱۴۴	عماد فقیه، علی بن محمود	۱۴۳
تاگور، راینرانات	۴۲۵	۲۰۷	ریکا، یان	۱۳۱-۱۳۲	شیروانی، عظیم بن محمد	۴۵۳	عنبرستانی، سید	۳۹
ترابی، ضیاء الدین	۲۱۷	۳	رئیس زاده، شهیندخت	۳۸۳	شیری، فریاد	۳۶۷	عوادی، حسین	۲۳۵
ترابی، منوچهر	۱۲۶	۴۴۳	زارع، افسانه	۲۷۸	صابر رضایی، علی	۲۵۸	غفاری، حسین	۳۳۳
تروایا، هانری	۲۰۸	۲۷۴	زارع کاریزی، سعادته	۳۹-۴۰-۴۱	صاحب دیوانی، سهند	۳۷۰	غفور زاده، محمدجواد	۷۲
توقی، کرامت الله	۲۲۱	۱۸۳-۲۸۵-۳۱۳	زارعی، عبدالله	۱۳۰	صاحبکار، ذبیح الله	۷۲-۱۶۷	غنی، قاسم	۱۴۰
توقی، مسعود	۱۳۵	۳۳۹	زاهدی، عباس	۲۴۰	صالحی، علی	۱۹۰	غیاثی کرمانی، محمدرضا	۱۰۳
توکلی، بهروز	۳۳۸	۲۱۵	زاهدی، عباس	۳۶۰-۳۶۱	صنارت، امیده	۱۶۶-۱۷۳	فتح الله	۲۶۵
تولستوی، لی یف نیکالایوویچ	۴۳۳	۴۰۶	زائری، محمدرضا	۱۲۰	صلارار، روزبه	۱۷۵	فتوحی، محمود	۴۰
تولی، مجید	۴۰۸	۳۷۳	زرین کوب، عبدالحسین	۲۵۰-۲۵۱	صدیقی خویذکی، رضا	۲۰۵	فرزاده، حمید	۳۶۷-۳۶۹
جامعی، نسترن	۳۸۸	۲۵۶	زنجانی، علی	۹-۲۵-۴۶	صرفی، محمدرضا	۱۴۵	فرخزاد، پوران	۳۳۲
جبران، جبران خلیل	۳۴۳	۱۰۹	زنگویی، عبدالمجید	۱۵۵	صفایی، غلامعلی	۴۳۹	فرخزاد فروغ	۱۷۴-۱۸۳
جزایری، ارمنان	۳۳۱	۲۱۸	زیرودو، زان	۴۰۳	صفری، داود	۲۵۲	فردوسی، ابوالقاسم	۱۱۴
جزینی، محمدجواد	۸	۲۱۸	ساده، حمزه	۱۶	صفدی، مریم	۲۹۵	فرزان، ناصر	۲۸۲
جعفری، ریحانه	۴	۷۸	سازگار، غلامرضا	۵۵-۱۰۱	صوفی نژاد سیوری، مسعود	۳۰۵	فرزانه، بهمن ۴۱۲-۴۱۳-۴۱۵-۴۱۶	
جعفری، مصطفی	۹۶	۱۰۸-۹۹-۹۸	ساعی، حسین	۴۵۴-۴۵۵	طالبانی، یحیی	۱۴۳-۱۵۱-۱۵۲	فرزانه، مصطفی	۲۶۴
جلیل زادگان، قدیر	۳۵۰	۱۰۸-۹۹-۹۸	سام، ژاله	۲۵۰	طالقانی، عبدالمجید	۱۴۹	فرمایش، نصرالله	۳۵۸
جلیلی، محمود	۷	۲۸۴	سپهری، سهراب	۲۴۰	طاهری، رکسانا	۳۱۱	فرور، محمدعلی	۸۹
جمال زاده، محمدعلی	۲۸۰	۱۵	سجادی، ضیاء الدین	۱۴۸	طایفه، شجاع الدین	۳۳۸	فضولی پندادی، محمد بن سلیمان	۴۶۳
جمری، عطیه	۴۲۹	۴۱۶-۴۱۵-۴۱۲	سجادی، امیرحسین	۲۱۹-۲۲۵-۲۲۶	طایفی، شیرزاد	۳۴	فمال عراقی نژاد، حسین	۴۴
جندقی، محسن	۲۸۹	۴۱۷	سراج، شهرام	۲۳۷	طباطبایی، ابوالفضل	۲۸۹	فقیهی، الهام	۳۹۸
جوانمرد، بابا علی	۴۶۴	۲۱۳	سرفراز، اردلان	۱۶۵	طباطبایی، ثریا (والا جم)	۳۱۵	فکری نژاد، علی	۱۷۵
جولانی، آزاده	۳۳۳-۲۶۲	۴۱۳	سرکای آرائی، علی اصغر	۱۱۱	طباطبایی نژاد، جمال	۳۶	فلاحی، کیومرث	۵۳
جهانگرد، فاطمه	۲۳۰	۳۲	سعادت، محمد مهدی	۳۴۶	طبری، احسان	۱۷۶	فلکی، محمود	۳۲۸
جهانگیریان، عباس	۲۶۱	۴۰۹	سعدتی زنجانی، علی	۴۵۸	طرقی، صالح	۴۲۶	فولادی، علیرضا	۵۶
چالنگی، هوشنگ	۲۱۴	۲۹۳	سعدی، مصلح بن عبدالله	۱۲۲-۳۵۴	طوسی، بهرام	۱۰-۱۷	فولادی قمی، حسین	۹۴
چرچیل، کاریل	۳۸۶	۲۸۰	سلطانی، داریوش	۴۸	طیاری، محمود	۲۵۲	فیضی اللهی وحید، حسین	۴۵۳
چوبینه، ناتالی	۳۹۲-۳۹۹	۴۵	سلمان، رحیمی، امیر	۴۳۷	طیعی، ناهید	۲۰۸	قادر، بهزاد	۳۸۶
حاج جعفری، محمود	۲۲۲	۴۳۸	سن زان، پرس	۴۰۰	ظفر ابراز درغانی، احد	۴۵۵	قاسم زاده، محمد	۲۳۳
حاج سید جواد، فثانه	۲۷۲	۴۵۶	سوری، مانیل	۳۸۱	عابدینی فرد، مصطفی	۴۰۱	قاسمی، مجید	۷۳-۷۴
حاج صدیقی، حسن	۲۴	۴۲۲			عالی پور، شاداب	۲۱۱	قاضی سید، پرویز	۲۹۹-۳۱۶-۳۳۳
حافظ، شمس الدین محمد	۱۳۱-۱۳۲	۱۴			عباسی، حبیب الله	۴۰	قلمی، پروین	۴

قدرتی، نسترن	۶۶	محبی‌نژاد، غلامعلی	۱۳۱	نادری، ماشاءالله	۳۶۳	آشنا: تهران	۱۶۸-۲۹۰	تبلیغ و ارشاد: قم	۴۴۴
قدیرمحسنی، مهدی	۱۳۴	محتشم، علی‌بن‌احمد	۱۵۰-۱۲۹	ناصر، محمدمهدی	۱۱	آشوری: تهران	۳۲۱	تجربه: تهران	۴۰۳
قدیمی‌نوران، مه‌ری	۳۹۳	محدثی، جواد	۱۷۲-۱۷۱	نامنی، محمود	۱۲۶	آشیانه کتاب: تهران	۵۹-۲۷۹-۴۱۰	تخت جمشید: شیراز	۶۳-۲۳۱
قرخلر، احمد	۵۰	محقق، محمد	۴۲۸	نجدی، بیژن	۲۰۱-۲۹۲	آصف: فرخ‌شهر	۱۲۷-۲۷۳	تکامل: تهران	۲۳۹
قریب، عبدالعظیم	۲۵۴	محقق، مهدی	۱۴۸	نجفی، فریده	۲۷۰	آفتاب اندیشه: اصفهان	۲۶۱	نوس: تهران	۱۶۲-۲۵۰-۲۵۳
قزوینی، محمد	۱۴۰	محمدپور، غلام	۲۹۶	نرود، بابو	۴۱۸	آفرینش: تهران	۲۳۴	تیرگان: تهران	۵۱-۵۲
قنبری، هوشنگ	۳۶۹	محمدناتی، اسماعیل	۲۵۲	نصیری‌پور، غلامحسین	۲۲۶	آگاه: تهران	۱۱۹-۳۱۹-۴۱۲	تیمورزاده، طبیب: تهران	۲۰۲
قنوتی، مریم	۱۳	محمدعلی، محمد	۲۱۰	نظری، فردین	۲۲۶-۲۰۳	آیات: اهواز	۳۲۲	ثالث: تهران	۱۸۲-۱۹۹-۲۲۳
قهرمانی، ابوالفتح	۳۲۲	مدبری، محمود	۱۵۱-۱۳۳	نظری، مهدیه	۲۲۵	آیندگان هزار نکته: تهران	۳۲	جزیل: تهران	۱۲۵
کارنگی، ذیل	۴-۳	مدرس‌صادقی، جعفر	۲۲۵-۳۱۸	نظری‌منفرد، علی	۱۳	اثلدار: تبریز	۴۵۱	جلیل: مشهد	۴۹-۸۷-۱۸۱
کارور، ریموند	۲۸۰	مرادی، بهرام	۲۸۸	نظری، فواد	۱۹۹	ابن سینا: تهران	۵۰	جمال: قم	۵۷
کاررونی، جعفر	۲۵۹-۲۳۴	مردنی، زرگری	۴۱	نقیب‌الممالک، محمدعلی	۲۶۲	اختران: تهران	۲۸۸	چنگل: اصفهان	۳۳
کانظمی، چابز	۳۳۰	مروژک، اسلاومیر	۴۲۴	نگهبان، حمیدرضا	۷۲	ادیان: ارومیه	۱۵-۲۵۸-۳۳۳-۲۶۴	جوانبخت: کردستان	۲۶۸
کانظمی، داریوش	۱۴۵-۱۲۹	مرهون، راضی	۴۴۱	نورافروز، کیان‌دخت	۳۲۷	اردیبهشت: تهران	۳	جوانه رشد: تهران	۳۹۰
کاکایی، دهکردی، رضا	۱۳۳-۱۳۳	مزدایور، کتایون	۲۰۷	نورحمتان، نسرين	۳۲۳	اسمر: تبریز	۴۶۳	جوهری: تهران	۶
	۱۳۳	مستان، حمید	۲۶۵	نوری‌زاد، محمدحسین	۱۹۳	اشاره: تهران	۲۶۹	جهاد دانشگاهی (دانشگاه اصفهان): اصفهان	۲۰۷
کامو، آلبر	۴۰۴	مستور، مصطفی	۲۸۰	نیک‌بخت، اسماعیل	۱۳۸-۱۳۷	افق: تهران	۱۶۱	جهان رایانه کوثر: تهران	۲۵۳
کرم‌اللهی، بهمن	۱۷۰	مشروطه‌چی، کریم	۴۵۷	نیک‌بخت، محمود	۴۰۰	افق فردا: قم	۵۶	چشمه: تهران	۲۶۸-۲۹۴
کریم‌پور، حسن	۳۴۱	مشقی، گلناز	۲۷۹	واحدت‌حقیقات مسجد مقدس صاحب‌الزمان (جمران)	۲۵۹	افق، کتابهای فتنق: تهران	۳۵۲	چشمه هنر و دانش: کرمانشاه	۲۶۶
کریمی، حسین	۴۶۲-۴۶۱	مصاحب، غلامحسین	۲۵۵	وارطومیان، آنتیا	۴۱۱	البرز: تهران	۲۷۲-۳۲۲-۳۲۷-۲۸۹	۱۷۳-۳۳۴-۳۵۹	
کریمی، مجتبی	۴۴۲	مصطفوی، کبری	۳۷۵	واقی، مرتضی	۸۵-۸۴-۸۳-۸۲	امید خادم‌صبا: تهران	۴۶۵	چکاوک: تهران	۳۳۱
کریمی، مجید	۹۱	متمدنی، علیرضا	۲۱۶	وایس، راجر	۱	انتشارات گرگان: قم	۱۴۰	حافظ نوین: تهران	۶۵-۸۱-۹۰
کریمی‌افشار، عشرت	۲۴۵-۲۲۴	مروفی، عباس	۳۱۴	وحدت‌منزه، تقی	۱۹۵	انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان کرمان: کرمان	۱۲۷-۱۵۱-۱۵۳	حر: تهران	۶۴-۶۷
کریمی‌نژاد، محمد	۱۰۲	مصومی، رضا	۱۲۸-۱۲۷	وزری، ابوالحسن	۵۹	انجمن خوشنویسان ایران: تهران	۱۲۹-۱۴۳-۱۴۵	حسن افرا: تهران	۱۲۴-۳۴۷
کسرایی، سیاوش	۱۸۴-۱۷۶-۱۶۴	مقدم، سیما	۲۶۳	وزری، فرح‌دخت	۵۹	حسینیه آیت‌الله امامی کاشانی، مجمع متوسلین به آل محمد (ص): کاشان	۱۷۷	حضور: قم	۶۹-۸۶-۹۳
	۲۲۰-۱۹۸-۱۹۶	مکی، کارول	۳۸۹	وفایی، ترانه	۱۷۸	اندیشه‌سازان: تهران	۲۲۲	حق بین: قم	۷۱-۹۶-۱۰۱
کسروی، سوسن	۲۹۴	ملک‌پور، محمدرضا	۲۳۹	وفایی، زهره	۳۶۲	اندیشه‌سازان: تهران	۵۸-۱۶۲	حقوق اسلامی: قم	۲۸
کلارک، آرتورچارلز	۳۷۷	ملکی، انوسا	۱۸۹	ولیزاده، عباس	۱۴۲-۱۴۱	انوار الزهرا (س): تهران	۴۳۱-۴۴۱	خاتم: مشهد	۳۹۳
کلایمی‌زنجانی، ولی‌الله	۲۴۸-۱۵۶	ملکی، بیوک	۲۰۰	ویسی، مجتبی	۱	انوار الهدی: قم	۹۷	خاتم سبز: اهواز	۲۱۲-۲۳۱-۲۴۷
کوت، ونه‌گات	۲۷۹	ممت، دیوید	۳۷۴	هادی‌پور، پرویز	۱۵۷	انوار الزهراء: قم	۳۳۱	خالدین: اهواز	۹۱-۲۲۴
کوتی، فرید	۳۷۳	منتظری، تقی	۸۹	هاشم‌پورسیحانی، توفیق	۱۲۸	انوار الزهراء: قم	۴۳	خوش‌نگار: تهران	۱۷۰
کون‌کلیف، هانس-یواخیم	۳۹۸	موجدی، محمدرضا	۴۷	هاشمی، نیرالسادات	۲۳	بوستان کتاب: قم	۱۷۲-۲۹۶	دار الکتاب: قم	۱۰۰
کوهستانی، کامران	۲۶۸	مودب‌پور، مرتضی	۳۱۷	هانشیرگر، آلیس	۱۱۸	بوعلی: تهران	۲۸۱	دارالندیر: قم	۴۳۵
کوئیلو، یانولو	۴۲۱-۴۲۰	مودبیان، داریوش	۴۲۴-۳۷۴-۲۵۷	هیات‌نوفالان	۲۷	به‌نشر: مشهد	۱۱-۳۰۳-۴۲۷	دارینه: تهران	۳۴
کهریزی، ثریا	۲۱۰	موسوی، حافظ	۲۲۳	یاحقی، محمدجعفر	۲۳۲	بیش پوشش: تهران	۱۱۵-۲۰۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
کهایان‌نژاد، عطاالله	۶۳	موسوی‌میرکلایی، اسحق	۶۸	یاراحمدی، فاطمه	۲۰۹	پیش پوشش: تهران	۱۲۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
کی‌مرام، منوچهر	۲۶۲	مولر، هرتا	۲۹۴	یاراحمدی، زهرا	۲۶۸	پیش پوشش: تهران	۱۲۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
کیمیایی، مسعود	۲۸۲	مولوی، جلال‌الدین محمدبن محمد	۱۲۸	یحوی، عباسقلی	۴۴۷	پیش پوشش: تهران	۱۲۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
کاری، رومن	۴۰۵	مولوی‌وردجانی، نصرالله	۱۲۷	یزدانی، زینب	۵۲-۵۱	پیش پوشش: تهران	۱۲۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
گراس، گوتتر	۳۹۵	مومن، ام‌محمد	۴۳۳	یزدانی، زینب	۵۲-۵۱	پیش پوشش: تهران	۱۲۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
گوارسکی، جوانی	۴۱۴	مهربان، رحمت‌الله	۲۳۸	یوسفی، فرشید	۱۷۳	پیش پوشش: تهران	۱۲۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
گوهرین، کاوه	۱۹۷	مهرپور، علیرضا	۶۴	یوسفی، محمدرضا	۳۰۳	پیش پوشش: تهران	۱۲۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
گیوکی، فرگل	۳۷۷	مهریار، محمد	۴۲۵-۴۰۰	یونان، رسول	۲۲۳	پیش پوشش: تهران	۱۲۹	دانشگاه تهران، موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل: تهران	۱۴۸
لاجوردی، شادابه	۴۱۰	مهمان، حسین	۲۶۰						
لاوی، فریا	۲۴۱	میرزاصالح، غلامحسین	۳۹۳						
لواپی، محمدرضا	۴۵۱	میرزایی، فروغ‌السادات	۳۱۲						
لوکاس، استفانی	۱۶	میرصادقی، جمال	۲۶۹						
لوکلزیو، ژان‌ماری‌گوستاو	۴۱۰	میرعابدینی، ابوطالب	۲۵۳						
مادح، قاسم	۱۴۸	میرقاید، مرید	۱۷۹						
مادرگا، نور	۴۱۱	میرقدیری، محبوبه	۲۸۷						
مالی، محمد	۲۳۱	میرکاظمی، حسین	۳۴۲						
متوسلی، مهدی	۲۵۳	میری، لیلا	۵۲-۵۱						
متین، زهرا	۳۰۸	میری‌پروجرودی، عبدالحسین	۱۷۷						
مجاهدی، محمدعلی	۶۹	میهمی، شهرام	۳۹						
مجنوب، مهوش	۳۷۷								
محبوبی‌حاجی‌آقا، محمدعلی	۴۴۵								

نمایه ناشر

۲۸۸	میرعلی‌نعمانی، کیس	۲۵۳	آبانه: تهران	۲۱۹_۲۲۵_۲۲۶_۲۲۷	پیری: تهران	۴۴۸_۴۵۵_۴۶۱_۴۶۲	دخسار: رشت	۳۰_۳۲۸_۳۳۵_۳۴۰
۴۱۱	میرعلابدینی، ابوطالب	۲۵۳	آبانه: تهران	۲۶۰	۱۵۶_۴۴۵_۴۴۷	۹_۲۵_۳۶_۲۵۵_۳۰۲	مادرکار: انور	۳۰۴
۳۲۱	میرقاید، مرید	۲۸۷	آبانه: تهران	۲۸۲	۱۵۲	دیدی: تهران	مالی، محمد	۲۶۸
۲۵۳	میرقدیری، محبوبه	۳۴۲	آرون: تهران	۶۸_۱۶۷	۲۹۷_۳۱۱_۳۱۵_۴۲۱	ذوی‌القربی: قم	متوسلی، مهدی	۴۴۶_۳۳۸
۳۰۸	میرکافلی، حسین	۵۲-۵۱	آرون: تهران	۱۹۰_۱۹۷_۳۷۰	۴	ذهن‌اوز: تهران	متین، زهرا	۲۳۵
۶۹	میری، لایلا	۱۷۷	آریان: تهران	۱۸۷	۱۰_۱۷	راهگشا: شیراز	مجاهدی، محمدعلی	۲۱۱_۲۶۲
۳۷۷	میری‌بروجردی، عبدالحسین	۴۹	آسیا: تهران	۲۹۹_۳۱۶	۳۳۶	راهی: تهران	مژدوب، مهوش	۳۳۲
۴۴۵	میهر، شهرام						محمد، حاج آقا، محمدعلی	

۲۶-۲۷	رزمندگان اسلام: تهران	۸۹	صغیر: تهران	۷۷	لاهورت: تهران	۸۰	هاد: تهران
۷۹	رستگاری: مشهد	۳۱۱	صف: تهران	۱۶۰-۱۶۹-۳۹۴-۴۱۸	مازیار: تهران	۱۴۱-۱۴۲	هنرور: تهران
۱۶	رشد: تهران	۱۷۹	عابد: تهران	۱۵۸-۱۵۹	یزدان: تهران	۳۴۸	یزدان: تهران
۲۲۸	رضائی: ساری	۳۳۸	عباسی: تهران	۱۱۳	مانا: اصفهان	۲۸۵-۳۱۳	یستا: تهران
۴۰-۳۹۶	روزگار: تهران	۶۲-۹۵	عروج اندیشه: مشهد	۲۶۷	مجید: تهران		
۱۲۸-۳۳۳	روزنه: تهران	۷۵-۷۶-۱۱۰-۱۱۲	عصر ظهور: قم	۳۲۰	محتشم: کاشان		
روشنگران و مطالعات زنان: تهران		۳۳۴-۳۴۵	عظیمی: کرمان	۲۱-۳۸۳	محدث: قم		
۲۵۶-۲۸۷-۳۰۷-۳۷۹		۶۱	عفت: تهران	مرکز بازشناسی اسلام و ایران (پار):			
۲۴۶-۲۷۵	رهام: تهران	۹۸-۹۹-۱۰۸	علامه بنیسی: قم	۳۷	تهران		
۱۹	رهنما: تهران	۴۴	علوی: تهران	۲۴۸	مروارید: تهران		
۲۳۰	زبانکده: تهران	۲۱۶	علیرضا متمدنی: تهران	۱۳۵	مروی: تهران		
۴۵۴-۴۵۹	زرقلم: تبریز	۱۵۳-۲۳۰	عماد کرمانی: کرمان	مسجد مقدس صاحب‌الزمان			
۳۴۲	زکات علم: تهران	۱۲۹-۱۴۷-۱۵۱	فائزون: اردبیل	(جمکران): قم	۲۵۹		
۷	زمستان: مشهد	۴۴۹-۴۵۰-۴۵۶	فائزون: اردبیل	مشاوران آموزش: تهران	۳۸		
۴۴۶	زوقا: تهران	۲۰۶	فخرآفر: تبریز	مشرقین: قم	۴۳۶		
۳۴۲-۴۵۲	زینب (س): تبریز	۱۲۲-۳۵۵	فانوس: کرمان	مشهور: قم	۷۸-۹۲-۹۳-۲۲۹		
۲۰۸	سابقون: قم	۴۵۳	فخرآفر: تبریز	معین: تهران	۱۸۰-۱۸۶		
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی		۲۶۵-۴۰۰	فرذا: اصفهان	مکتبه الحیدریه: قم	۳۳۰		
آموزشی، انتشارات مدرسه: تهران	۵	۳۸۲	فردوس: تهران	مکستان: تهران	۶۰		
سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه		فرزان روز: تهران	۴۰۴-۴۰۶-۴۲۲	منادی تربیت: تهران	۲۰۰-۳۵۷		
هنری: تهران	۳۶۹	۱۱۷-۱۱۸-۲۸۴-۳۲۹-۳۷۷	فروغ قرآن: [قم]	موعود اسلام: بوشهر	۱۳۰-۱۵۷		
سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم		۲	فرهنگ گستر: تهران	مهبان: مشهد	۲۱۲-۲۵۸		
انسانی دانشگاهها (سمت): تهران	۲۲	۳۱۷-۳۷۶	فیض کاشانی: تهران	مهدی‌یار: قم	۵۵-۱۱۱		
سالی: تهران	۲۱۴	۱۴۴	قاب: تهران	میر کسری: تهران	۲۵۲		
سپیده سحر: تهران	۳۹۹-۳۹۲-۲۸۶	۲۵۷-۳۷۴-۴۲۴	قادیانی: تهران	میلاد: تهران	۱۳۲-۱۳۳-۱۳۴		
۱-۲۵۱		۱۱۶-۱۳۶-۲۷۴	قصیده‌سرا: تهران	مینا: تهران	۲۱۰-۲۳۳-۲۶۷		
ستاد اقامه نماز: تهران	۲۵۶	۳۰۹	قطران: تهران	میمن: مشهد	۲۸۳		
ستاره: تبریز	۲۴۱	۱۷۸	قطره: تهران	نادی: کرج	۱۵۰-۳۷۳		
ستایش: تهران	۳۷۸	۱۱۴-۱۵۴	ققنوس: تهران	ناهید: تهران	۲۸۱		
سخن: تهران	۲۴۰-۲۸۰-۱۷۴-۱۶۶	۴۱۵-۴۱۶-۴۱۷	قلم آشنا: تهران	ناهید رجائی: تهران	۳۳۷		
۲۵-۱۲۰-۱۶۴		۲۳-۲۵۴-۳۱۳-۳۸۷-۳۰۹-۴۱۳	قلم کاروان: تهران	نخست: مشهد	۵۴		
سرانجام: زنجان	۲۰۱	۱۵۵	کانون پرورش فکری کودکان و	ننای دوست: قم	۱۳۱		
سرایی: تهران	۳۹۳	۳۳۲-۴۲۰	نوجوانان: تهران	نذیر: تهران	۱۰۶-۱۰۷-۲۰۴-۲۸۶		
سروش: تهران	۳۶۱-۳۶۰-۲۶۶	۲۶۶	کانون فرهنگی آموزش: تهران	۱۰۴-۱۰۵			
۲۱۷		۳۶۶	کلیدر: تهران	نسیم الهی: تهران	۷۰		
سمن: تهران	۱۳۱	۳۹	کتاب پرواز: تهران	نسیم دانش: تهران	۱۲-۳۷۱-۳۷۲		
سنا: تهران	۱۰۹	۳۹-۳۰-۳۱-۳۵-۳۶-۳۷-۳۸	کتاب خانه: کرمان	نشاط: قم	۷۳-۷۴		
سوم شبان: قم	۳۹۱	۴۱۴	کتاب درنا: تهران	نشر چشمه: تهران	۳۳۰-۳۸۴-۳۹۱		
سیب سبز: تهران	۳۰۵	۲۲۲-۲۲۴-۲۲۹	کتاب نادر: تهران	نشر مرکز: تهران	۳۳۲-۳۸۰-۳۹۷		
شادان: تهران	۳۷۰-۳۰۶-۳۱۷-۳۴۳	۲۲۰	کتاب فروز: تهران	۲۶۴-۲۹۲-۲۹۸-۳۰۱-۳۱۸-۳۲۵			
شاعر امروز: تهران	۲۳۶	۱۸۴-۱۹۶-۱۹۸	کلیدر: تهران	نشر نی: تهران	۴۰۷		
شاکر: قم	۱۹۵	۱۷۶	کشف الغطاء: قم	نصایح: قم	۱۳		
شباویز: تهران	۲۶۲	۳۶۴-۳۶۵	کلید طلایی: تهران	نقش خورشید: اصفهان	۴۰۲-۴۱۹		
شرکت توسعه کتابخانه‌های ایران:		۴۲۸	کلیدر: تهران	نگاه سبز: تهران	۲۵۰-۳۳۶-۳۴۴		
تهران	۱۲۶	۳۷۷	گل آفتاب: مشهد	۱۷۵-۱۸۹-۲۰۳-۲۱۸-۲۳۵			
شریف الرضی: قم	۴۲۹-۴۳۲-۴۳۷	۴۰۱	گل آقا: تهران	نمایش: تهران	۳۴۳		
شعاع: تهران	۱۸۵	۴۰۸	گلستان ادب: قم	نوید شیراز: شیراز	۱۰۲		
شفق: قم	۸۲-۸۳-۸۴-۸۵	۱۹۱	گلی: تهران	نوید شیراز: شیراز	۱۳۳		
شقایق: تهران	۱۸۳-۲۹۵	۳۹۸	گلستان ادب: قم	نهاد نویدان: تهران	۳۸۸		
شکوه توحید: مشهد	۸۸	۳۸۵	گلی: تهران	نیکان کتاب: زنجان	۴۱		
شمس اردهال: تهران	۳۳۷	۳۷۱-۳۱۰-۳۲۶	گونگون: یزد	نیکو روش: یزد	۴۲		
شمس طیار: قم	۲۴	۱۳۷-۱۲۸	گیتی: تهران	نیلوفر: تهران	۳۰۰-۳۸۱-۳۹۵-۴۰۵		
شهاب زنجان: زنجان	۴۵۸	۲۰۵	گیل: تهران	نیلوفرانه: قم	۳۵۱		
شهر اندیشه: همدان	۱۸۸	۱۴۶	لاچورد: اهواز	واریان: قم	۴۳۹		
صبح صادق: قم	۱۸-۲۰	۳۷۸		ورجانوند: تهران	۱۶۵		
صحب‌الله خشنودی: تهران	۲۱۵	۱۹۴					

خانه کتاب ایران
کتاب ماه
زبان

فهرست کتابهای منتشر شده اسفند ماه سال ۱۳۸۰

واژه‌نامه‌های زبان

۴۰۳

چاپ اول

۱- فرهنگ جامع لغات و اصطلاحات صنعت پلاستیک.
علی ثابت. - تهران: بسیار نو. - ۷۳۰ ص. - وزیری (گالینگور). - ۵۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Dictionary of
nomenclature &
expressions in plastics

شابک: ۹۶۴-۹۱۷۳۱-۲-۹

فرهنگ جامع
لغات و اصطلاحات
صنعت پلاستیک

متر سید علی ثابت

واژگان و اصطلاحات مربوط به 'صنعت پلاستیک' در این فرهنگ برحسب الفبای انگلیسی، و به شیوه توصیفی، جمع آمده است. کلیه واژگان و عبارات انگلیسی متن به صورت مرجعی مستقل، شرح و بررسی شده، همچنین معادل‌های فارسی لغات و اصطلاحات تخصصی با اصل انگلیسی درج گردیده است. برای تبدیل واحدها در سیستم‌های مختلف، ضمیمه‌ای در انتهای کتاب، فراهم آمده است.

زبان‌شناسی

۳۱۰

چاپ اول

۲- زبان‌شناسی و آسیب‌شناسی زبان.
رضا نیلی‌پور. - تهران: هرمس. - ۱۶۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۶۳-۰۰۱-۳

'زبان‌شناسی و آسیب‌شناسی زبان' شامل نه مقاله و یادداشت درباره آسیب‌شناسی زبان یا ارتباط زبان با مغز و ذهن است. در بررسی‌های آسیب‌شناسی زبان و عصب‌شناسی

زبان‌شناسی و
آسیب‌شناسی زبان

چاپ اول

دو هدف پیش روی نگارنده است. در هدف نخست، بررسی رابطه بین زبان و مغز و شیوه یادگیری و بازتابی زبان در مغز برای مقاصد علمی و تأیید و محک زدن نظریه‌های زبانی و یا رد زمینه‌های نظری موجود در باب ماهیت زبان انسان مطرح می‌شود. در هدف دیگر، بررسی و ارزیابی ناهنجاری‌های زبانی برای پیدا کردن راه کارهای درمانی برای فرد دارای اختلال زبانی مطرح نظر است. بدین ترتیب، مباحث کتاب حول سه محور مطرح می‌گردند که عبارت‌اند از: 'عصب‌شناسی زبان'، 'زبان پریشی' و 'زبان پریشی و دو زبانی'. در انتهای کتاب واژه‌نامه انگلیسی - فارسی و واژه‌نامه فارسی - انگلیسی درج گردیده است.

3- An introduction to language.
Victoria Fromkin
Robert Rodman. - تهران: رهنما. - ۳۷۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۸۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

دستور زبان (نظامهای
ساختاری)

۳۱۵

چاپ اول

۴- تراز دگرگونیهای آوایی: جستاری در واج‌شناسی در زمانی.
آندره مارتینه/مترجم: هرمز میلانیان. - تهران: هرمس. - ۲۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Economies des
changements
ohonétiques
شابک: ۹۶۴-۷۱۰۰-۹۲-۲

تراز دگرگونیهای آوایی

چاپ اول

این اثر نوشته‌ای است از 'آندره مارتینه' که مباحث اصلی آن به 'واج‌شناسی در زمانی' اختصاص یافته است. 'تقش'، 'ساختار'، 'تراز (Economie)' و 'نویای گفتار' موضوعاتی است که در این کتاب درباره آن بحث و گفت و گو می‌شود. موضوعات فصری کتاب عبارت‌اند از: 'تأثیر پدیده‌های عاطفی و قاموس بر دستگاه عطفی'، 'فشارهای ساختار صرفی بر دستگاه آوایی'، 'تغییراتی که در دستگاه آوایی منعکس نمی‌شوند'، 'تغییرات وابسته به بافت'، 'تغییر در روابط متقابل واحدها'، 'تغییرات زنجیره‌ای'، 'دگرپیشی‌ها'، 'آمیزش واج‌ها'، 'آمیزش دو واج همیارچه'، 'همگون‌سازی و مشخصات تمایز دهنده' و نظایر آن. در پایان کتاب، فهرست راهنمای مفاهیم، اصطلاحات و زبان‌ها درج گردیده است.

5- Meaning - based translation: a guide to cross - language equivalence.
Mildred L. Larson. - تهران: رهنما. - ۵۴۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۸۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

6- Understanding and developing language tests.
Cyril J Weir. - تهران: رهنما. - ۳۰۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

زبانهای ایرانی
۴۴۰
۷- فهره‌نگی په‌له‌لوی.
علی نانوازاده. - تهران: توکلی. -

۳۳۸ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Ferhengi pahiewi
شابک: ۹۶۴-۵۸۲۱-۱۵-۰

چاپ اول

این مجموعه در بردارنده پارهای از لغات زبان پهلوی است که به ترتیب الفبای لاتین و با توضیحاتی به زبان کردی تدوین شده است. کتاب حاضر براساس چند منبع فارسی و زبان‌های دیگر تدوین گردیده که برخی از آنها عبارت‌اند از: 'فرهنگ زبان پهلوی' بهرام فره‌وشی، 'فرهنگ معین' و 'فرهنگ ایران باستان' پورداود.

چاپ اول

۸- نگاهی به زبان فارسی از آغاز تا امروز.
حسن امامی. - تهران: رهنما. - ۵۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۶۷-۰۲۰-۱

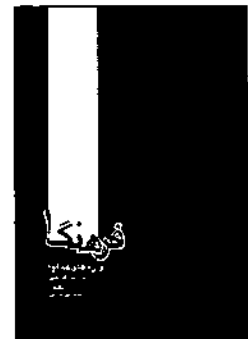
چهار فصل این کتاب، مروری است بر زبان فارسی و پیشینه آن که با معرفی انواع زبان‌ها، زبان‌های هند و اروپایی، و زبان‌های هندی - ایرانی آغاز می‌شود؛ سپس در فصل دوم، زبان‌های ایران باستان - شامل زبان مادی، زبان سکایی، زبان فارسی

باستان و زبان اوستایی - معرفی می‌گردد. همچنین به اختصار درباره خط اوستایی، نیز ویژگی‌های دستوری و واژگانی زبان‌های ایرانی باستان، و شعر در ایران باستان سخن به میان می‌آید. مباحث فصل سوم به زبان‌های ایرانی میانه و آثار برجای مانده به این زبان‌ها اختصاص دارد. در فصل چهارم برخی از زبان‌های ایرانی نو معرفی می‌شود که عبارتند از: زبان کردی، زبان بلوچی، زبان پشتو، زبان اسی، و زبان فارسی دری. در همین فصل همچنین از ویژگی‌های دستوری و واژگانی فارسی نو، و خط فارسی جدید صحبت می‌شود.

واژه‌نامه‌های زبان فارسی

چاپ اول

۹- فرهنگ واژه‌های هم‌آوا در زبان فارسی. خلیل پوربزرگی. - تهران: رویا. - ۱۳۸۸ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۷۸۳-۹-۲

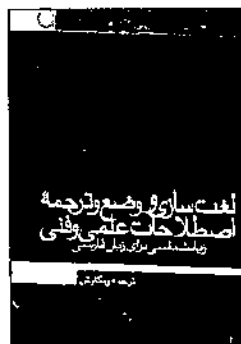

در این فرهنگ، واژه‌های هم‌آوا یا واژه‌هایی که از آن با نام جناس لفظی یاد می‌شود، گردآمده است. بحث آغازین کتاب درباره انواع جناس است. گفتنی است اغلب واژه‌های این مجموعه، برگرفته از اصل عربی است که به زبان فارسی راه یافته‌اند.

چاپ اول

۱۰- لغت‌سازی و وضع و ترجمه اصطلاحات علمی و فنی و یادداشت‌هایی درباره فرهنگستان و برنامه‌ریزی ... خسرو فرشیدورد. - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری. - ۹۵۴ ص. - وزیری (گالینگور). - ۶۵۰۰۰

ریال. - چاپ اول / ۱۱۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Neologism, coinage & translation of scientific and ... شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۷۰۱-۵

غرض اصلی نگارنده در این کتاب حل مسئله لغت‌سازی و وضع اصطلاحات علمی، نیز بررسی سیر پیشینه این فن است. افزون بر آن، بخش‌هایی از کتاب درباره تاریخ علم و تاریخ زبان فارسی بوده مباحث جمع آمده دیگر عبارتند از: برنامه‌ریزی برای زبان و ادب و خط فارسی، و تاریخچه فرهنگستان‌های ایران و جهان. بدین ترتیب کتاب در قالب ده باب با موضوعات و مباحث مختلف تدوین شده که عنوان هر یک بدین قرار است: 'قواعد کلی لغت‌سازی و اصطلاح‌یابی'، 'ساختار دستوری و تحلیل لئوی و معنای اصطلاحات علمی و فنی'، 'چند گفتار درباره زبان علم و زبان فارسی'، 'علم و اصطلاحات علمی و فنی در ایران'، 'فرهنگستان و لغت‌سازی'، 'لغت‌سازی سرمنویسان'، 'نگاهی به کتاب‌های علمی و فنی ایران قدیم'، 'کتاب‌های علمی عصر جدید'، 'لغت‌سازی و وضع اصطلاحات در روزگار ما' و 'درباره زبان، زبان فارسی و تاریخ آن و برنامه‌ریزی برای زبان و ادب و خط فارسی'.

دستور زبان فارسی

چاپ اول

۱۱- دستور زبان فارسی. سعیده نیک‌بخش. - تهران: سازنده. - ۴۲۰ ص. - وزیری (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۶۳۹-۱-۹

آموزش زبان فارسی، کاربرد طرز استعمال

۱۲- مدخل ال الفه الفارسیه. احمد لوسانی. - قم: دار الحکمه. - ۳۱۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ هشتم / ۵۰۰ نسخه.

گویش‌های ایرانی

چاپ اول

۱۳- فرهنگ تطبیقی تالشی - تاتی - آذری. علی عدلی. - تهران: شرکت سهامی انتشار. - ۴۷۲ ص. - وزیری (گالینگور). - ۴۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۲۵-۱۰۳-۹

نگارنده در 'فرهنگ تطبیقی تالشی، تاتی، آذری' ابتدا به پراکندگی گویش تاتی و تالشی اشاره می‌نماید؛ سپس منابع زبان تالشی - تاتی، آن گاه منابع تاتی - آذری را معرفی می‌کند. (منابع تالشی در قالب واژه‌نامه‌ها، واژه نامک‌ها، دستورنامه‌های تالشی، و پارامی مقالات مربوط به زبان و فرهنگ تالش معرفی می‌شود). بخش دوم کتاب بررسی و تطبیقی است میان گویش‌های مختلف تالشی و تاتی، نیز مقایسه آوایی تاتی - تالشی با فارسی. در بخش سوم کتاب واژه‌نامه تالشی - تاتی با معانی فارسی و آوانگاری لاتین درج گردیده است. بخش چهارم به واژه‌های آذری اختصاص یافته است. در بخش پنجم نمایه واژگان لنگرانی و در بخش ششم نمایه واژگان تاتی آمده است. در بخش پایانی کتاب امثال و حکم زبان تالشی (گویش تالش‌دوایی) و زبان تاتی (گویش لکوری) همراه با آوانگاری و ترجمه فارسی، گردآوری شده است.

شده است.

واژه‌نامه‌های زبان انگلیسی

چاپ اول

۱۴- فرهنگ الیزر کاربرد فارسی - انگلیسی. گردآورنده: سیف غفاری. - تهران: الیزر. - ۷۶۰ ص. - پالتویی (شمیز). - ۱۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۲۲-۳۲۸-۲

چاپ اول

۱۵- فرهنگ جدید انگلیسی - فارسی: دارای مهم‌ترین و متداول‌ترین لغات و فونیتیک جدید. محمودرضا خیازی. - تهران: فراگیر. - ۱۴۰۳ ص. - وزیری (گالینگور). - ۴۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: The new english - persian dictionary

شابک: ۹۶۴-۹۳۴۱۳-۷-۷

چاپ اول

۱۶- فرهنگ دوسویه دانش - آموز: فارسی - انگلیسی، انگلیسی - فارسی. به اهتمام: تاملار مندیان‌پاک. فرهنگ مولایپور. - تهران: نقش و نگار. - ۱۴۴ ص. - جیبی (شمیز). - ۶۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۳۲-۴۲-۵

چاپ اول

۱۷- فرهنگ مدرسه. گردآورنده: پروانه نجاتی. - تهران: عقیل. - ۲۴۰ ص. - جیبی (شمیز). - ۶۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۷-۵۱-۶

۱۸- فرهنگ معاصر انگلیسی - فارسی یک جلدی: دارای مهم‌ترین و متداول‌ترین لغات و عبارات انگلیسی و برابرهایی ... سلیمان حیسیم. - تهران: فرهنگ

معاصر. - ۱۰۹۶ ص. - رقمی (گالینگور). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ دوازدهم. عنوان به لاتین: Farhang moaser one-volume english persian dictionary

شابک: ۹۶۴-۵۵۴۵-۳۷-۷

چاپ اول

۱۹- لغت‌نامه انگلیسی اسپادان. سعید پوستین‌دوز. - اصفهان: اسپادان. - ۱۵۲ ص. - جیبی (شمیز). - ۶۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

20- Longman dictionary of american english. تهران: نسل نوین. - ۱۳۳ ص. - رقمی (شمیز). - ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

21- Longman dictionary of american english: your complete guide to american english. تبریز: اختر. - ۶۶۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه.

چاپ اول

22- Longman dictionary of contemporary english. Tom Mc Arthur. - تهران: کلام پویا. - ۱۶۹۰ ص. - وزیری (سلفون). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

23- Longman dictionary of contemporary english. Tom burns McArthur. - تهران: جهان اندیشه. - ۱۷۳۲ ص. - وزیری (سلفون). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

24- Merriam - websters collegiate dictionary. تهران: پرتو گنج دانش. - ۱۶۰۴ ص. - وزیری (سلفون). - ۶۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

25- Merriam - websters collegiate dictionary.
Y.

چاپ اول

تهران: وفاقی - ۱۵۶۶ ص. - وزیر
(سلفون) - ۶۵۰۰ ریال - چاپ
اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

26- NTC's dictionary
american slang and colloquial expressions.
Linda Richard A. Spears
Schinke-Ilano - قم: محدث.
۵۲۸ ص. - وزیر (شمیز) -
۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰
نسخه.

چاپ اول

27- Oxford advanced
learner's dictionary.
Sally A.S. Hornby
Michael Wehmeier
Ashby - تهران: افسون - ۱۵۴۴
ص. - وزیر (سلفون) - ۴۸۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

28- Oxford advanced
learner's dictionary of
current english.

A.S. Hornby
Jonathan Crowther
Kathryn Kavanagh
Michael Ashby - تهران:
جهان دانش - ۱۵۵۶ ص. - وزیر
(سلفون) - ۳۹۰۰۰ ریال - چاپ
ششم / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

29- Oxford elementary
learner's dictionary.
Angela Crawley - شیراز:
بامداد کتاب - ۴۲۸ ص. - رقی
(شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ اول
۵۰۰۰ / نسخه.

دستور زبان انگلیسی

چاپ اول

۳۰- انگلیسی سسال اول
دیرستان: آنچه را که شما
امتحان خواهید داد.
اسماعیل غفاری، نجات‌الله ربیعی -
تهران: میرشمس - ۱۰۶ ص. - جلد
اول - وزیر (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

English book 1 exams
شابک: ۹۶۴-۷۵۶۶-۰۲-۶

چاپ اول

۳۱- جزوه کمک آموزشی
سئوالات امتحانات هماغه
کشوری زبان انگلیسی (۲)
پیش‌دانشگاهی همراه با
پاسخ -
بهروز کلاتری - تهران: کیا - ۲۲
ص. - رحلی (گلاس) - ۴۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۳۵-۲۷-۲

۳۲- دستور زبان انگلیسی
کمربچ.

ریونید مورفی، مترجم: خسرو
غلامعلی‌زاده، ویراستار: فرینوش
وحیدی - تهران: نشر مرکز، کتاب
ماد - ۳۲۸ ص. - وزیر (شمیز) -
۱۹۵۰۰ ریال - چاپ ششم / ۲۰۰۰
نسخه.

عنوان به لاتین:
English grammar in use
شابک: ۹۶۴-۳۰۵۰-۲۴-۶

۳۳- دستور و نگارش زبان
انگلیسی '۳'.

جورج‌جی. ویشون، جولیان.
بورکس، مترجم: لاله شمس‌الدینی -
تهران: رهنما - ۲۲۴ ص. - وزیر
(شمیز) - ۱۲۵۰۰ ریال - چاپ
دوم -
شابک: ۹۶۴-۶۰۵۳-۷۳-۰

۳۴- راهنمای کامل - native
speakers Modern
English exercises for
non همراه با پاسخ کامل
تمرینات.

مارسلا فرانک، مترجم: ناصر
محمدزاده، ویراستار: ابراهیم
محمدیگی - تهران: رهنما - ۲۶۶
ص. - جلد اول - وزیر (شمیز) -
۸۵۰۰ ریال - چاپ سوم -
شابک: ۹۶۴-۶۰۵۳-۶۵-X

۳۵- راهنمای کامل - native
speakers Modern
english exercises for
non.

مارسلا فرانک، مترجم: ناصر
محمدزاده، ویراستار: ابراهیم

محمدیگی - تهران: رهنما - ۲۳۲
ص. - جلد دوم - وزیر (شمیز) -
۸۵۰۰ ریال - چاپ سوم -
شابک: ۹۶۴-۶۰۵۳-۶۶-۸

۳۶- زبان انگلیسی (۱ و ۲)
(عمومی) ویژه دانش‌آموزان
دوره پیش‌دانشگاهی و
داوطلبان ورود به دانشگاه.

پرویز بیرجندی - تهران: رزمندگان
اسلام - ۲۲۸ ص. - وزیر (شمیز)
- ۱۶۰۰۰ ریال - چاپ هفتم /
۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۱۴-۳۹-۸

۳۷- سئوالات چهار جوابی و
گرامر انگلیسی از دیرستان تا
دانشگاه مخصوص: دیرستان
- پیش‌دانشگاهی - کنکور.

عباس فرزاد - تهران: باستان -
۳۴۸ ص. - وزیر (شمیز) -
۱۸۰۰۰ ریال - چاپ سیام / ۷۰۰۰
نسخه.
عنوان به لاتین:

English grammar and
test
شابک: ۹۶۴-۹۰۷۶۸-۰۰-۸

چاپ اول

۳۸- گرامر طبقه‌بندی شده در
زبان انگلیسی.

رابرت جیمز دیکسون، مترجم: امیر
شبنار - ایلام: گویش - ۱۹۲ ص. -
وزیر (گالینگور) - ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

A complete english
grammar
شابک: ۹۶۴-۹۲۵۵۲-۸-۱

چاپ اول

۳۹- گنجینه سئوالات
انگلیسی: سال دوم دیرستان.

فریدون حقانی - تهران: آبرنگ -
۱۲۰ ص. - وزیر (شمیز) - ۶۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۹۷۷-۰۰۰-۶

چاپ اول

۴۰- مجموعه سئوالات
کنکورهای کاردانی به
کارشناسی زبان انگلیسی
شامل کنکورهای آزاد و
سراسری ...

گردآورنده: رضا قاسم‌زاده - اصفهان:

جنگل - ۱۸۲ ص. - رحلی (شمیز).
۱۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۸۹-۳۱-۶

۴۱- مجموعه طبقه‌بندی شده
آموزش زبان انگلیسی ۳
شامل: واژگان سال اول، دوم
و سوم دبیرستان، ترجمه
دروس ...

بهروز مرادآبادی - تهران: کانون
فرهنگی آموزش - ۱۷۶ ص. -
رحلی (شمیز) - ۱۶۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۲۱۹-۷

۴۲- مجموعه کامل تست
زبان انگلیسی عمومی
دانشگاه پیام نور ...

محمد شاطرلو - قم: حقوق اسلامی.
- ۱۶۰ ص. - وزیر (شمیز) -
۸۰۰۰ ریال - چاپ پنجم / ۵۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۵۰-۱۳-۰

۴۳- نگاهی نو به دستور زبان
انگلیسی = A new look at
the english grammar

فردریک توماس وود، مترجم:
غلامحسین محمودی، شهلا زارعی -
نیستاک - تهران: گلیانگ - ۸۸۶
ص. - رقی (سلفون) - ۱۵۰۰۰
ریال - چاپ چهارم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۰۰۴-۰۲-۸

۴۴- همگام با زبان انگلیسی
به ضمیمه از مونهای مرحله‌ای
(خودآزمایی).

مهران معماری، عباس پروانه‌پور -
مشهد: ضریح آفتاب - ۱۴۸ ص. -
وزیر (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال -
چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۲۴-۳۹-۳

چاپ اول

45- A practical english
grammar exercises 2.
A.V. A.J. Thomson
Martinet - قم: صبح صادق -
۲۰۰ ص. - رقی (شمیز) - ۸۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

46- English pronun-
ciation illustrated.
Peter John Trim

Kneebone - تهران: بهنود -
۹۶ ص. - رقی (شمیز) - ۷۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

47- English sentence
structure.

Robert Krohn - اصفهان:
جنگل - ۳۰۶ ص. - وزیر (شمیز).
۹۰۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۲۰۰۰
نسخه.

48- Essential grammar
in use: a self-study
reference and practice
book for elementary
students of

Raymond Murphy
تهران: رهنما - ۳۰۴ ص. - وزیر
(شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ سوم
۱۰۰۰۰ / نسخه.

چاپ اول

49- Graded exercises
in english.

Robert James Dixon
تهران: فرهنگ زبان - ۱۹۲ ص. -
رقی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۱۵۰۰ نسخه.

چاپ اول

50- Grammar in use
intermediate.

Raymond Murphy
تهران: رهنما - ۳۱۲ ص. - وزیر
(شمیز) - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

51- Grammar in use:
reference and practice
for intermediates stud-
ents of english.

Raymond Murphy
Roann Altman - تهران:
زیانکده - ۳۱۲ ص. - وزیر
(شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول
۳۰۰۰ / نسخه.

چاپ اول

52- Modern english:
exercises for non-na-
tive speakers: sentences
and complex structures.

Marcella Frank - تهران:
مرفیت زبان آموز - ۲۰۶ ص. - جلد
اول - وزیر (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

53- Modern english: exercises for non-native speakers: sentences and complex structures.

چاپ اول
Marcella Frank - تهران: معرفت، زبان آموز - ۱۸۲ ص. - جلد دوم - وزیری (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

54- Practical english usage.

Michael Swan - قم: محدث، ۶۶۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۲۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

55- Practical techniques for language teaching.

Jimmi Michael Lewis Hill - تهران: بهنود، ۱۳۶ ص. - رقی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

کاربرد زبان انگلیسی معیار

چاپ اول
۵۶- انگلیسی متون جغرافیایی انسانی به زبان خارجی
دانشگاه پیام نور، منوچهر جعفری گوهر: مترجم، رامین امینی: نژاد - قم: حقوق اسلامی - ۱۱۲ ص. - جلد اول - وزیری (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۵۰-۲۴-۶

چاپ اول

۵۷- بهترین خودآموز انگلیسی.
مسعود صبوری - تهران: فقه - ۱۳۳ ص. - جیبی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۹۰۹-۲۵-۰

۵۸- ترجمه زبان انگلیسی عمومی (دانشگاه پیام نور).
مترجم: محمدجواد حجازی، پرویز مفتون - قم: حقوق اسلامی - ۲۴۶ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۲۵۰۰ ریال - چاپ هجدهم / ۲۰۰۰ نسخه.

نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۷۱۸-۱-۹

چاپ اول
۵۹- درس به درس یا زبان انگلیسی (سال سوم راهنمایی).

محمدرضا میرزایی - سبزوار: انتظار - ۸۸ ص. - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۶۰-۱-۹-۷

چاپ اول

۶۰- راهنمای جامع انگلیسی برای دانشجویان برق، الکترونیک، کنترل و مخابرات.
مترجم: منوچهر تکریمی، فرهاد توحیدی - تهران: سیمای دانش - ۲۱۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: English: for students of power, electronics, control & ...
شابک: ۹۶۴-۵۶۹۲-۲۶-۲

۶۱- راهنمای جامع انگلیسی برای دانشجویان فنی و مهندسی.

پرویز بیلهاسری - [و دیگران]: مترجم: هدایت موتایی - تبریز: فروزش - ۲۲۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۹۵۰۰ ریال - چاپ ششم / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: English for the students of engineering
شابک: ۹۶۴-۶۷۰۴-۱۹-۰

چاپ اول

۶۲- راهنمای جامع انگلیسی پیش دانشگاهی.
پرویز بیرجندی: مترجم: بهروز زاله - دوست: تبریز: فروزش - ۲۴۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ ششم / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: A comprehensive instruction to basic english
شابک: ۹۶۴-۶۷۰۴-۳۷-۹

چاپ اول

۶۳- راهنمای جامع خواندن متون انگلیسی عمومی.
فریده پورگیو: مترجم: شهرام محمدی - تبریز: خورش - ۷۶ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Reading for general english
شابک: ۹۶۴-۵۸۶۱-۴۴-۶

ص. - وزیری (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Reading for general english
شابک: ۹۶۴-۵۸۶۱-۴۴-۶

چاپ اول

۶۴- راهنمای جامع زبان انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی (۱): ترجمه دقیق و سلیس متون ...

راحله قنبری، زهرا احمدی: مترجم: تهران: اتحاد - ۲۰۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶۰۲-۳۹-۴

۶۵- راهنمای کامل زبان تخصصی ۱ - ۲: مدیریت دولتی و بازرگانی.

ثمینرخش تهرانی: مترجم: عباس موسوی - قم: حقوق اسلامی - ۳۰۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۴۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۵۰-۲۶-۲

۶۶- راهنمای کامل زبان تخصصی مدیریت ۱ و ۲.

عباس موسوی - قم: حقوق اسلامی - ۱۶۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۴۰۲۸ نسخه.

چاپ اول

۶۷- راهنمای کامل متون روانشناسی عمومی.
مهرنوش فراهانی، عبدالرضا منصوری: مترجم: قم: حقوق اسلامی - ۲۰۸ ص. - جلد دوم - وزیری (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۲۰ نسخه.

۶۸- راهنمای کامل متون زبان انگلیسی در مدیریت آموزشی: همراه با تستهای امتحانی (رشته علوم تربیتی).

محمود علیمحمدی: مترجم: عبدالرضا منصوری: مترجم: قم: حقوق اسلامی - ۱۵۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۵۰-۱۹-X

۶۹- راهنمایی بر کتاب خواندن و درک مفاهیم (۱).
محمدحسن تحریریان: مترجم: محمد شاطرلو - قم: حقوق اسلامی - ۲۰۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۴۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۵۰-۱۲-۲

چاپ اول

۷۰- راهنمایی بر کتاب خواندن و درک مفاهیم (۲).
محمدحسن تحریریان: مترجم: محمد شاطرلو - قم: حقوق اسلامی - ۱۴۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۱۶ نسخه.

چاپ اول

۷۱- زبان تخصصی گروه پزشکی.
محمدرضا خانی، خسرو مهدی - پورعطایی - تهران: دیگران تهران - ۳۲۸ ص. - جلد سوم - وزیری (شمیز) - ۲۹۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: MCQs english for medical science
شابک: ۹۶۴-۳۵۴۰-۱۰۲-۹

۷۲- گامهایی نوین در درک و ترجمه متون انگلیسی.

رضا دانشوری: مترجم: کاشان: مرسل - ۱۲۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Innovative steps to comprehending & translating ...
شابک: ۹۶۴-۶۴۴۶-۵۵-۸

چاپ اول

۷۳- مجموعه طبقه‌بندی شده واژگان زبان انگلیسی ۳ (سال سوم) طبقه‌بندی شده بر اساس هر درس ...

علیرضا یوسف‌زاده، جهانبخش نیکویور - تهران: کانون فرهنگی آموزش - ۱۵۲ ص. - رحلی (شمیز) - ۱۴۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۱۲۲-۰

۷۴- نکات گرامری دوره دبیرستان = High school english grammatical points.

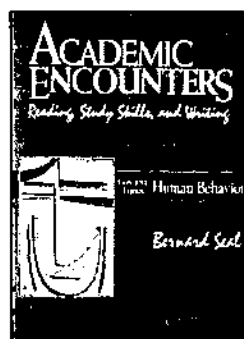
امیرحوشنگ سلیمی‌شاد - تهران:

پیام معرفت - ۲۱۶ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول
شابک: ۹۶۴-۹۲۵۸۲-۹-۸

چاپ اول

75- Academic encounters: reading, study skills, and writing.
Bernard Seal - تهران: رهنما، ۳۴۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۸۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

بخش‌های دهگانه کتاب متضمن متن‌های متنوعی است به زبان انگلیسی که با هدف گسترش قرائت، نوشتن و مهارت‌های فراگیری زبان انگلیسی - برای دانشجویان - فراهم آمده است. هر بخش از کتاب شامل تمرین‌ها و پرسش‌هایی است که طی آن مطالب آن بخش مرور و تکرار می‌شود.

76- Adventures of tom sawyer.
Mark Twain - تهران: فخیخ، ۸۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

77- American reading: selections and exercises for vocabulary ...
Robert M. Grindell, Leonard R. Marelli, Harvey Nadler - تهران: فواد - ۲۲۴ ص. - رقی (شمیز) - ۹۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

101- How happily she laughs.

چاپ اول

Ian Serrallier. تهران: فقیه. - ۳۲ ص. - رقی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

102- Insight into IELTS.

Clare, Vanessa Jakeman. MCdowell. تهران: رهنما. - ۱۹۲ ص. - رحلی (شمیز). - ۲۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

103- Intermediate what's in a word?

Karen, Samuela Eckstut. Sorensen. تهران: رهنما. - ۱۹۲ ص. - وزیری (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

104- Legal texts (2) criminal law: a textbook for law students.

Abdolhossein Shiravi. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). - ۱۷۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به فارسی:

متون حقوقی (۲) حقوق جزا کتاب درسی برای دانشجویان ...

شابک: ۹۶۲-۲۵۹-۵۶-۲

105- Let's write english.

George.E. Wishon. JuliaM. Burks. تهران: رهنما. - ۲۷۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۵۰۰۰ نسخه.

106- Let's write english book: for students of english as a second language.

George.E. Wishon. JuliaM. Burks. تهران: رهنما. - ۵۱۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۵۰۰۰ نسخه.

94- Exercises in reading comprehension.

چاپ اول

E.L. Tibbitts. اصفهان: جنگل. - ۱۳۲ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

95- 504 absolutely essential words.

Murray Bromberg. دیگران: تهران: قلمستان هنر. - ۱۶۴ ص. - رحلی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

96- For and against: an oral practice book for advanced students of english.

Louis George Alexander. تهران: فرهنگ زبان. - ۷۰ ص. - رقی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

97- General english reading.

Alireza Honarvar. Jamajoddin Jalalipour. تهران: دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی. - ۱۹۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۲۷-۴-۶-۹

98- Headway elementary: student's book.

John Soars Liz Soars. تهران: اشتیاق. - ۱۲۸ ص. - رحلی (شمیز). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۱۵۰۰۰ نسخه.

99- Headway intermediate: student's book.

John Soars Liz Soars. تهران: معرفت زبان آموز. - ۱۲۸ ص. - رحلی (شمیز). - ۲۶۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۵۰۰۰ نسخه.

100- Headway upper-intermediate: workbook.

Liz Soars John Soars. تهران: رهنما. - ۹۶ ص. - رحلی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

عنوان به فارسی:

انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی
شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۰۱۲-۰

88- English for university students: a basic reading course.

MohammadHassan GholamReza Tahririan. Hadi Farjami Zarei. اصفهان: چهارباغ. - ۲۵۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به فارسی:

انگلیسی عمومی برای دانشجویان دانشگاه
شابک: ۹۶۴-۷۲۸۲-۰۷-۹

چاپ اول

89- English vocabulary in use.

Michael McCarthy. Felicity O'dell. تهران: رهنما. - ۳۰۲ ص. - وزیری (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

90- English vocabulary in use: elementary.

تهران: رهنما. - ۲۰۰ ص. - وزیری (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

91- English vocabulary in use: pre-intermediate and intermediate.

Stuart Redman. تهران: رهنما. - ۲۷۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

92- Essay writing simplified.

SallyanneH. Fitzgerald. قم: محدث. - ۱۳۲ ص. - رقی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

93- Essential idioms in english.

Robert James Dixon. تهران: رهنما. - ۲۶۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

84- ELT quick'n easy: an english language teaching methodology textbook for iranian

چاپ اول

Mojgan Rashtchi. Arshya Keyvanfar. تهران: رهنما. - ۱۳۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

85- Elementary stories for reproduction.

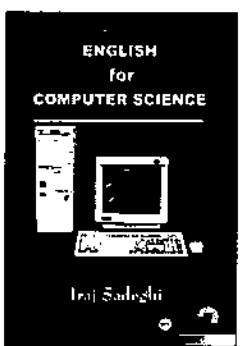
L.A. Hill. تهران: تکریب. - ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

86- English for computer science.

Iraj Sadeghi. گسترش علوم پایه. - ۲۹۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۸۱۱-۸۲-۱

انگلیسی برای علوم کامپیوتر کتابی است به زبان انگلیسی، شامل راهنمای آموزش کامپیوتر، و اصطلاحات و تغییرات کامپیوتر که با تمرینات مستند، و جمع و تدوین واژگان متن در انتهای هر بخش فراهم آمده است.

87- English for the students of humanities.

Mehdi Nowruzi. Khiabani. Birjandi. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). - ۲۱۶ ص. - جلد اول. - وزیری (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ سیزدهم / ۲۰۰۰۰ نسخه.

78- Around town: situational conversation practice.

چاپ اول

Michael Ockenden. Timothy Jones. محدث. - ۹۶ ص. - بیاضی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

79- Cambridge english for schools: students book.

Andrew Littlejohn. Diana Hicks. تهران: رهنما. - ۱۶۰ ص. - جلد اول. - رحلی (شمیز). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

80- Cambridge english for schools: students book.

Andrew Littlejohn. Diana Hicks. تهران: رهنما. - ۱۶۰ ص. - جلد دوم. - رحلی (شمیز). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

81- Cambridge english for schools: students book.

Andrew Littlejohn. Diana Hicks. تهران: رهنما. - ۱۶۰ ص. - جلد سوم. - رحلی (شمیز). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

82- Comprehension passages 1 to 30.

قم: صبح صادق. - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

83- The crown of violet.

Geoffrey Trease. تبریز: خورشید. - ۶۰ ص. - رقی (شمیز). - ۴۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

107- Listen first: focused listening tasks for beginners.

چاپ اول

Jayme Adelson-Goldstein - قم: صبح صادق - ۹۰ ص. - رحلی (شمیز) - ۱۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

108- Love or money? - Rowena Akinyemi

تهران: دبیر - ۴۴ ص. - رقمی (شمیز) - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: عشق یا ثروت

چاپ اول

109- Man and his world (revised).

قم: صبح صادق - ۱۲۶ ص. - وزیر (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

110- Misery: level 6. Stephen King

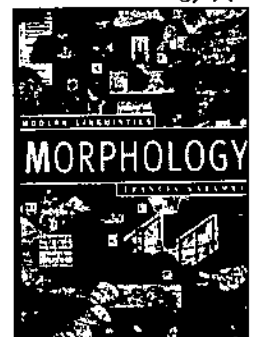
تهران: نسل نوین - ۹۶ ص. - رقمی (شمیز) - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به فارسی: نکبت

چاپ اول

111- Morphology. Francis Katamba

تهران: رهنما - ۲۶۸ ص. - وزیر (شمیز) - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

ساختمان‌شناسی یا شکل‌شناسی واژگان بحث اصلی این کتاب است که به زبان انگلیسی منتشر شده است. بدین ترتیب مقوله حاضر یکی از مباحث زبان‌شناسی نوین است که در کتاب عنوانی از این دست در آن همراه با نمونه‌ها و مثال‌های

متعدد - تشریح می‌گردد. ساختار واژه، انواع شکل‌های واژگانی و ریشه‌ها و اساس آنها، شکل درونی ریخت‌شناسی واژگان، ساختارشناسی عروضی، و ساختار شناسی صرفی.

چاپ اول

112- My family and other animals: level 3. Gerald Durrell

تهران: نسل نوین - ۴۸ ص. - رقمی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

113- NTC's super - mini american slang dictionary. Richard A. Spears

تهران: فروزش - ۳۰۴ ص. - جیبی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

114- New headway english course: elementary student's book. John Soars, Liz Soars

اصفهان: جنگل - ۱۶۰ ص. - رحلی (شمیز) - چاپ سوم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

115- New interchange english for international communication: video activity book. Jack Richards

تهران: فروزش - ۶۸ ص. - جلد دوم. - رحلی (شمیز) - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

116- New interchange english for international communication: workbook. Jonathan Jack Richards

تهران: رهنما - ۹۶ ص. - جلد دوم. - وزیر (شمیز) - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۰۰۰۰ نسخه.

117- New interchange english for international: intro students book. Jack Richards

تهران: فروزش - ۱۵۴ ص. - رحلی (شمیز) - (دوره) ۳۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

118- New interchange english for international: intro workbook. Jack Richards

تهران: فروزش - ۱۵۴ ص. - جلد دوم. - رحلی (شمیز) - (دوره) ۳۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

119- NTC's super-mini american idioms dictionary. Richard A. Spears

تهران: فروزش - ۲۲۸ ص. - جیبی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

120- NTC's super - mini basic phrasal verbs. Richard Spears

تهران: فروزش - ۳۰۴ ص. - جیبی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

121- Prerequisite reading. Mahdi Sadjadian

تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت) - ۱۵۶ ص. - وزیر (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۵۰۰ نسخه.

عنوان به فارسی: خواندن و درک مفاهیم (پیش‌نیاز) شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۲۲۲-X

چاپ اول

122- The railway children. Edith Nesbit

تهران: نسل نوین - ۴۸ ص. - رقمی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

123- Reading and thinking in english. Derek Strange

تهران: رهنما - ۱۳۶ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

124- Reading and thinking in english: concepts in use. Derek Strange

تهران: رهنما - ۹۰ ص. - وزیر (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

(شمیز) - ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

125- Reading and thinking in english discourse in action. Derek J.Y.K. Kerr

تهران: رهنما - ۱۱۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

126- Reading and thinking in english: discovering discourse. Diane Warshawsky

تهران: رهنما - ۱۱۰ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

127- Round the world in eighty days. Jules Verne

تهران: فخریم - ۹۰ ص. - رقمی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

128- Scientific english readings. Akbar Mahdi Sadjadian

تهران: Mirhasani - ۲۲۴ ص. - جلد اول. - وزیر (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ نهم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۷-۰۰۰-۷

چاپ اول

129- Seven: level 4. Anthony Bruno

تهران: دبیر - ۵۸ ص. - رقمی (شمیز) - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: هفت

چاپ اول

130- The sheep - pig: level 2. Dick Smith

تهران: Dick Smith - ۶۴ ص. - رحلی (شمیز) - (دوره) ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۳۰۱-۸-۸

چاپ اول

131- Simply suspense. Derek J.Y.K. Kerr

تهران: Strange - قلمستان هنر. - ۴۸ ص. - پالتویی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

ریال. - ۵۱۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: دلپره ساده

چاپ اول

132- Simply suspense: level 2. Derek J.Y.K. Kerr

تهران: Strange - قلمستان هنر. - ۴۸ ص. - رقمی (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: دلپره ساده

133- Spectrum 1A: a communicative course in english: student book. Diane Warshawsky

تهران: Donald R.H. Byrd - نوبیراستار: - تهران: شکوه اندیشه - ۸۸ ص. - رحلی (شمیز) - چاپ یازدهم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

134- Spectrum 1A: a communicative course in english: workbook. Joan Nancy Frankfort

تهران: Dye - نوبیراستار: - تهران: شکوه اندیشه - ۶۰ ص. - رحلی (شمیز) - چاپ یازدهم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

135- Spectrum 2A: a communicative course in english: student book. Sandra Costinett

تهران: Donald R.H. Byrd - شکوه اندیشه - ۹۶ ص. - جلد دوم. - رحلی (شمیز) - (دوره) ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۳۰۱-۷-X

136- Spectrum 2A: a communicative course in english: workbook. David Sharon Abrams

تهران: P. Rein - نوبیراستار: - تهران: Donald R.H. Byrd - شکوه اندیشه - ۶۴ ص. - رحلی (شمیز) - (دوره) ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۳۰۱-۸-۸

137- Spectrum 3A: a communicative course in english: student book. Diane Warshawsky

تهران: Donald R.H. Byrd - قلمستان هنر. - ۴۸ ص. - پالتویی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شکوه اندیشه. - ۸۸ ص. - رحلی (شمیز). - چاپ چهارم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

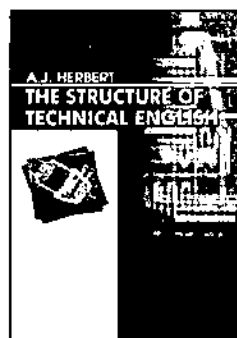
138- Spectrum 4B: a communicative course in english: Teacher's edition. Joan. Nancy Frankfort. Donald R.H. Byrd. Dye. تهران: شکوه اندیشه. - ۲۳۶ ص. - رحلی (کالینگور). - چاپ نهم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

139- Spectrum teachers edition 4A: a communicative course in english. [et al]. Nancy Frankfort. تهران: شکوه اندیشه. - ۱۰۴ ص. - رحلی (کالینگور). - چاپ نهم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

140- Spectrum workbook 3A: a communicative course in english. Donald R.H. Byrd. David.P. Rein. تهران: شکوه اندیشه. - ۶۴ ص. - رحلی (شمیز). - چاپ چهارم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

141- Stealing the hills: level 2. Josephine Feeney. تهران: دبیر. - ۴۸ ص. - رقصی (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: تاراج تپه‌ها

142- The structure of technical english. A.J. Herbert. تهران: آیز. - ۲۲۴ ص. - رقصی (شمیز). - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

مطالب متنوع این کتاب که به زبان انگلیسی تلویین شده شامل اصطلاحات و تعبیرات مربوط به تکنولوژی و صنعت است. علاوه بر متن‌های حاوی اصطلاحات و تعبیرات، تمرینات مختلفی نیز به منظور یادآوری، درج گردیده است.

143- Surfer! level 1. Paul Harvey. تهران: ویراستار. Derek Strange. تهران: دبیر. - ۲۲ ص. - رقصی (شمیز). - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: موج‌سوار

144- Technical english for the students of helicopter pilot. Shahram Qahraki. Mohammad Hoseyn Abbas. Tabesh. Dadashian. اصفهان: شهرام قهرکی. - ۹۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: انگلیسی فنی برای دانشجویان خلبانی هلیکوپتر

145- Treasure island. Robert Louis Stevenson. John Escott. تهران: خوروش. - ۲۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

146- True stries for EFL students elementary compiled. Marjan Hajazimi. تهران: گسترش علوم پایه. - ۶۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: داستان‌های واقعی برای زبان‌آموزان دوره مقدماتی: زبان انگلیسی

147- Understanding a- and using english grammar. Betty Schramper Azar. تهران: آردیشت. - ۲۵۱-۶۸۱-۶۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

تبریز: ثنا. - ۳۳۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۹۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.

148- Understanding 1-deas: advanced reading skills. Michael Swan. قم: محدث. - ۱۰۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

149- Video transcript of: broken arrow for upper intermediate students. Abbas Yazdani. تهران: معرفت. زبان آموز. - ۶۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

150- Video transcript of: the tiger movie for elementary students. Abbas Yazdani. تهران: معرفت. زبان آموز. - ۳۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

151- آلمانی در سفر = Deutsch Auf Der Reise: مکالمات و اصطلاحات روزمره آلمانی با ترجمه فارسی ... حسن اشرف‌الکتابی، به اهتمام: علی-امیر شجاعی-ارانی. - تهران: استاندارد. - ۲۴۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ یازدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Deutsch auf der reise

152- Deutsche sprachelehre fur auslander. Dora. Heinz Griesbach. Schulz. تهران: رهنما. - ۱۷۶ ص. - جلد اول. - رقصی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

153- Themen neu: lehrwerk fur deutsch als fremdsprache kursbuch 2. Hartmut Aufderstrabe. [et al] ... - تهران: معرفت. زبان آموز. - ۱۶۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

واژه‌نامه‌های زبان فرانسوی

154- Oxford picture dictionary. تهران: اشتیاق. - ۱۴۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۲۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.

کاربرد زبان فرانسوی معیار ۳۳۸ ۱۵۵- زبان آموز فرانسه، یا راهنمای کامل متد موزه اول. عنایت‌الله شکیبایی، ژاله سلیمانی. - تهران: صفار، اشراقی. - ۳۴۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۳۲۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۶۶-۰۵-۱

156- Cafe creme: methode de francais. Sandra Trevisi. [et al] ... - تهران: رهنما. - ۱۸۲ ص. - رحلی (شمیز). - ۴۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

157- Lecture de textes simples. Nazita. Zohreh Joozdani. Azimi Meibodi. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). - ۱۷۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: خواندن متون ساده

زبان عربی

چاپ اول

۱۵۸- آموزش عربی ۱: ویژه دانش‌آموزان سال اول دبیرستان و داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها ... علی جعفری ندوشن، نجمی جعفری-ندوشن. - تهران: مبتکران. - ۴۰۷ ص. - وزیری (شمیز). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۸۶-۳۳۷-۲

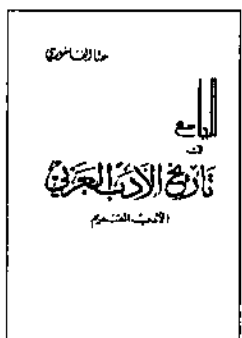
چاپ اول

۱۵۹- احسن المقال. موسی‌زین‌الدین نجفی. - قم: مهدیه. - ۱۸۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

۱۶۰- بازآموز عربی (اول راهنمایی). اسکندر حسین‌زاده. - تهران: روزمندگان اسلام. - ۱۲۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۵۴۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۱۴-۵۷-۶

چاپ اول

۱۶۱- الجامع فی تاریخ الادب العربی. حنا فاخوری. - قم: ذوی‌القری. - ۱۰۹۰ ص. - جلد اول. - وزیری (کالینگور). - (دوره) ۸۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۷-۶۸-X

جلد نخست از کتاب 'تاریخ ادب عربی' نوشته 'حنا فاخوری' شرح و بررسی ادبیات قدیم عرب است که بحث آغازین آن به 'ادب دوره جاهلی' اختصاص یافته است. در این

دوره، علاوه بر زمینه‌های شکل-گیری ادبیات - اعم از نظم و نثر - به زبان این دوره و مختصات آن نیز اشاره می‌شود؛ سپس هر یک از شاعران برجسته این دوره با ذکر نمونه‌ای از اشعار معرفی می‌گردند. پس از آن شعر و نثر دوره اسلامی، همچنین جریان‌های ادب عربی در سرزمین‌های عرب - با معرفی هر یک از شخصیت‌ها - پی گرفته می‌شود. بحث پایانی این کتاب مربوط به ادب انحطاط یعنی دوره کلاسی-ها و ضعف‌های ادب عربی است.

چاپ اول

۱۶۲- الجامع فی تاریخ الادب العربی.

حنا فاخوری. - قم: ذوی القربی. - ۷۷۲ ص. - جلد دوم - وزیری (گالینگور). - (دوره) ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۷-۶۹-۸

بررسی ادب نهضت جدید محتوای جلد دوم از 'تاریخ ادب عربی' اثر 'حنا فاخوری' است که با این مباحث پی گرفته می‌شود: 'نثر نهضت جدید'، 'قصه'، 'نقد ادبی'، 'تاریخ و علوم'، 'شعر نهضت جدید'، 'آدبی نهضت جدید'، 'آدبی دوره تقلید و آدبی میان دوره تقلید و تجدید'.

۱۶۳- جامع المقدمات.

محقق: تجلیل جرائیمی. - قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه، دفتر انتشارات اسلامی. - ۶۳۲ ص. - وزیری (گالینگور). - ۲۱۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۲۷۰۰۰۳۰-۹

چاپ اول

۱۶۴- جواهر البلاغه (مستن درسی). احمد هاشمی. - قم: واریان. - ۲۶۰ ص. - وزیری (گالینگور). - ۱۴۰۰۰

ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۹۱۸-۰۴-۲

جواهر البلاغه (مستن درسی)

احمد هاشمی

ناشر: واریان

'جواهر البلاغه' نوشته 'سید احمد هاشمی' کتابی است با موضوعات سنتی زیبایی‌شناسی شعر که در سه حوزه 'معانی'، 'بیان' و 'بديع' - به زبان عربی - تدوین گردیده است. در کتاب، علاوه بر تشریح موضوعات یاد شده شواهد متعدد از جمله شعر عربی ذکر گردیده در انتهای هر درس، تمریناتی به منظور مرور مفاهیم متن گنجانده شده است.

چاپ اول

۱۶۵- خودآموز و مکالمات روزمره عربی با تلفظ فارسی شامل: کاملترین قواعد آموزش ساده زبان عربی ... علی حاجی‌وند - تبریز: دانیال. - ۲۴۰ ص. - جیبی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۶۸-۰۷-۱

۱۶۶- راهنمای گام به گام طلایی عربی (۳).

محسن عمرانی. - تهران: کانون گسترش علوم. - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۴۰-۱۷۳-۱

۱۶۷- شرح ابن عقیل. محمدحسین‌الدین عبدالحمید - تهران: ناصر خسرو. - ۶۹۲ ص. - جلد اول. - وزیری (گالینگور). - چاپ ششم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۰۵۳-۰۲-۲

۱۶۸- شرح ابن عقیل. محمدحسین‌الدین عبدالحمید. - قم: ناصر خسرو. - ۶۸۸ ص. - جلد دوم. - وزیری (گالینگور). - (دوره) ۴۰۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۲۰۰۰

نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۰۵۳-۰۴-۵

۱۶۹- عربی ده استاد ۲ و ۳. تهران: ایران سنجنش. - ۲۱۶ ص. - رحلی (شمیز). - چاپ دوم.

چاپ اول

۱۷۰- عربی کنکور کار و دانش و فنی حرفه‌ای. بابک اصفهانی. - تهران: اندیشه عصر فارابی. - ۱۵۴ ص. - رحلی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۷۸۹-۰۰-۱

۱۷۱- العربیة للناشئين (منهج متكامل لغیر الناطقین باللغة العربیة). محمود اسماعیل صینی. - قم: دار التقالید. - ۲۱۶ ص. - وزیری (شمیز). - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۸۳۳-۷۲-۴

۱۷۲- فراند حجتیه: شرح فراند صمدیه. علی حجت‌هاشمی خراسانی، محمدبن حسین شیخ‌بهائی. - قم: حائق. - ۲۶۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۷۰-۴۶-۶

چاپ اول

۱۷۳- فرهنگ جامع کاربردی فرزندان عربی - فارسی از دیوینة ایام عرب تا نوترین واژگان علم و ادب. پرویز اتابکی. - تهران: فرزندان روز. - ۷۵۰ ص. - جلد چهارم. - وزیری (شمیز). - ۵۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۲۲۱-۱۳۹-۵

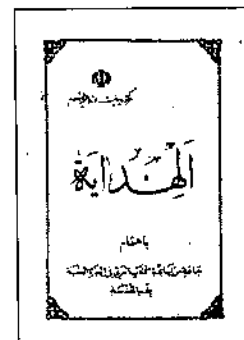
چاپ اول

۱۷۴- فرهنگ دانا: عربی - فارسی. مترجم: مصطفی رحیمی‌نیا. - تهران: دانا. - ۱۱۷۳ ص. - جلد دوم. - رقی (گالینگور). - (دوره) ۵۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۷۰-۱۶-۴

۱۷۵- نگارشی نو بر قوانین اعلان. هدایت‌الله طالقانی. - قم: سابقون. - ۱۰۴ ص. - رقی (شمیز). - ۲۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۱۷۶- الهدایه. قم: واریان. - ۲۶۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۹۱۸-۰۲-۶

'الهدایه' کتابی است در نحو عربی که در قالب درس‌های مختلف، هر یک از موضوعات ترکیب یا نحو عربی به همین زبان آموزش داده می‌شود. کتاب با شواهد و مثال‌های متعدد عبارات عربی همراه بوده در انتهای هر درس، تمریناتی به منظور مرور مفاهیم درس گنجانده شده است.

چاپ اول

۱۷۷- الهدایه فی النحو. محقق: حسین شیرافکن. - قم: مرکز علمی للدراسات الاسلامیه. - ۲۴۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۳۵۶-۷-۶

این کتاب که به آموزش زبان عربی، به ویژه نحو عربی، اختصاص دارد

شامل هفتاد و سه درس، مربوط به مباحث ترکیب یا نحو عربی است که پس از تعریف و تشریح هر یک از موضوعات نحوی، مثال‌ها و شواهد مختلف ذکر می‌گردد، همچنین در انتهای هر درس تمرین‌های متناسب با موضوع مورد نظر فراهم می‌آید.

زبانهای اورال آسیایی، سیبریایی و دراویدی

۲۹۲

۱۷۸- ترکی استانبولی در سفر: مکالمات و اصطلاحات روزمره ترکی استانبولی با ترجمه فارسی و تلفظ واژه‌ها با ...

تهیه و تنظیم: شعبان آزادی‌کناری. ... [و دیگران]؛ اهتمام: حسن اشرف-الکتابی، مینا اشرف‌الکتابی. - تهران: استاندارد. - ۲۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ هفدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Yolculukta istanbul turkcesi شابک: ۹۶۴-۶۲۵۵-۰۲-۷

نمایه عنوان

Academic encounters: reading, study skills, and writing 75
Adventures of tom sawyer 76
American readings: selections and exercises for vocabulary ... 77
A practical english grammar exercises 2 45
Around town: situational conversation practice 78
Cafe creme: methode de francais 156
Cambridge english for schools: students book 79-80-81

Comprehension passages 1 to 30 82
The crown of violet 83
Deutsche sprachlehre fur auslander 152
ELT quick'n easy: an english language teaching methodology textbook for iranian ... 84
Elementary stories for reproduction 85
English for computer science 86

۶۰	و مخابرات	True stries for EFL students elementary compiled 146	language teaching 55	beginners 107	English for the students of humanities 87
۶۱	راهنمای جامع انگلیسی برای دانشجویان فنی و مهندسی	Understanding and developing language tests 6	Prerequisite reading 121	Longman dictionary of american english 20	English for university students: a basic reading course 88
۶۲	راهنمای جامع انگلیسی پیش-دانشگاهی	Understanding and using english grammar 147	Reading and thinking in english 123	Longman dictionary of american english: your complete guide to american english 21	English pronunciation illustrated 46
۶۳	راهنمای جامع خواندن مستون انگلیسی عمومی	Understanding ideas: advanced reading skills 148	Reading and thinking in english: concepts in use 124	Longman dictionary of contemporary english 22-23	English sentence structure 47
۶۴	راهنمای جامع زبان انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی (۱): ترجمه دقیق و سپس متون ...	Video transcript of: broken arrow for upper intermediate students 149	Reading and thinking in english: discovering discourse 126	Love or money? 108	English vocabulary in use 89
۶۵	native - راهنمای کامل - speakers Modern English exercises for non native همراه با پاسخ کامل تمرینات	Video transcript of: the tigger movie for elementary students 150	Round the world in eighty days 127	Man and his world (revised) 109	English vocabulary in use: elementary 90
۶۶	راهنمای کامل زبان تخصصی ۱ - ۲	Deutsch Auf = سفر در آلمانی Der Reise اصطلاحات روزمره آلمانی با ترجمه فارسی ...	Scientific english readings 128	Meaning based translation: a guide to cross - language equivalence 5	English vocabulary in use: pre-intermediate and intermediate 91
۶۷	مدیریت دولتی و بازرگانی	۱۵۸	Seven: level 4 129	Merriam - websters collegiate dictionary 24	Essay writing simplified 92
۶۸	راهنمای کامل زبان تخصصی مدیریت ۱ و ۲	۱۵۹	The sheep - pig: level 2 130	Misery: level 6 110	Essential grammar in use: a self-study reference and practice book for elementary students of ... 48
۶۹	مدیریت ۱ و ۲	۱۶۰	Simply suspense 131	Modern english: exercises for non-native speakers: sentences and complex structures 52-53	Essential idioms in english 93
۷۰	راهنمای کامل متون روانشناسی عمومی	۱۶۱	Simply suspense: level 2 132	Morphology 111	Exercises in reading comprehension 94
۷۱	راهنمای کامل زبان انگلیسی در مدیریت آموزش: همراه با تست-های امتحانی (رشته علوم تربیتی)	۱۶۲	Spectrum 1A: a communicative course in english: student book 133	My family and other animals: level 3 112	504 absolutely essential words 95
۷۲	راهنمای گام به گام طلایی عربی (۳)	۱۶۳	Spectrum 1A: a communicative course in english: workbook 134	NTC's dictionary american slang and colloquial expressions 26	For and against: an oral practice book for advanced students of english 96
۷۳	راهنمای بر کتاب خواندن و درک مفاهیم (۱)	۱۶۴	Spectrum 2A: a communicative course in english: student book 135	NTC's super - mini american slang dictionary 113	General english reading 97
۷۴	راهنمای بر کتاب خواندن و درک مفاهیم (۲)	۱۶۵	Spectrum 2A: a communicative course in english: workbook 136	New headway english course: elementary student's book 114	Graded exercises in english 49
۷۵	زبان آموز فرانسه، یا، راهنمای کامل متد موزه اول	۱۶۶	Spectrum 3A: a communicative course in english: student book 137	New interchange english for international communication: video activity book 115	Grammar in use intermediate 50
۷۶	زبان انگلیسی (۱) و (۲) (عمومی) ویژه دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی و داوطلبان ورود به دانشگاه	۱۶۷	Spectrum 4B: a communicative course in english: Teacher's edition 138	New interchange english for international communication: workbook 116	Grammar in use: reference and practice for intermediates students of english 51
۷۷	زبان تخصصی گروه پزشکی	۱۶۸	Spectrum teachers edition 4A: a communicative course in english 139	New interchange english for international: intro workbook 117	Headway elementary: student's book 98
۷۸	زبان شناسی و آسیب شناسی زبان ۲	۱۶۹	Spectrum workbook 3A: a communicative course in english 140	NTC's super-mini american idioms dictionary 119	Headway intermediate: student's book 99
۷۹	سوالات چهارگزینه ای و گرامر انگلیسی از دبیرستان تا دانشگاه مخصوص: دبیرستان - پیش دانشگاهی - کنکور	۱۷۰	Stealing the hills: level 2 141	NTC's super mini basic phrasal verbs 120	Headway upper-intermediate: workbook 100
۸۰	شرح ابن عقیل ۱۶۷-۱۶۸	۱۷۱	The structure of technical english 142	Oxford advanced learner's dictionary 27	How happily she laughs 101
۸۱	عربی ده استاد ۲ و ۳	۱۷۲	Surfer! level 1 143	Oxford advanced learner's dictionary of current english 28	Insight into IELTS 102
۸۲	عربی کنکور کار و دانش و فنی حرفه ای	۱۷۳	Technical english for the students of helicopter pilot 144	Oxford elementary learner's dictionary 29	Intermediate whats in a word? 103
۸۳	البریه للناشئين (منهج متكامل لتبر التاليفين باللغة العربية)	۱۷۴	Themen neu: lehrwerk fur deutsch als fremdsprache kursbuch 2 153	Oxford picture dictionary 154	An introduction to language 3
۸۴	فرائد حجتیه: شرح فرائد صمدیه ۱۷۲	۱۷۵	Treasure island 145	Practical english usage 54	Lecture de textes simples 157
۸۵	فرهنگ البرز کاربرد فارسی - انگلیسی			Practical techniques for	Legal texts (2) criminal law: a textbook for law students 104
۸۶	فرهنگ تطبیقی تالشی - تاتی - آذری				Let's write english 105
۸۷	فرهنگ جامع کاربردی فرزاد عربی				Let's write english book: for students of english as a second language 106

۱۴	غفری، سیف	Zarei, GholamReza	88
۳۲	غلامعلی زاده، خسرو	۱۷۸	آزادی کناری، شیمان
۱۶۲-۱۶۱	فاخوری، خنا	۱۷۳	آتابکی، پرویز
۳۵-۳۴	فرانک، مارسل	۶۴	احمدی مجدآبادنو، زهرا
۶۷	فراهانی، مهرنوش	۱۷۸-۱۵۱	اشرف الکتابی، حسن
۳۷	فرزام، عباس	۱۷۸	اشرف الکتابی، مینا
۱۰	فرشیدورد، خسرو	۱۷۰	اصفهان، بابک
۴۰	قاسم زاده، رضا	۸	امامی، حسن
۶۴	قنبری، راحله	۵۶	امینی زاده، رامین
۳۱	کلانتری، بهروز	۳۳	بورکس، جولیا
۱۲	لواسانی، احمد	۶۱	بیداهری، پرویز
۴	مارتینه، آندره	۶۲-۳۶	بیرجندی، پرویز
۳۵-۳۴	محمدیگی، ابراهیم	۳۴	پروانه پور، عباس
۳۵-۳۴	محمدزاده، نادر	۹	پوربزرگ، خلیل
۶۳	محمدی، شهرام	۶۳	پورگیو، فریده
۴۳	محمودی، غلامحسین	۱۹	پوستین دوز، سعید
۱۶	مددیان پاک، تمارا	۷۰-۶۹	تحریریان، محمدحسن
۴۱	مرادآبادی، بهروز	۶۰	تکرمی، منوچهر
۴۴	معماری، مهران	۶۰	توحیدی، فرهاد
۵۸	مفتون، پرویز	۶۵	تهرانی، ثمربخش
۶۸-۶۷	منصوری راد، عبدالرضا	۱	ثابت، علی
۶۱	موتابی، هدایت	۱۶۳	جرائیمی، تحلیل
۳۲	مورقی، ریموند	۵۶	جعفری گوهر، منوچهر
۶۶-۶۵	موسوی، عباس	۱۵۸	جعفری ندوشن، علی
۱۶	مولایور، فرهنگ	۱۵۸	جعفری ندوشن، نجمی
۷۱	مهدی پورعلایی، خسرو	۱۶۵	حاجیوند، علی
۵۹	میرزایی، محمدرضا	۵۸	حجازی، محمدجواد
۴	میلانیان، هرمز	۱۷۲	حجت هاشمی خراسانی، علی
۷	نانوازاده، علی	۱۶۰	حسین زاده، اسکندر
۱۷	نجابی، پروانه	۳۹	حقانی، فریدون
۱۵۹	نجفی، موسی زین الدین	۱۸	حسین سلیمان
۱۱	نیکبخش، سعیده	۷۱	خانی، محمدرضا
۷۳	نیکوپور، جهانبخش	۱۵	خاوری، محمدرضا
۳	نیلی پور، رضا	۷۲	دانشوری نصرآبادی، رضا
۳۲	وحدی، فرینوش	۳۸	دیکسون، رابرت جیمز
۴۳	وود، فردریک توماس	۳۰	ربیع، نجاة الله
۳۳	ویشون، جورج ای.	۱۷۴	رحیمی نیا، مصطفی
۱۶۴	هاشمی، احمد	۴۳	زارعی نیستانک، شهلا
۷۳	یوسف زاده، علیرضا	۶۲	زاهد دوست، بهروز
		۱۵۵	سلیمانی، ژاله
		۷۴	سلیمی شاد، امیر هوشنگ
		۷۰-۶۹-۴۲	شاطرلو، محمد
		۳۸	شیدار، امیر
		۱۵۱	شجاعی ارانی، علی اصغر
		۱۵۵	شکیبایور، عنایت الله
		۳۳	شمس الدینی، لاله
		۱۷۲	شیخ بهائی، محمد بن حسین
		۱۷۷	شیرافکن، حسین
		۵۷	صوری، مسعود
		۱۷۱	صیینی، محمود اسماعیل
		۱۷۵	طالقانی، هدایت الله
		۱۶۷	عبدالحفید محمد محی الدین
		۱۶۸	عبدلی، علی
		۱۳	علیمحمدی، محمود
		۶۸	عمرانی، محسن
		۱۶۶	غفری، اسماعیل
		۳۰	

نمایه ناشر

۳۹	آبرنگ: تهران
۱۳۲	آبیز: تهران
۶۴	اتحاد: تهران
۲۱	اخر: تبریز
۱۹	اسپادان: اصفهان
۱۵۱-۱۷۸	استاندارد: تهران
۹۸-۱۵۴	اشتیاق: تهران
۱۵۵	اشرافی: تهران
۲۷	افسون: تهران
۱۴	البرز: تهران
۵۹	انتظار: سیوار
۱۷۰	اندیشه عصر فارابی: تهران
۱۶۹	ایران سنجش: تهران

نمایه پدیدآور

Abrams, Sharon	136
Adelson-Goldstein, Jayme	107
Akinyemi, Rowena	108
Alexander, Louis	96
George	51
Altman, Roann	27-28
Ashby, Michael	153
Aufderstrabe, Hartmut	157
Azimi Meibodi, Nazita	87
Birjandi, Parviz	95
Bromberg, Murray	106
Bruks, JuliaM.	129
Bruno, Anthony	105
Burks, JuliaM.	133
Byrd, Donald R.H.	134-135-136-137-138-140
Costinett, Sandra	135
Crawley, Angela	29
Crowther, Jonathan	28
Dadashian, Abbas	144
Dixon, Robert James	49-93
Durrell, Gerald	112
Dye, Joan	134-138
Eckstut, Samuela	103
Escott, John	145
Farjami, Hadi	88
Feeney, Josephine	141
Fitzgerald, Sallyanne H.	92
Frank, Marcella	52-53
Frankfort, Nancy	134
Fromkin, Victoria	3
Griesbach, Heinz	152
Grindell, Robert M.	77
Hajazimi, Marjan	146
Harvey, Paul	143
Herbert, A.J.	142
Hicks, Diana	79-80-81
Hill, Jimmie	55
Hill, L.A.	85
Honarvar, Alireza	97
Hornby, A.S.	27-28
Hull, Jonathan	116
Jakeman, Vanessa	102
Jalalipour, Jamajoddin	97
Jones, Timothy	78
Joozdani, Zohreh	157
Katamba, Francis	111
Kavanagh, Kqthryn	28
Kerr, J.Y.K.	131-132
Keyvanfar, Arshya	84
King, Stephen	110
Kneebone, Peter	46
Krohn, Robert	47
Larson, Mildred L.	5
Lewis, Michael	55
Littlejohn, Andrew	79
	80-81

- فارسی از دیرینه ایام عرب تا
نوترین واژگان علم و ادب
۱۷۲
فرهنگ جامع لغات و اصطلاحات
صنعت پلاستیک
۱
فرهنگ جدید انگلیسی - فارسی:
دارای مهم ترین و متداول ترین لغات
و فونیک جدید
۱۵
فرهنگ دانا: عربی - فارسی
۱۷۴
فرهنگ دوسویه دانش آموز: فارسی -
انگلیسی، انگلیسی - فارسی
۱۶
فرهنگ مدرسه
۱۷
فرهنگ معاصر انگلیسی - فارسی
یک جلدی: دارای مهم ترین و
متداول ترین لغات و عبارات انگلیسی
و برابری ...
۱۸
فرهنگ واژه های هم آوا در زبان
فارسی
۹
فرهنگی پهلوی
۷
گام های نوین در درک و ترجمه
متون انگلیسی
۷۲
گرامر طبقه بندی شده در زبان
انگلیسی
۲۸
گنجینه سوالات انگلیسی: سال دوم
دبیرستان
۳۹
لغت سازی و وضع و ترجمه
اصطلاحات علمی و فنی و
پاداشتهای درباره فرهنگستان و
برنامه ریزی ...
۱۰
لغت نامه انگلیسی اسپان
۱۹
مجموعه سوالات کنکورهای
کار دانی به کارشناسی زبان انگلیسی
شامل کنکورهای آزاد و سراسری ...
۴۰
مجموعه طبقه بندی شده آموزش
زبان انگلیسی ۳ شامل: واژگان سال
اول، دوم و سوم دبیرستان، ترجمه
دروس ...
۴۱
مجموعه طبقه بندی شده واژگان
زبان انگلیسی ۳ (سال سوم) طبقه-
بندی شده بر اساس هر درس ...
۷۳
مجموعه کامل تست زبان انگلیسی
عمومی دانشگاه پیام نور ...
۲۲
مدخل ال الفه الفارسیه
۱۲
نکات گرامری دوره دبیرستان =
High school english
۷۴ grammatical points
نگاهی به زبان فارسی از آغاز تا
امروز
۸
نگاهی نو به دستور زبان انگلیسی =
A new look at the
۲۳ english grammar
نگرش نو بر قوانین اعلال
۱۷۵
الهیایه
۱۷۶
الهیایه فی النحو
۱۷۷
هنگام با زبان انگلیسی به ضمیمه
آزمونهای مرحله ای (خودآزمایی)
۴۴

۱۵	فراگیر: تهران	۳۷	باستان: تهران
۱۷۳	فرزان روز: تهران	۳۹	بامداد کتاب: شیراز
۱۱۸_۱۱۹_۱۲۰	فروزش: تبریز	۱	بسیار نو: تهران
۶۱_۶۲_۱۱۳_۱۱۵_۱۱۷	فرهنگ زبان: تهران	۲۶_۵۵	بهمنود: تهران
۴۹_۹۶	فرهنگ معاصر: تهران	۲۴	پرتو گنج دانش: تهران
۱۸	فقه: تهران	۷۴	پیام معرفت: تهران
۵۷	فواد: تهران	۸۵	تکریم: تهران
۷۷	قلمستان هنر: تهران ۱۳۲_۱۳۱_۹۵	۷	توکلی: تهران
۷۳	کانون فرهنگی آموزش: تهران	۱۳۷	تنا: تبریز
۴۱	کانون گسترش علوم: تهران	۱۶۳	جامعه مدرسین حوزه علمیه، دفتر انتشارات اسلامی: قم
۱۶۶	کلام بویا: تهران	۴۰_۴۷_۹۴_۱۱۴	جنگل: اصفهان
۲۲	کیا: تهران	۲۳	جهان اندیشه: تهران
۳۱	گسترش علوم پایه: تهران	۲۸	جهان دانش: تهران
۸۶_۱۴۶	گلیانگ: تهران	۸۸	چهارباغ: اصفهان
۴۳	گویش: ایلام	۱۷۲	حاذق: قم
۳۸	مینکران: تهران	۶۷_۶۸_۶۹_۷۰	حقوق اسلامی: قم
۱۵۸	محدث: قم	۴۲_۵۶_۵۸_۶۵_۶۶	خورش: تبریز
۲۶_۵۴_۷۸_۹۲_۱۴۸	مرسل: کاشان	۶۳_۸۳_۱۴۵	دار النخلین: قم
۷۲	مرکز علمی للدراسات الاسلامیه: قم	۱۷۱	دار الحکمه: قم
۱۷۷	معرفت: تهران	۱۲	دانا: تهران
۹۹_۱۴۹_۱۵۰_۱۵۳	مهدیه: قم	۱۷۴	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی: تهران
۵۲_۵۳	میرشمس: تهران	۹۷	دانیال: تبریز
۱۵۹	ناصر خسرو: تهران	۱۶۵	دبیر: تهران
۳۰	نسل نوین: تهران	۱۲۹_۱۳۰_۱۴۱_۱۴۳	دبیر: تهران
۱۶۷_۱۶۸	نشر مرکز، کتاب ماد: تهران	۱۰۸	دیناگران تهران: تهران
۱۱۰_۱۱۲_۱۲۲	نقش و نگار: تهران	۷۱	ذوی القربی: قم
۲۰	ولریان: قم	۱۶۱_۱۶۲	روزندگان اسلام: تهران
۳۲	وفاق: تهران	۳۶_۱۶۰	رویا: تهران
۱۶_۱۶۴_۱۷۶	هرمس: تهران	۹	رهنا: تهران
۲۵		۵۰_۷۵_۷۹_۸۰_۸۱	۳_۵_۶_۸_۳۳_۳۴_۳۵_۴۸_
۲_۴		۹۳_۱۰۰_۱۰۲_۱۰۳_۱۰۵_۱۰۶	۱۲۶_۱۵۲_۱۵۶_۸۴_۸۹_۹۰_۹۱
		۱۱۱_۱۱۶_۱۲۳_۱۲۴_۱۲۵	زبان آموز: تهران
		۱۲۹_۱۵۰_۱۵۳	زبانکده: تهران
		۵۲_۵۳_۹۹	سابقون: قم
		۵۱_۱۲۸	سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری: تهران
		۱۷۵	سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت): تهران
		۸۷_۱۰۴_۱۲۱_۱۵۷	سازنده: تهران
		۱۱	سیمای دانش: تهران
		۶۰	شرکت سهامی انتشار: تهران
		۱۳	شکوه اندیشه: تهران
		۱۳۹_۱۴۰	شهرام قهرکی: اصفهان
		۱۳۳_۱۳۴_۱۳۵_۱۳۶_۱۳۷_۱۳۸	صح صادق: قم
		۱۴۴	صفار: تهران
		۴۵_۸۲_۱۰۷_۱۰۹	ضریح آفتاب: مشهد
		۱۵۵	عقیل: تهران
		۴۴	فخیم: تهران
		۱۷	
		۷۶_۱۰۱_۱۲۷	

خانه کتاب ایران
کتاب ماه
فلسفه و روانشناسی

فهرست کتابهای منتشر شده اسفند ماه سال ۱۳۸۰

آموزش و پژوهش در فلسفه
۱۰۷

چاپ اول

۱- کاملترین مجموعه
آزمونهای چهارگزینه‌ای کتاب
کلیات فلسفه.

احمد رضا شاهرخی. - قم: حقوق
اسلامی. - ۲۵۶ ص. - وزیری
(شمیز). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول
/ ۴۰۳۰ نسخه.

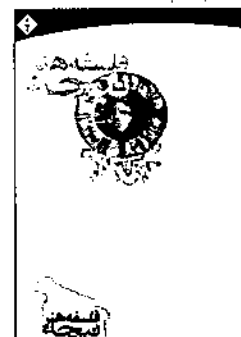
۲- مجموعه طبقه‌بندی شده
آموزش فلسفه سال سوم ...
رضا اکبری. - تهران: کانون فرهنگی
آموزش. - ۱۲۰ ص. - رحلی (شمیز).
- ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۱۶۵-۴

هستی‌شناسی
۱۱۱

چاپ اول

۳- فلسفه هنر نیچه.
جولیان یانگ؛ مترجم: رضا حسینی،
محمد رضا باطنی. - تهران: آتیه. -
۲۳۲ ص. - رقی (شمیز). - چاپ
اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Nietzsches philosophy
of art
شابک: ۹۶۴-۶۳۷۲-۷۳-۹

در کتاب حاضر، فلسفه هنر از دیدگاه
"نیچه" بررسی و تبیین شده است.
نگارنده در این کتاب "منشا هنر" و
این که چه عواملی هنر خوب را
خوب و هنر بد را بد می‌سازند،
توضیح می‌دهد، علاوه بر آن نسبت
هنر و زندگی از دیدگاه نیچه را شرح
می‌دهد. این کتاب به نوعی زندگی -
نامه فلسفی نیچه، یعنی گزارشی از
نوسان‌ها و تغییر جهت‌های موجود
در فلسفه او نیز محسوب می‌گردد.

نگارنده در این کتاب نشان می‌دهد
که "نیچه" تا چه اندازه در عقاید
فلسفی و هنری خویش تحت تأثیر
بدبینانه "شوپنهاور" قرار داشته است.
مباحث کتاب از این قرار است:
"شوپنهاور"، "زایش تراژدی از دیدگاه
نیچه"، "انسانی، بسی انسان"، "دانش
شاد" و "شامگاه بتان".

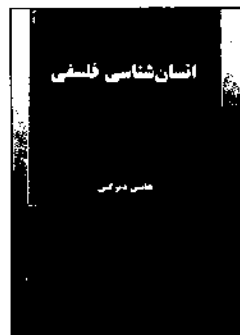
معرفت‌شناسی (نظریه
شناخت)
۱۲۱

۴- معرفت‌شناسی.
محمد حسین زاده. - قم: موسسه
آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۱۲۶ ص. - وزیری (شمیز). -
۵۰۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۳۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۷۴۰-۳۷-۲

انسان (نوع بشر)
۱۲۸

چاپ اول

۵- انسان‌شناسی فلسفی.
هانس دیلکس؛ مترجم: محمدرضا
بهشتی. - تهران: هرمس. - ۲۲۸
ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال.
- چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۶۴۱-۵۶-۳

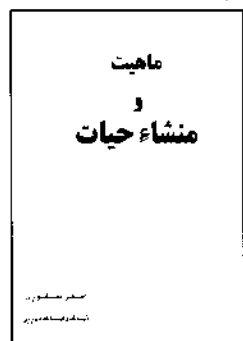

در این کتاب برخی آرا و دیدگاه‌های
انسان‌شناسی، فلاسفه غرب بررسی
شده است. نگارنده در این کتاب به
تفاوت‌های بنیادین انسان و حیوان
اشاره می‌کند، سپس با وارد شدن به
قلمرو روح و زبان، مباحث مربوط به
بمد جسمانی و اجتماعی انسان را
شرح می‌دهد. وی این مباحث را با
اشاره به آرای فلسفی "یورگمان"،
"کهلن" و "پلستر" تدوین کرده است.
نگارنده در بخش دیگری از کتاب
دوگانه انگاری مابعدالطبیعی "دکارت"
را با آرای "افلاطون" و "ماکس شلر"
مقایسه کرده و در باب تقدم انسان
یا خدا در تعامیت هستی و پرسش از

ماهیت مابعدالطبیعی، نظرات
"فوپرباخ"، "اوگوستین"، "بلوخ"،
"دهولباخ" و "شتیرنر" را شرح
می‌دهد. عناوین فصل‌های کتاب از
این قرار است: انسان و حیوان،
انسان موجودی روحانی، انسان
موجودی طبیعی، انسان موجودی
اجتماعی، انسان موجودی منفرد و
انسان و خدا.

چاپ اول

۶- ماهیت و منشاء حیات.
اصغر نیشابوری. - تبریز: احرار. -
۱۲۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۶۵۰۰
ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶-۹۷-۷

هدف اصلی نگارنده در کتاب،
بررسی جهات مختلف مسئله حیات،
به ویژه تحلیل و ارزیابی نظریه‌هایی
است که در باب منشاء حیات مطرح
گردیده است. به همین منظور، ابتدا
تعریفی از حیات، همچنین برخی
مفاهیم و دیدگاه‌ها - که به صورت
مستقیم در امر تفسیر منشاء دخالت
دارند - عرضه شده، سپس به نکاتی
خاص در خصوص زیست‌شناسی
انشاره گردیده است. در ادامه،
تعاریف مختلف حیات و نظریه‌های
مختلف درباره منشاء حیات (فرضیه
ازلی بودن حیات، فرضیه پیدایش
تدریجی حیات، دیدگاه انتقال
کیهانی، دیدگاه قرآن...) درج شده
است. پایان بخش کتاب، ضمیمه‌ای
است با این عنوان: "تعریف‌های
حیات در دائرةالمعارف‌ها" (بریتانیکا،
لاروس و آمریکانا).

پیرا روانشناسی و علوم غریبه
۱۳۳

۷- از کجا آمده‌ایم و به کجا
می‌رویم: اسرار مرگ، روح،
زندگی، تله‌پاتی، روشن‌بینی و ...
هانس هرلین؛ مترجم: احمد مرعشی.

- تهران: گلبانگ. - ۳۰۴ ص. -
رقعی (سلفون). - ۱۰۰۰۰ ریال. -
چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Die geheimen mache des
ubersinnlichen
شابک: ۹۶۴-۷۰۰۴-۰۱-X

چاپ اول

۸- پیشگویی با فال قهوه.
کیانوش بختیاری. - تهران: نسل
نواندیش. - ۶۴ ص. - رقی (شمیز).
- ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۸۵-۱۱-۶

در این مجموعه، نخست شیوه
گرفتن فال قهوه بیان می‌شود،
سپس بیش از ۳۰۰ شکل که ممکن
است در فتنجان قهوه ظاهر گردد،
تفسیر می‌شود.

چاپ اول

۹- راز کف دست: راهنمای
مصور کف‌شناسی.
ورنون ماهابال؛ مترجم: مریم احمدی.
- تهران: ثالث. - ۱۱۴ ص. - رقی
(شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول /
۳۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۳۳۰-۵۶-۷

در این کتاب اطلاعاتی درباره فنون
کف بینی گردآمده است. کتاب با
تعریفی از کف بینی آغاز می‌شود،

سپس نگارنده اشکال ظاهری کف دست را با استفاده از تصاویر مختلف طبقه‌بندی می‌کند. در پی آن، هر یک از طبقه‌بندی‌های مذکور را براساس هر خطوط، پرامدگی‌ها، فرورفتگی‌ها و اندازه خطوط دست توضیح می‌دهد.

چاپ اول

۱۰- سال نو مبارک.
تهران: ماشاء. ۲۰ ص. - جیبی (شمیز). چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۲-۹۳۳۷۱-۵-۶

جزوه حاضر در دو بخش سامان یافته است. بخش نخست شامل مطالب کوتاهی درباره سنتها و آداب عید نوروز است که از آن جمله عبارت‌اند از: سیزده سبز کردن، جاجی فیروز، چهارشنبه‌سوری، زیارت اهل قبور، هفت سین نوروز، سیزده بدر، و عید نوروز از نظر اسلام. بخش دوم به شرح خصوصیات متولدین ماههای مختلف سال اختصاص دارد.

۱۱- طالع بینی چینی.

سوزان وایت-مترجم: محسن چاووشی. - تهران: شقایق. ۲۸۲ ص. - رقی (شمیز). ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Chinese astrology: plain and simple
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۲-۳۸-۳

۱۲- طالع بینی خورشیدی.

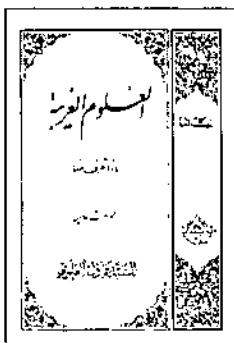
لیندا گودمن-مترجم: پروین قائمی. - تهران: پیمان. ۶۰۶ ص. - رقی (سلفون). ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Sun sign
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۱-۴۹-۲

۱۳- العلوم الغریبه: ماذا تعرف عنها: محاضرات اسلامیة. عادل علوی. - قم: تبلیغ و ارشاد.

۶۴ ص. - وزیری (شمیز). - چاپ اول. شابک: ۹۶۴-۵۹۱۵-۳۰-۹

چاپ اول

در این کتاب به اختصار درباره برخی علوم غریبه، به زبان عربی، توضیحاتی داده شده است. 'جفر'، 'حیل ساسانیه'، 'رقی'، 'زمل'، 'سحر' و 'علم سیمیا و کیمیا' برخی از موضوعات این کتاب هستند.

۱۴- فال حافظ با معنی.

شمس‌الدین محمد حافظ‌ابهاتمام: کاظم لاهیجی. - تهران: سماء. ۲۱۶ ص. - رقی (سلفون). ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ پانزدهم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۸۵۱-۰۱-۰

۱۵- فال دیوان غزلیات حافظ با معنی.

شمس‌الدین محمد حافظ‌ابهاتمام: کاظم لاهیجی. - تهران: اروند. ۳۹۶ ص. - وزیری (سلفون). ۲۸۵۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۵۸-۸-۹

۱۶- فالنامه حافظ.

شمس‌الدین محمد حافظ‌ابهاتمام: حمید شیرازی. - قم: وثوق. ۱۲۸ ص. - جیبی (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۷۵۰-۰۳-۲

چاپ اول

۱۷- فالنامه حافظ با معنی. به‌اهتمام: شهراد ربانی. - تهران: شقایق. ۲۰۰ ص. - رقی (سلفون). ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۲-۵۶-۱

۱۸- فالنامه حافظ با معنی. به‌اهتمام: شهراد ربانی. - تهران: شقایق. ۲۰۰ ص. - رقی (سلفون). ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۲-۵۶-۱

۱۹- فالنامه حافظ با معنی. به‌اهتمام: فاطمه رازی‌پور. - تهران: آذین. ۱۶۴ ص. - رقی (سلفون). ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۷۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۴۴۳-۱۲-۵

روایاها و رازواره‌ها

۱۲۵

۲۰- تعبیر خواب ابن سیرین. محمدبن سیرین ابن سیرین: حبش بن‌ابراهیم تغلیسی، به‌اهتمام: علی صادق. - تهران: نمونه. ۲۳۸ ص. - جیبی (شمیز). ۴۵۰۰ ریال. - چاپ بیستم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۲-۱۲-۷

چاپ اول

۲۱- تعبیر خواب ابن سیرین و دانیال پیغمبر حضرت امام جعفر صادق (ع).

حبش بن‌ابراهیم تغلیسی. - کاشان: مرسل. ۳۷۶ ص. - جیبی (شمیز). ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۴۶-۵۳-۱

چاپ اول

۲۲- تعبیر خواب کامل. محمدبن سیرین ابن سیرین: گلپایگان: گلپایگان. ۲۵۶ ص. - جیبی (شمیز). ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۶۸۴-۴-۲

چاپ اول

۲۳- کامل التعمیر (تعبیر خواب). حبش بن‌ابراهیم تغلیسی، مترجم: ابوالفضل موسوی‌گرم‌رودی. - کرج: عهد. ۸۶۲ ص. - وزیری (سلفون). ۳۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۷۶۳-۰۱-۰

۲۴- کلیات تعبیر خواب.

چاپ اول

محمدبن سیرین ابن سیرین: قم: امام عصر (عج). ۶۰۸ ص. - جیبی (گالینگور). ۱۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۱ نسخه.

چاپ اول

۲۵- کلیات تعبیر خواب ابن سیرین و دانیال پیغمبر. محمدبن سیرین ابن سیرین: حبش بن‌ابراهیم تغلیسی. - تهران: فروغ. ۶۰۸ ص. - وزیری (سلفون). ۱۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۲۹۹۷-۹-۳

چاپ اول

۲۶- کلیات تعبیر خواب محمدبن سیرین: حضرت دانیال علیه‌السلام امام جعفر صادق علیه‌السلام... حبش بن‌ابراهیم تغلیسی، مترجم: رضا مرندی. - تهران: گلی. ۳۹۶ ص. - وزیری (سلفون). ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۱۵۱-۹۳-۰

چاپ اول

۲۷- کلیات تعبیر خواب محمدبن سیرین و حضرت دانیال (ع) و امام جعفر صادق (ع). محمدبن سیرین ابن سیرین: حبش بن‌ابراهیم تغلیسی. - گلپایگان: گلپایگان. ۴۲۶ ص. - وزیری (سلفون). ۱۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۶۸۴-۰۰-X

چاپ اول

۲۸- کلیات تعبیر خواب محمدبن سیرین و حضرت دانیال (ع) و امام جعفر صادق علیه‌السلام. محمدبن سیرین ابن سیرین: حبش بن‌ابراهیم تغلیسی. - تهران: شهرام. ۴۰۰ ص. - جیبی (سلفون). ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۷۶-۰۹-۱

۲۹- متن کامل تعبیر خواب. حبش بن‌ابراهیم تغلیسی، محمدبن سیرین ابن سیرین: - تهران: ارمغان. ۳۹۶ ص. - وزیری (گالینگور). ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۶۰-۳۸-۱

۳۰- متن کامل تعبیر خواب محمدابن سیرین و دانیال پیغمبر (ص). حبش بن‌ابراهیم تغلیسی، محمدبن سیرین ابن سیرین: - تهران: نهال نویدان. ۳۲۰ ص. - وزیری (سلفون). ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶۸۰-۰۱-۸

۳۱- متن کامل تعبیر خواب محمدابن سیرین و دانیال پیغمبر (ص). حبش بن‌ابراهیم تغلیسی، محمدبن سیرین ابن سیرین: - تهران: نهال نویدان. ۳۲۴ ص. - جیبی (سلفون). ۸۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶۸۰-۰۱-۵

۳۲- متن کامل تعبیر خواب محمدابن سیرین و دانیال پیغمبر (ص). حبش بن‌ابراهیم تغلیسی، محمدبن سیرین ابن سیرین: - تهران: ساحل. ۳۲۰ ص. - وزیری (سلفون). ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۹۷۳-۰۴-۳

۳۳- متن کامل تعبیر خواب محمدابن سیرین و دانیال پیغمبر (ص). حبش بن‌ابراهیم تغلیسی، محمدبن سیرین ابن سیرین: - تهران: ساحل. ۳۲۰ ص. - جیبی (گالینگور). ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۴۹۵-۰۷-۹

طبیعت‌گرای (ناتورالیسم) و نظام‌های وابسته

۱۳۶

۳۴- گفتمان روشنگر: درباره اندیشه‌های بنیادین. تهیه و تنظیم: علی زینتی. - قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام

ivv

ذهنیت پیچیده آدم کوچولوها و احساساتشان همه چیز را پیچیده کرده، مشکل ایجاد می‌کند.

۵۰- رشد و شخصیت کودک.
پاول هنری ماسن، ... (و دیگران)؛ مترجم: مهشید یاسایی. - تهران: نشر مرکز، کتاب ماد. - ۸۱۶ ص. - وزیری (گالینگور). - ۴۹۵۰۰ ریال. - چاپ هفدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Child development and personality
شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۶۵۰-۳

۵۱- روانشناسی رشد ۲: نوجوانی، جوانی، میانسال، پیری.
حسن احادی، فرهاد جمهری. - تهران: بنیاد چاپ و نشر. - ۳۲۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Developmental psychology adolescence ...
شابک: ۹۶۴-۶۳۳۲-۱۵-X

۵۲- روشهای افزایش عزت نفس در کودکان و نوجوانان.
اسماعیل بیابانگرد. - تهران: انجمن اولیاء و مربیان جمهوری اسلامی ایران. - ۱۴۴ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Methods of self-esteem engancement in children and ...
شابک: ۹۶۴-۴۵۱-۰۲۲-۲

۵۳- فالنامه و روانشناسی رنگ.
ماکس لوشر؛ مترجم: امیرحسین برهمندپور. - تهران: برهمند. - ۱۵۲ ص. - رقی (شمیز). - ۷۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

۵۴- مشکلات رفتاری در کودکان و نوجوانان.
شهبلا فرقانی‌رئیس. - تهران: منادی تربیت. - ۲۴۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۳۰۶-۰۴-۷
۵۵- نمادهای اسطوره‌ای و روانشناسی زنان.
جین شینودا بولن؛ مترجم: آذر یوسفی. - تهران: روشنگران و مطالعات زنان. - ۳۲۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۲۳۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Goddesses in everywoman: a new psychology of women
شابک: ۹۶۴-۵۵۱۲-۱۰-۷

روانشناسی عملی

۵۶- آیین دوست‌یابی.
دیل کارنگی؛ مترجم: ریحانه جعفری، پروین قائمی. - تهران: پیمان. - ۳۲۴ ص. - جیبی (شمیز). - ۵۵۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

How to win friends and influence people
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۱-۳۹-۵

۵۷- آئین دوست‌یابی: چگونه می‌توان دوست یافت و در مردم نفوذ کرد.
دیل کارنگی؛ مترجم: محمود دوستدار. - تهران: بترقه جاویدان. - ۳۳۰ ص. - رقی (گالینگور). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
How to win freinds and influence people
شابک: ۹۶۴-۹۳۳۵۴-۵-۰

آئین دوست‌یابی: چگونه می‌توان دوست یافت و در مردم نفوذ کرد
دیل کارنگی
مترجم: محمود دوستدار
ناشر: بترقه جاویدان

نگارنده در این کتاب روش‌های نفوذ در دیگران و راه‌های اثرگذاری بر آنها را شرح داده و برخی از ادب و

آیین‌های دوست‌یابی را توضیح داده است. وی علاوه بر آن، فنون اصلی سازگاری با مردم، روش‌های محبوب شدن در بین اشخاص، نحوه هم فکر کردن دیگران با خود، شیوه‌های تغییر فکر و نگرش مردم و برخی ادب و آیین همدردی را ذکر کرده است.

چاپ اول

۵۸- احساس رضایت: رقص بین خواسته‌ها و واقعیت‌ها.
رابرت جانسون؛ مترجم: شهره (قراچه-داغی) عبداللهی. - تهران: یک بهار. - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۸۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Contentment: a way to true happiness
شابک: ۹۶۴-۲۱۸۴-۱۵-۸

نوشته حاضر در چهار بخش تدوین شده است. در بخش نخست، مهم‌ترین عوامل نارضایتی انسان در عصر حاضر ذکر می‌شود، در پی آن، رهنمودهایی برای مقابله و رفع آنها فراهم می‌آید. در بخش دوم نکاتی از داستان «کوشاه» نقل می‌گردد که بیانگر نارضایتی فراگیر زمانه ماست. در بخش سوم شیوه‌های دستیابی به احساس رضایت درونی بازگو می‌شود. در بخش پایانی نیز داستان‌ها، حکایات و نمونه‌هایی از احساس رضایت درونی به طبع می‌رسد.

چاپ اول

۵۹- ان‌ال‌بی در ۲۱ روز.
هری آلدو، بریل هیتز؛ مترجم: علی شادروح. - تهران: ققنوس. - ۴۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۶۰- با من بیا.
محمد شهپازی. - تهران: مرشد. -

۱۳۰ ص. - جیبی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۵۵-۲۹-۴

در این کتابچه، نخست اطلاعاتی در باب 'روان و ذهن' انسان فراهم می‌آید در پی آن با استاد به سخنان عملاً و اندیشمندان مختلف، رهنمودهایی در زمینه افزایش اعتماد به نفس، موفقیت و بهره‌گیری از توانایی‌های انسانی، به طبع می‌رسد.

چاپ اول

۶۱- ۲۲ روش برای کامیابی.
هندری ویزینگور؛ مترجم: امیرحسین مکی. - تهران: سمین. - ۳۲۶ ص. - رقی (شمیز). - ۱۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۱۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Anger work-out book
شابک: ۹۶۴-۶۷۷۹-۲۵-۲

۶۲- تکنولوژی و مهندسی فکر.

محمدعلی حقیقی باهمکاری: سحر مشعوف. - تهران: فرااروان. - ۳۱۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۶۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Technology and engineering of thought
شابک: ۹۶۴-۶۱۳۵-۳۱-۵

۶۳- توان روحی زن: یوگنی (پاکسازی جسم - روان - روح با تمرینات یوگاتانترا).
سوامی ساتیاناندا ساراسواتی؛ مترجم: جلال موسوی نسب، رضا قاسمی. - تهران: فرااروان. - ۲۵۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۳۵-۲۸-۵

۶۴- جادوی فکر بزرگ.
دیوید جوزف شوارتز؛ مترجم: ژنا

بخت‌آور؛ ویراستار: محمود میرزاده. - تهران: فیروزه. - ۳۰۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ یازدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

The magic of thinking big
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۸۵-۰۰-۲

۶۵- حکمت کهن.
وی وونسترچ؛ گیتی خوشدل. - تهران: پیکان. - ۱۷۶ ص. - رقی (شمیز). - ۹۵۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

l ching wisdom
شابک: ۹۶۴-۶۷۴۲-۰۳-X

۶۶- خوشبختی چیست؟
احمد قفصانی. - قم: سابقون. - ۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۲۷۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۴۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۶۹-۰۳-۹

چاپ اول

۶۷- خوشبختی در آغوش عشق.
مرتضی رضوی خسروانی. - اصفهان: اسپادان. - ۲۴۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۶۸- درون آرام، قلب سالم.
مرتضی رضوی خسروانی. - اصفهان: اسپادان. - ۲۰۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۶۹- روان‌شناسی سازمانی: رفتار سازمانی (مبانی و کاربردها).
رابرت لاوسن، شن زنگ؛ مترجم: رمضان حسن‌زاده، ... (و دیگران). - تهران: ساوالان. - ۳۰۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Organizational psychology: foundations and applications
شابک: ۹۶۴-۷۶۰۹-۰۰۰۰۰

رفتار سازمانی

با نگرش روان‌شناختی

دکتر امیر غوبادیپور

۷۲- ششمین وعده غذای روح (داستان‌هایی کوتاه برای شکوفایی دل و فروزان ساختن روح).

چک کنفیله، مارکوویک-تور
هسن: مترجم: عباس چینی، مرجان
اندرویدی - تهران: البرز - ۳۲۲ ص.
- رقمی (شمیز) - ۲۲۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

A 6th bowl of chicken soup for the soul

شابک: ۹۶۴-۳۳۲-۳۱۶-X

چاپ اول

۷۳- فراغت: فرصتی برای بازآفرینی.

وحید ذوالاکتاف - اصفهان: جهاد دانشگاهی (ناشر: اصفهان) - ۹۶ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال.
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۸-۲۰-۴

چاپ اول

۷۴- کتاب هدیه انسان موفق: گزیده‌ی سخنان اثربخش.

به‌اهتمام: منصور فلاخی - تهران: محجور - ۴۲۸ ص. - وزیری (گالینگور) - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۷۹۶-۱۴-۱

۷۵- موفقیت نامحدود در روز.

آنتونی رابینز: مترجم: فریا جعفری - نینی: ویراستار: علی ابوطالسی - تهران: نسل نوآیند - ۴۹۶ ص. - رقمی (شمیز) - ۳۵۰۰۰ ریال.
چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۸۵-۳۶-۱

چاپ اول

۷۶- نگرشی نو بر زندگی. پرمود بتر، وی. جی. بتر: مترجم: اشرف عدیلی - تهران: مریم پورزند وکیل - ۳۴۰ ص. - رقمی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Management of thought

شابک: ۹۶۴-۹۳۱۶۹-۱-۴

مجموعه حاضر مشتمل بر ۱۳۵۹

مولف در این کتاب می‌کوشد تا چارچوب مناسبی را برای مدیریت کار در سازمان‌ها فراهم آورد. وی به جنبه‌های مشترک و منحصر به فرد افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها اشاره می‌کند و برای مطالعه سازمان‌ها، روش‌های ساده‌ای را عرضه می‌کند. علاوه بر این، تحلیل و تفسیر نظریات و فرایندهای را در باب مدیریت افراد و سازمان‌ها به دست می‌دهد که از آن جمله عبارت‌اند از: فرهنگ سازمانی، تنوع نیروی کار، یوایی‌های گروهی، انگیزش فردی و سازمانی، رهبری، قدرت و سیاست، تصمیم‌گیری، تمارض و مذاکره، رشد فردی و توسعه سازمانی. کتاب در قالب ۱۱ فصل تدوین شده است. هر فصل با مقدمه و اهداف یادگیری شروع می‌شود، سپس چارچوب نظری هر موضوع بحث و بررسی می‌گردد. عناوین فصل‌های کتاب بدین قرار است: آشنایی با روان‌شناسی سازمانی، ماهیت سازمان‌ها و روش‌های مطالعه آنها، فرهنگ سازمانی، تنوع نیروی کار، یوایی گروهی، انگیزش فردی و سازمانی، رهبری، قدرت و سیاست‌ها، تصمیم‌گیری، تمارض و مذاکره، تغییر فردی و تغییر سازمانی.

۷۰- روان‌شناسی کار. حمزه گنجی - تهران: ارسباران - ۲۸۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۷۰۰۰ ریال.
چاپ چهارم / ۳۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۵۱۰-۷-۴

۷۱- زنان توانمند: راهنمای زنان برای رسیدن به زندگی سعادت‌مند.

لویس هی: مترجم: مینا اعظمی - تهران: صورتگر - ۱۲۰ ص. - رقمی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال.
چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۲۶۶-۲-۷

المنطق

محمدرضا مظفر

ناشر: واریان

مجموعه سه جلدی 'منطق' / محمدرضا مظفر در یک مجلد تصحیح و بازنویسی شده است. این کتاب، به زبان عربی و موضوع منطق، برای طلاب حوزه‌های علمیه فراهم آمده است. تصورات، الفاظ، مباحث کلی و جزئی، معرف و اقسام آن، تصدیقات، احکام قضایه، استدلال، صناعات خمس، صناعت برهان، صناعت جدل، ادب مناظره، صناعت خطابه، انواع، توابع، و صناعات مفاظه از موضوعات اصلی کتاب به شمار می‌آید.

۸۰- منطق و تفکر انتقادی.

حسن مطعی - قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) - ۱۲۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال.
چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۷۲۲-۷۲-۱

اخلاق

۱۷۰

چاپ اول

۸۱- اعتماد به نفس.

ساموئل اسمایلز: مترجم: محمد دشتی - تهران: قلم آشنا - ۱۸۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۲۲۷-۱۲-۵

نویسنده: سلی شلی

این کتاب مشتمل بر حقایق اخلاقی صریح و ساده بوده، همراه با ذکر وقایع و سرگذشت‌های حقیقی

تدوین شده است. هدف اصلی نگارنده در این اثر این است که خواننده را به زندگی عملی نزدیک سازد و با شواهد حقیقی، او را متوجه سازد که نزدیک‌ترین راه برای وصول به سعادت و توفیق در جنگ زندگی، اعتماد به نفس است. در سراسر کتاب، این فکر دنبال می‌شود که قسمت اعظم کامیابی یا شکست انسان مربوط به درجه سعی و مجاهدت، ممارست و تمرین، میزان استقامت و قوه اراده خود شخص است. کتاب با موضوعاتی از این دست شکل گرفته است: یاری خود، مخترعان و مکششفان، سه چینی‌گر بزرگ، سعی و ثبات، تصادفات و فرصت‌ها، پشتکار و شجاعت، تهذیب نفس و تربیت آن، پیروی از بزرگان و اخلاق.

چاپ اول

۸۲- سیری در اندیشه‌های اخلاقی.

محمود تقی‌زاده: ویراستار: محمد عبدعلی - تهران: سرمدی - ۲۸۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۲۹۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

A review on ethical thoughts

شابک: ۹۶۴-۵۷۰۷-۲۱-۸

در این کتاب تاریخچه اندیشه‌های اخلاقی در جهان، نیز، رابطه اخلاق با روان‌شناسی و هنر بیان شده است. در کتاب، همچنین مخاطبان با 'سیر تحولات اخلاق در نظر حکمای ایران' (فارابی، ابوعلی بن سینا، ابن سینا، غزالی، ابن رشد) و ادبیات فارسی (باباطاهر، فردوسی، مولوی، رودکی، فرخی، منوچهری...) نیز اندیشه‌های اخلاقی غرب آشنا می‌شوند.

۸۳- فلسفه اخلاق در قرن بیستم.

میری وارنوک: مترجم: ابوالقاسم

فناوی، ویراستار: مصطفی ملکیان -
قم: بوستان کتاب قم - ۳۷۶ ص -
وزیری (شمیز) - ۱۶۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه
عنوان به لاتین:

Falsafeye axlaq dar
qarne bistom

شابک: ۹۶۴-۲۷۱-۰۷۸-۵

چاپ اول

مخاطبان در این کتاب گزارشی تاریخی، تحلیلی و انتقادی در باب اهم مباحث فلسفه اخلاق را از سال ۱۹۰۳ به بعد مطالعه خواهند کرد. در ابتدای کتاب آمده است: بررسی فلسفی موضوعات اخلاقی و به تعبیر دیگر اخلاق فلسفی عمری طولانی دارد و همواره مورد توجه فیلسوفان و متفکران بوده است. اما توجه به مسائلی از قبیل: تعریف و تحلیل مفاهیم اخلاقی، سرشت گزاره‌های اخلاقی، زبان اخلاق و کارکرد آن، و رابطه علم و اخلاق... که در حقیقت مبنای تصویری و تصدیقی علم اخلاق را تشکیل می‌دهند، کاری بیرون از حوزه علم اخلاق و متعلق به معرفت‌های درجه دوم است. فلسفه اخلاق به معنی بررسی مسائل مذکور، گرچه به لحاظ تاریخی از علم اخلاق متاخر است، اما به لحاظ منطقی بر آن مقدم است و در حقیقت فلسفه اخلاق، منطق علم اخلاق است. سپس به همان دلیلی که علم اخلاق ضروری است، فلسفه اخلاق نیز ضروری است. خانم مری وارنوک (از فیلسوفان اخلاق معاصر) عمدتاً این موضوعات را در کتاب مطرح کرده است: «فلسفه اخلاق، مورد، شهودگرایی، احساس گرایی، در پی احساس گرایی، روان شناسی اخلاق» و آگزینتاسیالیزم: ژان پل سارتر. در انتهای کتاب یادداشت‌های فصل‌ها، همچنین دیدگاه‌های مترجم درباره دیدگاه‌های خانم وارنوک به چاپ رسیده است.

۸۴- مبانی اخلاق در فلسفه غرب و در فلسفه اسلامی.

حسن مملى - تهران: دانش و اندیشه معاصر - ۲۸۶ ص - وزیری (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:
Principles of ethic

شابک: ۹۶۴-۷۳۲۹-۶۲-۸

چاپ اول

کتاب با نقد و ارزیابی دیدگاه‌های متفکران عصر باستان و قرون وسطی درباره «مبانی اخلاق» آغاز شده در پی آن، آرای متفکران جدید غرب در این باب بررسی می‌شود، سپس مؤلف بحث اخلاق در فلسفه اسلامی را مطرح نموده، حسن و قبح‌ها و باید و نبایدهای آن را از منظر متفکران اسلامی شرح می‌دهد. در پایان نیز مطالبی درباره کلیت قوانین اخلاقی و رابطه «باید و هست» فراهم می‌آورد.

فلسفه شرق

۸۵- اصول فلسفه و روش رئالیسم.

محمدحسین طباطبائی: مقدمه: مرتضی مطهری - تهران: صدرا - ۱۴۰ ص - جلد سوم - وزیری (شمیز) - ۹۰۰۰۰ ریال - چاپ دوازدهم / ۱۵۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۶۰-۰۸۴-۷

۸۶- اصول فلسفه و روش رئالیسم.

محمدحسین طباطبائی: مقدمه: مرتضی مطهری - تهران: صدرا - ۱۴۰ ص - جلد چهارم - وزیری (شمیز) - ۵۵۰۰۰ ریال - چاپ نهم / ۱۵۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۶۰-۰۸۵-۵

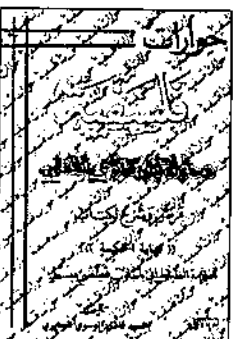
۸۷- جرعه‌های جانبخش: فرازهایی از زندگی علامه طباطبائی و اساتید و شاگردان آن مفسر عالیقدر.

غلامرضا گلی‌زواره - قم: حضور - ۴۲۲ ص - وزیری (گالینگور) - ۲۰۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۳۰۱۴ نسخه

چاپ اول

۸۸- حوارات فلسفیه: محاوره لیبره الوعی الفلسفی: عرض و شرح لکتاب نهایه الحکمه للعلامه الطباطبائی ...

فاضل موسوی جابری - قم: دارالبشر - ۴۰۶ ص - جلد اول - وزیری (شمیز) - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۳۳۱۷-۲-۷

«حوارات فلسفیه» شرح و تفسیری است بر کتاب «نهایه الحکمه علامه طباطبائی» که با این موضوعات تدوین شده است: احکام وجود، اصالت وجود و اعتبار ماهیت، اقسام وجود، احکام ممکن، احکام نوع، ماهیت جسم، کیفیات نفسانی و وحدت و کثرت. در این شرح، نخست مباحث کتاب «نهایه الحکمه» درج می‌شود، سپس ذیل آن توضیحات شارح فراهم می‌آید.

چاپ اول

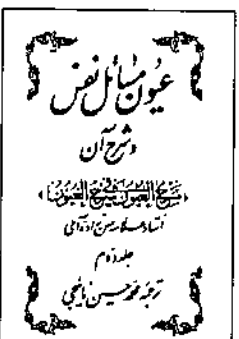
۸۹- علم و عالم و معلوم. عزیزالله فیاض صابری - مشهد: عروج اندیشه - ۲۶۴ ص - رقمی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۷۲۴۴-۳۱-۲

۹۰- عیون مسائل نفس و شروح آن.

حسن حسن‌زاده‌املی: مترجم: محمدحسین نائیجی - قم: قیام - ۵۸۸ ص - جلد دوم - وزیری

(گالینگور) - ۲۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
عنوان به عربی:
شرح المیون فی شرح المیون
شابک: ۹۶۴-۶۸۷۱-۱۹-۴

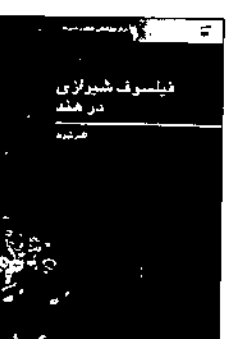
چاپ اول

در این کتاب مباحثی در باب «نفس» از دیدگاه فلسفی فراهم آمده است. برای این منظور، مؤلف نخست تعریفی از نفس و عقل درج می‌کند، سپس با برشمردن مناسبات آنها، انواع تقسیم‌بندی نفس و عقل را شرح می‌دهد در پی آن، نحوه غلبه بر نفس یا استناد به آیات قرآن کریم، روایات، اشعار و سخنان برخی بزرگان تشریح می‌شود.

چاپ اول

۹۱- فیلسوف شیرازی در هند، اکبر ثیوت - تهران: مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، هرمس - ۳۴۲ ص - وزیری (گالینگور) - ۲۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۶۲-۰۰۹-۹

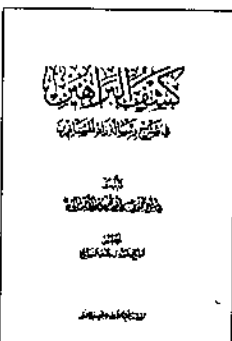
«فیلسوف شیرازی در هند» کتابی است در معرفی ۹۰ تن از علما و فیلسوفان کشور هند که به نوعی تحت تأثیر آموزه‌های فلسفی صدرالدین شیرازی (مسلوب به ملاصدرا) بوده‌اند. به عبارت دیگر آثاری در شرح رسائل ملاصدرا

نگاشته یا در نوشته‌های خویش به او اقتفا کرده‌اند. درباره هر شخصیت این اطلاعات درج شده است: نام و نام خانوادگی، آثار و کتاب‌های چاپ کرده، شاگردان و استادان، برخی از این افراد عبارت‌اند از: محمد جونیپوری، لکهنوی حنفی، قاضی عصمه‌الله عمری، لکهنوی، انوارالدین حسینی، محمد شاکر سندیلوی، شیخ سمائله ساوئی، محمد امجد صدیقی قنوجی، سید مستعدخان، شیخ محمد اعلم سندیلوی حنفی، قاضی مبارک ناصحی ادهمی، و غلام یحیی بارهوی بهاری.

چاپ اول

۹۲- کشف البراهین فی شرح رساله زاد المسافرین.

محمدعلی احسانی طباطبائی: محقق: وجیه‌بن محمد مسیح - قم: دارالهدی - ۵۰۰ ص - وزیری (گالینگور) - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه

«کشف البراهین» کتابی است که در شرح رساله «زاد المسافرین» به زبان عربی نگاشته شده است. در این کتاب، اصول اعتقادی اسلام با موضوعات مختلفی بحث و بررسی می‌شود: برای مثال، ذیل امامت موضوعاتی چون: وجوب امامت، عصمت امامت، وجوب نص امام علی (ع)، فضیلت‌ها و ویژگی‌های امام، دلایل امامت حضرت علی (ع)، و ویژگی‌های امام علی (ع) (تفصیل: زهد، شجاعت، فصاحت، سخاوت) به بحث گذاشته شده است.

چاپ اول

۹۳- نهایه الخکمه. محمدحسین طباطبائی: مصصح: غلامرضا فیاضی - قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) - ۳۱۰ ص - جلد سوم - وزیری (گالینگور) - ۱۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه

نهایه الحکمه

محمدحسین طباطبائی

ناشر:

موسسه آموزش و پرورش
امام خمینی (ره)

در بخش سوم از مجموعه 'نهایه الحکمه' مباحثی در باب فلسفه اسلامی به زبان عربی فراهم آمده است. مخاطبان کتاب را با این عناوین مطالعه می کنند: علت و معلول (تصرف اقسام، وجوب آن دو، انواع علتها)، قوه و فعل (حادث زمانی، معنی وجود شی، اقسام تغییر، مبدأ حرکت، مسافت، حرکت، زمان، سکون، اقسام حرکت)، و قدم و حدوث.

فلسفه معاصر غرب

چاپ اول

۹۴- دودمان پژوهی فلسفه: اندیشه های فلسفی در پایان هزاره دوم، محمد ضیمران - تهران: هرمس - ۲۲۶ ص. - جلد سوم - رقصی (شمیز)، ۱۸۰۰۰ ریال - چاپ اول ۲۰۰۰ / نسخه ۹۶۴-۳۶۳-۰۴۴-۷ شابک:

اندیشه های فلسفی در پایان هزاره دوم

محمد ضیمران

کتاب حاضر، حاوی گفت و گوهایی محمدرضا ارشاد با دکتر محمد ضیمران درباره فلسفه جدید، عقاید، نظریات و دیدگاه های برخی از فیلسوفان است که با این عناوین تدوین شده است: 'مدرنیته و پس مدرنیته'، 'نیچه: فیلسوف زندگی'، 'آدموند هوسرل: پدیدارشناسی'، 'مارتین هایدگر: پدیدارشناسی

هرمنوتیکی'، 'هانس - گسگورگ گادامر: هرمنوتیک و گفتگو با متن'، 'نیشل فوکو: قدرت و دانش'، 'ژاک لاکان: زبان و ناخودگاه'، 'کیوتار: پسا مدرنیته و پایان روایت های کلان'، 'زیل دلوز: میل زایا'، 'ژاک دریدا: پایان متافیزیک حضور'، 'ژولیا کریستوا: گفتمان زنانه، انقلاب در عشق و دگر دوستی' و 'ژان بودریار: جهان پسا مدرن'.

چاپ اول

۹۵- نافذه علی الفلسفه

صادق ساعدی - قم: مرکز علمی للدراسات الاسلامیه - ۱۷۲ ص. - رقصی (شمیز)، ۶۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه ۹۶۴-۹۳۳۵۶-۸-۴ شابک:

فلسفه بریتانیا

چاپ اول

۹۶- زندگینامه خودنوشت جان استوارت میل، جان استوارت میل: مترجم: فریبرز مجیدی، مقدمه: هروولد لاسکی - تهران: مازیار - ۲۸۸ ص. - رقصی (شمیز)، ۱۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه عنوان به لاتین:

The autobiography of john stuart mill

شابک: ۹۶۴-۵۶۷۶-۲۰-۷

در این نوشتار، زندگی نامه خودنوشت 'جان استوارت میل' فیلسوف انگلیسی (۱۸۰۶ - ۱۸۷۲) به فارسی ترجمه شده است. 'میل' در این کتاب شرح می دهد که پدرش جیمز میل از خانواده ساده ای برخاسته و روشنفکر برجسته ای شد که با جری بنشام همکاری می کرد و سرانجام به صورت یکی از نمایندگان برجسته سودگرایی درآمد. میل در خانه نزد

پدر تحصیل کرد. پدر چنان در پرورش وی می کوشید که در نه سالگی زبان های یونانی و لاتین را فراگرفت. پدر هر نوع بحث دینی را از برنامه آموزشی وی حذف کرد و میل را به سه سوی خردگرایی (راسیونالیسم) عصر روشنگری کشاند. میل در کتاب اشاره می کند که در ۲۱ سالگی دوره شدیدی از افسردگی را از سر گذراند و با خواندن اشعار وردزworth شفا یافت. او از این طریق با مکتب رومانتیسیسم آشنا شد، مکتبی که همه طرز فکر خردگرایی را که میل در متن آن پرورده شده بود به مبارزه می طلبید. میل، پس از تجربه، برآن شد که فلسفه ای پدید آورد که محسنات خردگرایی را با محاسن رومانتیسیسم در آمیزد؛ اما به گفته منتقدان، معلوم شد که تضادهای میان آن دو، چنان بنیادی است که حتی در ذهن نیز قادر به سازش نیستند. تلاش اصلی میل در مقام فیلسوف این بود که حقیقت جویی علم را بهتر از آن سازد که فیلسوفان شکاک سده های هفدهم و هجدهم (مانند لاک) زمینه ساز آن بودند.

فلسفه آلمان و اتریش

چاپ اول

۹۷- ابرمرد، فریدریش ویلهلم نیچه: مترجم: عبدالحسین پیروز - تهران: عبدالحسین پیروز - ۷۰ ص. - جیبی (شمیز)، ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه عنوان به لاتین:

Übermensch

شابک: ۹۶۴-۲۶۰-۶۵۱-۱

'ابر مرد' گزیده ۳۰۰ گفتار کوتاه از فریدریش ویلهلم نیچه (۱۸۴۴ - ۱۹۰۰) است که آن را 'عبدالحسین پیروز' از کتاب 'چنین گفت زرتشت'

استخراج کرده است. در کتابچه حاضر ویژگی های مرد برتر یا ابر مرد از زبان نیچه بیان شده است. برخی از ویژگی های مذکور از این قرار است: مردی که می خواهد ابر مرد شود نباید مثل ریاضت کشان به از بین بردن غرایز و امیال شروانه خویش (مثل شهوت شدید، تندخویی، بی رحمی، خشم و...) بپردازد. بلکه باید بر آنها تسلط یابد و اقتدارشان را در دست گیرد. برای ابر مرد، مهم ترین دشمن بالقوه، خود اوست.

چاپ اول

۹۸- زنان در زندگی نیچه

ماربو لایس: مترجم: ماریا ناصر - تهران: قله - ۱۵۰ ص. - رقصی (شمیز)، ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه عنوان به لاتین:

Frauen um nietzsche

شابک: ۹۶۴-۷۵۴۶-۰۰۰-۹

کتاب 'زنان در زندگی نیچه' شرح حال رابطه 'نیچه' با زنانی است که از کودکی تا مرگ به طور مداوم یا منقطع، با او زندگی کرده و در تربیت و شکل گیری شخصیت وی نقش داشته اند. برخی از آنها عبارتند از: 'الیزابت نیچه'، 'هدویگ رابه'، 'ماتیلده ترامپاخ'، 'کوزیما'، 'مالویدا فون مایسنوگ'، 'ماری باوم گارتر'، 'لواندراس سالومه'، 'زرافسون شیرنفر'، 'متافون سالیس' و 'هدویگ کیم'. بخشی از کتاب به شرح دیدگاه های نیچه درباره زنان اختصاص دارد. نگارنده در این کتاب درباره نیچه غیر متصفاته قلمداد کرده اذعان می دارد که نیچه در آشارش به شیوه های متفاوتی از زنان سخن می گوید و در برخی از آثار خود به مقام زن ارج می نهد.

۹۹- نیچه و مسیحیت، کارل یاسپرس: مترجم: عزت الله فولادوند - تهران: سخن، شهاب - ۱۶۰ ص. - رقصی (شمیز)، ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه عنوان به لاتین:

Nietzsche und das christentum

شابک: ۹۶۴-۶۹۶۱-۶۳-۰

در مجموعه حاضر، ترجمه فارسی چند سخنرانی 'کارل یاسپرس'، یکی از مستشرقان و فلاسفه اگزستانسیالیستی (۱۸۸۳ - ۱۹۶۹) درباره 'نیچه' به طبع رسیده است. به زعم مترجم: 'نیچه به لحاظ تربیت و فرهنگ عمیقاً متأثر از مسیحیت، و از جهات دیگر (که در این کتاب آمده) از آن بیزار بود، اما همه عمر در برابر شخصیت عظیم عیسی (ع) اعجاب می کرد و حیرتی آمیخته به ستایش از آن بزرگوار در دل داشت. او عقیده داشت عیسی (ع) تجسم پاک و صفا و سادگی و مهر بود، ولی شاگردانش از درک او عاجز ماندند و مسیحیت از اول در تضاد با روح و شیوه زندگی وی به نشو و نما رسید. کتاب حاضر طی دو بخش سامان یافته است. بخش نخست مروری است کوتاه بر زندگی، آثار و اندیشه های نیچه. بخش دوم به شرح دیدگاه های نیچه در ارتباط با مسیحیت اختصاص دارد. 'نظر نیچه درباره تاریخ جهان'، 'سرچشمه و دگرگونی مسیحیت'، 'نظر نیچه درباره تاریخ جهان و انگیزه های مسیحی آن'، 'فلسفه نوین نیچه'، 'عیسی و دیونوسوس'، 'ظواهر سطحی و نیچه راستین' عناوین برخی فصل های کتاب را تشکیل می دهند.

۱۰۰- نیچه و مکتب پست مدرن، دیو راینسون: مترجم: ابوتراب

سهراب، فروزان نیکوکار - تهران:
فروزان روز، - ۸۰ ص. - رقمی
(شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول /
نسخه ۲۲۰۰
شابک: ۹۶۴-۳۲۱-۱۰۸-۸

چاپ اول

فرید رازی و پهلیم نیچه (۱۸۴۴ - ۱۹۰۰) از بزرگترین فیلسوفان و متفکران جهان است که اندیشه‌های او در افکار فلاسفه و صاحب نظران قرن بیستم تأثیر فراوان داشته است. وی فیلسوفی است که متفکرانی چون: فروید، یاسیرس، هایدگر، آندره زید، کامو، مالرو، توماس مان، فوکو و لیوتار، او را ستایش کرده‌اند. در بخشی از کتاب درباره 'نیچه' آمده است: 'او احتمالا اولین کسی است که مفهوم مدرن بودن را برای اروپائیان غربی مطرح کرد. به نظر نیچه اروپای غربی باید این واقعیت را قبول می‌کرد که ارزش‌های مسیحی اعتبار خود را از دست داده است... وی بر این باور بود که فقط یک واقعیت مبین وجود دارد و آن وجود نوعی کشاکش توانمند و مستمر یا 'اراده' است که فقط معدودی افراد مصمم می‌توانند در صدد برآیند که از آن بگریزند.'

۱۰۱ - ویژه‌نامه نیچه

تهران: کتاب زمان - ۵۲ ص. -
رقمی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۵۰۰ نسخه

نمایه عنوان

آیین دوست‌یابی
آئین دوست‌یابی: چگونه می‌توان دوست یافت و در مردم نفوذ کرد
ابرمرد
احساس رضایت: رقمی بین خواسته‌ها و واقعیت‌ها
از کجا آمده‌ایم و به کجا می‌رویم:

اسرار مرگ، روح، زندگی، تله‌پاتی، روشن‌بینی و ...
استدلال آماری در علوم رفتاری، توصیف آماری
اصول فلسفه و روش رئالیسم ۸۵-۸۶
اعتقاد به نفس
ان‌ال‌بی در ۲۱ روز
انسان‌شناسی فلسفی
با من بیا
۲۲ روش برای کامیابی
پسیکولوژی: علم روح
پیشگویی با فال قهوه
تعبیر خواب ابن سیرین
تعبیر خواب ابن سیرین و دانیال
یتیمبر حضرت امام جعفر صادق (ع)
تعبیر خواب کامل
تکنولوژی و مهندسی فکر
توان روحی زن: یوگینی (یاکساری)
جسم - روان - روح با تمرینات یوگانتاترا
جادوی فکر بزرگ
جرعه‌های جانتیش: قرارهایی از زندگی علامه طباطبائی و اساتید و شاگردان آن مفسر عالیقدر
چگونه افکار یکدیگر را بخوانیم
چگونه دیگران را روان‌شناسی کنیم
چه کسی پتیر مرا جا به جا کرد؟
حکمت کهن
حوارات فلسفیه: محالو لیلوره الوعی
الفلسفی: عرض و شرح لکتاب نه‌ایه‌الحکمه للامام الطباطبائی ...
خوشبختی چیست؟
خوشبختی در آغوش عشق
درون آرام، قلب سالم
دودمان‌پژوهی فلسفه: اندیشه‌های فلسفی در پایان هزاره دوم
راز کف دست: راهنمای مصور کف‌شناسی
راه هنرمند: بازیابی خلاقیت
رشد و شخصیت کودک
روان‌شناسی سازمانی: رفتار سازمانی (مبانی و کاربردها)
روان‌شناسی عمومی
روان‌شناسی کار
روانشناسی رشد ۲: نوجوانی، جوانی، میان‌سال، پیری
روانشناسی و زندگی
روان‌شناسی: ویژه دانش‌آموزان سال سوم دبیرستان (رشته علوم انسانی) و داوطلبان ورود به دانشگاه
روشنایی افزایش عزت نفس در کودکان و نوجوانان
زنان توانمند: راهنمای زنان برای

رسیدن به زندگی سعادتمند
زنان در زندگی نیچه
زندگینامه خودنوشت جان استوارت میل
سال نو مبارک
سیری در اندیشه‌های اخلاقی
شبهه فکری: رهایی از ترس
ششمین وعده غذای روح (داستان-هایی کوتاه برای شکوفایی دل و فروزان ساختن روح)
طالع‌بینی چینی
طالع‌بینی خورشیدی
علم و عالم و معلوم
العلوم الفریبه: ماذا تصرف عنها: محاضرات اسلامیة
عیون مسائل نفس و شرح آن
فال حافظ با معنی
فال دیوان غزلیات حافظ با معنی
فالنامه حافظ
فالنامه حافظ با معنی
فالنامه و روان‌شناسی رنگ
فراغت: فرصتی برای بازآفرینی
فلسفه اخلاق در قرن بیستم
فلسفه هنر نیچه
فیلسوف شیرازی در هند
کامل‌ترین مجموعه آزمون‌های چهارگزینه‌ای کتاب کلیات فلسفه ۱
کتاب هدیه انسان موفق: گزیده سخنان اثربخش
کشف البراهین فی شرح رساله زاد المسافرین
کلیات تعبیر خواب
کلیات تعبیر خواب ابن سیرین و دانیال بیغمر
کلیات تعبیر خواب محمدبن سیرین، حضرت دانیال علیه‌السلام امام جعفر صادق علیه‌السلام ...
کلیات تعبیر خواب محمدبن سیرین و حضرت دانیال (ع) و امام جعفر صادق (ع)
کلیات تعبیر خواب محمدبن سیرین و حضرت دانیال (ع) و امام جعفر صادق علیه‌السلام
گفتمان روشنگر: درباره اندیشه‌های بنیادین
ماهیت و منشأ حیات
مبانی اخلاق در فلسفه غرب و در فلسفه اسلامی
متن کامل تعبیر خواب
متن کامل تعبیر خواب محمدبن سیرین و دانیال بیغمر (ص) ۳۰-۳۱
مجموعه آزمون‌های چهارگزینه‌ای روان‌شناسی عمومی دانشگاه پیام نور
بیابانگرد اسماعیل

مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش فلسفه سال سوم ...
مجموعه کامل آزمون‌های چهارگزینه‌ای روان‌شناسی عمومی
دانشگاه پیام نور
مدریته و اندیشه‌ی انتقادی
مشکلات رفتاری در کودکان و نوجوانان
مصابحه و آزمون‌های روانی
معجزه اراده
معرفت‌شناسی
المنطق
منطق و تفکر انتقادی
موفقیت نامحدود در ۲۰ روز
ناقذه علی الفلسفه
نگرشی نو بر زندگی
نمادهای اسطوره‌ای و روان‌شناسی زنان
نهایه الحکمه
نیچه و مسیحیت
نیچه و مکتب پست مدرن
نیروی تخیل مثبت
ویتامین C برای همسران
ویژه‌نامه نیچه

نمایه پدیدآور

آزاد، پیمان
آزرمی، وجیهه
آلدر، هری
ابن سیرین، محمدبن سیرین
ابوطالبی، علی
احمدی، حسن
احسانی طباطبائی، محمدعلی
احمدی، بابک
احمدی، مریم
ارانی، تقی
اسماعیلز، ساموئل
اعظامی، مینا
اکبری، رضا
امینی، مرضیه
اندروزی، مرجان
لوحدی، محمود
باطنی، محمدرضا
بترا، پرومود
بترا، وی. جی.
بخت‌آور، ژنا
بختیاری، کیانوش
برهمنپور، امیرحسین
بولن، چین‌شینودا
بهبهانی، شمس
بهشتی، محمدرضا
فرقانی‌رئیس، شهلا

پیروز، عبدالحسین
پیل، نورمن وینست
تفلیسی، حبیب‌بن‌ابراهیم
۲۱-۲۰-۲۲-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۳۲-۳۳-۳۴
تقدیمی، محمدرضا
تقی‌زاده، محمود
ثبوت، اکبر
جانسون، اسپنسر
جانسون، رابرت
جعفری، ریحانه
جعفری‌نمین، فریا
جمهری، فرهاد
چاووشی، محسن
چینی، عباس
حافظ، شمس‌الدین محمد ۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰-۲۱-۲۲-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۳۲-۳۳-۳۴-۳۵-۳۶-۳۷-۳۸-۳۹-۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴-۴۵-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۲-۵۳-۵۴-۵۵-۵۶-۵۷-۵۸-۵۹-۶۰-۶۱-۶۲-۶۳-۶۴-۶۵-۶۶-۶۷-۶۸-۶۹-۷۰-۷۱-۷۲-۷۳-۷۴-۷۵-۷۶-۷۷-۷۸-۷۹-۸۰-۸۱-۸۲-۸۳-۸۴-۸۵-۸۶-۸۷-۸۸-۸۹-۹۰-۹۱-۹۲-۹۳-۹۴-۹۵-۹۶-۹۷-۹۸-۹۹-۱۰۰-۱۰۱-۱۰۲-۱۰۳-۱۰۴-۱۰۵-۱۰۶-۱۰۷-۱۰۸-۱۰۹-۱۱۰-۱۱۱-۱۱۲-۱۱۳-۱۱۴-۱۱۵-۱۱۶-۱۱۷-۱۱۸-۱۱۹-۱۲۰-۱۲۱-۱۲۲-۱۲۳-۱۲۴-۱۲۵-۱۲۶-۱۲۷-۱۲۸-۱۲۹-۱۳۰-۱۳۱-۱۳۲-۱۳۳-۱۳۴-۱۳۵-۱۳۶-۱۳۷-۱۳۸-۱۳۹-۱۴۰-۱۴۱-۱۴۲-۱۴۳-۱۴۴-۱۴۵-۱۴۶-۱۴۷-۱۴۸-۱۴۹-۱۵۰-۱۵۱-۱۵۲-۱۵۳-۱۵۴-۱۵۵-۱۵۶-۱۵۷-۱۵۸-۱۵۹-۱۶۰-۱۶۱-۱۶۲-۱۶۳-۱۶۴-۱۶۵-۱۶۶-۱۶۷-۱۶۸-۱۶۹-۱۷۰-۱۷۱-۱۷۲-۱۷۳-۱۷۴-۱۷۵-۱۷۶-۱۷۷-۱۷۸-۱۷۹-۱۸۰-۱۸۱-۱۸۲-۱۸۳-۱۸۴-۱۸۵-۱۸۶-۱۸۷-۱۸۸-۱۸۹-۱۹۰-۱۹۱-۱۹۲-۱۹۳-۱۹۴-۱۹۵-۱۹۶-۱۹۷-۱۹۸-۱۹۹-۲۰۰-۲۰۱-۲۰۲-۲۰۳-۲۰۴-۲۰۵-۲۰۶-۲۰۷-۲۰۸-۲۰۹-۲۱۰-۲۱۱-۲۱۲-۲۱۳-۲۱۴-۲۱۵-۲۱۶-۲۱۷-۲۱۸-۲۱۹-۲۲۰-۲۲۱-۲۲۲-۲۲۳-۲۲۴-۲۲۵-۲۲۶-۲۲۷-۲۲۸-۲۲۹-۲۳۰-۲۳۱-۲۳۲-۲۳۳-۲۳۴-۲۳۵-۲۳۶-۲۳۷-۲۳۸-۲۳۹-۲۴۰-۲۴۱-۲۴۲-۲۴۳-۲۴۴-۲۴۵-۲۴۶-۲۴۷-۲۴۸-۲۴۹-۲۵۰-۲۵۱-۲۵۲-۲۵۳-۲۵۴-۲۵۵-۲۵۶-۲۵۷-۲۵۸-۲۵۹-۲۶۰-۲۶۱-۲۶۲-۲۶۳-۲۶۴-۲۶۵-۲۶۶-۲۶۷-۲۶۸-۲۶۹-۲۷۰-۲۷۱-۲۷۲-۲۷۳-۲۷۴-۲۷۵-۲۷۶-۲۷۷-۲۷۸-۲۷۹-۲۸۰-۲۸۱-۲۸۲-۲۸۳-۲۸۴-۲۸۵-۲۸۶-۲۸۷-۲۸۸-۲۸۹-۲۹۰-۲۹۱-۲۹۲-۲۹۳-۲۹۴-۲۹۵-۲۹۶-۲۹۷-۲۹۸-۲۹۹-۳۰۰-۳۰۱-۳۰۲-۳۰۳-۳۰۴-۳۰۵-۳۰۶-۳۰۷-۳۰۸-۳۰۹-۳۱۰-۳۱۱-۳۱۲-۳۱۳-۳۱۴-۳۱۵-۳۱۶-۳۱۷-۳۱۸-۳۱۹-۳۲۰-۳۲۱-۳۲۲-۳۲۳-۳۲۴-۳۲۵-۳۲۶-۳۲۷-۳۲۸-۳۲۹-۳۳۰-۳۳۱-۳۳۲-۳۳۳-۳۳۴-۳۳۵-۳۳۶-۳۳۷-۳۳۸-۳۳۹-۳۴۰-۳۴۱-۳۴۲-۳۴۳-۳۴۴-۳۴۵-۳۴۶-۳۴۷-۳۴۸-۳۴۹-۳۵۰-۳۵۱-۳۵۲-۳۵۳-۳۵۴-۳۵۵-۳۵۶-۳۵۷-۳۵۸-۳۵۹-۳۶۰-۳۶۱-۳۶۲-۳۶۳-۳۶۴-۳۶۵-۳۶۶-۳۶۷-۳۶۸-۳۶۹-۳۷۰-۳۷۱-۳۷۲-۳۷۳-۳۷۴-۳۷۵-۳۷۶-۳۷۷-۳۷۸-۳۷۹-۳۸۰-۳۸۱-۳۸۲-۳۸۳-۳۸۴-۳۸۵-۳۸۶-۳۸۷-۳۸۸-۳۸۹-۳۹۰-۳۹۱-۳۹۲-۳۹۳-۳۹۴-۳۹۵-۳۹۶-۳۹۷-۳۹۸-۳۹۹-۴۰۰-۴۰۱-۴۰۲-۴۰۳-۴۰۴-۴۰۵-۴۰۶-۴۰۷-۴۰۸-۴۰۹-۴۱۰-۴۱۱-۴۱۲-۴۱۳-۴۱۴-۴۱۵-۴۱۶-۴۱۷-۴۱۸-۴۱۹-۴۲۰-۴۲۱-۴۲۲-۴۲۳-۴۲۴-۴۲۵-۴۲۶-۴۲۷-۴۲۸-۴۲۹-۴۳۰-۴۳۱-۴۳۲-۴۳۳-۴۳۴-۴۳۵-۴۳۶-۴۳۷-۴۳۸-۴۳۹-۴۴۰-۴۴۱-۴۴۲-۴۴۳-۴۴۴-۴۴۵-۴۴۶-۴۴۷-۴۴۸-۴۴۹-۴۵۰-۴۵۱-۴۵۲-۴۵۳-۴۵۴-۴۵۵-۴۵۶-۴۵۷-۴۵۸-۴۵۹-۴۶۰-۴۶۱-۴۶۲-۴۶۳-۴۶۴-۴۶۵-۴۶۶-۴۶۷-۴۶۸-۴۶۹-۴۷۰-۴۷۱-۴۷۲-۴۷۳-۴۷۴-۴۷۵-۴۷۶-۴۷۷-۴۷۸-۴۷۹-۴۸۰-۴۸۱-۴۸۲-۴۸۳-۴۸۴-۴۸۵-۴۸۶-۴۸۷-۴۸۸-۴۸۹-۴۹۰-۴۹۱-۴۹۲-۴۹۳-۴۹۴-۴۹۵-۴۹۶-۴۹۷-۴۹۸-۴۹۹-۵۰۰-۵۰۱-۵۰۲-۵۰۳-۵۰۴-۵۰۵-۵۰۶-۵۰۷-۵۰۸-۵۰۹-۵۱۰-۵۱۱-۵۱۲-۵۱۳-۵۱۴-۵۱۵-۵۱۶-۵۱۷-۵۱۸-۵۱۹-۵۲۰-۵۲۱-۵۲۲-۵۲۳-۵۲۴-۵۲۵-۵۲۶-۵۲۷-۵۲۸-۵۲۹-۵۳۰-۵۳۱-۵۳۲-۵۳۳-۵۳۴-۵۳۵-۵۳۶-۵۳۷-۵۳۸-۵۳۹-۵۴۰-۵۴۱-۵۴۲-۵۴۳-۵۴۴-۵۴۵-۵۴۶-۵۴۷-۵۴۸-۵۴۹-۵۵۰-۵۵۱-۵۵۲-۵۵۳-۵۵۴-۵۵۵-۵۵۶-۵۵۷-۵۵۸-۵۵۹-۵۶۰-۵۶۱-۵۶۲-۵۶۳-۵۶۴-۵۶۵-۵۶۶-۵۶۷-۵۶۸-۵۶۹-۵۷۰-۵۷۱-۵۷۲-۵۷۳-۵۷۴-۵۷۵-۵۷۶-۵۷۷-۵۷۸-۵۷۹-۵۸۰-۵۸۱-۵۸۲-۵۸۳-۵۸۴-۵۸۵-۵۸۶-۵۸۷-۵۸۸-۵۸۹-۵۹۰-۵۹۱-۵۹۲-۵۹۳-۵۹۴-۵۹۵-۵۹۶-۵۹۷-۵۹۸-۵۹۹-۶۰۰-۶۰۱-۶۰۲-۶۰۳-۶۰۴-۶۰۵-۶۰۶-۶۰۷-۶۰۸-۶۰۹-۶۱۰-۶۱۱-۶۱۲-۶۱۳-۶۱۴-۶۱۵-۶۱۶-۶۱۷-۶۱۸-۶۱۹-۶۲۰-۶۲۱-۶۲۲-۶۲۳-۶۲۴-۶۲۵-۶۲۶-۶۲۷-۶۲۸-۶۲۹-۶۳۰-۶۳۱-۶۳۲-۶۳۳-۶۳۴-۶۳۵-۶۳۶-۶۳۷-۶۳۸-۶۳۹-۶۴۰-۶۴۱-۶۴۲-۶۴۳-۶۴۴-۶۴۵-۶۴۶-۶۴۷-۶۴۸-۶۴۹-۶۵۰-۶۵۱-۶۵۲-۶۵۳-۶۵۴-۶۵۵-۶۵۶-۶۵۷-۶۵۸-۶۵۹-۶۶۰-۶۶۱-۶۶۲-۶۶۳-۶۶۴-۶۶۵-۶۶۶-۶۶۷-۶۶۸-۶۶۹-۶۷۰-۶۷۱-۶۷۲-۶۷۳-۶۷۴-۶۷۵-۶۷۶-۶۷۷-۶۷۸-۶۷۹-۶۸۰-۶۸۱-۶۸۲-۶۸۳-۶۸۴-۶۸۵-۶۸۶-۶۸۷-۶۸۸-۶۸۹-۶۹۰-۶۹۱-۶۹۲-۶۹۳-۶۹۴-۶۹۵-۶۹۶-۶۹۷-۶۹۸-۶۹۹-۷۰۰-۷۰۱-۷۰۲-۷۰۳-۷۰۴-۷۰۵-۷۰۶-۷۰۷-۷۰۸-۷۰۹-۷۱۰-۷۱۱-۷۱۲-۷۱۳-۷۱۴-۷۱۵-۷۱۶-۷۱۷-۷۱۸-۷۱۹-۷۲۰-۷۲۱-۷۲۲-۷۲۳-۷۲۴-۷۲۵-۷۲۶-۷۲۷-۷۲۸-۷۲۹-۷۳۰-۷۳۱-۷۳۲-۷۳۳-۷۳۴-۷۳۵-۷۳۶-۷۳۷-۷۳۸-۷۳۹-۷۴۰-۷۴۱-۷۴۲-۷۴۳-۷۴۴-۷۴۵-۷۴۶-۷۴۷-۷۴۸-۷۴۹-۷۵۰-۷۵۱-۷۵۲-۷۵۳-۷۵۴-۷۵۵-۷۵۶-۷۵۷-۷۵۸-۷۵۹-۷۶۰-۷۶۱-۷۶۲-۷۶۳-۷۶۴-۷۶۵-۷۶۶-۷۶۷-۷۶۸-۷۶۹-۷۷۰-۷۷۱-۷۷۲-۷۷۳-۷۷۴-۷۷۵-۷۷۶-۷۷۷-۷۷۸-۷۷۹-۷۸۰-۷۸۱-۷۸۲-۷۸۳-۷۸۴-۷۸۵-۷۸۶-۷۸۷-۷۸۸-۷۸۹-۷۹۰-۷۹۱-۷۹۲-۷۹۳-۷۹۴-۷۹۵-۷۹۶-۷۹۷-۷۹۸-۷۹۹-۸۰۰-۸۰۱-۸۰۲-۸۰۳-۸۰۴-۸۰۵-۸۰۶-۸۰۷-۸۰۸-۸۰۹-۸۱۰-۸۱۱-۸۱۲-۸۱۳-۸۱۴-۸۱۵-۸۱۶-۸۱۷-۸۱۸-۸۱۹-۸۲۰-۸۲۱-۸۲۲-۸۲۳-۸۲۴-۸۲۵-۸۲۶-۸۲۷-۸۲۸-۸۲۹-۸۳۰-۸۳۱-۸۳۲-۸۳۳-۸۳۴-۸۳۵-۸۳۶-۸۳۷-۸۳۸-۸۳۹-۸۴۰-۸۴۱-۸۴۲-۸۴۳-۸۴۴-۸۴۵-۸۴۶-۸۴۷-۸۴۸-۸۴۹-۸۵۰-۸۵۱-۸۵۲-۸۵۳-۸۵۴-۸۵۵-۸۵۶-۸۵۷-۸۵۸-۸۵۹-۸۶۰-۸۶۱-۸۶۲-۸۶۳-۸۶۴-۸۶۵-۸۶۶-۸۶۷-۸۶۸-۸۶۹-۸۷۰-۸۷۱-۸۷۲-۸۷۳-۸۷۴-۸۷۵-۸۷۶-۸۷۷-۸۷۸-۸۷۹-۸۸۰-۸۸۱-۸۸۲-۸۸۳-۸۸۴-۸۸۵-۸۸۶-۸۸۷-۸۸۸-۸۸۹-۸۹۰-۸۹۱-۸۹۲-۸۹۳-۸۹۴-۸۹۵-۸۹۶-۸۹۷-۸۹۸-۸۹۹-۹۰۰-۹۰۱-۹۰۲-۹۰۳-۹۰۴-۹۰۵-۹۰۶-۹۰۷-۹۰۸-۹۰۹-۹۱۰-۹۱۱-۹۱۲-۹۱۳-۹۱۴-۹۱۵-۹۱۶-۹۱۷-۹۱۸-۹۱۹-۹۲۰-۹۲۱-۹۲۲-۹۲۳-۹۲۴-۹۲۵-۹۲۶-۹۲۷-۹۲۸-۹۲۹-۹۳۰-۹۳۱-۹۳۲-۹۳۳-۹۳۴-۹۳۵-۹۳۶-۹۳۷-۹۳۸-۹۳۹-۹۴۰-۹۴۱-۹۴۲-۹۴۳-۹۴۴-۹۴۵-۹۴۶-۹۴۷-۹۴۸-۹۴۹-۹۵۰-۹۵۱-۹۵۲-۹۵۳-۹۵۴-۹۵۵-۹۵۶-۹۵۷-۹۵۸-۹۵۹-۹۶۰-۹۶۱-۹۶۲-۹۶۳-۹۶۴-۹۶۵-۹۶۶-۹۶۷-۹۶۸-۹۶۹-۹۷۰-۹۷۱-۹۷۲-۹۷۳-۹۷۴-۹۷۵-۹۷۶-۹۷۷-۹۷۸-۹۷۹-۹۸۰-۹۸۱-۹۸۲-۹۸۳-۹۸۴-۹۸۵-۹۸۶-۹۸۷-۹۸۸-۹۸۹-۹۹۰-۹۹۱-۹۹۲-۹۹۳-۹۹۴-۹۹۵-۹۹۶-۹۹۷-۹۹۸-۹۹۹-۱۰۰۰-۱۰۰۱-۱۰۰۲-۱۰۰۳-۱۰۰۴-۱۰۰۵-۱۰۰۶-۱۰۰۷-۱۰۰۸-۱۰۰۹-۱۰۱۰-۱۰۱۱-۱۰۱۲-۱۰۱۳-۱۰۱۴-۱۰۱۵-۱۰۱۶-۱۰۱۷-۱۰۱۸-۱۰۱۹-۱۰۲۰-۱۰۲۱-۱۰۲۲-۱۰۲۳-۱۰۲۴-۱۰۲۵-۱۰۲۶-۱۰۲۷-۱۰۲۸-۱۰۲۹-۱۰۳۰-۱۰۳۱-۱۰۳۲-۱۰۳۳-۱۰۳۴-۱۰۳۵-۱۰۳۶-۱۰۳۷-۱۰۳۸-۱۰۳۹-۱۰۴۰-۱۰۴۱-۱۰۴۲-۱۰۴۳-۱۰۴۴-۱۰۴۵-۱۰۴۶-۱۰۴۷-۱۰۴۸-۱۰۴۹-۱۰۵۰-۱۰۵۱-۱۰۵۲-۱۰۵۳-۱۰۵۴-۱۰۵۵-۱۰۵۶-۱۰۵۷-۱۰۵۸-۱۰۵۹-۱۰۶۰-۱۰۶۱-۱۰۶۲-۱۰۶۳-۱۰۶۴-۱۰۶۵-۱۰۶۶-۱۰۶۷-۱۰۶۸-۱۰۶۹-۱۰۷۰-۱۰۷۱-۱۰۷۲-۱۰۷۳-۱۰۷۴-۱۰۷۵-۱۰۷۶-۱۰۷۷-۱۰۷۸-۱۰۷۹-۱۰۸۰-۱۰۸۱-۱۰۸۲-۱۰۸۳-۱۰۸۴-۱۰۸۵-۱۰۸۶-۱۰۸۷-۱۰۸۸-۱۰۸۹-۱۰۹۰-۱۰۹۱-۱۰۹۲-۱۰۹۳-۱۰۹۴-۱۰۹۵-۱۰۹۶-۱۰۹۷-۱۰۹۸-۱۰۹۹-۱۱۰۰-۱۱۰۱-۱۱۰۲-۱۱۰۳-۱۱۰۴-۱۱۰۵-۱۱۰۶-۱۱۰۷-۱۱۰۸-۱۱۰۹-۱۱۱۰-۱۱۱۱-۱۱۱۲-۱۱۱۳-۱۱۱۴-۱۱۱۵-۱۱۱۶-۱۱۱۷-۱۱۱۸-۱۱۱۹-۱۱۲۰-۱۱۲۱-۱۱۲۲-۱۱۲۳-۱۱۲۴-۱۱۲۵-۱۱۲۶-۱۱۲۷-۱۱۲۸-۱۱۲۹-۱۱۳۰-۱۱۳۱-۱۱۳۲-۱۱۳۳-۱۱۳۴-۱۱۳۵-۱۱۳۶-۱۱۳۷-۱۱۳۸-۱۱۳۹-۱۱۴۰-۱۱۴۱-۱۱۴۲-۱۱۴۳-۱۱۴۴-۱۱۴۵-۱۱۴۶-۱۱۴۷-۱۱۴۸-۱۱۴۹-۱۱۵۰-۱۱۵۱-۱۱۵۲-۱۱۵۳-۱۱۵۴-۱۱۵۵-۱۱۵۶-۱۱۵۷-۱۱۵۸-۱۱۵۹-۱۱۶۰-۱۱۶۱-۱۱۶۲-۱۱۶۳-۱۱۶۴-۱۱۶۵-۱۱۶۶-۱۱۶۷-۱۱۶۸-۱۱۶۹-۱۱۷۰-۱۱۷۱-۱۱۷۲-۱۱۷۳-۱۱۷۴-۱۱۷۵-۱۱۷۶-۱۱۷۷-۱۱۷۸-۱۱۷۹-۱۱۸۰-۱۱۸۱-۱۱۸۲-۱۱۸۳-۱۱۸۴-۱۱۸۵-۱۱۸۶-۱۱۸۷-۱۱۸۸-۱۱۸۹-۱۱۹۰-۱۱۹۱-۱۱۹۲-۱۱۹۳-۱۱۹۴-۱۱۹۵-۱۱۹۶-۱۱۹۷-۱۱۹۸-۱۱۹۹-۱۲۰۰-۱۲۰۱-۱۲۰۲-۱۲۰۳-۱۲۰۴-۱۲۰۵-۱۲۰۶-۱۲۰۷-۱۲۰۸-۱۲۰۹-۱۲۱۰-۱۲۱۱-۱۲۱۲-۱۲۱۳-۱۲۱۴-۱۲۱۵-۱۲۱۶-۱۲۱۷-۱۲۱۸-۱۲۱۹-۱۲۲۰-۱۲۲۱-۱۲۲۲-۱۲۲۳-۱۲۲۴-۱۲۲۵-۱۲۲۶-۱۲۲۷-۱۲۲۸-۱۲۲۹-۱۲۳۰-۱۲۳۱-۱۲۳۲-۱۲۳۳-۱۲۳۴-۱۲۳۵-۱۲۳۶-۱۲۳۷-۱۲۳۸-۱۲۳۹-۱۲۴۰-۱۲۴۱-۱۲۴۲-۱۲۴۳-۱۲۴۴-۱۲۴۵-۱۲۴۶-۱۲۴۷-۱۲۴۸-۱۲۴۹-۱۲۵۰-۱۲۵۱-۱۲۵۲-۱۲۵۳-۱۲۵۴-۱۲۵۵-۱۲۵۶-۱۲۵۷-۱۲۵۸-۱۲۵۹-۱۲۶۰-۱۲۶۱-۱۲۶۲-۱۲۶۳-۱۲۶۴-۱۲۶۵-۱۲۶۶-۱۲۶۷-۱۲۶۸-۱۲۶۹-۱۲۷۰-۱۲۷۱-۱۲۷۲-۱۲۷۳-۱۲۷۴-۱۲۷۵-۱۲۷۶-۱۲۷۷-۱۲۷۸-۱۲۷۹-۱۲۸۰-۱۲۸۱-۱۲۸۲-۱۲۸۳-۱۲۸۴-۱۲۸۵-۱۲۸۶-۱۲۸۷-۱۲۸۸-۱۲۸۹-۱۲۹۰-۱۲۹۱-۱۲۹۲-۱۲۹۳-۱۲۹۴-۱۲۹۵-۱۲۹۶-۱۲۹۷-۱۲۹۸-۱۲۹۹-۱۳۰۰-۱۳۰۱-۱۳۰۲-۱۳۰۳-۱۳۰۴-۱۳۰۵-۱۳۰۶-۱۳۰۷-۱۳۰۸-۱۳۰۹-۱۳۱۰-۱۳۱۱-۱۳۱۲-۱۳۱۳-۱۳۱۴-۱۳۱۵-۱۳۱۶-۱۳

۷۴	ویزینگ، هندری	۶۱	صدرا: تهران	۸۵-۸۶
۸۳	هرلین، هانس	۷	صورتگر: تهران	۷۱
۹۹	هنسن، مارک ویکتور	۷۲	عبدالحسن پیروز: تهران	۹۷
۸۹	هی، لوئیز	۷۱	عروج اندیشه: مشهد	۸۹
۹۳	هیتر، بریل	۵۹	عهد: کرج	۲۳
۳۹	یاسایی، مهشید	۵۰	قراوان: تهران	۶۳-۶۴
۶۳	یاسیرس، کارل	۹۹	فردوس: تهران	۳۷
۵۶-۱۲	یانگ، جولیان	۳	فرزان روز: تهران	۱۰۰
۵۶-۵۷	یوسفی، آذر	۵۵	فروغ: تهران	۲۵
۴۴			فیروزه: تهران	۶۴
۴۲			ققنوس: تهران	۵۹
۴۶			قلم آشنا: تهران	۸۱
۴۵			قلم: تهران	۹۸
۷۲	آتیه: تهران	۳	قیام: قم	۹۰
۳۶	آذین: تهران	۱۹	کانون فرهنگی آموزش: تهران	۲
۳۹	احراز: تبریز	۶	کتاب زمان: تهران	۱۰۱
۸۷	اختران: تهران	۴۹	کتابدرمانی: مشهد	۴۸
۷۰-۴۱-۳۸	ارسیاران: تهران	۷۰	گلپانک: تهران	۷
۱۲	ارمغان: تهران	۲۹	گلپا: گلپایگان	۲۷-۲۲
۶۹	اروند: تهران	۱۵	گلن: تهران	۲۶
۱۵-۱۴	اسپادان: اصفهان	۶۷-۶۸	مازیار: تهران	۹۶
۹۸	البرز: تهران	۷۲	ماشاء: تهران	۱۰
۹۶	امام عشر (عج): قم	۲۴	محور: تهران	۷۴
۶۶	انجمن اولیاء و مربیان جمهوری		مرسل: کاشان	۲۱
۵۳	اسلامی ایران: تهران	۴۷-۵۲	مرشد: تهران	۶۰
۵۰	بدرقه جاویدان: تهران	۵۷	مرکز بین المللی گفتگوی تمدنها:	
۹	برهمنده: تهران	۵۳	تهران	۹۱
۹۶	بنیاد چاپ و نشر: تهران	۵۱	مرکز علمی للدراسات الاسلامیه: قم	
۳۹	بوستان کتاب: قم	۸۳	۹۵	
۴۳	بیک بهار: تهران	۵۸	مریم پورزندوکیل: تهران	۷۶
۷	بیگان: تهران	۴۵-۶۵	منادی تربیت: تهران	۵۴
۲۶	بیمن: تهران	۱۲-۵۶	موسسه آموزشی و پژوهشی امام	
۹۲	تبلیغ و ارشاد: قم	۱۲	خمینی (ره): قم	۹۳-۸۰-۳۴-۴
۶۲	ثالث: تهران	۹	موسسه انتشارات جهاد دانشگاهی	
۴۰	جهاد دانشگاهی (دانشگاه اصفهان):		(ماجد): تهران	۳۶
۸۶-۸۵	اصفهان	۷۳	نسل نواندیش: تهران	۷۵-۸
۷۹	حضور: قم	۸۷	نشر مرکز: تهران	۳۵
۸۴-۸۰	حقوق اسلامی: قم	۱-۴۱-۴۲	نشر مرکز، کتاب ماد: تهران	۵۰
۶۱	دارالبشر: قم	۸۸	نمونه: تهران	۲۰
۸۳	دارالهدی: قم	۹۲	نوید شیراز: شیراز	۳۹
۷۷	دانش و اندیشه معاصر: تهران	۸۴	نهل نویان: تهران	۳۱-۳۰
۴۳	رزمندگان اسلام: تهران	۴۰	واریان: قم	۷۹
۸۸	روشنگران و مطالبات زنان: تهران	۵۵	وثوق: قم	۱۶
۲۳	سابقون: قم	۶۶	هرمس: تهران	۹۴-۹۱-۵
۶۳	ساحل: تهران	۲۲-۳۳	هیرمند: تهران	۴۶
۶۴	ساوالان: تهران	۳۸-۶۹-۷۸		
۹۶	سپنج: تهران	۷۷		
۹۸	سخن: تهران	۹۹		
۹۰	سرمدی: تهران	۸۲		
۹۷	سما: تهران	۱۴		
۴۴	سنا: تهران	۲۳		
۶	سیمین: تهران	۶۱		
۱۰۰	شرکت سهامی انتشار: تهران	۴۴		
۸۳	شقایق: تهران	۱۱-۱۷-۱۸		
۱۱	شهاب: تهران	۹۹		
۶۵	شهرام: تهران	۲۸		

نمایه ناشر

خانه کتاب ایران
کتاب ماه
ادبیات

فهرست کتابهای منتشر شده فروردین ماه سال ۱۳۸۱

کتاب ماه ادبیات و فلسفه فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۱

۱۸۲

فلسفه و نظریه

چاپ اول

۱- سودای مکالمه، خنده، آزادی: میخائیل باختین.

مترجم: محمدجعفر پوینده. - تهران: نشر چشمه. - ۱۸۴ ص. - رقی (گالینگور). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: La passion du dialogue de rire, de la fiberte ...

شابک: ۹۶۴-۳۶۲-۰۴۶-۸

سودای مکالمه، خنده، آزادی

میخائیل باختین

محمدجعفر پوینده

۱۳۸۰ - مهر

کتاب، متضمن ترجمه‌هایی است درباره میخائیل باختین (نویسنده و اندیشمند روس) که در دو بخش تدوین شده است. بخش نخست، حاوی مقالاتی است از چندین اندیشه‌گروان برجسته جهان درباره باختین. دو مقاله نخست از کتاب 'منطق مکالمه' نوشته 'تودروف' انتخاب گردیده که درباره اندیشه و زندگی باختین است. مقاله بعدی مقدمه‌ای است که 'رومان یاکوبسون' بر کتاب 'مارکسیسم و فلسفه زبان' نگاشته است. در این نوشتار، یاکوبسون ضمن اشاره به اهمیت اندیشه‌های باختین در زمینه نظریه و نقد ادبی به پیشگامی او در دو عرصه 'زبان‌شناسی اجتماعی' و 'نشانه‌شناسی' تاکید می‌کند. در مقاله چهارم 'ژولیا کریستوا' - منتقد و اندیشه‌گری که باختین را در فرانسه مطرح ساخت - او را به درستی بنیان‌گذار پسا - فرمالیسم معرفی نموده، همچنین جایگاه ممتاز باختین را در سیر تحول نظریه و نقد ادبی مشخص می‌سازد. کریستوا نقد باختین را از فرمالیسم روس پیشگام حرکت کنونی نشانه‌شناسی می‌داند. 'نقد باختین در گسترش عرصه جامعه‌شناسی ادبیات' عنوان مقاله بعدی کتاب است که آن را 'لوسین

گلدمن' نگاشته است. در نوشته دیگر کتاب که از 'ژان - ایو تادیه' (منتقد و اندیشه‌گر فرانسوی) است به نقش آثار باختین در عرصه جامعه‌شناسی ادبیات تاکید گردیده، همچنین به پیوند اندیشه‌های او با 'لوکاچ' و 'گلدمن' اشاره شده است. مقاله 'گزینش‌های اساسی باختین' (برگرفته از کتاب 'منطق مکالمه' نوشته 'تودروف') پیش درآمدی است برای آشنایی با آثار و اندیشه‌های باختین. در بخش دوم کتاب نیز برگزیده‌ای از نوشته‌های باختین، با هدف آشنایی با آثار و اندیشه‌های باختین به فارسی ترجمه شده است. این نوشته‌ها عبارتند از: 'سخن در زندگی و سخن در شعر'، 'درباره رابطه زیربنا و روبنا'، 'بررسی ادبی امروز'، 'گزیده‌ای از یادداشت‌های ۱۹۷۰ - ۱۹۷۱' و 'گزیده‌ای از ملاحظاتی درباره دانش‌شناسی علوم انسانی'.

فن نگارش و بیان، و مجموعه‌های ادبی

۸۰۸

چاپ اول

۲- تعریف نویسن ادبیات کودکان و نوجوانان (روانشناسی رشد جنینی، کودکی، نوجوانی، دانشگاه).

غلامرضا بردبارپور استار: تهیه‌کننده. داندخواه تهرانی. - اصفهان: گلهای محمدی (ص). - ۱۱۰ ص. - رقی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

نگارنده در کتاب، ابتدا از اهمیت ادبیات کودکان و نوجوانان - با توجه به رشد و تکامل نوع انسان - سخن می‌گوید؛ آنگاه تعریفی از ادبیات کودکان و نوجوانان به دست می‌دهد و طی آن سه عنصر اساسی در تعریف این مفهوم ذکر می‌کند که عبارت‌اند از: ۱- آوازه‌ها، واژه‌ها و

جمله‌ها، ۲- تصاویر و نقاشی‌ها، ۳- حرکت‌ها (برای مثال، تقلید نقش‌ها در قصه). مبحث بعدی کتاب تعریف فرهنگ است که نگارنده برخی از عوامل مهم فرهنگ را دانش، اعتقادات، هنر، اخلاقیات، آداب و رسوم، زبان، ارزش‌ها، فلسفه و دیدگاه نسبت به جهان و مانند آن می‌داند. در بخش اول کتاب همچنین از فولکلور، لایه‌ها، مثل-ها و مثل‌ها، داستان‌ها و قصه‌ها، خاطره و شرح حال، موسیقی، و لزوم تهیه فیلم‌های برتر برای کودکان و نوجوانان قرن ۲۱، سخن به میان می‌آید. اما مبحث اصلی کتاب که به موضوعات مربوط به کودکان و نوجوانان اختصاص دارد، با تاریخچه مختصری از ادبیات کودکان و نوجوانان به بحث گذاشته شده در بخش انتهایی به تفصیل درباره ویژگی‌های روان‌شناسی رشد کودک و نوجوان بحث و بررسی می‌شود.

چاپ اول

۳- تماس نرم علف (مجموعه داستان).

لوتیچی پیراندلو، سودیگران: مترجم: مهدی علوی. - تهران: ابانگاه. - ۲۰۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. ۹۶۴-۹۰۳۰۹-۹-۳ شابک:

کتاب، مشتمل بر پنج داستان کوتاه است که عبارت‌اند از: 'تماس نرم علف'، 'لوتیچی پیراندلو'، 'زن من'، 'آنتوان خجوف'، 'گذر عقاب سیاه'، 'لهتری'. داستان یک دختر روستایی / گی دومویاسان، 'سرگذشت حقیقی ا / کیو / لوشون'. مترجم کتاب اذعان می‌دارد که این داستان‌ها 'همگی به طنزی عمیق مجهزند، همگی سخت انسانی‌اند، و همگی بازسازی گوشه‌ای از پهنه عظیم حیاتی هستند که بر صحنه وسیع این زمین جاری است. غرض

نشان دادن نمونه‌هایی است از کار داستان نویسانی که در اقلیم‌های متفاوت، در میان مردمی متفاوت و با ویژگی‌های متفاوت، اما در دوره زمانی نسبتاً نزدیک به هم می-زیسته‌اند...

چاپ اول

۴- شازده گلابی.

عزرا جوزدانی: نقاش: علی نامور. - تهران: سروش (انتشارات صدا و سیما). - ۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول. شابک: ۹۶۴-۳۳۵-۵۸۸-۷

چهار داستان کوتاه این کتاب، جمعی با موضوع دوران کودکی و مسائل خانه و مدرسه نوشته شده‌اند. 'شازده گلابی' عنوان یکی از داستان‌های این مجموعه، نامی است که معلم برای یکی از شاگردان خطاب می‌کند. او کله‌ای شبیه گلابی دارد و گاه مورد تمسخر بچه‌ها قرار می‌گیرد، اما خلاف تصور شازده، معلم او را بسیار نکته‌دان و باهوش به شمار می‌آورد. این امر با یادداشتی که معلم برای علزخواص به درون حیاط خانه شازده گلابی فرستاده، عیان می‌شود.

چاپ اول

۵- شاهکارهای ادبی جهان.

فرانک مگیل: مترجم: امیر اسماعیل - آذربایجان: امیر حسین آذر. - تهران: موفق. - ۱۴۲ ص. - رقی (شمیز). - ۶۹۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۷۹۴-۰-۲

در این مجموعه از 'خلاصه شاهکارهای ادبی جهان' تلخیصی کوتاه از دوازده داستان فراهم آمده که از این قرارند: 'نصویر یک هنرمند جوان'، 'جیمز جویس'، 'جزیره پنگوئن‌ها'، 'آنتول فرانس'، 'جنگ و

۱۸۲

۲۸۶ ص. - رحلی (شمیز). - ۷۸۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۷۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۷۲۴-۸-۰

چاپ اول

۲۵- مجموعه آموزش - نکته - سنجش ادبیات (۳) سال دوم نظام جدید. نصرت‌الله نیکروش. - تهران: کانون گسترش علوم. - ۱۷۲ ص. - رحلی (شمیز). - (دوره) ۲۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۰-۲۶۹-X

۲۶- مجموعه آموزش - نکته - سنجش ادبیات (۳) سال سوم نظام جدید. نصرت‌الله نیکروش. - تهران: کانون گسترش علوم. - ۲۲۸ ص. - رحلی (شمیز). - ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۲۴۱-۰۲-۷

چاپ اول

۲۷- مجموعه طبقه‌بندی شده و استاندارد پرسش‌های چهارگزینه‌ای طلایی (ادبیات فارسی علوم انسانی). حسن سیروس. - تهران: کانون گسترش علوم. - ۲۱۸ ص. - رحلی (شمیز). - ۲۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۰-۳۶۸-۸

۲۸- مجموعه‌ی طبقه‌بندی شده آموزش ادبیات فارسی (۳) سال سوم شاخه‌ی نظری (تجربی و ریاضی). حسنعلی محمدی. - تهران: کانون فرهنگی آموزش. - ۱۶۸ ص. - رحلی (شمیز). - ۱۵۵۰۰ ریال. - چاپ هشتم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۶-۱۹۰-۵

چاپ اول

۲۹- نظم فارسی. یدالله بهمنی‌مطلق، جغتاله بهمنی. - تهران: کتاب مهربان نشر. - ۳۶۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۲۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۵۰۱-۷-۹

مجموعه‌ها و جنگهای ادبی

۳۰- برگزیده‌ی مستون و نگارش فارسی. یدالله بهمنی‌مطلق، یدالله طالشی. - تهران: مهربان نشر. - ۱۴۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۹۲۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۵۰۱-۶-۰

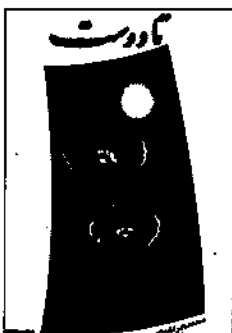
چاپ اول

۳۱- رزمه گل: گزیده متون ادبی فارسی (فارسی عمومی). بهاء‌شام: مرتضی میرهانشی، غلامعلی فلاح. - تهران: دانشگاه تربیت معلم. - ۲۴۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۷۰۶-۳۹-۸

مجموعه‌ها و جنگهای شعر فارسی

چاپ اول

۳۲- تا دوست. محمد ابراهیمی. - تهران: تهران صبا. - ۹۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۱۱-۵۸-۴

در کتاب حدود چهار هزار بیت از شاعران مختلف ایرانی گردآمده که در آن واژه 'دوست' به کار رفته است. ایات این مجموعه برحسب الفبای واژه آغازین هر بیت تدوین گردیده است. بدین ترتیب، بیت نخست از غزلی از حافظ انتخاب شده است؛ آن سرزنش که کرد تو را دوست، حافظا / بیش از گلیم خویش مگر یا کشیدم؟

۳۳- رویای هستی: مجموعه تصنیفهای استاد غلامحسین بنان. شهرام آقایپور. - تهران: پازینه. - ۲۴۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۲۲-۰۷-۱

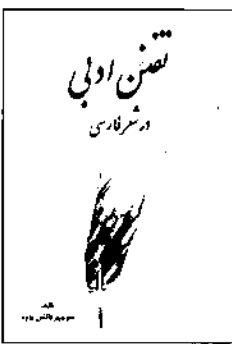
چاپ اول

بخش آغازین کتاب نوشته‌ای است در باب زندگی، احوال و هنر استاد غلامحسین بنان. سپس در بخش اصلی، تصنیف‌ها و آوازهای استاد بنان درج گردیده است. ضمن آن که در خصوص هر یک نام شاعر، نام آهنگساز و نام دستگاه نیز ذکر شده است. در بخش انتهایی کتاب نت تصنیف‌ها و آوازا به چاپ رسیده است.

چاپ اول

۳۴- تفنن ادبی در شعر فارسی. منوچهر دانش‌پژوه. - تهران: طهوری. - ۵۰۲ ص. - وزیری (کالینگور). - ۳۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۱۴-۲۷-۳

نگارنده در کتاب، ضمن تشریح هر یک از تفنن‌های ادبی، نمونه‌های گوناگونی از آنها را که در قالب شعر

سروده شده فراهم می‌آورد. تفنن - های ادبی کتاب ذیل این موضوعات گردآوری شده است: چیستان، ماده تاریخ، بحر طویل، ملعات و مثلثات، اشعار اطعمه و البسه، اعتات (آوردن حرف یا کلمه‌ای در شعر که از نظر قواعد شعری، درج و تکرار آن حرف یا کلمه ضروری و لازم نباشد)، شهرآشوب، بدیعه‌سرایی، هجو و طنز و هزل، و اقتراح (آزمایش و مسابقه قریحه شعری).

اشعار مذهبی، عرفانی، اخلاقی

چاپ اول

۳۵- خانه‌ی هل اتی [شعر علوی]. محمدجواد محبت. - کرمانشاه: صبح روشن. - ۶۴ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۴۱۴-۳-۴

اشعار این مجموعه اغلب در مدح و فضیلت امام علی (ع) سروده شده است.

۳۶- شور عاشورانیان، یا، زیارت عاشورا. شاعر: عبدالحسین اشعری؛ مترجم: مهدی الهی‌قمش‌های. - قم: انتشارالمهدی (عج). - ۳۲ ص. - جیبی (شمیز). - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ دوازدهم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۹۸-۰۸-۱

۳۷- فیض الجواد فی رثاء المظلوم، یا، کاروان عشق. شاعر: جواد مظلوم‌پور؛ گردآورنده: مهدی عابدینی. - تهران: طرح و اجرای کتاب. - ۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۹۹۳-۲۰-۶

۳۸- نغمه عاشورا (۴) اشعار، نوحه‌ها و مرثیای ایام ماه محرم و صفر (۱۳۸۱ - ۱۴۲۳). گردآورنده: هادی حسینی. - تهران: پیام مولف. - ۱۲۰ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۸۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۶۶۱-۶-۰

شعر فارسی قرن ۶

چاپ اول

۳۹- حکایت عشق صنعان. بهاء‌شام: هومن یوسفی. - تهران: فرزبان روز. - ۳۰۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۱-۱۰۳-۷

نگارنده در کتاب کوشیده است تا ضمن تشریح داستان 'شیخ صنعان' سابقه و کم و کیف این داستان را - عمدتاً براساس روایت عطارد نیشابوری در منطق‌الطیر - بازگو کند. فصل نخست کتاب درباره پیشینه حکایت شیخ صنعان است. نویسنده درباره این قصه به دو روایت متمایز اشاره می‌کند: ۱- روایتی که خاستگاه آن شرق ایران است و بر حوزه ادبیات فارسی تأثیر گذاشته است. ۲- روایتی که خاستگاه آن غرب ایران است و برحوزه ادبیات کردی اثر نهاده است. در فصل دوم کتاب، تأثیر حکایت شیخ صنعان بر ادب فارسی بازگو می‌شود. فصل سوم به اختصار درباره احوال عطارد نیشابوری و منظومه شیخ صنعان در منطق‌الطیر بوده می‌گردد؛ همچنین بین روایت عطارد در منطق‌الطیر و روایت غزالی در تحفه‌الملوک مقایسه‌ای صورت

می‌گیرد. نگارنده در فصل چهارم داستان شیخ صنعان را نقد و بررسی کرده در فصل پنجم متن کامل منظومه عطار را همراه با شرح واژگان فراهم می‌آورد. فصل ششم کتاب مقایسه‌ای است میان منظومه عطار با منظومه دیگر سروده «نادرى کازرونى» و «وحدت هندى».

چاپ اول

۴۰- دیوان ظهیرالدین فارابی. طاهر بن محمد ظهیر فارابی؛ مصحح: امیرحسین یزدگردی؛ به اهتمام: اصغر دادبه. - تهران: قطره. - ۵۹۲ ص. - وزیری (گالینگور). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. ۹۶۴-۳۴۱-۱۴۱-۹ شابک:

تعلیقات درج گردیده است. در پایان کتاب، فهرست آیات قرآن کریم، فهرست احادیث و امثله عربی، فهرست ابیات شاعران، فهرست مطلع شعرها، و نمایه عام به طبع رسیده است.

شعر فارسی قرن ۷

چاپ اول

۴۱- سیری در دیوان شمس. علی دشتی؛ زیر نظر: مهدی ماحوزی. - تهران: قلم آشنا. - ۳۲۸ ص. - وزیری (شمس). - ۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۷۳۲۷-۱۳-۷ شابک:

۴۲- کلیات دیوان شمس تبریزی.

جلال‌الدین محمد بن محمد مولوی؛ مصحح: محمد عباسی. - تهران: طلوع. - ۱۵۷۴ ص. - وزیری (گالینگور). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ یازدهم / ۲۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۶۱۰۳-۰۴-۹ شابک:

۴۳- گزیده مثنوی معنوی.

جلال‌الدین محمد بن محمد مولوی؛ گردآورنده: شهرام رجبزاده. - تهران: قدیانی. - ۲۶۴ ص. - بالتویی (سلفون). - ۹۵۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۲۲۰۰ نسخه. ۹۶۴-۴۱۷-۳۹۹-۶ شابک:

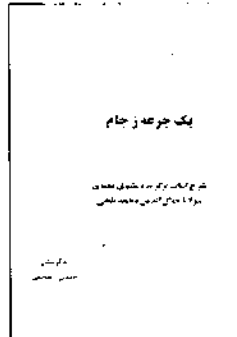
۴۴- مولانا در فراق شمس.

کریم میرزآلو. - تهران: امید فردا. - ۵۶۰ ص. - وزیری (گالینگور). - ۴۰۰۰ ریال. - ۵۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۵۷۳۱-۳۴-۸ شابک:

چاپ اول

۴۵- یک جرعه ز جام: شرح ابیات برگزیده مثنوی معنوی مولانا جلال‌الدین محمد بلخی. حسین منجمی. - تهران: منوچهری. - ۴۲۲ ص. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۱۱۰۰ نسخه. ۹۶۴-۶۳۸۲-۳۴-۷ شابک:

کتاب، برگزیده‌ای است شامل ۱۱۰۰ بیت مثنوی مولوی که از میان شش دفتر مثنوی انتخاب گردیده است. ابیات برگزیده براساس شرح بدیع

الزمان فروزانفر، محمد استعلامی، کریم زمانی و گولیناری شرح و تفسیر شده است. در انتهای کتاب داستان 'دز هوش ربا' با تاویل داستان از استاد جلال‌الدین همای و نقد آن از استاد عبدالحمین زرین‌کوب، به طبع رسیده است.

شعر فارسی قرن ۸

۴۶- دیوان حافظ خوش کلام. شمس‌الدین محمد حافظ؛ مصحح: محمد قزوینی، قاسم غنی؛ مقدمه: حسین بهزادی؛ خطاط: غلامعلی محبی‌نژاد. - تهران: سم. - ۳۷۶ ص. - وزیری (گالینگور). - ۲۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۰۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۹۱۳۲۲-۷-۱ شابک:

چاپ اول

۴۷- دیوان حافظ شیرازی: بر اساس نسخه دکتر غنی و محمد قزوینی. خطاط: غلامعلی محبی‌نژاد. - تهران: محمد. - ۳۷۶ ص. - وزیری (گالینگور). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۵۹۰۰۰۰۰۲-۶ شابک:

۴۸- دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی.

شمس‌الدین محمد حافظ؛ مقدمه: حسین الهی قمشه‌ای؛ مصحح: محمد قزوینی، قاسم غنی؛ خطاط: احمد میرخانی. - تهران: محمد. - ۶۱۲ ص. - وزیری (گالینگور). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۱۰۰ نسخه. ۹۶۴-۳۳۶-۰۱۶-۴ شابک:

۴۹- دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: از روی نسخه تصحیح شده علامه محمد قزوینی با ترجمه

احوال... تهیه و تنظیم: دفتر خدمات فرهنگی-

میرندی؛ مذهب: صندوقی؛ خطاط: مصطفی اشرفی. - تهران: پیام عدالت. - ۴۳۴ ص. - وزیری (سلفون). - ۸۰۰۰۰ ریال. - چاپ نهم / ۵۰۰۰ نسخه. ۹۶۴-۵۹۷۷-۶۵-۷ شابک:

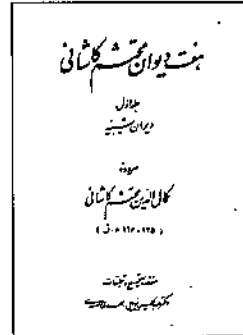
شعر فارسی قرن ۱۰ و ۱۱

۵۰- دیوان وحشی بافقی. مصحح: محمدحسن سیدان. - تهران: طلایه. - ۴۹۴ ص. - وزیری (گالینگور). - ۲۵۵۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۵۱۰۰ نسخه. ۹۶۴-۵۶۲۳-۳۱-۶ شابک:

چاپ اول

۵۱- هفت دیوان محتشم کاشانی: دیوان شبیه.

شاعر: کمال‌الدین محتشم کاشانی؛ مصحح: عبدالحسین نوایی، مهدی صدری. - تهران: دفتر نشر میراث مکتوب؛ آینه میراث. - ۸۳۰ ص. - جلد اول. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. ۹۶۴-۶۷۸۱-۵۷-۸ شابک:

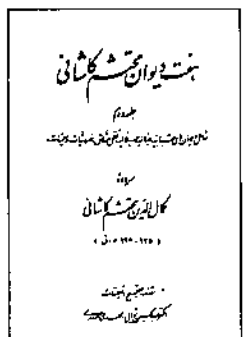
جلد نخست از تصحیح 'هفت دیوان محتشم کاشانی'، شاعر پایان قرن دهم، شامل شرح حال محتشم است که از زندگی، خانواده، فقر و تنگدستی و اعتقادات محتشم نیز آوازه سخن وی در ایران و هند سخن می‌رود. بخش دیگر کتاب درباره شیوه سخن‌رایی محتشم است که در آن درباره مفاخره وی در شعر، نقد اجتماعی در اشعار او و دوازده بند معروف محتشم نکاتی مطرح می‌گردد. اما بخش اصلی کتاب شامل دیوان اول موسوم به 'شبیه' است که در قالب هفتاد و نه قصیده، نه ترکیب‌بند، پنج مثنوی، هفتاد و هشت قطعه، یکصد و دوازده غزل، و یکصد و شش رباعی به نظم

درآمده است. در کتاب همچنین نسخه‌های مورد استفاده در تصحیح دیوان معرفی شده نیز تصاویری از نسخه‌ها به چاپ رسیده است.

چاپ اول

۵۲- هفت دیوان محتشم کاشانی شامل: دیوان‌های

شبایه، صبانیه، جلالیه، نقل عشاق، ضروریات و معنیات. شاعر: کمال‌الدین محتشم کاشانی؛ مصحح: عبدالحسین نوایی، مهدی صدری؛ شاعر: کمال‌الدین محتشم کاشانی. - تهران: دفتر نشر میراث مکتوب؛ آینه میراث. - ۹۴۴ ص. - جلد دوم. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. ۹۶۴-۶۷۸۱-۵۸-۶ شابک:

در جلد دوم از 'هفت دیوان محتشم کاشانی' - شاعر دوره صفوی - شش دیوان از وی به چاپ رسیده که عبارتند از: دیوان دوم موسوم به 'شبایه' که در ایام جوانی شاعر سروده شده مشتمل بر غزلیات است. دیوان سوم نیز شامل ۲۷۶ غزل است که به 'شبایه' معروف است. دیوان چهارم موسوم به 'رساله جلالیه' است. این بخش در قالب نظم و نثر، توصیفی است از عشق و علاقه محتشم به چنان زیبارویی به نام 'شاهر جلال'. دیوان پنجم، 'رساله نقل عشاق' نام دارد که در قالب نظم و نثر است. دیوان ششم موسوم به 'ضروریات' مشتمل بر ماده تاریخ‌هایی راجع به احیا و اموات است. دیوان هفتم که 'معنیات' نام دارد شامل معامای منظوم است.

شعر فارسی قرن ۱۲ و ۱۳

۵۳- کلیات دیوان مولانا بیدل دهلوی: بزرگترین گوینده سرزمین هند. بیدل دهلوی؛ مصحح: خال محمد

خسته، خلیل الله خلیلی: به اهتمام حسین امی - تهران: فروغی - ۱۶۵۰ ص. - رقصی (کالیگور) - ۴۵۰۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۷۹-۰۴-۸

شعر فارسی ۱۳۲۰
A/B1/62

چاپ اول

۵۴- افسانه ستاره بود: مجموعه غزل. شاعر: علیرضا عاشوری - تهران: تمدن نوین - ۱۳۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۳۴۶-۹-۰

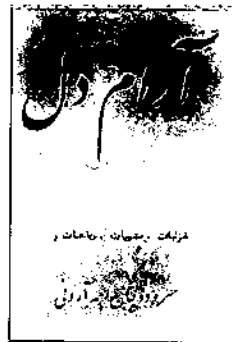

شصت غزل به سبک نو سروده "علیرضا عاشوری" محتوای این دفتر است که اینک نمونه‌ای از آن درج می‌گردد: به سرونشت غم‌انگیز من نگاه نکن / که من همیشه همین نیستم که می‌بینی / من آن دقیقه بی‌استقامت مرگم / که مثل سبب سفیدی ز شاخه می‌چینی / به جرم حادثه‌ای می‌روم که می‌افتد / درون حوضچه‌ای انتظار تنهایی ...

چاپ اول

۵۵- آرام دل. شاعر: احمد آرونی: مقدمه: منصور ارضی - تهران: صیام - ۱۷۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۵۰۰۰ ریال - چاپ اول. شابک: ۹۶۴-۹۳۴۷۹-۱-۷

اشعار کتاب با موضوعات عرفانی و مذهبی، در قالب‌های کلاسیک (غزل، مثنوی، رباعی، دوبیتی و...) به نظم درآمده است: برای نمونه: عشقت از روز اول تا که مرا شد هادی / به دلم وعده دیدار خودت

می‌دادی / روز و شب در همه عمر به پاس حرمت / پر در دل بنشستم بنمودم شادی ...

چاپ اول

۵۶- آواز دهل. شاعر: مستی جلیلود - زنجان: نیکان کتاب - ۸۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۶۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۴۴۱-۱۹-۳

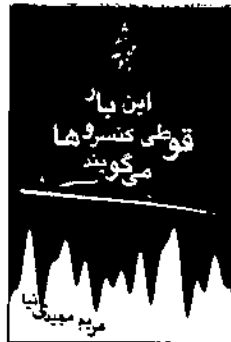

اشعار این مجموعه که جلگی به شکل کلاسیک، عمدتاً غزل، سروده شده مشتمل بر عناوینی از این دست است: عهد جوانی، مادر، پگاه، افق، دریا، رند، خاطره، زورق، آواز دهل، نسیم، شمشاد، پری، فریاد...

چاپ اول

۵۷- این بار قوطی کنسروها می‌گویند. مریم مجیدی-نیا - تهران: عقیل - ۲۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۲۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۴۷۲-۱-۶

سروده‌های این مجموعه با موضوعات اجتماعی و با عناوینی از این دست نظام یافته است: زندگی، عروس شالیزار، آدم‌ها، پچه‌های خیابان، بی‌گناهی ماندن در راه، برآستی چراغ، قراموش شده، برج آهنی، سراب، و "بیزن دستفروش"

کویر این جاست / در این خیابان / در آن دستان خشکیده / ترک‌های درشت و ریز / و سرمایی که می‌آید / می‌زند شلاق / می‌شود گم / توی چادر کهنه‌ای گل من گلی / چشم دارد بر زمین / و پا بر جا پای رهگذرها / که می‌آیند و می‌روند / با غباری که بر جان می‌پاشند ...

چاپ اول

۵۸- بافته‌های غم. شاعر: نسرین هاشمی-فر - کرمانشاه: موسسه فرهنگی هنری و سینمایی کوثر - ۵۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۴۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۰۳۱-۲۸-۶

اشعاری عمدتاً به زبان محاوره و با موضوعات عاشقانه محتوای این دفتر است.

چاپ اول

۵۹- ببریم یک سبد از ... نجیبه حامدیزدان - تهران: سبب سرخ - ۸۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۷۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۴۸-۰۴-۵

ترانه‌ها و اشعار این مجموعه با موضوع اصلی عشق به نظم کشیده شده است. عنوان برخی از سروده‌های کتاب بدین قرار است: دلتنگی،

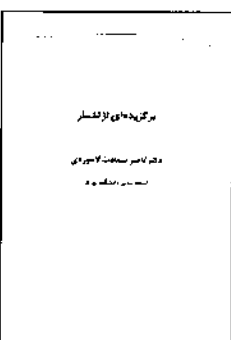

باران، چشمه، انتظار، رویا، خاطره، بودن، دریا، نوای شور، و سفر.

۶۰- البرق الامع: مشتمل بر قصاید، غزلیات، ترجیعات، مقطعات، ساقی‌نامه، رباعیات. شاعر: حسین لامع‌قزوینی - تهران: شعاع - ۲۹۲ ص. - وزیر (شمیز) - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۹۲۳-۸-۷

چاپ اول

۶۱- برگزیده‌ای از اشعار دکتر ناصر سعادت لاجوردی. تهران: عصر نوین - ۸۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۳۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۹۶۳-۷-۴

اشعاری در موضوعات میهنی، عشق و فراق و مانند آن در دو قالب سنتی و نو محتوای این مجموعه است با عناوینی همچون: تاریخ، اهورامزدا را چه شد؟، نیلوفر، شهادت روز، بهار، درویش، تیر آه، قصیده کوچ، الودگی زمین، و ایران: سلام را تو پاسخ گوی / ای همزاد و همراز / سرت بر بالشم بگذار / ای زیبایی طنازم / اگر این بالش خشتین / تو را رنجور می‌دارد / اگر عطر تم / چون بوی نم بر خاک / که تا دست خسیس آسمان پرواز می‌گیرد / تو را از درب می‌رانند ...

۶۲- بی نشان. شاعر: لایلا خلیلی - تهران: آصف - ۴۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۴۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۰۴۳-۵۱-۱

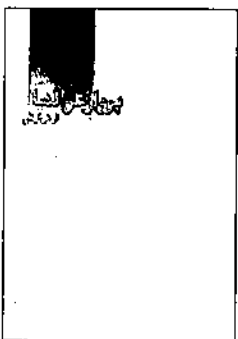
چاپ اول

سروده‌های این دفتر که اغلب با موضوعات عاشقانه و به شیوه نو نظام یافته شامل عناوینی است از این قبیل: امید، خاکیان، بی‌نشان، آگهی، کابوس، جاده، هیولای شب، برکه ...

چاپ اول

۶۳- پرواز غزالها. شاعر: ارش آیتی - تهران: نیک آئین - ۱۰۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۳۵۶-۰۰-۵

سراینده در این مجموعه، گاه غربت و تنهایی خویش را در قطعاتی از این دست به تصویر کشیده است: شب دهشت / شب غربت / راز فریاد خشم‌آلود توفان بود / و هم یک ریز می‌بارید / برف مضطرب از باد و از توفان / هر طرف غوغا به پا بود و نگاه شاخه‌ها گریان / زوزه‌های باد از عصیان رجز می‌خواند و از حرمان / گام‌هایم در میان برف‌ها گم بود ...

۶۴- تبعید در وطن و اشعار دیگر.

شاعر: محمدعلی سپانلو - تهران: ققنوس - ۱۵۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۶۷-۱-۳۶۱-۳۶۴

چاپ اول

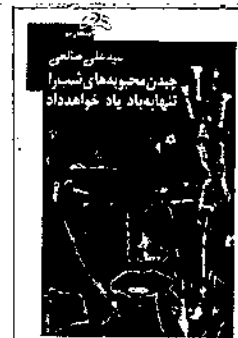
کتاب مشتمل بر پنج مجموعه از سروده‌های محمدعلی سپانلو است که با این عناوین تدوین شده است: 'تبعید در وطن'، 'حکومت شب'، 'کوچه سرو'، 'کسوف' و 'سندباد غایب'. گفتنی است 'سندباد غایب' شعر بلندی است که در پایان آن نظرات اصلاحی جلال آل احمد درباره این شعر درج گردیده است. بخش آغازین قطعه 'تبعید در وطن' چنین است: تلخ رود/ تلخ رودی که از اعماق ایران راه می‌جوید/ در بلندی‌های نابینا/ صخره سنگ و علف را نیز می‌شوید/ از کنار تنگه‌ها و بازپرسی‌ها/ تا گلوگاه سیاه شهرهای ما/ مرزها را، در خطی هموار، می‌پوید/ رو به ماندنی که از ما بود و شاید نه/ سرزمینی یادگار از سرده ریگی دور/ نامدار از خاک بی‌رحم است و آب شور.

چاپ اول

۶۵- چیدن مجبویه‌های شب را، تنها به یاد یاد خواهد داد. شاعر: علی صالحی. - تهران: ابتکار نو. - ۲۲۸ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۲۶۳۸-۶-۱

'سید علی صالحی' در این دفتر سروده‌هایی را با عنوان 'ترانه' و با قطعاتی از این دست گردآورده است: باد از احتیاط پاورچین پرده‌ها/ لبریز بازی وزین بود/ پرده آمد/ کمی رو

به پیراهن چهل دانه اثار خسته نشست/ تشنه بود/ خواب اثار دیده بود/ چیزی نگفت/ آن سوتر، پشت پنجره/ سایه‌سار قفس‌ها پیدا بود/ پرده هیچ نپرسید/ این منقل روشن و/ این سیخ برهنه برای چیست/ تنه لبه تیز چاقوی کهنه‌ای/ کنار پاشویه/ داشت سر به سر ماه سر بریده می‌گذاشت.

چاپ اول

۶۶- خلوت دل. شاعر: حسین کلانتری. - زنجان: نیکان کتاب. - ۱۴۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۶۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۴۴۱-۱۸-۵

مجموعه 'خلوت دل' حاوی سروده‌هایی است به سبک کلاسیک با موضوعات مختلف اجتماعی، شخصی، بند و اندرز و عاشقانه.

چاپ اول

۶۷- در ویرانی صبح. اسماعیل یوردشاهیان. - تهران: قاصد سرا. - ۱۰۴ ص. - رقی (شمیز). - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Dar virani-e sobh (in the desolation of morning) شابک: ۹۶۴-۵۶۲۹-۰۳-۹

'اسماعیل یوردشاهیان' در بخش نخست کتاب تحلیلی از مسائل ادبیات، فرهنگ، شعر و هنر امروز ایران به دست می‌دهد. وی در این مقال خاطر نشان می‌کند: 'ما به تجدید نظر در همه چیز، در همه باورها و ارزش‌های خود نیازمندیم. ما نیازمند نقد و پرسش گذشته و اکنونیم، این نقد و پرسش از درون ما، از ذهنیت ما باید شروع شود و محیط و جامعه، فرهنگ و همه چیز ما را، هستی ما را، در بگیرد. وقتی همه چیز تغییر می‌کند، جهان تازه و اندیشه تازه شکل می‌گیرد. در چنین مرحله‌ای است که ما نیازمند تعریف‌های تازه برای جهان و هستی تازه-مان هستیم و شاید هم نیازمند عبور از مرحله تعریف و رسیدن به نگاه و زبان تازه به فرا زیستن و اندیشیدن تازه هستیم. در بخش اصلی کتاب سروده‌هایی از شاعر در قالب سه عنوان کلی فراهم آمده که عبارت‌اند از: 'شب بوی سرخ'، 'در ویرانی صبح' و 'شعرهای دریا'. در انتهای کتاب، شعر 'سندباد و شب هجرانی' به یاد احمد شاملو سروده شده است.

چاپ اول

۶۸- دل پاره‌های غربت. شاعر: الهه‌سادات آل احمد. - تهران: مکت. - ۷۶ ص. - رقی (شمیز). - (دوره) ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

در این دفتر سروده‌هایی چند به

سیاق نو نظام یافته که عنوان برخی از آنها بدین قرار است: مناجات، ایران، یکی از سپیده، سرود نور، شبنم خیال، قفس، آسمان آبی نیست، برف و سفر سبز بهار، کاش می‌شد سفری می‌کردم/ روی آن بام گلی/ بوی عطر نم خاک/ بستری مهتابی/ و دو دستی که رها از همه واهمه‌ها/ بهترین بالش آرامش بود/ ...

چاپ اول

۶۹- رویای زیستن. شهرام انصاری. - تهران: نگاه. - ۷۸ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۵۱-۰۷۱-۹

نو سروده‌های این دفتر اغلب حاوی مضامین عاشقانه‌اند با عناوینی همچون: پرنده کوچک، آزادی، شبانه، آبشار نگاه، آوازی از دور، کسوف، دستی به دوستی، خاطره، و 'رویای تازه: از دور که می‌آید/ از پس لحظه‌های تاریک انتظار/ که رویای مرا پیر کرده است/ بارش شادی/ آغاز می‌شود/ و آندوده آخرین/ مثل برگی رها شده از گرداب/ رقصان می‌گذرد از لب/ از دور که می‌آید/ از پس کوه‌ها و دریاها/ رویای تازه‌ای/ به همراه می‌آوری.

چاپ اول

۷۰- زنجیر. امیر اعظمی. - ساری: توسعه علوم. - ۶۴ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۸۴۲-۱۵-۱

کتاب مجموعه‌ای از اشعار و نوشته‌های مختلف است با موضوعات اجتماعی، مذهبی، اعتقادی و مانند آن. برخی از موضوعات کتاب از این

قرار است: نقشه دنیا و ترسیم آن در ذهن، دربند بایدها و نبایدها، هنجارهای ثابت و هنجارهای وابسته، به تعداد تعقل و اقییت وجود دارد، و عشق و جنون.

چاپ اول

۷۱- سیب سرخ. شاعر: پروین دادر. - تهران: الماس دانش. - ۲۴ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

اشعار این دفتر در قالب نو عناوینی از این دست را شامل می‌شود: بادبادک، آزادی، رویا، خانه، اوج پرواز، چشمه جوشان، آینه، قلم، تراب عشق، و ...

چاپ اول

۷۲- شاپرک. شاعر: فریبا وکیلی. - تهران: زوار. - ۱۸۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۰۱۱۴-۷

این کتاب، گزیده‌ای از اشعار و ترانه‌های 'فریبا وکیلی' است. اشعار کتاب عمدتاً با موضوعات عاشقانه به نظم درآمده که اینک نمونه‌ای از آن - با عنوان 'نمی‌اندیشم' - درج می‌گردد: من به پایان نمی‌اندیشم/ من به طوفان نمی‌اندیشم/ من به آغاز، به رستن در نور/ روی سر

نسخه: ۹۶۴-۵۷۰۷-۳۱-۵
شابک:

عشق، رنج و فراق موضوعات اصلی اشعار این مجموعه است که در قالب غزل به نظم درآمده است.

چاپ اول

۸۱- گزیده‌ی اشعار و نصایح ملا.

اسماعیل ملائی - تهران: اسماعیل ملائی - ۸۸ ص. - رقی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۳۰-۱۳۰-۳

چاپ اول

۸۲- گلزار عشق.

شاعر: محمود آریان - کرمانشاه: موسسه فرهنگی هنری و سینمایی کوثر - ۸۰ ص. - جلد اول - رقی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۰۳۱-۴۸-۳

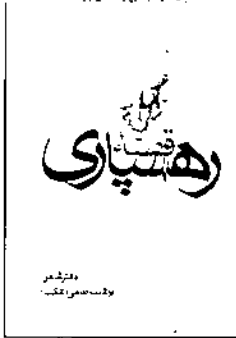

اشعاری با موضوعات متفرقه و مضامین مذهبی محتوای این مجموعه است که به زبان کردی (کرمانشاهی) به نظم کشیده شده است.

چاپ اول

۸۳- گلها همه افتابگردانند.

شاعر: قیصر امین‌پور - تهران:

پنجره پرواز چون آینه‌های راز / در کام پناه شب کاشانه به دل افتاد...

چاپ اول

۷۹- کلیات دیوان نخبه شامل: قصائد، غزلیات، مثنویات، قطعات و رباعیات.

شاعر: محمدحسین نخبه‌القصایی - تهران: بیان آزادی - ۷۰۸ ص. - وزیری (کالینگور) - ۴۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۷۰۲-۲-۶

این دیوان سروده محمدحسین نخبه الفقهایی است که در اوزان کلاسیک (قصیده، غزل، مثنوی، قطعه و رباعی) به نظم کشیده شده است. اشعار دیوان مشتمل بر موضوعات متفرقه، نکته‌ها و اندرزها، مضامین مذهبی، مایه‌های عرفانی و عاشقانه و مانند آن است؛ برای نمونه: قصه از شوقی است کاتر سر بود / قصه از عشق و غم دیگر بود / قصه از آمل‌ها و آرزوست / قصه از چیزی که در بار بود / قصه از روز جدایی است و هجر / قصه از این چرخ بد گوهر بود...

چاپ اول

۸۰- کوچه (مجموعه شعر).

شاعر: ماهوش وزیری - تهران: سرمدی - ۱۵۸ ص. - رقی (شمیز) - ۹۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

بازی بودم / بازی زندگی و بازی با زندگی / که ...

چاپ اول

۷۷- فریادهایی برای چهار عنصر: مجموعه شعر.

داود قاسمی - تهران: رسانش - ۸۰ ص. - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۱۸۲-۳۹-۵

در این مجموعه از سروده‌های 'داود قاسمی' اشعاری در دو قالب ستنی و نو نظام یافته است. این اشعار در حوزه فکر و اندیشه و گاه با موضوعات اجتماعی به نظم درآمده است.

چاپ اول

۷۸- قصه رهسپاری: دفتر شعر.

شاعر: ابوالقاسم طارمی - تهران: گلشن راز - ۹۸ ص. - رقی (شمیز) - ۹۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۵۲۳-۰۱-۰

'قصه رهسپاری' دفتر شعری است که شاعر در آن در دو قالب ستنی و نو از حس و حال معنوی و دینی سخن می‌گوید؛ برای نمونه: رخسار گل افروزت مستانه به دل افتاد / در خاطره تارم افسانه به دل افتاد /

چاپ اول

۷۵- شمع سوزان.

شاعر: محمدعلی بقائی‌پور - اصفهان: گلپار - ۲۲ ص. - وزیری (مقوایی) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۶۹۱-۲۰-۶

اشعار این کتاب در قالب‌های کلاسیک و با موضوعات متفرقه، به ویژه مضامین مذهبی و عرفانی، به نظم کشیده شده است؛ برای نمونه: عشق را در روی تو ای جان و جانان یافتم / خویشتن در آتش عشق تو سوزان یافتم / گرچه جز افسانه‌ای از عشق‌ها حاصل نگشت / خویشتن زین داستان افغان و تالان یافتم...

چاپ اول

۷۶- ع ک یعنی عاشق کور.

شاعر: علی کاکاوند - تهران: شولا - ۵۶ ص. - رقی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۱۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۳۱۹۲-۳-۹

۲۳ نو سروده به سبک نو از 'علی کاکاوند' محتوای این دفتر است که اینک نمونه‌ای از آن - با نام 'بازجویی' - درج می‌گردد: برای مردن مدرکی ندارم / وگر نه تابوت تازه‌ای از این درخت می‌ساختم / آقای بازپرس! من فقط شاهد دو

شاخه عشق / ...

چاپ اول

۷۳- شش سال شیدایی.

گرام سجادیان - شیراز: امیدواران - ۸۶ ص. - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۶۲۳-۳۵-۲

کتاب متضمن غزل‌های عاشقانه‌ای است که به همراه چند دو بیتی تدوین گردیده است. 'باز آ...' عنوان یکی از غزل‌های این مجموعه است: باز آ که بی تو زندگی زیبا نمی‌شود / باز آ که واژه‌های غریب کتاب عشق / ای آشنا بدون تو معنا نمی‌شود...

چاپ اول

۷۴- شقایق خاموش.

ابراهیم صداقت - تهران: نخستین - ۶۴ ص. - رقی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۷۱۶-۶۲-۸

این دفتر، حاوی اشعاری است با مضمون عشق و فراق و با عناوینی همچون 'خاطر سرخ سیاوش'، 'بر دلم یک بار دیگر نقش آتش می‌کشی'، 'ذهن را تا خاطر سرخ سیاوش می‌کشی'، 'باز من یک فرصت لیختد یک آواز عشق'، 'باز تو با آن کمائی که بر آرش می‌کشی'...

مروارید. - ۱۴۸ ص. - رقی (شمیز).
- ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۳۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۸۱-۱۰-۲

این دفتر از سروده‌های قصیر امین-پور در دو بخش نو و کلاسیک تدوین گردیده است. نمونه‌ای از سروده‌های این مجموعه از این قرار است: انکار، ترانه آبی اسفند، نغال، پرپر شکفتن، بهار بوسه باران، خواب کودکی، شعر بی دروغ، خاطره، لحظه، مرگ، دنیای راه راه، و سفر: خروار / خروار / خواندیم / بار گران اسفار / بر پشت ما قطار قطار / اما تمام عمر / در انتظار یک دم عیسی - وار / ماندیم.

چاپ اول

۸۴- گوهر اندیشه: دیوان شهیر اصفهانی. مصطفی حادوی. - اصفهان: گل-افشان. - ۲۹۸ ص. - وزیری (شمیز).
- ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۸۸۸-۱۳-۵

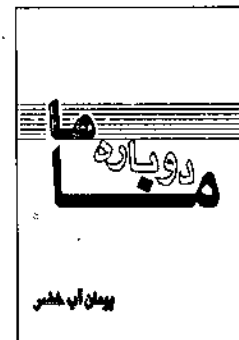

سراینده در این دیوان مجموعه‌ای از اشعار خود را فراهم آورده که جلگی در اوزان عروضی سنتی به نظم کشیده شده است. موضوعات عاشقانه، عارفانه و مذهبی، مضامین اصلی این اشعار هستند.

۸۵- ما، دوباره ما. پیمان آبخضر. - تهران: موفق. -

۱۲۰ ص. - رقی (شمیز). ۶۲۰۰
ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۷۹۴-۳-۷

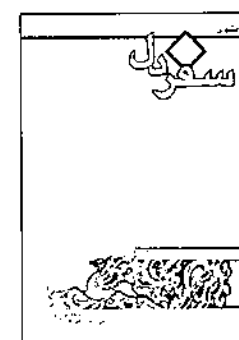
چاپ اول

چهل و یک نو سروده، اغلب با موضوعات اجتماعی، در این دفتر گردآمده که عمدتاً گویای دغدغه‌های عاطفی شاعر است.

چاپ اول

۸۶- مثنوی: 'سفر دل'. محمدعلی سعیدی گلیایگانی. - تهران: سحر. - ۱۱۴ ص. - رقی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۵۰۸-۲۶-X

اشعار این مجموعه توصیفی است از وقایع تاریخی ایران، همچنین یادکردی از مشاهیر فرهنگی به ویژه شاعران ایرانی، در شعر یابانی این مجموعه می‌خوانیم: قوم ایرانی به هر دور و زمان / ساخته یا زشت و زیبای جهان / در میان سلطه ترک و عرب / پرورنده دانش و علم و ادب / در غم و شادی و صلح و جنگ / خویش / بوده در اندیشه فرهنگ خویش.

۸۷- مجموعه اشعار در رثای استاد: یا پیامی از: حجه-الاسلام هاشمی رفسنجانی. تهران: صدرا. - ۲۷۲ ص. - رقی

(شمیز). ۸۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۱۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶۰۰-۰۳-۰۰

چاپ اول

۸۸- نغمه‌های محرم (۳) اشعار، نوحه‌ها و مرثی ایام ماه محرم و صفر ۱۳۸۱ - ۱۴۲۳. هادی حسینی. - تهران: پیام مولف. - ۱۶۲ ص. - جیبی (شمیز). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۸۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۶۶۱-۷-۹

چاپ اول

۸۹- نغمه یا حسین (۵) اشعار، نوحه‌ها و مرثی ایام ماه محرم و صفر. هادی حسینی، حسن محمودزاده. - تهران: پیام مولف. - ۱۲۸ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۸۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۶۶۱-۵-۲

چاپ اول

۹۰- نیست که به او بگویم. شاعر: سحر کریمیان. - تهران: چشمه هنر و دانش. - ۱۲۲ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۲۰۹-۴۱-X

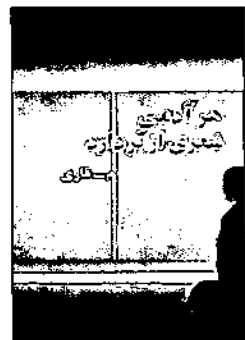

اشعاری چند با موضوعات متفرقه از جمله مضامین عاطفی و عاشقانه محتوای این دفتر است.

چاپ اول

۹۱- هر آدمی شعری از نو دارد. شاعر: محمد قاری. - گرگان: آژینه. - ۸۲ ص. - رقی (شمیز). - ۶۵۰۰

ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Agineh (azhineh) publishing
شابک: ۹۶۴-۹۲۴۰۶-۹-۱

سراینده در این مجموعه سروده‌هایی کوتاه به سبک نو فراهم آورده است. کتاب با این سروده آغاز می‌شود: در آبی چشم‌های تو / هزار ماهی می-رقصد / در آبی دریا / هزار ماهی / در تور رقصان / فاصله چشم‌های تو و دریا را / هزار صیاد می‌گیرند.

چاپ اول

۹۲- گل بی تا. حمیدرضا خاموشی. - تهران: غزل پویا، هوای رضا. - ۲۳۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۳۳۷-۱-۱

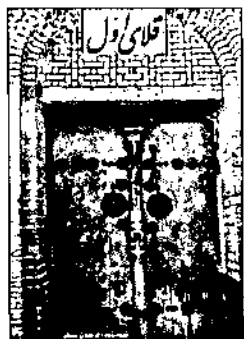
در این مجموعه، اشعار و ترانه‌هایی از سرایندگان ایرانی گردآوری شده که موضوع اصلی آنها عشق و هجران و دوستی است.

نمایشنامه فارسی ۱۳۳۰
Afariy

چاپ اول

۹۳- قلاوی اول. فریدون سیفی. - همپان: مفتون همدانی. - ۳۲ ص. - رقی (شمیز). - ۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰

نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۶۲۱-۳۲-۲

نمایشنامه 'قلاوی اول' (سرای نخست) که در بردارنده مسائل بومی و فرهنگ شهر نهاوند است به گویش نهاوندی تدوین شده و حاوی ضرب‌المثل‌های گوناگون و در بردارنده نکات تربیتی و اخلاقی است.

داستانهای کوتاه فارسی
Afariy

چاپ اول

۹۴- کودکان انتقادگر. مرتضی مرقاضی. - کرمانشاه: موسسه فرهنگی، هنری و سینمایی کوثر. - ۷۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۲۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۰۳۱-۲۲-X

قهرمان این داستان، ماجرای زندگی خویش را این گونه تعریف می‌کند: 'کودکی بودم بی پناه و برهنه، که جیغ زنان و تفلان‌ها به این دنیای خطرناک جهیدم... مادر غمیده‌ام مدت‌ها در کنار بستر من می‌نشست و قصه‌ها و داستان‌های فراوانی تبار گوش ناشنای من می‌نمود که شاید به خواب فرو روم. غافل از این که در دنیای بیست‌زده خود، همیشه در سکوتی پر ملال به سنگینی خواب زمستانی فرو رفته بودم... این

غمنا، نمایشگر انده جانفرمای کودکی است بر مرگ آرزوهای خویش، سوگنامهای است از سرخوردگی، انزجار و نفرت او از حیاتی که در آن جز فریب و خیانت و تباهی نیست. روایت کننده دنیایی است به شکل بیابان بی آب و علف که در آن هیچ نیست مگر هراس و شکنجه و زنجیر غمها و رنجها. ما کودکان کر و لال انسانهای زندهای هستیم، اما گویی چنان بی توش و توانیم که رمق سخن گفتن را نداریم، حتی قدرت فکر کردن را. افرادی هستیم که مانند دوزخنشینان دانته، یا شخصیتهای الیوت، کافکا، کامو، سارتر، توماس مان و سایر نویسندگان رنج می‌کشیم.

داستان فارسی ۱۳۲۰

۹۵- آشنایی از حریر.

مریم جعفری - تهران: چاکوک - ۱۳۲۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۲۵۰۰ ریال - چاپ دوم / ۷۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۳۳-۸۲-۸

چاپ اول

۹۶- آوارگان خوابگرد.

سیروس سیف - تهران: پوشش - ۲۲۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Vagabonds
somniales
۹۶۴-۹۲۵۴۸-۲-X
شابک:

محور اصلی رمان 'آوارگان خوابگرد' پدیده مهاجرت است. این رمان قالبی علمی - تخیلی دارد. نویسنده با استفاده از سمبل‌ها و درهم آمیختن واقعیت با خیال، خواننده را به حوزه‌های اسطوره‌های می‌کشاند. با مشخصاتی که نویسنده در رمان از شرکتی به نام 'جولانگاه' به دست

می‌دهد، 'جولانگاه' به ظاهر باید شرکتی بین‌المللی و بسیار پیچیده و مرموز باشد که در عین شباهت ساختاری با مفهوم شرکت، بیشتر یک دولت را به ذهن متبادر می‌کند تا یک شرکت را. آنچه این 'دولت - شرکت' را در حاله‌ای از راز و رمز فرو می‌برد، جفا از مبدأ تاریخی‌اش، عملکرد متفاوت و گاه متضاد آن است. با نفس فلسفه وجودی همه شرکت‌های انتفاعی، و آن هنگامی است که شرکتی با چنین سابقه تاریخی به خرید خاک همه قبرستان‌های قدیمی در سرتاسر جهان، مبادرت می‌کند. هر شهری در هر جایی از جهان که واقع شده باشد، به دلیل داشتن حتی یک قبرستان قدیمی، می‌تواند طرف قرارداد شرکت باشد. در مقدمه کتاب خاطره نشان شده که 'نویسنده، شناخت عملکرد تاریخی شرکت جولانگاه را به عهده کسانی گذاشته است که اولاً، از گروه آوارگان باشند. ثانیاً، به علت اصلی آوارگی خود آگاه شده باشند. ثالثاً، با آگاهی‌ای که به دست آورده‌اند، توانسته باشند پرده خوابگردی تاریخی‌شان را بپردند و آماده شده باشند برای تبدیل شدن به عناصر 'حاضر و غایب' و بعد هم انقلاب جهانی.

چاپ اول

۹۷- بازیگر عزیز من.

شبنم طلوعی - تهران: نشر چشمه. ۲۱۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۳۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۶۲-۰۳۹-۵

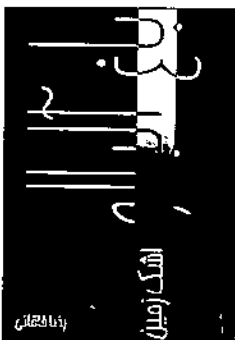
شماره پنجم از مجموعه 'هنر به زبان ساده' به تشریح، بررسی و آموزش هنر نمایش اختصاص دارد. مطالب کتاب در قالب داستان در بردارنده نکته‌ها و فنون مربوط به

نمایش است که علاوه بر آن از تاریخ، تئاتر، مسائل بازنگاری و صحنه و مانند آن سخن می‌رود. راوی داستان خاتم کارگردانی است که با دختر جوانی روبه‌رو می‌شود که علاقه‌مند به تئاتر است. بدین ترتیب، آشنایی این دو زمینه‌های گوناگون مربوط به هنر نمایش را فراهم می‌آورد و براساس آن هر یک از مسائل تئاتر یا نمایش از زبان راوی بازگو می‌شود.

چاپ اول

۹۸- باغ آبالو.

رضا خاقانی - همدان: مفتون همدانی. ۹۶ ص. - جیبی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۶۲۱-۳۸-۴

داستان ماجرای مردی است که از تهران به منطقه 'سرکان' مهاجرت کرده است. او در پی اقامه‌ای به یکی از العاس‌های بزرگ جهان دست پیدا می‌کند و همین امر سبب می‌گردد حوادث متعددی برای او رخ دهد که داستان براساس آن شکل گرفته است.

۹۹- بخارای من ایل من (مجموعه داستان).

محمد بهمن بیگی - تهران: ویژه نگار. ۳۲۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۶۰۰۰ ریال - چاپ ششم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۰۳۲-۷-۳

چاپ اول

۱۰۰- بدنام.

ام‌الین رضائی: ویراستار: علیرضا صبوری - تهران: بیک نور. ۲۲۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۶۱۵-۰۱-۹

داستان ماجرای زندگی دو دوست است که یکجند در خارج از کشور به تحصیل مشغول بوده اینک در ایران همواره مانند دو برادر، آشنا به زندگی خصوصی یک دیگر هستند. 'سید' تنها فرزند خانواده از غمی درونی رنج می‌کشد و تلاش 'افشین' برای بهبود او هنوز به جایی نرسیده است. عموی سید که مردی بسیار متعول است آرزو دارد دخترش - مهتاب - با سید ازدواج کند اما سید گرفتار عشق دیگری است که ماجرای اصلی داستان براساس آن شکل گرفته است.

چاپ اول

۱۰۱- بوی خوش نسترن.

صدیقه احمدی: ویراستار: راشد آموزگار. - تهران: علی. - ۳۳۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۴۵۹-۹-۵

کتاب داستان زندگی دختری است که مادرش از بدو تولد نامی پسرانه (سالار) بر او نهاده است. او برای ادامه تحصیل از کرمان به تهران می‌آید و در همین هنگام نامزدی یکی از هم محله‌های خود را می‌پذیرد. اما سالار به هنگام تحصیل با جوان دیگری آشنا می‌شود و همین امر زمینه‌ساز تحولی در زندگی او می‌گردد که حوادث اصلی داستان براساس آن نگارش یافته

است.

۱۰۲- پریچه‌ر.

مرتضی مودبیور. - تهران: نسل نوآندیش. - ۶۰۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۲۶۰۰۰ ریال - چاپ نهم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۷۱۴-۵۷-۹

چاپ اول

۱۰۳- پل انکومیکا.

جواد شریفی. - تهران: دشتستان. - ۱۲۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۷۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۵۴۸-۰۷-۹

داستان‌های کوتاه انتزاعی و سروده‌هایی به شیوه نو در این مجموعه گردآمده که اینک نمونه‌ای از آن درج می‌گردد: کلمه‌ای بودم / در تابستان صفحه سفید / سقف نبود / دیواری / اتاقی نداشتم / نی لیک شدم که نوشتم / شروع کردم به نواختن صدای تو / سقفی که نبود / فرو ریخت / نی لیک زیر آوار ماند / صدای تو پرواز کرد.

چاپ اول

۱۰۴- تکثیر تاسف‌انگیز پشوربرگ.

نادر ابراهیمی. - تهران: نشر مرکز. - ۱۲۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۸۹۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۱۹۹-۴

چاپ اول

۱۰۵- تورهای خالی.

محترم‌رضا پورجعفری. - تهران: ابستکار نو. - ۱۰۲ ص. - رقصی (شمیز). - چاپ اول / ۱۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۶۲۸-۵-۳

یازده داستانی که در این مجموعه

تورهایی خالی
میر حسن چلتن

گردآمانده هر یک یانگر نشانه‌های دوری از 'سرگ' هستند. برای نمونه، داستان کوتاه 'تورهایی خالی' روایتی است از فضای ساحلی شمال کشور و این که چگونه سه انسان در دریا غرق شده‌اند. جسد دو همسان که بومی نیستند و یکی از آنها ظاهراً شخصیت برجسته‌ای است پیدا شده اما جسد و جو برای یافتن جسد میزبان همچنان انامه دارد.

چاپ اول

۱۰۶- تولد عشق.

شیرین صیفوری. - تهران: بهمن پرنه. - ۲۳۲ ص. - رقی (سلفون). - ۱۴۰۰ ریل. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۲۸-۰۳-۵

شیرین صیفوری

راوی داستان (مهرور) زنی است که از اختلاف زنشویی خود سخن می‌گوید. زندگی او با توجه به این که با تهدیدها و تحقیرهای همسر روبه‌روست در تیرگی و رنج فرو غلتیده با این همه...

۱۰۷- تویی در آسمان قلم.

مژگان مظفری، نویراستار، نورالدین عبدالقاسم زاده‌نوری. - تهران: ناد. - ۳۷۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۶۰۰ ریل. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۰۲۰۱-۱-X

۱۰۸- تهران، شهر بی آسمان.

امیرحسن چلتن. - تهران: نگاه.

۱۲۰ ص. - رقی (شمیز). - ۷۰۰ ریل. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۵۱-۰۷۳-۵

چاپ اول

مهم‌ترین مضمون این رمان کوتاه شهر تهران است در فاصله دو جنگ، یعنی از اشغال آن توسط متفقین در شهریور ۱۳۲۰ تا اواسط جنگ هشت ساله. در این رمان، تهران نه به مثابه پس زمینه جغرافیایی اثر بلکه به منزله ذات مستقل در آنچه در کوچه‌ها و خیابان‌ها و میدان‌هایش می‌گذرد، نقشی تعیین کننده دارد. در برابر آنها واکنش نشان می‌دهد و پا اصلاً خود به روایت آن می‌پردازد: دو جنگ، یک کودتا، یک انقلاب و مهم‌تر از آن سرگذشت دشوار شهری که دهه‌های متعددی به گونه مرکز عمده جذب پدیده‌های مدرن عمل می‌کند و در عین حال، از اعماق خود با آنچه می‌گذرد به مخالفت برمی‌خیزد و از این رهگذر، حالتی دو سویه می‌یابد که عبارت‌اند از: وضعیت کمیک و وضعیت تراژیک. 'کرامت' شخصیت محوری رمان، پس از فرار از خانه، هنگامی به تهران پای می‌گذارد که شهر در اشغال سربازان بیگانه است. نوجوانی و جوانی او در میان آشفتگی شهری سبزی می‌شود که خیابان‌هایش هر روز شاهد برپایی میتینگ‌های سیاسی است. استعدادهای فیزیک و روانی و همچنین روحیه ماجراجویانه‌اش او را در موقعیتی قرار می‌دهد تا با ایفای نقش اجتماعی - در آنچه در دور و برش می‌گذرد - تأثیر بگذارد. روایتی کودکانه 'کرامت' جز فقر و نکبت چیز دیگری نیست. تجربیات دیگری که کابوس‌های دوران میان سالی‌اش را کامل می‌کند به سرعت از ذهنش می‌گذرد: از جمله گروهان انگلیسی، اوستای دکان قصابی، شبان بی مخ

و... همچنین سینما و فیلم فارسی از دیگر مایه‌های این رمان است: سینمایی که از طریق هم ذات پنداری بینندگان آن سال‌های متعددی به باز تولید قشر خاص و نگاه ویزهای در جامعه دامن زده است.

چاپ اول

۱۰۹- جادو.

فریده گلبو. - تهران: علم. - ۲۲۵ ص. - رقی (شمیز). - ۲۳۰۰۰ ریل. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۲۰۵-۱۵۵-۶

رمان 'جادو' داستان بلندی است از سه نسل در یک خانواده. وقایع رمان از سال ۱۳۰۶ یعنی کمتر از دو سال پس از تاج‌گذاری رضاشاه شروع می‌شود و تا نسل سوم، تا اوایل دهه هفتاد ادامه می‌یابد. زندگی نسل اول در دهات اطراف دامغان و دو نسل بعدی در تهران می‌گذرد. رمان به شکلی ابداعی فصل‌بندی شده که نویسنده خود در پیش‌گفتار درباره آن خاطر نشان می‌کند: 'خواننده این داستان می‌تواند آن را همچون گیسوی یافته شده‌ای فرض کند که از سه شاخه جدا و در عین حال درهم تنیده تشکیل شده و ممکن است در ابتدا ساخت رمان به نظرش نامانوس جلوه کند. ولی رفته رفته به شکل ویژه آن عادت خواهد کرد و خواهد پذیرفت که این نیز یک صورت از صور مختلف سخن گفتن و شرح یک ماجراست که شاید قدری جادو زده است. بیان ماجرای که در اصل سه ماجراست با نقاط مشترکی که می‌تواند در نظری تصادف چندان عجیب و پر رنگ و چشمگیر جلوه نکند و در چشم دیگری اتفاق حیرت‌آوری تلقی شود.'

۱۱۰- چیزی به فردا نمانده است.

امیرحسن چلتن. - تهران: نگاه.

۱۸۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریل. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۳۳-۶۴-۷

چاپ اول

کتاب، مجموعه‌ای مشتمل بر ۱۲ داستان کوتاه است با نام‌های: 'زن'، 'های زمستانی'، 'مردهای تابستانی'، 'چیزی به فردا نمانده است'، 'درد پنجم'، 'در جستجوی آن زن'، 'تندیس'، 'در یکی از همین تابستان‌ها'، 'مونس مادر اسفندیار'، 'سروگل'، 'بال‌های کوچک من'، 'حکایت سید صالح' و 'آینه و زاهد'. برای نمونه، 'چیزی به فردا نمانده است' روایت انتظاری طولانی است: سرگذشت انسانی که به حساب نمی‌آید، دیده نمی‌شود و سرانجام، تنهایی نصیب اوست، اما او نگران باقی می‌ماند و خاطرات دور و نزدیک همچنان او را به گذشته متصل نگه می‌دارد: گذشته‌ای پر رنگ، سرشار از عطر و صدا، نیازهای ناشناخته و عشق‌های گیج.

چاپ اول

۱۱۱- دختر قفقاز.

ابراهیم مدرسی. - تهران: کوثر. - ۳۰۲ ص. - رقی (شمیز). - ۲۱۰۰۰ ریل. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۰۳۳۱-۵-۷

حوادث رمان، مقطعی خاص از تاریخ

کشور را در بردارد. هجوم ارتش سرخ به آذربایجان، اعلام استقلال آذربایجان و هرج و مرج و مزاحمت داخلی سال ۱۳۲۴ وقایع اصلی این داستان هستند که با آشنایی دو شخصیت اصلی 'منوچهر' و 'غزال' آغاز می‌گردد: سپس متناسب با اتفاقات زمان، داستان به پیش می‌رود. ضمن آن که غزال نام مستعار دختر مرموزی به نام 'نادیا' است که حوادث داستان بیشتر حول شخصیت او شکل می‌گیرد.

چاپ اول

۱۱۲- راز خانه شش گوش.

سریم نعمت‌طاووسی. - تهران: مس. - ۱۸۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریل. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۷۳۸-۰۰۶-۲

داستان، ماجرای زندگی دختری است که به‌زعم او همیشه با نزدیک شدن روز تولدش، اتفاقات عجیبی برای او رخ می‌دهد. اما در میان همه حادثه‌ها، حادثه‌ای تکرار شونده رخ می‌داد که از تمام حادثه‌های دیگر عجیب‌تر می‌نمود: دیدار سالانه سلطان - سامان، که او هیچ به درستی نفهمید چه نسبتی با خانواده آنها دارد. سال پیش مردی در آستانه سی سالگی بود که در روز تولد دختری، نیمه بهار، همچون سال‌های پیش، درست در هنگام غروب خورشید، با دسته‌ای ریواس به خانه آنها آمد... هر وقت که او می‌آمد، دختر می‌دید که لب‌های مادرش، خاتون، سفید می‌شد و دست و پای پدر خفیف و آرام می‌لرزید. برای همین بود که همیشه دلش می‌خواست سلطان زودتر خانه آنها را ترک کند، گرچه او هیچ گاه حس بی‌زاری نسبت به سلطان در قلب خود حس نکرده بود.

۱۱۳- رد پای عشق.

سمیه بهارلو. - تهران: شقایق.

۳۸۴ ص. - رقصی (مسلقون) -
۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۲-۸۵-۵

چاپ اول

«جوان» و «مریم» دو دوستی هستند که در این داستان حوادث مختلفی را پشت سر می‌گذارند: حوادث تلخ و شیرینی که از عشق هایه می‌گیرد.

چاپ اول

۱۱۴ - رقص صمت عشق.
رگسانا رتوفی. - تهران: البرز، ۲۰۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال.
- چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۳۱۹-۴

رمان درباره دختری است به نام ارغوان که با «نریمان» جوانی از بستگان خود ازدواج می‌کند. اما در همان ابتدای زندگی مشترک، نریمان بر اثر سانحه رانندگی جان می‌بازد و ارغوان از آن سانحه جان سالم به در می‌برد. پس از گذشت چند سال، ارغوان تصمیم می‌گیرد با خواهرزاده دوستش - علیرضا - ازدواج کند. در این هنگام، خبر به گوش برادر نریمان - نیما - می‌رسد. او که عاشق ارغوان بوده سعی می‌کند مانع این ازدواج شود. اما ارغوان با توجه به این که نیما صاحب زن و فرزند است، سعی دارد

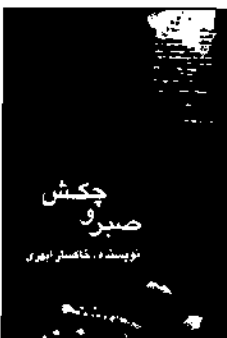
با دلیل و منطق این فکر را از ذهن او دور کند. سرانجام ارغوان و علیرضا زندگی مشترک خود را در کانادا آغاز می‌کنند، صاحب فرزند می‌شوند و او را «نریمان» نام می‌نهند.

۱۱۵ - شبهای غریب.

مریم جعفری. - تهران: چکاوک. - ۲۸۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۷۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۴۳-۸۱-X

چاپ اول

۱۱۶ - صبر و چکش.
غلامعلی خاکسارابهری. - زنجان: نیکان کتاب. - ۲۷۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۲۶۹۴-۵-۲

داستان حاضر شرح زندگی مردی است به نام «جابر» که بخشی از آن با حوادث سیاسی دهه ۱۳۲۰ و هجوم روس‌ها به ایران، مرتبط می‌شود. نویسنده در این داستان، مقوله صبر و تحمل را در لحظات زندگی نشان می‌دهد که چگونه تصمیمی ناگهانی زندگی انسان را دستخوش حوادث می‌کند. داستان از زبان «قادر» نقل می‌شود. او پسر «جابر» است که دکان آهنگری دارد. اما جابر مردی اخمو و عصبی است. اما بصیرت و ادراک فوق‌العاده‌اش به هنگام صحبت او را مردی قاضل و دنیا دیده نشان می‌دهد. قادر تعریف می‌کند: «یک روز بعد از ظهر پدرم تازه به خواب رفته بود که یک مرتبه در کهنه چوبی حیاط خانه‌مان با شدت تمام کوبیده شد و پسر کربلایی سلمان حمامی سراسیمه وارد خانه شد و...»

چاپ اول

۱۱۷ - عاشقی در مقبره.
حسن اصفری. - تهران: نگاه. -

۱۵۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۵۱-۷۹-۴

پانزده داستان کوتاه از «حسن اصفری» در این مجموعه گردآمده که عبارت‌اند از: «پرواز کیوتران»، «دریای واژگون در قاف پنجره»، «برخورد دو نگاه و لیخند تلخ»، «گمشده‌ها»، «گذر از دیوارها»، «عاشقی در مقبره»، «لغو حکم»، «خواب و کابوس در بیداری»، «عکس جمعی و فاصله‌ها»، «یک تکه بهشت»، «تشنه لب»، «دو نگاه»، «صخره هشتم»، «کورسوی آشک» و «جشن تولد». برای مثال، در داستان «گمشده‌ها»، نویسنده به نوعی آسیب‌شناسی ادبی دست زده است. وی در جست و جوی شیوه‌ای برای بیان داستان و شخصیت پردازی‌اش به طبیعت رو می‌آورد. قفسه‌های کتاب، دیوار سیمانی رو به رو و آنتن تلویزیون برای او ندای کشنده تجربه‌های تلخ‌اند، اما تابش آفتاب و درخت کهنسال داخل حیاط به او توان تخیل می‌بخشد و او چهره شخصیت و داستان را می‌شناسد و می‌یابد. شخصیت داستان را وی در واقع عکس قاب کرده دوران جوانی است که لیخند بر لب دارد و سال‌ها در پشت غبار کتاب‌ها پنهان بوده است. یادآور می‌شود انتهای این مجموعه نقد و تفسیری کوتاه بر داستان «گمشده‌ها» است که آن را «مشیت علایی» به قلم آورده است.

چاپ اول

۱۱۸ - عشق روانی.
رویا سیناپور. - تهران: سخن. - ۲۶۵ ص. - رقصی (گالینگور). - (دوره) ۱۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

ماجرای داستان مربوط به خانواده‌ای ایرانی است که در آمریکا به سر می‌برند. «پهرامیان» تاجر ایرانی به

هنگام اقامت در ایران به همسرش خیانت ورزیده از این رو او نیز پس از مدت‌ها، در آمریکا از شوهر انتقام می‌گیرد و او را به قتل می‌رساند. آنها صاحب دختری هستند که گرفتار عشقی ناخواسته می‌شود و بدین ترتیب، بخشی از حوادث داستان به سرگذشت او اختصاص می‌یابد.

چاپ اول

۱۱۹ - عشق و بانوی ناتمام.
امیرحسن چهل‌تن. - تهران: نگاه. - ۲۰۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۷۳۶-۵۸-۰

محور اصلی رمان «عشق» است: عشق‌های تلف شده، بی‌عاقبت و ناتمام. رمان حاوی پنج بخش است. دو شخصیت در مقام نویسنده یکی پس از دیگری در رمان ظاهر می‌شوند. این دو شخصیت قرار است خاطرات بانویی زیر را تحریر کنند. نویسنده نخست، در بحرانی‌ترین لحظات از ادامه کار سر باز می‌زند و آن را به دست نویسنده دیگری می‌سپارد. توفیق دیدار بانوی زیر برای نویسنده جدید حاصل نمی‌شود و او خود تصمیم می‌گیرد تا برای ادامه حکایت، پایانی ببیند. اما در این میان چند پرسش اساسی در ذهن او مطرح می‌گردد: «این بانوی عاشق آیا از آغاز وجودی خارجی داشته است؟» «آیا او ساخته ذهن

نویسنده نخست نبوده است؟» «آیا انبوه پیچیده خاطرات رازی را در خود پنهان کرده است؟» «آیا اساسا هدف از نوشتن روشن ساختن حقیقت است یا پنهان کردن آن؟» «عرف، اخلاق، عادت و سنت آیا در ایجاد ارتباط خلاق انسانی مانع ایجاد می‌کنند؟» و «جهانی که مردان را به شیطنت جنسی تشویق می‌کند آیا چنین شیطنتی را از جانب یک زن به رسمیت می‌شناسد؟» با همه آنچه یاد شد، دشواری نوشتن نیز مضمون دیگر این رمان است.

چاپ اول

۱۲۰ - عشق و نفرت.
فرشته بنی‌مالک. - اهواز: مه‌زیار. - ۱۶۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۸۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۱۲۱-۰۸-۳

داستان مربوط به زندگی دختری است که با رنج و بدبختی تحصیلات خود را در دانشگاه ادامه می‌دهد. او سرانجام درمی‌یابد که پدرش، پدر واقعی او نیست، بلکه او سال‌ها پیش بر اثر سانحه رانندگی جان سپرده و مادرش ناگزیر به مرد دیگری پناه برده است. حوادث متعدد داستان، از جمله مرگ مادر و مواجهه با مصایب دیگر محتوای اصلی وقایع است که پس از آن قهرمان داستان، عشق و زندگی مشترک را تجربه می‌کند.

چاپ اول

۱۲۱ - قهوه با کرم شب‌تاب.
هنگامی که هم‌آهنگی از دست می‌رود (داستان).

خسرو یحیایی. - تهران: راز سبز. - ۲۸۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Coffee with glow-worm
(an original novel in persian)

قهوه با کرم شب تاب

مجموعه آثار و دست‌نویس‌های

نوشته‌های تئودور موسیوی

نویسنده در این داستان کوشیده است واقعیت علمی و ناگزیر جهان آینده را به تصویر بکشد و در این میان به نوعی قلمرو عرفانی دست بیابد. قهوه با کرم شب تاب در حقیقت ادامه کابوس تلخی است که در اعتصاب رنگ‌ها بیان شده است. در این کتاب نیز نویسنده جهانی را به قلم می‌آورد که در آستانه نابودی قرار دارد. بدین ترتیب، در داستان قهوه با کرم شب تاب نیز بحث تمدن انسانی و تخریب سیاره زمین و تأثیر آن بر نظم و هماهنگی بقیه سیارات، مطرح است که موجودات غیر انسانی سیاره زمین، با یاری نیروهای کیهانی، برای بهبود وضعیت سیاره زمین در موقعیت و شرایط زیست خود، اقداماتی را در قالب داستان علمی - تخیلی به نمایش می‌گذارند.

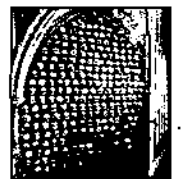
چاپ اول

۱۲۲- گردابی چنین هایل.

اسماعیل فصیح - تهران: یکان - ۲۰۲ ص. - رقمی (شمیز) - ۱۱۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۲۸-۱۵۸-۲

اسماعیل فصیح

گردابی چنین هایل

در این داستان، "جلال آریان" - استاد دانشکده نفت آبادان - با "خداداد بهرامی" شاگرد سابقش در هنرستان صنعتی شرکت نفت در اهواز روبه‌رو می‌شود. در همین حال، "آریان"

می‌خواهد به پیرمرد فرو افتاده گوزپشتی کمک کند تا از زمین بلند شود. به زودی معلوم می‌شود که پیرمرد گوزپشت پدر "خداداد" است که اینک خداداد به دنبال او آمده است. طی گفت و شنود با "خداداد" مشخص می‌گردد که پدر او، ابو بورده، سال‌ها پیش از این در آبادان کارگری بوده که زبردست انگلیسی کار می‌کرده است. او پس از چند بار، ازدواج، سرانجام با پرستاری از بیمارستان شرکت نفت زندگی مشترکی آغاز می‌کند اما زن برای بچه خود شناسنامه‌ای با نام خانوادگی خود، می‌گیرد. شش سال بعد ابو بورده که بی‌سواد است از ماجرا مطلع می‌شود و با بچهاش به اهواز می‌گریزد و با گدایی فرزند را بزرگ می‌کند. سرانجام، "خداداد بهرامی" کارمند شرکت نفت می‌شود و با عضویت در بسیج صنعت نفت، در طبقه معلول شیمیایی شده به تهران می‌آید و در شهرک اکباتان ساکن می‌گردد. یک روز پدر در حضور جلال آریان با کوبیدن قاب عکس مادر خداداد، بر گیجگاه پسر، او را به شدت مسموم می‌سازد. خداداد بدین ترتیب به بیمارستان روانه می‌گردد، اما او به به سبب ضربه پدر بلکه به خاطر بیماریان شیمیایی جان می‌سپارد زیرا او به سرطان مبتلا شده بود. با این همه، خداداد قبل از مرگ، آبارتمان خود را می‌فروشد و پول آن را به نام پدرش، به خانه سالمندان کهریزک - برای نگهداری او - می‌فرستد.

چاپ اول

۱۲۳- گزارش هفتخان رستم بر بنیاد داستانی از شاهنامه‌ی فردوسی.

جلیل دوستخواه - تهران: ققنوس - ۱۵۲ ص. - رقمی (شمیز) - ۹۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۲۶۰-۴

نگارنده در گزارش "هفتخان رستم" کوشیده است تا این داستان را بر بنیاد متن اصلی در شاهنامه، به زبانی نزدیک به زبان فردوسی و با نثری به نسبت ساده برای مخاطبان - عمدتاً جوانان - بنگارد. در پیش‌گفتار کتاب تصریح شده است: "خواندن داستان لشکرکشی کاووس به مازندران" فرصتی است برای آشنایی با شهرپاری سیکس و بی‌پروا به همه چیز و همه کس و بی‌اعتنا به مصلحت آدمیان و رهنمود پهلوانان و خردمندان فرمان‌ایزیدی. مطالعه داستان هفتخان رستم نیز محالی است برای شناختن پهلوانی جسور و دریا دل و نام جوی که هر دشواری و خطری را در راه رهایی ایران و ایرانیان پذیرا می‌شود. این داستان، صحنه‌های نمونه‌آوری از رزم‌ها و نبردهای سپه‌های "ایران" و "ایران" را در روزگار باستان - روزگاری که در پرده اسطوره و افسانه پوشیده است و دست تاریخ به دامان آن نمی‌رسد - در برابر چشم خواننده به نمایش درآورد.

چاپ اول

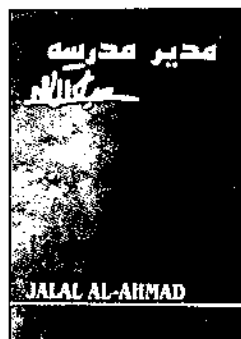
۱۲۴- گیسوهای اساطیری: یک داستان.

محمدحسین محمدی - تهران: زوار - ۶۴ ص. - رقمی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۰۱-۱۱۲-۰

چاپ اول

۱۲۵- مدیر مدرسه.

جلال آل احمد - تهران: سیمین - ۱۵۲ ص. - جیبی (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۷۷۹-۱۴-X

کتاب چاپ دیگری است از "مدیر مدرسه" اثر "جلال آل احمد". داستان با ورود پرخاشگرانه مدیر به اتاق

رئیس فرهنگ آغاز می‌شود. مدیر که ارزشی در دور و بر خود و کار خود نمی‌بیند، کلافه، عصبانی و بیگانه است. بیگانگی نسبت به واقعیتی که آرزوهای او را تاب نمی‌آورد، او را به عصبانی نهی‌بستی می‌کشد. مدیر به مرور با مدرسه، معلمان، شاگردان و خانواده‌های آنها آشنا می‌شود. همزمان با این آشنایی‌ها داستان به آرامی گسترش می‌یابد، حادثه‌ها یکی پس از دیگری از راه می‌رسند و طرح داستان را گسترش می‌دهند. هر حادثه پدید آورنده حادثه بعدی می‌شود و بدین ترتیب، مدیر را با گوشه‌ای از دشواری کار آشنا می‌کند: دشواری در برخورد با معلمان، با نظام آموزش و پرورش، با شاگردان و خانواده‌هایشان و از همه مهم‌تر با خود.

چاپ اول

۱۲۶- مسیح کوچک.

جواد موسوی خوزستانی - تهران: توسه - ۱۰۴ ص. - رقمی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۶۰۹-۰۵-۸

"مسیح کوچک" مجموعه هفت داستان کوتاه است که نخستین آن به همین نام به چاپ رسیده است. در این داستان، سختگیری و تعصب خانوادگی در حق دخترک جوان، او را دچار بحران روحی می‌کند و همواره نگاه غضب‌آلود خانواده را بدرقه راه خویش می‌یابد. زندگی دخترک آن چنان در تیرگی‌ها محو می‌شود که تنها راه گریز خود را مرگ می‌بیند...

چاپ اول

۱۲۷- من یوسف نیستم.

مصطفی مرشدی - تهران: سرفناجم - ۹۸ ص. - رقمی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

من یوسف نیستم

ماجرای اصلی داستان، روایت زندگی جوانی است به نام "علی" که تحصیلات دانشگاهی را به پایان برده کاری متناسب با تحصیل خود پیدا نموده است. او جوانی مذهب و اخلاقی است که به هنگام تحصیل به خانه دختر عمه‌اش آمد و شد داشته است. "شیرین" با داشتن دو فرزند و همسری مهربان به ظاهر زنی خوشبخت به نظر می‌آید، غافل از آن که او هیچ احساس خوشبختی ندارد زیرا او در دام عشق علی گرفتار آمده است. علی پس از آن که از ماجرا آگاه می‌شود با ترقندی خاص و با تکیه بر اعتقادات مذهبی، شیرین را از کز راه نجات می‌دهد.

چاپ اول

۱۲۸- مویه زال.

محمدعلی فرشته حکمت - تهران: هیراد - ۱۷۰ ص. - رقمی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۱۹۱-۹-۰

نویسنده در پیش‌گفتار کتاب، داستان را این گونه معرفی می‌کند: "مویه زال روایتی است با دروغ‌های راست از دریاچه فراموش شده‌ای به نام پریشان که به طول ۴۰۰۰ متر در ۱۸ کیلومتری شرق شهرستان کارون واقع شده است. یا به تعبیری داستانی است با راست‌های دروغ که

واژه‌هایش از اسارت معنا را می‌شود و در گنداب‌های سواحل گمنام دریایچه پرسه می‌زنند تا آن را از چنگال فراموشی به در برند و زیبایی‌هایش را با گونه‌های پرندگان نایاب که از اقصی نقاط سیاره زمین به دیدارش می‌آیند یگانه کند، تا گرازها را از پاره‌های تنش بتاراند و نیرنگ پنهان و آشکار قرقی‌های مهاجم را برای پرندگان افشا کند. اما، انگار دریایچه می‌خواهد از چیزی بگریزد. چیزی که زرفانی گنگ و گریز پایش تا آفاق آبی چشم‌هایش تنوره می‌کشد و در کوکارت لاچوردین گلویش مویه می‌کند. آری... انگار یکسره گرفتار ویرانه‌های آوار شده بر تن خویش است و صورتش را از نگاه ما پنهان می‌دارد و همچنان که پشت به آینده دارد، مرده‌ها را از نه‌بایت تاریکی بیدار می‌کند. گیسو شلال، در ویرانه‌ها پرسه می‌زند و با نگاهی بر آماشیه پرندگان مهاجر دریایی را بر دیرک مژگان خویش رصد می‌کند و می‌کوشد داستان بربریت خود را از جزم‌های فراوان تاریخ و رنج‌های از یاد رفته و گمنام جغرافیا در گوش خاک بخواند. داستانی ماهیتا متغیر و انکشاف یافته در ضمیر خودآگاهش که به‌رغم تخیلات گفتنی‌اش در تقابل با فضای واقعی وانمایی برپس‌کتیو است.

۱۲۹- نیمی از وجودم.

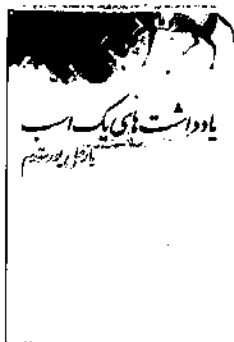
نسرین (کافی) قدیری، نوراستار: ازاده جولایی. - تهران: الیز، - ۴۲۰ ص. - رقی (شمیز)، - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۲۷۹-۱

چاپ اول

۱۳۰- یادداشت‌های یک اسب (داستان رستم و سهراب).

یارعلی پورمقدم. - تهران: آرویح، - ۴۶ ص. - پالتوی (شمیز)، - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۱۷۲-۶۰۰-۸

داستان، روایت دیگری است از نبرد رستم و سهراب که این بار اصل قصه از زبان رخش به نثر بیان می‌شود. در این داستان، سهراب می‌خواهد سرزمین ایران و توران را فراچنگ آورد تا آن را به مادرش - ته‌مین - واگذارد. بدین ترتیب

رویارویی سهراب و رستم ناگزیر اتفاق می‌افتد. اما این بار رستم و سهراب یک دیگر را می‌شناسند و آگاهانه با هم نبرد می‌کنند. پایان داستان چنین است: رستم محبت را فدای مصلحت می‌کند.

۱۳۱- بازآفرینی واقعیت: مجموعه ۲۷ قصه از ۲۷ نویسنده معاصر ایران.

گردآورنده: محمدعلی سبانیو. - تهران: نگاه، - ۶۳۰ ص. - رقی (سلفون)، - ۲۸۰۰۰ ریال. - چاپ نهم / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

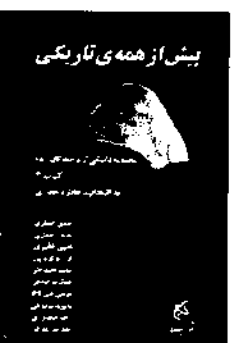
The interpretation of the reality 27 short by stories...

شابک: ۹۶۴-۶۷۳۶-۶۴-۵

چاپ اول

۱۳۲- پیش از همه‌ی تاریکی: مجموعه داستان‌های نویسنده‌گان زنده.

گردآورنده: خاطره حجازی. - تهران: مینا، - ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز)، - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۷۵-۳۹-۶

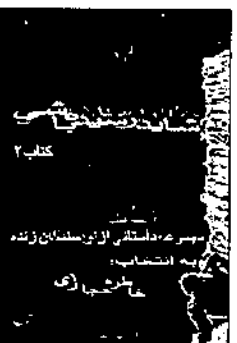

در کتاب، نه داستان کوتاه گردآوری شده که عبارت‌اند از: 'آبشار شامت رود/ حسن اصغری، 'زنگوله' و 'پرونده' / خاطره حجازی، 'آب/ امین

فقیری، 'سنگ، چوب، کاغذ، 'در تاریکی' و 'برج' / فرزانه کرم‌پور، 'نخل باران/ محمد محمدعلی و 'باغ/ جمال میرصادقی. گردآورنده این مجموعه - خاطره حجازی - درباره این کتاب اذعان می‌دارد: 'یگانه می‌بارم بر خورنداری داستان‌ها از ساخت و بافتی هنری، و ارتباط با مقوله توسعه بوده است.'

چاپ اول

۱۳۳- شاید رسیده باشی: مجموعه داستان‌های نویسنده‌گان زنده. خاطره حجازی. - تهران: مینا، - ۱۷۶ ص. - جلد دوم. - رقی (شمیز)، - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۷۵-۲۸-۸

در این مجموعه یازده داستان کوتاه گردآمده که عبارت‌اند از: 'گمشده‌ها/ حسن اصغری، 'باغ غم/ مهین بهرامی، 'لغتی/ خاطره حجازی، 'دکان بابام/ علی اشرف درویشیان، 'آینه/ محمود دولت‌آبادی، 'روایتی دیگر/ منیرو روانی‌پور، 'دنیا از تکثیر من دست برنمی‌دارد/ فریبا صدیقیم، 'جای‌های تو در تو/ فرزانه کرم‌پور، 'سکوها/ مرمی/ محمد

محمدعلی، 'درد فراموش شدن، درد جاودانه/ احمد محمود' و 'قتل نفس/ جمال میرصادقی. نویسندگان این مجموعه 'خود' را به دو صورت در قالب داستان مطرح ساخته‌اند. نخست کاملاً مشخص، مانند داستان‌های علی اشرف درویشیان، مهین بهرامی، فریبا صدیقیم، فرزانه کرم‌پور و خاطره حجازی در این مجموعه. دوم، به شکل 'کلی' که داستان مورد نظر، حکایت هر نویسنده و گاه داستان زندگی هر کسی ممکن است باشد. نوشته‌های بقیه نویسندگان در کتاب از این دسته‌اند.

۱۳۴- گت یعنی برو (ادبیات مهاجرت).

گردآورنده: خاطره حجازی. - تهران: مینا، - ۲۰۸ ص. - رقی (شمیز)، - ۱۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۷۵-۴۶-۹

چاپ اول

کتاب، مجموعه‌ای است از چهارده داستان کوتاه از نویسندگان ایرانی با موضوع مهاجرت - به ویژه مسائل، مشکلات و تبعات مهاجرت - که به همراه شانزده قطعه شعر با همین مضمون فراهم آمده است. نویسندگان داستان‌ها عبارت‌اند از: حمید بداغی، اصلاان یاشاء، گلی ترقی، زهره حاتم، خاطره حجازی، سید محمد جواد خردمند، فریبا خردمند، منصوره شریف‌زاده، فریبا صدیقیم، ریا عباسی، سودابه علی‌شاهی، فریدون کوهدانی، نصرت ماسوری و فریده نجم‌آبادی. افزون بر آن، سراینده‌گان این مجموعه نیز بدین قرارند: حامد آرسن، اصلاان یاشاء، غزل تاجبخش، نقشه حجازی، خاطره حجازی، علی عبدالرضایی، آریتا قهرمان، مهدی کاظمی، جواد خانی و رسول یونان.

مقاله‌های فارسی ۱۳۲۰

چاپ اول

۱۳۵- پرسه.

احمد داداشی. - ساری: تکثیر، - ۴۸۸ ص. - وزیری (شمیز)، - ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

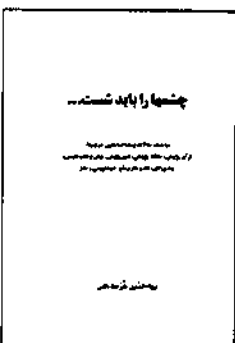
Parsesh
شابک: ۹۶۴-۳۶۰-۴۳۹-X

مقالات کتاب در نه بخش تدوین گردیده که بخش اول آن حاوی

۱۳۶- چشمها را باید شست ... مباحث، مقالات و مصاحبه.

هایی در زمینه: قرآن پژوهی، حافظ پژوهی، دین پژوهی ... بهاءالدین خرمشاهی. - تهران: قطره، - ۶۴۰ ص. - وزیری (گالینگور)، - ۳۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۴۱-۱۳۳-۸

چاپ اول

چهارده مقاله مربوط به 'قرآن پژوهی' است. در این بخش مقالاتی از نگارنده و چند گفت و گو با وی، نیز نقدی درباره ترجمه‌های قرآن به طبع رسیده است. بخش دوم با عنوان 'حافظ پژوهی' شامل دو مقاله است: 'تکیه‌گاه روحی ما حافظ' و 'درباره طبیعت‌های حافظ'. در بخش 'دین پژوهی' نیز ۹ مقاله و یک گفت و گو درج گردیده است. بخش چهارم (زبان و ادب) مشتمل بر شش مقاله است که نخستین آن به بررسی 'فرهنگ فارسی عامیانه' اثر ابوالحسن نجفی اختصاص دارد. بخش پنجم کتاب، شعری است از خرمشاهی به مناسبت اولین سالگرد درگذشت استاد زربین کوب، نیز مقاله و شعری به یاد احمد شاملو، بخش بعدی کتاب درباره نشر است با این موضوعات: 'آیا می‌توان با نویسندگی زندگی کرد؟'، 'فهرست نویسی کتب مقدس'، 'شعری برای کتاب'، 'درباره بحران نشر'، کتاب، نشریه، 'نامی درباره مشکلات نشر' و 'دولت‌گرایی یا دولت‌گریزی در نشر'. مقالات بخش هفتم و هشتم به ترتیب درباره 'خوشنویسی' و 'طنز' است.

تاریخ، توصیف، نقد و بررسی
هجو فارسی
شابک: ۸۴۷۸۷۰۰۹

۱۳۷- آلبوم خنده.

منصور خانلو. - تهران: تلاش، - ۱۲۰

ص. - جیبی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال.
- چاپ سوم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۷۵-۳-X

طنز و هجو و هزل قرن ۸

چاپ اول

۱۳۸- ملاتصرالدین.

گردآورنده: تقی محمدی. - تهران: تلاش. - ۱۲۰ ص. - جیبی (شمیز).
- ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۷۵-۳-۸-X

آنچه در این مجموعه گردآوری شده طنزهایی است که شخصیت اصلی آن ملا نصرالدین بوده است.

طنز و هجو و هزل ۱۳۲۰

۱۳۹- لطیفه‌های ریزه‌میزه.

گردآورنده: حسین امیری. - تهران: شقایق. - ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز).
- ۷۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۲-۴۶-۴

نثر ادبی فارسی قرن ۵

۱۴۰- چهار مقاله.

احمدبن عمر نظامی؛ به اهتمام: محمد معین. - تهران: امیر کبیر. - ۱۲۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال.
- چاپ دوازدهم / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۲۹۴-۱

شعر کردی

۱۴۱- هزار نامه.

عبدالقادر قادری. - مهاباد: هیوا. - ۱۱۰ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ نسخه.

ریال. - چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۴۰۸-۶-۷

شعر سمنانی

چاپ اول

۱۴۲- ترانه‌های گنجنامه.

گردآورنده: جمشید محمدعلیزاده؛ مقدمه: بهرام ترکمان. - همدان: اسکااف. - ۱۶۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۷۱۹-۴-۶

در این کتاب اشعاری به گویش همدانی درج گردیده است. معرفی اجمالی شاعران با تصویری از هر شاعر همراه بوده در زیرنویس معانی واژگان بومی به چاپ رسیده است. سرایندهگان این مجموعه عبارتند از: علی بالایی، امین‌الله رضایی، علی اکبر ترکمان، حبیب رضایی‌پور، علی اصغر حمزیه، حسین آله‌پاری، محمود شریفی امینا، غلامحسین شایگان، علی رحیمیان، محمدحسین شیرین، عبدالحسین عصمتی، کاظم زاده رحمانی، شهبان فرزانه آزاد، علی مسعودی، محمود جوهرکش، ناصر مفرح ذات، عبدالحسین شایق، جمشید محمدعلیزاده و امیر برزقدگان.

تاریخ و نقد ادبی

۱۴۳- مکتبهای ادبی.

رضا سیدحسینی. - تهران: نگاه. - ۵۰۰ ص. - جلد اول. - رقی (گالینگور). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوازدهم / ۴۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۵۱۰-۰۷۷-۸

داستان آمریکایی

۱۴۴- آخرین گودال.

لوئیس ساکارا؛ مترجم: حسین ابراهیمی؛ ویراستار: محمدابراهیم اقلیدی. - تهران: قدیانی. کتابهای بنفشه. - ۲۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۱۷-۳۳۵-X

چاپ اول

۱۴۵- در پیچ و خم جاده.

نیکلاس اسپاکس؛ مترجم: نفیسه معنکف. - تهران: لیوس. - ۴۰۰ ص. - رقی (شمیز). - ۲۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: A bend in the road

شابک: ۹۶۴-۵۶۳۴-۲۳-۷

این رمان، داستان پر التهاب زندگی زن و مردی است که رازی خانمان برانداز زندگی و عشقتان را در سرایشی سقوط قرار می‌دهد. از روزی که همسر "مایلز ریان" در سانحه جان خود را از دست داد به ظاهر زندگی مایلز نیز پایان یافت. او در مقام مامور قانون نه تنها آزادار مرگ همسرش بود، آرزوی دستگیری راننده ناشناسی را نیز در سر می‌پروراند. سرانجام، مایلز با معلم پسر خود برخورد می‌کند و آن چنان عشقی بر شور میان آن دو شکل می‌گیرد که حوادث بدی رمان و موانع و وقایع دیگر، به آن اختصاص می‌یابد.

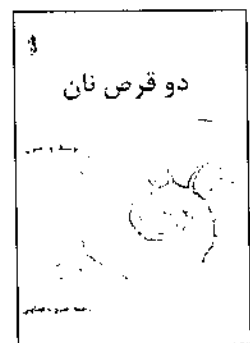
چاپ اول

۱۴۶- دو قرص نان.

او هنری؛ مترجم: فیروزه هدایتی. - تهران: علم و ادب. - ۴۸ ص. - رقی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ

اول / شابک:

۹۶۴-۷۰۵-۰۹-۱

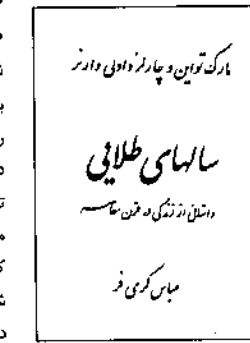

آنچه در این مجموعه گردآمده چهار داستان کوتاه از "آوهنری" نویسنده آمریکایی است. "دو قرص نان"، "آخرین برگ"، "پس از بیست سال" و "گزارشی از یک شهر". داستان نخست درباره دوشیزه‌ای چهل ساله است که متاهله ناتوانی دارد. او با مردی میان سال برخورد می‌کند که هر روز دو قرص نان بیات به بهای کمتر، از او می‌خرد. گمان مارتا این است که این مرد مستمند، هنرمند نقاشی است که غذای او فقط همین دو قرص نان است. مارتا کم‌کم نوعی حس علاقه و ترجم نسبت به آن مرد در خود می‌یابد. او برای آن که لطفی به مرد کرده باشد یک روز به نان‌های او کره می‌مالد و او را از این امر بی خبر می‌سازد. اما پس از چندی مرد، برافروخته به مغازه می‌آید و...

چاپ اول

۱۴۷- سالهای طلایی: داستانی از زندگی در قرن معاصر.

مارک تواین، چارلز دادلی وارنر؛ مترجم: عباس کریمی‌فر. - تهران: کلبه. - ۶۸۰ ص. - وزیری (گالینگور). - ۳۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۵۲۵-۰۵-۳

رمان حاضر، اثر مشترک "مارک تواین" و "چارلز دادلی وارنر" داستانی است انتقادی که هدف عمده انتقاد آن متوجه پرملا ساختن حرص و طمع، زمین‌خواری، مال‌اندوزی و جاه طلبی است و طغی آن تلاش شده تا تباری زمین‌خواران نواحی غرب و سرمایه‌داران نواحی شرق با مقامات فاسد اداری که بر جامعه آن روز آمریکا تسلط یافته بودند آشکار شود. یکی از عمده‌ترین ماجراهای رمان، مربوط به زندگی "لورا" هاوکینز است که زندگی‌اش را سلسله‌ای از مصیبت‌های ناگواری تشکیل می‌دهد که از بی گناهی‌ها و رسوایی‌ها نشأت می‌گیرد. مخاطب داستان با او از دوران کودکی آشنا می‌شود؛ هنگامی که در انفجار کشتی بخار جان سالم به در می‌برد؛ سپس او که اینک یتیم شده در خانه آقای "هاوکینز" بالنده می‌شود. او که دختری زیباست پس از ماجراهای بسیار، سرانجام دوستدار خود را به ضرب گلوله‌ای از پای در می‌آورد. در پی آن محاکمه بر سر و صلابی آغاز می‌گردد و لورا در نمایشی غیر منتظره، به قیمت فقدان عشق و از دست دادن تمامی ارزش‌های مورد نظر، تبرئه می‌شود. گفت و شنودهای دادگاه، در مجموع پایه‌ی ناآرامی قرن نوزدهم تلقی می‌گردد و یکی از هدف‌های عمده‌ای است که در رمان مورد توجه بوده که طی آن، دو نوع روش قانونگذاری با مهارت جزن‌آوری بررسی می‌گردد. برای این منظور، نویسندگان فصلی را به تشریح رفتار ناخوشایند جمعیتی اختصاص داده‌اند که در چنین مواردی، با کنجکاوی "هولناکی" به تعقیب موضوع می‌پردازند. سپس با اشاره به شخصیت قاضی و بیان کامل فساد دوره حکومت "گرانث"، ویژگی‌های اعضای هیات منصفه را شرح می‌دهند؛ هیاتی که فقط دو نفر از اعضای آن، سواد خواندن و نوشتن دارند. گفتنی است قسمت اعظم مطالب داستان به استناد زندگی شخصی مارک تواین و خانواده وی بنا شده است؛ به طوری که قهرمانان رمان با همان مسائل و مشکلاتی دست به هم‌ریختن‌اند که خانواده مارک تواین آن را از سرگذرانده‌اند. برای مثال، پدر مارک تواین - مارشال کلمانتز - به هر کاری دست می‌زد با شکست مواجه می‌شد و هنگامی که در سال ۱۸۴۷ زندگی را بدرود گفت،

هفتاد هزار جریب زمین برای خانواده خود به ارث نهاد. خانم کلماز و دو فرزندش به نام‌ها «آوریون» و «یاملا» هرگز رویای تصاحب مملکت زغال سنگ و سنگ آهن را که ممکن بود روزی در اسلاک آنها کشف شود و افکار ویرجینیایی آنها را محقق سازد، رها نکردند. در این داستان نیز، خانم هاوکیگز تشابه زیادی به مادر مارک تواین دارد؛ شخصیت واشنگتنی هاوکیگز هم متأثر از برادر مارک تواین - آوریون - شکل گرفته است. مشهورترین شخصیت رمان یعنی کلنل سلمز نیز شباهت زیادی به پسر عموی مادر مارک تواین دارد؛ به طوری که مارک تواین در این باره می‌گوید: «من او را همچنان که هست، در داستان آوردم. او آدمی نیست که احتیاج به گرافه گویی داشته باشد».

شعر انگلیسی

چاپ اول

۱۴۸- دوز: تابستان سرخ- پوستی.

شاعر: جیم موریسون؛ مترجم: افشین یگان؛ ویراستار: حمید خادمی. - تهران: مس. - ۳۱۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Doors
شابک: ۹۶۴-۷۲۸۰-۰۴-۶

آنچه در این کتاب فراهم آمده برگزیده‌ای از اشعار و ترانه‌های «جیم» داکلاس موریسون است که علاوه بر ترجمه، متن اصلی نیز در کنار آن به چاپ رسیده است. «روزهای عجیب» نمونه‌ای از ترجمه‌های این مجموعه است؛ روزهای عجیب ما را یافته‌اند؛ روزهای عجیب رمان را پیدا کرده‌اند؛ آنها می‌خواهند خوشی-

های موقت‌مان را/ نابود کنند/ یا باید به بازی ادامه دهیم/ یا شهر دیگری پیدا کنیم.../

داستان انگلیسی

چاپ اول

۱۴۹- اسکلیگ.

دیوید الموند؛ مترجم: مژگان منصوری. - تهران: خلوص. - ۱۸۹ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Skelling
شابک: ۹۶۴-۷۳۹۷-۰۷-۰

«اسکلیگ» داستانی تخیلی است درباره موجودی ماورائی که دو بال و بدنی پرگونه دارد. نوجوانی به نام «مایکل» اسکلیگ را در انباری داخل حیاطشان پیدا نموده به همراه دوست مشترکش به نام «مینا» با او ارتباطی عاطفی برقرار می‌سازد. این ارتباط به آزاد شدن روح اسکلیگ و به واقیعت رسیدن مایکل و مینا، همچنین به استفاده ماوراءالطبیعه از قدرت اسکلیگ - برای درمان خواهر کوچک مایکل - منجر می‌شود.

چاپ اول

۱۵۰- آشعه‌ی مرگ: یک داستان بی تظلیز جنایی - پلیسی - قهرمانی و عشقی. آلفونس مولیان؛ مترجم: افسر صلات. - تهران: مرجان. - ۲۱۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

در این داستان پلیسی - جنایی، آشعه مرگ انسان یا به تعبیری هیولای خون آشامی است که دست به هر جنایتی می‌زند. راجع به مکان او اطلاعات دقیقی وجود ندارد و هر لحظه در جایی ظاهر می‌شود. آشعه

مرگ! ابتدا حریف قدرتمندی چون کارگاه «دربیک» را که مدت‌ها پیش در تعقیبش بوده از پای می‌آورد. روی صورت کارگاه علاحت سیاه کوچکی به شکل دایره باقی می‌ماند و بدین ترتیب، نشانی آشعه مرگ! در این جنایت و جنایت بعدی ظاهر می‌گردد و...

چاپ اول

۱۵۱- داستانه‌های شکسپیر. لیون گارفیلد؛ مترجم: حشمت کامرانی. - تهران: هرمس، کتابهای کیمیا. - ۴۳۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۲۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Shakspear stories
شابک: ۹۶۴-۷۱۰۰-۹۱-۳

نگارنده کتاب، دوازده داستان با نمایش‌نامه «شکسپیر» را به زبان ساده‌تر بازگو نموده که اینک ترجمه- ای از آن فراهم می‌آید. این داستان- ها عبارت‌اند از: شب دوازدهم، لیرشاه، طوفان، تاجر ونیزی، رام کردن زن سرکش، شاه ریچارد دوم، شاه هنری چهارم (پنجم نخست)، هملت، رومو و ژولیت، اتلو، رویای شبی در نیمه تابستان، و مکبث. داستان‌ها با نمایش‌نامه‌های شکسپیر مشحون است از مسائل اجتماعی، سیاسی و اخلاقی، اضطراب و غم آرامش و تسکین خاطر، و بیان

حالات روحی قهرمانانی که هر یک جلوه گاه گوشه‌ای از خصوصیات وجود آدمی است. برای مثال، شکسپیر در «هملت» آشکارا اندیشه و فلسفه‌اش را درباره مرگ و زندگی و سرنوشت بشر، و داوری و بینوایی بیان می‌کند.

۱۵۲- دل تاریکی.

جوزف کنراد؛ مترجم: صالح حسینی. - تهران: نیلوفر. - ۱۹۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Heart of darkness and other tales
شابک: ۹۶۴-۴۴۸-۱۶۸-۲

«دل تاریکی» اثر «جوزف کنراد» نویسنده انگلیسی لهستانی تبار (۱۸۵۷-۱۹۲۴) رمان برجسته‌ای است که واقیعت فرهنگی اروپا، محکومیت روش‌های استعماری، سفر به دنیای ناخودآگاه، نمایش امپریالیسم مسیحی و مانند آن را در بردارد. مترجم کتاب، «دل تاریکی» را این گونه معرفی می‌کند: «این اثر هم رمان است و هم تراژدی، هم حماسه است و هم کمدی، هم رئالیستی است و هم تراژدی». راوی این رمان، دریانوردی است به نام «مارلو» و از منظر رمانس، «وی طی سفر با آزمون‌ها و موانعی که لازمه طلب است مواجه می‌شود. نخست برای امضای قرارداد و معاینه پزشکی به بروکسل می‌رود. در اداره شرکت مجتمع اروپایی دو زن را می‌بیند که چشم سیاه می‌یافتند. یکی از این دو بی‌زنی است که پارچه سفید آهار داری بر سر و زگیلی بر گونه دارد و آرامش سیال و بی‌اعتنای نگاهش مارلو را پریشان می‌کند... پس از آن وقتی با کشتی بخاری به راه می‌افتد در دو قرارگاه (دو خوان نخست سقر) با دشواری- های فراوان روبه‌رو می‌شود و با

رسیدن به قرارگاه مرکزی (خوان آخر سفر) و مواجهه با خطرهای فراوان عاقبت کورتز را برمی‌گرداند. نزدیک به پایان سفر درمی‌یابد که هدف جستجویش کورتز بوده است... اکنون باز می‌گردیم به وجه تراژیک در دل تاریکی. قهرمان این رمان، کورتز است. اما با توجه به سیر رمان که سیر آفاق و انفسی است می‌توان گفت که مارلو - راوی قصه - قهرمان است. وی پس از سیر آفاق و انفس به شناخت وجودی خویش نایل می‌شود و بی می‌برد که کورتز در درون او نهفته است و برای رهایی از چنین ذات درونی دست به ریاضت و تزکیه نفس می‌زند و مانند بودا می‌شود. از این سبب می‌توان گفت که تراژدی در عرصه دل و دنیای درون مارلو اتفاق می‌افتد. دل تاریکی، علاوه بر این که مینیاتوری از انواع مهم ادبی است، شرح امپریالیسم مسیحی نیز هست. روایت مارلو مربوط به امپریالیسم بلژیک در کنگو و کشتار بومیان و تاراج ثروت آنهاست. کورتز در مقام رسول مسیح، قاصد روشنایی و پیشرفت و علم به کنگو می‌رود. اما به جای غرس درخت معرفت از کلمه بومیان پشته‌ها می‌سازد و ثروت کنگو را به تاراج می‌برد...

چاپ اول

۱۵۳- راهی نیست؟

نویل شوت؛ مترجم: علی کهرایی. - تهران: دشتستان. - ۴۰۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۲۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

A town alic, pied piper, the far country, the chequer ...
شابک: ۹۶۴-۷۵۴۸-۰۳-۶

در این داستان، دانشمندی انگلیسی به نام «هانی» همسرش را که

عاشقانه دوست می‌داشت، در بیمارانی جنگ از دست می‌دهد و خود را با تمام وجود وقف پرورش دختر خردسالش می‌کند. او در موسسه هواپیمایی انگلیس به کار و تحقیق مشغول است. اما ظاهر نامرتب و قیافه به هم ریخته "هانی" همواره سبب می‌شد که دیگران تحقیقاتش را امری جدی به شمار نیاورند. "هانی" با شبیه‌سازی هواپیما و محاسبات ریاضی متفقد بود که دم هواپیما پس از ۱۴۴۰ ساعت پرواز بی هیچ اختلال قبلی کریستالیزه شده خواهد شکست. نظریه او و سانه‌های که برای یکی از هواپیماها رخ می‌دهد، توجه دکتر جوانی را برمی‌انگیزد که سرپرست "هانی" است. داستان هنگامی اوج می‌گیرد که "هانی" برای مطالعه هواپیمایی سانه دیده به سفر رفته است. او ناگهان درمی‌یابد که هواپیمای آنها براساس نظریاتش باید به زمان خطر نزدیک شده باشد؛ از این رو...

چاپ اول

۱۵۴- رهایی.
جوزف کنراد: مترجم: کیومرث پارسای. - تهران: کلیه. - ۵۲۰ ص.
- رقی (شمیز). - ۳۷۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۵۲۵۰-۴-۴

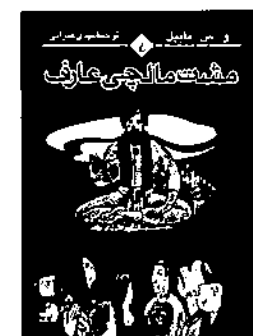

قهرمان اصلی این داستان "تام لینگارد" نام دارد. او صاحب یک کشتی است که به داشتن آن بسیار می‌بالد. آن کشتی در معادن طلای زمان ویکتوریا بسیار خوش یمن تلقی می‌شد. روش اعتدال‌آمیز و عاقلانه تام، روزهای طولانی طرح‌ریزی همراه با توجه و مراقبت عاشقانه در ساخت آن، نشاط فراوان جوانی، آزادی بی نظیر او در دریاهای احساس کمال به دلیل این که صاحب خانه‌ای متحرک است، استقلال و عشق و دلواپسی او،

همگی به خاطر وجود آن کشتی بود. غالباً می‌شنید که دیگران می‌گفتند: "تام لینگارد روی کره خاکی، برای هیچ چیز ارزشی قائل نیست، مگر کشتی کوچکش." در نظر او، کشتی به اندازه همه دنیا زنده بود. او با هر حرکتی، با هر چرخشی و با هر تکانی در بادبان‌ها و دکل‌های باریک کشتی - که به واکن‌های نقاشی شده روی آن از نظر یک ریانورد، انگار همیشه به سوی ابرها و ستارگان در حرکت بود - زنده بودن آن را کاملاً احساس می‌کرد. کشتی در نظر او همیشه با ارزش بود. همچون عشقی کهنه، همیشه آرزومندانه؛ همچون زنی غریبه، همیشه محبت‌آمیز؛ همچون مادر، همیشه وفادار؛ و این داستان شرح سرگذشت پر ماجرای است که تام از سر می‌گذراند و با دنیایی متفاوت در پهنه دریا و خشکی‌ها روبه‌رو می‌شود.

چاپ اول

۱۵۵- مشت مالچی عارف.
ویدیاهار سوراج پراساد نی‌پل: مترجم: مهدی غبرانی. - تهران: ققنوس. - ۲۸۰ ص.
- رقی (شمیز). - ۱۷۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
The mystic masseur
شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۳۵۹-۰

نویسنده هندی تبار این کتاب، "وس نی‌پل"، برنده جایزه نوبل ادبی در سال ۲۰۰۱ است. "مشت مالچی عارف" داستان جوانی است کم و بیش درس خوانده در کشوری استعمارزده و عقب مانده که می‌خواهد در مسیر ترقی کام بنهد، اما چون شغل و کار مناسبی نمی‌یابد، به پیشه "مشت مال" روی می‌آورد. ولی در این کار توفیقی نصیبش نمی‌شود. سرانجام این جوان که "گانش" نام دارد با گردآوری و

خواندن کتاب‌های متعدد نام "عارف" بر خود می‌نهد. او اولین موفقیت خود را با معالجه پسری به دست می‌آورد که دچار توهم شده می‌باشد. ابر سر در پی او گذاشته است. بدین ترتیب، کار "گانش" بالا می‌گیرد و... بعدها او به سیاست روی می‌آورد و نماینده مجلس و وزیر می‌شود. "وس نی‌پل" خود می‌گوید: ... عقیده دارم که تاریخچه زندگی گانش به نوعی تاریخ زمانه ماست و شاید کسانی باشند از این روایت استقبال کنند. یادآور می‌شود این رمان در شمار چهار رمان اولیه نیل است که گذشته از ویژگی‌های نثر و کلام او ساختاری نسبتاً کلاسیک دارد.

شعر آلمانی

چاپ اول

۱۵۶- اکنون میان دو هیچ: اشعار نیچه.
شاعر: فریدریش ویلهلم نیچه: مترجم: علی عبداللهی. - تهران: جامی. - ۲۰۴ ص.
- رقی (سلفون). - ۱۹۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۴۶۸۰-۱۱-۳

اشعار "نیچه" در این مجموعه در قالب این موضوعات به فارسی ترجمه شده است: اشعار نوجوانی و جوانی، "ترانه‌ها"، "آوازهای شاهزاده دریدر"، "اندزها و حکمت‌ها"، "هزل"، "نیرنگ و انتقام"، "مستانه سرایی‌های دیونیزوسی" و "پارده‌هایی از مستانه سرایی‌های دیونیزوسی". در انتهای کتاب، دو مقاله درباره شعر نیچه از "منصور مومنی" و "شمس افغانی" به طبع رسیده است. "مومنی" درباره شعر نیچه خاطر نشان می‌کند: "شعر نیچه منظومه اندیشه اوست: جهان ماوای انسان؛ و در این ماوا، نبرد انسان بس بسیار و ابر انسان خدا.

(استیز دو سویه نور اهورا و ظلمت اهریمن در اوستای زرتشت)...

نمایشنامه آلمانی

چاپ اول

۱۵۷- گفتگوی فراریان.
برتولت برشت: مترجم: خشار قائم. - مقامی. - تهران: ابتکار نو. - ۱۴۸ ص.
- رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۲۳۸۰-۷-X

"گفتگوی فراریان" نوشته‌ای است از "برتولت برشت" نویسنده آلمانی (۱۸۹۸-۱۹۵۶). حوادث داستان مربوط به جنگ جهانی دوم است؛ یعنی هنگامی که نیمی از اروپا در آتش جنگ می‌سوزد. در همین زمان در رستوران ایستگاه راه آهن "هالزینگ فورز" دو مرد در کنار هم نشسته‌اند و گاه به گاه با احتیاط اطراف خود را نگاه می‌کنند و از سیاست سخن می‌گویند. یکی از آن دو، مردی درشت اندام و قریه است که خود را "تسیفل" می‌نامد و دیگری که کوچک اندام است "کاله" نام دارد. این گفت و شنود با موضوعاتی از این دست شکل می‌گیرد: درباره آزاد اندیشان، درباره تسلط بر انسان‌های مهم، درباره نا انسان‌ها، مردم فقیر با فضیلت بار می‌آیند، گرفتاری مردان بزرگ، سرنوشته غم‌انگیز ایده‌های بزرگ، مشکل غیر نظامیان، خاطرات تسیفل درباره آموزش، درباره مفهوم خوبی - خشونت آلمانی - کنفوسین - درباره مردم عادی - درباره جدی بودن، فرانسه یا وطن خواهی، درباره دیالکتیک هگل، درباره دموکراسی، لذت اندیشیدن، درباره نژاد برتر، درباره حکومت جهانی، و این سخن پایانی: حکومت کردن مشابه است با مهار کردن رودخانه‌ها.

داستان آلمانی

چاپ اول

۱۵۸- ترس دروازه‌بان از ضربه پنالتی "دروازه‌بان نگاه می‌کند که چطور توپ از خط دروازه عبور می‌کند...".
پتر هاندکه: مترجم: محسن جده-دوستان. - تهران: فصل سبز. - ۹۶ ص.
- رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Die angst des tommans beim elfmeter = the goalie's ...
شابک: ۹۶۴-۹۲۳۲۰-۷-۰

Die angst des tommans beim elfmeter = the goalie's ...
شابک: ۹۶۴-۹۲۳۲۰-۷-۰

نامه آلمانی

چاپ اول

۱۵۹- از فرانسوی آئینه‌ها: داستانهای کوتاه آمریکایی لاتین "رنالیسم جادویی".
کلود کوفون: مترجم: پرنروش توسلی. - تهران: آبی. - ۹۶ ص.
- رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Histoires et fantastiques damerique latine
شابک: ۹۶۴-۵۷۰-۲۱۰-۰

در کتاب ده داستان کوتاه از نویسندگان آمریکایی لاتین، از زبان فرانسه به فارسی ترجمه شده است. این داستان‌ها با سبک موسوم به "رنالیسم جادویی" به نگارش درآمده‌اند. "رنالیسم جادویی" - نشأت گرفته از واقعیت‌های شگفت‌انگیز - عبارت است از: به شگفت آوردن، غافلگیر کردن، و توصیف و بیان رازهای نهفته در ورای حقیقت اشیا از طریق

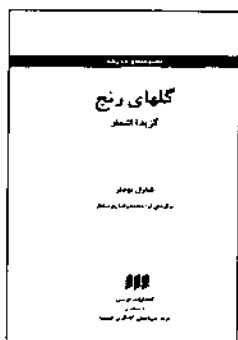
رمان و داستان کوتاه، داستان‌های این مجموعه که عمدتاً بیانگر زندگی روستایی بوده به شیوه بومی گرایي نوشته شده‌اند. داستان‌ها عبارتند از: "کرکس‌ها/اوسکار سروتز (بولیوی)"، "بالش پیر/هورانشیو کویروگا (اوروگوئه)"، "سوزن‌بان/خوان خوزه آرئولا (مکزیک)"، "صدای پارس سگ‌ها را نمی‌شنوی/خوان رولفو (مکزیک)"، "لکه پاک نشدن/خوان بوش (دومینیک)"، "کلاف سر در گم/خولیو کورتازار (آرژانتین)"، "نومین ساحل رود/خولیو گریماراس روسا (برزیل)"، "خوان مورچه‌خوار/میگوئل آنخل استوربایس (کواتسالا)"، از فراسوی این‌ها، ویرخیلیو دیاز گروبول (دومینیک) و آتیا/سیلویا لوکامیو (آرژانتین).

شعر فرانسوی

چاپ اول

۱۶۰ گل‌های رنج: گزیده اشعار.

شارل پیر بودلر: مترجم: محمدرضا پارسایار. - تهران: مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، هرمس. - ۱۴۰۰ ص. - پالتویی (گالینگور). - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۱۰۰-۲۸-۸

کتاب، ترجمه‌ای است از منظومه "گل‌های رنج" سروده "شارل پیر بودلر"، شاعر فرانسوی (۱۸۲۱ - ۱۸۶۷). وی پدر شعر مدرن فرانسه است. اشعار او گاه درون مایه رمانتیک و گاه واقع‌گرایانه دارد. در کتاب حاضر، برگزیده‌ای از منظومه یاد شده به دو زبان فارسی و فرانسوی (متن اصلی) فراهم آمده است. "دیباجه" عنوان یکی از سروده‌های این مجموعه است که به این صورت به فارسی ترجمه شده است. نادانی و خطا، گناه و ثنات/

روح ما را تسخیر می‌کنند و تن ما را می‌فرسایند/ و ما ندامت دلپذیر خود را می‌پروریم/ چون در یوزگان که حشرات تن خود را می‌پرورند/ گناه- همان سختند و توبه‌ها مان سست/ تاوان اعترافاتمان را سخت می‌دهیم/ و شادمانه به راه گل‌لوده باز می‌گردیم/...

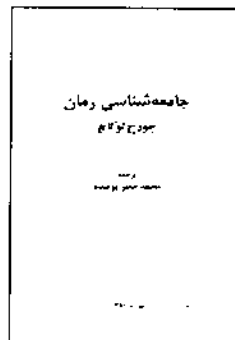
داستان فرانسوی

چاپ اول

۱۶۱- جامعه‌شناسی رمان: بالزاک، زولا، استدلال. گئوری لوکاچ: مترجم: محمدجعفر پوینده. - تهران: نشر چشمه. - ۱۳۸۸ ص. - رقصی (گالینگور). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Balzac et le réalisme français

شابک: ۹۶۴-۳۶۲-۰۳۷-۶

کتاب، متضمن چهار مقاله از "جورج لوکاچ" (۱۸۸۵ - ۱۹۷۱) درباره رمان، به ویژه نقد جامعه‌شناسی آثار بالزاک - عمدتاً دو رمان "دهقانان" و "آرزوهای بر باد رفته" - است که افزون بر آن در پیش‌گفتار به ویژگی‌های رئالیستی رمان‌های برجسته قرن نوزدهم به خصوص رمان‌های بالزاک اشاره می‌شود.

مقاله دیگر مربوط به نقدی است که بالزاک بر آثار "استدلال" نوشته است. همچنین مقاله چهارم در بزرگداشت صمدین سالگرد تولد امیل زولا است. نویسنده در پیش‌گفتار کتاب یادآور می‌شود: "هیچ کس به زرفی بالزاک، عذاب‌هایی را که گذار به تولید سرمایه‌داری برای همه قشرهای مردم در پی داشته و تباهی منوی و اخلاقی عمیقی را که این تحول ضرورتاً به همه اقشار جامعه تحمیل کرده، احساس نکرده است. در عین حال بالزاک نه فقط ضرورت

اجتماعی این دگرگونی، بلکه حقیقت تاریخی ماهیت - در مجموع - مترقی آن را نیز دریافته است. بالزاک کوشید تا این تضاد موجود در دل جهان زیسته خویش را به زور در نظامی وارد کند که پایه و اساس آن را سلطنت طلبی کاتولیکی تشکیل می‌داد و با نوعی خیال‌پردازی محافظه‌کارانه به سبک انگلیسی تزیین شده بود. لوکاچ درباره رمان "دهقانان" نیز خاطر نشان می‌کند: "تقصید بالزاک در این رمان، که مهم-ترین اثری است که در اواخر زندگی منتشر کرده، توصیف تراژدی زمین داری بزرگ اشرافی و در حال مرگ بوده است. این رمان به صورت اساس و پایه سلسله‌آثاری در نظر گرفته شده که در آنها بالزاک فروپاشی فرهنگ اشرافی فرانسه را در پی پیشرفت‌های سرمایه‌داری توصیف می‌کند. لوکاچ همچنین در خصوص رمان "آرزوهای بر باد رفته" معتقد است که بالزاک در اوج نویسنده‌گی خود (۱۸۴۳) نوعی جدید از رمان را می‌آفریند که برای تمامی تحول سده نوزدهم اهمیت اساسی می‌یابد: نوع رمان آرمان‌زدایی، نوع رمانی که در آن نشان داده می‌شود که اندیشه‌های نادرست اشخاص درباره جهان، چه گونه در برخورد با نیروی ویرانگر زندگی سرمایه‌داری، الزاماً درهم می‌شکنند."

چاپ اول

۱۶۲- رامسس - ۳: نبرد قادش.

کریستین ژاک: مترجم: ناهید فروغان. - تهران: ققنوس. - ۳۶۶ ص. - رقصی (شمیز). - ۲۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Ramses: la bataille de kadesh

شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۳۱۵-۹

"نبرد قادش" کتاب سوم از رمان

تاریخی "رامسس" - یکی از فراغه بزرگ مصر - است. زندگی این فرعون در رویارویی با بزرگ‌ترین امپراتوران حتی، موآتالی و حاتوسیل سپری شده است. براساس روایت این کتاب، رامسس بیست و پنج ساله با سخت‌ترین مشکلات دوران سلطنت خود روبه‌رو می‌شود. بدین ترتیب که قوم مخوف و جنگجوی حتیان به سرزمین او یورش می‌برند و در نتیجه در دژ قادش سپاهیان رامسس با نیروی عظیمی مواجه می‌شوند و...

چاپ اول

۱۶۳- رامسس - ۵: زیر

اقایای مغرب. کریستین ژاک: مترجم: ناهید فروغان. - تهران: ققنوس. - ۳۱۲ ص. - رقصی (گالینگور). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Ramses

شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۳۳۶-۲

این رمان تاریخی، شرح زندگی "رامسس کبیر" یکی از فراغه مشهور مصر است. در کتاب پنجم این رمان، رامسس در پنجاه سالگی - پس از جنگ‌ها، عشق‌ورزی‌ها و احداث بناهای باشکوه - دیگر می‌تواند آرزومند گفراندن ایام پیری در آرامش باشد. اما او ناگزیر باید فرمانروایی کند و برای حفظ صلحی که به سختی به دست آمده تلاش نماید. در این هنگام، "حاتوسیل" (امپراتور حتی) - رامسس را باین انتخاب زنانشویی با دخترش و تهاجمی دیگر مخیر می‌گذارد...

چاپ اول

۱۶۴- سر به روی شاهانه.

هانری تروایا: مترجم: مجید تولی. - تهران: گفتار. - ۱۹۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول

۲۲۰۰ /
عنوان به لاتین:
La tete sur les epaules
شابک: ۹۶۴-۵۵۷-۰۶۷-۰

۱۶۵- فراتسز از بودن و موتسارت و یاران.

کریستیان بوین: مترجم: نگار صدقی. - تهران: ماهریز. - ۱۲۸ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

Mozart et pluie, la plus que vive

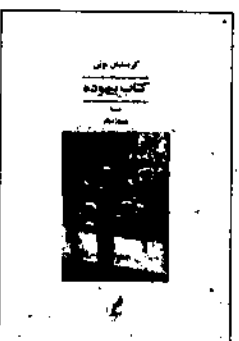
شابک: ۹۶۴-۷۰۹-۰۵۰-۶

نوشته‌های گونه‌گون فرانسوی

چاپ اول

۱۶۶- کتاب بیهوده.

کریستیان بوین: مترجم: پیروز سیار. - تهران: آگام. - ۱۰۰ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۱۶-۱۴۸-۳

"کتاب بیهوده" اثر "کریستیان بوین" نوشته‌ای است توصیفی درباره هفت نویسنده برجسته جهان که طی آن جوهره شعر و ادبیات از منظر آنان بازگو می‌شود. نویسنده کتاب می‌کوشد تا زبان هر فصل از کتاب را به زبان خود نویسنده نزدیک سازد. جوهره اصلی نوشته‌ها نوعی معنویت است که بوین رمز و راز آن را از نگاه نویسندگان یاد شده مطرح می‌سازد. برای مثال در بخش پایانی کتاب این نکته خاطر نشان می‌شود که نویسندگان یا شاعران عمدتاً چیزی را به خوانندگان عرضه می‌کنند که خود از داشتن آن محروم هستند. شخصیت‌های مورد نظر کتاب که در بخش دوم توضیحاتی درباره آنان درج گردیده عبارتند از:

ادبیات زبانهای آفریقایی - آسیایی (حامی و سامی)

۱۷۸- نامه‌های عاشقانه یک پیامبر: مجموعه نامه‌های جبران خلیل جبران به ماری هسکل بین سالهای ۱۹۲۴ - ۱۹۰۸.

گردآورنده: پائولو کوئیلو؛ مترجم: آرش حجازی - تهران: کاروان - ۱۷۶ ص - جیبی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال. چاپ دوم / ۵۳۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: As cartas de amor do profeta: correspondencia ... شابک: ۹۶۴-۷۰۳۳-۱۷-۶

ادبیات زبانهای اورال - آلتایی، سیبریایی قدیم و ...

چاپ اول

۱۷۹- اشکهای جاویدان: شامل: مدیحه و نوحه و سینه - زنی. شاعر: حیدر لطف‌جاوید - ارومیه: ادیبان - ۲۵۰ ص - جیبی (گالینگور) - ۱۵۰۰۰ ریال. چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۰۵۱-۳۱-X

چاپ اول

۱۸۰- تبریز یولاریندا (شعر مجموعه‌سی). حسین محمدزاده‌صدیق - تهران: ستاد نشر آثار دکتر صدیق - ۹۶ ص - رقی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال. چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۰۶۰۱۶۸-۳

کتاب مشتمل بر هفتاد قطعه شعر به

است که به همراه نوشته‌ای از او تحت عنوان "پل" به طبع رسیده است. گفت و گوی دوم با "سینک مصطفی" است که دو قطعه شعر از وی نیز درج گردیده است. داستان - های این مجموعه عبارتند از: "دو سرباز پیر" / دوری کربازی، "نامه رسان گردان دوم" / کمیل بخیلی، "جاده کوهستانی" / تودور لاجو، "با آدم‌های ساده در راه" / آناتاس کوندو، "سپیده دم پاییزی" / نیم پریفتی، و "بنفشه‌ها" / ناشو یورگاتی.

این داستان‌ها عمدتاً گویای زندگی مردم آلبانی در طی سال‌های اختناق است. در بخشی از نوشته "پل" از اسماعیل کاداره می‌خوانیم: همه پل‌های جهان، از قدیم تا جدید، مانند همان پلی که تو "مسافر" از آن می‌گذری، در یک چیز مشترکند: همه آنها می‌لرزند. اگر اتومبیل را نگه داری، پیاده شوی و گونه‌ات را بر دیواره آن بگذاری، لرزش آن را حس خواهی کرد. در میان بی‌نهایت گونه‌های ساخت بشر، پل نشان می‌دهد که انسان بخشی از آشفتنگی، دل‌تنگی، امید و ترس و رویایش را در آن نهاده است. پلی که اکنون از آن می‌گذری اروپا نام دارد. این قاره با بنای آن، قضاوت‌های گذشته، چند دستگی‌ها، کینه‌ها، نابرداری‌ها و انحرافات را دور ریخته است. پل می‌لرزد. آشوب‌های بشری آن را به ارتعاش در می‌آورد. همه این‌ها به تو "مسافر" ثابت می‌کند که در قلب اروپا قرار داری.

چاپ اول

۱۷۷- سه شب در زندان: یعنی‌های فاشیست در عراق. دارا محمود؛ مترجم: عباس یگانه - کردستان: عباس یگانه - ۷۲ ص - رقی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال. چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: سی‌شه و نه زندانی به‌عسبه فاشیست کان له عراق دا. شابک: ۹۶۴-۰۶۰۰۴۱-۰۰۰

"خالد" و "آزاد" در این داستان دو جوان از کردستان عراق هستند که ناگاه گرفتار نیروهای امنیتی عراق می‌شوند. آنان به شدت تحت شکنجه قرار می‌گیرند؛ حتی پس از آزادی معلوم می‌شود که آنان با ماده "سالیوم" مسموم شده پس از چند روز جان می‌بازند.

عنوان به لاتین: Maktub شابک: ۹۶۴-۷۰۳۳-۱۵-X

۱۷۴- ورونیکا تصمیم می‌گیرد. پائولو کوئیلو؛ مترجم: آرش حجازی - تهران: کاروان - ۲۴۰ ص - جیبی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال. چاپ دوم / ۵۳۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Veronika decide morir شابک: ۹۶۴-۷۰۳۳-۲۲-۲

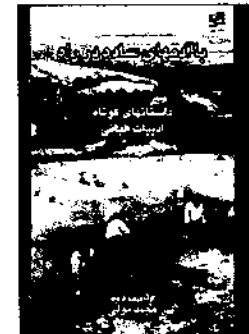
۱۷۵- ورونیکا تصمیم می‌گیرد. پائولو کوئیلو؛ مترجم: آرش حجازی - تهران: کاروان - ۲۴۰ ص - رقی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال. چاپ دوازدهم / ۲۷۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Veronika decide morir شابک: ۹۶۴-۹۱۶-۷۰-۱

ادبیات زبانهای هند و اروپای شرقی

چاپ اول

۱۷۶- داستانهای کوتاه از ادبیات آلبانی با آدمهای ساده در راه. گردآورنده: مجید تولی - تهران: آبی - ۱۱۲ ص - رقی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال. چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۰۹-۲۲-۹

آنچه در این مجموعه گردآوری و چاپ شده گفت و گویی است با دو نویسنده آلبانی که به همراه ترجمه دو شعر آلبانی، نیز شش داستان کوتاه، فراهم آمده است. گفت و گوی اول با اسماعیل کاداره درباره آثار، زندگی و موقعیت ادیبان آلبانی

ای که مرده، بچه‌ها و مادران قربانی سنت‌هایی هستند که به آن کردن نهاده‌اند. به دیگر سخن، قهرمانان داستان، با اطاعت و انقیاد خویش - حتی هنگامی که از آن جز درد و رنج، حاصلی بر نخواستند گرفت - سنت‌ها را جاودانی می‌کنند. با توجه به این که مادران بدین سنت خانوادگی سر تسلیم فرود می‌آورند، مرگ یا قربانی شدن فرزندان خود را امری اجتناب‌ناپذیر به شمار می‌آورند. برای مثال، در نمایش نامه "عروسی خون"، مادر که پیشاپیش سرنوشتی مشابه شوهر و پسر از دست رفته‌اش برای آخرین فرزند خویش احساس می‌کند، می‌گوید: "او هم باید سرنوشت پدر و برادرش را داشته باشد."

ادبیات پرتغالی

۱۷۰- بریدا. پائولو کوئیلو؛ مترجم: آرش حجازی، بهرام جعفری فیجانی - تهران: کاروان - ۳۳۲ ص - رقی (شمیز) - ۱۹۰۰۰ ریال. چاپ هفتم / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Brida شابک: ۹۶۴-۷۰۳۳-۰۳-۶

۱۷۱- دومین مکتوب. پائولو کوئیلو؛ مترجم: آرش حجازی، بهرام جعفری فیجانی - تهران: کاروان - ۱۶۰ ص - جیبی (شمیز) - ۴۵۰۰ ریال. چاپ دوم / ۵۳۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Maktub II شابک: ۹۶۴-۷۰۳۳-۱۶-۸

۱۷۲- کیمیاگر. پائولو کوئیلو؛ مترجم: آرش حجازی - تهران: کاروان - ۲۵۴ ص - جیبی (شمیز) - ۵۵۰۰ ریال. چاپ دوم / ۵۳۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: O Alquimista شابک: ۹۶۴-۷۰۳۳-۲۰-۶

۱۷۳- مکتوب. پائولو کوئیلو؛ مترجم: آرش حجازی - تهران: کاروان - ۱۹۲ ص - جیبی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال. چاپ دوم / ۵۳۰۰ نسخه.

"پل کلودل"، "فرانتس کافکا"، شارل فردینان راموس، "ساموئل بکت"، "فرانسیس پونز"، "کیوم ابولینر" و "گوستاو رو".

داستان ایتالیایی

۱۶۷- توفان در مرداب. لئوناردو شیا؛ مترجم: مهدی سجایی - تهران: نگاه - ۲۴۰ ص - رقی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال. چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۵۱۰-۶۴-۶

شعر اسپانیایی

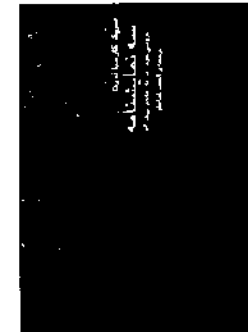
چاپ اول

168- Literatura espanola contemporanea. تهران: فرهیخته - ۱۷۶ ص - وزیری (شمیز) - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

نمایش اسپانیایی

چاپ اول

۱۶۹- سه نمایشنامه از لورکا: عروسی خون، پرما، خانه‌ی برنارد آلبا. فردریکو گارسیا لورکا؛ مترجم: احمد شاملو؛ زیر نظر: آیدا شاملو - تهران: نشر چشمه - ۳۲۸ ص - رقی (شمیز) - ۲۴۰۰۰ ریال. چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۶۲-۰۰۹-۳

سه نمایشنامه از "لورکا" در کتاب به فارسی ترجمه شده که عبارتند از: "عروسی خون"، "پرما"، "خانه برنارد آلبا". قید و بندهای آیین و رسوم خانوادگی بر دوش قهرمانان این نمایش‌ها سنگینی می‌کند؛ به گونه

دکتر مین مردگان

زبان ترکی است که عمدتاً در بردارنده مسائل اجتماعی، سیاسی و موضوعات بومی است.

چاپ اول

۱۸۱- جالاسان گونو - گونو، شاعر: رسول رضا مترجم: شکوفه شکوری. - تهران: تهران صدا. - ۱۶۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۱۱-۳۹-۸

سراینده (رسول رضا) اشعار این کتاب را به زبان ترکی و با موضوعات حماسی، وطنی، اجتماعی و انتقادی سروده است. این اشعار از گویش جمهوری آذربایجان به گویش ترکی رایج در ایران، ترجمه شده است.

چاپ اول

۱۸۲- گولر آجاقاقی. شاعر: حسین محمدزاده- صدیق؛ مقدمه: رضا همراز. - تبریز: حسین محمدزاده صدیق. - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۰۶۰۴۵۷-۷

اشعار ترکی این مجموعه با موضوعات بومی و وطنی، یادکردی از قهرمانان آذربایجان و مانند آن - در قالب‌های کلاسیک - به نظم کشیده شده است.

یغدی یاغیشلار

چاپ اول

۱۸۳- یاغدی یاغیشلار (اوشاق شعری توبلوسو). شاعر: بهرام اسدی. - ارومیه: بهرام اسدی. - ۴۸ ص. - رقی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۰۶۰۳۰۲-۳

اشعار این کتاب که به زبان ترکی سروده شده حاوی مفاهیم اخلاقی، توصیه‌ها و نکات آموزنده برای کودکان است که به همراه چند شعر دیگر با موضوعات اجتماعی و شناسایی برخی پدیده‌های طبیعی و مانند آن تدوین گردیده است.

نمایه عنوان

Literatura espanola contemporanea 168
آبی ستاره بود: مجموعه غزل ۵۴
آخرین گودال ۱۴۴
آرام دل ۵۵
آشنایی از حریر ۹۵
آلبوم خنده ۱۳۷
آموزش ادبیات فارسی ۱۱-۱۲-۱۳
آوارگان خوابگرد ۹۶
آواز دهل ۵۶
ادبیات ۱۴
ادبیات ۱ و ۲ پیش‌دانشگاهی ۱۵
ادبیات ۳ و ۴ و ۵ ۱۶
ادبیات اختصاصی رشته انسانی ۱۷
ادبیات سال دوم و سوم (۳ و ۴ و ۵)

ادبیات فارسی (۱) (قافیه و عروض - نقد ادبی) شامل: ۳۱۲ نمونه سوال تشریحی و ۳۳۱ سوال ... ۱۹
از فراسوی آینه‌ها: داستانهای کوتاه آمریکای لاتین "رفالیسم جادویی" ۱۵۹
اسکلیک ۱۴۹
اشعه‌ی مرگ: یک داستان بی نظیر جنایی - پلیسی - قهرمانی و عشقی ۱۵۰
اشکهای جاویدان: شامل: مدیحه و نوحه و سینه‌زنی ۱۷۹
اکتون میان دو هیچ: اشعار نیچه ۱۵۶
این بار قوطی کنسروها می‌گویند ۵۷
بازآفرینی واقعت: مجموعه ۲۷ قصه از ۲۷ نویسنده معاصر ایران ۱۳۱
بازیگر عزیز من ۹۷
باغ آلبالو ۹۸
بافته‌های غم ۵۸
ببریم یک سب از ... ۵۹
بخارای من ایل من (مجموعه داستان) ۹۹
بدنام ۱۰۰
البیرو الامع: مشتمل بر قصاید، غزلیات، ترجیعات، مقطعات، باقی - نامه، رباعیات ۶۰
پرگزیده‌ای از اشعار دکتتر ناصر سمادت لاوردی ۶۱
برگزیده‌ی متون و نگارش فارسی ۳۰
بریدا ۱۷۰
بوی خوش نسترن ۱۰۱
بی نشان ۶۲
پرسه ۱۳۵
پرواز غزالها ۶۳
پرچهر ۱۰۲
پل انکویمکا ۱۰۳
پیش از هفتی تاریکی: مجموعه داستانی از نویسندگان زنده تا دوست ۳۲
تبریز بولالارینا (شعر مجموعه‌ای) ۱۸۰
تبعید در وطن و اشعار دیگر ۶۴
توانه‌های گنجنامه ۱۴۲
تیرس دروازه‌بان از ضربه پناستی دروازه‌بان نگاه می‌کند که چطور توپ از خط دروازه عبور می‌کند ... ۱۵۸
تصریف نوین ادبیات کودکان و نوجوانان (روانشناسی رشد جنینی، کودک، نوجوانی، دانشگاه) ۲
تفنن ادبی در شعر فارسی ۳۴
تکثیر تاسف‌انگیز پدر بزرگ ۱۰۴
تماس نرم علف (مجموعه داستان) ۲
تورهای خالی ۱۰۵
توفان در مرداب ۱۶۷

تولد عشق ۹۸
تویی در آسمان قلیم ۱۰۷
تهران، شهر بی آسمان ۱۰۸
جادو ۱۰۹
جالاسان گونو - گونو ۱۸۱
جامه‌شناسی رمان: بالزاک، زولا، استندال ۱۶۱
چشمها را باید شست ... مباحثه، مقالات و مصاحبه‌هایی در زمینه: قرآن پژوهی، حافظ پژوهی، دین پژوهی ... ۱۳۶
چهار مقاله ۱۴۰
چیدن محبوه‌های شب را، تنها به باد یاد خواهد داد ۶۵
چیزی به قرار نمانده است ۱۱۰
حکایت عشق صنان ۳۹
خانه‌ی هل آبی (شعر علوی) ۳۵
خلوت دل ۶۶
داستانهای شکسیر ۱۵۱
داستانهای کوتاه از ادبیات آلبانی با آدماهای ساده در راه ۱۷۶
دختر قفقاز ۱۱۱
در پیچ و خم جاده ۱۴۵
در ویرانی صبح ۶۷
دل بارهای غربت ۶۸
دل تاریکی ۱۵۲
دوز: تابستان سرخ‌پوستی ۱۳۸
دو قرص نان ۱۴۶
دومین مکتوب ۱۷۱
دیوان حافظ خوش کلام ۴۶
دیوان حافظ شیرازی: بر اساس نسخه دکتر غنی و محمد قزوینی ۳۷
دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی ۴۸
دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی: از روی نسخه تصحیح شده علامه محمد قزوینی با ترجمه احوال ... ۳۹
دیوان طهیرالدین فارابی ۴۰
دیوان وحشی بافقی ۵۰
راز خانه شش گوش ۱۱۲
رامسس - ۳: نبرد قادش ۱۶۲
رامسس - ۵: زیر آفاقای مغرب ۱۶۳
راهنمای فارسی عمومی تمام رشته - های فراگیر دانشگاه پیام نور و مراکز آموزش عالی ۲۰
راهی نیست؟ ۱۵۳
رد پای عشق ۱۱۳
رزمه گل: گزیده متون ادبی فارسی (فارسی عمومی) ۳۱
رقص مست عشق ۱۱۴
روای زبستن ۶۹
روای هستی: مجموعه تصنیفهای استاد غلامحسین بنان - ۳۳
رهایی ۱۵۴
زبان و ادبیات فارسی ۱ و ۲ (نوردهی ۱۰۶
پیش‌دانشگاهی) ۱۰۶
زنجیر ۷۰
سالمای طلایی: داستانی از زندگی در قرن معاصر ۱۴۷
سر به روی شانه‌ها ۱۶۴
سودای مکالمه، خنده، آزادی: میخائیل باختین ۱
سه شب در زندان یعنی‌های فاشیت در عراق ۱۷۷
سه نمایشنامه از لورکا: عروسی خون، پرما، خانه‌ی برناردا آلبا ۱۶۹
سیب سرخ ۷۱
سیری در دیوان شمس ۴۱
شاپرک ۷۲
شازده گلایی ۴
شاهکارهای ادبی جهان ۵-۶
شاید رسیده باشی: مجموعه داستانی از نویسندگان زنده ۱۳۳
شبهای غربت ۱۱۵
شش سال شیدایی ۷۳
شقایق خاموش ۷۴
شمع سوزان ۷۵
شور عاشورائیان، یاد زیارت عاشورا ۳۶
شیه‌های پژوهش در ادبیات و علوم انسانی ۷
صبر و چکش ۱۱۶
ع ک یعنی عاشق کور ۷۶
عاشقی در مقبره ۱۱۷
عشق روانی ۱۱۸
عشق و بانوی ناتمام ۱۱۹
عشق و نفرت ۱۲۰
عناصر داستان ۸
فارسی عمومی ۱۰
فارسی عمومی: شامل ادبیات دانشگاهی: متون نظم و نثر دستور جامع زبان فارسی - پژوهش و نگارش ۲۲
فراتر از بودن و متسارت و باران ۱۶۵
فریادهایی برای چهار عنصر: مجموعه شعر ۷۷
فیض‌الحواد فی رثاءالمظلوم، یاد کاروان عشق ۳۷
قصه رهسپاری: دفتر شعر ۷۸
قلای اول ۹۳
قهوه با کرم شب‌تاب: هنگامی که هم‌آهنگی از دست می‌رود (داستان) ۱۲۱
کتاب بیهوده ۱۶۶
کلیات دیوان شمس تبریزی ۳۲
کلیات دیوان مولانا بیدل دهلوی: بزرگترین گوینده سرزمین هند ۵۳
کلیات دیوان نخبه شامل: قصائد، غزلیات، مثنویات، قطعات و رباعیات ۷۹
کلیات مسائل ادبی ۲۳

۲۱
۷۰
۱۴۷
۱۶۴
۱
۷۱
۴۱
۷۲
۴
۵-۶
۱۳۳
۱۱۵
۷۳
۷۴
۷۵
۳۶
۷
۱۱۶
۷۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹
۱۲۰
۸
۱۰
۳۷
۷۸
۹۳
۱۲۱
۱۶۶
۳۲
۵۳
۷۹
۲۳

کنکور جامع ادبیات فارسی (پیش-
دانشگاهی) ۲۴
کوچه (مجموعه شعر) ۸۰
کودکان انتقادگر ۹۴
کیمیای ۱۷۲
گت یعنی بزو (ادبیات مهاجرت) ۱۳۴
گردابی چنین هایل ۱۲۲
گزارش هفتخان رستم بر بنیاد
داستانی از شاهنامه‌ی فردوسی ۱۲۳
گزیده مثنوی منوی ۴۳
گزیده‌ی اشعار و نضایح ملا ۸۱
گفتگوی فراریان ۱۵۷
گل بی‌تا ۹۲
گلزار عشق ۸۲
گلها همه آفتابگرداند ۸۳
گلهای رنج: گزیده اشعار ۱۶۰
گولر آجاقی ۱۸۳
گوهر اندیشه: دیوان شهیر اصفهانی ۸۴
گیسوه‌ای اساطیری: یک داستان ۱۲۴
لطیفه‌های ریزه‌میزه ۱۳۹
ما، دوباره ما ۸۵
مثنوی: "سفر دل" ۸۶
مجموعه آموزش - نکته - سنجش
ادبیات (۲) سال دوم نظام جدید ۲۵
مجموعه آموزش - نکته - سنجش
ادبیات (۳) سال سوم نظام جدید ۲۶
مجموعه اشعار در نثای استاد: یا
پیامی از: جبهه‌الاسلام هاشمی
رفسنجانی ۸۷
مجموعه طبقه‌بندی شده و استاندارد
پرستش‌های چهارگزینهای طلایی
(ادبیات فارسی علوم انسانی) ۲۷
مجموعه‌ی طبقه‌بندی شده آموزش
ادبیات فارسی (۳) سال سوم شاخه‌ی
نظری (تجربی و ریاضی) ۲۸
مدیر مدرسه ۱۲۵
مدیریت منبع تفکر ۹
مسح کوچک ۱۲۶
مشت مالچی عارف ۱۵۵
مکتبهای ادبی ۱۴۳
مکتوب ۱۷۳
ملانصرالدین ۱۳۸
من یوسف نیستم ۱۲۷
مولانا در فراق شمس ۴۴
مویه زال ۱۲۸
نامه‌های عاشقانه یک پیامبر:
مجموعه نامه‌های جبران خلیل
جبران به ماری هسکل بین سالهای
۱۹۲۴ - ۱۹۰۸ ۱۷۸
نظم فارسی ۲۹
نغمه عاشورا (۴) اشعار، نوحه‌ها و
مراثی ایام ماه محرم و صفر ۱۳۸۱ -
۱۴۳۲ ۲۸
نغمه‌های محرم (۳) اشعار، نوحه‌ها و

مراثی ایام ماه محرم و صفر ۱۳۸۱ -
۱۴۳۲ ۸۸
نغمه یا حسین (۵) اشعار، نوحه‌ها و
مراثی ایام ماه محرم و صفر ۸۹
نیست که به او بگویم ۹۰
نیمی از وجودم ۱۲۹
ورونیکا تصمیم می‌گیرد بمیرد ۱۷۴
هر آدمی شمری از بر دارد ۹۱
هفت دیوان محتشم کاشانی: دیوان
شبیبه ۵۱
هفت دیوان محتشم کاشانی شامل:
دیوان‌های شبایه، صباه، جلالیه،
نقل عشاق، ضروریات و معیای ۵۲
هزار نامه ۱۴۱
یادداشت‌های یک اسب (داستان
رستم و سهراب) ۱۳۰
یاغدی یاغیش لار (اوشاق شمری
توپلوسو) ۱۸۳
یک جرعه ز جام: شرح ابیات
برگزیده مثنوی منوی مولانا جلال-
الدین محمد بلخی ۴۵
نمایه پدیدآور
آب‌خضر، یحیی ۸۵
آرونی، احمد ۵۵
آریان، محمود ۸۲
آسمند، علی ۱۹
آقاسی، ساعد ۲۱
آقای‌پور، شهرام ۳۳
آل‌احمد، الهه‌سادات ۶۸
آل‌احمد، جلال ۱۲۵
آلموند، دیوید ۱۲۹
آموزگار، راند ۱۰۱
آهی، حسین ۵۳
آیتی، آرش ۶۳
ابراهیمی، حسین ۱۴۴
ابراهیمی، محمد ۳۲
ابراهیمی، نادر ۱۰۴
ابراهیمی‌جویباری، عسکری ۱۰
احمدی، صدیقه ۱۰۱
ارضی، منصور ۵۵
اژدری، هاشم ۱۷-۱۴
اسپارکس، نیکلاس ۱۴۵
اسدی، بهرام ۱۸۳
اسماعیل‌آذر، امیر ۶-۵
اشرفی، مصطفی ۴۹
اشمری، عبدالحمید ۳۶
اصلانی، حسین ۱۷
اعظمی، امیر ۷۰
افلیدی، محمدابراهیم ۱۴۴
الهی‌قمشه‌ای، حسین ۴۸
الهی‌قمشه‌ای، مهدی ۳۶
امیری، حسین ۱۳۹

امین‌پور، قیصر
اناری، شهرام
بترا، یرمود
بترا، وی‌جی
پردیاز، غلامرضا
برشت، پرتولت
بقائی‌پور، محمدعلی
بنی‌مالک، فرشته
بوین، کریستیان
بدرلر، شارل‌یر
بهارلو، سمیه
بهرادی، حسین
بهم‌بیگی، محمد
بهمی، جغت‌الله
بهمی‌مطلق، یدالله
پارسی، کیومرث
پارسیار، محمدرضا
پرچی، محمداالله
پورجعفری، محمدرضا
پورمقدم، یارعلی
پوننده، محمدجعفر
پیراندللو، لویجی
ترکمان، بهرام
تروایا، هانری
تواین، مارک
توسلی، پرنروش
تولی، مجید
جده‌دوستان، محسن
جعفری، مریم
جعفری‌فیجانی، بهرام
جلیوند، مستی
جوزدانی، عذرا
جولایی، آزاده
چهل‌تن، امیرحسن
حافظ، شمس‌الدین محمد
حامدیزدان، نجیبه
حجازی، آرش
حجازی، خاطره
حسین‌آذر، امیر
حسینی، صالح
حسینی، هادی
خادمی، حمید
خاقلانی، رضا
خاکسارابهری، غلامعلی
خاموشی، حمیدرضا
خالو، منصور
خرم‌شاهی، بهاءالدین
خسته، خال محمد
خلیلی، خلیل‌الله
خلیلی، لیلا
داداشی، احمد
دادبه، اصغر
دادخواه‌نهرانی، ته‌مینه
دادور، پروین

دانش‌پژوه، منوچهر
دشتی، علی
دفتر خدمات فرهنگی مرندی
دوستخواه، جلیل
دهلوی، بی‌دل
رجب‌زاده، شهرام
رضا، رسول
رضائی، ام‌البین
رفوئی، رکسانا
ژاک، کریستین
ساکار، لوئیس
سپانلو، محمدعلی
سیار، پیروز
سیدان، محمدحسن
سیدحسینی، رضا
سیروس، حسن
سیف، سیروس
سینی، فریدون
سیناپور، رویا
شاملو، ایدا
شاملو، احمد
شریفی، جواد
شکوری، شکوفه
شوت، نویل
شهسواری، علی
شیاندا، لئوناردو
صابری، حسن
صالحی، علی
صبوری، علیرضا
صنارت، افسر
ضدافت، ابراهیم
صدری، مهدی
صدقی، نگار
صدوقی ۳۹
صفوری، شیرین
طارمی، ابوالقاسم
طالشی، یدالله
طلوعی، شبنم
طهماسبی، فرهاد
ظہیر قاریایی، طاهرین محمد
عابدینا، مهدی
عاشوری، علیرضا
عباسی، محمد
عبدالقاسم‌زادمنوری، نورالدین
عبداللهی، علی
عرب، محمدحسن
علوی، مهدی
غبرائی، مهدی
غنی، قاسم
فتاح‌زاده، مریم
فرشته حکمت، محمدعلی
فروغان، ناهید
فصیح، اسماعیل
۸۳
۶۹
۹
۹
۲
۱۵۷
۷۵
۱۲۰
۱۶۶-۱۶۵
۱۶۰
۱۱۳
۳۶
۹۹
۲۹
۲۳-۲۹-۳۰
۱۵۴
۱۶۰
۲۴
۱۰۵
۱۳۰
۱-۱۶۱
۳
۱۴۲
۱۶۴
۱۴۷
۱۵۹
۱۶۴-۱۷۶
۱۵۸
۹۵-۱۱۵
۱۷۰-۱۷۱
۵۶
۳
۱۲۹
۱۰۸-۱۱۰-۱۱۷
۱۱۹
۴۸-۴۶
۵۹
۱۷۱-۱۷۲-۱۷۳
۱۷۴-۱۷۵-۱۷۸
۱۲۳-۱۲۴-۱۲۴
۵-۶
۱۵۲
۳۸-۸۸-۸۹
۱۴۸
۹۸
۱۱۶
۹۲
۱۳۷
۱۳۶
۵۳
۵۳
۶۲
۱۳۵
۴۰
۲
۷۱

فلاح، غلامعلی
قادر، عبدالقادر
قاری، محمد
قاسمی، داود
قائم‌مقامی، خشایار
قدیری، نسرتین (کافی)
قزوینی، محمد
کاکاوند، علی
کامرانی، حشمت
کریمی‌فر، عباس
کریمیان، سحر
کلانتری، حسین
کنراد، جوزف
کوفون، کلود
کوتیلو، پاتولو
کهرایی، علی
گاریس‌الورکا، فدریکو
گارفیلد، لیون
گلبو، فریده
لامع‌قزوینی، حسین
لطف‌جاوید، حیدر
لوکاچ، گئورگ
ماحوزی، مهدی
مجیدی‌نیا، مریم
محبوب، محمدجواد
محبی‌نژاد، غلامعلی
محتشم کاشانی، کمال‌الدین
محمدرزاده‌صدیق، حسین
محمدرزاده، جمشید
محمدری، تقی
محمدری، حسنعلی
محمدری، محمدحسین
محمود، دارا
محمودزاده، حسن
مدرسی، ابراهیم
مرشدی، مصطفی
مظفری، مرگان
مظلوم‌پور، جواد
معتکف، نفیسه
مین، محمد
مقرضی، مرتضی
مگیل، فرانک
ملانی، اسماعیل
منجمی، حسین
منصوری، مرگان
مودب‌پور، مرتضی
موریسون، جیم
موسوی‌خوستان، جواد
مولوی، جلال‌الدین محمدبن محمد
مولیان، آلفونس
میرخانی، احمد
میرزا، کریم
میرصادقی، جمال
۳۴
۴۱
۲۹
۱۲۳
۵۳
۴۳
۱۸۱
۱۰۰
۱۱۴
۱۶۲-۱۶۳
۱۴۴
۱۳۱-۶۴
۷۳
۱۶۷
۸۶
۱۶۶
۵۰
۱۴۳
۲۷
۹۶
۹۳
۱۱۸
۱۶۹
۱۶۹
۱۰۳
۱۸۱
۱۵۳
۲۰
۱۶۷
۱۱-۱۲-۱۳
۶۵
۱۰۰
۱۵۰
۷۴
۵۱-۵۲
۱۶۵
۳۹
۱۰۶
۷۸
۳۰
۹۷
۲۳
۴۰
۳۷
۵۳
۴۲
۱۰۷
۱۵۶
۷
۳
۱۵۵
۴۸-۴۶
۹
۱۲۸
۱۶۳-۱۶۴
۱۲۲

خانه کتاب ایران
کتاب ماه
زبان

فهرست کتابهای منتشر شده فروردین ماه سال ۱۳۸۱

دانشنامه‌های زبان فارسی

چاپ اول

- ۱- اصطلاحات فارسی و معادل آنها در زبان انگلیسی. تریا خوانساری. - تهران: انگیزه. - ۱۷۶ ص. - جیبی (شمیز). - ۸۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: English idioms and their equivalents in farsi شابک: ۹۶۴-۹۱۷۶۲-۹-۲

واژه‌نامه‌های زبان فارسی

فرهنگ فارسی.

- ۲- محمد معین. - تهران: سرایش. - ۱۲۲۲ ص. - جیبی (گالینگور). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۰۳۵-۶-۷

فرهنگ فارسی (متوسط).

- ۳- محمد معین. - تهران: امیرکبیر. - ۱۳۰۶ ص. - جلد دوم. - رقصی (گالینگور). - (دوره) ۲۵۰۰۰۰ ریال. - چاپ هجدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: A persian dictionary شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۳۷۸-۶

فرهنگ فارسی (متوسط).

- ۴- محمد معین. - تهران: امیرکبیر. - ۱۴۸۲ ص. - جلد سوم. - رقصی (گالینگور). - (دوره) ۲۵۰۰۰۰ ریال. - چاپ هجدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: A persian dictionary شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۳۷۹-۴

فرهنگ فارسی (متوسط).

- ۵- محمد معین. - تهران: امیرکبیر. - ۱۰۷۸ ص. - جلد چهارم. - رقصی (گالینگور). - (دوره) ۲۵۰۰۰۰ ریال. - چاپ هجدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: A persian dictionary شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۳۸۰-۸

فرهنگ فارسی (متوسط).

- ۶- محمد معین. - تهران: امیرکبیر. - ۱۲۵۲ ص. - جلد پنجم. - رقصی

(گالینگور). - (دوره) ۲۵۰۰۰۰ ریال. - چاپ هجدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: A persian dictionary شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۳۸۱-۶

فرهنگ فارسی (متوسط).

- ۷- محمد معین. - تهران: امیرکبیر. - ۱۱۱۸ ص. - جلد ششم. - رقصی (گالینگور). - (دوره) ۲۵۰۰۰۰ ریال. - چاپ هجدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: A Persian Dictionary شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۳۸۲-۴

فرهنگ فارسی (متوسط)

- ۸- شامل یک مقدمه و سه بخش. محمد معین. - تهران: امیرکبیر. - ۱۵۸۸ ص. - جلد اول. - رقصی (گالینگور). - (دوره) ۲۵۰۰۰۰ ریال. - چاپ هجدهم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: A persian dictionary شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۳۷۵-۱

دستور زبان فارسی

چاپ اول

- ۹- دستور تاریخی فعل. حسن احمدی گیوی. - تهران: قطره. - ۱۱۱۸ ص. - جلد اول. - وزیری (گالینگور). - (دوره) ۱۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۱-۱۲۵-۴

چاپ اول

- ۱۰- دستور تاریخی فعل. حسن احمدی گیوی. - تهران: قطره. - ۸۵۶ ص. - جلد دوم. - وزیری (گالینگور). - (دوره) ۱۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۱-۱۲۶-۲

چاپ اول

- ۱۱- گفتارهایی درباره دستور زبان فارسی. خسرو فروشدورد. - تهران: امیرکبیر. - ۴۷۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۱۹۰-۲

واژه‌نامه‌های زبان انگلیسی

فرهنگ جیبی انگلیسی

- ۱۲- به فارسی یک جلدی. عباس آریانیور کاشانی. - منوچهر آریانیور کاشانی. - تهران: امیرکبیر. - ۹۳۴ ص. - جیبی (گالینگور). - ۳۰۰۰۰ ریال. - ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: The pocket english persian dictionary شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۱۷۰-۸

فرهنگ جیبی فارسی به

- انگلیسی یک جلدی. عباس آریانیور کاشانی. - منوچهر آریانیور کاشانی. - تهران: امیرکبیر. - ۱۰۶۸ ص. - جیبی (گالینگور). - چاپ شانزدهم / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: The pocket persian english dictionary شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۱۳۹-۲

فرهنگ لغت انگلیسی به

- فارسی: راهنمایی - دبیرستان - پیش‌دانشگاهی. احد بهرام، علیرضا یوسفزاده. - تهران: کانون فرهنگی آموزش. - ۲۴۰ ص. - پالتویی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۲۵۰-۲

چاپ اول

فرهنگ لغت واژه‌نامه

- دانش‌آموز: لغت - معنی - تلفظ - مترادف - متضاد - نکات و مثال. فرح‌الله ادبی. - (و دیگران). - تهران: آیندگان هزار نکته. - ۴۴۸ ص. - پالتویی (شمیز). - ۲۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

فرهنگ معاصر هزاره

- انگلیسی - فارسی. علیمحمد حق‌شناس، حسین سامعی، نرگس انتخابی. - تهران: فرهنگ معاصر. - ۷۲۴ ص. - جلد دوم. - وزیری (گالینگور). - (دوره) ۱۴۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: ۱۶

Farhahg moaser english - persian millennium dictionary شابک: ۹۶۴-۵۵۴۵-۵۲-۸

۱۷- المورد قاموس انگلیزی -

- عربی. منیر بلبلکی. - تهران: الحوراء. - ۱۳۲۲ ص. - وزیری (گالینگور). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۵۰۰ نسخه.

18- Oxford advanced learner's dictionary of current english.

- A.S. Hornby ویراستار: Jonathan Crowther, Kathryn Kavanagh, Michael Ashby. - تهران: کلمه. - ۱۵۴۴ ص. - وزیری (سلفون). - چاپ دوم / ۷۰۰۰ نسخه.

19- Oxford advanced learner's dictionary of current english.

- A.S. Hornby ویراستار: Sally Wehmeier. - تهران: معرفت. - زبان‌آموز. - ۱۵۵۴ ص. - وزیری (سلفون). - ۴۹۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

20- Oxford elementary learner's dictionary.

- Angelay Crawley, Michael Ashby مترجم: Valiallah Ebrahimi. - اصفهان: کتابسرای رشد. - ۴۲۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۳۵۰-۰۰۰-۵

دستور زبان انگلیسی

۲۱- بازآموز زبان انگلیسی

- (دوم راهنمایی). محمد اصلی‌پور، عباس حسینی، پرویز صلاحی. - تهران: رزمندگان اسلام. - ۱۳۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۵۴۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۱۴-۲۰-۷

چاپ اول

۲۲- راهنمای کامل زبان

- عمومی 'دانشگاه پیام نور' شامل: ترجمه کامل لغات، جملات، مثالها و تمرینات ... پرویز مفتون، مترجم: ابراهیم امینی. -

تبریز: خورش. - ۲۸۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۸۶۱-۶۷-۵

۲۳- زبان ۱ و ۲ پیش- دانشگاهی. هیات مولفان. - تهران: ۱۵ خرداد. ۴۲۰ ص. - رحلی (شمیز). - ۴۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۲۸۲-۰۲-۵

۲۴- مجموعه‌ی طبقه‌بندی شده زبان انگلیسی نظام جدید، پیش‌دانشگاهی، نظام قدیم، کنکورهای سراسری و آزاد ... گردآورنده: کریم خلیلی. - تهران: کانون فرهنگی آموزش. - ۳۶۴ ص. - رحلی (شمیز). - ۳۲۵۰۰ ریال. - چاپ سی و ششم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۰۶۵-۸

25- English grammar in use: a self - study reference and practice ... Raymond Murphy. - تهران: رهنما. - ۳۶۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۱۰۰۰۰ نسخه.

کاربرد زبان انگلیسی معیار ۲۶- انگلیسی در سفر: مکالمات و اصطلاحات روزمره انگلیسی. حسن اشرف‌الکتابی. - تهران: استانتارد. - ۲۲۲ ص. - رقصی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ سی و هفتم / ۱۰۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: English on trip. شابک: ۹۶۴-۹۱۴۴۰-۷۲-۲

۲۷- خواندن و درک مفاهیم Developing (۱) = reading proficiency (۱). اصغر مولوی‌نافتی. - تهران: ناقوس. - ۱۹۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۷۹-۹۹-۵

۲۸- راهنمای جامع انگلیسی ریدینگ انگلیش ترجمه لغات و اصطلاحات کلیه دروس توضیح و حل تمرینات به ... انسیه صلح‌دوست. - تهران: ادبستان. - ۱۸۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۶۷۳-۴۲-۲

۲۹- راهنمای جامع زبان انگلیسی: با بیش از ۳۰۰۰ سوال چهارجوابی تمرین خودآزمایی و آزمون ... رضا حاجی‌آقامحمدی. - تهران: مبتکران. - ۴۱۶ ص. - رحلی (شمیز). - ۳۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: A comprehensive guide to english language. شابک: ۹۶۴-۳۸۶-۳۸۰-۱

۳۰- راهنمای زبان انگلیسی عمومی دانشگاه پیام نور. پرویز مفتون. - تهران: آدنا، صنوبر. - ۳۲۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۷۲۵۲-۱۰-۲

۳۱- راهنمای کامل انگلیسی برای دانشجویان فنی و مهندسی. مترجم: حسن کلان‌فرمانفرما، لیلا محمدی‌ساده‌خو. - همدان: دانشجو. - ۳۷۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: English for the students of engineering. شابک: ۹۶۴-۶۵۰۲-۳۳-۴

۳۲- راهنمای کامل انگلیسی برای دانشجویان کشاورزی (۱) شامل: ترجمه دقیق متون، حل کلیه تمرینها، ... مترجم: حسن کلان‌فرمانفرما، لیلا محمدی‌ساده‌خو. - همدان: دانشجو.

۳۳- راهنمای کامل انگلیسی پزشکی ۱. مترجم: حسن کلان‌فرمانفرما، لیلا محمدی‌ساده‌خو. - همدان: دانشجو. - ۲۹۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: English for the students of agriculture. شابک: ۹۶۴-۶۵۰۲-۹۷-۰

۳۴- راهنمای کامل انگلیسی پزشکی (۲). حسن کلان‌فرمانفرما، لیلا محمدی‌ساده‌خو. - همدان: دانشجو. - ۱۲۰۰۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۱۰۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: English: for the students of medicine i. شابک: ۹۶۴-۶۵۰۲-۳۱-۸

۳۵- زبان تخصصی فنی و مهندسی (برق، کامپیوتر، فیزیک، مهندسی هسته‌ای). ناصر خسروپور، امیر حاجی‌ابولی. - تهران: دیباگران تهران. - ۳۲۰ ص. - جلد اول. - وزیری (شمیز). - ۲۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۵۴-۱۱۶-۹

۳۶- مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش زبان انگلیسی ۱ شامل: آموزش کاربردی واژگان تدریس نکات گرامری به ... مهرداد جنیدی. - تهران: کانون فرهنگی آموزش. - ۲۶۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

37- The call of the wild. Jack London. مترجم: ...

Nick Bullard. - تهران: واد. - ۶۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۰۲-۱-۴

38- Christmas carol. Charles Dickens. Clear West. - تهران: واد. - ۶۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۰۲-۲-۲

39- Dragon wings (W.-SH). Daryoush Norouzi. Mohammad Nourian. - تهران: آموزش امیر. - ۲۴ ص. - رقصی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۶۰۰۰ نسخه.

40- English for student of mining (exploitation). Mohammad Moshiri. Mohammad Ali Roshan. Zamir. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). - ۲۲۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۲۲۹-۸

41- English for students nutrition. A. Djazayeri. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). - ۳۹۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۱۵۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: انگلیسی برای دانشجویان رشته تغذیه. شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۰۷۵-۹

42- English for students of food Sciences and technology. Farhad Moshfegy. Akbar Afghari. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). - ۲۲۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: ...

انگلیسی برای دانشجویان رشته‌های مدیریت و علوم اناری. شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۰۰۸-۲

43- English for students of food sciences. A. Djazayeri. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). - ۳۹۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: انگلیسی برای دانشجویان رشته زیست‌شناسی. شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۱۲۵-۶

44- English for students of theology & islam-ic science. Mahmoodreza Ataii. Hossein Dastijerdi. - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). - ۱۲۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی. شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۵۸۴-X

45- Gone with the wind: level 4. Margaret Mitchell. John Escott. - ویراستار: Derek Strange. - تهران: دبیر. - ۶۴ ص. - جلد اول. - رقصی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: بر باد رفته ۱

46- Gone with the wind: level 4. Margaret Mitchell. John Escott. - ویراستار: Derek Strange. - تهران: دبیر. - ۶۴ ص. - جلد دوم. - رقصی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: بر باد رفته ۲

47- Jane eyre. Charlotte Bronte. - تهران: ...

English for student of mining (exploitation) 40
English for students nutrition 41
English for students of food Sciences and technology 42
English for students of food sciences 43
English for students of theology & islamic science 44
English grammar in use: a self - study reference and practice ... 25
Gone with the wind: level 4 45-46
Jane eyre 47
La oracion compleja 61
Little women (stage 4) 48
New headway english course 49
Oxford advanced learner's dictionary of current english 18-19
The oxford dictionary and thesaurus 50-51
Oxford elementary learner's dictionary 20
The petroleum programme: english for the oil industry 52
Practice and progress 53
Prime suspect 54
Ride a rainbow (work book) 55
Roads to follow (think & do) 56
Strangers on a train: level 4 57
Street talk-3 the best of american idioms 58
اصطلاحات فارسی و معادل آنها در زبان انگلیسی*
انگلیسی در سفر: مکالمات و اصطلاحات روزمره انگلیسی ۲۶
بازآموز زبان انگلیسی (دوم راهنمایی) ۲۱
خواندن و درک مفاهیم (۱) = Developing reading proficiency (1) ۲۷
دستور تاریخی فعل ۱۰-۹
راهنمای جامع انگلیسی ریدینگ انگلیش ترجمه لغات و اصطلاحات کلیه دروس توضیح و حل تمرینات به ... ۲۸
راهنمای جامع زبان انگلیسی: با بیش از ۳۰۰۰ سوال چهارگزینه‌ای تمرین خودآزمایی و آزمون ... ۲۹
راهنمای زبان انگلیسی عمومی دانشگاه پیام نور ۳۰
راهنمای کامل انگلیسی برای دانشجویان فنی و مهندسی ۳۱

ص. - وزیر (شمیز). - ۱۸۰۰۰
ریال. - چاپ سیزدهم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۱۱۹-۸
۶۵- مجموعه طبقه‌بندی شده عربی همراه با برگزیده نکات مهم درسی: شامل مباحث عربی ۱ و ۲ و ۳ کنکورهای سراسری ..
گردآورنده: سهیلا خاکبازنژاد. - تهران: کانون فرهنگی آموزش. - ۲۸۴ ص. - رحلی (شمیز). - ۲۶۰۰۰ ریال. - چاپ چهل و هشتم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۲۶-۲۰۲-۲
۶۶- المعجم الوسیط (جلد ۱ و ۲).
ابراهیم انیس ... [و دیگران]. - تهران: الحوراء. - ۱۰۶۸ ص. - وزیر (گالینگور). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۶۰۰۰ نسخه.
چاپ اول
۶۷- نحو جامع ترجمه و شرح مبادی العربیه: قسمت نحو (با متن اعراب‌گذاری شده).
رشید شرتونی/مترجم: محمود خورسندی، حمید مسجدسرای. - تهران: خط سوم. - ۲۶۴ ص. - وزیر (شمیز). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۸۶-۶۰-۳
چاپ اول
۶۸- ۱۰۰۰ نکته در طبقه‌بندی شده عربی عمومی با تکیه بر عربی سال دوم و سوم.
بابک خطیبی. - تهران: آیدگان هزار نکته. - ۲۷۲ ص. - رحلی (شمیز). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۷۲-۰۶۷-۰
نمایه عنوان
The call of the wild 37
Christmas carol 38
Como acentuar correctamente 60
Dragon wings (W.SH) 39

چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Deutsch - persisches wörterbuch und grammatik ...
شابک: ۹۶۴-۶۳۷۷-۹۹-۰
زبانهای اسپانیایی و پرتغالی
چاپ اول
60- Como acentuar correctamente.
تهران: فرهیخته. - ۱۲۶ ص. - جیبی (شمیز). - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
عنوان به فارسی:
درنگ و تکیه در واژگان زبان اسپانیایی
دستور زبان اسپانیایی ۲۶۵
چاپ اول
61- La oracion completa.
تهران: فرهیخته. - ۱۴۴ ص. - جیبی (شمیز). - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
عنوان به فارسی:
جمله مرکب در زبان اسپانیایی
زبان عربی ۳۹۲
چاپ اول
۶۲- عربی اختصاصی رشته انسانی.
حسن سیروس. - تهران: دانش. - پژوهان جوان. - ۲۳۶ ص. - رحلی (شمیز). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۶۸۶-۸-X
۶۳- عربی کنکور.
تهران: ۱۵ خرداد. - ۲۲۸ ص. - رحلی (شمیز). - ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۲۸۲-۰۳-۱
۶۴- فرهنگ جامع آلمانی فارسی و گرامر زبان آلمانی شامل: اصطلاحات علمی در زمینه شیمی، فیزیک ... حسین توکلی. - تهران: ترمه. - ۱۳۵۴ ص. - رقمی (گالینگور).

54- Prime suspect.
چاپ اول
Lynda Laplante: بازیونوسی:
Karen Holmes: ویراستار:
Jocelyn Andy Hopkins
Potter. - تهران: نسل نوین. - ۸۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
چاپ اول
55- Ride a rainbow (work book).
Rena Jra Edward Aron
Koke. - تهران: آموزش امیر. - ۸۴ ص. - وزیر (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۹۶۴-۷۶۹۹-۰۱-۸ شابک:
چاپ اول
56- Roads to follow (think & do).
Helen Mansfield
Robinson. - تهران: آموزش امیر. - ۱۱۶ ص. - وزیر (شمیز). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۹۶۴-۷۶۹۹-۰۰۰-X شابک:
چاپ اول
57- Strangers on a train: level 4.
Patricia Highsmith
Michael Nation: بازیونوسی:
Derek Strange: ویراستار:
تهران: قلمستان هنر. - ۶۴ ص. - رقمی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
چاپ اول
58- Street talk-3 the best of american idioms.
David Burke. - تهران: شمیر. - ۲۲۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.
واژه‌نامه‌های آلمانی ۲۳۲
چاپ اول
۵۹- فرهنگ جامع آلمانی فارسی و گرامر زبان آلمانی شامل: اصطلاحات علمی در زمینه شیمی، فیزیک ... حسین توکلی. - تهران: ترمه. - ۱۳۵۴ ص. - رقمی (گالینگور).

وداد. - ۶۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
48- Little women (stage 4).
Louisamay Alcott. - تهران: وداد. - ۶۴ ص. - رقمی (شمیز). - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
چاپ اول
49- New headway english course.
John Soars, Liz Soars
تهران: وداد. - ۸۸ ص. - رحلی (شمیز). - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
چاپ اول
50- The oxford dictionary and thesaurus.
Sara Tulloch: ویراستار:
تهران: کوزران. - ۹۵۰ ص. - جلد اول. - رحلی (گالینگور). - (دوره) ۱۰۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به فارسی:
فرهنگ دو جلدی لغت و گنجینه آکسفورد
چاپ اول
51- The oxford dictionary and thesaurus.
Sara Tulloch: ویراستار:
تهران: کوزران. - ۸۹۲ ص. - جلد دوم. - رحلی (گالینگور). - (دوره) ۱۰۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به فارسی:
فرهنگ دو جلدی لغت و گنجینه آکسفورد
چاپ اول
52- The petroleum programme: english for the oil industry.
P.L. Sandler
تهران: ناقوس. - ۱۲۴ ص. - خستی (شمیز). - ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۷۷۹-۷۵-۸
53- Practice and progress.
L.G. Alexander
تهران: شمیر. - ۲۵۸ ص. - وزیر (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.

۴۰_۴۱_۴۲_۴۳_	۱۴	بهرام، احد	نحو جامع ترجمه و شرح مبادی	راهنمای کامل انگلیسی برای
۲	۵۹	توکلی، حسین	السرینه: قسمت نحو (با متن اعراب-)	دانشجویان کشاورزی (۱) شامل:
۵۳_۵۸	۲۶	جندی، مهرداد	گذاری شده	ترجمه دقیق متون، حل کلیه
۳۰	۲۹	حاجی آقامحمدی، رضا	۱۰۰۰ نکته در ??? طبقه‌بندی شده	تمرینات ...
۱۶	۲۵	حاجی ابوبی، امیر	عربی عمومی با تکیه بر عربی سال	راهنمای کامل انگلیسی پزشکی
۶۰_۶۱	۲۱	حسینی، عباس	دوم و سوم	راهنمای کامل انگلیسی پزشکی (۲)
۹_۱۰	۱۶	حق‌شناس، علیمحمد		۳۳
۵۷	۶۵	خاکبازنژاد، سهیلا		۳۴
کانون فرهنگی آموزش: تهران ۶۵_	۲۵	خسرویور، ناصر		راهنمای کامل زبان عمومی
۱۴_۲۴_۲۶	۶۸	خطیبی، بابک		دانشگاه پیام نور: شامل: ترجمه
۲۰	۲۴	خلیلی، کریم		کامل لغات، جملات، مثالها و
۱۸	۱	خوانساری، تریا		تمرینات ...
۵۰_۵۱	۶۷	خوردندی، محمود		زبان ۱ و ۲ پیش‌دانشگاهی
۲۹	۱۶	سامعی، حسین		زبان تخصصی فنی و مهندسی
۱۹	۶۲	سیروس، حسن		(برق، کامپیوتر، فیزیک، مهندسی
۲۷_۵۲	۶۷	شرتونی، رشید		هستهای)
۵۴	۲۱	صلاحی، پرویز		عربی اختصاصی رشته انسانی
۲۷_۲۸_۲۹_۳۸_۴۹	۲۸	صلح‌دوست، انسیه		عربی کنکور
	۶۴	غفرانی، محمد		فرهنگ اصطلاحات روز: فارسی -
	۱۱	فرشیدورد، خسرو		عربی با اضافات و تصحیحات
	۳۳-۳۲-۳۱	کلان فرمانفرما، حسن		فرهنگ جامع آلمانی - فارسی و
	۳۴	محمدی ساده‌خو، لیلا		گرامر زبان آلمانی شامل: اصطلاحات
	۳۴	مسجدسرای، حمید		علمی در زمینه شیمی، فیزیک ...
	۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲	معین، محمد		فرهنگ جیبی انگلیسی به فارسی
	۳۰-۲۲	مفتون، پرویز		یک جلدی
	۲۷	مولوی نافچی، اصغر		فرهنگ جیبی فارسی به انگلیسی
	۲۳	هیات‌مولفان		یک جلدی
	۱۴	یوسف‌زاده، علیرضا		فرهنگ فارسی
				فرهنگ فارسی (متوسط) ۴-۵-۶-۷
				فرهنگ فارسی (متوسط) شامل یک
				مقدمه و سه بخش
				فرهنگ لغت انگلیسی به فارسی:
				راهنمایی - دبیرستان - پیش-
				دانشگاهی
				فرهنگ لغت واژه‌نامه دانش‌آموز:
				لغت - معنی - تلفظ - مترادف -
				متضاد - نکات و مثال
				فرهنگ معاصر هزاره انگلیسی -
				فارسی
				گفتارهایی درباره دستور زبان فارسی
				۱۱
				مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش
				زبان انگلیسی ۱ شامل: آموزش
				کاربرد و واژگان تدریس نکات
				گرامری به ...
				مجموعه طبقه‌بندی شده عربی
				همراه با برگزیده نکات مهم درسی:
				شامل مباحث عربی ۱ و ۲ و ۳
				کنکورهای سراسری ...
				مجموعه طبقه‌بندی شده زبان
				انگلیسی نظام جدید، پیش‌دانشگاهی،
				نظام قدیم، کنکورهای سراسری و
				آزاد ...
				المعجم الوسیط (جلد ۱ و ۲) ۶۶
				المورد قاموس انگلیزی - عربی ۱۷

نمایه ناشر

۲۳_۶۳	۱۵	خراند: تهران
۳۰		آذنه: تهران
۳۹_۵۵_۵۶		آموزش امیر: تهران
۱۵_۶۸		آیندگان هزار نکته: تهران
۲۸		ادبستان: تهران
۲۶		استاندارد: تهران
۱۷_۶۶		الحوراء: تهران
۸_۱۱_۱۲_۱۳_۶۴		امیرکبیر: تهران
۳_۴_۵_۶_۷_		
۱		انگیزه: تهران
۵۹		ترمه: تهران
۶۷		خط سوم: تهران
۲۲		خورش: تبریز
۶۲		دانش پژوهان جوان: تهران
۳۱_۳۲_۳۳_۳۴		دانشجو: همدان
۴۵_۴۶		دبیر: تهران
۳۵		دیباگران: تهران
۲۱		رزندگان اسلام: تهران
۲۵		رهنما: تهران
۱۹		زبان آموز: تهران
		سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم
		انسانی دانشگاهها (سمت): تهران ۳۴

فهرست کتابهای منتشر شده فروردین ماه سال ۱۳۸۱

آموزش و پژوهش در فلسفه

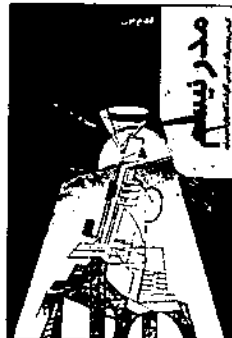
چاپ اول

۱- فلسفه و منطق.
غلامرضا میرهاشمی. - تهران:
دانش پژوهان جوان. - ۲۸۴ ص. -
رجلی (شمیز). - ۲۸۰۰۰ ریال. -
چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۷۶۸۵-۱۱-۴

چاپ اول

۲- مدرنیسم: قدم اول.
کریس رودریگز، کریس
گارات، مترجم: کامران سپهران. -
تهران: شیرازه. - ۱۷۶ ص. - رقی
(شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول
/ ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Introducing modernism
شابک: ۹۶۴-۶۵۷۸-۸۷-X

نگارنده در این کتاب می‌کوشد با
جست و جو در آثار پیشگامانی چون:
پیکاسو، جویس، شوئنگر، ماکس
ویر، مارکوزه، ورنوار، و کنگاش در
حوزه‌های مختلف نظیر: هنر، جامعه-
شناسی، ادبیات، فلسفه، و سیاست،
تعریفی از مدرنیسم و ویژگی‌های آن
به دست دهد. تعریفی که وی از
مدرنیسم عرضه کرده این است:
"مدرنیسم را عموماً مجموعه‌ای از
تغییرات اساسی زیباشناختی می‌دانند:
موجی از نوآوری‌های مختلف در
هنر، معماری، موسیقی، سینما و
ادبیات. بدین ترتیب، نگارنده به
اختصار - همراه با تصاویر - مقوله
مدرنیسم را در حوزه‌های یاد شده بی
می‌گیرد.

پیرو روانشناسی و علوم غریبه
۱۳۳

۳- آشنایی با پدیده
رادیستری.
هاشم مجتهدی. - تهران: آنا. - ۶۸۲

ص. - جلد اول. - رقی (شمیز). -
(دوره) ۵۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول /
۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

شابک: ۹۶۴-۶۸۷۶-۱۱-۰

چاپ اول

۴- آشنایی با پدیده
رادیستری: کشف مجهولات و
پاسخ به سوالات به کمک
امکانات ذهنی.

هاشم مجتهدی. - تهران: آنا. - ۴۰۰
ص. - جلد دوم. - رقی (شمیز). -
(دوره) ۵۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول /
۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۸۷۶-۱۲-۹

کتاب حاضر جلد دوم از مجموعه
"پدیده رادیستری" یا کشف
مجهولات و پاسخ به سوالات به
کمک امکانات ذهنی است. مطالب
کتاب طی پنج فصل فراهم آمده
است. خوانندگان در فصل نخست با
اصول و مبانی رادیستری آشنا شده
و در فصل دوم نحوه استفاده از ابزار و
وسایل - باکت و پاندول - را فرا
می‌گیرند. فصل سوم به شرح انواع
روش‌ها و تکنیک‌های رادیستری
اختصاص دارد که از آن جمله
عبارت‌اند از: روش‌های مستقیم روی
زمین، روش‌های تشخیص زیر
خاک، روش تعیین محل آب، روش
تعیین آب، روش تعیین کیفیت آب،
روش تله رادیستری و روش کنار
روی نقشه. عنوان فصل‌های چهارم
و پنجم بدین قرار است: "نحوه
آموزش و تمرین‌ها" و "قابلیت‌های
رادیستری".

چاپ اول

۵- پیش‌گویی: مجموعه‌ای
غنی از اطلاعات پیش‌گویی.
مترجم: فرحناز مرادی. - تهران:

چامه. - ۱۶۲ ص. - رقی (شمیز). -
۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول /
۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Collin gem predicting
شابک: ۹۶۴-۵۶۴۱-۱۴-۲

۶- دایره‌المعارف طالع‌بینی و
فال‌بینی.

محمد مهدی علیخواه. - تهران:
جمال الحق. - ۳۵۲ ص. - رقی
(شمیز). - ۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ سوم
/ ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۶۷۱-۳۹-۶

۷- طالع‌بینی چینی.

پائولا دولسول: مترجم: حسین شمس-
آبادی. - تهران: زرین کلک. - ۲۵۶
ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال.
- چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Chinese, horoscopes
شابک: ۹۶۴-۹۱۷۰-۴-۲

۸- طالع‌بینی خورشیدی.

لیندا گودمن: مترجم: مریم زنگنه. -
تهران: زریاب. - ۵۲۰ ص. - رقی
(سلفون). - ۲۸۰۰۰ ریال. - چاپ
هشتم / ۵۵۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Sun signs
شابک: ۹۶۴-۶۳۳۹-۶۸-۹

چاپ اول

۹- طالع‌بینی هندی.

شومات سوکراتیک: مترجم: کامییز
امینی‌کاهو. - تهران: زرین کلک. -
۲۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰
ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۳۳۹-۰۱-۹

۱۰- فال حافظ با معنی.

به‌اهتمام: کاظم لاهیجی. - تهران:
سماه. - ۲۱۶ ص. - جیبی (سلفون).
۷۵۰۰ ریال. - چاپ پانزدهم /
۱۱۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۸۵۱-۰۳-۷

۱۱- فال دیوان غزلیات حافظ
با معنی.

شمس‌الدین محمد حافظ: به‌اهتمام:
کاظم لاهیجی. - تهران: آروند. -
۴۹۶ ص. - جیبی (سلفون). -
۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ پنجم /

۱۰۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۰۵۸-۹-۷

چاپ اول

۱۲- مدیوم‌ها و مشکلات
ارتباط با ارواح.

محمد مهدی علیخواه. - تهران:
جمال الحق. - ۲۸۶ ص. - رقی
(شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول
/ ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۶۷۱-۴۰-X

در این کتاب، نخست اطلاعاتی
درباره ارواح انسانی و چگونگی
برقراری ارتباط با آنها فراهم آمده،
سپس پیام‌ها و گفت و گوهای از
ارواح درج شده است. در ادامه نیز
مولف درباره روش‌های خود
هیپنوتیزم و خارج کردن روح از بدن
توضیح می‌دهد. همچنین تجربیات
افراد مختلف در این خصوص بازگو
می‌شود. در بخشی از کتاب نتیجه
چند آزمایش درباره ارواح و تاثیر آنها
بر اجسام به طبع رسیده است. کتاب
با تشریح روش برقراری ارتباط
روحی یا تله پاتی با روح زندگان به
پایان می‌رسد.

روایاها و رازواره‌ها

۱۳۵

چاپ اول

۱۳- تعبیر خواب.

محمدباقر بن محمدتقی مجلسی. -
تهران: جمهوری. - ۱۲۰ ص. -
رقی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ
اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۹۷۳-۰۸-۶

در این مجموعه، تعبیر و تفسیر
خواب‌های مختلف از منظر علامه
مجلسی ذیل ۶۰ باب بیان می‌شود.
عناوین برخی از باب‌ها بدین قرار
است: "تفسیر آسمان، آفتاب و
ستارگان"، "تفسیر روشنائی شمع و

فلسفه انتقادی

۱۳۲

چاپ اول

۱۸- پدیدارشناسی و فلسفه
اگزیستانس به انضمام شرح
رساله‌ای از مارتین هیدگر.

محمدرضا ریخته‌گران - تهران:
بقعه - ۶۰ ص. - رقبی (شمیز) -
۴۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۸۸۷-۲۳-۶

کتاب حاضر متن دو سخنرانی
محمدرضا ریخته‌گران است که در
آبان و اردیبهشت سال ۱۳۷۸ ایراد
شده است. این سخنرانی‌ها با پرسش
و پاسخ همراه است. عناوین دو
سخنرانی از این‌ها قرار است:

پدیدارشناسی و فلسفه‌های
اگزیستانس و ساختن سکنی
گزینش، تفکر کردن، سخنرانی دوم

در اصل نام کتابی است از مارتین
هیدگر، متفکر و فیلسوف آلمانی که
شرح و بررسی آن در میحت یاد شده
آمده است. بحث هیدگر در این
کتاب این است که "مشکل انسان در

حیال حاضر مشکل مسکن نیست.
مشکل انبوه‌سازی و ساخت نیست.
بلکه مسئله این است که بشر سکنی

گزینش را فراموش کرده، بشر از خانه
ذات خویش دور شده است. به نظر
او تفکر و اندیشیدن است که بار

دیگر می‌تواند ما را به خانه ذات
خودمان راهبر شود و ما را از
بی‌خانمانی امروز نجات دهد.

روانشناسی

۱۵۰

۱۹- مکتبهای روانشناسی و
نقد آن.

دفتر همکاری حوزه دانشگاه - تهران:
سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم
انسانی دانشگاهها (سمت) - ۴۳۲

ص. - جلد اول - وزیر (شمیز) -
۱۳۵۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۱۰۰۰
نسخه.

عنوان به لاتین:
Psychological schools
and their critiques
شابک: ۹۶۴-۴۵۹۰-۲۱-X

ادراک حسی، حرکت، هیجانها
و سائقها
۱۵۳

چاپ اول

۲۰- روشهای نوین غلبه بر
اضطراب امتحان و کنکور.

پروین میرزایی - تهران: نازهای
روز - ۹۶ ص. - رقبی (شمیز) -
۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۲۸۳۳-۰۰-۵

در کتاب حاضر مخاطبان با عوامل
ایجاد کننده اضطراب، مکانیزم‌های
دفاعی و سازگاری و اختلالات ناشی
از اضطراب آشنا شده، همچنین
روش‌های مقابله و درمان آن را فرا

می‌گیرند علاوه بر این، نگارنده به
نکاتی در خصوص باسنگویی به
سوالات چهار گزینه‌ای و تشریحی

اشاره کرده، روش‌های پیش‌گیری از
اضطراب امتحان توضیح می‌دهد که
از آن جمله عبارت‌اند از: روش

سرشارش یا مدل‌سازی، روش غرقه
سازی، روش اظهار وجود، روش
آموزش آمیخته‌گی و تمرینات

تفصیلی. در پایان توصیه‌هایی برای
والدین و مربیان برای رفع اضطراب
دانش‌آموزان به دست داده شده
است.

چاپ اول

۲۱- عشق یک داستان است:
داستان عشق شما چیست؟

رابرت استرنبرگ: مترجم: فرشته

صالحی، ویراستار: احمد
پیرامورآشتیانی - تهران: نسل
نوآندیش - ۱۷۶ ص. - رقبی
(شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ اول
۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Love is a story: a new
theory of relationships
شابک: ۹۶۴-۵۸۸۵-۱۶-۷

در این کتاب نخست از نقش و تاثیر
آموزنده داستان سخن به میان آمده،
همچنین درباره چگونگی بهره‌گیری
از آن به منظور فائق آمدن بر مسائل
و مشکلات زندگی مشترک توضیح
داده شده است. در ادامه داستان‌ها
نمونه‌هایی از زندگی همسران با
موضوعات هنری، علمی - تخیلی،
مذهبی، تاریخی، افسانه‌ای، روایتی،
تئاتری، جنگی و مانند آن به طبع
رسیده و ساختار و اجزای هر یک
بحث و بررسی شده است.

۲۲- یادگیری حرکتی و اجرا
از اصول تا تمرین.

ریچارد اسمیت: مترجم: مهدی
نمازیزاده، محمد کاظم واعظ
موسوی - تهران: سازمان مطالعه و
تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها
(سمت) - ۳۳۶ ص. - وزیر (شمیز) -
۱۲۰۰۰ ریال - چاپ
چهارم / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Motor learning and
performance from
principles to practice
شابک: ۹۶۴-۴۵۹۰-۳۳۶-۰۰

هوش، عقل و قوای ذهنی
۱۵۳

چاپ اول

۲۳- روان‌شناسی شناختی
(ویرایش جدید با اصلاحات و
اضافات).

رابرت سولسو: مترجم: فرهاد

ماهر ویراستار: محمد دهقان -
تهران: رشد - ۷۱۲ ص. - وزیر (سلفون) -
۴۵۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Cognitive psychology
شابک: ۹۶۴-۶۱۱۵-۲۳-۰

مبانی نظری روان‌شناسی شناختی، و
کاربردهای آن در علوم رفتار میحت
اصلی این کتاب است. نگارنده ابتدا
مطالبی در باب علم اعصاب و رابطه
آن با روان‌شناسی شناختی عرضه
می‌کند؛ سپس به ردیابی، تعبیر و
تفسیر علایم حسی می‌پردازد. وی
در ادامه، مدل‌های حافظه، ساختار و
سازماندهی حافظه را شرح داده در
انتها موضوعات را مطرح می‌نماید:
تصویرسازی ذهنی، زبان و روش
شناخت، و تفکر و هوش واقعی و
مصنوعی.

۲۴- قدرت ذهن در قرون
بیست و یک.

جان کیو: مترجم: مجید
یزشکی، ویراستار: علی ابوطالسی -
تهران: دفتر نشر داد - ۱۹۰ ص. -
رقبی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال -
۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:
Mind power into the 21
st century: techniques to
harness...
شابک: ۹۶۴-۵۷۲۴-۲۵-X

روانشناسی افتراقی و
روانشناسی رشد
۱۵۵

چاپ اول

۲۵- برای دل شکستگان: آیا
دل‌داده‌ای را از دست داده‌اید؟
پس قلبهای شکسته خود را
شفاف دهید.

دیپک اینس: مترجم: فرح

قاسمی، پوراستار: فرهاد فیاض -
تهران: نسل نوآندیش - ۱۳۴ ص.
رقعی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

How to mend a broken heart:
20 active ways to healing
شابک: ۹۶۴-۵۸۸۵-۰۲-۷

نگارنده در این کتاب براساس تجربیات و تحقیقات خود، همچنین با ذکر مثال‌های واقعی می‌گوید کسانی را یاری دهد که به نوعی فرد مورد علاقه خود را به واسطه مرگ، طلاق و نظایر آن از دست داده‌اند. برای این منظور، با به دست دادن رهنمودهایی به مخاطبان نشان می‌دهد که چگونه از مرحله درد گذر کنند و در پی آن به زندگی شادتری دست یابند. مطالب کتاب با ضرب‌المثل‌ها و سخنان پندآموزی به زبان فارسی و انگلیسی همراه است.

چاپ اول

۲۶- تشویق خلاقیت و تخیل در کودکان.
برنات دافی: مترجم: مهشید یاسانی.
تهران: قفسوس - ۲۲۴ ص.
رقعی (شمیز) - ۱۴۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Supporting creativity and imagination in the early years
شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۳۳-۲

در صفحات آغازین کتاب آمده است: این کتاب محصول تجارب نویسنده در ۲۰ سال گذشته در زمینه پرورش خلاقیت و تخیل در کودکان در موقعیت‌های مختلف است. خانه و مهد کودک محور اصلی تحقیقات نویسنده است و در این کتاب در مورد تجارب عملی بزرگسالانی که با کودکان در این موقعیت‌ها کار کرده‌اند، بحث می‌شود. این کتاب با

استفاده از نمونه‌های مستند از رشد خردسالان و توان رو به رشد آنان، در پی آن است تا غنای خلاقیت و تخیل آنان را بنمایاند. ارائه طرحی کلی از رشد کودکان در زمینه گسترده‌ای از تجارب خلاق و تخیلی و نیز راه‌های برنامه‌ریزی و ارزیابی پیشرفت کودکان از دیگر ویژگی‌های کتاب است. نگارنده در نتیجه‌گیری خویش اذعان می‌دارد: تشویق خلاقیت، مستلزم این نیست که ابزار و مواد گران قیمت در اختیار کودک قرار دهیم و یا برای آنان تجارب خارق‌العاده مهیا کنیم، بلکه به این مناسبت که چگونه از محیط خود حاکم استفاده را بکنیم و از تبادلات خود با کودکان بیشترین نتیجه را بگیریم. کتاب در سه بخش با این عناوین تدوین یافته است: 'خلاقیت و تخیل چیست و چرا مهم است'؛ 'خلاقیت و تخیل چگونه رشد می‌کند'؛ 'نظریه در عمل' (نقش بزرگسالان، گسترش تجارب کودک، سازمان‌دهی فضا و...).

۲۷- چه کسی پنیرو مرا جا به جا کرد؟
اسپنسر جانسون: مترجم: لیلا هاشمی پوراستار: محمد قاسم زاده -
تهران: عطایی - ۹۶ ص.
(شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Who moved my cheese?
شابک: ۹۶۴-۳۱۲-۵۷۰-۵

چاپ اول

۲۸- دختران خوب به بهشت می‌روند دختران بد به همه جا!
اوت اوهارت: مترجم: فرحناز میرقصی -
زاده - تهران: گفتمان خلاق - ۲۰۴ ص.
رقعی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۸۲۵-۱۱-۷

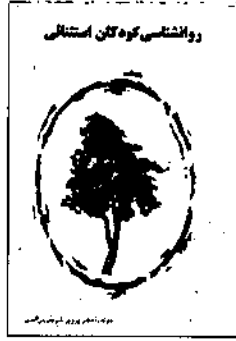
در این کتاب، رفتارهای زنان و دخترانی بررسی و تحلیل می‌شود که راه تسلیم را به مثابه یک استراتژی برای اداره زندگی انتخاب کرده‌اند. مولف نخست نقد و تحلیلی از عناصر فرهنگی و سنتی و حالت‌های انفعالی زنان به دست می‌دهد. سپس ذیل رهنمودهایی می‌گوید اشتیاق و امید به زندگی را در آنان برانگیزد. در این کتاب داستان‌ها و حکایت‌های متعددی از سرگذشت زنان و دخترانی نقل می‌شود که همواره با مشکلات گوناگونی مواجه بوده‌اند و مردان اغلب به بدی از آنها یاد کرده‌اند. این مطالب با توصیه‌هایی درباره چگونگی غلبه بر مشکلات مورد بحث همراه است.

۲۹- روان‌شناسی خانواده: همسران برتر.
غلامعلی افروز: پوراستار: سهیلا آقایی - تهران: انجمن اولیاء و مربیان جمهوری اسلامی ایران -
۱۹۶ ص. - رقی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Psychology of family spouse the most ideal
شابک: ۹۶۴-۴۵۱-۰۲۰-۸

چاپ اول

۳۰- روان‌شناسی کودکان استثنائی: تبارشناسی و دیرینه‌شناسی / تعریف / طبقه‌بندی / علل و عوامل / ویژگی‌ها.
پرویز شریفی درآمدی - تهران: روان‌سنجی - ۲۲۲ ص. - جلد اول -
وزیری (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۳۷۷۳-۵-۸

کودکان استثنائی معرفی می‌شود، سپس ویژگی‌ها و مسائل هر یک از گروه‌های کودکان استثنائی به تفصیل بیان می‌گردد. برای مثال ذیل عنوان کودکان عقب مانده ذهنی این مطالب درج شده است: تعریف، علل و عوامل عقب ماندگی، ویژگی‌های این گروه، ارزیابی و پیش‌گیری. مباحث دیگر کتاب بدین قرار است: 'کودکان و نوجوانان تیزهوش و سرآمد و خلاق'، 'اختلالات رفتاری - هیجانی' و 'آسیب دیدگی شنوایی'.

چاپ اول

۳۱- زنان خوب به آسمان می‌روند، زنان بد به همه جا می‌روند! چرا سر به راه بودن سودی برای خاتمه‌ها ندارد؟
یانکا ارهارد: مترجم: بهرام یوزنگ: پوراستار: علی ابوطالبی -
تهران: نسل نوآندیش - ۲۹۶ ص. -
رقعی (شمیز) - ۲۲۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Gute madchen kommen in den himmd, bese uberall hin: warum ..
شابک: ۹۶۴-۵۸۸۵-۲۰-۵

مولف در این کتاب با اشاره به خصوصیات و ویژگی‌های زنان، رفتار آن دست از بانوان را بررسی و تحلیل می‌کند که راه تسلیم را به مثابه یک استراتژی مناسب برای

ادامه زندگی انتخاب کرده‌اند. وی نخست نقد و تحلیلی از عناصر فرهنگی و سنتی و حالت‌های انفعالی زنان به دست می‌دهد. سپس ذیل رهنمودهایی می‌گوید میل و شوق به زندگی را در آنان برانگیزد. کتاب با داستان‌ها و حکایت‌های متعددی از زنان و دخترانی همراه است که با مشکلات گوناگونی مواجه بوده‌اند و مردان اغلب به بدی از آنها یاد کرده‌اند. نگارنده ضمن بیان این حکایت‌ها، رهنمودهایی به منظور غلبه بر مشکلات مورد بحث به دست می‌دهد. 'سر به راه، از گهواره تا گور'، 'دام‌های فکری روزمره'، 'دام‌های فکری شغلی'، 'هراس از قدرت'، 'برخورد از موضع قدرت'، 'زاهدانه‌ها'، 'یشگویی پیش آورنده'، 'لیختندی از سر ناتوانی' و 'دام‌های ارتباطی' عناوین فصل‌های کتاب است.

۳۲- مقدمه‌ای بر روان‌شناسی و آموزش و پرورش کودکان استثنائی.

غلامعلی افروز - تهران: دانشگاه تهران، موسسه چاپ و انتشارات -
۲۷۲ ص. - وزیری (شمیز) -
۱۰۰۰۰ ریال - چاپ نوزدهم / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

An introduction of psychology and education of ...
شابک: ۹۶۴-۰۳۰۷۷-۴

روانشناسی علمی

۱۵۸

چاپ اول

۳۳- با زندگی برقصیم.
سوزان جفرز: مترجم: مهدی قراچه -
داغی - تهران: نگاه - ۲۴۴ ص. -
رقعی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

End the struggle and dance with life: how to build ...
شابک: ۹۶۴-۳۵۱-۰۶۰-۳

نویسنده با اشاره به نمونه‌هایی، مسائل و مشکلات رایج در زندگی صنعتی را توصیف می‌کند. او با بهره‌گیری از یافته‌های علم روان‌شناسی، همراه با تمرین‌هایی، شیوه غلبه بر این مشکلات را بیان

می‌دارد. در کتاب همچنین علل و عوامل مشکلات ذهنی و روحی بررسی می‌شود: افزون بر آن، درباره نقش و اهمیت توجه به مسائل معنوی در زندگی انسان‌ها نکاتی مطرح می‌گردد. مطالب کتاب با سخنان و کلیات قصار مشاهیر همراه است.

۳۴- به سوی کامیابی: قدم-های بزرگ.
آنتونی رابینز: مترجم: مهدی مجردزاده کرمانی. - تهران: راه بین. - ۴۰۰ ص. - جلد چهارم. - جیبی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ یازدهم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Giant steps
شابک: ۹۶۴-۶۲۷۶-۰۴-۰

۳۵- راه تحول.
شاکس گابون: مترجم: گیتی خوشدل. - تهران: گیل. - ۲۱۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۱۵۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

The Path Of Transformation
شابک: ۹۶۴-۹۰۰۴۱-۲-۲

۳۶- راه موفقیت.
جان گری: مترجم: مهدی قراچه-داغی، عباس چینی: ویراستار: شهلا ارژنگ. - تهران: پیکان. - ۲۲۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۷۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

How to get what you want and want what you have
شابک: ۹۶۴-۳۲۸-۰۲۲-۵

۳۷- زنان توانمند: راهنمای زنان برای رسیدن به زندگی سعادت‌مند.
لویس هی: مترجم: مینا اعظمی. -

تهران: صورتگر. - ۱۳۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Empowering woman: every woman's guide to successful living
شابک: ۹۶۴-۹۱۲۶۶-۲-۷

۳۸- ۶۰ نکته برای زندگی بهتر.

لیندا فیلد: مترجم: سپیده خلیلی: ویراستار: حسین فتاحی. - تهران: قدیانی. - ۶۴ ص. - رقمی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

60 ways to change your life
شابک: ۹۶۴-۴۱۷-۳۳۹-۲

۳۹- کنترل ذهن: بر اساس دینامیک ذهنی سیلوا.
خوزه سیلوا، برت گلدمن: مترجم: مجید پزشکی. - تهران: نسل نوآندیش. - ۳۶۲ ص. - رقمی (شمیز). - ۲۳۰۰۰ ریال. - چاپ هشتم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

The silva mind control method of mental dynamics
شابک: ۹۶۴-۶۷۱۴-۰۵-۶

۴۰- مطالعه موفق با تمرکز.
مجنتی حورایی: ویراستار: فریبا نوری. - تهران: دکلمه گران. - ۲۰۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ نهم / ۴۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۲۲-۱۹-۰

۴۱- موفقیت نامحدود در ۲۰ روز.
آنتونی رابینز: مترجم: فریبا جعفری-نمینی: ویراستار: علی ابوظالبی. - تهران: نسل نوآندیش. - ۴۹۶ ص. - رقمی (شمیز). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۸۵-۳۶-۱

۴۲- مهارت‌های زندگی: تکنیک‌های مقابله با: اضطراب، افسردگی، تنهایی، کم‌رویی، شکست و ...
کریس کلیک: مترجم: شهرام محمدخانی. - تهران: اسپند هنر. -

۲۷۲ ص. - جلد اول. - ویزی (شمیز). - ۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Coping with life challenges
۴۳- همه چیز با خدا ممکن است: قانونمندی طبیعت.

مجنتی حورایی: ویراستار: فریبا نوری. - تهران: دکلمه گران. - ۱۲۲ ص. - رقمی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ نهم / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۲۲-۲۱-۲

۱۷۰ اخلاق
چاپ اول

۴۴- اندیشه‌های ماندگار.
وین دایر، مجتربض آل یاسین. - تهران: هامون. - ۴۰۰ ص. - رقمی (شمیز). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Wisdom of the ages: a modern master brings eternal truth...
شابک: ۹۶۴-۶۵۲۸-۲۰-۷

در کتاب حاضر مجموعه سخنان کوتاهی از اندیشمندان جهان با موضوعات مختلف گردآوری شده است. هدف گردآورنده تأکید بر موضوع اخلاق، خودسازی و راه و رسم زندگی و فرزاندگی است.

۱۸۱ فلسفه شرق
چاپ اول

۴۵- در محضر حکیم علامه جعفری (مجموعه پرسش‌ها و پاسخ‌ها).
گردآورنده: علی جعفری: تهیه و تنظیم: محمدرضا جوادی. - تهران:

موسسه تدوین و نشر آثار علامه جعفری. - ۲۶۴ ص. - رقمی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

In the presence of wisdom
شابک: ۹۶۴-۶۶۰۸-۲۰-۵

مجموعه حاضر مشتمل بر پرسش و پاسخ‌هایی است که معمولاً در انتهای جلسات سخنرانی علامه محمدتقی جعفری مطرح شده است. این مباحث ذیل پنج عنوان سامان یافته‌اند که عبارت‌اند از: امام حسین (ع)، انسان - خدا، انسان - دین، انسان - خویشتن و انسان - ماوراء طبیعت. پاسخ‌های استاد محمدتقی جعفری عمدتاً همراه با اشعار، حکایت‌ها، آیات قرآن، احادیث و روایات، درج گردیده است.

۱۸۲ فلسفه افلاطون و افلاطونیان

چاپ اول

۴۶- افلاطون: قدم اول.
ویلیام کیت: چمبرز گاتری: مترجم: حسن فتاحی. - تهران: فکر روز. - ۲۲۲ ص. - رقمی (گالینگور). - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۳۳-۰۰۹-X

در این کتاب، در قالب طرح‌های تصویری درباره زندگی، اندیشه و نقش افلاطون در حوزه تفکر و فلسفه سخن می‌رود. مباحث اولیه

کتاب درباره محیط آتن، اندیشه‌های سقراط و تأثیرپذیری افلاطون از استاد خود (سقراط) است که متعاقب آن اندیشه‌ها و استدلال‌ات افلاطون در حوزه هستی، دنیا، طبیعت، دانش، ذات، واقعیات، اخلاق، سیاست و مانند آن به زبان ساده تشریح می‌گردد.

۱۹۰ فلسفه معاصر غرب

چاپ اول

۴۷- فلسفه و غرب (مجموعه مقالات).
کریم مجتهدی. - تهران: امیرکبیر. - ۳۸۶ ص. - ویزی (شمیز). - ۲۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۰۰۰-۷۷۲-۲

مقالات کتاب عمدتاً درباره فلسفه غرب است که در دو گروه کلی درج شده است: نخست مطالب کلی و عمومی فرهنگ، از قبیل: آموزش، پژوهش و مسائل دانشگاهی، و دوم: تک‌نگاری‌هایی که به یکی از متفکران اعم از قرون وسطا یا عصر جدید اختصاص دارد. این تک‌نگاری‌ها به ترتیب تاریخی یکی بعد از دیگری آورده شده است. عناوین برخی از مقالات از این قرار است: فلسفه و غرب، میانی فلسفه غرب در عصر جدید، فلسفه و پژوهش، رسالت دانشگاه‌ها، آبلار و مسئله فلسفه، دونس اسکوتوس و فلسفه او، دکارت و مابعدالطبیعه، نامه‌های دکارت به شانون، شینگ و فلسفه او، منطق هگل و تاریخ فلسفه، و هگل و اسپینوزا.

۱۹۳ فلسفه آلمان و اتریش

۴۸- درآمدی بر هگل: نگاهی به زندگی، آثار و فلسفه هگل.
ژاک دونت: مترجم: محمدجعفر

